శ్రీః.

శ్రీ కూరత్తాళ్వానరుళిచ్చెయ్త పఞ్చస్తవత్తిల్

నాన్గావతు స్తోత్రమాకియ

శ్రీ వరదరాజస్తవమ్.

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ స్వామి అరుళిచ్చెయ్త

తత్త్వార్థ చిన్తామణియెన్నుమ్ వ్యాఖ్యానత్తోడు,

సభా పణ్డితరాన

(మేల్పడి) ప్ర. అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ స్వామియాల్

పరిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీ వైష్ణవగ్రన్థముద్రాపక సభా మూలమాయ్

చెన్నై

శ్రీనికేతన ముద్రాక్షరశాలైయిల్

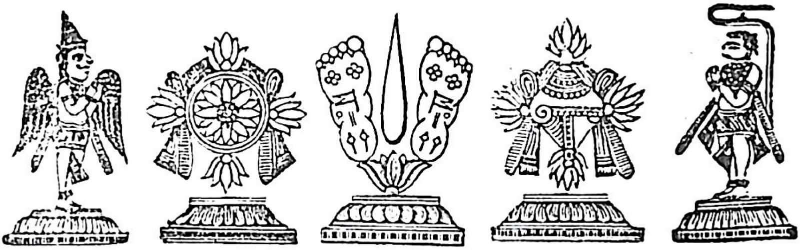
అచ్చిట్టు వెళియిడప్పట్టతు.

దున్దుభి నామ సంవత్సరమ్.

1922.

శ్రీః.

పేరరుళాళర్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆఴ్వార్ ఎమ్బెరుమానార్ జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

కూరత్తాఴ్వాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

శ్రీ వరదరాజస్తవమ్.

[ప్రస్తావనా.]

కూరత్తాఴ్వా నరుళిచ్చెయ్త పఞ్చరత్నమెన్ఱు ప్రసిద్ధమాన పఞ్చస్తవత్తిల్ నాన్గావతు స్తోత్రమ్ - ఇతు. ముతలతు - శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్; ఇరణ్డావతు - అతిమానుషస్తవమ్; మూన్ఱావతు - సున్దరబాహుస్తవమ్; ఐన్దావతు - శ్రీస్తవమ్.

శ్రీవైష్ణవద్వేషియుమ్ వీరశైవనుమాన శోఴరాజనుడైయ కొడుమైయినాల్ తిరుక్కణ్గళై యిఴన్దు కోయిల్వాసత్తైయుమిఴన్దు తిరుమాలిరుఞ్శోలైక్కు ఎఴున్దరుళియ ఆఴ్వాన్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్ ముతలియ మూన్ఱుస్తోత్రఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్తరుళి, పిఱకు శోఴరాజన్ మాణ్డొఴిన్దమైయైక్కేట్టు మకిఴ్న్దు అఙ్గు నిన్ఱుమ్ తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలేఱ మీణ్డెఴున్దరుళినవళవిలే, - తిరునారాయణపురత్తిల్ ఎఴున్దరుళి యిరున్ద ఎమ్బెరుమానార్

కోయిల్ నిన్ఱుమ్ వన్ద ఒరు శ్రీవైష్ణవరాలే శోఴరాజసదస్సిల్ ఆఴ్వానుక్కుమ్ పెరియనమ్బిక్కుమ్ నేర్న్ద ఆపత్తైక్కేళ్విప్పట్టు పరమ దుఃఖపర్యాకులరాయ్ "ఆఴ్వానాకిలుమ్ ఉయిర్ వాఴ్న్దిరుక్కప్పెఱ్ఱోమే" ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్ తేఱి, అప్పోతు తమ్మిడత్తిల్ కిడక్కరరాయిరున్ద మాఱ్ఱొన్ఱిల్లామారుతిచ్చిఱియాణ్డానై "నీర్ మికవుమ్ విరైవాక కోయిలుక్కెఴున్దరుళి ఆఴ్వానైయుమ్ ఆరాయ్న్దు అఙ్గుళ్ళ విశేషఙ్గళైయుమ్ అఱిన్దువారుమ్" ఎన్ఱు నియమిత్తరుళ, అవరుమ్ అతిత్వరైయాక కోయిలుక్కెఴున్దరుళి శోఴన్ పుఴుత్తు మాణ్డవృత్తాన్తముట్పడ ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ఆఴ్వాన్ సన్నిధియిలే అఱిన్దుకొణ్డు మీణ్డు తిరునారాయణపురమ్ పోయ్ ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే ఇవఱ్ఱై విణ్ణప్పమ్ శెయ్య. అతుకేట్టు అవర్ పెరుమక్కఴ్చ్చియుడన్ ఉడనే అఙ్గునిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టు మికవిరైన్దు కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళి ముతలికళుమ్ తామునూక ఆఴ్వాన్ తిరుమాళికైక్కు ఎఴున్దరుళ, ఆఴ్వానుమ్ ఎతిరేయెఴున్దరుళి ఉడైయవర్ తిరువడికళిలే విఴున్దు సేవిత్తు తిరువడికళై శిక్కనప్పిడిత్తుక్కొణ్డు కిడక్క, ఉడైయవరుమ్ ఆఴ్వానై వారియెడుత్తు అణైత్తుక్కొణ్డు దుఃఖాతిశయత్తాలే ఒరువార్త్తైయుమ్ అరుళిచ్చెయ్యమాట్టామల్ * ఉళ్ళైలామురుకి కణ్ణ్రల్ తఴుత్తు విమ్మల్ పొరుమలాయ్, "ఆఴ్వాన్! ఇద్దర్శనత్తుక్కు దృష్టిభూతరాన ఉమక్కు ఇప్పడి కణ్ పోవతే! ఇతు ఎన్నుడైయ దుష్కర్మఫలమన్ఱో?" ఎన్ఱిప్పడి పలవాఱాకక్కతఱి వార్త్తైయుడైవిలే ఆఴ్వానై త్తేఱ్ఱియరుళి అవరైయుమ్ కూడ అఴైత్తుక్కొణ్డు మఠమే ఎఴున్దరుళి;

అతిర్ మఱ్ఱైనాళ్, ఆఴ్వాన్ తిరుమాలిరుఞ్శోలైయాత్తై ?యిలే అరుళిచ్చెయ్త మూన్ఱు స్తవఙ్గళైయుమ్ ఎమ్బెరుమానార్

తిరుచ్చెవిశాత్తి మికవుమ్ తిరువుళ్ళముకన్దు ఆఴ్వానై నోక్కి "ఉమ్ముడైయ ఇన్వరుళిచ్చెయల్కళాలేయన్రో నమ్ముడైయ తిరువరఙ్గచ్చెల్వమ్ నిష్కణ్టకమాకప్పెఱ్ఱు నాముమ్ ఇఙ్గు వాఴ్న్దిరుక్కప్పెఱ్ఱోమ్! ఇని, పేరరుళాళర్ అర్థితార్థపరిదానదీక్షితరాక ప్రసిద్ధరాయిరానిన్రార్; నీర్ అవర్ విషయమాక 'అడియేనుక్కు క్కణ్ తన్దరుళవేణు'మెన్ఱు ఒరుస్తోత్రమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్యుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆఴ్వార్ "అడియేనుక్కు ఇక్కణ్ వేణ్డా" ఎన్న; ఎమ్పెరుమానార్ "అప్పడియన్ఱు; వరదర్ విషయమాక ఒరు స్తోత్రమ్ శొల్లియేయాకవేణుమ్" ఎన్ఱు పలకాలుమ్ నిర్బన్ధిక్క, ఆఴ్వానుమ్ ఆచార్యనియమనత్తై శిరసావహిత్తు వరదరాజస్తవమరుళిచ్చెయ్యత్తొడఙ్గి,

"నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జశ్యామకున్తలమనన్తశయం త్వామ్।
అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే ॥"

ఎన్ఱ శ్లోకత్తళవుమరుళిచ్చెయ్తు "సదా దర్శనసమ్పన్నకైఙ్కర్యయోగ్యమాన అప్రాకృతదివ్యనేత్రమ్ అడియేనుక్కు త్తన్దరుళవేణుమ్" ఎన్ఱు విజ్ఞాపిక్క, అన్ఱిరవే ఆఴ్వానుక్కు ప్పేరరుళాళర్ కనవిలే కాట్చితన్దు "నీర్ వేణ్డినపడియే తన్దోమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆఴ్వానుమ్ ఉడనే మకిఴ్న్దు ఎఴున్దు నిత్యానుష్ఠానత్తై త్తలైక్కట్టి వరదరాజస్తవమరుళిచ్చెయ్తవశైయిల్ † ఉడైయవర్ సన్నిధియిల్ విజ్ఞాపిత్తు స్వప్నవృత్తాన్తత్తైయుమ్ శొల్ల; ఉడైయవరుమ్ 'అప్పడియన్ఱు; వరదరాజస్తవత్తై ఇన్నుమ్ పరక్కప్పేశవేణుమ్; పేరరుళాళనుడైయ పెరుమైక్కుత్తక్కపడి పన్నియురైక్క

† అప్పోతే వరదరాజస్తవత్తై పూర్ణమాక అరుళిచ్చెయ్తు తలైక్కట్టినార్ ఎన్బారుముళర్.

వేణుమ్; పెరుమాళ్ కోయిలుక్కుప్ పోవప్పోమ్ వారుమ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వానై క్కైయెప్పిడిత్తఴైత్తుక్కొణ్డు పయణగతియిలే పెరుమాళ్ కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళ; ఆఴ్వాన్ వరదరాజస్తవత్తై ప్పేరరుళాళన్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱపోతు ఉడైయవర్ అన్యపరరాయిరుక్క, పేరరుళాళన్ స్తవమ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి ప్రసన్ననాయ్ "ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తై వేణ్డిక్కొళ్ళుమ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వానుక్కు అరుళిప్పాడిట్టు నియమిక్క; ఆఴ్వాన్ ఉడైయవర్ తిరువుళ్ళప్పడియే కణ్ వేణ్డిక్కొళ్ళామల్ "నాన్ పెఱ్ఱ పేఱు ‡ నాలూరానుమ్ పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య; "అప్పడియే పెఱక్కడవన్" ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ వరమళిత్తనళవిలే, ఇత్తై ఉడైయవర్ కేట్టు ప్పతఱి ఓడివన్దు తిరువుళ్ళమ్ ఉళైన్దు పెరుమాళై నోక్కి "సర్వజ్ఞరాన దేవరీర్ ఇప్పోదు ఎన్నినైవై త్తలైక్కట్టవిల్లైయే" ఎన్ఱుమ్; ఆఴ్వానై నోక్కి, "నీర్ స్వతన్త్రరాయ్ ఎన్నినైవైత్తలైక్కట్టాతే అతిలంఘిత్తు ఎన్నై వఞ్చిత్తు ఇప్పడి శెయ్తీరే!" ఎన్ఱుమ్ ఇరువరైయుమ్ వెఱుత్తురైత్తు 'ఇని ఎన్!' ఎన్ఱు తికైత్తునిఱ్క, పేరరుళాళన్ "ఇరామానుశా! ఆఴ్వాన్ నమ్మైయుమ్ ఉమ్మైయుమ్ శాణుమిడత్తు కట్కణ్ణాలే కాణక్కడవర్" ఎన్ఱు వరప్రదానమ్ పణ్ణియరుళ; ఆఴ్వానుమ్ పేరరుళాళనై త్తమతు కట్కణ్ణాలే

---

‡ నాలూరానెన్బవన్ ఒరు వైష్ణవన్; ఇవన్ శోళరాజనిడత్తిల్ వాల్లభ్యమ్ పెఱ్ఱిరున్దవన్. పెరియనమ్బిక్కుమ్ ఆఴ్వానుక్కుమ్ నేర్న్ద మహావిపత్తుక్కు ఇన్ద నాలూరానే నిమిత్తమ్. ఇవనుడైయ ప్రేరణైయాల్ తాన్ ఆఴ్వాన్ శోళరాజ సదస్సుక్కు ఎఴున్దరుళ నేర్న్దతు. ఇచ్చెయ్కైయాలే మహాపరాధియాయ్ప్పోన ఇవనుక్కు నరకమే ఫలిక్కుమెన్ఱు నిశ్చయిత్తు ఆఴ్వాన్ అన్ద మహాపాపియైయుమ్ కైవిడమాట్టాత ఆనృశంస్యత్తాలే అవనుక్కుమ్ నన్మైవిరుమ్బినార్. ఇన్దగుణమ్ ఆఴ్వానుక్కు అసాధారణమెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే.

కణ్డు సేవిత్తు, శాత్తినతిరువాభరణఙ్గళైయుమ్ దివ్యవిగ్రహావయవాది కళైయుమ్ ఇన్నైయిన్నైయెన్ఱు కుఱిత్తుక్కాట్టియరుళి ఉడైయవర్ తిరుమేనియైయుమ్ సేవిత్తుక్కాట్టియరుళ, ఎమ్బెరుమానార్ కృతార్థరాయ్ ఆఴ్వానుడైయ మీణ్డు కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళి వరదరాజ స్తవత్తై సర్వోపజీవ్యమాక అడియార్కళుక్కు ప్రవచనమ్ శెయ్విత్తరుళినార్ ఎన్ఱ ఇతిహాసమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్.

“నీలమేఘనిభమ్” ఎన్ఱ శ్లోకత్తిన్ సంస్కృత వ్యాఖ్యానత్తిల్ -

“భాష్యకార విశ్లేషకాలే విలోచనవికలైః శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రైః నిర్మితమిమం వరదరాజస్తవం పునరాగత్య శృణ్వన్తో భాష్యకారాః ఏతచ్ఛ్లోకశ్రవణసమయే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రచక్షుః ప్రేక్ష్య కిమితి వరదరాజో దయానిధిః నేత్రం నదత్తవానితి శఙ్కితవన్తః. తదానీం ‘సదాదర్శనమేవ మయా ప్రార్థిత’మితి పరిహృతం చేత్యైతిహ్యమస్తి.”

ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఎమ్బెరుమానారై ప్పిరిన్దిరున్ద కాలత్తిలేయే ఆఴ్వార్ ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై అరుళిచ్చెయ్తు విట్టారెన్ఱుమ్, పిఱకు ఎమ్బెరుమానార్ మేల్నాట్టిల్ నిన్ఱు మెఴున్దరుళి ఇన్ద స్తోత్రత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్పోతు “నీలమేఘనిభమ్......నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదామే” ఎన్ఱ శ్లోకత్తై క్కేట్టవాఱే ఆఴ్వానుడైయ తిరుక్కణ్గళై ఉఱ్ఱునోక్కి “పేఱరుళాళన్ ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కుమ్కూడ ఇరఙ్గవిల్లైయో? అన్తో! ఉమక్కు త్తిరుక్కణ్ తన్దరుళవిల్లైయే!” ఎన్ఱు వరున్దియరుళ, అప్పోతు ఆఴ్వాన్ ‘అడియేన్ ఇన్ద మాంసచక్షుస్సై విరుమ్బవిల్లై; “తద్విష్ణోః పరమంపదం సదా పశ్యన్తి సూరయః” ఎన్నప్పట్ట సదాదర్శనత్తైయే విరుమ్బినే

వేణుమ్; పెరుమాళ్ కోయిలుక్కుప్పోవొణ్ణాద వారఴ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వానై క్కైయెప్పిడిత్తఴైత్తుక్కొణ్డు పయణగతియిలే పెరుమాళ్ కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళ; ఆఴ్వాన్ వరదరాజస్తవత్తై ప్పేరరుళాళన్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు తలైకట్టుకిఱపోతు ఉడైయవర్ అన్యపరరాయిరుక్క, పేరరుళాళన్ స్తవమ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి ప్రసన్ననాయ్ "ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తై వేణ్డిక్కొళ్ళుమ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వానుక్కు అరుళిప్పాడిట్టు నియమిక్క; ఆఴ్వాన్ ఉడైయవర్ తిరువుళ్ళప్పడియే కణ్ వేణ్డిక్కొళ్ళామల్ "నాన్ పెఱ్ఱ పేఱు ‡ నాలూరానుమ్ పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య; "అప్పడియే పెఱక్కడవన్" ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ వరమళిత్తనళవిలే, ఇత్తై ఉడైయవర్ కేట్టు ప్పతఱి ఓడివన్దు తిరువుళ్ళమ్ ఉళైన్దు పెరుమాళై నోక్కి "సర్వజ్ఞరాన దేవరీర్ ఇప్పోతు ఎన్నినైవై త్తలై కట్టవిల్లైయే" ఎన్ఱుమ్; ఆఴ్వానై నోక్కి, "నీర్ స్వతన్త్రరాయ్ ఎన్నినైవై త్తలై క్కట్టాతే అతిలంఘిత్తు ఎన్నై వఞ్చిత్తు ఇప్పడి శెయ్తీరే!" ఎన్ఱుమ్ ఇరువరైయుమ్ వెఱుత్తురైత్తు 'ఇని ఎన్!' ఎన్ఱు తికైత్తునిఱ్క, పేరరుళాళన్ "ఇరామానుశా! ఆఴ్వాన్ నమ్మైయుమ్ ఉమ్మైయుమ్ కాణుమిడత్తు కట్కణ్ణాలే కాణక్కడవన్" ఎన్ఱు వరప్రదానమ్ పణ్ణియరుళ; ఆఴ్వానుమ్ పేరరుళాళనై త్తమతు కట్కణ్ణాలే

---

‡ నాలూరానెన్బవన్ ఒరు వైష్ణవన్; ఇవన్ శోఴరాజనిడత్తిల్ వాల్లభ్యమ్ పెఱ్ఱిరున్దవన్. పెరియనమ్బిక్కుమ్ ఆఴ్వానుక్కుమ్ నేర్న్ద మహావిపత్తుక్కు ఇన్ద నాలూరానే నిమిత్తమ్. ఇవనుడైయ ప్రేరణైయాల్ తాన్ ఆఴ్వాన్ శోఴరాజ సదస్సుక్కు ఎఴున్దరుళ నేర్న్దతు. ఇవ్వాకైయాలే మహాపరాధియాయ్ప్పోన్ద ఇవనుక్కు నరకమే ఫలిక్కుమెన్ఱు నిశ్చయిత్తు ఆఴ్వాన్ అన్ద మహాపాపియైయుమ్ కైవిడమాట్టాత ఆనృశంస్యత్తాలే అవనుక్కుమ్ నన్మైవిరుమ్బినార్. ఇన్దగుణమ్ ఆఴ్వానుక్కు అసాధారణమెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే.

కణ్డు సేవిత్తు, శాత్తినతిరువాభరణఙ్గళైయుమ్ దివ్యవిగ్రహావయవాది కళైయుమ్ ఇన్నైయిన్నైయెన్రు కుఱిత్తుక్కాట్టియరుళి ఉడైయవర్ తిరుమేనియైయుమ్ సేవిత్తుక్కాట్టియరుళ, ఎమ్బెరుమానార్ కృతార్థరాయ్ ఆళ్వానుడైయ మిణ్డు కోయిలేఱ ఎళున్దరుళి వరదరాజస్తవత్తై సర్వోపజీవ్యమాక అడియార్కళుక్కు ప్రవచనమ్ శెయ్విత్తరుళినార్ ఎన్ర ఇతిహాసమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్.

"నీలమేఘనిభమ్" ఎన్ర శ్లోకత్తిన్ సంస్కృత వ్యాఖ్యానత్తిల్ -

"భాష్యకార విశ్లేషకాలే విలోచనవికలైః శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రైః నిర్మితమిమం వరదరాజస్తవం పునరాగత్య శృణ్వన్తో భాష్యకారాః ఏతచ్ఛ్లోకశ్రవణసమయే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రచక్షుః ప్రేక్ష్య కిమితి వరదరాజో దయానిధిః నేత్రం నదత్తవానితి శఙ్కితవన్తః తదానీం 'సదాదర్శనమేవ మయా ప్రార్థిత'మితి పరిహృతం చేత్యైతిహ్యమస్తి."

ఎన్రు ఎళుతప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఎమ్బెరుమానారైప్పిరిన్దిరున్ద కాలత్తిలేయే ఆళ్వాన్ ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై అరుళిచ్చెయ్తు విట్టారెన్రుమ్, పిఱకు ఎమ్బెరుమానార్ మేల్నాట్టిల్నిన్రు మెళున్దరుళి ఇన్ద స్తోత్రత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్పోతు "నీలమేఘనిభమ్......నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదామే" ఎన్ర శ్లోకత్తై క్కేట్టవాఱే ఆళ్వానుడైయ తిరుక్కణ్గళై ఉఱ్ఱునోక్కి "పేరరుళాళన్ ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కుమ్కూడ ఇరఙ్గవిల్లైయో? అన్రో! ఉమక్కు త్తిరుక్కణ్ తన్దరుళవిల్లైయే!" ఎన్రు వరున్దియరుళ, అప్పోతు ఆళ్వాన్ 'అడియేన్ ఇన్ద మాంసచక్షుస్సై విరుమ్బవిల్లై; "తద్విష్ణోః పరమంపదం సదా పశ్యన్తి సూరయః" ఎన్నప్పట్ట సదాదర్శనత్తైయే విరుమ్బినే

నత్తనై' ఎన్ఱు విడైకూఱియరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఐతిహ్యమిరుప్పతాక సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతుకిఱార్. ఇతనాల్ ఇన్ద స్తవమ్ ఎమ్బెరుమానారుడైయ నియమనత్తినాల్ తిరువవతరిత్తతు ఎన్బతుమ్; ఇరువరుమ్ పేరరుళాళర్ సన్నిధిక్కు ఎழுన్దరుళినార్కళెన్ఱు తొడఙ్గిచ్చొల్లప్పట్ట వృత్తాన్తముమ్ ఇల్లై శెయ్యప్పట్టతాకిఱతు. గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్, ప్రపన్నామృతమ్ ముతలియ గ్రన్థఙ్గళుక్కు ఇతు మురణ్పట్టిరుక్కుమాతలాల్ అనాదరణీయమెన్ఱు పెరియోర్ పణిప్పర్.

నూఱుశ్లోకఙ్గళ్ కొణ్డ ఇన్ద వరదరాజస్తవమ్ - ఒవ్వొరు దశకముమ్ ఒవ్వొరు వకైయాన వృత్తత్తిల్ అమైన్దిరుక్కుమ్.

(౧) ప్రథమదశకమ్ - రథోద్ధతావృత్తమ్.
(౨) ద్వితీయదశకమ్ - శిఖరిణీ.
(౩) తృతీయదశకమ్ - స్వాగతా.
(౪) చతుర్థదశకమ్ - ఉపజాతి.
(౫) పఞ్చమదశకమ్ - ప్రహర్షిణీ.
(౬) షష్ఠదశకమ్ - మన్దాక్రాన్తా.
(౭) సప్తమదశకమ్ - స్రగ్ధరాదివృత్తకదమ్బమ్.
(౮) అష్టమదశకమ్ - వసన్తతిలకమ్.
(౯) నవమదశకమ్ - గౌరీ.
(౧౦) దశమదశకమ్ - వంశస్థమ్.
"రామానుజాంఘ్రి"=వసన్తతిలకమ్.

శ్రీవేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త దయాశతకమ్ ఇన్దరీతియైయే అడియొఱ్ఱియతు; అతిలుమ్ ఒవ్వొరు దశకమ్ ఒవ్వొరువకై వృత్తత్తిలేయిఱే అమైన్దుళ్ళతు. నిఱ్క.

ఆళ్వార్ కళుమ్ ఆచార్యర్ కళుమ్ అరుళిచ్చెయ్త ప్రబన్ధఙ్గళెల్లామ్ రహస్యత్రయత్తుక్కుమ్ అర్థపఞ్చకత్తుక్కుమ్ వివరణమాయిత్తేయిరుప్పతు. అన్దక్రమత్తిలే ఇప్పఞ్చస్తవముమ్ ద్వయార్థ వివరణత్తిలుమ్ అర్థపఞ్చకవిశదీకరణత్తిలుమ్ నోక్కుడైత్తాయిరుక్కుమ్. అతిల్ వరదరాజస్తవమ్ అర్థపఞ్చకవైశద్యత్తిలే విశిష్య ప్రవణమాయిరుక్కుమ్. శ్రీమన్నారాయణనే పరతత్త్వమెన్ఱుమ్, అనన్యార్హ శేషత్వమే ఆత్మస్వరూపమెన్ఱుమ్, గుణానుభవజనిత ప్రీతికారితకైఙ్కర్యమే పురుషార్థమెన్ఱుమ్, అహఙ్కారమమకారఙ్గళ్ తద్విరోధియెన్ఱుమ్, తన్నివృత్తిక్కుమ్ కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కుమ్ సర్వసులభనాన సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళే ఉపాయమెన్ఱుమ్, జితేన్ద్రియత్వమ్ తొడక్కమాక కైఙ్కర్యమీఱాక ఉపాయఫలమెన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిఱ్ఱే ఇతిల్.

"ఋచో యజూంషి సామాని తథైవాథర్వణానిచ । సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థం యచ్చాన్యదపి వాఙ్మయమ్ ॥" ఎన్గిఱ తిరువష్టాక్షరత్తిల్ పోలే సకలశాస్త్రార్థఙ్గళుమ్ పొతిన్దుకిడక్కప్పెఱ్ఱ ఇన్ద దివ్యస్తోత్రత్తుక్కు అనభిజ్ఞనాన భౌమనాకియ అడియేన్ వ్యాఖ్యానమిడత్తొడఙ్గువతు పరిహాస్యమాయినుమ్, "నహి చకోర్యా కాఽఖిలాం చన్ద్రికాం నాలం పాతుమితి ప్రగృహ్య రసనామాసీత సత్యాం తృషి" ఎన్ఱకణక్కిలే నాన్ యడక్కి నిఱ్కమాట్టాత చాపలత్తాలే ప్రవర్త్తియానిన్ఱేనాకైయాల్, "పిత్తర్ శొల్లినుమ్ పేతైయర్ శొల్లినుమ్, పత్తర్ శొల్లినుమ్ పన్నప్పెఱుపవో?" ఎన్ఱుకొణ్డు అఱివిఱ్చ్చిఅన్ద ఆరియర్కళ్ ఇతై ఉకన్తరుళియ వేణుమ్.

ఇజ్జనమ్:—శ్రీవైష్ణవదాసన్
పెరుమాళ్ కోయిల్, ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్
అణ్ణఙ్గరాచార్యన్.
(పఞ్చస్తవవ్యాఖ్యాతా)

కూరత్తాళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

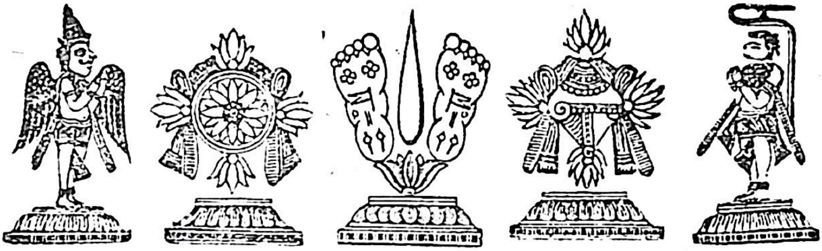
[భట్టరరుళిచ్చెయ్త ఆళ్వార్ తనియన్.]

శ్లో॥ ‡ శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

---

‡ ఇన్ద శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానమ్-శ్రీస్తవవ్యాఖ్యానోపక్రమత్తిల్ కాణ్గ.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

కూరత్తాళ్వార్ తిరువాయ్మలర్న్దరుళియ

వరదరాజస్తవమ్.

శ్లో॥ స్వస్తి హస్తిగిరిమస్తశేఖరః
సన్తనోతు మయి సన్తతం హరిః।
నిస్సమాభ్యధికమభ్యధత్త యం
దేవమౌపనిషదీ సరస్వతీ॥ ౧॥

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్
అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ ఇయఱ్ఱియ
తత్త్వార్థచిన్తామణివ్యాఖ్యానమ్.

శ్లో॥ శ్రీమల్లక్ష్మణయోగినో నియమనం మూర్ధ్నా దధత్సాదరం
శ్రీవత్సాఙ్కగురూత్తమో గుణనిధిర్దేవాధిరాజస్తవమ్।
దివ్యం యం విరచయ్య దృష్టిమతులాం లేభే, స ఏష స్తవో
జిహ్వాగ్రే మమ దోషగన్ధవిధురో నిత్యం సముజ్జృమ్భతామ్॥

శ్లో॥ హతావద్యా హృద్యా గుణగణసమృద్ధా సుమధురా
గభీరా సౌహార్దం మనసి విదధానా విజయతే।

యదీయా శ్రీసూక్తిః, సఖలు భగవాన్ భద్రచరితో
గురుః శ్రీవత్సాఙ్కో నివసతు మదీయే హృది సదా ॥

శ్లో॥ శ్రీకాఞ్చీపరవాదిభీకరగురు శ్రీవంశలబ్ధోదయః
దాసశ్శ్రీయుతవైష్ణవాంఘ్రి నిళినేష్వణ్ణఙ్గరార్యాహ్వయః ।
వ్యాఖ్యాత్యద్య మణిప్రవాళసరణౌ హస్త్యద్రినాథస్తవం
దోషేష్వాద్యమిహావిరస్తు సుధియాం నిర్మత్సరాణాం సతామ్॥

శ్లో॥ ప్రతిపదమర్థనిరూపణమాదౌ విరచయ్య తదను తాత్పర్యమ్ ।
విశదీకరవాణి తథా యథా ను జిజ్ఞాసుహృదయమానన్దేత్ ॥

పదవుర.

ఔపనిషదీ=ఉపనిషత్తుక్కళిలేయుళ్ళ
సరస్వతీ=వాక్కానతు [వేదాన్త వాక్యమానతు]
యం దేవమ్=యాతొరు ఎమ్బెరుమానై
నిస్సమాభ్యధికమ్=ఒత్తారుమ్ మిక్కారుమిల్లాతవనాక
అభ్యధత్త=శొల్లిర్ట్రో;

హస్తిగిరి మస్తశేఖరః (సః) హరిః } హస్తిగిరియిన్ శిఖరత్తుక్కు ఆభరణమాయుళ్ళ ఆన్ద ప్రణతార్తిహరవరదన్
మయి=అడియేన్ మీతు
సన్తతమ్=ఎప్పోతుమ్
స్వస్తి=మఙ్గళత్తై
సన్తనోతు=పరవచ్చెయ్యవేణుమ్.

[స్వస్తీత్యాది.] వేదాన్తవాక్యఙ్గళాలే ఒప్పుయర్వఱ్ఱవనాక ప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళ ఎమ్బెరుమాన్ హస్తిగిరిశిఖరత్తుక్కు శిరోభూషణమాక విళఙ్గుకిఱాన్; అత్తేవపిరాన్ ఉభయవిభూతియిలుమ్ అడియేనుక్కు శ్రేయస్సై అరుళవేణుమ్. సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థైకళిలుమ్ అడియేన్ * ఉడనాయ్మన్ని వழுవిలావడిమై శెయ్యప్పెఱవేణుమెన్గై.

ఉపక్రమత్తిల్ స్వస్తిశబ్దప్రయోగమ్పణ్ణినతు-మఙ్గళపూర్వకమాన ఆరమ్భమ్ శ్రేయస్కరమెన్ఱ శాస్త్రార్థత్తై అనుసరిత్తాఙ్గ.

[హస్తిగిరీత్యాది.] "దిఙ్నాగై రర్చిత స్తస్మిన్ పురా విష్ణుస్సనాతనః । తతో హస్తిగిరిర్నామ ఖ్యాతిరాసీన్మహాగిరేః ॥" ఎన్ఱు హస్తిగిరి మాహాత్మ్యప్రథమాధ్యాయత్తిలే శ్లోకప్పట్టుళ్ళమై కాణ్గ; పూర్వత్తిల్ ఇన్ద పర్వతత్తిల్ దిగ్గజఙ్గళ్ వన్దు ఎమ్బెరుమానై ఆరాధిత్తమైయాల్ అతుపత్తి హస్తిగిరియెన్ఱు తిరునామమాయిఱ్ఱామ్. [శేఖరః.] "శిఖాస్వాపీడ శేఖరౌ" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి శేఖర శబ్దమ్ శిరోధృతమాల్యవాచియాయ్ శిరోలఙ్కారమెన్ఱ పొరుళైత్తన్దతు; మస్తశబ్దసమభివ్యాహారబలాత్ ఇఙ్గు అలఙ్కారమాత్రవాచి. [సన్తనోతు] సమ్యగ్విస్తారయతు ఎన్ఱపడి. "తను-విస్తారే" ఇతి ధాతుః. [హరిః] ప్రణతార్తిహరర్ ఎన్ఱ తిరునామత్తిన్ అర్థానుసన్ధానమిరుక్కుమపడి. [నిస్సమాభ్యధికమ్.] సమర్క్కళ్ అభ్యధికర్క్కళ్ సమాభ్యధికౌ; నిర్గతౌ సమాభ్యధికౌ యస్యసః, తమ్. ఇఙ్గు నిర్గతశబ్దమ్ అవిద్యమానపర్యాయమాతలాల్ షష్ఠీబహువ్రీహి ఉపపన్నమ్. [ఔపనిషదీ.] ఉపనిషత్సు భవా. "న తత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే" ఇత్యాద్యుపనిషద్వాక్యఙ్గళుమ్, "ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయమామాయా !" ఇత్యాది ద్రమిడోపనిషత్సూక్తికళుమ్ ఇఙ్గు వివక్షితమ్.

ఇతుముతల్ "సంవదేతకిల" ఎన్నుమళవుముళ్ళ పత్తు శ్లోకఙ్గళుమ్-రథోద్ధతావృత్తమ్. "రాన్నరావిహ రథోద్ధతా లగౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౧)

శ్లో॥ శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినాం
అర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ ।
సర్వభూతసుహృదం దయానిధిం
దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే ॥ ౨ ॥

పదవురై.

శ్రీనిధిమ్=శ్రియఃపతియాయ్,
అర్థినామ్=యాచిప్పవర్కళుక్కు
అపారం నిధిమ్ = అళవఱ్ఱ నిధియా
యిరుప్పవనాయ్,
అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితమ్ = వేణ్డిన పొరుళై క్కొడుత్తరుళ్వతైయే వ్రతమాక క్కొణ్డవనాయ్,
సర్వభూతసుహృదమ్=సమస్తప్రాణికళు క్కుమ్ అన్బనాయ్,
దయానిధిమ్=కరుణానిధియాయ్,
అధిరాజమ్ = అనైవర్క్కుమ్ మేఱ్పట్ట తలైవనాయిరానిన్ఱ
దేవరాజమ్=తేవపిరానై
ఆశ్రయే=అడిపణిగిన్ఱేన్.

[శ్రీనిధిమిత్యాది.] తాత్పర్యమ్ సుస్పష్టమ్. ఇన్ద శ్లోకమ్ ద్వయత్తిన్ పూర్వఖణ్డార్థత్తుక్కు సంగ్రహమాయిరుక్కుమ్. "అర్థినాం నిధిమ్" ఎన్గిఱవిత్తాల్ పరమప్రాప్యత్వముమ్, "అర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్" ఎన్గిఱవిత్తాల్ ప్రాపకత్వముమ్ శొల్లప్పట్టన ఎన్ఱు తెరిన్దుకొళ్ళవుమ్. అధికశ్చాసౌ రాజాచ అధిరాజః. (౨)

శ్లో॥ నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగం మహః
యోగినామపి సుదూరగం ధియః ।
అప్యనుశ్రవశిరస్సు దుర్గ్రహం
ప్రాదురస్తి కరిశైలమస్తకే ॥ 3 ॥

పదవురై.

నిత్యమ్=శాశ్వతమానతాయ్,
ఇన్ద్రియ పథాతిగమ్ = చక్షురాదీన్ద్రియఙ్గళిన్ మార్గత్తైక్కడన్దతాయ్,
యోగినాం ధియోఽపి = యోగికళిన్ బుద్ధిక్కుమ్
సుదూరగమ్=అతిదూరత్తిలేయుళ్ళతాయ్,
అనుశ్రవశిరస్స్వపి=వేదాన్తఙ్గళిలుమ్
దుర్గ్రహమ్=అళవిట్టు అఱియక్కూడాతతాన
మహః=(తేవపిరానాకిఱ ఒరు) తేజస్సానతు
కరిశైల మస్తకే=హస్తిగిరి శిఖరత్తిల్
ప్రాదురస్తి=విళఙ్గానిన్ఱతు.

[నిత్యమిత్యాది.] పేరరుళాళర్ ఒరు విలక్షణ తేజస్సు; ఇతు మఱ్ఱ సూర్యర్ అగ్నిముతలియ తేజస్సుక్కళైప్పోల్ ఒరుకాల విశేషత్తిలే నశిప్పతల్లామల్ శాశ్వతమాయుళ్ళతు. నమతు మాంస చక్షుస్సాలే కాణక్కూడాతతు. ఇన్ద్రియఙ్గళై అడక్కి ఆళనల్ల యోగికళుడైయ బుద్ధిక్కుమ్ "ఇదమిత్థమ్" ఎన్ఱు ఎళితిల్ ఎట్టాతతు. ఆనన్దగుణమొన్ఱై త్తుతిక్కత్తొడఙ్గి "యతో వాచో నివర్తన్తే" ఎన్ఱు పిఱ్కాలిత్త ఉపనిషత్తుక్కుమ్ ఎట్టాతతు. అప్పడిప్పట్ట అత్యద్భుతమానతోరు తేజస్సానతు హస్తిగిరిమస్తకత్తిల్ సర్వసులభమాక సేవై సాదిక్కిన్ఱతెన్ఱపడి. తృతీయపాదత్తుక్కు ఇరణ్డువిధమాన కరుత్తురైక్కలామ్; (౧) వేదాన్తఙ్గళాలుమ్ గ్రహిక్కముడియాతతు. (౨) వేదాన్తఙ్గళైక్కొణ్డుమ్ ఒరువరాలుమ్ గ్రహిక్కముడియాతతు - ఎన్ఱు. వేదాన్తఙ్గళ్ తాముమఱియమాట్టా; పిఱర్క్కుమ్ అఱివిక్కమాట్టా ఎన్నై. (3)

శ్లో॥ వల్లికా శ్రుతిమతల్లికామయీ
యేన పల్లవితవిశ్వశాఖయా ।
స్వశ్రియా కరిగిరేరనుక్రియాం
వష్టి మృష్టవరదం తమాశ్రయే ॥ ౪ ॥

పదవురై.

శ్రుతిమతల్లికామయీ = శ్రేష్ఠమాన వేదమాకియ
వల్లికా = కొడియానతు,
యేన పల్లవితవిశ్వశాఖయా } యావనొరు తేవపిరానాలే తళిర్కైయుడైత్తాన సకలశాఖైకళైయుముడైయ; (కరిగిరిపక్షత్తిల్) యాతొరు తేవపిరానాలే తళిర్ పెఱ్ఱ ఎల్లాక్కిళైకళైయుముడైయతాన
స్వశ్రియా = తనతు శోభైయినాలే
కరిగిరేః = హస్తిగిరియినుడైయ

అనుక్రియామ్=అనుకారత్తై [సామ్యత్తై] వష్టి=విరుమ్బుకిన్ఱలో, | తం వృష్టవరదం ఆశ్రయే } అన్ద పూర్ణ వరదనై ఆశ్రయిక్కిఱేన్.

[వల్లి కేత్యాది.] శ్రుతియై ఒరులతైయాక రూపణమ్ పణ్ణి, కరిగిరిక్కుమ్ శ్రుతిక్కుమ్ శ్లేషభఙ్గియాలే సామ్యప్రతిపాదనమ్ పణ్ణుకిఱతు. శ్రుతియాకిఱ లతైయుమ్ వరదేన పల్లవితవిశ్వశాఖైయా యిరుక్కుమ్; హస్తిగిరియుమ్ వరదేన పల్లవితవిశ్వశాఖమాయిరుక్కుమెన్ఱు శబ్దశ్లేషమ్. అతావతు - శ్రుతిలతాపక్షత్తిల్ 'యేన' ఎన్గిఱ తృతీయైక్కు "ధాన్యేన ధనవాన్" "ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిల్పోలె అభేదార్థకత్వమ్కొళ్ళవేణుమ్. శాఖాశబ్దమ్ కాణ్వకాఠకకాలాపాది భేదభిన్నమాన శాఖాపిశేషఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. సామాన్యమాక లోకత్తిల్ శాఖైకళుక్కు అఱ్ఱుకు పల్లవఙ్గళినాలాకైయాలే ఇన్దవేదశాఖైకళుక్కుమ్ పల్లవత్తినాలఱ్ఱుకు శొల్లవేణుమ్; ఇఙ్గు పల్లవస్థానీయర్ ఎమ్బెరుమాన్; వేదశాఖైకళ్ ఎమ్బెరుమానాలే తళిరుమ్ ముళిరుమాక త్తికళ్కిన్ఱనవెన్ఱాల్ వేదఙ్గళెల్లామ్ భగవత్పరఙ్గళాయిరున్దుకొణ్డు ప్రకాశిక్కిన్ఱనవెన్ఱపడి. ఇని, కరిగిరిపక్షత్తిల్ శాఖాశబ్దమ్ వృక్షశాఖైకళైచ్చొల్లుకిఱతు. అవై పేరరుళాళనాలే పల్లవితమాకైయావతు - "వంశం రఘోరనుజిఘృక్షురిహావతీర్ణో దివ్యైర్నవపశ్రథ తథా త్రభగద్గుణౌఘైః। త్వత్సన్నిధిప్రభవశైత్యజుషో యథాహి వృక్షాః" [అతిమానుషస్తవమ్] ఎన్ఱాప్పోలే హస్తిగిరియిలుళ్ళ సకలవృక్షఙ్గళుమ్ పేరరుళాళనుడైయ నిత్యసన్నిధియాలే తదీయదివ్యకటాక్షత్తైయే ధారకమాకక్కొణ్డు శెళిప్పుఱ్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱపడి. ఇవ్వాకైయాలే హస్తిగిరియుమ్ శ్రుతిశిరస్సుమ్ పరస్పరసామ్యాపన్నమాకిఱతు. భగవత్పారమ్యప్రకాశనత్తిల్ హస్తిగిరియానతు

వేదత్తై ఒత్తిరుక్కిఱతెన్నుమిడమ్ ఇన్ద సామ్యోక్తియాల్ విళఙ్గుమ్. ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతియుళ్ళ తాత్పర్యమ్ అస్వరసమెన్ఱు పెరియోర్ కూఱువర్. వివేకికళుమ్ ఇతనై ఆరాయ్క.

వష్టి = 'వశ - కాన్తౌ, కాన్తిరిచ్ఛా.' ఎన్ఱ ధాతువిల్ ఉణ్డాపమ్. ఇన్దధాతు ఛన్దస్సిల్ తవిర లోకత్తిల్ ప్రయోగిక్కలాకాతెన్ఱు అనుశాసనమిరున్దాలుమ్ కవిప్రయోగఙ్గళ్ పలవుళ; "వష్టి వాగురిరల్లోపమవాప్యోరుపసర్గయోః" ఎన్ఱ వైయాకరణ కారికైయుమ్ నోక్కుక. సామ్యత్తై అడైకిఱతెన్ఱు శొల్లవేణ్డుమిడత్తిల్, సామ్యత్తై విరుమ్బుకిఱతెన్ఱు శొల్లువతు కవిసరణియామ్.

మతల్లికాశబ్దమ్ శ్రేష్ఠవాచకమ్; శ్రేష్ఠప్రమాణమాన శ్రుతి ఎన్ఱు కర్మధారయసమాసత్తాలే పొరుళాకక్కడవతు; సప్తమీ తత్పురుషసమాసమ్ ఒవ్వాతు [మృష్టవరదమ్] "నిర్ణిక్తంశోధితం మృష్టంనిశ్శోధ్యమనవస్కరమ్" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి - పరిశుద్ధనాన వరదనై ఎన్ఱుమామ్. (౪)

శ్లో॥ యం పరోక్షముపదేశతస్త్రయీ
నేతి నేతి పరపర్యుదాసతః ।
వక్తి యస్తమపరోక్షమీక్షయతి
ఏష తం కరిగిరిం సమాశ్రయే ॥ ౫ ॥

పదవురై.

త్రయీ - వేదమానతు [బృహదారణ్యకమ్.]

ఇతిన, ఇతిన (ఇతి) పరపర్యుదాసతః ఉపదేశతః = "ఇవ్వళవనల్లన్, ఇవ్వళవనల్లన్" ఎన్ఱు మేన్మేలుమ్ మఱుత్తుక్కొణ్డు పోవతాకిఱ ఉపదేశత్తాలే

యమ్ = యాతొరు వరదనై
పరోక్షమ్ = ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు వెళిప్పట్టవనాయ్ [అపరిచ్ఛిన్ననాయ్]
వక్తి = శొల్లానిన్ఱతో,
తమ్ = అన్ద వరదనై
యః ఏషః = యాతొరు ఇన్ద హస్తిగిరియానతు

అపరోక్షవిూక్షయతి = సాక్షాత్కార సేవై సాదిప్పిక్కిన్ఱతో,	తం (ఏతం) కరిగిరిమ్=అన్ద ఇన్దహస్తిగిరియై సమాశ్రయే=ఆశ్రయిక్కిఱేన్.

[యంపరోక్షమిత్యాది.] కీழ్ శ్లోకత్తిల్ వేదత్తుక్కుమ్ హస్తిగిరిక్కుమ్ ఒరువాఱు సామ్యమ్ వర్ణిక్కప్పట్టతు; ఇతిల్ వేదత్తిత్తైక్కాట్టిల్ హస్తిగిరిక్కు ఉత్కర్షమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱతు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తిల్ [౪ - ౩ - ౧] "ద్వేవావ బ్రహ్మణో రూపే మూర్తంచైవాఽమూర్తఞ్చ" ఎన్ఱుతొడఙ్గి స్థూలసూక్ష్మరూపమాన సమస్తప్రపఞ్చత్తైయుమ్ బ్రహ్మత్తిన్ రూపమాక ప్పరామర్శిత్తు, [౬] "తస్యహ వా ఏతస్య పురుషస్యరూపం యథా మహారజనం వాసః" ఇత్యాదియాలే ఆకారవిశేషత్తైయుమ్ శొల్లి, "అథాత ఆదేశో నేతి నేతి న హ్యేతస్మాదితి నేత్యన్యత్పరమస్తి" ఎన్ఱు కీழ్ కూఱియ రూపాకారవిశిష్టమాన బ్రహ్మమ్ ఇవ్వళవేయన్ఱు, ఇవ్వళవేయన్ఱు; స్వరూపత్తాలుమ్ గుణత్తాలున్ అన్ద బ్రహ్మత్తిక్కాట్టిల్ పరమాన [ఉత్కృష్టమాన] వస్తు వేఱొన్ఱు కిడైయాతు ఎన్ఱు సర్వోత్కృష్టమాకచ్చొల్లివైత్తుమ్ అన్దబ్రహ్మత్తై ప్పరోక్షమెన్ఱతేయొழియ ప్రత్యక్షమాకక్కాట్టిత్తరవిల్లై. ఇన్ద హస్తిగిరియోవెన్ఱాల్, అప్పడిప్పట్ట సర్వాతిశాయియాన పరబ్రహ్మత్తై సర్వజన సాక్షాత్కారార్హమాకక్కాట్టిత్తారానిన్ఱపడియాల్ అన్ద వేదత్తిల్ అఱైన్దు వరున్దువతైవిట్టు ఇన్దహస్తిగిరితన్నైయే పఱ్ఱియుజ్జీవిప్పోమెన్ఱపడి.

"పరపర్యాదాసతః ఉపదేశతః" ఎన్ఱతు - పరపర్యాదాసరూపేణ ఉపదేశేన ఎన్ఱపడి. ఉదాహృతశ్రుతివాక్యత్తిల్ "అథాత ఆదేశః" ఎన్ఱవిడత్తిల్ "ఆదేశః - ఉపదేశః క్రియత ఇత్యర్థః" ఎన్ఱు భాష్యమాకైయాల్ అవ్వర్థత్తుక్కు వ్యఞ్జకమాక "ఉపదేశతః"

ఎన్టార్. "ప్రకృతైతావత్త్వంహి ప్రతిషేధతి తతో బ్రవీతిచ భూయః" [3 - ౨ - ౨౧] ఎన్గిఱ బ్రహ్మసూత్రశ్రీభాష్యత్తిల్ ఇన్ద శ్రుతివాక్యార్థమ్ శిక్షిక్కప్పట్టిరుక్కిన్ఱమై కాణ్గ. (౫)

శ్లో॥ ఏష ఈశ ఇతి నిర్ణయం త్రయీ
భాగధేయరహితేషు నోదిశేత్ ।
హస్తిధామని న నిర్ణయేత కః
దేవరాజమయమీశ్వర స్త్వితి ॥ ౬ ॥

పదవురై.

త్రయీ=వేదమానతు	నోదిశేత్ = ఉణ్డుపణ్ణామల్ పోనాల్ పోకట్టుమ్;
ఏషః ఈశః ఇతి నిర్ణయమ్ = "ఇత్తేవపిరానే సర్వేశ్వరన్" ఎన్గిఱనిర్ణయత్తై	హస్తిధామని తు=హస్తిగిరియాకిఱ స్థానత్తిలేయో వెన్ఱాల్
భాగధేయ రహితేషు = (వేదార్థత్తై నన్ఱాక ఆరాయ్న్దు అఱియమాట్టాత) దౌర్భాగ్యశాలికళిడత్తిల్	దేవరాజమ్=తేవపిరానై (సేవిత్తు) [ఎన్ఱు అయం ఈశ్వర ఇతి=ఇవనే సర్వేశ్వరన్
	కః న నిర్ణయేత = ఎవన్ నిశ్చయిక్కమాట్టాన్.

[ఏష ఈశ ఇత్యాది.] తేవపిరానే సర్వేశ్వరన్ ఎన్గిఱ అర్థమ్ వేదవేదాన్తఙ్గళిల్ నిశ్చయిక్కప్పట్ట విషయమ్ ఎన్బతై ముతల్ శ్లోకత్తిలేయే కుఱిప్పిట్టేన్; ఆనాల్ ఇవ్వర్థమానతు వేదాన్తఙ్గళిల్ అనైవరాలుమ్ సులభమాక త్తెరిన్దుకొళ్ళముడియాతు; జాయమానకాలకటాక్షమ్, ఆచార్యకటాక్షమ్ ముతలియ భాగ్యముళ్ళవర్కళుక్కే ఇప్పొరుళ్ విళఙ్గుమ్. అప్పడిప్పట్ట భాగ్యమిల్లాత బాహ్యకుదృష్ట్యాదికళుక్కు ఇప్పరమార్థమ్ తోన్ఱాతు. శిలర్ ఈశ్వరనే ఇల్లైయెన్ఱు పితఱ్ఱువర్; శిలర్ భస్మధారియై త్తలైవ

నన్రుకొణ్డు తడుమాఱువర్. వేదమానతు అనైవరిడత్తిలుమ్ వాత్సల్యముడైయతాకైయాల్, భాగ్యశాలికళ్ దౌర్భాగ్యశాలికళ్ ఎన్నుమ్ వాశియిన్రి ఎల్లార్క్కుమ్ ఇప్పరమార్థత్తై త్తోన్ఱువిక్క వేణ్డియతు అతఱ్కుక్కడమైయాక ఏఱ్పట్టిరున్దుమ్, అన్దవేదమానతు పక్షపాతమ్ పారాట్టి. ఇరామానుశనడియార్కళాన శిల భాగ్యశాలికళుక్కే 'ఏష ఈశః' ఎన్గిఱ సిద్ధాన్తత్తై త్తెళివిత్తతేయొழிయ మఱ్ఱుళ్ళ పల గర్భదుర్భగర్కళుక్కు ఇత్తై త్తెళివియాతొழிన్దతు. ఒழிక; అతుపఱ్ఱి నామ్ వరున్దవేణ్డియతిల్లై. అక్కుఱైతీర ఇన్ద హస్తిగిరియానతు అన్దసిద్ధాన్తత్తై సర్వజనసులభమాక చ్చెయ్కిన్రతు ఎన్గిఱార్. ఎనవే, వేదత్తిల్ కుతర్కమ్ కూఱుకిన్రవర్కళుమ్ హస్తిగిరియిలే పేరరుళాళనై సేవిక్కప్పెఱ్ఱవాఱే "పేరరుళాళనల్లతు పరదైవమిల్లై" ఎన్రు తామే పరవశమాక కైక్కొణ్డు త్తిడుమ్పడి ఆయ్విడుకిఱతు - ఎన్రపడి.

'హస్తిగిరౌ' ఎన్రాలెల్, 'హస్తిగిరిధామని' ఎన్రాలెల్ శొల్లాతే 'హస్తిధామని' ఎన్రతు - ఏకదేశగ్రహణమ్. 'హస్తీశ, కరీశ' ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిలుమ్ ఇజ్జనమే కొళ్క. "హస్తీతి ధామ - హస్తిధామ; తస్మిన్" ఇతి విగ్రహః; హస్తిగిరిధామని ఎన్రపడి. చతుర్థపాదత్తిల్ 'దేవరాజమ్' ఎన్రపదత్తుక్కు అనుత్తపడియాక 'దృష్ట్వా' ఎన్రో 'సంసేవ్య' ఎన్రో ఒరు ల్యబన్తపదమ్ అధ్యాహరిత్తుక్కొణ్డాల్ నన్రు పొరున్దుమ్. (౬)

శ్లో॥ హై కుదృష్ట్యభినివిష్టచేతసాం
నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రయమ్ ।
సంశయం కరిగిరిర్నుదత్యసౌ
తుఙ్గశృఙ్గగుణాస్పదే హరౌ ॥ ౭ ॥

పదవురై.

తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదే హరా } శిఅన్ద కల్యాణ గుళఙ్గళుక్కు	నిర్విశేష సవిశేషతాశ్రయం సంశయమ్ } 'ఇవర్ గుణముడై యవనా? గుణ మిల్లాతవనా?'
ఇరుప్పిడమాన ఎమ్బెరుమా నిడత్తిల్	ఎన్గిఅ ఇరణ్డుకోటికళై ప్పఱ్ఱియ సన్దేహత్తై
కుదృష్టి అభినివిష్ట చేతసామ్ } కుత్సితమాన యోచనైకళిలే పొరున్దివ మనస్సైయుడై య దుర్వాదికళుక్కు (ఉణ్డాయిరుక్కిఅ)	అసౌ కరిగిరిః=ఇన్ద హస్తిగిరియానతు నుదతి=పోక్కడిక్కిన్ఱతు. హి=ఇతు ప్రసిద్ధమ్.

[హికుదృష్టీత్యాది.] వేదత్తిఱ్కొట్టిలుమ్ హస్తిగిరియే శిఅన్దతెన్బత్తై నన్ఱు వివరిక్కిఱార్. ఎమ్బెరుమాన్ అనన్తకల్యాణగుణఙ్గళుక్కు ఆస్పదమాయిరుప్పవన్. అప్పడిప్పట్ట ఎమ్బెరుమానై వేదమానతు శిలవిడఙ్గళిల్ గుణశాలియాకవుమ్ శిలవిడఙ్గళిల్ గుణశూన్యనాకవుమ్ శొల్లినిత్తతు. ఇప్పడి విరుద్ధార్థమాక త్తోన్ఱుమిడఙ్గళిల్ న్యాయసఞ్చారమ్ శెయ్తు అవిరుద్ధార్థ నిర్ణయమ్ పణ్ణవేణుమ్ నిష్కల్మషమాన జ్ఞానత్తైయుడైయవర్కళ్ న్యాయసఞ్చారమ్ పణ్ణినాల్ - "ఎమ్బెరుమాన్ గుణశాలితాన్; ఆనాల్ శిలవేదవాక్యఙ్గళ్ అవనై నిర్గుణనాక చ్చొల్లుకిన్ఱనవే, అవఱ్ఱుక్కు గతి ఎన్న? ఎన్ఱాల్, అన్ద నిర్గుణశ్రుతికళ్ హేయగుణశూన్యనెన్బత్తై చ్చొల్లుకిన్ఱనవేయొழియ గుణమాత్రశూన్యత్తైయై చ్చొల్లుకిన్ఱనవల్ల" ఎన్ఱు నిర్ణయిప్పర్కళ్. కుదృష్టికళో వెన్ఱాల్ ఇప్పడి న్యాయసఞ్చారమ్ పణ్ణి త్తెళియమాట్టామల్ ఈశ్వరనై నిర్గుణనాకవే నిష్కర్షిత్తొழిన్దనర్. మఱ్ఱుమ్ శిల మృదుప్రజ్ఞర్కళాయుమ్ భీరుక్కళాయుముళ్ళవర్కళ్ కీழ్చ్చొన్న ఇరణ్డువకై నిష్కర్షఙ్గళిల్ ఒన్ఱైయుమవలమ్బిక్కమాట్టామల్, "ఐయో! శ్రుతికళ్ ఇరణ్డువకై

యాకవుమ్ శొల్లుకిన్ఱనవే; ఎత్తైయుమ్ నామ్ నిర్ధారణమ్ శెయ్య క్కూడవిల్లైయే! ఉణ్మైయిల్ అవర్ గుణశాలియో? గుణశూన్యనో? తెరియవిల్లైయే!" ఎన్ఱు మయఙ్గి త్తడుమాఱినిఱ్పర్కళ్.

అప్పడిప్పట్ట సంశయాత్మాక్కళ్ హస్తిగిరియిల్ వన్దు తేవ పిరానై సేవిత్తవాఱే అవనుడైయ సకలకల్యాణగుణగణఙ్గళైయుమ్ నన్ఱాక అనుభవిక్కప్పెఱ్ఱు, "ఐయో! ఇన్ద ఎమ్బెరుమానైయో నామ్ గుణవిషయత్తిల్ సంశయిత్తతు! హాహా! నమ్ బుద్ధియిన్ కొడుమై ఎన్కొల్!" ఎన్ఱు కతఱుమ్బడియావతాల్, సంశయఙ్గళై విళైక్కవల్ల వేదఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ సంశయత్తై అఱియక్కవల్ల ఇన్ద హస్తిగిరియే పరమప్రాప్యమెన్ఱవాఱు. కుత్సితాశ్చ తాః దృష్టయశ్చ కుదృష్టయః; తాసు అభినివిష్టం చేతః యేషాం తే, తేషామ్. [నిర్విశేషేత్యాది] నిర్గతః విశేషః యస్మిన్ సః - నిర్విశేషః; విశేషేణ సహితః సవిశేషః; నిర్విశేషశ్చ సవిశేషశ్చ తయోః భావః - నిర్విశేషసవిశేషతా; సా ఆశ్రయః యస్యసః, తమ్. నిర్విశేషత్వ సవిశేషత్వఙ్గళైప్పఱ్ఱియ సంశయమెన్ఱపడి. (౭)

శ్లో॥ న్యాయతర్కమునిముఖ్యభాషితైః
శోధితైస్సహ కథఞ్చన త్రయీ ।
జోషయేద్ధరిమనంహసో జనాన్
హస్తిధామ సకలం జనం స్వయమ్ ॥ ౮ ॥

పదవురై.

త్రయీ=వేదమానతు
శోధితైః=నన్ఱాక శోధిక్కప్పట్ట
న్యాయతర్కముని ముఖ్యభాషితైస్సహ = మీమాంసా న్యాయఙ్గళెన్న, తర్కమెన్న, (వ్యాసపరాశరాది) మునివరర్కళుడైయ శొల్లాకియ పురాణఙ్గళెన్న, ఆకియ ఇవఱ్ఱోడు కూడిక్కొణ్డు,
కథఞ్చన=కష్టప్పట్టు

ఆనంహసః జనాః = పుణ్యశాలికళాన శిలపేర్కళుక్కు
హరిం జోషయేత్=ఎమ్బెరుమానై (పరతత్త్వమాక) ఉణర్త్తుమ్;
హస్తిధామ(తు)=హస్తిగిరియోవెన్తాల్
స్వయమ్=తానాకవే

సకలం జనమ్ = (పాపికళ్ పుణ్యశాలికళ్ ఎన్నుమ్ వాశియఱ)
అనైవర్కుమ్
[హరిం జోషయతి]=ఎమ్బెరుమానై సేవై సాదిప్పిక్కిన్తతు.

[న్యాయతర్కేత్యాది.] "సర్వే వేదా యత్పదమామనన్తి" "వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యః" "వేదాన్తవిఴుప్పొరుళిన్ మేలిరున్దవిళక్కు" ఎన్నిత్యాదికళాలే 'వేదత్తిల్ పరతత్త్వమాక ప్రతిపన్నన్ శ్రీమన్నారాయణనే' ఎన్ఱు ఓతప్పట్టిరున్దాలుమ్, నామ్ ఒవ్వొరు వేదవాక్యత్తైయుమ్ తనిత్తనియాకప్పార్త్తు అర్థత్తై నిశ్చయిప్పోమెన్ఱు పుకున్దాల్ కార్యమాకిఱతిల్లై; వేదమానతు సహాయాన్తరమిల్లామల్ నమక్కు యథార్థత్తై వెళియిడువతిల్లై; 'మీమాంసాన్యాయఙ్గళైయుమ్ తర్కత్తైయుమ్ సాత్త్వికపురాణఙ్గళైయుమ్ సహాయమాకక్కొణ్డు ప్రవర్తిత్తాల్ తాన్ వేదార్థమ్ విళఙ్గుమ్. ఇన్నుమ్ శిఱితు యోచిత్తాల్ అన్దసహాయఙ్గళుక్కుమ్ వేఱొరు సహాయమ్ తేవైయెన్న వేణుమ్ - [శోధితైః] ఎన్ద న్యాయతర్కపురాణఙ్గళై నామ్ అనుకూలమాకక్కొళ్ళుకిఱోమో, అన్ద న్యాయతర్కపురాణఙ్గళైక్కొణ్డే ప్రతిపక్షికళుమ్ తమతు అపార్థఙ్గళై సాధిప్పతనాల్, వేదార్థనిశ్చయత్తుక్కు సహాయమాకక్కొళ్ళవేణ్డియ న్యాయతర్కపురాణఙ్గళుక్కుమ్ 'శోధనమ్' ఎన్ఱ ఒరుసహాయమ్ ఆవశ్యకమ్; అతావతు .. అన్దన్యాయతర్కాదికళ్ ఆపాతతః నమక్కు విపరీతార్థఙ్గళై త్తోన్ఱువిక్కవొణ్ణాతపడి ఆళ్వారాచార్యర్కళుడైయ శ్రీసూక్తికళైక్కొణ్డు అవత్తై శోధిక్కవేణ్డుమ్. ఆక ఇవ్వళవు పరిశ్రమత్తై సహిక్కవల్లవర్కళ్ యార్? యారో శిల పరమై

కాన్నికళేయావర్. అప్పడిప్పట్టవర్కళుక్కు వేదత్తిన్ ఉణ్మైప్పొరుళ్ మహతా ప్రయాసేన విళఙ్గుమేయన్ఱి సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ సాధారణమాక విళఙ్గాతు. హస్తిగిరియోవెన్నాల్ అజ్ఞనన్ఱి అనైవర్క్కుమ్ అనాయాసమాకవే పరమ్బొరుళై ప్రకాశిప్పిక్కిన్ఱతు. ఎనవే, మహా ప్రయాసప్పట్టిచ్చిలర్క్కుమాత్తిరమ్ ఎమ్బెరుమానై త్తెరివిక్కుమ్ వేదత్తినుట్టిల్ అవనై ఇలైవళమాక అనైవర్క్కుమ్ సేవైసాదిప్పిక్కుమ్ తిరువత్తిమామలైయే శిఱన్దతెన్నై.

శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిల్, "న్యాయస్మృతి ప్రభృతిభిర్భవతా నిసృష్టైః వేదోపబృంహణ విధావుచితైరుపాయైః । శ్రుత్యర్థమర్థమివ భానుకరైర్విభేజుః" ఎన్ఱు - వేదోపబృంహణార్థమాక ఎమ్బెరుమానాల్ అరుళప్పట్ట న్యాయస్మృతిసాధనఙ్గళాలే వేదార్థత్తై అఱుతియిడక్కడవతాక అరుళిచ్చెయ్తు, "యేతు త్వదంఘ్రిసరసీరుహభక్తిహీనాః తేషామమీభిరపి నైవ యథార్థబోధః । పిత్తఘ్నమఞ్జనమనాప్య జాతు నేత్రే నైవ ప్రభాభిరపి శంఖసితత్వబుద్ధిః ॥" ఎన్ఱు - భగవద్భక్తియిల్లాతవర్కళుక్కు అన్ద ఉపబృంహణఙ్గళాలుమ్ వేదత్తిన్ ఉణ్మైప్పొరుళ్ తెరియమాట్టాతెన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తమైయాలుమ్, "జన్మాన్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞానసమాధిభిః । నరాణాం క్షీణపాపానాం కృష్ణేభక్తిః ప్రజాయతే" ఎన్ఱు అన్దభక్తి ఎళితాకప్పిఱక్క ముడియాతెన్నైయాలుమ్ ఇన్ద అరుమైయై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి 'కథఞ్చన' ఎన్ఱితార్.

న్యాయాశ్చ తర్కాశ్చ మునిముఖ్యభాషితాసిచత్తైః. అనంహసః=నవిద్యతే అంహః యేషాం, తాన్. * జన్మాన్తరసహస్రేషు విల్ శొల్లప్పట్ట అధికారికళ్. 'అనంహసః హరిం జోషయేత్' =

ద్వికర్మక ర్తరి ప్రయోగమ్ ; "గతిబుద్ధిప్రత్యవసానార్థ శబ్దకర్మా కర్మకాణామణి కర్తా స ణౌ" ఎన్గిఱ పాణినిసూత్రముమ్, "వేదార్థం స్వాన వేదయత్" ఎన్ను ముదాహరణముమ్ అఱియత్తక్కన. చతుర్థపాదత్తిల్ [జోషయతి] ఎన్ఱ క్రియై వరువిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్. 'జుషీ - ప్రీతిసేవనయోః' ఇతి ధాతోర్ణిజన్తరూపమ్. (౮)

శ్లో॥ అద్భుతం మహదసీమభూమకం
కిఞ్చిదస్తి కిల వస్తు నిస్తులమ్ ।
ఇత్యఘోషి యదిదం తదగ్రతః
తథ్యమేవ కరిధామ్ని దృశ్యతే ॥ ౯ ॥

పదవురై.

అద్భుతమ్=ఆశ్చర్యకరమాయుమ్
మహత్=అపరిచ్ఛిన్న స్వరూపత్తైయుడైయతాయుమ్
అసీమభూమకమ్=ఎల్లైయిల్లాత వైభవత్తైయుడైయతాయుమ్
(అత ఏవ)=ఇప్పడి యిరుప్పతనాలేయే
నిస్తులమ్=ఒప్పఱ్ఱతాయుమ్
కిఞ్చిద్వస్తు అస్తి ఇతి = ఒరువస్తు ఇరుక్కిన్ఱతెన్ఱు

యత్ కిల అఘోషి = యాతొరు వస్తువానతు (వేదాదికళిల్) ప్రసిద్ధమాకచ్చొల్లప్పట్టిరుక్కిఱతో
తదిదమ్=అన్ద ఇన్ద వస్తువానతు
కరిధామ్ని=హస్తిగిరియిల్
అగ్రతః=ఇతో
తథ్యమేవ=వాస్తవమాకవే
దృశ్యతే=సేవిక్కప్పడుకిఱతు.

[అద్భుతమిత్యాది.] "యతో వా ఇమాని భూతాని జాయన్తే" "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" "ఏష సర్వభూతాన్తరాత్మా" "ఎప్పాల్ యవర్క్కుమ్ నలత్తాలుయర్న్దుయర్న్దు అప్పాలవన్" ఇత్యాదిశ్రుతిశతఙ్గళాలే ఒప్పుయర్వఱ్ఱతాకక్ కూఱప్పట్టుళ్ళ శ్రీమన్నారాయణనాకిఱ ఓర్ పరమ్పొరుళ్ ఇప్పోతు హస్తిగిరియిల్ యథార్థమాకవే అనైవరాలుమ్ సేవిక్కప్పడుకిన్ఱతు.

[తథ్యమేవ.] ప్రమాణఙ్గళిల్ ఎమ్బెరుమానుక్కు చ్చొల్లప్పట్టిరుక్కిఱ వైభవఙ్గళై వాశిత్తవర్కళ్ "ఇప్పడిప్పట్ట వైభవత్తైయుడైత్తాయ్ లోకవిలక్షణమాన ఒరువస్తు ఉణ్మైయాయిరుక్కుమా? వేదఙ్గళ్ కవికట్టుకిఱాప్పోల్ ఒన్ఱుపత్తాక వర్ణిప్పతా యిరుక్కుమేయొఴియ ఉణ్మైయిల్ ఇవ్వళవువైభవముడైయ ఒరువస్తు ఇరుక్కక్కూడు మెన్ఱు ఎమ్ నెఞ్జిల్ తోన్ఱవిల్లై" ఎన్ఱు అతిశఙ్కిత్తుక్కొణ్డిరున్దార్కళ్; అవర్కళ్ హస్తిగిరియిల్ వన్దు సేవిత్తవాఱే "వేదమ్ శొన్న తు ఒక్కుమ్! ఒక్కుమ్!! ఒక్కుమ్!!!" ఎన్ఱు వియక్కుమ్బడియాక అత్యాశ్చర్యమాన వైభవత్తుడనే పేరరుళాళన్ సేవైసాదిక్కిఱానెన్ఱపడి. కరిధామ్ని="హస్తిధామని" పోలే నామైకదేశగ్రహణమిరుక్కిఱపడి. (౯)

శ్లో॥ సంవదేతకిల యత్ప్రమాన్తరైః
తత్ప్రమాణమితి యేహి మేనిరే।
తన్మతేపి బత! మానతాం గతా
హస్తినాఽద్య పరవస్తుని త్రయీ ॥ ౧౦ ॥

పదవురై.

యత్ = ('ప్రమాణమాక అభిమానిక్కప్పడుకిఱ) యాతొన్ఱానతు
పమాన్తరైః=వేఱు ప్రమాణఙ్గళోడు
సంవదేత=ఇణఙ్గుమో,
తత్కిల ప్రమాణమ్=అతువన్ఱో ప్రమాణమాకుమ్'
ఇతి యే హి మేనిరే = ఎన్ఱిప్పడి ఎన్త బాహ్యర్కళ్ నినైత్తార్కళో,

తన్మతేపి=అవర్కళుడైయ మతత్తిలుమ్
అద్య=ఇప్పోతు
హస్తినా=హస్తిగిరియినాలే
త్రయీ=వేదమానతు
పరవస్తుని = పరమ్బొరుళాకియ ఎమ్బెరుమాన్ విషయత్తిల్
మానతాం గతా = ప్రామాణ్యత్తై అడైన్ద
బత!=(సన్తోషక్కుఱిప్పు.) [న్దతు;

[సంవదేతేత్యాది.] "ఆదౌ వేదాః ప్రమాణమ్" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ వైదికర్కళ్ ఎన్నప్రమాణత్తైక్కొణ్డు వేదత్తుక్కు ప్రామాణ్యత్తై ఉపపాదిక్కిన్ఱనరెన్ఱాల్, ఒరు ప్రమాణత్తైక్కొణ్డుమల్ల; వేదమ్ స్వతఃప్రమాణమాకైయాల్ అతనుడైయ ప్రామాణ్యమ్ మఱ్ఱొరుప్రమాణత్తైక్కొణ్డు ఉపపాదిక్కత్తక్కతల్ల ఎన్గిఱార్కళ్. వేదబాహ్యర్కళ్ ఇన్ద వైదికవాదత్తై అఙ్గీకరిప్పతిల్లై. అవర్కళ్ శొల్లువతెన్నవెన్ఱాల్, 'స్వతః ప్రమాణమెన్ఱు ఒన్ఱుమ్ కిడైయాతు; ఎన్దవస్తువానాలుమ్ సరి; ఒన్ఱై నామ్ ప్రమాణమాకక్కొళ్ళవేణ్డుమానాల్ అతఱ్కు-ణఙ్గ మఱ్ఱొరు ప్రమాణమ్ కాట్టప్పడవేణుమ్. అప్పడి కాట్టముడియావిట్టాల్ అతు ప్రమాణమాకమాట్టాతు. ఏవఞ్చ శ్లో॥ "ప్రమాణాన్తరసంవాదో యస్య సమ్భవితుం క్షమః । తస్యైవ స్యాత్ప్రమాణత్వం నాన్యస్య స్యాత్ప్రమాణతా॥" ఎన్గిఱార్కళ్. అన్ద బాహ్యవాదికళై నామ్ ఖణ్డిక్కవేణుమానాల్ అవర్కళ్ శొల్లుమ్ వాదత్తై అఙ్గీకరిత్తే అవర్కళై ఖణ్డిప్పతు అఴకు; అఙ్గన్ శెయ్యుమ్బోతు 'వేదమ్ స్వతః ప్రమాణమ్' ఎన్గిఱ వాదత్తై విట్టువిట్టు అతఱ్కు సంవాదమాక ఒరుప్రత్యక్ష ప్రమాణత్తైక్కాట్టినాల్ ఉడనే అన్దవాదికళ్ "ప్రమాణాన్తర సంవాదసత్త్వాత్ వేదాః ప్రమాణమేవ" ఎన్ఱు కైయెడుత్తువిట్టుప్పోవర్కళ్. అప్పడి వేదత్తుక్కు ప్రామాణ్యత్తై స్థాపిక్కక్కూడియ ప్రమాణాన్తరమేతు వెన్ఱాల్ హస్తిగిరియేయామ్. వేదత్తిల్ శొల్లప్పడుకిఱ అర్థఙ్గళ్ [అతావతు - ఈశ్వరనొరువనుణ్డు; శ్రీమన్నారాయణనే తత్త్వమ్; అవనుక్కు గుణఙ్గళుణ్డు; విగ్రహముణ్డు; విభూతియుణ్డు ఇత్యాదికళ్] హస్తిగిరియిల్ కైయిలఙ్గునెల్లిక్కనిపోల్ కాణప్పడుకిఱపడియాల్ వేదప్రామాణ్యత్తై ఒప్పుక్కొళ్ళాత బాహ్యర్కళైయుమ్

హస్తిగిరియానతు ఒప్పుకొళ్ళచ్చెయ్కిఱతు ఎన్ఱపడి ఇతనాల్, ఎమ్బెరుమానుక్కు వేదఙ్గళిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళ విశేషఙ్గళెల్లామ్ ఒన్ఱు తవఱామల్ పేరరుళాళర్ పక్కల్ సేవిక్కలాయిరుక్కుమెన్ఱు తోఱ్ఱుకిఱతు....

[సంవదేత.] "వ్యక్తవాచాం సముచ్చారణే" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాల్ వదధాతు ఆత్మనేపదియాయిత్తు. ఒరు ప్రమాణత్తుక్కు ఉపపాదకమాక మఱ్ఱొరు ప్రమాణత్తై ఉదాహరిత్తాల్ అతఱ్కు సంవాదప్రమాణమెన్ఱు పెయర్. ఇవ్విడత్తిల్ హస్తిగిరియానతు సంవాదప్రమాణమాక ఆయిఱ్ఱు. [ప్రమాన్తరైః] అన్యాః ప్రమాః - ప్రమాన్తరాణి, తైః. "ఆతశ్చోపసర్గే - 3 । 3 । ౧౦౬" ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ అఙ్ప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమాన ప్రమాశబ్దమ్ "ప్రమితౌ ప్రమా" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి యథార్థజ్ఞానవాచియేయొழிయ 'ప్రమాకరణం ప్రమాణమ్' ఎన్నప్పట్ట ప్రమాణపర్యాయమల్లవెన్ఱుమ్, 'ప్రమాణాన్తరైః' ఎన్న వేణ్డియిరుక్క ప్రమాన్తరైః ఎన్ఱ వితు శేరుమో? ఎన్ఱుమ్ శిలర్ మయఙ్గువర్; ప్రమాశబ్దమ్ ప్రమాణవాచియుమాయుళ్ళతెన్ఱు శబ్దరత్నావళికారర్ శొల్లివైత్తార్; అఙ్గనే ప్రయోగఙ్గళుముణ్డు; యథా - ప్రబోధచన్ద్రోదయనాటకే, ద్వితీయాఙ్కే, శ్లో॥ ౮॥

"ప్రత్యక్షాదిప్రమాసిద్ధ విరుద్ధార్థాభిధాయినః ।
వేదాన్తా యది శాస్త్రాణి బౌద్ధైః కిమపరాధ్యతే ॥"

ఇతి. ఇఙ్గు ప్రమాశబ్దమ్ ప్రమాణపర్యాయమాక వ్యాఖ్యాతమ్. భట్టరుమ్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవ ఉత్తరశతకత్తిల్ శ్లో॥ ౯॥ "తచ్చార్వాక మతేపి రఙ్గరమణ! ప్రత్యక్షవత్సా ప్రమా" ఎన్ఱు - ప్రమాశబ్దత్తై

ప్రమాణపర్యాయమాక అరుళిచ్చెయ్‌తార్. ఔపచారికనిర్వాహ మెన్నుకొణ్డు అజ్జనమే ఇజ్జుమ్ కొళ్క. [తస్మిన్ తేపి.] తేషాంమతమ్ - తస్మిన్. "తస్మింతేపి కిల" ఎన్నుమ్ పాఠముణ్డు. [హస్తినా.] హస్తిగిరిణేత్యర్థః; ఏకదేశగ్రహణమ్. (౧౦)

ఇతి రథోద్ధతాదశకం సమాప్తమ్.

శ్లో॥ గుణాయత్తం లోకే గుణిషుహి మతం మఙ్గళపదం
విపర్యస్తం హస్తిక్షితిధరపతే! తత్త్వయి పునః।
గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయ ఉత త్వద్గతతయా
శుభీభూయం యాతా ఇతిహి నిరణైష్మ శ్రుతివశాత్॥ ౧౧॥

పదవురై.

లోకే=ఉలకత్తిలే
గుణిషు=గుణశాలికళిడత్తిల్
మఙ్గళపదమ్='ఇవర్‌కళ్ నల్లవర్‌కళ్' ఎన్గిఱ శొల్లానతు
గుణాయత్తంహి మతమ్=గుణఙ్గళై ప్పఱ్ఱి యతాకవన్తో ఎణ్ణప్పట్టిరుక్కిఱతు.
హస్తిక్షితిధరపతే!=హస్తిగిరినాథనే!
తత్=అన్ద మఙ్గళపదమానతు
త్వయి పునః=ఉన్నిడత్తిలో వెన్టాల్
విపర్యస్తమ్ = మాఱుపాడాయిరుక్కిన్ఱతు; [గుణత్తైప్పఱ్ఱివన్దతిల్ల;]
హి=(ఏనెన్టాల్,)
సత్యజ్ఞానప్రభృతయః = సత్యమ్ జ్ఞానమ్ ముతలియ
గుణాః=గుణఙ్గళానవై
త్వద్గతతయా = ఉన్నై యడైన్దిరుప్పతనాలే
శుభీభూయం యాతాః ఇతి } మఙ్గళత్తన్మైయై అడైన్దన వెన్టు
శ్రుతివశాత్ = వేదఙ్గళైక్కొణ్డు
నిరణైష్మ=నిశ్చయిత్తోమ్.
[అతో విపర్యస్తమితి యోజనా.]

[గుణాయత్తమిత్యాది.] ఉలకత్తిల్ నామ్ పలపేర్‌కళైప్పార్త్తు 'ఇవన్ నల్లవన్, ఇవన్ నల్లవన్' ఎన్గిఱోమ్. అన్ద నన్మైయై నామ్ ఎతుకొణ్డు శొల్లుకిఱోమెన్టాల్ అవనిడత్తిలుళ్ళ నల్లగుణఙ్గళై

కొళ్ళేయామ్. ఇరక్కమ్, ఒఴుక్కమ్, వణక్కమ్, పొఱుమై ముత
లియ నఱ్కుణఙ్గళైక్కొణ్డు తాన్ నామ్ ఒరువనై నల్లవనెన్బోమ్.
ఇతు ఉలకవియఱ్కై. తేవపిరానిడత్తిలో ఇతు నేర్ విపరీతమాయి
రానిఱ్కుతు. ఏనెన్ఱాల్, మఙ్గళపదమానతు ఎమ్బెరుమానిడత్తిలుమ్
ప్రయోగిక్కప్పడుకిన్ఱతు, గుణఙ్గళిడత్తిలుమ్ ప్రయోగిక్కప్పడు
కిన్ఱతు; - "మఙ్గళం భగవాన్ విష్ణుః"-"భావత్క మఙ్గళగుణాః"
ఇత్యాది. ఎమ్బెరుమాన్ స్వతఏవ మఙ్గళమయనాకైయాల్ అతు
కారణమాక అవనై మఙ్గళమెన్బతేయొఴియ, మఙ్గళగుణఙ్గళ్ అవ
నిడత్తిల్ ఇరుప్పతు కారణమాక వల్ల. ఇని గుణఙ్గళై మఙ్గళమెన్బతు
ఎతుకొణ్డు? ఎన్ఱాల్, మఙ్గళమయనాన ఎమ్బెరుమానోడు ఇవై
సమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱమైయాల్ తాన్. ఎన్దగుణఙ్గళ్ ఎమ్బెరుమానోడు
సమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱనవో, అవైయే మఙ్గళమెన్ఱుమ్, ఎవై పెఱావిల్లై
యో అవై హేయమెన్ఱుమ్ వేదమూలప్రమాణత్తాల్ నామ్ అఱుతి
యిట్టిరుప్పతాల్ ఉలకరీతియై నామ్ ఎమ్బెరుమానిడత్తిల్ భావిక్క
లాకాతు ఎన్గై.

"సర్వస్య చైవ గుణతోఽహి విలక్షణత్వమ్" ఎన్ఱ శ్రీవైకుణ్ఠ
స్తవసూక్తియుమ్, "గుణజం గుణినోఽహి మఙ్గళత్వం ప్రమితమ్"
ఎన్గిఱ సున్దరబాహుస్తవసూక్తియుమ్ అనుసన్ధేయఙ్గళామ్. [త్వద్గత
తయా.] త్వాం గతాః - త్వద్గతాః, తేషాంభావః - త్వద్గతతా,
తయా. [శుభీభూయమ్.] శుభస్య భావః - శుభీభూయమ్, తత్.
"భువోభావే" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాల్ క్యప్. [నిరక్షైష్మ.]
నిరుపసృష్టాత్ క్షీఙ్ ధాతోః పరస్మైపదినః లుఙి ఉత్తమపురుష
బహువచనరూపమ్.

ఇన్ద శ్లోకమ్ముతల్ "అనన్యాధీనత్వమ్" ఎన్ను మళవాకవుళ్ళ దశకమ్ - శిఖరిణీవృత్తమ్; "రసైరుద్రైశ్ఛిన్నా యమనసభలాగ శ్శిఖరిణీ" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౧౧)

శ్లో॥ నిరాబాధం నిత్యం నిరవధి నిరంహో నిరుపమం
సదా శాన్తం శుద్ధం ప్రతిభటమవద్యస్య సతతమ్ ।
పరం బ్రహ్మామ్నాతం శ్రుతిశిరసి యత్తద్వరద! తే
పరం రూపం సాక్షాత్తదిదమపదం వాఙ్మనసయోః॥ ౧౨॥

పదవ్వృత్తై.

నిరాబాధమ్=వికారమఱ్ఱతాయుమ్
నిత్యమ్=కాలపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్
నిరవధి=దేశపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్
నిరుపమమ్ = వస్తుపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్
నిరంహః=హేయగుణమఱ్ఱతాయుమ్
సదా శాన్తమ్=నిత్యానుకూలమాయుమ్ [నిత్యభోగ్యమాయుమ్]
శుద్ధమ్ = రజస్తమస్సుక్కళ్ కలశాత శుద్ధసత్త్వమాయుమ్
సతతం అవద్యస్య ప్రతిభటమ్ } ఎప్పోతుమ్ దోషత్తుక్కు ఎతిర్ తట్టాయుమ్

యత్ పరం బ్రహ్మ = యాతొరు పరబ్రహ్మమానతు
శ్రుతిశిరసి=వేదాన్తత్తిలే
ఆమ్నాతమ్=ఓతప్పట్టిరుక్కిఱతో,
హే వరద!=ఓ పేరరుళాళనే!
తే=ఉన్నుడైయ
తదిదం సాక్షాత్ పరం రూపమ్ } శిఱన్ద నిజస్వరూపమాకియ అన్ద ఇన్ద స్వరూపమానతు
వాఙ్మనసయోః అపదమ్ = (వాయాల్ వణఙ్గప్పతఱ్కుమ్ నెఞ్జాల్ నినైప్పతఱ్కుమ్ మొణ్ణాతపడి) మనమొఴికళుక్కు ఎట్టాతతు.

[నిరాబాధమిత్యాది.] వేదత్తిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళ పరబ్రహ్మస్వరూపత్తై పూర్వార్ధత్తాలరుళిచ్చెయ్తు ఉత్తరార్ధత్తిల్, - అన్ద స్వరూపమ్ సాక్షాత్ నీతాన్; ఇప్పడిప్పట్ట ఉన్నై వాయ్కొణ్డు తుతిప్పతుమ్ నెఞ్జుకొణ్డు శిన్దిప్పతుమ్ ముడియాతకారియ మెన్గిఱార్

[నిరాబాధమ్.] ఉలకత్తిల్ ఒవ్వొరు కార్యవస్తువుక్కుమ్ మూన్ఱువకై క్కారణఙ్గళుణ్డు - ఉపాదానమ్, సహకారి, నిమిత్తమెన్బవై. ఒరుఘటత్తై ఉణ్డుపణ్ణవేణుమానాల్ అతఱ్కు మణ్ ఉపాదానకారణమాకవుమ్, దణ్డచక్రాదికళ్ సహకారికారణమాకవుమ్, కులాల, కాలాదృష్టాదికళ్ నిమిత్తకారణమాకవుమ్ ఏఱ్పట్టిరుక్కిన్ఱన. ఇవ్వాఱాకవే ఒవ్వొరు కార్యవస్తువుక్కుమ్ పార్త్తుక్కొళ్వతు. ఉలకఙ్గళుక్కెల్లామ్ ఎమ్బెరుమాన్ కారణమెన్ఱు మొల్బతు, అవన్ ఎవ్వకై క్కారణమాక నిఱ్కిఱానెన్ఱాల్ మూవకై క్కారణముమ్ అవనొరువనేయెన్బతు వేదవైదికసిద్ధాన్తమ్. ఇతన్ మేల్ ఒరు పూర్వపక్షమ్ కిళర్కిన్ఱతు; అతావతు - ఉలకత్తిల్ ఎన్దవస్తువై నామ్ ఉపాదానకారణమాక క్కాణ్గిఱోమెన్ఱాల్, ఎతువానతు తానే కార్యవస్తువాక వికారప్పడుకిఱతో, అత్తైత్తాన్ నామ్ ఉపాదానకారణమెన్గిఱోమ్. ఘటత్తుక్కు మణ్ణై ఉపాదానకారణమెన్బతుమ్, వస్త్రత్తుక్కు నూలై ఉపాదానకారణమెన్బతుమ్ అక్కారణవస్తుక్కళే కార్యవస్తువాక వికారప్పడుకిన్ఱమైయాలన్ఱో. అతుపోల, ఈశ్వరన్ జగత్తుక్కు ఉపాదానకారణమానాల్ ఈశ్వరనే జగత్తాక వికారమడైకిఱానెన్ఱు కొళ్ళవేణుమ్. అనపిన్బు-స్వరూపత్తో వికారమడైకిఱ ప్రకృతియెన్న, స్వభావత్తో వికారమడైకిఱ జీవాత్మావెన్న ఇవ్విరణ్డైయుమ్పోలవే ఈశ్వరనుమ్ వికారియెన్ఱు ఒప్పుక్కొళ్ళవేణుమెన్బతాక పూర్వపక్షమ్ కిళరుమ్. అతఱ్కు ప్రత్యాఖ్యానమ్ కూఱుమ్బొతు - "ఇవన్ఱానే జగత్తాయ్ప్పరిణమిక్కైయాలే ఉపాదానముమాయిరుక్కుమ్; ఆనాల్ నిర్వికారనెన్ఱుమ్బడి ఎన్నెన్నిల్, స్వరూపత్తుక్కు వికారమిల్లామైయాలే. ఆనాల్

పరిణామముణ్డామ్బడి యెన్నెన్నిల్, విశిష్టవిశేషణసద్వారకమాక;- ఒరు శిలన్దిక్కుణ్డానస్వభావమ్ సర్వశక్తిక్కు క్కూడాతొఴియాతిఱే" [తత్త్వత్రయే] ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తు ఎమ్బెరుమానై నిర్వికార నెన్ఱే స్థాపిత్తార్కళ్. అన్ద నిర్వికారత్వత్తై ఇఙ్గు "నిరాబాధమ్" ఎన్బతనాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[నిత్యమిత్యాది.] 'నిరుపమమ్' ఎన్గిఱ విశేషణమానతు 'నిరంహః' ఎన్ఱతఱ్కుప్పిఱకు కిడన్దాలుమ్ అర్థచ్చేర్త్తియైప్పఱ్ఱ 'నిరవధి' ఎన్నుమ్ విశేషణత్తుక్కు అవ్యవహితోత్తరమాక అన్వయిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్. త్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యత్తై చ్చొల్లుకిఱ అనన్తశబ్దార్థత్తై అడైవే మూన్ఱువిశేషణఙ్గళాలే వివరిక్కిఱార్. [నిత్యమ్] 'ఇన్నకాలత్తిలుళ్ళాన్, కాలాన్తరత్తిలిల్లై' ఎన్గిఱ కాల పరిచ్ఛేదత్తై యుడైయవనల్లన్. [నిరవధి] ఎల్లైయిల్లామైయావతు సకలచేతనాచేతనఙ్గళుక్కుమ్ వ్యాపకనాయ్క్కొణ్డు విభువాయిరుక్కైయాకైయాలే, 'ఇన్నదేశత్తిలుళ్ళాన్, దేశాన్తరత్తిలిల్లై' యెన్గిఱ దేశపరిచ్ఛేదమిల్లామైయై చ్చొల్లుకిఱతు. [నిరుపమమ్] ఇన్న వస్తుపోలే ఎన్గిఱ వస్తుపరిచ్ఛేదమిల్లాతవనెన్ఱై. శ్రీభాష్యత్తిల్ "సర్వవస్తుసామానాధికరణ్యార్హత్వమ్-వస్తుపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్"ఎన్ఱిరున్దాలుమ్ తత్త్వత్రయవ్యాఖ్యానత్తిలే తాత్పర్యపర్యవసాన మర్యాదయా ఇజ్జనేయరుళిచ్చెయ్తతుణ్డు; వేదాన్తదేశికన్, న్యాయసిద్ధాఞ్జనత్తిల్ ఈశ్వరపరిచ్ఛేదత్తిలే - "జగద్బ్రహ్మణోరత్యన్తభేదే కథం త్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్?" ఎన్ఱు ఉపక్షేపిత్తుక్కొణ్డు, "తత్ర దేశకాలపరిచ్ఛేదాభావస్తు సర్వదేశకాలవ్యాప్తత్వాత్సిద్ధః." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తు, వస్తుపరిచ్ఛేదరాహిత్యత్తై వివరిక్కత్తొడఙ్గి, పలరుడైయ శ్రీసూక్తికళై ఉదాహరిత్తు, "ఏతదుక్తం భవతి" ఎన్ఱు

ఒరువకైయాక నిష్కర్షిత్తార్. మృదుమతికళుక్కైయ నెఞ్జిలే ఎళితాకప్పతియుమ్పడి శొల్లవేణుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పట్రి మణవాళ మామునికళ్, - "సర్వాన్తర్యామియాకైయాలే సర్వత్తుక్కుమ్ తాన్ ప్రకారియాయ్ తనక్కు ప్రకారాన్తరమిల్లాతపడి యిరుక్కై యాలే ఇన్న వస్తుపోలే యెన్గిఱ వస్తుపరిచ్ఛేదమిన్ఱియిలే యిరుక్కై" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తరుళినారెన్ఱు కొళ్క. అన్యత్రవిస్తరః.

"నిరంహః, శుద్ధమ్" ఎన్గిఱ ఇరణ్డువిశేషణఙ్గళాలుమ్ అఖిల హేయప్రత్యనీకత్వముమ్ కల్యాణైకతానత్వముమాకిఱ ఉభయలిఙ్గమ్ శొల్లప్పడుకిఱతు. 'నిరంహః' ఎన్ఱాలుమ్, 'అవద్యస్య ప్రతిభటమ్' ఎన్ఱాలుమ్ హేయప్రత్యనీకత్వమాకిఱ ఒరు అర్థమే ప్రతిపన్నమాకిఱపడియాల్ పౌనరుక్త్యమ్ వారాతో వెన్నిల్, ఒరువిశేషణమ్ - తాన్ హేయగుణశూన్యనెన్బతై కాట్టుకిఱతు; మఱ్ఱొరు విశేషణమ్ - తన్నై చ్చేర్న్దవర్కట్కుమ్ హేయసమ్బన్ధముణ్డాకాతపడి నోక్కుమ్ తిఱముడైమైయై కాట్టుకిఱతెన్ఱు కొళ్ళలామాకైయాలే పునరుక్తి వారాతు. [సహా శాన్తమ్] శీఱుపాటెన్ఱి రామల్ నిత్యానుకూలమాయ్, అత ఏవ నిత్యభోగ్యమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ఆక, పూర్వార్ధత్తాల్ బ్రహ్మస్వరూపవైలక్షణ్యత్తై అరుళిచ్చెయ్తతాయిఱ్ఱు. ఇని ఉత్తరార్ధత్తాల్, ఇప్పడిప్పట్టుళ్ళ స్వరూపమ్ పేరరుళాళనుడైయ స్వరూపత్తిల్ కాట్టిల్ అభిన్నమెన్ఱుమ్, వాచా వర్ణిప్పతఱ్కుమ్ మనసా చిన్తిప్పతఱ్కుమ్ ముడియాతతెన్ఱుమ్ తత్తైకాట్టుకిఱార్. [వాఙ్మనసయోః] వాక్చ మనశ్చ - వాఙ్మనసే; తయోః; సకారాన్తశబ్దమ్ అకారాన్తమాయిఱ్ఱు - "అచతురవిచతురస్త్రీపుంసధేన్వనడుహఃకర్ణేను వాఙ్మనసాక్షిభ్రువ........" ఇత్యాదిపాణిని సూత్రత్తాలెన్ఱుణర్క.

(౧౨)

శ్లో॥ ప్రశాన్తానన్తాత్మానుభవజమహానన్ద మహిమ
ప్రసక్తస్తైమిత్యానుకృత వితరఙ్గార్ణవదశమ్ ।
పరం యత్తే రూపం స్వసదృశదరిద్రం వరద! తత్
త్రయీ పిస్పృక్షన్తీ పరనిరసనే శ్రామ్యతి పరమ్ ॥ ౧౩ ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే!

ప్రశాన్త-అనన్తాత్మానుభవజ మహానన్ద మహిమ ప్రసక్తస్తైమిత్యానుకృతవితరఙ్గార్ణవ దశమ్ — ప్రశాన్త= మికవుమ్ అనుకూల మాయుమ్, అనన్త=అపరిచ్ఛిన్నమాయుమిరుక్కిఱ, ఆత్మ=స్వస్వరూపత్తినుడైయ, అనుభవజ= అనుభవత్తాలే యుణ్డాకిఱ, మహానన్ద మహిమ = అధిక ఆనన్దాతిశయత్తాలే, ప్రసక్త= సేర్న్ద, స్తైమిత్య=నిశ్చలమాయిరుక్కుమ్ తన్మైయినాలే, అనుకృత=అనుకరిక్కప్పట్ట, వితరఙ్గార్ణవదశమ్= వితరఙ్గ- ఓయ్న్దిరుక్కిఱ అలైకళైయుడైయ, అర్ణవ=సముద్రత్తినుడైయ, దశమ్=అవస్థైయై యుడైత్తానతాయుమ్,

స్వసదృశదరిద్రమ్ = తన్నోడొత్త వేఱొన్రై యుడైత్తాకాతతాయుమ్

పరమ్=సర్వోత్తమమాయు మిరుక్కిఱ

యత్ రూపమ్ = యాతొరు స్వరూపమానతు

తే (అస్తి)=ఉనక్కు ఇరానిన్రతో;

తత్=అన్ద స్వరూపత్తై

పిస్పృక్షన్తీ=స్పర్శిక్క వేణుమెన్రు విరుమ్బానిన్ర

త్రయీ=వేదమానతు

పరనిరసనేపరం శ్రామ్యతి — హేయమాన అవయవమ్ వికారమ్ ముతలియవఱ్ఱై మఱుప్పతిల్ మాత్తిరమ్ శ్రమప్పడుకిఱతు.

[అవ్వాఱే వేతవిర భోగ్యమాన స్వరూపత్తై వాయారప్పేశక్కూడ్న్దు సుఖిక్క విల్లైయెన్రై]

[ప్రశాన్తేత్యాది.] "అతిపతితావధిస్వ మహిమానుభవ ప్రభవత్సుఖకృత నిస్తరఙ్గజలధీయిత నిత్యదశమ్" ఎన్గిఱ సున్దరబాహుస్తవ శ్లోకత్తిన్ పూర్వార్ధత్తైయుమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిన్ పూర్వార్ధత్తైయుమ్ ఏకార్థకమాకక్కొళ్క. ఎమ్పెరుమానుక్కు నిత్యోదిత

దశైయెన్నుమ్ శాన్తోదితదశైయెన్నుమ్ ఇరణ్డు అవస్థైకళుణ్డు. అవత్తిల్, అఖిలహేయప్రత్యనీకమాయ్ కల్యాణైకతానమాయిరుక్కిఱ స్వస్వరూపత్తై వైభవత్తైత్తాన్ అనుభవిత్తుమకిழ్ందశై-నిత్యోదితదశైయెనప్పడుమ్; తన్ విభూతియై అనుభవిత్తు మకిழ్ందశై శాన్తోదితదశైయెనప్పడుమ్. ఇఙ్గు, ముతలతాన నిత్యోదితదశావిశిష్టమాన భగవత్స్వరూపత్తైప్పత్తి ప్పేశుకిఱార్. 'ప్రశాన్త' ఎన్బతుమ్ 'అనన్త' ఎన్బతుమ్ ఆత్మావుక్కు విశేషణమ్. ఆత్మావావతు-స్వస్వరూపమ్; అతు ప్రశాన్తమాయిరుక్కైయావతు మికవుమ్ అనుకూలమాయిరుక్కై. అనన్తమాయిరుక్కైయావతు అపరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కై. ఇప్పడి అత్యన్తానుకూలమాయుమ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయుముళ్ళ స్వస్వరూపత్తై అనుభవత్తాలే ఉణ్డాకిఱ యాతొరు అళవఱ్ఱ ఆనన్దముణ్డు, అతన్ పెరుమైయాలే నిశ్చలమాయిరుక్కుమ్నిలైమై యాతొన్ఱు ఉణ్డాయిత్తు, అతనాలే, అలైఓయ్న్దకడలిన్ అవస్థై అనుకరిక్కప్పట్టతాకిఱతు. అతావతు-ఎమ్బెరుమాన్ తన్నైత్తాన్ అనుభవిప్పతనాల్ తాన్ అడైకిఱ ఆనన్దమానతు తన్నై స్తబ్ధనాక్కచ్చెయ్తు, 'అలైఓయ్న్ద కడల్ తానో ఇతు!' ఎన్ను మ్బడియాక్కివిట్టతు ఎన్ఱపడి. 'ఇప్పడిప్పట్ట శిఱన్ద ఒప్పఱ్ఱ స్వరూపమ్ పేరరుళాళనుడైయ స్వరూపత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ వేఱుపట్టతల్ల; తదేవేదం రూపమ్'-ఎన్ఱ అర్థమ్ తృతీయపాదత్తిల్ పోతరుమ్. అప్పడిప్పట్ట స్వరూపత్తై వేదమానతు ప్రతిపాదిక్కత్తొడఙ్గి "నిష్కళం నిష్క్రియమ్"...... "యత్తదద్రేశ్యమగ్రాహ్యమ్" ఇత్యాదియాలే "భగవత్స్వరూపత్తుక్కు హేయమాన అవయవఙ్గళుమ్ వికారముమిల్లై; అతు కణ్ణాల్ కాణక్కూడాతతు; కర్మేన్ద్రియఙ్గళాన హస్తాదికళాల్ పిడిక్కక్కూడాతతు" ఎన్ఱిప్పడి పరనిరసనత్తైయే విశేషమాకప్పణ్ణి

పోన్దతేయొழியు, ఉళ్ళ గుణఙ్గళై ఆழ అనుభవిత్తు మకిழవిల్లై ఎన్గిఅతు చతుర్థపాదమ్. పరనిరసనమావతు - 'అతు ఇల్లై, ఇతు ఇల్లై' ఎన్ఱిప్పడిక్కళిలే శొల్లుకైయాకిఱ హేయావయవవికారాది సమ్బన్ధనిరసనమ్. ఒరు విలక్షణవస్తువై అనుభవిక్క ఇழిన్దవర్ అతిల్ ఉళ్ళగుణఙ్గళైప్పాకழన్దు అనుభవిప్పతు అழకో? 'ఇతిల్ అన్దదోష మిల్లై, ఇన్దదోషమిల్లై' ఎన్ఱు ఇల్లాతవఱ్ఱై ఎడుత్తుక్కழిక్కైక్క అழకో? ఇల్లాతవఱ్ఱై ఎడుత్తుక్కழిప్పతుమ్ ప్రశంసైయేయాయినుమ్ అనుభవిక్క ఇழిన్దవర్ ఉళ్ళగుణఙ్గళై వాయారప్పాకழవతే అழకితు. పరనిరసనమ్ స్వల్పమాక ఇరుక్కవేణుమ్. భగవత్స్వరూపత్తై ప్రతిపాదిక్కప్పుకున్ద వేదమోవెన్ఱాల్ నఞ్ ఘటితమాన వాక్యఙ్గళైయే విశేషమాక ఓతియిరుక్కిన్ఱతేయన్ఱి ఉళ్ళగుణఙ్గళైప్పఱ్ఱి అన్వాళవాకచ్చొల్ల మాట్టిఱ్ఱిల్లై యెన్గిఱార్. ఇతనాల్ భగవత్స్వరూపత్తిఱ్ వాచామగోచరమాన వైలక్షణ్యమ్ వ్యఞ్జితమాకిఅతు.

ఇదమత్రాఽవధేయమ్.

ఎమ్బెరుమానుడైయ పరవ్యూహవిభవఙ్గళిలే పల అవాన్తర భిదైకళుమ్ అవఱ్ఱినుడైయ భుజాయుధవర్ణాదిభేదఙ్గళుమ్ పఞ్చరాత్రశాస్త్రాదికళిలే పరక్కప్పేశప్పట్టుళ్ళన. తత్త్వత్రయత్తిల్ ఈశ్వరప్రకరణత్తిల్ - "నిత్యోదితశాన్తోదితాదిభేదముమ్, జాగ్రత్స్వప్నాదిమాన చాతురాత్మ్యముమ్, కేశవాదిమూర్త్యన్తరముమ్, షట్త్రింశద్భేదభిన్నమాన పద్మనాభాదివిభవముమ్, ఉపేన్ద్ర త్రివిక్రమ దధిభక్తహయగ్రీవ నరనారాయణ హరికృష్ణ మత్స్యకూర్మ వరాహాద్యవతార విశేషఙ్గళుమ్, అవఱ్ఱినుడైయ భుజాయుధ వర్ణకృత్యస్థానాదిభేదఙ్గళుమ్ దురవధరఙ్గళుమాయ్ గుహ్యతమఙ్గళుమా యిరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱిలోమ్." ఎన్ఱు కైయొழిన్దార్

పిళ్ళైలోకాచార్యర్. వేదాన్తదేశికనుమ్ న్యాయసిద్ధాఞ్జన - నిత్య విభూతిపరిచ్ఛేదత్తిలే, "ఈశ్వరశరీరేచ సూక్ష్మవ్యూహవిభవాది భేదాః శ్రీమత్పఞ్చరాత్రాదిభిః ప్రపఞ్చితా అవగన్తవ్యాః" ఎన్ఱు వఴికాట్టివిట్టు, "సంగ్రహాస్తు" ఎన్ఱు తొడఙ్గి,........"పరస్మిన్నేవ శాన్తోదితనిత్యోదితవిభాగోపి భావ్యః" ఎన్ఱు తలైక్కట్టియరుళి నార్. ఆழ்వానుమ్ భట్టరుమ్ తమ్ముడైయ స్తోత్రఙ్గళిలే ఒరు కాలుక్కు ఇరుకాలాక అనుసన్ధిత్తుప్పోన్నార్కళ్. ఆழ்వాన్ అను సన్ధిత్తవిడమ్-ప్రశాన్తేత్యాది ప్రకృతశ్లోకముమ్, "అతిపతితావధీ" త్యాది సున్దరబాహుస్తవశ్లోకముమ్. భట్టర్ అనుసన్ధిత్తవిడమ్ - శ్రీరఙ్గరాజస్తవోత్తరశతకత్తిల్, "యమాశ్రిత్యైవాత్మమ్భరయ ఇవ తే సద్గుణగణాః ప్రథన్తే సోఽనన్తస్వవశఘనశాన్తోదితదశః। త్వమేవ త్వాం వేత్థ స్తిమితవితరఙ్గం వరద! భోః స్వసంవేద్యస్వాత్మ ద్వయసబహుళానన్దభరితమ్." ఎన్గిఱ శ్లోకమ్. శ్రీగుణరత్నకోశత్తిల్ "తత్ర స్రక్స్పర్శగన్ధమ్" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిన్ ఉత్తరార్ధత్తిల్ "తైస్తైః కాన్తేన శాన్తోదితగుణవిభవైః" ఎన్ఱు ప్రస్తానమాత్ర ముళ్ళతు. శిల అర్వాచీనగ్రన్థఙ్గళై విమర్శిక్కుమిడత్తు, ఇన్ద నిత్యోదితదశైక్కుమ్ శాన్తోదితదశైక్కుమ్ నియతవిషయవ్యవస్థై దుష్కరమాకత్తోన్ఱుకిఱతు. "బాహ్యేన్ద్రియనిగ్రహమ్ శమమ్; అన్తరిన్ద్రియనిగ్రహమ్ దమమ్" ఎన్ఱారు నియతియిన్ఱిక్కే ఇరణ్డర్థత్తిలుమ్ ఇరణ్డుపదఙ్గళైయుమ్ మాఱాడి వ్యవహరిప్పతుమున్డానాప్పోలే, అఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణైకతాన స్వస్వరూపానుభవ దశై, విభూత్యనుభవదశై ఎన్నుమిరణ్డు అర్థఙ్గళిలుమ్ - శాన్తో దితదశై, నిత్యోదితదశై ఎన్నుమ్పదఙ్గళై మాఱాడి వ్యవహరిప్ప

తుణ్డైన్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱతు. పూర్వాచార్యర్కళుడైయ శ్రీసూక్తికళిల్ ఇప్పడిప్పట్ట వివేచనమ్ విళఙ్గవిల్లై.

వేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త వరదరాజపఞ్చాశత్స్తోత్రత్తిల్, "సంచిన్తయన్త్యఖిలహేయ విపక్షభూతం శాన్తోదితం శమవతా హృదయేన ధన్యాః । నిత్యం పరం వరద! సర్వగతం సుసూక్ష్మం నిష్పన్దనన్దథుమయం భవతః స్వరూపమ్ ॥" [శ్లో॥ ౧౬.] ఎన్ఱ శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే ఒరువర్, "లీలావిభూతినిర్వాహక సఙ్కల్పవిశిష్టం శాన్తోదితశబ్దేన, నిత్యవిభూతినిర్వాహక సఙ్కల్పవిశిష్టంచ నిత్యోదితశబ్దేన నిరూఢలక్షణయోచ్యత ఇతి సమ్ప్రదాయః" ఎన్ఱెళుతినైత్తార్. ఆళ్వాన్ భట్టర్కళుడైయ శ్రీసూక్తికళై వ్యాఖ్యానిత్తవర్కళ్ ఎళుతియుళ్ళపడిక్కు ఇతు విప్రతీపమాయిరానిన్ఱతు. ఇవ్విషయత్తిలే భగవచ్ఛాస్త్రత్తిల్ ఎఙ్ఙనమ్ శొల్లప్పట్టిరుక్కిన్ఱతెన్ఱు ఆరాయ్న్దుపార్త్తు నిష్కర్షిక్క వేణుమ్. తత్త్వత్రయత్తిల్ "నిత్యోదితశాన్తోదితాదిభేదముమ్" ఎన్ఱ విడత్తుక్కు వ్యాఖ్యానమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ మణవాళమామునికళ్, "నిత్యోదితశాన్తోదితాదిభేదమావతు - 'నిత్యోదితాత్సమ్భూవ తథా శాన్తోదితో హరిః' ఇత్యాదియిల్ శొల్లుకిఱపడియే నిత్యముక్తానుభావ్యరాయ్ నిత్యోదితసంజ్ఞకరాయిరుక్కుమ్ పరవాసుదేవరుమ్, అవర్ పక్కలిల్నిన్ఱు ముత్పన్నరాయ్ సఙ్కర్షణవ్యూహకారణమాయ్ శాన్తోదితసంజ్ఞకరాయిరుక్కుమ్ వ్యూహవాసుదేవరుమ్ ముతలాన వాసుదేవమూర్త్తియిల్ భేదముమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతైయుమ్, ఇత్తై అవలమ్బిత్తే న్యాయసిద్ధాఞ్జన వ్యాఖ్యానత్తిల్ "'నిత్యోదితాత్సమ్భూవ తథా శాన్తోదితో హరిః' ఇత్యాద్యుక్తప్రకారేణ ముక్తానుభావ్య నిత్యోదితసంజ్ఞక పరవాసుదేవోత్పన్న శాన్తోదిత

సంజ్ఞకో వ్యూహత్రయహేతుభూతో వాసుదేవ ఇత్యర్థః. " ఎన్ఱు రఙ్గరామానుజముని ఎழுతియిరుప్పత్తైయుమ్ నోక్కుమిడత్తు అవాచీనోక్తికళ్ నిరాధారమెన్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱతు.

ఇని ఇవ్విషయత్తిల్ ఇన్నుమ్ విశదమాక ఉణరవిరుమ్బువార్, వల్లార్ వాయ్ క్కేట్టుణర్క.

[స్వనదృశదరిద్రమ్.] ఇఙ్ఙనే నిస్తరఙ్గమానతోరు జలధియైయుణ్డాక్కి అతుతన్నై ఒరుపుడై ఒప్పుచొల్లలామత్తనై పోక్కి అనురూపవస్త్వన్తరమిల్లైయెన్నై.

పిస్ప్రక్షన్తి = స్ప్రష్టుమిచ్ఛన్తి ఇతి విగ్రహః..సన్నన్తమాన స్ప్రశధాతు శతృప్రత్యయాన్తమాయిరుక్కిఱతు. స్ప్రశఃక్కు వేణుమెన్ఱు విరుమ్బుకైయావతు-ఇఙ్గు, ప్రతిపాదిక్క వేణుమెన్ఱు విరుమ్బుకై.

(పూర్వార్ధత్తుక్కు విగ్రహమ్.)

ప్రశాన్తశ్చాసౌ అనన్తశ్చ ప్రశాన్తానన్తః (విశేషణోభయపదకర్మధారయః) సచాసౌ ఆత్మాచ. తస్య అనుభవః. అనుభవేన జాయతే ఇత్యనుభవజః. మహాంశ్చాసౌ ఆనన్దశ్చ. మహతో భావః మహిమా. మహానన్దస్య మహిమా. మహిమ్నా ప్రసక్తమ్. స్తిమితస్య భావః స్తైమిత్యమ్. ప్రసక్తంచతత్ స్తైమిత్యంచ. స్తైమిత్యేన అనుకృతా. విరతాః తరఙ్గాః యస్మిన్ సః. వితరఙ్గశ్చాసౌ అర్ణవశ్చ. అర్ణవస్య దశా. అనుకృతా వితరఙ్గార్ణవదశా యస్య తత్. - యాతోరురూపత్తినుడైయ స్తైమిత్యత్తాలే వితరఙ్గార్ణవదశైయానతు అనుకరిక్కప్పట్టిరుక్కిఱతో, అన్దరూపమ్ ప్రశాన్త + దశమ్-స్వసదృశేన దరిద్రమ్ - శూన్యమ్. (13)

శ్లో॥ నవక్తుం నశ్రోతుం నమనితుమథోపాసిసిషితుం
నచ ద్రష్టుం $ స్పృష్టుం తదను నచ భోక్తుంహి సుశకమ్ ।
పరం యద్వస్తూక్తం ననువరద! సాక్షాత్తదసి భోః!
కథం విశ్వస్మై త్వం కరిగిరిపురస్తిష్ఠస ఇహ ॥ ౧౪ ॥

పదవురై.

హే వరద=వరదనే!
యత్ పరంవస్తు = యాతొరు పరతత్త్వ మానతు
వక్తుం నసుశకమ్ = ఉపదేశిక్క క్కూ డాతతాకవుమ్
శ్రోతుం నసుశకమ్ = కేట్కక్కూడాత తాకవుమ్
మనితుం నసుశకమ్ = మననమ్ పణ్ణక్కూ డాతతాకవుమ్
అథ=అతెఱుక్కు మేల్
ఉపాసిసిషితుం నసుశకమ్=ఉపాసిక్క విరుమ్బక్కూ డాతతాకవుమ్
ద్రష్టుంచ నసుశకమ్ = కాణక్కూడాత తాకవుమ్
స్పృష్టుంచ నసుశకమ్=తొడక్కూడాత తాకవుమ్
తదను=అతఱ్కు మేల్
భోక్తుంచ నసుశకమ్=అనుభవిప్పతఱ్కు క్కూడాతతాకవుమ్
ఉక్తమ్=(శ్రుతికళిల్) శొల్లప్పట్టిరుక్కి అతో,
తత్=అన్ద పరతత్త్వమానతు
సాక్షాత్ త్వం అసి ననుఁ = సాక్షాత్ నీయేయన్ఱో ఆకిఱాయ్;
త్వమ్=(ఇప్పడి సర్వదాదుర్లభనాన) నీ
ఇహ=ఇవ్వులకత్తిలే
కరిగిరిపురః=హస్తిగిరియిన్ మున్నే
కథమ్=ఎప్పడి
విశ్వస్మై తిష్ఠసే = సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ తన్ కరుత్తై వెళియిట్టు క్కొణ్డు నిఱ్కిఱాయ్?

[నవక్తుమిత్యాది.] వేదాన్తత్తిల్ "శ్రోతవ్యో మన్తవ్యో నిదిధ్యాసితవ్యః" ఇత్యాది వాక్యఙ్గళానవై, పరమ్బొరుళై శ్రవణమ్ పణ్ణవేణుమ్ మననమ్ పణ్ణవేణుమ్ ఉపాసనై పణ్ణవేణుమెన్ఱిప్పడి ఓతివైత్తు, మఱ్ఱోరిడత్తిల్ అన్ద ఉపనిషత్తుక్కళే "నచక్షుషా

$ "స్పృష్టుమ్" ఎన్ఱ స్థానత్తిలే "ప్రేష్ఠుం" ఎన్ఱు పలర్ ఓతువర్ కళేనుమ్ అతు ప్రాచీనపాఠమన్ఱెన్బర్.

గృహ్యతే నాపి వాచా" ఇత్యాదివాక్యఙ్గళాల్ - అప్పరమ్బొరుళ్ ఒరు ఇన్ద్రియత్తుక్కుమ్ విషయమాకమాట్టాతెన్ఱు ఓతివైత్తన. అజ్ఞర్ ఓతప్పట్టపరమ్బొరుళ్ ఎతువెన్ఱాల్ సాక్షాత్ పేరరుళాళనాకియ నీయేకాణ్. అప్పడి ఒరుఇన్ద్రియత్తుక్కుమ్ విషయమాకమాట్టాతవనాక ఓతప్పట్టుళ్ళనీ, ఇన్నిలవులకత్తిలే సర్వసులభనాయ్ అవతరిత్తు హస్తిగిరియిన్ మున్నే తర్కరుత్తై వెళియిట్టుక్కొణ్డు నిఱ్పతు ఎన్నో? ఎన్గిఱార్.

[వక్తుమ్] వచనమావతు - ఎమ్బెరుమాన్ ఇప్పడిప్పట్టవనెన్ఱు ఉపదేశిత్తల్. శ్రవణమావతు - ఒరువర్ ఉపదేశిక్క అతనైచ్చెవిశాత్తుతల్. మననమావతు - కేట్టఅర్థఙ్గళ్ నెఞ్జిలేనన్గు పతియుమ్పడి చిన్తనైపణ్ణుతల్. ఉపాసిప్పైయావతు - తైలధారైపోలే అవిచ్ఛిన్నస్మృతిసన్తతియాకిఱ ఉపాసనైయైచ్చెయ్యవిరుమ్బుతల్. ఉపాసిక్కవిరుమ్బినత్తుక్కే ముడియాతెన్ఱాల్ ఉపాసిక్కసుతరామ్ముడియాతెన్పతు కిమ్పునర్న్యాయసిద్ధమ్. సన్నన్తమాకప్రయోగిత్తవితు - "వివిదిషన్తి" ఎన్గిఱ శ్రుతిచ్ఛాయైయాలే ఎన్నలామ్. దర్శనమావతు - అన్దస్మృతిసన్తానత్తాలే విళైయక్కూడియ ప్రత్యక్షసమానాకారమాన విలక్షణసాక్షాత్కారమ్. స్పర్శమావతు - సాక్షాత్కారత్తిఱ్కప్పిఱకు "పెరునిలమ్కడన్ద నల్లడిప్పోతు..........తఴువునర్" ఎన్ఱాఱ్పోలే ఆశ్లేషిక్కత్తొడఙ్గుకై. ఇని, భోక్తుమ్ ఎన్ఱతు-శొల్లిచ్చెల్లాత ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కువిషయమాకక్కూడియ అనుభవత్తైయెనక్కొళ్క. ఆక, ఒరువిధ అనుభవత్తుక్కుమ్ ముడియాతతు భగవత్స్వరూపమెన్గై.

త్విష్ఠసే = పరస్మైపదియాకియ ష్ఠాధాతువై ఇఙ్గు ఆత్మనేపదియాక ప్రయోగిత్తిరుప్పతు - "ప్రకాశనస్థేయాఖ్యయోశ్చ" ఎన్గిఱ

సూత్రత్తై అవలమ్బిత్తామ్. 'విశ్వస్మై' ఎన్ఱ చతుర్థీ- "శ్లాఘహ్నుఙ్స్థాశపాం జ్ఞీప్స్యమానః" ఎన్ఱ సూత్రత్తై అడియొత్తియామ్. స్థిత్వా స్వాభిప్రాయం విశ్వం బోధయతీత్యర్థః. నిఱ్పతనాలే తన్ కరుత్తై ఉలకత్తార్కు ఉణర్త్తుకిఱానెన్ఱపడి. ఇఙ్గు, తన్ కరుత్తావతు - 'నాన్ ఉఙ్గళై వారిప్పిడియాక ప్పిడిత్తుక్కొణ్డు పోక వన్దిరుక్కిఱేన్' ఎన్బతామ్.

వేదవేదాన్తఙ్గళుక్కుమ్ దుర్గ్రహానానవన్ సహజసులభనాక ఇఙ్గనే అవతరిత్తు నిఱ్కిఱవితు ఎన్న సౌలభ్యసౌశీల్య పరమకాష్ఠై! ఎన్ఱు ఈడుపడుకిఱపడి. (౧౪)

శ్లో॥ ప్రకృష్టం విజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్యమఖిలం
విమర్యాదం వీర్యం వరద! పరమా శక్తిరపిచ।
పరం తేజశ్చేతి ప్రవరగుణషట్కం ప్రథమజం
గుణానాం నిస్సీమ్నాం గణనవిగుణానాం ప్రసవభూః ॥ ౧౫॥

పదవురై.

హే వరద=వరదనే!
ప్రకృష్టం విజ్ఞానమ్=శిఱన్ద జ్ఞానమెన్న
అతులం బలమ్=ఒప్పఱ్ఱ బలమెన్న
అఖిలమ్ ఐశ్వర్యమ్=అనవధికమాన ఐశ్వర్యమెన్న
విమర్యాదంవీర్యమ్ = ఎల్లైయిల్లాత వీర్యమెన్న
పరమా శక్తిరపిచ=శ్రేష్ఠమాన శక్తియెన్న
పరం తేజశ్చ=శిఱన్ద తేజస్సెన్న
ఇతి=ఆకియ [ఇవైయాకియ]

ప్రథమజం ప్రవరగుణషట్కమ్ = ముతల్ మూర్త్తియాన పరవాసుదేవమూర్త్తియిలేయుళ్ళ శిఱన్ద అఱుగుణఙ్గళానవై
నిస్సీమ్నామ్=ఎల్లైయఱ్ఱతుకళాయుమ్
గణనవిగుణానామ్ = ఎణ్ణుక్కుడాతతు [illegible] కళుమాన
గుణానామ్=కల్యాణగుణఙ్గళుక్కు
ప్రసవభూః=పిఱప్పిడమ్.

[ప్రక్లృప్తమిత్యాది.] జ్ఞానశక్తి బలైశ్వర్య వీర్య తేజస్సుక్కళ్ ళెన్నిఱ శిఱన్ద ఆఱుగుణఙ్గళుమ్ పరవాసుదేవమూర్తియిలే పుష్కలఙ్గళెన్నుమ్, ఎమ్బెరుమానుక్కు మఱ్ఱుముళ్ళ అనన్తకల్యాణగుణఙ్గళుళ్ ఇన్ద ఆఱుగుణఙ్గళే శిఱన్దవై యెన్నుమ్, ఇక్కుణఙ్గళడియాక త్తాన్ ఇవర్ఱిన్ శాఖోపశాఖైకళాక మఱ్ఱగుణఙ్గళ్ పెరుకుకిన్ఱన వెన్నుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. జ్ఞానమ్, బలమ్ ఎన్ఱ ఒవ్వొరుగుణత్తుక్కుమ్ ప్రక్లృప్తమ్, అతులమ్ ఇత్యాది విశేషణఙ్గళిట్టతు మఱ్ఱైయోర్ఱుడైయ జ్ఞానాదికళై వ్యావర్తిప్పిక్కైక్కాక.

ఇన్ద ఆఱుగుణఙ్గళుక్కుమ్ ఇన్న ఇన్న కార్యత్తిలే వినియోగ మెన్నుమిడమ్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవ ఉత్తరశతకత్తిల్ "యుగపదనిశమక్ష్ణైః" ఇత్యాది సప్తశ్లోకఙ్గళిలే విశదమ్.

౧. జ్ఞానమావతు - "యో వేత్తి యుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదా స్వతః" ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలముముణ్డాన సర్వపదార్థసాక్షాత్కారమ్. ౨ బలమావతు-"స దాధార పృథివీం ద్యాముతేమామ్," "విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్నమేకాంశేన స్థితో జగత్." ఇత్యాదిప్పడియే ఉభయవిభూతియైయుమ్ అనాయాసేన వహిక్కవల్ల మిడుక్కు. "ఏఙ్గోతమ్ శూర్న్ద పువనియుమ్ విణ్ణులకుమ్ ఆఙ్గాత్తుమ్ శోరామే ఆళ్కిన్ఱ వెమ్బెరుమా"నిఱే. ౩. ఐశ్వర్యమావతు - "క్షరాత్మానావీశతే దేవ ఏకః." ఎన్గిఱపడియే - ఇప్పడి ధరిత్త జగత్తై త్తన్కుడైనిళలిన్కీళ్ అముక్కి ఆళవల్లానాకైయాకిఱ నియన్తృత్వమ్. ౪. వీర్యమావతు - "న శ్రమో నచ ఖేదస్తే జగద్ధారణశాసనే." ఎన్గిఱపడియే జగద్ధారణనియమనఙ్గళిలే శారీరమాన క్లేశమెన్నుమిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. ౫. శక్తియావతు - "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే." "చేష్టా తస్యాప్రమేయస్య

వ్యాపినోఽవ్యాహతాత్మికా." ఇత్యాదిప్పడియే - ఏత్తిట్టుకొణ్డ తొరు కార్యమ్ ముట్టుప్పడాతపడి శెయ్తు తల్లైక్కట్టవల్ల ప్రధాన సామర్థ్యమ్. ౬. శేజస్వావతు - "రకారాదీని నామాని రామ త్రస్తస్య రావణ! రత్నాని చ రథాశ్చైవ త్రాసం సంజనయన్తి మే." (మారీచవాక్యమ్.) ఎన్నుపడి ఎదిరికళ్ కుళ్ఱల్కళుమ్బుమ్బడియాన మదిప్పు. అన్ఱియే, బహుప్రయత్నసాధ్యమానవఱ్ఱై సహకార్య న్తరనిరపేక్షమాక అల్పప్రయత్నత్తాలే తల్లైక్కట్టవల్లనాకైయాక వుమామ్.—"సంఖ్యాతుం నైవ శక్యన్తే గుణా దోషాశ్చ శార్ఙ్గిణః । ఆనన్త్యాత్ప్రథమో రాశి రభావాదేవ పశ్చిమః." ఇత్యాది ప్పడియే అసంఖ్యేయఙ్గళాయుళ్ళ గుణగణఙ్గళుక్కు ఇన్ద ఆఱుగుణ ఙ్గళుమ్ ఊఱ్ఱువాయ్ ఎన్నుమిడమ్ "తవానన్తగుణస్యాపి షడేవ ప్రథమే గుణాః" ఇత్యాది ప్రమాణసిద్ధమ్.

[ప్రథమజమ్] = గుణఙ్గళుక్కెల్లామ్ ముతన్మైయాయుళ్ళతు ఎన్నుమ్పొరుళాకలామాయినుమ్ అతు అచారు. "గణనవిగుణానామ్" ఎన్బతనాల్ తని త్తనియాక ఎణ్ణముడియాతవై ఎన్బతుమ్, "నిస్సీమ్నామ్" ఎన్బతనాల్ ఒరు పెరియ రాశియాకవుమ్ ఎణ్ణముడియాతవై ఎన్బతుమ్ పోతరుమ్. మణ్ మణల్ ముతలియనవఱ్ఱై త్తని త్తనియాక ఎణ్ణక్కూడాతాయినుమ్, "ఒరుకూడై మణ్, ఒరు వణ్డిమణల్" ఎన్ఱు ఒరు రాశియాక ఎణ్ణక్కూడుమే; భగవద్గుణఙ్గళ్ అప్పడియుమ్ ఎణ్ణముడియాతవై యెన్నై. ప్రసవభూః=ఆకరమ్ ఎన్నపడి.

శ్లో॥ గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతరమూర్తిః స్తవ బభౌ
తతస్తిస్రస్తేషాం త్రియుగ! యుగళైర్హి త్రిభిరభూః ।
వ్యవస్థా యా చైషా నను వరద సాఽఽవిష్కృతివశాత్
భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణితమహిమఙ్గళగుణః ॥ ౧౬ ॥

పదవురై.

త్రియుగ=మూవిరణ్డుగుణఙ్గళై యుడైయ
వరద !=వరదనే !
తవ=ఉన్నుడైయ
ప్రథమతరమూర్తిః=ఎల్లామూర్తికట్కుమ్ ముతన్మైయాన పరవాసుదేవమూర్తియానతు
ఏతైః=ఇన్ద [కీழ్చ్చొన్న]
షడ్భిః గుణైః=ఆఱుగుణఙ్గళాలే
బభౌ=విళఙ్గిఱ్ఱు,
తతః త్రిస్రః [మూర్తయః]=అతఱ్కుమేల్ మూన్ఱుమూర్తికళ్
తేషామ్=అన్ద గుణఙ్గళినుడైయ

త్రిభిః యుగళైః=మూవిరణ్డుకళాలే
అభుః=ప్రకాశిత్తన;
ఏషా వ్యవస్థా యా=ఇప్పడిప్పట్ట వ్యవస్థైయాతొన్ఱుణ్డు,
సా=అన్త వ్యవస్థైయానతు
అవిష్కృతివశాత్=(గుణఙ్గళై) వెళియిడుతల్ పఱ్ఱియామ్.
భవాంస్తు=నీయో వెన్ఱాల్
సర్వత్రైవ=ఎల్లామూర్తికళిలుమే
అగణితమహామఙ్గళగుణః=ఎణ్ణిఱన్ద శిఱన్ద కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయైయాయిరానిన్ఱాయ్.

[గుణైరిత్యాది.] అతిమానుషస్తవత్తిల్ "జ్ఞానంబలం విపులమ్" ఎన్ఱ శ్లోకత్తిల్ శురుఙ్గచ్చొన్నతై ఇఙ్గు విరిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పరవాసుదేవమూర్తి, సఙ్కర్షణమూర్తి, ప్రద్యుమ్నమూర్తి, అనిరుద్ధమూర్తి ఎన్ఱు చతుర్విధమాన మూర్తికళిల్ ప్రథమమాన వాసుదేవమూర్తియిల్ కీழ్శ్లోకత్తిఱ్చొల్లప్పట్ట జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సుకళెన్ఱిఱ ఆఱుగుణఙ్గళుమ్ ప్రకాశిక్కిన్ఱన. మఱ్ఱ సఙ్కర్షణాదిమూన్ఱుమూర్తికళిల్ ఒవ్వొన్ఱిలుమ్ ఇరణ్డిరణ్డుగుణమ్ విళఙ్గుకిన్ఱు [అతావతు - సఙ్కర్షణమూర్తియిల్ జ్ఞానముమ్ బలముమ్, ప్రద్యుమ్నమూర్తియిల్ ఐశ్వర్యముమ్ వీర్యముమ్, అనిరుద్ధమూర్తియిల్ శక్తియుమ్ తేజస్సుమాక] ప్రకాశిక్కిన్ఱనవెన్బతు పూర్వార్ధత్తిన్ కరుత్తు.

[తతస్తిస్రః.] "వ్యూహఙ్గళ్ నాలెన్ఱుమ్ మూన్ఱెన్ఱుమ్ శాస్త్రఙ్గళ్ శొల్లుమ్; నాలువ్యూహముణ్డాయిరుక్క వ్యూహవాసుదేవ

రూపత్తుక్కు పరరూపత్తిఱ్కాట్టిల్ అనుసన్ధేయ గుణభేదమిల్లామైయాలే త్రివ్యూహమెన్గిఱతు. ఇప్పతత్తై 'గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః.....' ఎన్గిఱ శ్లోకత్తిలే సంగ్రహిత్తార్కళ్." ఎన్ఱ రహస్యత్రయసార-తత్త్వత్రయ చిన్తనాధికారసూక్తి ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

ఇఙ్ఙనే శొన్నాల్ భగవన్మూర్త్తికళిలేయే గుణవైకల్యమ్ కొళ్వతు కుఱైయాహుమేయెన్ఱు శఙ్కిత్తు ఉత్తరార్ధత్తాలే పరిహరిక్కిఱార్ (వ్యవస్థేత్యాది.) ఒవ్వొరుమూర్త్తియిలే ఇరణ్డిరణ్డుగుణఙ్గళ్ ఎన్ఱు నకుక్కప్పట్ట వ్యవస్థైయానతు గుణఙ్గళిన్ సత్తాప్రయుక్తమన్ఱు; ఆవిష్కారప్రయుక్తమ్. అతావతు - ఒవ్వొరుమూర్త్తియిలే ఈరిరణ్డు గుణఙ్గళైత్తాన్ కార్యవశాత్ ప్రకాశప్పడుత్తుకిఱాయ్ ఎన్బతైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లిఱ్ఱేయన్ఱి, ఇరణ్డుగుణఙ్గళ్ తవిర మఱ్ఱగుణఙ్గళ్ అన్దమూర్త్తికళిల్ ఇల్లైయెన్బతైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లిఱ్ఱిల్లై ఎన్గై. ఎల్లామూర్త్తికళిలుమ్ ఉన్నుడైయ సకలగుణఙ్గళుమ్ పుష్కలమాయిరుక్కిన్ఱమైయై అపలాపమ్పణ్ణముడియాతు; ఇరణ్డిరణ్డు గుణఙ్గళ్ తాన్ ఆవిష్కరిక్కప్పడుకిన్ఱన; మఱ్ఱవై అనుద్భూతఙ్గళాయ్ ప్పతిన్దిరుక్కిన్ఱన ఎన్ఱవాఱు.

"షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పర ఇతి సభవాన్ ముక్తభోగ్యో బలాఢ్యాద్బోధాత్సఙ్కర్షణస్త్వం హరసి వితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్ । ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మౌ నయసిచ భగవన్! శక్తితేజోఽనిరుద్ధో బిభ్రాణః పాసి తత్త్వంగమయసిచ తథా వ్యూహ్య రఙ్గాధిరాజ!" [శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్, ఉత్తరశతకమ్ - ౩౯.] ఎన్గిఱ భట్టర్ శ్రీసూక్తియుమ్; "పరత్వత్తిల్ జ్ఞానాదికళాఱుమ్ పూర్ణమాయిరుక్కుమ్; వ్యూహత్తిల్ ఇవ్విరణ్డుగుణమ్ ప్రకటమాయిరు

కున్నుమ్; అతిల్ సఙ్కర్షణర్ జ్ఞానబలఙ్గళిరణ్డోడుమ్కూడి జీవతత్త్వత్తై అధిష్ఠిత్తు అత్తై ప్రకృతియిల్ నిన్ఱుమ్ వివేకిత్తు ప్రద్యుమ్నావస్థైయైయుమ్ భజిత్తు శాస్త్రప్రవర్తనత్తైయుమ్ జగత్సంహారత్తైయుమ్ పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. ప్రద్యుమ్నర్ ఐశ్వర్యవీర్యఙ్గళిరణ్డోడుమ్కూడి మనస్తత్త్వత్తైయధిష్ఠిత్తు ధర్మోపదేశత్తైయుమ్ మనుచతుష్టయమ్తొడక్కమాన శుద్ధవర్గసృష్టియైయుమ్ పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. అనిరుద్ధర్ శక్తితేజస్సుక్కళిరణ్డోడుమ్కూడి, రక్షణత్తుక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞానప్రదానత్తుక్కుమ్ కాలసృష్టిక్కుమ్ మిశ్రసృష్టిక్కుమ్ కడవరాయిరుప్పర్." [తత్త్వత్రయమ్ - ఈశ్వరప్రకరణమ్.] ఎన్ఱ పిళ్ళైలోకాచార్యర్ శ్రీసూక్తియుమ్, "ఇగ్గుణఙ్గళెల్లామ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ స్వరూపాశ్రితఙ్గళాయిరుక్కుమ్. పరవ్యూహాదివిభాగఙ్గళిల్ గుణనియమమ్ శొల్లుకిఱతెల్లామ్ అవ్వ్యూహఙ్గళై అనుసన్ధిప్పార్క్కు సర్వేశ్వరన్ ఆవిష్కరిక్కుమ్ గుణవిశేషఙ్గళ్ శొల్లుకైక్కాకవత్తనై." ఎన్ఱ రహస్యత్రయసారసూక్తియుమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

[త్రియుగ!] త్రీణియుగాని యస్యాసః; ఇరణ్డిరణ్డాక వకుక్కప్పట్ట మూన్ఱుగుణసముదాయఙ్గళైయుడైయవనే ఎన్ఱపడి. పూర్వార్ధముకివిల్ [అభుః] ఎన్ఱపాఠత్తై అఱియామల్ పలర్ 'అభూత్' ఎన్ఱు ఓతువతున్, సంస్కృత వ్యాఖ్యాతావుమ్ అప్పాఠత్తైయే ఆదరిత్తు రసాభాసప్పడుత్తియతుమ్ విస్మయనీయమ్. అభుః='భా-దీప్తౌ' ఎన్ఱిఅధాతువిలే లఙ్ ప్రథమపురుషబహువచనమ్. రహస్యత్రయసారత్తిల్ ఇన్దశ్లోకమ్ ఉదాహరిక్కప్పట్టుళ్ళవిడత్తు "త్రిభిః భుః" ఎన్ఱే ఉదాహృతమ్. [అభాత్, అభాతామ్, అభుః.] వ్యవస్థా=ఏఱ్పాడు.

(౧౬)

శ్లో॥ ఇయం వైయూహీ తే స్థితిరథ కిలేచ్ఛావిహృతయే
విభూతీనాం మధ్యే సురనరతిరశ్చామవతరన్ ।
సజాతీయ స్తేషామితితు విభవాఖ్యామపి భజన్
కరీశ ! త్వం పూర్ణోఽపి వరగుణగణై స్తాన్ స్థగయసి ॥ ౧౭ ॥

పదవురై.

హే కరీశ != హస్తిగిరి నాథనే !
ఇయం స్థితిః=ఇన్ద [కీழ్ కూఱియ] వ్యాస్థ యానతు
వైయూహీ తే=వ్యూహత్తైప్పఱ్ఱియతే యామ్.
అథ కిల=అతఱ్కుమేలే
ఇచ్ఛావిహృతయే=ఇష్టప్పడి విళైయాడు వతఱ్కాగవుమ్
విభూతీనామ్ = (ఉన్నుడైయ) విభూతి యాకియ
సురనరతిరశ్చాంమధ్యే=దేవమనుష్య తిర్యక్కుక్కళిన్ నడువే
అవతరన్=అవతరిత్తవనాయ్
విభవాఖ్యాం భజన్=విభవావతారమెన్నుమ్ తిరునామత్తై అడైన్దవనాయ్
వరగుణగణైః=శిఱన్ద గుణఙ్గళిన్ సమూహఙ్గళాలే
పూర్ణోఽపి=నిఱైన్దవనాయిరున్దాలుమ్
తేషామ్ = అన్ద దేవమనుష్య తిర్యక్కుక్కళుక్కు
సజాతీయః ఇతితు=సజాతీయనెన్ఱు కారణత్తినాలే
తాన్=అన్దగుణ సమూహఙ్గళై
స్థగయసి=మఱైత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱాయ్.

[ఇయమిత్యాది.] "గుణైష్షడ్భిః" ఎన్ఱు కీழ్ శ్లోకత్తిల్ శొల్లప్పట్ట వ్యాస్థయానతు వ్యూహత్తైప్పఱ్ఱియతు; సఙ్కర్షణాదిమూర్తిత్రయత్తిలుమ్ ఈరిరణ్డుగుణఙ్గళ్ విళఙ్గుకిన్ఱన వెన్ఱు శొన్న ఏఱ్పాడు వ్యూహవిషయమెన్ఱు. అతఱ్కుమేల్ విభవావతారత్తైచ్ చొల్లప్పుకుకిఱతు. ఉన్నుడైయ విభూతియాన దేవజాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ మనుష్యజాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ తిర్యగ్జాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ ఇప్పడి పలపలయోనికళిల్ పిఱవానిన్ఱు నీ విభవావతారమెన్నుమ్ పెయరైయడైన్దవనాయ్, అవ్వవతారఙ్గళిలుమ్ సకల

కల్యాణగుణగణ పరిపూర్ణనాయిరున్దుమ్ "ఆత్మానమ్మానుషం మన్యే రామం దశరథాత్మజమ్" "అహంవో బాన్ధవో జాతః" ఇత్యాదిప్పడియే అవర్కళోడు ఒరుకోవైయాకప్పిఅన్ద కారణత్తినాల్ వేఱుపాడుతోన్ఱామైక్కాక. అక్కుణఙ్గళై మఱైత్తుకొణ్డిరుక్కుమాఱెన్ఱపడి. గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సేతుబన్ధమ్, అమృతమథనమ్ ముతలియ శిలసమయవిశేషఙ్గళిల్ తన్నుడైయ అపారశక్తివిశేషత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళినపడియాల్ మఱ్ఱకాలఙ్గళిల్ అన్దశక్తివిశేషత్తుక్కు ఉప్పాన గుణఙ్గళ్ అన్తర్హితఙ్గళాయిరుక్కిన్ఱనవెన్బతు అఱియలాయిఱ్ఱైన్గ.

విభవమెన్బతు విభూతివాచకమాయ్, తనతు విభూతియాన మనుష్యాదిజాతికళిల్ ఒరువనాక అవతరిత్తమైయాల్ అన్ద అవతారత్తుక్కు విభవావతారమెన్ఱు పేరాయిఱ్ఱు. ఇన్నిక్కే, తన్ విభవఙ్గళోడుకూడియే అవతరిక్కైయెన్ఱు పొరుళాయ్ సకలకల్యాణగుణగణ విశిష్టవేషత్తై ఉటైకొణ్డపడియుమామ్.

[ఇచ్ఛావిహృతయే.] అస్మదాదిజన్మఙ్గళుక్కు హేతు కర్మమాకిఱాప్పోలే భగవదవతారఙ్గళుక్కుమ్ కర్మమే హేతువామో? ఎన్నుమ్ శఙ్కైయై నిరసిక్కిఱార్. "అజాయమానో బహుధా విజాయతే" "మనిశరుమ్ మఱ్ఱుమ్ ముఱ్ఱుమాయ్ మాయప్పిఱవిపిఱన్ద" ఎన్ఱు బహువిధమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ భగవదవతారఙ్గళుక్కు హేతు 'ఇప్పడియవతరిప్పోమ్' ఎన్నుమ్ స్వేచ్ఛైయొళియ హేత్వన్తరమిల్లైయిఱే. "సమ్భవామ్యాత్మమాయయా" ఎన్ఱు తానేయరుళిచ్చెయ్తానిఱే ["ఆత్మమాయయా"] - ఆత్మేచ్ఛయా ఎన్ఱపడి. 'మాయా వయునం జ్ఞానమ్' ఎన్ఱు మాయాశబ్దమ్ జ్ఞానవాచియాకైయాలే ఇచ్ఛారూపజ్ఞానత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "ఇచ్ఛా

గృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్రు పరాశరభగవానుమ్ అరుళి చ్చెయ్‌తార్.

"సతు ప్రియావిరహితశ్చిరకాలం భవిష్యతి." (ఉత్తర శ్రీ రామాయణే.) ఎన్రాప్పోలేయుణ్డాన భృగుశాపమ్ ముతలానవర్ఱాలే పిఱన్దానాకచ్చొల్లుకైయాలే అవతారహేతు ఇచ్చైయన్రిక్కే కర్మమాక వేణ్డావోవెన్నిల్; "తపసారాధితో దేవో హ్యబ్రవీద్భక్తవత్సలః। లోకానాం సమ్ప్రియార్థంతు శాపం తం గృహ్యముక్తవాన్" ఎన్రు ఉత్తర శ్రీరామాయణత్తిలుమ్, "సర్వావతారేష్వపి విష్ణోర్జననం స్వేచ్ఛయైవతు। జరకాస్త్రచ్ఛలేనైవ స్వేచ్ఛయాగమనం హరేః॥ ద్విజశాపచ్ఛలేనైవ మనతీర్ణోఽపి లీలయా." ఎన్రు లైజ్గపురాణాదికళిలుమ్ శొల్లుకైయాలే, భృగుశాపాదికళాలే పిఱన్దానెన్గిఱ అర్వైతన్నిలే 'శాపమ్ వ్యాజమాత్రమ్; అవతారమ్ ఇచ్ఛాగృహీతమ్' ఎన్రు పరిహరిత్తతాకైయాలే ఒరుకుఱైయిల్లై.

[సురనరతిరశ్చాం మధ్యే అవతరన్.] షట్త్రింశద్భేదభిన్నమాన పద్మనాభాదివిభవముమ్, ఉపేన్ద్ర త్రివిక్రమదధిభక్త హయగ్రీవ నరనారాయణ హరికృష్ణ మత్స్యకూర్మవరాహాద్యవతార విశేషజ్గళుమ్, దణ్డకారణ్యత్తిల్పిణ్ణిన కుబ్జామ్రావతారముమ్ ఇవైపోల్వాన అసంఖ్యాతజ్గళాన అవతారజ్గళ్ ఇజ్గు అనుసన్ధానవిషయమ్

[వ్యూహస్య ఇయం - వైయూహీ.] [ఇచ్ఛయావిహృతిః.] [సమానాచసా జాతిశ్చ - సజాతిః, తస్యాం భవస్సజాతీయః.] స్థగయసి = "స్థగ - ఆచ్ఛాదనే" ఇతి ధాతుః. (౧౭)

శ్లో॥ పరోవా వ్యూహోవా విభవ ఉతవాఽ౽చార్చావతరణః
భవన్ వాఽన్తర్యామీ వరవరద! యోయో భవసివై ।
స స త్వం సన్నైవైశాన్ వరగుణగణాన్ బిభ్రదఖిలాన్
భజద్భ్యో భాస్యేవం సతత మితరేభ్యస్త్వితరథా ॥ ౧౭॥

పదవుర్రై.

వరవరద = శిఱన్ద వరఙ్గళైక్కొడుక్కుమ్ పేరరుళాళనే!
త్వమ్ = నీ
పరోవా = పరవాసుదేవనాకవో
వ్యూహోవా = వ్యూహమూర్త్తియాకవో
విభవో భవన్వా = విభవావతారమాకప్పిఱన్దవనాకవో
ఉత = అల్లతు
అర్చావతరణో భవన్వా = అర్చైయాక అవతరిత్తవనాకవో
అన్తర్యామీవా = అన్తర్యామియాకవో
యోయో భవసివై = ఎవ్వెవనాక ఇరుక్కిఱాయో
స స సన్ = అవ్వవనాయ్క్కొణ్డు
ఐశాన్ = సర్వేశ్వరనుక్కురియ
అఖిలాన్ వరగుణగణాన్ = శిఱన్ద గుణసమూహఙ్గళెల్లావత్తైయుమ్
బిభ్రత్ = ధరియానిన్ఱవనాయ్ [తన్నిడత్తిలుడైయవనాయ్]
ఏవమ్ = ఇప్పడి సకలగుణ విశిష్టవేషమాక
సతతమ్ = ఎల్లా అవస్థైకళిలుమ్
భజద్భ్యః భాసి = ఆశ్రితర్కళుక్కు త్తోన్ఱుకిఱాయ్.
ఇతరేభ్యస్తు = అనాశ్రితర్కళుక్కోవెన్నాల్
ఇతరథా = వేఱువిధమాక [గుణశూన్యనాక]
భాసి = తోన్ఱుకిఱాయ్.

[పరోవేత్యాది.] కల్యాణగుణఙ్గళిన్ ఆవిర్భావత్తుక్కుమ్ తిరోభావత్తుక్కుమ్ విషయవిభాగమ్ కూఱుకిఱార్ ఇతిల్. వరదనే! 'ఇన్న అవతారత్తిల్ తాన్ ఉన్ గుణఙ్గళ్ పూర్ణఙ్గళ్, ఇన్న అవతారత్తిల్ ఇల్లై' ఎన్బతుకిడైయాతు. పరవ్యూహవిభవాన్తర్యామ్యర్చావతారఙ్గళిల్ ఎవ్వెవనాక నీ ఇరుక్కిఱాయో అవ్వవ్విరుప్పుకళిల్ సర్వేశ్వరత్వ స్వరూపానుబన్ధికళాన సకల కల్యాణగుణఙ్గళుమ్ పరిపూర్ణఙ్గళాకవే యిరుక్కిన్ఱన. ఆనాల్ అక్కుణఙ్గళ్ ఆశ్రితర్కళుక్కు త్తోన్ఱుమ్, అనాశ్రితర్కళుక్కు త్తోన్ఱాతు. "శఙ్గోడు శక్కర

మేన్నుమ్ తడక్కై-యన్" (తిరుప్పావై-౧౮.) ఎన్ఱవిడత్తు వ్యాఖ్యానమ్ సేవిక్క.

[పరో॰వా.] భగవత్స్వరూపమానతు-పరత్వమ్, వ్యూహమ్, విభవమ్, అన్తర్యామిత్వమ్, అర్చావతారమెన్ఱు అఞ్జుప్రకారత్తోడే కూడియిరుక్కుమ్. అతిల్ పరత్వమావతు - "యా వై న జాతు పరిణామపదాస్పదం సా కాలాతిగా తవ పరా మహతీ విభూతిః." "యత్ కాలాదపచేళిమమ్" ఎన్గిఱపడియే కాలకృతపరిణామమఱ్ఱిరుక్కైయాలే అకాలకాల్యమాయ్, "నలమన్దమిల్లదోర్ నాడు" ఎన్నుమ్బడి ఆనన్దమ్ అళవిఱన్దు అద్వితీయమాయిరుక్కిఱ శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలే నిత్యర్క్కుమ్ ముక్తర్క్కుమ్ అనుభవవిషయనాయ్క్కొణ్డు షాడ్గుణ్యపరిపూర్ణనాయ్ ఎఴున్దరుళియిరుక్కుమిరుప్పు. *"కిమాత్మికైషా భగవతో వ్యక్తిః? యదాత్మకో భగవాన్ తదాత్మికా వ్యక్తిః. కిమాత్మకో భగవాన్? జ్ఞానాత్మకో భగవాన్, జ్ఞానాత్మికా వ్యక్తిః." ఇత్యాదికమత్రాఽనుసన్ధేయమ్. విగ్రహమ్ భగవత్స్వరూపత్తిల్ కాట్టిలుమ్ వేఱుపట్టతెన్నుమిడమ్ తత్త్వముక్తాకలాపత్తిల్ [నాయకసరే. శ్లో॥ ౬౫.] "నిర్దిష్టం పౌష్కరాద్యా" ఎన్ఱ శ్లోకత్తిన్ సర్వార్థసిద్ధియిలే నిరూపిక్కప్పట్టుళ్ళతు. స్తోత్రభాష్యత్తిలుమ్ ఇతు విశదమ్. "విశ్వాతిశాయి సుఖరూప" ఎన్నుమ్ వరదరాజపఞ్చాశత్ స్తోత్రశ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే శ్రీశైల శ్రీనివాసాచార్యర్ - "ఏతేన, పరకాలయోగినాం భగవద్విగ్రహే స్వరూపతాదాత్మ్యవాదో జడత్వాదిభ్రాన్తిమాత్ర నిరాకరణార్థః; నత్వభేదే తాత్పర్యమితి సూచితమ్. అతో భగవద్విగ్రహస్సర్వోఽపి జ్ఞానానన్దైకలక్షణః, స్వరూపాద్భిన్నశ్చ." ఎన్ఱెఴుతియిరుప్పతుమ్ నోక్కత్తక్కతు.

---

* ఇదం వాక్యం రహస్యామ్నాయబ్రాహ్మణీయమితి వదన్తి.

[వ్యూహా.] వ్యూహత్తుక్కు వినియోగమ్ లీలావిభూతియిలేయాకైయాలే ఇవ్విభూతియినుడైయ సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళై నిర్వహిక్కైక్కాకవుమ్, బుభుక్షుక్కళాన సంసారికళై అనిష్టనివృత్త్యాదికళైప్పణ్ణి రక్షిక్కైక్కాకవుమ్, ముముక్షుక్కళాయ్ ఉపాసిక్కుమవర్కళుక్కు సంసారనివృత్తిపూర్వకమాక త్తన్నై వన్దు ప్రాపిక్కైక్కుడలాన అనుగ్రహత్తై ప్పణ్ణుకైక్కు ఉడలాకైక్కాకవుమ్, సఙ్కర్షణ ప్రద్యుమ్నానిరుద్ధర్కళాయ్క్కొణ్డు నిఱ్కుమ్ నిలై - వ్యూహమెనప్పడుమ్. ఇతిల్ ఇన్న వ్యూహత్తాలే ఇన్నతు శెయ్యుమెన్నుమిడమ్ "గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే సంగృహీతమ్. ఇన్దవ్యూహత్తిలే వాసుదేవరైయుమ్ కూట్టి చతుర్విధమాక చ్చొల్వతుముణ్డు. "చతుర్విధస్సభగవాన్ ముముక్షూణాం హితాయవై" ఇత్యాది. వాసుదేవ, సఙ్కర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధర్కళెన్గిఱ ఇన్ద వ్యూహచతుష్టయమూర్త్తికళుక్కే వైఖానసశాస్త్రఙ్గళిల్ పురుష, సత్య, అచ్యుత, అనిరుద్ధపదఙ్గళాలే వ్యపదేశమామ్. ఇవర్కళిల్ ప్రథమవ్యూహమాకియ వాసుదేవరూపమ్ పరరూపత్తిఱ్కాట్టిల్ గుణాదికళాలే ఎళ్ళళవుమ్ భేదియాతు. ఆకవేతాన్ పరవాసుదేవనెన్ఱుమ్ వ్యూహవాసుదేవనెన్ఱుమ్ వ్యవహారమ్. పరవాసుదేవనుక్కు నిత్యోదితనెన్ఱుమ్ వ్యూహవాసుదేవనుక్కు శాన్తోదితనెన్ఱుమ్ సామ్ప్రదాయికవ్యపదేశమామ్. పరవాసుదేవనుడైయ సఙ్కల్పమ్ నిత్యవిభూతి నిర్వాహకమెన్ఱుమ్, వ్యూహవాసుదేవనుడైయ సఙ్కల్పమ్ లీలావిభూతి నిర్వాహకమెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్. "'వ్యూహఙ్గళ్ నాలెన్ఱుమ్ మూన్ఱెన్ఱుమ్ శాస్త్రఙ్గళిలేశొల్లుమ్. నాలుముణ్డాయిరుక్క మూన్ఱెన్గిఱతు వ్యూహవాసుదేవరూపత్తుక్కు పరరూపత్తిఱ్కాట్టిల్ అనుసన్ధేయ గుణభేద

మిల్లామైయాలే’ ఎన్ఱు అభియుక్తర్ ¶ శొల్లుకైయాలే, ఇవర్ క్కీళ్ వ్యూహత్రయ మెన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తతుక్కుమ్ ఇఙ్గు వ్యూహవాసుదేవరుణ్డాక అరుళిచ్చెయ్‌తతుక్కుమ్ విరోధమిల్లై.” ఎన్ఱు తత్త్వత్రయ వ్యాఖ్యానసూక్తియై నోక్కుక.

[విభవ ఉత వా.] విభవమావతు - ఇతరసజాతీయమాయ్ కొణ్డు ఆవిర్భవిక్కై. ఇతుతాన్ ఎణ్ణిముడిక్కప్పోకాతపడి అనన్తమాయ్ గౌణముఖ్యభేదత్తాలే ఇరణ్డువకైయాక ప్పిరిన్దిరుక్కుమ్. ఇతిల్ గౌణమెన్ఱతు అవరమెన్ఱపడి. ముఖ్యమెన్ఱతు శ్రేష్ఠమెన్ఱపడి. ఆవేశావతారమ్ గౌణమ్; సాక్షాదవతారమ్ ముఖ్యమ్. ఆవేశన్దాన్ స్వరూపావేశమెన్ఱుమ్ శక్త్యావేశమెన్ఱుమ్ ద్వివిధమాయిరుక్కుమ్. అతిల్ స్వరూపావేశమావతు- స్వేనరూపేణ ఆవేశిక్కై. అతావతు- పరశురామాదికళాన చేతనరుడైయ శరీరఙ్గళిలే తన్నుడైయ అసాధారణవిగ్రహత్తోడే ఆవేశిత్తునిఱ్కై. శక్త్యావేశమావతు - కార్యకాలత్తిలే విధిశివాదికళాన చేతనర్ పక్కలిలే శక్తిమాత్రత్తాలే స్ఫురిత్తునిఱ్కై.

“విభవఙ్గళావన - పద్మనాభాదికళాన ముప్పత్తుచ్చిన్నరూపఙ్గళ్ ఇవఱ్ఱిల్ మత్స్యకూర్మాదికళాన అవతారఙ్గళ్ ఒరుప్రయోజనవశత్తాలే విశేషిత్తు చ్చొల్లప్పట్టన. ఇవ్విభవఙ్గళిల్ ఈశ్వరన్ అప్పోతై కార్యవిశేషఙ్గళుక్కీడాక త్తాన్ వేణ్డిన గుణఙ్గళై వేణ్డినపోతు మఱైత్తుమ్ వేణ్డుంపోతు ప్రకాశిప్పిత్తుమ్ నడత్తుమ్. ఇవఱ్ఱిల్ అవాన్తరభేదఙ్గళ్ “కృష్ణరూపాణ్యసంఖ్యాని” త్యాదికళిప్పడియే అనన్తఙ్గళ్. ఇప్పడియే విభవాన్తరఙ్గళుమ్ కణ్డుకొళ్వతు. శిలజీవర్కళై విగ్రహవిశేషత్తాలుమ్ శక్తివిశేషత్తాలుమ్ అధిష్ఠిత్తు అతిశయిత

¶ రహస్యత్రయసారే - తత్త్వత్రయాధికారే.

కార్యఙ్గళై నడత్తుకిఱతువుమ్ విభవభేదమ్." ఎన్ఱు రహస్యత్రయసార- తత్త్వత్రయచిన్తనాధికార సూక్తికళుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

ముఖ్యగౌణభేదేన ఉభయవిధమాన విభవత్తినుళ్ళుమ్ *ఆఱ యఙ్ఞోక్తియుడనై యఙ్ఙువెత్తిఙ్గు ప్పిఱన్దతాకైయాలే అప్రాకృత విగ్రహఙ్గళుమాయ్, అజత్వ అవ్యయత్వ సర్వేశ్వరత్వాదియాన స్వభావవిశేషఙ్గళై విడాతేయిరుప్పనవాయ్ దీపాదుత్పన్న ప్రదీపమ్బోలే యిరుక్కక్కడవతాన ముఖ్యప్రాదుర్భావఙ్గళెల్లామ్ ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యఙ్గళామ్. సృష్టికర్తావాన బ్రహ్మావుమ్, సంహారకర్తాక్కళాన శివపావకర్కళుమ్, వేదఙ్గళై వ్యసిత్త వ్యాసనుమ్, దుష్టక్షత్రియ నిరసనమ్పణ్ణిన పరశురామనుమ్, అర్జుననుమ్, కుబేరనుమ్ కకుత్స్థనుమ్ చుకున్ద ప్రభృతికళుమాకియ గౌణప్రాదుర్భావఙ్గళెల్లామ్ స్వాతన్త్ర్యరూపమాన అహఙ్కారయుక్తరాన జీవర్కళై కార్యార్థమాక ఆవేశముఖేన అధిష్ఠిత్తునిఱ్కైయాలే బుభుక్షుక్కళాయిరుప్పార్క్కొళియా ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యఙ్గళన్ఱు.

[అన్తర్యామీ భగవాన్.] అన్తర్యామిత్వమావతు-"అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా" ఇత్యాదిప్పడియే చేతనరుడైయవుళ్ళే ప్రవేశిత్తు సకలప్రవృత్తికళుక్కుమ్ నియన్తావాయిరుక్కై. ఇతుతాన్ ఆత్మావినుళ్ళే తన్ స్వరూపత్తాలే వ్యాపిత్తునిన్ఱు నియమిక్కుమతుమ్, సవిగ్రహనాయ్క్కొణ్డు హృదయత్తిలే వ్యాపిత్తిరున్దు నియమిక్కుమతుమాయ్క్కొణ్డు ద్వివిధమాయిరుక్కుమ్.

"సర్వగుడైయవుమ్ హృదయఙ్గళిలే సూక్ష్మమాయిరుప్పతోఱు రూపవిశేషత్తైక్కొణ్డు నిఱ్కనిలై అన్తర్యామ్యవతారమ్ ఇతు సర్వాన్తర్యామియాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తై అనుసన్ధిక్క ఇత్రివార్క్కు త్తురైయాక 'అష్టాఙ్గయోగసిద్ధానాం హృద్యాగనిరతా

త్మనామ్ । యోగినామధికారస్యాన్య ద్దేశస్మిన్ హృత్పద్మమ్యేక ధ్యేయ,"
ఇత్యాదికళిలే శొల్లుకైయాలే అన్తర్యామిరూప మెన్ఱు శొల్లప్పట్టతు."
ఎన్ఱు రహస్యత్రయసారత్తిలే అరుళిచ్చెయ్‌కైయాలే ఔపనిషద
మాయ్ సర్వాన్తర్యామియాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తిత్తాట్టిలుమ్
అన్తర్యామ్యవతార మెన్బతు వేఱుపట్టతెన్ఱు విళజ్గుకిన్ఱతు. దివ్యాత్మ
స్వరూపస్సర్వ సర్వగతమాకైయాలే హృత్పద్మకర్ణికామధ్యగత
ముమాకక్కడవై యిల్లై; అన్ద దివ్యాత్మస్వరూపముమ్ అన్తః ప్రవిశ్య
నియామకమాకైయాలే అన్తర్యామియెన్ఱుమ్ వ్యపదేశత్తుక్కు
అర్హమేయాకిలుమ్ అవతార విశేషత్తిల్ తాన్ అన్తర్యామియె
న్ఱుమ్ సమాఖ్యైయ: నిరూఢమాకిఱతు.

[అర్చావతరణో వా.] అర్చావతారమావతు — "తమరు
కన్ద తెవ్వురువ మవ్వురువన్ తానే" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితరాన చేత
నర్కు అభిమతమాన స్వర్ణరజతాద శిలాపర్యన్తమాన ఏతేను
మొరు ద్రవ్యత్తిలే, అయోధ్యామధురాది దేశనియమమెన్న, పతి
నోరాయిరమ్ సంవత్సరమ్ నూఱుసంవత్సరమ్ ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాన
కాలనియమమెన్న, దశరథవసుదేవాదికళెన్ఱాప్పోలే శిల అధికారి
నియమమెన్న ఇవన్ఱైయుడైత్తాయ్‌క్కొణ్డు సన్నిధిపణ్ణిన రామ
కృష్ణాదివిభవ విశేషజ్గళ్ పోలన్ఱిక్కే "భౌమని కేతనేష్వపి కుటీకు
ఞ్జేషు" ఎన్గిఱపడియే ఒరు దేశనియమ మిల్లాతపడియాకవుమ్, అర్చ
కనుడైయ అపేక్షా కాల మొఴియ తనక్కెన్ఱొరు కాలనియమమి
ల్లాతపడియాకవుమ్, రుచియుడైయా రెల్లార్క్కుమ్ మాకైయాలే
ఇన్నా రెన్బతోరు అధికారినియమమిల్లాతపడియాకవుమ్, సన్నిధిపణ్ణి
అవర్కళ్ శెయ్యుమపరాధజ్గళై క్కాణాక్కణ్ణొట్టు, అర్చకపరతన్త్రి
మాన స్నానాశన శయనాదికళాన సమస్త వ్యాపారజ్గళైయు

ముడైయనాయ్క్కొణ్డు ఎழுన్దరుళినిఱ్కుమ్నిలై. "అర్చా పూజా ప్రతిమయోః" ఎన్ఱు నిఘణ్టువాకైయాలే అర్చాశబ్దమ్ ప్రతిమావాచి.

"పరవ్యూహాదిరూపఙ్గళ్ తానే ఆశ్రితర్క్కాక అవర్కళపేక్షిత్తపడియిలే 'బిమ్బాకృత్యాత్మనా బిమ్బే సమాగత్యావతిష్ఠతే' ఎన్నిఙ్గపడియే నిఱ్కుమ్నిలై అర్చావతారమ్." ఎన్ఱు శురుఙ్గ అరుళిచ్చెయ్తార్ తూప్పుల్ పిళ్ళై.

"స్వయంవ్యక్త దైవార్షాదయస్తు అర్చావతారభేదాః. దైవాదిష్వపి విశిష్టప్రతిష్ఠానన్తరం ప్రసాదోన్ముఖేశ్వర సఙ్కల్పాధీన మప్రాకృతత్వమనుసన్ధేయమ్" ఎన్ఱ న్యాయసిద్ధాఞ్జన సూక్తియుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్.

[యోయో భవసి వై.] ఆక ఇప్పఞ్చప్రకారఙ్గళుళ్ ఎవ్వకైప్పట్టనాకిలుమో [స స త్వం సః] అవ్వకైస్స్వరూపమెల్లామ్ పేరరుళాళనాకియ ఇన్ద దివ్యస్వరూపత్తుక్కు ఉళ్ళీడామత్తనై. [విశ్వా వరగుణగణానఖిలాన్ బిభ్రత్.] "ఔపనిషద విద్యావిశేషఙ్గళ్ తోఱుమ్ అనుసన్ధేయగుణవిశేషఙ్గళ్ నియతఙ్గళానాప్పోలే భగవచ్ఛాస్త్రోక్తమాన రూపవిశేషానుసన్ధానత్తుక్కుమ్ గుణవిశేషఙ్గళ్ నియతఙ్గళ్." (రహస్యత్రయసారే.) ఎన్ఱ కట్టళైయిలే ఓరోరూపత్తిలే ఓరోగుణఙ్గళ్ అనుసన్ధిక్కప్పడుకిన్ఱ వత్తనైయొழிయ, గుణపౌష్కల్యమ్ సర్వత్ర సమానమ్. అనుద్భూతత్వమాత్రత్తాలే అత్యన్తాభావమ్ సిద్ధియాతిఱే.

గుణపౌష్కల్యమ్ సర్వత్ర స్వరూపాశ్రితమాయిరుక్కుమాకిల్ తోన్ఱాతొழிవానేన్? 'యదిస్యాముపలభ్యేత' అన్ఱోవెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [భజద్భ్యో భాస్యేవంసతతమ్.] ఉకన్దార్

క్కు ఇత్తనైయుమ్ తోన్ఱుక్కుత్తైయిల్లై. "పార్ త్తర్ తెళిన్దోర్షిన్ద పైన్దుళాయార్ పెరుమై" "మార్కణ్డేయనుమ్ కరియే." "భక్తానాం త్వం ప్రకాశసే" ఇతి. [ఇతరేభ్యస్త్వితరథా.] పిత్తోప హతర్ శంఖత్తై పీతమెన్ఱు గ్రహిక్కుమత్తాలే అతుతనక్కు వరువతోరు కుత్తైయిల్లైకాణ్. శిలర్ క్కుత్తోన్ఱ శిలర్ క్కు తోన్ఱాతొళివతు - * తుయక్కుఅమతియిల్ నల్ జ్ఞానత్తుళమరర్ తుయక్కుమ్మయక్కుడై మాయైకళ్ వానిలుమ్ పెరియనవల్లనాన వునక్కు విస్మయనీయమో?

"భవాన్ వాన్తర్యామీ" ఎన్ఱ పాఠమ్ అపభ్రంశమెన్ఱొళిక. [ఈశస్య ఇమే - ఐశాః.]   (౧౮)

శ్లో॥ దయాక్షాన్త్యౌదార్య ప్రమదిమసమతాసౌహృదధృతి
ప్రసాదప్రేమాజ్ఞాశ్రితసులభతాద్యా వరగుణాః ।
తథా సౌన్దర్యాద్యాస్తవ వరదరాజోత్తమగుణాః
విసీమానోఽసంఖ్యాః ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే ॥ ౧౯ ॥

పదవురై.

హే వరదరాజ=వరదరాజనే!
తవ=ఉన్నుడైయ
విసీమానః=ఎల్లైయిల్లాతవైకళుమ్
అసంఖ్యాః=ఎణ్ణిఅన్దవైకళుమాన
దయాక్షాన్త్యౌదార్య ప్రమదిమ సమతాసౌహృద ధృతిప్రసాదప్రేమాజ్ఞా శ్రితసులభతాద్యాః = దయై, పొఱుమై, ఔదార్యమ్, సౌకుమార్యమ్, సమత్వమ్, సుహృత్త్వమ్, ఉఱైప్పు, తెవు, అన్బు,

అజ్ఞై, ఆశ్రిత సౌలభ్యమ్ ముతలియ
వరగుణాః=శిఱన్ద (ఆత్మ) గుణఙ్గళుమ్
తథా=అప్పడిప్పట్ట
సౌన్దర్యాద్యాః=సౌన్దర్యమ్ ముతలియ
ఉత్తమగుణాః=శిఱన్ద (దేహ) గుణఙ్గళుమ్
ప్రణతజనభోగమ్ = ఆశ్రిత జనఙ్గళుక్కు మకిళ్చ్చియై
ప్రసువతే=ఉణ్డాపణ్ణుకిన్ఱన.

[దయాత్మా స్తీత్యాది.] ఉన్నదైయ ఆత్మగుణఙ్గళైయుమ్ దేహగుణఙ్గళైయుమ్ అవలమ్బమాకక్కొణ్డు అడియార్కళ్ మకిழ్కిన్ఱనరెన్గిఱార్. పూర్వార్ధత్తి లరుళిచ్చెయ్యప్పట్ట పతినెరుగుణఙ్గళుమ్ ఆత్మగుణఙ్గళ్. ఉత్తరార్ధత్తి లరుళిచ్చెయ్యప్పట్ట సౌన్దర్యముమ్ ఆద్యశబ్దసంగృహీతఙ్గళాన సౌగన్ధ్యసౌకుమార్య లావణ్యయౌవనాదిగుణఙ్గళుమ్ దివ్యాఙ్గళవిగ్రహగుణఙ్గళామ్. [ప్రమదిమా= అతావతు సౌకుమార్యగుణమ్ ఉభయకోటిప్రవిష్టమ్; తిరువుళ్ళత్తిల్ సౌకుమార్యమావతు-ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై పొఱుక్కమాట్టామై. తిరుమేనియిల్ సౌకుమార్యమావతు మెత్తెన్ఱిరుక్కై.]

[దయా] పిఱర్ పడుమ్ తున్బత్తైక్కణ్డు తానుమ్ వరున్దుకై పరకీయదుఃఖదర్శన ప్రయుక్తమాకవుణ్డాకుమ్ దుఃఖమ్ కల్యాణగుణకోటియిల్ శేరుమేయన్ఱి దోషాయవాకాతు. ఇత్తైక్కణిశిత్తిత్తే సహస్రనామత్తిలే 'వికర్తా' ఎన్ఱోరు తిరునామముణ్డాయిత్తు. "[వికర్తా] స్వార్థహర్ష. శోకాద్యభావేపి పరార్థతత్ప్రసక్తిః అదోషః. అన్యథా పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదయో గుణాః కథమస్య స్యుః?" ఎన్ఱిత్తే భట్టరరుళిచ్చెయ్త భాష్యమ్. "తుయరఱుశుడరడి" ఎన్ఱవిడత్తుక్కు 'తుయరఱుమ్ శుడరడి' ఎన్ఱిత్తే ఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి:—" 'వ్యసనేషుమనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః' ఎన్ఱాల్ దుఃఖనివృత్తియుమ్ అవనతాయిరుక్కుమిత్తే. ఇవర్ తుయరఱ, తాన్ తుయర్తీర్న్దానాయిరుక్కై. ఇత్తాల్, ఇవర్ మయర్వఱ అవన్ తుయరఱ్ఱపడి."—ఇఙ్ఙనేయిరుక్క, దేశికన్ గద్యభాష్యత్తిలే "పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదికం తు న లక్షణమ్; అవ్యాప్తేరతివ్యాప్తేశ్చ." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తిరుప్పతఱ్కు త్తిరువుళ్ళమఱికిన్ఱిలోమ్. నిఱ్క.

[క్షాన్తిః] దణ్డనైక్కుడియ దోషఙ్గళైయుమ్ పొఱుత్తరుళుకై. [ఔదార్యమ్] ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితఙ్గళై త్తానే ఇరన్దు కొడుక్కై. అవర్కళపేక్షితఙ్గళై త్తఱ్పేఱాకక్కొడుక్కై. కొళ్ళుకిఱవనుడైయ ఇరప్పై త్తానుడైయనాయ్క్కొళ్ళుక్కై; "ససర్వానర్థినో దృష్ట్వా సమేత్య ప్రతినన్ద్యచ" ఎన్గిఱపడియే. "ఉదారాస్సర్వఏవైతే" ఎన్ఱు అర్థికళైయుమ్ ఉదారరెన్నుమవనిఱే ఎమ్బెరుమాన్. [మ్రదిమా] మార్దవమ్; "అనిద్రస్సతతం రామః" "ఉణ్ణాతుఱఙ్గాతు" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై ప్పొఱుక్కమాట్టాత తిరువుళ్ళత్తిల్ మెన్మై. "నమే స్నానం బహుమతం వస్త్రాణ్యాభరణానిచ । తంవినా కైకయీపుత్రం భరతం ధర్మచారిణమ్." ఎన్ఱానిఱే. అన్ఱియే, అపరాధికళ్ పక్కలిలే శాసనోన్ముఖనామళవిలుమ్ సామప్రధాననాయిరుక్కైయుమామ్; "సామోపహితయా వాచా రూక్షాణి పరివర్జయన్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

[సమతా] జాతిగుణవృత్తాది నిమ్నోన్నతత్వఙ్గళై క్కణిశియామల్ అవరవర్కళుక్కు ఆశ్రయణీయత్వత్తిల్ సమనాయిరుక్కై. "శబర్యా పూజితస్సమ్యక్" "ధన్యోహమచర్యయిష్యామీత్యాహ మాల్యోపజీవనః." ఇత్యాది. "సమోహం సర్వభూతేషు" ఎన్ఱు తానేశొన్నానిఱే. [సౌహృదమ్.] శోభనాశంసీ - సుహృత్. ఆశ్రితర్క్కు సర్వమఙ్గళాన్వేషణపరనాకై. "ఉరసా (ప్రతిజగ్రాహ) ధారయామాస పార్థం సఞ్ఛాద్య మాధవః" ఎన్గిఱపడియే - భగదత్తన్విట్ట శక్తియై అర్జుననై త్తళ్ళి త్తన్నన్తఃపురత్తిలే యేఱ్ఱాప్పోలే ఆశ్రితర్క్కు నేరుమ్తీఙ్గుకళై త్తానేఱ్ఱుక్కొణ్డు అనుభవిక్కుమవనిఱే. "విషయభేదాత్ క్వచిత్ 'ఏష ఏవాఽసాధు కర్మ కారయతి తమ్' ఇత్యాద్యుక్తాఽధోనినీషయా నవిరుధ్యతే"

(గద్యభాష్యే) ఎన్ఱ దేశికసూక్తి ఇజ్గు స్మరణీయమ్. [§ ధృతిః] "తన్న
డియార్ కళ అత్తకత్తు త్తామరైయాళాకిలుమ్ శితకురైక్కుమేల్,
ఎన్నడియారతు శెయ్యార్" ఎన్గిఅపడియే - పిరాట్టి శితకురైత్తా
లుమ్ కైవిడకిల్లామల్ రక్షణత్తిల్ తిణ్ణియనాయిరుక్కై. ఇక్కుణమ్
'ఉత్సాహ' ఎనప్పడుమ్. "సత్యాజేయంకథంచన" ఎన్ను మవనితే.
[ప్రసాదః] ఎప్పోతుమ్ తెళిన్దముకమాయిరుక్కై. [ప్రేమా] ఇని
యనాయిరుక్కై. అత్తాకిఱతు - హింసిప్పతాక వరుమళవిలుమ్ రసా
వహనాయిరుక్కై. భారతసమరత్తిలే చక్రోద్ధారణత్తిన్ అర్జున
నిళైత్తు క్కవాజీనవాటే కణ్ణపిరాన్ పణ్ణుపణ్ణియిరున్ద ప్రతిజ్ఞైయై
యిఴిత్తు త్తిరువాఴియైక్కొణ్డు భీష్మరైత్తొడర్న్దవళవిలుమ్, "ఏహ్యేహి
ఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర! నమోస్తుతే దేవవరాప్రమేయ! । ప్రసహ్య
మాం పాతయ లోకనాథ! రథోత్తమాద్భూతశరణ్యా! సంఖ్యే."
ఎన్ఱానితే భీష్మర్. [ఆజ్ఞా.] "సత్యం వద, ధర్మంచర - పాపం మా
కురు" ఎన్ఱ శెజ్గోల్ శెలుత్తుకై. [ఆశ్రితసులభతా] * నిత్యమిన్ద్రియ
పథాతిగమా యిరున్నవైత్తుమ్ * తమురుకన్ద తెవ్వగువనువ్వురువ
మాయ్క్కొణ్డు అడియార్కళుక్కు ఎళియనాకై. ఆద్యశబ్దత్తాలే
సౌశీల్యమ్ముతలియ గుణజ్గళైక్కొళ్క.

[మ్రదిమా.] మృదోర్భావః మ్రదిమా. "పృథ్వాదిభ్య ఇమ
నిజ్వా" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాలే మృదుశబ్దత్తిన్మేల్ ఇమనిచ్
ప్రత్యయమ్ ప్రాప్తమాక, పిఱకు "ర ఋతో హలాదేర్లఘోః"
"టేః" ఎన్ఱ సూత్రద్వయత్తాల్ 'మ్రదిమా' ఎన్ఱాయిఱ్ఱు. సౌ
కుమార్యమిత్యర్థః. [సౌహార్దమ్] శోభనం హృత్ యస్యాసః సు
హృత్; తస్యభావ ఇత్యర్థే అణ్ ప్రత్యయః. [ప్రేమా] ప్రియస్య

---

§ స్థైర్యమ్ ఎన్నతు మితఱ్కుప్పర్యాయమ్.

భావః ఇత్యర్థే ఇమనిచ్. ప్రేమశబ్దమ్ పున్నపుంసకమాక నిఘణ్టు సిద్ధమెన్నతుమ్, పుల్లిఙ్గమాకత్తాన్ ప్రయోగప్రాచుర్యముణ్డెన్నతుమ్ అఱియత్తక్కతు.

[విసీమానః] ‘సీమా’ ఎన్నుమ్శబ్దమ్ “సీమసీమే స్త్రియా ముభే” ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్ పడి నకారాన్తమాకవుమ్ ఆకారాన్త మాకవుముణ్డు. ఇఙ్గు నకారాన్తమాకక్కొళ్క. అతు ఆకారాన్త మాక విగ్రహవాక్యఘటకమా యిరున్దాల్ ‘విసీమాః’ ఎన్ఱామ్. విగతా సీమా యేషాంతే - విసీమానః. ‘ఎల్లైయిల్లాతవై’ ఎన్ఱు శొన్నపోతే ఎణ్ణిఱన్దవై యెన్నతుమ్ సిద్ధమాకానిఱ్క [అసంఖ్యాః] ఎన్ఱు తనిప్పడచ్చొల్లువానేన్? ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్కిప్పర్కళ్; ఎల్లై యిల్లామైశొన్నపోతే ఎణ్ణిఱన్దమై సిద్ధమాకమాట్టాతు. ఒరుగుణ త్తానే ఎల్లైయిల్లాతిరుక్కలామ్; అతు సంఖ్యేయమాకలామ్; ఐశ్వ ర్యమో, అల్లతు వాత్సల్యమో ఔదార్యమో, ఏతేనుమ్ ఒరు గుణమే నిరవధికమాయిరుక్కలామిఱే. అఙ్గన్నిన్ఱియే, ఎల్లైయిల్లాత గుణఙ్గళ్ ఎమ్పెరుమాన్ పక్కలిల్ ఒన్ఱిరణ్డల్ల; ఎణ్ణిఱన్దవై యెన్ఱిఱతు ఇఙ్గు. “యథా రత్నాని జలధేరసంఖ్యేయాని పుత్రక। తథా గుణా శ్చ దేవస్య త్వసంఖ్యేయాహి చక్రిణః॥” ఎన్నక్కడవతిఱే. ఆకవే ‘విసీమానః’ ఎన్ఱతు - అనవధికాతిశయాః ఎన్ఱపడి.

ఇన్ద తాత్పర్యమ్ - “ఏకస్య యేషుహి గుణస్య లవాయుతాంశః స్యాత్కస్యచిత్సఖలు వాఙ్మనసాతిగశ్రీః। తే తాదృశోఽత్య నధయాస్సమతీతసంఖ్యాః త్వత్సద్గుణాస్త్వమసి తన్నిరపేక్షలక్ష్మీః.” ఎన్ఱ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవశ్లోకత్తిలుమ్, “యేష్వేకస్య గుణస్య విప్రుడపివై లోకోత్తరం స్వాశ్రయంకుర్యాత్ తాదృశవైభవైర గణితైర్నిస్సీ మభూమాన్వితైః। నిత్యైర్దివ్యగుణై స్తతోఽధికశుభత్వైకాస్పదా

త్రాశమైః ఇత్థం సున్దరబాహుమస్మి శరణంయాతోఽ వనాద్రీశ్వా
రమ్." ఎన్ఱ సున్దరబాహు స్తవ శ్లోకత్తిలుమ్ సువ్యక్తమ్. * ఆయర
వాయ్ నాకత్తణైయాకియ ఎమ్బెరుమానార్ అరుళిచ్చెయ్యప్పాకు
న్దాలుమ్, "స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తి
తేజస్సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్య
మాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్యస్థైర్య ధైర్యశౌర్యపరాక్రమ
సత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ కల్యాణ
గుణ గణౌఘమహార్ణవ!" ఎన్ఱు ఆదిశబ్దఘటితమాక అరుళిచ్చె
య్యుమ తనై యొఴియ మున్ఱుప్పాళ్ళియిడ ముడిన్దతిల్లైయిఱే.
"గిరస్త్వదేకైకగుణావధీప్సయా సదాస్థితా నోద్యమతోఽతిశే
రతే." ఎన్ఱు ఆళవనారుమ్, "ఉయర్వఱ ఉయర్ నలమ్" "ఎణ్ణిల్
తొల్ పుకళ్" ఎన్ఱు ఆళ్వారుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడికాణ్గ "యతో
వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసాసహ" ఎన్ఱు మీణ్డువిట్టతిఱే
ఆనన్దగుణమొన్ఱైయే ఎల్లైకాణప్పోక్క వేదమ్. ఇతు ఆనన్దగుణమొన్ఱి
లుమన్ఱిఱే; గుణఙ్గళెల్లామిప్పడియేయిఱే యిరుప్పతు; "ఏవం తయా
చతురయా తవ యావనాద్యాస్స్వేహ గుణాస్సహ సమస్తవిభూతి
భిశ్చ । ప్రవ్యాహృతాః స్యురవధీననధీరయన్తో వాచామగోచర
మహామహిమాన ఏవ." ఎన్ఱతిఱే శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే.

[ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే.] ఎల్లాగుణఙ్గళుమ్ ఒరువ్యక్తి
క్కే భోగహేతువాకో తొళిన్దాలుమ్, "వాత్సల్యాదికళుక్కు విష
యమ్ అనుకూలర్ ; శౌర్యాదికళుక్కు విషయమ్ ప్రతికూలర్ ;
ఇవర్గళుక్కు కారణమాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు ఎల్లారుమ్విష
యమ్ ; జ్ఞానమ్ అజ్ఞర్కు ; శక్తి అశక్తర్కు ; క్షమై సాపరా

ధర్కుక్కు; కృపై దుఃఖికళుక్కు; వాత్సల్యమ్ సదోషర్కుక్కు; శీలమ్ మన్దర్కుక్కు; ఆర్జవమ్ కుటిలర్కుక్కు; సౌహార్దమ్ దుష్ట హృదయర్కుక్కు; మార్దవమ్ విశ్లేషభీరుక్కళుక్కు; సౌలభ్యమ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు" ఎన్గిఱ ఇవ్వాఱే ఇవిలే ప్రణతజనభోగ ప్రదమాకక్కడవైయిల్లై. "ఆశ్రితవిరోధి నిరసనార్థతయా క్రోధాదేరపి కల్యాణగుణశబ్దేన సంగ్రహః." ఎన్ఱు రహస్యరక్షైయిలే (గద్యభాష్యత్తిల్) దేశికనరుళిచ్చెయ్త కట్టళైయిలే శౌర్యవీర్యాదికళుమ్ ప్రణతజనభోగ ప్రదఙ్గళామెన్ఱుణర్క.

[ప్రసువతే.] "షూఙ్ - ప్రాణిగర్భవిమోచనే" ఎన్ఱ ధాతువిల్ లట్ప్రథమపురుష బహువచనరూపమ్ (౧. ప్రసూతే, ౨. ప్రసువాతే, 3. ప్రసువతే.) ఉణ్డాగుమిన్ఱన వెన్ఱపడి. (౧౯)

శ్లో॥ అనన్యాధీనత్వం తవకిల జగుర్వైదికగిరః
పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతన్త్రం మనుమహే ।
ఉపాలమ్భోఽయం భోః! శ్రయతి బత! సార్వజ్ఞ్యమపి తే
యతో దోషం భక్తేష్విహ వరద! నైవాకలయసి ॥ ౨౦ ॥

పదవురై.

భో వరద! = వరదనే!
వైదికగిరః = వేదవాక్యఙ్గళానవై
తవ = ఉనక్కు
అనన్యాధీనత్వమ్ = పిఱర్క్కు వశప్పట్టిరామైయాకిఱ స్వాతన్త్ర్యత్తై
జగుః = శొల్లిన్ఱనకళ్;
వయం తు = నాఙ్గళో వెన్నాల్
ప్రణత పరతన్త్రమ్ = అడియవర్కళుక్కు ప్పరవశనాన
త్వామ్ = ఉన్నై
పరాధీనమ్ = పరతన్త్రనాక
మనుమహే = ఎణ్ణుకిఱోమ్;
అయముపాలమ్భః = ఇప్పడిప్పట్ట దూషణమానతు
తే = ఉన్నుడైయ

సార్వజ్ఞ్యమపి=సర్వజ్ఞత్వత్తైయుమ్
శ్రయతి=పఱ్ఱుకిఱతు;
బత!=ఆశ్చర్యమ్.
యతః=ఏనెన్ఱాల్
ఇహ=ఇవ్విభూతియిలుళ్ళ

భక్తేషు=భక్తర్కళిడత్తిల్
దోషమ్=కుఱ్ఱత్తై
నైవాకలయసి = శిఱితుమ్ పార్క్కిఱా యిల్లైయిత్తే.

[అనన్యాధీనత్వమిత్యాది.] వ్యాజస్తుత్యలఙ్కార మర్యాదై యిలే పేరరుళాళనుడైయ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యగుణత్తైయుమ్ వాత్సల్య గుణత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

"తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "న తస్యేశే కశ్చన తస్య నామ మహద్యశః" "యః ప్రాణతో నిమిషతో మహిత్వైక ఇద్రాజా జగతో బభూవ । య ఈశే అస్య ద్విపదశ్చతుష్పదః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ॥" "య ఆత్మదా బలదా యస్య విశ్వ ఉపాసతే ప్రశిషం యస్య దేవాః। యస్య ఛాయా ఽమృతం యస్య మృత్యుః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ." ఇత్యాదిశ్రుతికళానవై ఉన్నై సర్వనియన్తావాకవుమ్, నీ ఒరువర్క్కుమ్ నియామ్యనల్లై యెన్బతాకవుమ్ శొల్లానిన్ఱన. [య ఏక ఇత్] యావనొరు ఎమ్బెరుమానొరువనే. [ప్రాణతః నిమిషతః జగతః] శ్వాసయుక్తమాయుమ్ చక్షుర్నిమేషయుక్తమాయు మిరుక్కిఱ సర్వజగత్తుక్కుమ్. [మహిత్వా రాజా బభూవ.] తన్నుడైయ మహిమైయినాలే నియన్తావాక ఆనానో. [యః అస్య ద్విపదః చతుష్పదః ఈశే] యావనొరు ఎమ్బెరుమాన్ మనుష్యాదివర్గత్తుక్కుమ్ పశ్వాదివర్గత్తుక్కుమ్ నియామకనో. [యః ఆత్మదాః బలదాః] యావనొరు ఎమ్బెరుమాన్ అవ్వవశరీరఙ్గళిలే జీవరూపేణనిన్ఱు తత్తత్ప్రవృత్తిశక్తికళుక్కు ఔపయికమాన బలప్రదనాకిఱానో. [యస్య ప్రశిషం విశ్వే ఉపాసతే] యావనొరు ఎమ్బెరుమానుడైయ కట్ట

ళైయై దేవమనుష్యాది సకలజీవరాశికళుమ్ తలై మేల్కొళ్కిన్రనవో.* [న తస్య ఈశే కశ్చన.] అవనై నియమిప్పారారుమిల్లై. ఎన్రు ఇప్పడియుతే ఎమ్బెరుమానుడైయ అనన్యాధీనత్వమ్ శ్రుతికళిలే ఓతప్పట్టిరానిన్రతు.

ఇజ్జనేశోల్లుకిఱ శ్రుతికళై ఉదాసిత్తు "పారతన్త్ర్యత్తైయే వశీకారకవుడైయనర్ నీ" ఎన్రు అఱుతియిడువేనెన్గిఱార్. "ప్రణత పరతన్త్రిమ్" ఎన్పతు హేతుగర్భవిశేషణమ్; 'ప్రణతపరతన్త్రిత్వాత్ త్వాం పరాధీనం మనుమహే' ఎన్రపడి. "అచర్చ్యా స్నర్ణసహిష్ణురచర్చక పరాధీనాఖిలాత్మస్థితిః" ఎన్గిఱపడియే - అచర్చకపరాధీనత్వమ్ అర్చావతార సామాన్యత్తుక్కుమ్ సాధారణమాయిరున్దతేయాకిలుమ్ పేరరుళాళర్పక్కలిలే ఆశ్రితపారతన్త్ర్యమ్ నెడువాశి పెరుత్తిరుక్కుమ్. అర్చావతార సమాధియైక్కడన్దు తిరుక్కచ్చినమ్బిగళ్పక్కలిలే సర్వథా పరతన్త్రినాయిరున్దతుమ్, ఉయిర్ నిలైయాన ఎమ్బెరుమానారైయుమ్ ధారైవార్త్తు దత్తమ్పణ్ణి విడుమ్బడి తిరువరఙ్గప్పెరుమాళరైయర్క్కు ప్రోత్సాహిన్నతుమ్ ముతలియ వృత్తాన్తఙ్గళై ఇఙ్గే అనుసన్ధిప్పతు. ఆక ఇప్పడి నీ ఆశ్రిత పరతన్త్రినాయిరుప్పతనాలే స్వాతన్త్ర్యమ్ ఉనక్కు వన్దేటెయెన్రుమ్ పారతన్త్ర్యమే నైసర్గికవేషమెన్రుమ్ నిలైయిడానిన్రోమెన్గై. "తామ్ తమ్ పెరుమైయఱియార్, తూతువేన్దర్క్కాయ వేన్దరూర్పోల్" ఎన్ర పాసురత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళ అర్థవిశేషఙ్గళ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

[ప్రణతపరతన్త్రిమ్] అవర్కళుక్కు పాపత్తైప్పోక్కుతల్, పుణ్యత్తైకొడుత్తల్, తన్నైక్కిట్టలామ్బడి యిరుత్తల్ శెయ్కైయన్రిక్కే తన్నై అవర్కళుక్కు ఇష్టవినియోగార్హమాక్కివై

క్కుమ్. "ఇమౌస్మ మునిశార్దూల! కింకరౌ సముపస్థితౌ । ఆజ్ఞాపయ యథేష్టం వై శాసనం కరవావ కిమ్?" ఎన్ఱిఱే అపడియే 'నాఙ్ ఉజ్జ్వళియోమ్; ఎన్నై వేణ్డినపడి ఏవి కొళ్ళుమ్ కొళ్ళ్కాన్' ఎన్ఱు నిఱ్కుమ్. ["భక్త్యాత్వనన్యయా శక్యః అహమేవంవిధోఽర్జున!"] 'పరం బ్రహ్మ పరంధామ' ఎన్ఱు భీష్మాదికళ్ కనక్కచ్చొల్లక్కేట్టిరుక్క పడియాలే 'నీ ఒరువన్ భక్తిక్కు ఎళియనానాన తెఙ్?' ఎన్ఱు అర్జునన్ కేట్క ["అహమేవంవిధః"] ఒరువన్ కైయిల్ త్తిరుక్క ఒరువన్ శివన్దిరుక్క అపడికన్డాయే; అప్పడియే ఎనక్కుమిత్తు నిలైనిన్ఱ స్వభావమ్ ఎన్ఱానిఱే. ["భక్తిక్రీతో జనార్దనః."] సార్వభౌమనాన రాజపుత్రన్ తాయాకాలత్తిలే అల్పద్రవ్యత్తుక్కు త్తన్నై యెఴుత్తి క్కొడుత్తువిట్టాల్ పిన్నై అవన్ శెల్వక్కడవనాకాట్టి మీట్కవొణ్ణా తాప్పోలే సర్వేశ్వరనుమ్ భక్తిమానుక్కుత్తన్నై అఱువిలై శెయ్తుకొడుత్తాల్ పిన్నై మేన్మైకాట్టి అకలమాట్టాన్; కయిఱ్ఱిలే ఓలైయైకట్టి 'తూతుపో' ఎన్నలామ్పడి తన్నై కైయాళాక్కివైక్కుమ్.

"ప్రణతపరతన్త్రమ్" ఎన్నైయాలే ఎమ్బెరుమానుడైయ శ్రుతిశతశిరస్సిద్ధమాన స్వాతన్త్ర్యమానతు 'అహం మే' 'నన మే యాంతు కస్యచిత్' ఎన్ఱు మార్పునెట్టిత్తిరుక్కుమ్ ముముక్షుక్కళ్ పక్కలిలే విలైచ్చెల్లుమెన్ఱు కాట్టినపడి. యశోదాదికళుక్కు భవ్యనానపడి తన్నిలేయితే పూతనాశకట యమళార్జునాదికళుక్కు అనభిభవనీయనాయిత్తు. పళ్ళికొణ్డరుళానిఱ్కచ్చెయ్తే అర్జుననుమ్ దుర్యోధననుమ్కూడవర, ఇరువరుడైయ ఇరుప్పైయుమ్ అతుక్కడియాన మనోవృత్తియైయుమ్ కటాక్షిత్తు అర్జుననుక్కుత్తన్నై క్కొడుత్తు దుర్యోధననుక్కు అసాధారణవస్త్రమై కొడుత్తువిట్టా

నిత్తే నమ్ముడైయవర్కళ్ ఎమ్బెరుమానైయే ఉపాయమాకప్పఱ్ఱానిఱ్క ఇల్లాతార్ అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళై ప్పణ్ణుకిఱాప్పోలే యిత్తే దుర్యోధనన్ నిలై.

["యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజో రిపుశక్తిముగ్ధః శత్రోర్గుణానుహానుమతస్తు లఘుబన్ధభావ."] రావణశక్తియాలే ఉపట్ట ఇళైయపెరుమాళై రావణన్ సపరికరనాయ్కొణ్డు ఎడుక్కప్పుక్క విడత్తిలుమ్ ఎడుక్కమాట్టాతొழிన్దతుమ్, తిరువడి తనియనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ కరుముకై మాలై పోలే యెడుత్తు ఏఱిట్టుక్కొణ్డు పోనతుమ్ నెఞ్జిల్ శాత్రవత్తాలుమ్ శైత్యాలుమిఱే ఆకైయాలే నెఞ్జుక్కనిన్దిరుప్పార్క్కుత్తాన్ కనిన్దుమ్, నెఞ్జుకనత్తిరుప్పార్క్కుత్తాన్ కనత్తుమిరుక్కై ఎమ్బెరుమానుడైయ ఇయల్వు ఎన్ఱతాయిత్తు. "పత్తుడైయడియవర్క్కెళియవన్ పిఱర్కళుక్కరియవిత్తకన్" ఎన్న పాశురమ్ ఇప్పూర్వార్ధత్తాలే అనుసంహితమాయిత్తు.

ఇప్పడి ఆశ్రితర్పక్కలిలే పరతన్త్రనాయిరుప్పతుమ్ అనాశ్రితర్పక్కలిలే స్వతన్త్రనాయిరుప్పతుమ్ ఆక ఇరణ్డుగుణఙ్గళుమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ప్రమాణసిద్ధమాయిరుక్క, ఇన్నశ్లోకత్తిలే స్వాతన్త్ర్యత్తై ఇల్లైశెయ్తు పారతన్త్ర్యత్తైయే పేశినపడి యెన్నెన్నిల్; ఇరుట్టైయిల విళక్కుప్పోలే ఇఙ్గే నన్గువిళఙ్గువతు పారతన్త్ర్యమే యాకైయాలుమ్, 'స్వాతన్త్ర్యమ్ కుడిపోయిత్తు' ఎన్నుమ్పడి *పేరుళాళప్పెరుమాళాయ్ నిఱ్కైయాలుమ్, ఆழ్వాన్ తామ్ ఇన్దగుణత్తిలే ఈడుపట్టు విద్ధరానమైయాలుమ్ శొల్లిఱ్ఱు.

"ప్రణతపరతన్త్ర" వెన్ఱు సాభిప్రాయవిశేషణమిట్టపడియాలే పరికరాలఙ్కారముమ్ అన్తర్గతమ్; "అలఙ్కారః పరికర స్సాభిప్రాయే విశేషణే." ఎన్ఱతిఱే

ఇని ఉత్తరార్ధత్తాలే వాత్సల్యగుణత్తై అనుభవిక్కిఱార్. [అయముపాలమ్భః తే సార్వజ్ఞ్యమపి శ్రయతి.] వ్యాజస్తుతియాలజ్గార మర్యాదైయిలే ఉన్నుడైయ అనన్యాధీనత్వత్తుక్కు కణ్ణాశ్రివు శొన్నాప్పోలే సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కుమ్ కణ్ణాశ్రివుశొల్ల ప్రాప్తియుణ్డెన్నై. "వైదికగిరః తవ సర్వజ్ఞత్వం జగుః; వయం తు త్వామ్ అజ్ఞం మనుమహే" ఎన్ఱు విరిత్తురైక్కవేణ్డియ స్థానత్తిలే "ఉపాలమ్భోఽయం భోః శ్రయతి బత! సార్వజ్ఞ్యమపి తే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతు. సర్వజ్ఞత్వహానిక్కు హేతుశొల్లుకిఱార్ [యతో దోషమిత్యాదియాలే.] ఉలకత్తిలుళ్ళ సర్వపదార్థజ్ఞరైయుమ్ అఱియుమవనన్ఱో సర్వజ్ఞతయా వ్యపదేశ్యనావన్. "కున్ఱనైయ కుఱ్ఱమ్ శెయ్యినుమ్" ఎన్ఱపడి - ఆశ్రితర్కళ్ మలైమలైయాకచ్చెయ్తుపోరుమ్ కుఱ్ఱఙ్గళై "ఎన్ ముడివు కాణాతే" § ఎన్గిఱపడియే కాణాతిరుక్కిఱవనై అజ్ఞనెన్నప్పోరున్నుమత్తనై పోక్కి సర్వజ్ఞనెన్నప్పోమో? సర్వపదార్థత్తుక్కుళ్ళే ఆశ్రితదోషముమ్ ఘటకమిఱే. బహిర్భూతమాకిలాయ్త్తు ఉనక్కు సర్వజ్ఞత్వమ్ నిలైనిఱ్పతు. "యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయా విదుః" ఎన్ఱతత్తనై పోక్కి ఉళ్ళవఱ్ఱిలుమ్ శిలవఱ్ఱై అఱియాతొழிకైయుమ్ సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు అనుగుణమాకుమెన్ఱతిఱ్ఱాయే. భక్తర్కళుడైయ దోషఙ్గళ్ తాన్ అల్పస్వల్పఙ్గళన్ఱియే మలైమలైయాయిరుక్క అవఱ్ఱై అఱియాతొழிకైయుమ్ ఉనక్కు "అవిజ్ఞాతా" ఎన్గిఱ తిరునామత్తుక్కు ఉపష్టమ్భకమాకుమేయొழிయ సర్వజ్ఞత్వస్థాపకమాకాతుకాణ్.

ఆకవిత్తాల్, శ్రీసహస్రనామత్తిలే "అవిజ్ఞాతా" ఎన్ఱ తిరునామమ్ వ్యాఖ్యాతమాయ్త్తు. "ప్రపన్నకృతపాపానాం కిఞ్చిదప్య

§ తిరువాయ్మొழி. ౨-౫-౮. ఇవ్వరుళిచ్చెయలుక్కు ప్రకృతోపయోగియాకవుమ్ ఒరు నిర్వాహమ్ ఈట్టిలేయుణ్డు.

విచారణాత్ । అవిజ్ఞాతేతి కథితో బుద్ధైస్తద్గుణపారగైః ॥ ” ఎన్ఱు నిరుక్తి. ఇత్తిరునామత్తిన్ భాష్యత్తిలే - “ ‘ఉచ్యమానోపి పరుషం నోత్తరం ప్రతిపద్యతే’ ఇతివత్ ప్రపన్నాపరాధానాం పరిగణనం గుణ ఏవ. అతోహి తాతపాదాః † ‘సర్వజ్ఞతామేనముపాలభామహే త్వాంహ్యజ్ఞ ఏవాఽఽశ్రితదోషజోషణః’ ఇతి. యేపునః జ్ఞప్తిమాత్రత్వాత్ సర్వజ్ఞస్య సర్వథా అజ్ఞత్వపరం వ్యాచక్షతే, తే శ్రుత్యాచార్యసేవౌచిత్య న్యాయబధిరాః శోచ్యాః, న నిరసనార్హాః” ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్‌తిరుక్కుమ్ పరమగమ్భీరమాన శ్రీసూక్తికళ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

సహస్రనామత్తిలే “సహస్రాంశుః” ఎన్ఱు అడుత్తపడియాకచ్చొల్లానిఱ్కచ్చెయ్‌తేయుఙ్గే మున్దుఱ ‘అవిజ్ఞాతా’ ఎన్ఱిఱుతు. “అంశవో బుద్ధయః ప్రోక్తాస్సహస్రం సన్తి యస్య తే । సహస్రాంశురితి ఖ్యాతః” ఎన్ఱ నిరుక్తియిన్ పడి, సర్వజ్ఞనెన్ఱాయ్‌త్తు అత్తిరునామత్తుక్కుప్పొరుళ్. సర్వజ్ఞత్వత్తిఱ్కుట్టిల్ ఆశ్రితదోషానభిజ్ఞత్వమ్ శిఱన్దగుణమామెన్ఱెక్కాట్కవిఙ్గే ‘అవిజ్ఞాతా’ ఎన్ఱు ప్రథమతః పరికీర్తితమాయ్‌త్తు. అన్దగుణత్తై ఆళ్వార్ ఇఙ్గనుభవిక్కిఱార్. వాత్సల్యగుణమాయ్‌త్తు ఇఙ్గే వివక్షితమ్.

ఇఙ్గేశిలర్ ప్రత్యవస్థానమ్ పణ్ణువర్ ;—ఇన్ద శ్రీసూక్తియాలే ‘దోషాదర్శిత్వమ్ వాత్సల్యమ్’ ఎన్ఱు విళఙ్గానిఱ్క, ‘దోషభోగ్యత్వమ్ వాత్సల్యమ్’ ఎన్ఱు తెన్నాచార్యర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్‌వతు పొరున్దుమో? ఎన్ఱు. అవర్కళుక్కు ఇఙ్గే శొల్గవేణ్డువదుకిఱోమ్ ; జిజ్ఞాసాధికరణశ్రుతప్రకాశికైయిలే - “సమ్బన్ధవిశేషాన్వితేషు ప్రీతిః స్నేహః; యస్య విపాకాః ౧ అస్థానభయశఙ్కిత్వమ్, ౨ దోషానవభాసః, 3 * దోషేపిగుణత్వబుద్ధిరిత్యాదయః.” ఎన్ఱు అరుళి

చ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఆశ్రితదోషఙ్గళై క్కాణాక్కణ్ణిట్టిరుక్కై యుమ్ అవై తన్నైయే గుణవత్ భోగ్యమాక క్కొళ్ళుతలుమ్ పర్యభేదత్తాలే అవ్యాహతమెన్ఱు కొళ్క. శరణాగతిగద్యత్తిలే "స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలే" త్యాది గుణచూర్ణైయిలే వాత్సల్యశబ్దార్థ వివరణత్తిలే - "[వాత్సల్యమ్] దోషేపి గుణత్వ బుద్ధిః ; యథా సద్యఃప్రసూతాయా ధేనోర్వత్సే." ఎన్ఱు శ్రుతప్ర కాశికాభట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తతై రహస్యగ్రన్థఙ్గళిలే దేశికర్ "దోషాణామపి గుణత్వేన దర్శనమిత్యేతు అతివాదః" ఎన్ఱు శరక్కఱవురైత్తతఱ్కు త్తిరువుళ్ళమ్ ఎఱికిన్ఱిలోమ్.

[నైవ ఆకలయసి.] 'కల' ధాతువుక్కు అర్థనియతియిల్లై యెన్ఱుమ్, కవికళుక్కు ఇష్టమాన అర్థఙ్గళెల్లామ్ పెఱుమ్బాలుమ్ ఇన్దధాతు ప్రయోగిక్కప్పడుమెన్ఱుమ్, ఇతుపఱ్ఱియే "కలిః కామధేనుః" [కలధాతుః సకలార్థప్రద ఇత్యర్థః.] ఎన్ఱోరు ఆభాణకముమ్ వఴఙ్గివరుకిఱతెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్. ఇవ్విడత్తిల్ "నైవాకలయసి" ఎన్బతఱ్కు 'కణిశిక్కిఱాయిల్లై' ఎన్బతు పొరుళామ్.

ఆక ఇన్దశ్లోకమ్ ఉపాలమ్భద్వయగర్భితమాయిరున్దాలుమ్ తాత్పర్యవృత్త్యా ఎమ్బెరుమానుడైయ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యమ్, వాత్సల్యమెన్గిఱ ఇరణ్డు కల్యాణగుణఙ్గళై ప్రశంసిత్తపడియాక త్తేఱుకైయాలే వ్యాజస్తుత్యలఙ్కారమాకిఱతు. "వ్యక్తిర్వ్యాజస్తుతిః నిన్దాస్తుతిభ్యాం స్తుతినిన్దయోః." ఇన్ఱానితే ఆలఙ్కారికర్.

[జగుః] "గై - శబ్దే" ఎన్ఱధాతువిల్ లిట్ ప్రథమపురుష బహువచనరూపమ్ [గాయతి = జగౌ, జగతుః, జగుః] వేదేషు భవాః - వైదిక్యః; తాః గిరః - వైదికగిరః. (౧౦)

ఇతి శిఖరిణీదశకం సమాప్తమ్.

అథ పాణ్యాది దశకమ్ ।

శ్లో॥ పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః
అమ్బుజాన్యపదిశన్ వరద! త్వమ్ ।
బాహుభిస్త్వథ విశాలతమాలైః
అఞ్జనం కలిగిరేరసి శృఙ్గమ్ ॥ ౧౧॥

పదవురై.

హే వరద! = ఓ వరదనే!
పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః } తిరుక్కై, తిరువడి, తిరుముఖమ్, తిరుక్కణ్ ఎన్ఱ తిరునామఙ్గళాలే
అమ్బుజాని = తామరై మలర్కళైయుమ్.
బాహుభిః = తిరుబ్బుజఙ్గళాలే
అతి విశాల తమాలైః } మిక ప్పెరియ పచ్చిలైమరఙ్గళైయుమ్
అపదిశన్ = త్వమ్ = నీ మఱైత్తుక్కొణ్డిరానిన్ఱాయ్,
కలిగిరేః = హస్తిగిరియిన్
అఞ్జనమ్ = అఞ్జనమలైయుమాన
శృఙ్గమ్ = శిఖరమాక
అసి = ఆకానిన్ఱాయ్.

[పాణిపాదేత్యాది] ఇన్ద వరదరాజస్తవమాకిఱతు ద్వయవివరణమాకైయాలే నమ్ముతలికళ్ అనుసన్ధిత్తుప్పోరువతు. కీర్తి(?)శ్రీనిధిమ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలే శ్రీమత్పదత్తై విస్తరిత్తు; మేల్ ప్రథమదశకమ్ముడియ నారపదార్థత్వేన తిరుమఙ్గైయై శిక్షిత్తు(?) అరుళిచ్చెయ్తు, నారాయణపదత్తిలే గుణప్రాధాన్య వివక్షైయాలే తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయదశకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్తు, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహయోగముమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలుమ్, చరణశబ్దార్థతయా ఆశ్రితర్కళ్ ప్రాప్తమాకైయాలుమ్ అత్తిరుమేనియై అనుభవిక్క త్తొడఙ్గుకిఱార్ * పాణిపాదవన్తో త్తోడఙ్గి త్వత్తో ప్రాదుర్భవేత్ ప్రజాతా", ఎన్గిఱ అనుసన్ధత్తిన్ పడియే శ్లోకఙ్గళాలే కఴివత్తుక్కు ఈణాక్క త్తిలే ఊన్ఱుకిఱార్... అతుతన్నిలుమ్ ముతలిల్ నాన్గు శ్లోకఙ్గ

ళాలే దివ్యమఙ్గళవిగ్రహ శోభైయై సముదాయరూపేణ అనుభవిత్తు, మేల్ * ఆధిరాజ్యమధికం భువనానామెన్ఱుతొడఙ్గి తిరువభిషేకమ్ముతలాక ప్రత్యఙ్గశోభైయై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్.

ప్రథమదశకత్తిలే, పేరరుళాళనైయుమ్ ఒరుపొరుళాక మతియాతే, అవనుక్కన్ఱు వర్త్తిక్కుమ్ తిరువత్తిమామలైయైయే పరమప్రాప్యమాక అనుసన్ధిత్తరుళినవివర్ అత్తిరుమలైయైవిట్టు ప్పేరరుళాళనుడైయ వడివఴకిలే ఊన్ఱువానేన్? ఎన్ఱు విచికిత్సైపణ్ణువార్క్కుత్తెళివుపిఱక్కుమ్పడి ఒరుచమత్కారమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - పేరరుళాళనై త్తిరువత్తిమామలైయిఱ్కాట్టిల్ వేఱుపట్టవనాక నాన్ ప్రతిపత్తిపణ్ణుకిఱిలేన్; తిరుమలైయిల్ ఏకదేశమెన్ఱలామ్పడియిరానిన్ఱానెన్గిఱార్.

ఆఴ్వార్ *కిళరొళియిళమైయిల్ "తిరుమలైయతువే అడైవతు తిఱమే" "పోతవిఴ్మలైయే పుకువతుపొరుళే" ఎన్ఱు తిరుమాలిరుఞ్చోలైమలై తన్నైయే ప్రాప్యమాక అరుళిచ్చెయ్తుపోన్దు * ముడిచ్చోతియిల్ అత్తిరుమలై తన్నైవిట్టు అఴకరుడైయ వడివఴకిలే ఆఴ్న్దాల్ పట్టపడియై ఉపపాదిక్కప్పుకున్ద నమ్ ఆచార్యర్కళ్,- "తిరుమలైయై యనుభవిత్తుక్కొణ్డువారా నిఱ్కచ్చెయ్తే 'వడమామలైయుచ్చియై' ఎన్ఱుమాపోలే తిరుమలైయిల్ ఏకదేశమెన్ఱలామ్పడియాయ్ కల్పకతరు బహుశాఖమాకప్పణైత్తు పూత్తాప్పోలే నిఱ్కిఱ అఴకరుడైయ సౌన్దర్యత్తై అనుభవిక్కిఱార్" [ఈడు - ముడిచ్చోతిప్రవేశే.] ఎన్ఱిఱే అరుళిచ్చెయ్తతు.

అన్ఱియుమ్, * ఒఴివిల్కాలత్తిళే "ఓయుమూప్పు" ఎన్ఱ పాట్టిన్ అవతారికైయిలే, "నమ్ విరోధియైయుమ్పోక్కి ప్రాప్యత్తై

యుమ్ తిరుమలైయాఴ్వార్ తామే తరువరెన్ఱార్ కీర్త్తిరణ్డువట్టాలే; ఇప్పడి విరోధిపాపఙ్గళై పోక్కి ప్రాప్యత్తై త్తరుకైక్కు త్తిరుమలైయాఴ్వారెల్లామ్ వేణుమో? తిరుమలైయాఴ్వారిల్ ఏకదేశమమైయాతో వెన్నిఱార్ ఇఱిల్. ఏకదేశమెన్నిఱతు అప్పనై; 'వడమామలైయుచ్చి' ఎన్నక్కడవతిఱే తిరువేఙ్గడముడైయానై." ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్. పూర్వాచార్యర్కళ్ ఇఙ్గనే నిర్వహిప్పతఱ్కు నిదానమ్ - తిరుమఙ్గైయాఴ్వార్ "ఎఙ్గళుక్కరుళ్ శెయ్కిన్ఱ పీశనై" ఎన్ఱ పాట్టిలే "వడమామలైయుచ్చియై" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతాయ్త్తు. అతనై అడియొఱ్ఱియే ఇవ్వాఴ్వానుమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే పేరరుళాళనై శ్రీహస్తిగిరియిన్ ఏకదేశమాన శిఖరమాక అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్.

ఇఙ్గనే పేరరుళాళనై పర్వతత్తిన్ ఏకదేశమాకచ్చొన్నాల్ అతఱ్కు ఏఱ్ఱ లక్షణఙ్గళ్ అమైన్దిరుక్కవేణుమేయెన్న, అవ్వమైప్పై రూపకచ్ఛాయైయిలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [పాణిపాదేత్యాది.] తామరైక్కాడుమ్ తమాలవృక్షఙ్గళుమాయిఱే మలైముకడిరుప్పతు; "కైవణ్ణమ్ తామరై వాయ్కమలమ్పోలుమ్ కణ్ణిణైయుమరవిన్ద మడియుమహ్తే" ఎన్నుమ్పడియాన పేరరుళాళనుమ్ తిరుక్కైకళ్, తిరువడికళ్, తిరుముకమ్, తిరుక్కణ్గళ్ ఎన్నుమ్ అవయవాపదేశత్తాలే తామరై మలర్కళ్ తికఴ్న్దిరుప్పతాలుమ్, భుజదణ్డఙ్గళెన్నుమ్ వ్యాజత్తాలే తమాలవృక్షఙ్గళ్ విళఙ్గనిఱ్పతాలుమ్, ఆక ఇన్దనేర్త్తియై యిట్టు ఇవన్దన్నైయే కరిగిరిశృఙ్గమెన్గిఱతాయ్త్తు.

మలైముకడుతాన్ మేఘసమూహఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాయ్క్కొణ్డుమ్ స్వభావమాకవుమ్ కణ్డు త్తిరుక్కుమిఱే; * నీలమేఘనిభ

నాన పేరరుళాళనుక్కు అవ్వాకారత్తిలుమ్ ఒరుకుఱైయిల్లైయే. ఇతుతోన్ఱవాయ్త్తు [ఆజ్ఞానమ్] ఎన్ఱతు. "కార్ వణ్ణమ్ తిరుమేని కణ్ణుమ్వాయుమ్ కైత్తలముమడియుణైయుమ్ కమలవణ్ణమ్." ఎన్ఱ పాశురత్తై ఇన్దశ్లోకత్తిల్ ప్రథమద్వితీయ తురీయపాదఙ్గళుక్కు చ్చేనై యాక అనుసన్ధిక్కలామ్.

[పాణీత్యాది.] అల్లిపోలే ఉళ్ళఙ్గైయుమ్, ఇతఴ్ పోలే విరల్కళుమ్, తాతుపోలే రేఖైకళుమ్, విలక్షణమాన గన్ధముమ్, మృదువాన స్పర్శముమ్, పుఱవితఴ్ పోలే శ్యామమాన పుఱఙ్గైయిల్ పశుమైయుమ్ ఏవమాదియాన లక్షణఙ్గళైయుడైత్తాయిరుక్కైయాలే పాణియానతు అమ్బుజమెన్నలామ్పడి యిరుక్కుమాయ్త్తు. ఇప్పడియే మేలుమ్ కణ్డుకొళ్వతు.

[బాహుభిరిత్యాది.] కీఴ్ పాణియెన్ఱతు "పఞ్చశాఖశ్శయః పాణిః" ఎన్ఱ కోశత్తిల్ పడి - విరల్కళోడేకూడి మణిక్కట్టళవాన భాగత్తైచ్చొల్లుమ్; బాహుశబ్దమ్ భుజవాచి. తోళుక్కుక్కీఴ్ప్పట్ట దణ్డాకారమాన భాగత్తైచ్చొల్లుమ్ "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్యలోకో మహాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే - ఇవర్ తోళ్ నిఴలిలే ఒతుఙ్గినవర్కళుక్కు మతిళుక్కుళ్ళే యిరుప్పారైప్పోలే భయమ్ కెట్టిరుక్కలామ్పడి వలియుడైత్తాయ్, ఒతుఙ్గినవర్కళ్ శురుఙ్గి నిఴలే విఞ్జియిరున్దు శ్రమహరమాయిరుక్కైయాలే అతివిశాలతమాఙ్గళాక బాహువై వర్ణిక్కక్కడవతిత్తే "కల్పకక్కావన నల్పలత్తోళ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వార్కళ్ వాయ్వెరువువర్కళ్. "బాహుభిః" ఎన్ఱ బహువచనమ్ చతుర్భుజత్వత్తై ప్పఱ్ఱి. "*అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితనుక్కు ఇణ్డు కై పోరాతుకాణ్" ఎన్ఱు జీయర్ అరుళిచ్చెయ్యు

మ్బడి. ఎమ్బెరుమానుక్కు సన్తోషమ్ విఞ్జినాల్ "తోళ్కళాయిరత్తాయ్ ముడికళాయిరత్తాయ్ తుణైమలర్క్కణ్గళాయిరత్తాయ్ తాళ్కళాయిరత్తాయ్" ఎన్నుమ్బడి అవయవఙ్గళ్ సహస్రశాఖమాకప్పణ్ణుకిఱతే "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్" ఎన్ఱు వేదపురుషనుమ్ ఓతివైత్తాన్ఱతే. "దశశతపాణిపాదవదనాక్షిముఖైరఖిలైరపి నిజవైశ్వరూప్య విభవైరనురూపగుణైః । అవతరణైరతైశ్చ రసయన్కమితా కమసే!" ఎన్ఱు శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలే భట్టరుళిచ్చెయ్తతుమ్ నోక్కుక.

ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాన మెழுతియవర్, మున్ఱిలుమ్ వేఱువకైయాక వ్యాఖ్యానిత్తిరుక్కిఱార్. "పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః - కరచరణనయననాముకైః; అవయవైరిత్యధ్యాహార్యమ్......అపదిశన్ - నిరస్యన్......శృఙ్గమసి - సానురసి." ఇత్యాది కాణ్గ "అపదిశన్" ఎన్బతఱ్కు 'నిరస్యన్' ఎన్ఱు పొరుళురైత్తతు నిరాధారముమ్ ప్రకృతప్రత్యనీకముమామ్. ప్రథమపాదత్తై బహువ్రీహియాక్కి అధ్యాహారమ్విధిత్తతుమ్ అనతిప్రయోజనమ్. శృఙ్గశబ్దత్తుక్కు సుప్రసిద్ధమాన శిఖరార్థత్తైవిట్టు, తాழ்వరైయెన్ఱు ఉరైత్తతుమ్ అచారు. "అమ్బుజవిజయిపాణ్యాద్యవయవః తమాలవిజయిబాహుః" ఎన్ఱు కరుత్తురైత్తతుమ్ అస్వరసమ్. "అపదేశః - స్వరూపాచ్ఛాదనమ్" ఎన్ఱు నిఘణ్టుక్కళెల్లామ్ ముழையిడువతాల్ ఇఙ్గు అప్పొరుళ్ కొళ్వతే చారుతరమ్. "శబ్దో నామ్ని నినాదే చ" ఎన్ఱకోశత్తిన్పడియుమ్ "తేనైవ నన్విదమశబ్దమరూపమాహుః" [అతిమానుషస్తవే - ౨.] "ఏవం భగో! ఇహ భవత్పరతన్త్ర ఏవ శబ్దోపి రూపవదముష్య చరాచరస్య" (శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్) ఇత్యాది ప్రయోగప్రాచుర్యత్తాలుమ్ శబ్దశబ్దమ్ నామవాచియాకై

యాల్ అవ్వర్థమ్ ఇఙ్గుప్పొరున్దుమ్. ఆకవే, పాణయశ్చ పాదాశ్చ వదనానిచ ఈక్షణానిచ తేషాం సమాహారః - పాణిపాదవదనేక్షణమ్. (ప్రాణ్యఙ్గత్వాదేకవద్భావః. ప్రత్యేకత్తిల్ బహువచనమ్ "సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్." ఎన్ఱ శ్రుతియైప్పోల్ ఇ.) పాణిపాదవదనేక్షణమితి శబ్దాః, తైః ఇతి విగ్రహః. పాణి + ఈక్షణస్య శబ్దాః ఎన్ఱు పొరుళామ్.

"ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్ఱు ఓతుమ్పాఠముమ్ ఒక్కుమ్; పాణినీయ లిఙ్గానుశాసనత్తిల్ "పుంనపుంసకయోః" ఎన్ఱుమధికారత్తిల్ "శృఙ్గార్ఘనిదాఘోద్యమ శల్యదృఢాః" ఎన్ఱు సూత్రమిరుప్పతాల్ శృఙ్గశబ్దమ్ ఉభయలిఙ్గమ్. అమరకోశవ్యాఖ్యానత్తిలే ముకుటనుమ్ శొల్లివైత్తార్. ఆక ఇవ్విరణ్డువకైయాన పాఠఙ్గళుమన్ఱిక్కే "ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్పతు ప్రాచీన పాఠమెన్ఱు కేట్టిరుక్కైయాయిరుక్కుమ్. ఇన్ద పాఠత్తిల్ అర్థస్వారస్యముణ్డు; 'ఆఞ్జనః' ఎన్నుమితు - త్వమ్పదార్థమాకియ వరదనుక్కు విశేషణమ్. [వరద!, పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః అమ్బుజాని, బాహుభిః అతివిశాలతమాలాన్ అపదిశన్, ఆఞ్జనః త్వం కరిగిరేః శృఙ్గమసి] ఎన్ఱు అన్వయమామ్. ఆఞ్జనత్వవిశేషణమ్ శృఙ్గత్తిఱ్కు ఆవతిఱ్కాట్టిలుమ్ పేరరుళాళనుక్కు ఆవతే రసన్తరమ్; అమ్బుజవత్త్వముమ్ తమాలవత్త్వముమ్ గిరిశృఙ్గత్తుక్కు సిద్ధమెన్ఱుకొణ్డిఱే వరదన్ పక్కల్ అవై సాధ్యమాయిన్ఱు; ఇవ్వఴైవిల్ తానే ఆఞ్జనత్వత్తైయుమ్ శృఙ్గత్తుక్కు ఏఱ్కనవే సిద్ధమాకక్కొణ్డు వరదన్ పక్కలిలేయితై అతు సాధిక్కవేణ్డుమ్. అప్పొఴుతైక్కు [ఆఞ్జనః] ఎన్ఱిరుక్కవిఱే ఉచితమ్. "ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్ఱ పాఠత్తిలుమ్ ఇన్ద అన్వయమ్ అవ్యాహతమ్. ఆక, "ఆఞ్జనః కరి

గిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్రో, అల్లతు "ఆజ్ఞానః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్రో పాఠమ్కొళ్వతు తాన్ ఆళ్వార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇణఙ్గియిరుక్కుమ్; "ఆజ్ఞానం కరిగిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్ర పాఠత్తై ఆదరిప్పతు కట్టుప్పాట్టుక్కు ఉడన్ పట్టతన్రామ్. ఉణ్మైయై ఎమ్మత్తురైత్తాలుమ్ 'ఇతు విశ్వామిత్రసృష్టి' ఎన్రిత్తే ఇదానీన్తనర్ శొల్లువతు. అవర్కళైయుమ్ ఉపచ్ఛన్దనమ్పణ్ణిక్కొణ్డు పోకవేణ్డుమ్పడియిత్తే నమ్మైవైత్తిరుక్కిఅతు "దిగమ్బరజనే గ్రామే హాస్యః కౌపీనవాన్నరః."

[ఆజ్ఞానః] అజ్ఞానమయః ఎన్రపడి. వికారార్థే అణ్ ప్రత్యయః. "మైవణ్ణమ్ కరుముకిల్ పోల్ తికళ్ వణ్ణ మరతకత్తి నవ్వణ్ణ వణ్ణర్" ఎన్నుమ్పడియిత్తే పేరరుళాళన్ పడి.

ఇన్దశ్లోకమ్ ముతల్ "అజ్ఞానక్షితిభృతో యదినామ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ ఇన్ద దశకమ్ స్వాగతావృత్తమ్. "స్వాగతేతి రనభా గురుయుగ్మమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. (౨౧)

శ్లో॥ త్వాముదారభుజ మున్నసమాయత్ -
కర్ణపాశ పరికర్మసదంసమ్ ।
ఆయతాక్షమభిజాతకపోలం
పారణీయతి వరప్రద ! దృఙ్మే ॥ ౨౨॥

పదవురై.

హే వరప్రద != ఓ వరదనే !

మే దృక్ = అడియేనుడైయ కణ్ణానతు,

ఉదారభుజమ్ = ఔదార్యముళ్ళ బాహువై యుడైయనాయ్

ఉన్నసమ్ = ఉన్నతమాన తిరుమాక్కై యుడైయనాయ్

ఆయతకర్ణపాశ పరికర్మ సదంసమ్ = నీణ్డుళ్ళన్ద శెవికళై అలఙ్కారమాకక్కొణ్డ నల్లతిరుత్తోళ్కళై యుడైయనాయ్

ఆయతాక్షమ్ = (శెవియళవుమ్) నీణ్డ తిరుక్కణ్గళై యుడైయనాయ్

అర్థిజాతకపోలమ్ = అర్థిజాత్యమ్ పోలన్ది యగణ్డస్థలన్గళై యుడైయ నాన | త్వామ్ = ఉన్నై పారణీయతి = భుజాణాకనుభవమ్ పణ్ణ ముక్కినత్తు.

[త్వాముదారభుజమిత్యాది] తమక్కోయ తిరుక్కణ్గళాన వైషేరరుళాళనుడైయ జెవ్వారుడవ్యావయవన్గళిలుమ్ ఈడుపట్టు, అవ్వళకుక్కాలినునిన్ఱ అవనై అప్పడియే విశాకక్కైకొళ్ళ ప్పారిత్తిరుక్కిన్ఱపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱారిల్. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే "ఐవస్తీష్వక్వచిదపి క్వచనాఽధరవిన్దీ ఖ్యాన్దాశ్రితపీ క్వచనచ క్వభనాఽథ హైమ్యాతృష్ణా। కాన్తి స్తవ్యోఘ పరభాగపరమ్పరశ్రీః పార్యేత పారణాఖ్యుతుం కిము చక్షుషో ర్మే." [తవ కాన్తిః మే చక్షుషోః పారణయిత్తుమ్ పార్యేత కిము?] ఎన్నార్ ; ఇజు [పారణీయతి] ఎన్గిఱార్. అతిఱ్కాట్టిల్ ఇతుత్తనక్కుళ్ళ వాశికాణ.

[వరప్రద!] ఎన్ కణ్గళ్ షట్టినివిడానిఅక్క, అత్తజ్జ్యరు కణ్ణవైశెయ్యాతే యిరుక్క అ నీ వరదనెన్ఱు పేర్శుమక్కుమతు ఎజ్జనేయో వన్గిఱార్. "సమ్యగ్భవిష్యతి శ్రోతశ్శరణాగతానాం సంరక్షితేతి బిరుదం వరద! త్వదీయమ్" ఎన్ఱు ముకున్దమాంకవే అరుళిచ్చెయ్తారిఱే దేశికర.

[ఉదారభుజమ్] "ఉదారో దాతృమహతోః" ఎన్ఱార్ అమరన్ ; "అలమ్పురిన్ద నెడున్దడక్కై" ఎన్నుమాపోలే, అర్థికళ్ 'అలమ్' ఎన్నుమ్పడి ఇట్టునీణ్డకైయర్. కొడుక్కైయమే విళైనీరాక వళర్న్దకై; అర్థికళిరుక్కు మిడమళవుమ్ శెల్లనీణ్డకై; "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధః" ఎన్గిఱపడియే లోకమడజ్జ ఒతుజ్గినాలుమ్ ఇడజ్జయిరుక్కుమ్పడియాన భుజత్తిర్ పెరుమై.

[ఉన్నసమ్] "మాట్టుయర్కట్పుక త్తిణ వల్లియో కొళ్ళున్దో" వెన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాయిత్తే * కోలనీళ్ కొడిమూక్కురుప్పతు. "ఉన్నతా నాసికా యస్యసః - ఉన్నసః" ఎన్ఱు విగ్రహమాకక్కడవతు; "ఉపసర్గాచ్చ ॥" సూ॥ ౫-౪-౧౧౯. ఇతిహి పాణినిః.

[ఆయతకర్ణపాశపరికర్మసదంసమ్] ప్రశస్తౌ కర్ణౌ - కర్ణపాశౌ; ఆయతౌచ తౌ కర్ణపాశౌచ - ఆయతకర్ణపాశౌ; తౌ పరికర్మణీ (పరికర్మ వా) యయోస్తౌ - ఆయతకర్ణ పాశపరికర్మణౌ; తాదృశౌ సదంసౌ యస్య తమ్. తోళళవుమ్ తళతళెన్ఱు తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుచ్చెవికళై యుడైయవనెన్ఱె. "పరికర్మాఙ్గసంస్కారః" ఎన్ఱు అమరకోశత్తిణపడి శరీరశోభాధాయక కర్మవాచియాన పరికర్మశబ్దమ్ ఇఙ్గు లక్షణయా శరీరశోభాధాయక వస్తువాచియాకిఱతు. "ఉయ్ విడమేత్తైయర్కు మశురర్కు మురక్కర్కట్టుమ్, ఎవ్విడమెన్ఱిలఙ్గి మకరమ్తళైక్కుమ్ తళిర్కొల్!" ఎన్నలామ్పడియాన తిరుచ్చెవికళ్ తానే తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలఙ్కారమాక అమైన్దపడి. "సదంసస సజ్జిత కున్తలాన్తికావతీర్ణ కర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః" ఎన్ఱారిత్తే సున్దరబాహుస్తవత్తిల్. "ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీ బన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్" ఎన్ఱారే ఆళవన్దారుమ్. ఇత్తాల్, తిరుచ్చెవిమడల్కళిణ ఒళ్ళుకునీట్చి కూఱప్పట్టతాయ్త్తు.

ఇఙ్గేశిలర్ శొల్లువర్ ;- కర్ణపాశయోః పరికర్మణీ - కర్ణపాశపరికర్మణీ; (కుణ్డలఙ్గళ్) ఆయతే కర్ణపాశపరికర్మణీ యయోస్తౌ - ఇతి సప్తమీబహువ్రీహిః. శేషం పూర్వవత్; ఇతి. ఇత్తాల్, తోళళవుమ్తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుకుణ్డలఙ్గళై యుడైయవన్ ఎన్ఱతాకిఱతు. స్వాభావికదివ్యావయవ సౌన్దర్యమాత్రత్తిలే ఈడుపాడాకచ్చొల్లుమిన్ద శ్లోకత్తిల్ ఊడే ఒరుదివ్యభూషణత్తైయుమ్కూట్టి ప్పొరుళ్కొళ్వతు

శిఱివాతు. "కర్ణికా తవ కరీశ! కిమేషా కర్ణభూషణముతాం సవిభూషా। అంసలమ్బ్యలకభూషణమాహో మానసస్య మమవా పరికర్మ." ఎన్ఱు - 'తిరుక్కణ్డలఙ్గళ్ తిరుచ్చెవికళుక్కు అలఙ్కారమో? తిరుత్తోళ్‌కళుక్కు అలఙ్కారమో? తోళ్‌కళిలే అలైయా నిన్ఱుళ్ళ తిరుక్కుழల్‌కళుక్కు అలఙ్కారమో? అన్ఱియే, ఎన్నుడైయ నెఞ్జుక్కుత్తానలఙ్కారమో?' ఎన్ఱు వితర్కడోలారూఢరాయిటే అరుళ్ వాసిరుప్పతు.

[ఆయదిత్యాది.] ఆఙ్ పూర్వకమాన ఇణ్ ధాతువిన్ లట్రూపమ్ శతృప్రత్యయాన్తమానాల్ ఆయచ్ఛబ్దనిష్పత్తిః. [కర్ణపాశః] సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిలే కేశపాశశబ్దత్తై దృష్టాన్తీకరిత్తు పాశశబ్దత్తై ప్రశస్తార్థకమాక వురైత్తార్. ఇఙ్గే "గచ్ఛతఃస్ఖలనం నదోషాయ" ఎన్నుమ్ న్యాయమ్ కొళ్ళవేణుమ్. "కేశపాశ" ఎన్నుమిడత్తుళ్ళ పాశశబ్దమ్ ప్రశస్తార్థకమల్ల; "పాశః పక్షశ్చ హస్తశ్చ కలాపార్థాః కచాత్పరే" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి కలాపవాచియానత్తునై. కర్ణశబ్దాత్పరమాన పాశశబ్దమే ప్రశస్తార్థకమ్. "...పాశస్తు మృగపశ్వాదిబన్ధనే। కర్ణాన్తే శోభనార్థస్స్యాత్ కచాన్తే నికరార్థకః। ఛాత్రాద్యన్తేచ నిన్దార్థః" ఇతి హైమః. కౌముదియిల్ "యాప్యే పాశప్" (౫-౩-౪౭.) ఎన్నుమ్ సూత్రత్తిన్ వృత్తియిల్ "కుత్సితో భిషక్ - భిషక్పాశః" ఎన్ఱు ఉదాహరణమ్ కొడుత్తిరుప్పతాలుమ్, సూత్రముమ్ తదనుకూలమాయిరుప్పతాలుమ్ ఇతఱ్కు విరుద్ధమాక నైఘణ్టుకర్ అర్థభేదవ్యవస్థై పణ్ణియిరుప్పతు ఎఙ్ఙనే? ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్కిప్పర్కళ్; పాణినిశొన్నతు 'పాశప్' ఎన్నుమ్ ప్రత్యయత్తైప్పఱ్ఱివామ్; కోశకారర్ ఎడుత్తిరుక్కుమ్ పాశశబ్దమ్ ప్రాతిపదికమామెన్ఱుణర్క. అన్యత్రవిస్తరః.

[అభిజాతకపోలమ్.] "అభిజాతస్తు కులజే బుధే" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిఱ్పడి - కులీనపర్యాయమాన అభిజాతశబ్దమ్ శ్రేష్ఠవాచకమాకత్తలైక్కట్టుమ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యకపోలఙ్గళుక్కుచ్చిఱప్పావతు - "యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమిత చుబుకాఘ్రాణముదితౌ కపోలావద్యాపిహ్యనుపరత తద్ధర్షగమకౌ । విరాజేతే" (సున్దరబాహుస్తవమ్) ఎన్ఱపడి - కృష్ణావతారత్తిలే యశోదై ఉకన్దు ముత్తమ్కొడుత్తువరు ఇన్ఱైక్కుమ్ కాణలామ్బడియిరుక్కై. "పరిమణ్డితరాసమణ్డలాభిర్వరదాఘ్రాకమభీష్ట గోపికాభిః । అనువర్తితదాతనప్రహర్షాదివ ఫుల్లంహి కపోలయోర్యుగం తే." ఎన్ఱుమ్ ఇతుతన్నిలే అరుళిచ్చెయ్యక్కడవతిఱే. స్ఫటిక మయగణ్డశైలకృతఙ్గళాన ఇరణ్డు ముకురమణ్డలఙ్గళై త్తులక్కి త్తుడైత్తు ఇణైత్తు వైత్తాప్పోల్ తళతళెన్ఱిఱే దివ్యకపోలఙ్గళిరుప్పతు; అన్ద అభిజాత్యముమామ్.

[పారణీయతి] 'పుత్రమాత్మన ఇచ్ఛతి - పుత్రీయతి' ఎన్ను మాపోలే, పారణామాత్మన ఇచ్ఛతి=పారణీయతి ఎన్ఱుకిడక్కిఱతు. "సుప ఆత్మనః క్యచ్" "క్యచి చ" ఇతి సూత్రద్వయమత్రానుసన్ధేయమ్. ఉపోషితనాయిరున్దవర్ నయిత్తార వుణ్బతైయిఱే పారణైయెన్బతు; "ఉణ్ణానాళ్ పశియావతొన్ఱిల్లై" ఎన్ఱిరుక్కుమాఱ్ వార్ "కణ్ణుకొణ్డార్ కణ్ణైయారక్కళిత్తు" ఎన్గిఱపడియే. ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియై సేవిక్కప్పెఱుమ్నాళై ద్వాదశియాకవుమ్, అతుపెఱాతనాళై "అన్ఱైనక్కవై పట్టినినాళే" ఎన్గిఱపడియే ఏకాదశియాకవుమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియిరుక్కిఱారాకైయాలే నిత్యద్వాదశియాంకవేణుమెన్ఱు పారిక్కిఱారాయ్త్తు. "నిషేవితం త్వాం

సతతోత్కయాశ్రితయా కరీశ! పశ్యేమ పరశ్శతం సమాః" ఎన్ఱు ఇన్ద ముడివిల్ ప్రార్థనైయుమ్.

[మే దృక్.] * ఏహి పశ్య శరీరాణిప్పడియే - పట్టినికిడక్కుమ్ కణ్గళోడే తువణ్డుకిడక్కుమ్ తమ్మిలైమైయై కాట్టుకిఱార్. (౨౨)

శ్లో॥ నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జ
శ్యామకున్తళమనన్తశయం త్వామ్।
అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం
నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే॥ ౨౩॥

పదవురై.

హే కరీశ!=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
నీలమేఘనిభమ్=కరుముకిల్ పోన్ఱవనాయ్
అఞ్జనపుఞ్జశ్యామకున్తళమ్ = * మైవణ్ణనఱుఙ్కుఞ్జికుళలై యుడైయనాయ్
అనన్తశయమ్=తిరువనన్తాళ్వానిమీతు పళ్ళికొళ్పవనాయ్
అబ్జపాణిపదమ్=తామరైపోన్ఱ తిరుక్కైకళైయుమ్ తిరువడికళై యుముడైయనాయ్
అమ్బుజనేత్రమ్=తామరైపోన్ఱ తిరుక్కణ్కళై యుడైయనాన
త్వామ్=ఉన్నై
సదా=ఎప్పోతుమ్
మే=అడియేనుక్కు
నేత్రసాత్కురు=చక్షుర్విషయమాక్కియరుళ్.

[సేవైసాదిత్తరుళిన్ఱపడి.]

[నీలమేఘనిభమిత్యాది.] "త్వాం మే దృక్ పారణీయతి" ఎన్ఱు కీళ్ అరుళిచ్చెయ్తతైయే విశదతమమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. * కార్ కాలత్తెళుకిన్ఱ కార్ముకిల్ పోల్ వణ్ణనాయ్, * మైవణ్ణ నఱుఙ్కుఞ్జికుళల్ పిన్ తాళత్తికళునువనాయ్, * ఐవాయ

రవన్నై మేలాత్తిప్పెరుమానాయ్, * విట్టిలఙ్గు శెమ్‌జోతిత్తామరై పాతమ్ కైకళ్ కణ్గళ్ విళఙ్గుమవనాయ్ ప్పేరరుళాళప్పెరుమాళాయిరుక్కిఱ అవన్నై * ఎనతావియుణ్ మిూతాడి యురుక్కాట్టాతే ఒళియానిన్ఱ నీ * అల్లునర్ పకలుమిడైవీడిన్ఱి నల్కియెన్నైవిడాతే "శావిపోల్ వణ్ణర్ వన్దు ఎన్ కణ్ణుళే తోన్ఱినారే" ఎన్నుమ్పడి * కణ్ణుళ్ నిన్ఱకలాతరుళవేణుమెన్గిఱార్.

[నీలమేఘనిభమ్] "ముకిలురువ మెమ్మడికళుకవన్దానే." తాపత్రయాతురర్కు తాపహరమాయ్, విరహాతాపాతురర్కు అన్దతాపత్తైయుమాఱ్ఱక్కడవతా యిరుక్కుమ్ వడివిఱే. "ఏష సర్వస్వభూతస్తు పరిష్వఙ్గో హనూమతః" ఎన్ఱు - అడిమై శెయ్‌తార్కు పరిశీలాకక్కొడుక్కుమ్ వడివిలేయాయ్త్తు ముతలిలే ఇవర్ వాయ్ వైప్పతు.

నీలమేఘమ్‌పోన్ఱ స్వభావత్తై యుడైయవన్ ఎన్ఱుమామ్.
౧. పెయ్యవేణ్డుమిడమళవుమ్ శెన్ఱు పెయ్యుమ్ మేఘమ్; * వన్దరుళియెన్నెఞ్జిడమ్ కొణ్డ వానవర్ కొళున్దాయ్త్తు ఇవర్. "పద్భ్యామభిగమాచ్చైవ."

౨. మిన్నలుళ్ళకాలమ్ జలమ్‌నిరమ్బియిరుక్కుమ్ మేఘమ్;- పిరాట్టియిల్లాతకాలత్తిల్ కృపై కున్ఱుమిఱే ఎమ్బెరుమానుక్కు. "నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి" ఎన్ఱు ఆఱ్ఱువేణ్డిఱ్ఱిఱే తత్సమ్బన్ధమైయుమ్.

3. మొణ్డ ఇడత్తిలుమ్ పెయ్యుమ్ మేఘమ్; - వసిష్ఠాదికళుక్కుమ్ జ్ఞానప్రదనిఱే; చిత్రకూటత్తిలే వసిష్ఠర్ పెరుమాళ్ పాడే శిల ధర్మసూక్ష్మఙ్గళ్ కేట్కప్పెఱ్ఱానిఱే. "సోహం తే పితురాచార్యస్తవైవచ పరన్తప! మమ త్వం వచనం కుర్వన్ నాతి

వర్తేఽస్మతాం గతిమ్." ఎన్ఱు శెరుక్కిక్కిళర్న్ద వసిష్ఠనైయుమ్ వాయ్మూడువిత్తానిఱే శిలధర్మమర్మజ్ఞర్గళై చొల్లి.

౪. పెయ్యప్పెఱాత కాలత్తిలే నఱుక్కమ్ మేఘమ్ ;— "ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే హృదయాన్నాపసర్పతి." ఎన్ఱు నెఞ్జులర్న్దు పేశినానిఱే.

౫. ఇన్న కాలత్తిలే మఱ్ఱై పెయ్యుమెన్ఱు అఱుదియిడవల్లార్ అరుమిల్లై; పెయ్యవేణ్డియ కాలత్తిల్ పెయ్యాతొழிయవుమ్, పెయ్నతఱ్కు సమ్భావనైయిల్లాత కాలత్తిల్ అచిన్తితమాక వన్దుపెయ్యవుమ్ కడవతు మేఘమ్ ;—"నాసౌ పురుషకారేణ నచాప్యన్యేన హేతునా। కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కఞ్చిత్కదాచన." ద్రౌపదిక్కు ఆపత్తిలే వన్దు ముకమ్ కాట్టాతొழிన్దార్; అపేక్షానిరపేక్షమాక * తావియన్నులకమెల్లామ్ తలైవిళాక్కొణ్డార్.

౬. 'వనత్తిడరై ఏరియాక వెట్టియాయ్త్తు; నీ మఱ్ఱై పెయ్తాకవేణుమ్' ఎన్ఱు వళైక్కవొణ్ణాతు మేఘమ్ ;—ఎమ్బెరుమాన్ పడియుమిజ్జనేయిఱే; "వనత్తిడరై ఏరియామ్వణ్ణమియఱ్ఱుమిదు వల్లాల్ మాఱియార్ పెయ్కిఱ్పార్ మఱ్ఱు" * పెణ్ణులామ్ శడైయినానుమ్ పిరమనుమునైక్కాణ్బా నెణ్ణిలావూழிయూழி తవమ్ శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప విణ్ణుళార్ వియప్పవన్దు ఆనైక్కన్ఱరుళైయీన్దవనిఱే.

౭. జలస్థలవిభాగమిన్ఱియే పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ;-

"దాశాయకీశాయచ రాక్షసాయ" వేడర్ వేడువిచ్చి పక్షి కురఙ్గు శరాశరమ్ ఇడైచ్చి ఇడైయర్ తయిర్త్తాழி కూని మాలాకారర్ పిణవిరున్దువేణ్డిశిలిట్టవర్ అవర్ మకర్ అవర్తమ్బి ఆనై

అరననమ్ మత్తైయార్కళ్ పెఱ్ఱ్రమైన్ఱ్" (ఆచార్యహృదయమ్.) ఎన్ఱు మ్బడియిత్తే భగవద్విషయీకారమ్ పెఱ్ఱవర్కళిరుప్పతు.

౮. "వర్షతి వర్షాసు నిస్స్వనో మేఘః" ఎన్ఱు-పెయ్యుమ్ కాలత్తిలే ఆడమ్బరమఱ పెయ్యుమ్ మేఘమ్;—కుచేలనుక్కు అరుళ్ శెయ్తపడి ఇఙ్గనేయిత్తే.

౯. విరాటపర్వ కాలక్షేపత్తుక్కు వరుమ్ మేఘమ్;— భగవద్విషయ కాలక్షేపఙ్గళిలే వన్దునిఱ్కుమ్ ఎమ్బెరుమాన్; *శ్రీశైలేశదయాపాత్రమెన్ఱు వన్దానిత్తే జీయర్ గోష్ఠియిలే; "సమాప్తగ్రన్థస్య ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతే వరవరమునేరం ఘ్రిసవిధే। హతాద్యాలః కశ్చిత్కృత ఇతి నిరస్తోప్యుపగతో జగాద్రఙ్గేశాఖ్యః పరిణతచతుర్హాయన ఇదమ్॥"

౧౦. శుక్తికళిల్ పెయ్తు ముత్తాక్కుమ్ మేఘమ్;—*అడియార్కు ఇన్బమారియాకియ ఎమ్బెరుమానుడైయ కటాక్షధారైయుమ్ ఆఴ్వారాచార్యర్కళిడత్తే ఫలవత్తరమానతిత్తే.

౧౧. తూతువిడప్పడుమ్ మేఘమ్; "విణ్ణీలమేలాప్పు విరిత్తార్పోల్ మేఘఙ్గాళ్!", "జీమూతేన స్వకుశలమయీం హారయిష్యన్ ప్రవృత్తిమ్."—ఎమ్బెరుమాన్ఱానుమ్ * ఇన్నార్ తూతనెన నిన్ఱానిత్తే *కోతైవేలైవర్క్కాయ్ మఙ్గలమ్ కూఱిడువాన్ తూతనాయ్ మన్నవనాల్ శొల్లుణ్ణానిత్తే.

౧౨. "చాతకః స్వానుమానేన జలంప్రార్థయతేఽమ్బుదాత్। సమహాదార్యవాన్ సర్వాం ప్లావయత్యమ్బునా మహీమ్." ఒరుచాతకమ్ ఇరక్క ఉలకెల్లామ్ నీర్నిరప్పుమ్ మేఘమ్;-దశరథాదికళ్ అల్పప్రార్థనై పణ్ణ శ్రీరామాదికళ్ సర్వోపకారమ్ శెయ్యక్కాణ్గిఱోమిత్తే.

౧౩ త్వయి వర్షతి పర్జన్యే సర్వే పల్లవితా ద్రుమాః। అస్మాకమర్కవృక్షాణాం పూర్వపత్రేషు సంశయః." మత్తై శిలర్క్కు త్తీఙ్గు, శిలర్క్కు నన్మై;—"కఞ్జ నాళ్ కవర్ కరుముకిల్ – ఎన్దాయ్!" "తాయర్ మకిఴ ఒన్నార్ తళర" ఇత్యాది.

౧౪. "ఎత్తనైయుమ్ వాన్ మఱన్దకాలత్తుమ్ పైఙ్గూఴ్ కళ్ మైత్తెఴున్దమాముకిలే పార్త్తిరుక్కుమ్."—"కళైవాయ్తున్బమ్ కళైయాతొఴివాయ్ కళైకణ్ మఱ్ఱిలేన్." అనన్యగతికళాల్ ప్రతీక్షిక్కప్పడుకై ఒక్కుమితే.

౧౫. "ప్రావృషేణ్యస్య మాలిన్యం కిం దోషోఽభీష్టవర్షిణః? । శారదాభ్రస్య శుభ్రత్వం వద కుత్రోపయుజ్యతే? ॥"—* అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితనుడైయ మూర్త్తి కఱియతిరుమేనియాకిలుమ్ ఆకర్షకమాయిరుక్కుమ్; * కాణిలుమురుప్పొలార్ శెవిక్కినాతకీర్త్తియార్, పేణిలుమ్ వరమ్తర మిడుక్కిలాత తేవరాయ ముక్కణ్ణర్ భస్మోద్ధూళన ధవళితరాయిరున్దాలుమ్ అన్దశుభ్రత్వమ్ శ్వభ్రపాత హేతువాకుత్తనైయితే.

౧౬. "తుప్పార్క్కుత్తుప్పాయ తుప్పాక్కిత్తుప్పార్క్కుత్తుప్పాయతూఉమ్ మఴై." (కుఱళ్.) అన్నవర్ధకత్వేన భోగసాధనమాయుమ్, పిపాసాశామకత్వేన స్వయంభోగ్యమాయుమిరుక్కుమ్ మేఘమ్;—"ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవ తత్త్వమ్." ప్రాపకనాయుమ్ ప్రాప్యనాయుమితే ఎమ్పెరుమానిరుప్పతు.

౧౭. "ఆనర్గ యావన్తి యాచ్ఞాసు చాతకాశ్రూణి తోయద! । తావన్తోఽపి త్వయా హన్త నముక్తా వారిబిన్దవః." ఎత్తనై కణ్ణనీర్ విఴవిట్టాలుమ్ విరుప్పమిల్లాతవన్ఱు వాళా కిడక్కుమ్

మేఘమ్ ;- భరతాళ్వార్ "ఏభిశ్చ సచివైస్సార్ధం శిరసా యాచితో మయా । భ్రాతుశ్శిష్యస్య దాసస్య ప్రసాదం కర్తుమర్హసి." ఎన్ఱు పలరుడనే కణ్ణనీరై విఝువిట్టు వేణ్డినవిడత్తుమ్ "సకామమనవాప్యైవ" అన్ఱ్రనైయితే

౧౮. వెయ్యిల్ ఎత్తనై తీక్ష్ణమాక క్కాయినుమ్ ఆఱ్ఱ కూ్క్కడియతాయ్, మేఘమ్ శిఱితుపెయ్‌తాలుమ్ తాఙ్గవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్ ;— భగవద్విశ్లేషముళ్ళకాలమ్ నెడితాయిరున్దాలుమ్ ప్రాకృతపదార్థదర్శనత్తాలే ఆఱ్ఱలామ్ ఒరుపడి; భగవత్సంశ్లేషమ్ శిఱిదుపొழుతు వాయ్‌త్తాలుమ్ కిణ్ణక త్తిలకప్పట్టు నెళిప్పవర్ పోల ఆఱ్ఱవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్. "ఏరార్ కోలమ్ తికழక్కిడన్దాయ్ కణ్డేనెమ్మానే" ఎన్నా, "తిరుక్కుడన్దైయుమ్మా మలర్కణ్ నళర్కిన్ఱానే ఎన్నార్ శెయ్‌కేనే" ఎన్ఱు తుడిక్క వేణ్డిఱ్ఱిఱే. "ప్రాన్నార్ శార్‌ఙ్గముడైయవడికళై ఇన్నారెన్ఱఱియేన్ " ఎన్ఱు మరుళప్పణ్ణుమ్ విషయమిఱే ... ...

[అఞ్జనపుఞ్జ శ్యామకున్తలమ్] * నీలమేఘనిభమెన్గిఱ వడివిల్ నిఱమ్ స్ఫటికమెన్నుమ్బడియాయ్‌త్తు తిరుక్కుழలిల్ ఇరుట్చియిరున్దపడి. "తేజసాం రాశిమూర్జితమ్" "ఒణ్ శుడర్ క్కఱ్ఱై" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ తేజోరూపమాన తిరుమేనియిల్ నిన్ఱుమ్ కిళమ్బినతొరు మైపోలేయిరుక్కై. ఇత్తిరుక్కుழలై సేవిక్కప్పెఱ్ఱవర్కళుక్కు నవమ్ ప్రకాశిక్కుమ్బడి సిద్ధాఞ్జన సముదాయమాయిరుక్కై. "పిఙ్గళజటో దేవః" ఎన్ఱుమ్ "ఓరురువమ్ పొన్నురువమొన్ఱు శెన్దీ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ బ్రహ్మరుద్రర్కళిన్ మయిర్‌పోలే కణ్కొణ్డు కాణవొణ్ణాతాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే "నీలకుఞ్చితమూర్ధజమ్" ఎన్ఱుమ్ "శురియుమ్‌పల్ కరుఙ్కుఞ్జి యెఙ్గళ్ శుడర్ముడియణ్ణల్ తోఱ్ఱ

-మే" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఅపడియే కణ్ణనర్ కళ్ కణ్ణిలే అఞ్జనమెழుతినా
ప్పోలే కుళిర్న్ద శ్యామళమాయిరుక్కై. "నరకే పచ్యమానస్తు
యమేన పరిభాషితః । కిం త్వయా నార్చితో దేవః కేశవః క్లేశ
నాశనః." ఎన్ఱు - ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కుழలழకైయి
లీడుపడామై కారణమాగ నరకపచనమ్ నేరిడుకిన్ఱ తెన్ఱాల్ వేఱోరతి
శయమ్ కూఱవేణ్డియతుణ్డో ఇత్తిరుక్కుழల్ కఱ్ఱైక్కు? ["కేశ
వః క్లేశనాశనః"] ప్రశస్తకేశనాయ్, అత్తాలే సకలక్లేశజ్గళుమ్
* వానో మఱికడలో మారుతమో తీయకమో కానో వ్రురుజ్గిఱ్
ఱుమ్ కణ్డిలమాల్ ఎన్ను మ్బసియుళ్ళవనితే ఎమ్బెరుమాన్. అழ్
వార్ తాముమ్ "కొళ్కిన్ఱ కోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొళ్ళుమ్ శురుళిన్
ఉట్కొణ్డ నీలనన్నూల్ తழైకొల్?" ఎన్బతు, "అన్ఱు మాయన్
కుழల్" ఎన్బతాకానిన్ఱారితే. ప్రళయకాలత్తిల్ దివారాత్రవిభాగ
మిన్ఱిక్కే జగత్తైయడైయ వ్యాపియానిన్ఱ మిక్క ఇరుళై ప్పిఅవా
యిల్ వెళితాన అంశత్తైక్కழిత్తు అతనుళ్ళేయుణ్డాన ఇరుణ్డ శురుళి
నుడైయ సారమాన కటుత్త నూల్ తిరళో? ఎన్ఱు ఇజ్జనే అభూత
పూర్వమానతోరు ఉపమానత్తై శిక్షిత్తుచ్చొల్ల ప్పార్త్తనళవిలుమ్
అతుతానుమ్ పాత్తమ్ పోరామైయాలే ["అన్ఱు మాయన్ కు
ழల్—"] అజ్జనమ్ శొల్లప్పోకాతు; ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరు
క్కుழలెన్ను మిత్తనైయేయాయ్త్తు చ్చొల్లవడువ్వతు ఎన్ఱారితే.
ఇప్పాశురత్తై అడియొత్తియే ఇవ్వాழ్వానుమ్ అழకర్ తిరుక్కు
ழలిలే ఈడుపడుమ్బోతు "అన్ధం తమస్తిమిరనిర్మితమేవ య
త్స్యాత్ తత్సారసాధితసుతన్త్వతివృత్తివర్తమ్ । ఈశస్య కేశవ
హారేరలకాలిజాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాఢ్య మహావనస్య" ఎన్ఱరు
ళిచ్చెయ్తార్.

[అనన్తశయమ్] ఇవ్విడత్తుక్కు ప్పొరుళ్ శొల్లుహాఱ్ "అనన్తః శయే యస్యసః" ఎన్ఱు వ్యధికరణబహువ్రీహియాహక్కొణ్డు, తిరుక్కైయిలే తిరువనన్దాళ్వానై యుడైయవర్ ఎన్ఱు శొల్లిప్పోగువర్గళాగ్గుణ్డు; ఇవ్వర్థమ్ ఆళ్వార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇశైన్దతున్ఱు, సఙ్గతముమన్ఱు, పెరియోర్ ఆదరిప్పతుమన్ఱు, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎళ్ళుదుగిన్ఱదుమన్ఱు. "అనన్తే శేతే ఇత్యనన్తశయః" ఎన్ఱే వ్యుత్పత్తియాయ్, * అరవణైమేల్ పళ్ళికొణ్డ ముగిల్వణ్ణనెన్ను మివ్వర్థమే శాలప్పొరున్తుమ్. పేరరుళాళర్ నిన్ఱ తిరుక్కోలమాకైయాలే అనన్తశాయిత్వమ్ ప్రత్యక్షవిరుద్ధమెన్ఱుమ్, పెరియపెరుమాళ్ తిరుముఱ్ఱైయరుకిలే తిరువనన్దాళ్వాన్ తిరువుళ్ళమ్బదియై ప్రత్యక్షత్తిలే సేవియానిన్ఱోమాకైయాల్ బహువ్రీహ్యర్థమే ఉపపన్నమెన్ఱుమ్ పరస్పరనతువిడాంశ్రీయువరికళై త్తెళివిక్కున్నదియెన్నిల్; పేరరుళాళర్ నిన్ఱ తిరుక్కోలమెన్ను మిత్తై ఇలై శెయ్వొమెన్మ్. "పత్తియారార్ పుళ్ళైయూర్ వార్, అణినుణైయుఱ్ తుత్తిశేర్ నాకత్తిన్ మేల్ తుయిల్వార్" ఎన్ఱు పూదత్తాళ్వారుమ్, "ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వం ప్రభాతే వరద! సతతమను నమా నసం సన్నిధేయాః" ఎన్ఱు వేదాన్తదేశికనుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళ విడఙ్గళుక్కు ఉరియ నిర్వాహమ్ ఇవ్విడత్తుక్కుమొక్కుమ్. నాడోఱుమ్ తిరువారాధనసమాప్తియిలే పర్యఙ్కాసనమ్ సమర్పిక్కుమ్బోతు "పన్నగాధీశపర్యఙ్కే రమాహస్తోపధానకే। సుఖం శేష్వ గజాద్రీశ! సర్వ జాగ్రతజాగృత." ఎన్ఱు అనుసన్ధిత్తు తిరువరవణైయిలే కణ్వళర్త్తువతుమ్, మీణ్డుమ్ సుప్రభాతత్తిలే "పన్నగాధీశపర్యఙ్కాద్రమాహస్తోపధానతాత్। ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ భద్రం తే హస్తిశైలశిఖామణే!" ఎన్ఱు అన్ద శేషపర్యఙ్కత్తిల్నిన్ఱు తిరుప్పళ్ళియుణర్త్తున

తుమ్ శాస్త్రానుష్ఠానసిద్ధమిఱే. ఇన్దక్రమత్తై త్తిరుప్పళ్ళియుణర్త్తియా యిత్తు దేశికర్ "ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వం ప్రభాతే" ఎన్తరుళిచ్చెయ్తతు. తిరుప్పళ్ళియుణరుమ్బోత్తైయనుభవత్తై విరుమ్బినపడి.

అన్ఱియే, * నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలుమ్ తిరుప్పాఱ్కడలిలుమ్ తిరువనన్దాழ్వాన్మేలే పళ్ళికొణ్డరుళుమ్బడియై "అనన్తశయమ్" ఎన్ఱు అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱారాకవుమామ్. అర్చావతారత్తిలే ఆழ్ఙ్గాల్పడువార్ పరవ్యూహావిభవాదికళిల్ ప్పడికళైయుమ్ శేరవనుసన్ధిక్కక్కడవానిన్ఱోమిఱే.

ఇని బహువ్రీహిసమాసత్తాల్ కొళ్ళుమర్థత్తుక్కు ఇఙ్గే అనుపపత్తియెన్నెన్నిల్ ;—అతుశొల్లుకిఱోమ్ ;— "పఞ్చశాఖశ్శయః పాణిః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిర్పడి శయశబ్దమ్ మణికట్టుము తల్ విరల్కళోడుకూడిన హస్తభాగత్తైయే శొల్లక్కడవతామ్. ఆకవే అనన్తశయత్వమ్ అసంఘటితమాకుమ్. పెరియ పెరుమాళుడైయ ముழఙ్గైప్పత్తిలన్ఱో తిరువనన్దాழ్వార్ తికழ్వతు. ఆకిలుమ్ ఇఙ్గు లక్షణయా శయశబ్దమ్ దణ్డాకారహస్తవాచియాకలామెన్ఱు శిలర్ శొల్లువర్. అజ్జనమే కొణ్డాలుమ్ బహువ్రీహ్యర్థమ్ అసమఞ్జసమేయామ్. వస్తుతః పెరియపెరుమాళుడైయ తిరుక్కైయిల్ [తిరుమేనియోడు ఇణైన్దాప్పోల్] తిరువనన్దాழ్వానుక్కు యాతొరు సమ్బన్ధముమిల్లై. తిరుక్కవచత్తిన్మేల్ ఆరోపితాకారమాకక్కిడక్కుమిత్తనైయిఱే. ఇదైయిలే వస్తేటియాన ఇతుతన్నై పారమార్థికమాకక్కొళ్ళలాకాతు. మేలుమ్, పేరరుళాళర్ తిరుక్కైయిలే తిరువనన్దాழ్వార్ తికழవేణ్డియతఱ్కు క్కారణముమ్ కణ్డిలోమ్.

సహాభరణనల్లనే; "అర్చావమాద్యయుగే మమ త్వమకృథా హస్తి ద్వితీయే యుగే జీవో ద్వాపర కే కలౌ భుజగరాడిత్యర్చకా నిశ్చితాః" (వరదాభ్యుదయే.) ఎన్ఱపడి ఇన్దకలియుగత్తిల్ తిరువనన్దాళ్వార్ తిరువారాధనమ్ కణ్డరుళప్పణ్ణువతాక ఐతిహ్యమాకైయాల్ ఇతుతోన్ఱవాయుళ్ళ తిరువనన్దాళ్వార్ తిరుక్కైయిలే తిరుక్కవ ఎన్ఱు శిలర్ శొల్లువతుమ్ క్షోదక్షమమాన పేచ్చల్ల. కింబహునా? పెరియపెరుమాళుడైయ తిరుమేనియిలేయే తిరువనన్దాళ్వార్ అవ్యవధానేన అన్వితనాయిరున్దాల్ బహువ్రీహ్యర్థమ్ కథఞ్చిదభ్యుపగతమాకలామ్; అజ్జనిత్తైయే. ఆనపిన్బు, కృత్స్నమాసమ్పణ్ణి అనన్తశాయియెన్ఱు పొరుళ్ కొళ్వతే యుక్తమ్. ఆక ఇవ్వళవుమ్ పెరియార్పాడే కేట్టిరున్ద తైన్నరెన్దోమత్తనై. ["అనన్తశయమ్ - శేషశయనమ్"] ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఉరైత్తిరుప్పతుమ్ ఉణరత్తక్కతు.

[అబ్జపాణిపదమ్ అమ్బుజనేత్రమ్.] పాణిపాదనేత్రమెన్నుమ్ మూన్ఱు దివ్యావయవఙ్గళుక్కుమ్ ఒరుతామరైయెయే ఒప్పుచ్చొల్లకిఱారాకిల్ ఒరుసమస్తపదమాకవే ప్రయుక్తమాకలామే; ఉపమానవ్యక్తి భిన్నభిన్నమాయిరున్దాలన్ఱో పదభేదమ్ పణ్ణవేణుమ్; †'అబ్జపాణిపదలోచనరమ్యమ్' ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లవడుక్కుమే; ఒరు అర్థత్తైయే 'అబ్జ' ఎన్ఱుమ్ 'అమ్బుజ' ఎన్ఱుమ్ భిన్నపదఙ్గళాలే శొల్లునతిల్ గుణవిశేషమేన్? ఎన్ఱు శిలర్ కేట్పర్; "అర్థాస్వాదనవేళాయాం శబ్దశిక్షావిమర్శకాః । నీవీవిస్రంసవేళాయాం వస్త్రమూల్యవిచారకాః." ఎన్నుమ్ సుభాషితమే అవర్కళుక్కు ప్రత్యుత్తరణీయమ్ (౧) "కణ్ణుమ్ వాయుమ్ కైత్తలముమడియిణైయుమ్ కమలవణ్ణమ్" ఎన్ఱు శేర అనుభవిత్తవర్ తామేయిత్తై ఒరుభోగ్యతానుసన్ధానకాష్ఠైయిలే నిన్ఱవాఱే (౧) "కైవణ్ణమ్ తామరై, వాయ్ కమ

---

† "కమలపదకరాక్షమ్" ఎన్ఱార్ భట్టర్. (౧) తిరునెడున్దాణ్డకమ్.

లమ్‌పోలుమ్, కణ్ణిణై యుమరవిన్దమ్, అడియుమహ్ది తే" ఎన్ఱు వాయ్ వెరు విశ్ఱ్ను. ఇవ్వాఴ్‌వార్ తాముమ్ సున్దరబాహుస్తవత్తిలే "అజ్ఞ పాద మరవిన్దలోచనమ్, పద్మపాణితలమ్" ఎన్ఱు వాయ్ వెరువినపడి కణ్డిరే. ఇజ్జె పాణిపాదజ్ఞళై ఒరు శేర్ త్తియాకవుమ్ నేత్రత్తై ఒరు నేర్ త్తియాకవుమ్ అనుభవిక్క-అవితు-"అప్పాలున్తై త్తామరై పూప్పొణ్, పాతమ్ కై కమలమ్" ఎన్ఱ తిరువాయ్ మొழியిల్ ఛాయైయా యిరానిన్ఱతు.

[త్వాం సదా మే నేత్రసాత్కురు] "అవ్వణ్ణత్తవర్ నిలైమై కణ్డుమ్ తోழீ! అవరై నామ్ దేవరెన్ఱఞ్జినోమే" ఎన్ను మ్బడి అఞ్జి అకలవేణ్డాతే * కణ్డుకొణ్డెన్ కణ్ణిణై ఆరక్కళిక్కుమ్బడి సదాదర్శనమ్ తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. "నమ్మై ఒరు కాల్ కాట్టి నడన్దాల్ నాఙ్గళుయ్యోమే" ఎన్బారుమ్, "సకృత్సేవయా నిత్యసేవాఫలం త్వాం ప్రయచ్ఛ" ఎన్బారుమాయ్ నిఱ్పర్ అల్లాతార్; జ్వరసన్నిపతితర్ 'ఒరు కాల్ నాక్కు ననైక్క-నమైయుమ్' ఎన్ను మాపోలేయాయ్ త్తు అవర్ కళ్ పడి. అత్తనై ఉళ్ళాழమ్ పోరాతు కాణుమ్ ఆழ్ వానుక్కు; నెఞ్జిలేయుళ్ళతు పేచ్చిలేవరుమత్తనై యిఱే.

[మే] 'క్రమత్తిలే ఒరు దేశవిశేషత్తే కొడుపోయ్ కాక్కరియమ్ శెయ్‌కిఱోమ్' ఎన్ఱాలాఱియిరుక్క-లామ్బడియో ఎన్దశై. "నివేదయత మాం క్షిప్రం విభీషణముపస్థితమ్" ఎన్ను మాపోలే- రావణభవనత్తిల్ పొగున్దామైయుమ్ రామగోష్ఠియిల్ పుకురప్పెఱామైయుమాక ఇరణ్డాలుమ్ పఱుకొళ్లైప్పట్ట శ్రీవిభీషణాழ్ వానై ప్పోలే. జ్ఞానలాభత్తాలే సంసారత్తిల్ పొరున్దామై ఉణ్డాకప్పెఱుమతు, ప్రాప్తిఫలమాన కైఙ్కర్యత్తిల్ అన్వయిక్క-ప్పెఱాతొழிవతాయ్ నోవుపడుమ్బడియిఱే ఎన్దశైయిరుప్పతెన్ఱు తమ్మైక్కాట్టుకిఱార్.

ఇన్దశ్లోకత్తిఱ్ సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిల్—

"భాష్యకారవిశ్లేషకాలే విలోచనవికలైః శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రైః నిర్మితమిమం వరదరాజస్తవం పునరాగత్య శృణ్వన్తో భాష్యకారాః ఏతచ్ఛ్లోకశ్రవణసమయే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రచక్షుః ప్రేక్ష్యకమితి వరదరాజో దయానిధిః నేత్రం న దత్తవానితి శఙ్కితవన్తః; తదాసీం 'సదాదర్శనమేవ మయా ప్రార్థిత' మితి పరిహృతం చేత్యైతిహ్యమస్తి."

ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరానిన్ఱతు ఎమ్పెరుమానారై ప్పిరిన్దిరున్ద కాలత్తిలేయే ఆఴ్వాన్ ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై అరుళిచ్చెయ్తరుళినారెన్ఱుమ్, పిఱకు ఎమ్పెరుమానార్ మేల్నాట్టిల్ నిన్ఱు మెఴున్దరుళి ఇన్దస్తోత్రత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్పోతు, "నీలమేఘనిభమ్...... నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే" ఎన్న క్కేట్టవాఱే ఆఴ్వానుడైయ తిరుక్కణ్గళై ఉఱ్ఱునోక్కి "పేరరుళాళన్ ఇన్దశ్లోకత్తుక్కుమ్కూడ ఇరఙ్గవిల్లైయో? అన్దో! ఉనక్కు త్తిరుక్కణ్ తన్దరుళవిల్లైయే!" ఎన్ఱు వరున్దియరుళ, అప్పోతు ఆఴ్వాన్ 'అడియేన్ ఇన్ద మాంసచక్షుస్సై విరుమ్పవిల్లై; "తద్విష్ణోః పరమం పదం సదాపశ్యన్తి సూరయః" ఎన్నప్పట్ట సదాదర్శనత్తైయే విరుమ్పినేనత్తనై' ఎన్ఱు విణ్ణప్పఞ్జెయ్తరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఐతిహ్యమిరుప్పతాక సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎఴుతుకిఱార్. ఇతనాల్-ఇన్ద స్తవమ్ ఎమ్పెరుమానారుడైయ నియమనత్తినాల్ తిరువవతరిత్తతెన్పతుమ్, ఇరువరుమ్ పేరరుళాళన్ సన్నిధిక్కెఴున్దరుళినార్కళెన్ఱు తొడఙ్గిచ్చొల్లప్పట్ట వృత్తాన్తముమ్ ఇల్లైయెన్ఱాకిఱతు. గురుపరమ్పరాప్రభావమ్, ప్రపన్నామృతమ్ ముతలియ గ్రన్థఙ్గళుక్కు ఇతు మురణ్పట్టిరుక్కుమాతలాల్ అనాదరణీయమెన్ఱు పెరియోర్ పణిప్పర్.

తిరువాయ్‌మొழிయిల్ "శీలమిల్లాచ్చిఱియనేలుమ్" ఎన్నిలు
తిరువాయ్‌మొழிయిల్ "అప్పనేఅడలాழிయానే" ఎన్ఱపాట్టై ఈట్టిలే-

"ఆழ்వార్ పశ్చాత్ వరదరాజస్తవత్తిలే ఒరుశ్లోకత్తైక్కేట్టు
ఎమ్బెరుమానార్ 'ఇప్పాశురమ్ కేట్టాల్ పెరుమాళ్ ఇర
జ్ఞామైయుళ్ళత్తై; ఆழ்వార్! ఉన్ ముకత్తైక్కాట్టిక్కాణాయ్'
ఎన్ఱు పార్ త్తరుళినార్."

ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్‌తుళ్ళశ్రీసూక్తి ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. ఇవ్వి
డత్తు అద్వైయవళైన్దా నరుమ్బదవురైయిలే ఇన్ద సంవాదత్తై వివర
ణమ్ "అయమపరః కారకనియమః" ఎన్ఱాల్పోలే * తృతీయః
పన్థాః ఎన్ఱుమ్బడి యిరుక్కుఅతు. గురుపరమ్పరాప్రభావ, ప్రప
న్నామృతాదికళిల్ అరుళిచ్చెయ్‌తుళ్ళరీతి వేఱాయ్, సంస్కృతవ్యా
ఖ్యాతా ఎழுతుకిఅరీతి వేఱాయ్, అద్వైయవళైన్దా నరుమ్బదవురై
కారర్ ఎழுతుమ్‌రీతి ఇవ్విరణ్డినుమ్ వేఱాయ్, ఆక మూవకై భేదఙ్గళ్
తెరికిన్ఱన. *తత్త్వం స వేత్తి భగవానిహ సర్వవేత్తా.* (౨౩)

శ్లో॥ త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి జిహ్వా
విహ్వలా శ్రవణవత్సరవృత్తౌ ।
నాసికా త్వయి కరీశ ! తథేతి
ప్రాప్నుయాం కథమిమాంస్విదవస్థామ్ ? ॥ ౨౪॥

పదవురై.

హే కరీశ !=శ్రీహస్తిగిరి నాథనే!
త్వక్ చ=" త్వగిన్ద్రియముమ్
దృక్ చ=చక్షురిన్ద్రియముమ్
నిపిపాసతి=మికవుమ్ పానమ్‌పణ్ణవిరుమ్బు కిన్ఱతు ;
జిహ్వా=రసనేన్ద్రియమానతు

శ్రవణాత్ = శ్రోత్రేన్ద్రియత్తోడొప్ప పరవృత్తా = ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిల్ వ్యాపారత్తిల్

విహ్వలా = చాపల్యముడైయతాయ్ (భవతి) = ఆకానిన్ఱతు ;

నాసికా = ఘ్రాణేన్ద్రియముమ్

తథా = అప్పడియే ఇన్ద్రియాన్తరవృత్తియై విరుమ్బానిఱ్కిఱతు"

ఇతి ఇమాం | ఎన్ఱు శొల్లప్పట్టియతాన అవస్థామ్ | (ముక్తిదశైయిల్ విళై యక్కడవ) ఇన్ద అవస్థైయై

(అహమ్) = అడియేన్

(ఇన్ద విభూతియిలేయే)

త్వయి = ఉన్ విషయత్తిలే

కథంస్విత్ ప్రాప్నుయామ్ = ఎజ్ఙనేయో అడైన్దిడువేన్ ?

[త్వక్చద్రుక్షేత్యాది.] నమ్మాఴ్వార్ * శెయ్యతామరైక్కణ్ణనిలే "తేఙ్కడవియ పెరుమాన్ కనైకఴల్ కాణ్బతెన్ఱుకొల్ కణ్గళ్" ఎన్ఱు తమ్ముడైయ కణ్గళ్ అవనైక్కాణవేణుమెన్ఱు విడాయ్త్తపడియై వెళియిట్టరుళ, అవరుడైయ విడాయిన్ మిగుతియైక్కణ్డ ఎమ్పెరుమాన్ * నిఴలుమడితాఱుమాన శ్రీవైష్ణవర్కళైక్కాట్టిక్కొడుక్క, అనన్తరమ్ ప్రవృత్తమాన భాగవతసంశ్లేషమ్ మీళవుమ్ భగవద్విషయస్మరణత్తుక్కు ఉత్తమ్భకమాయ్ అత్తాలే అభినివేశమ్ కరైపురణ్డు "ఎన్ఱుకొల్ కణ్గళ్ కాణ్బతువే" ఎన్ఱ కణ్విడాయ్ మాత్తిరమేయన్ఱిక్కే మఱ్ఱైయిన్ద్రియఙ్గళుమ్ విడాయ్త్తు, ఒరిన్ద్రియత్తినుడైయ వృత్తియై మఱ్ఱైయిన్ద్రియమాశైప్పట్టుమ్, మఱ్ఱైయిన్ద్రియఙ్గళినుడైయ వృత్తియై మఱ్ఱైయిన్ద్రియమాశైప్పట్టుమ్, అవైయెల్లావఱ్ఱినుడైయ వృత్తియైయుమ్ తామాశైప్పట్టుమ్, తన్మ్మిలుమ్ విడాయ్త్త కరణఙ్గళుమ్, కరణఙ్గళిలుమ్ విడాయ్త్త తాముమాయ్ ; క్షామకాలత్తిలే బహుకుటుమ్బియానవన్ తన్ పశిక్కు ఆఱ్ఱమాట్టాతే ప్రజైకళ్ పశిక్కు ఆఱ్ఱమాట్టాతే అవఱ్ఱిన్ వాయిల్ శోఱ్ఱై త్తాన్ పఱిత్తు జీవిప్పతు, తన్ వాయిల్ శోఱ్ఱై అవై పఱిత్తు జీవిప్పతాయ్ 'ఎన్ పశిక్కు ఎన్ శెయ్వేన్ ?

ఎఱ్ ప్రజైకళిఱ్ పశిక్కు ఎఱ్ శెయ్వేఱ్ ?' ఎన్ఱు వరుమాపోలే తాముమ్ తన్నుడైయ కరణగ్రామముమాక నోవుపట్టుక్కొప్పిట్టార్ * ముడియానేయిల్ ; "ముడియాతవాశైమిక ముఱ్ఱురుకిన్ఱణ్గళ్, అడియార్ తమ్మైవిట్టవఱ్ పాల్ - పడియా, ఒన్ఱోన్ఱిఱ్ శెయల్విరుమ్బి ఉళ్ళతెల్లామ్ తామ్విరుమ్బి, తున్నియతే మాఱన్ఱ్ శోఙ్." [తిరువాయ్మొళ్ళినూఱ్ఱన్దాది] ఎన్నుమ్బడియాయ్త్తిఱే.

ఇప్పడి ఇన్ద్రియఙ్గళ్ తని త్తనియే చేతనసమాధియాలే విడాయ్క్కుమ్బశియాన అవస్థైతాఱ్ భోజనత్తుక్కు మిక్క పశిపోలే భగవదనుభవత్తుక్కు మికవుమ్పాఙ్గాన సామగ్రియాయిరుక్కుమ్. అచేతనమాయ్ చైతన్యప్రసృతి ద్వారమాత్రమాన ఇన్ద్రియఙ్గళ్ విడాయ్క్కైయాన తెన్నెన్నిల్, కరైపురణ్డ అభినివేశాతిశయత్తై చ్చొన్నపడి. ఓరోరిన్ద్రియమే ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిఱ్ వృత్తియై ఆశైప్పడుకిఱతెన్బతున్ ఇతువేయామ్. నమక్కు విషయాన్తరఙ్గళిల్ వాసనై ఒరువిడాయై ప్పిఱప్పియానిన్ఱాల్ గుణాధిః విషయత్తిల్ శొల్లవేణ్డావిఱే. "యా ప్రీతిరవివేకానాం విషయేష్వనపాయినీ। త్వామనుస్మరతస్సా మే హృదయాన్మాపసర్పతు." ఎన్ఱిఱే ప్రహ్లాదఱ్ ప్రార్థిత్తతు. ఒరు ఇన్ద్రియత్తిఱ్ వృత్తియై ఇన్ద్రియాన్తరమాశైప్పడక్కూడుమోవెన్నిల్, సహజమానతు 'చక్షుశ్శ్రవాః' ఎన్ఱు పెయర్ పెఱ్ఱరానిన్ఱతే; కణ్ణాలే కాణ్బతుమ్ శెయ్తు కేట్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱతిఱే సర్పజాతి. ఇతుతాఱ్ సఙ్గతమానతు ఈశ్వరేచ్ఛైయాలన్ఱో. అన్ద ఈశ్వరేచ్ఛైయుడైయాక కూడుమెన్ఱు తడుక్క వల్లారిల్లైయే.

ఇప్పడిప్పట్ట అవస్థై ఇవ్విరుళ్తరుమాఞాలత్తిలే ఒరు భాగ్యవిశేషత్తాలే ఆళ్వారొరువర్క్కే విళైన్దతాకిలుమ్, * నలమన్ద

మిల్లతోర్ నాట్టిలే భగవదనుభవమ్ పణ్ణువార్ క్కెల్లామ్ * పరమంసామ్యము పైతిక్కణక్కిలే విళైన్దు శెల్లానిఱ్కుమాయ్ త్తు; *తస్మైయేనాళుమ్ వణఙ్గిత్తొఴువార్ క్కు, తస్మైయేయొక్క అరుళ్ శెయ్యక్కడవనితే ఎమ్బెరుమాన్. ఇతు ఎమ్బెరుమానుక్కు ఉణ్డోవెన్నిల్ ;—"తూతుశెయ్ కణ్గళ్ కొణ్డొన్ఱుపేశి తూమొఴియిశైకళ్ కొణ్డొన్ఱునోక్కు" ఎన్ఱార్ ఆఴ్వార్; (౧) "యుగపదనిశమక్షైః పైస్స్వతోనాఽక్షకార్యే నియమమనియమంవా ప్రాప్య రఙ్గాధిరాజ। కరతలవద శేషం పశ్యసి స్వప్రకాశం తదవరణమమోఘం జ్ఞానమాన్నాసిషూస్తే" ఎన్ఱుమ్, (౨) నయనశ్రవణో దృశాశ్రుణో ప్యథతే రఙ్గపతే! మహేశితుః। కరణైరపి కామకారిణో ఘటతే సార్వపథీనమీక్షణమ్." ఎన్ఱుమ్ భట్టరరుళిచ్చెయ్ తార్. "శ్రవసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూపగ్రహణే తే నహి జీవవద్వ్యవస్థా। ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతః! శ్రవణాశ్రయే దృశౌ తే." ఎన్ఱు ఆఴ్వాన్ తాముమ్ ఇన్దస్తవన్దన్నిలే అరుళిచ్చెయ్ వర్. "సహస్రశీర్షా పురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్" "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్" "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే" ఎన్ఱు మీశ్వరనుక్కు అఘటితమానతొన్ఱిల్లైయే. "పశ్యత్యచక్షుస్స శృణోత్యకర్ణః" ఎన్ఱుమితే ఓతిక్కిడక్కిఱతు.

ఇప్పడి ఒరుఇన్ద్రియమ్ మఱ్ఱోరిన్ద్రియ త్తిన్ వృత్తియిలే ఉఱ్ఱు విహ్వాలమాప్పుడియాన అవస్థై విణ్ణుళార్ క్కుమ్ * విణ్ణుళారిలుమ్ శీరియరాన ఆఴ్వార్ క్కుమ్ భగవదిచ్ఛైయాలే కూడినాప్పోలే తమక్కుమ్ కూడువతు ఎఙ్ఙనేయో? ఎన్ఱు - అవ్వవస్థై

(౧) (౨) శ్రీరఙ్గరాజస్తవ, ఉత్తరశతకే - ౨౮, ౨౯.

యిలే తమక్కుళ్ళ అభినివేశాతిశయత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱారాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకత్తిల్.

“నీలమేఘనిభం త్వాం నేత్రసాత్కురు కరీశ ! సదా మే” ఎన్ఱు కీழ్ శ్లోకత్తిల్ ప్రార్థిత్త సదాదర్శనమానతు ఇన్దశ్లోకత్తిల్ శొల్లప్పడుకిఱ అనస్థైపిఱవాతవన్ఱు ఘటిక్కమాట్టాతాకైయాలుమ్, ఘటిత్తాలుమ్ రసిక్కమాట్టాతాకైయాలుమ్ అన్ద అనస్థైతన్నై యుమ్ ఉద్దేశ్యమాన కైఙ్కర్యత్తోపాతి భగవత్సన్నిధియిలే ప్రార్థిక్కిఱారాయ్త్తు.

కైఙ్కర్యన్దాన్ పురుషార్థమాకైక్కాక “ఒழிవిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్మన్ని వழுవిలావడిమై శెయ్యవేణ్డునామ్” “సర్వత్ర సకలాస్వవస్థాస్వావిస్మృత్యమర్హమ సహజ కైఙ్కర్యవిధయః” ఇత్యాదిప్పడియే ప్రార్థిక్కవేణ్డియతాకిఱతు; ఇన్ద అనస్థైయుమ్ కూడ ప్రార్థిక్కప్పడవేణుమోవెన్నిల్ ; నామ్ క్షుద్రభోగ్యఙ్గళిలే కనత్త పశియుణ్డాకవేణుమెన్ఱు ఔషధసేవై పణ్ణానిన్ఱాల్, భగవద్విషయత్తిలే కైవైత్తార్కు ఇఙ్జనేయిరుప్పతొరు ప్రార్థనై శపథశతైరపి అవర్జనీయమాయిత్తేయఱునతు. కైఙ్కర్యదశైయిఱ్ఱాట్టిల్ కైఙ్కర్యకుతూహలదశైయే శిఱన్దిరుక్కుమెన్ఱు కైకణ్డిరుప్పారాకైయాలే ఇవర్కళ్ తిరువుళ్ళత్తాలే ఇతుతన్నిలేయాయ్త్తు పురుషార్థత్వపూర్తియుళ్ళతు. ఆకైయిఱే కరైపురణ్డకాతల్ కళర్న్దిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అతుతన్నై ఇల్లైయాక్కి అపూర్వవస్తువైప్పోలే ప్రార్థిప్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱార్కళ్. “ఇచ్చువై తవిర యాన్ పోయ్ ఇన్దిరలోకమాళుమచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డేన్ అరఙ్గమానకరుళానే !” ఎన్నుమ్పడిక్కీడాన కాతల్ కనక్కవుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్

తేయిత్తే "కాతలాల్ నెఞ్జునెక్కలన్ది లేనతుతన్నాలే ఏతిలేసరఙ్గ ళ్ల్లే! ఎన్ శెయ్‌వాన్ తోన్ఱినేనే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తతు. అవ్వ్యాపాతి ఆళ్వానుమ్ తమక్కు నూల్ వరమ్బిలడఙ్గాత పత్తిప్పెరుఙ్గాతల్ కరైపురణ్డు కిళర్న్దిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్ అతిల్లాతారైప్పోలే ప్రార్థిప్పతాయ్ చ్చొల్లుకిఱవితు అభినివేశాతిశయ ప్రకాశన పరిపాటికళిలే ఒరువిలక్షణ వైఖరియాయిరుక్కుమ్.

[త్వక్చ దృక్చేత్యాది.] ఇన్దశ్లోకత్తిలే "ప్రాప్నుయామ్" ఎన్బతు ప్రధానక్రియైయాయ్, "నిపిపాసతి" "విహ్వలా" ఎన్నుమ్ ఇవై కారకక్రియైకళ్ అవాన్తరక్రియైయాయిరుక్కుమ్ "ఇప్పడిప్పట్టతోరు అవస్థైయై అడియేన్ ఎఙ్ఙనే అడైన్దిడువేన్?" ఎన్ఱిఱవితు ప్రధానవాక్యార్థమ్. ఎప్పడిప్పట్ట అవస్థైయెన్ఱాల్, అన్దవవస్థైయిన్ ఆకారత్తైచ్చొల్లుకిఱ ముతల్ మూన్ఱు పాదఙ్గళిలుళ్ళ క్రియైకళ్ అవాన్తరవాక్యార్థమ్.

త్వగిన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - తొడుకైయుమ్ తళువుతలుమ్. చక్షురిన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి-దర్శనమ్. రసనేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి-ఆస్వాదనమ్. శ్రవణేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - శబ్దసాక్షాత్కారమ్. ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - ఆఘ్రాణమ్; ఎన్ఱిప్పడికళిలే ఓరో ఇన్ద్రియత్తుక్కు ఓరోవృత్తికళ్ వ్యవస్థితమాయిరుక్కుమ్బడియాన నిలైమైకులైన్దు ఒరు ఇన్ద్రియమ్ మఱ్ఱోరిన్ద్రియత్తిన్ వృత్తియై ఆశైప్పడువతాయ్ అలమన్దు పెరుమిడఱుశెయ్యుమ్ కూప్పిడుమ్బడియాన పత్తిప్పెరుఙ్గాతలిన్ ఉన్మత్తకదశైయై అడియేన్ అడైన్దేనామ్బడి అరుళ్ శెయ్‌తిడాయెన్గిఱార్.

"హే కరీశ! త్వయి (మమ) త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి - ఇతి ఇమామవస్థాం కథంస్విత్ ప్రాప్నుయామ్?; జిహ్వా శ్రవణవత్ పర

వృత్తౌ విహ్వాలా–ఇతి ఇమామవస్థాం కథం ప్రాప్నుయామ్!; నాసికా తథా (విహ్వాలా)–ఇతి ఇమామవస్థాం కథం ప్రాప్నుయామ్!'' ఎన్ఱు ఇజ్జనే మూన్ఱు వాక్యార్థమాక అన్వయిత్తుక్కొళ్ళక్కడవతు. [త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి] స్పర్శత్తుక్కుక్ కరువియాయిరుక్కుమ్ త్వగిన్ద్రియముమ్, కాట్చిక్కుక్ కరువియాయిరుక్కుమ్ కణ్ణుమ్ - రసానుభవత్తుక్కుక్ కరువియాయిరుక్కుమ్ రసనేన్ద్రియత్తినుడైయ వృత్తియై విరుమ్బినిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱక్క వేణుమ్. "ఎమ్బెరుమాన్ఱన్ శరితై శెవియాల్ కణ్ణాల్ పరుగువోమ్" ఎన్ఱ పెరుమాళ్ తిరుమొழి ఒరుపడి నినైవుక్కు వానిన్ఱతీ!.

[జిహ్వా శ్రవణవత్ పరవృత్తౌ విహ్వాలా] శబ్దగ్రహణత్తుక్కుక్ కరువియాయిరుక్కుమ్ శ్రోత్రేన్ద్రియమానతు తన్నై యొழిన్ద ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వృత్తియై విరుమ్బుమాపోలే రసానుభవత్తుక్కుక్ కరువియాన రసనైయుమ్ ఇన్ద్రియాన్తరవృత్తియై విరుమ్బుకిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱక్క వేణుమ్. [నాసికా తథా విహ్వాలా] గన్ధగ్రహణత్తుక్కుక్ కరువియాయిరుక్కుమ్ ఘ్రాణేన్ద్రియమానతు తన్నై యొழిన్ద ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వృత్తియై ఆశైప్పడానిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱక్క వేణుమ్. [కథం ప్రాప్నుయామ్?] * అన్నాళ్ నీ తన్ద ఆక్కైయిన్ వழియుழల్వేనాకియ అడియేన్ "అత్యర్కానలదీప్తం తత్స్థానమ్'' ఎన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలే విళైయక్కడవతోరు దశావిశేషత్తై విరుమ్బిప్పోన్దేన్; ప్రకృతిప్రాకృతఙ్గళిలుణ్డాన సమ్బన్ధమఱ్ఱు నెడున్దూరమ్ వழివన్దు అతుక్కనురూపమాయిరుప్పతోరు శరీరత్తై ప్పరిగ్రహిత్తు పరమపదప్రాప్తి పణ్ణినాల్ పిన్బు విళైయక్కడవతాన ఇన్ద దశావిశేషత్తై నానోరు సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణిప్పెఱుకైయెన్ఱోరు పొరుళుణ్డో? ఎన్నుడైయ చాపలమే శెప్పేడాక నీయే ఉన్నుడైయ నిర్హేతుక కృపైయాలే విళైవిప్పతాక తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱాతవన్ఱు వేఱు ఎవ్వ

క్కైయాలే నాఙ్ పెఱ్ఱిడువేనెన్గిఱార్. “ఉన్నుడైయ చ్చోతివెళ్ళత్తగమ్బాలున్నైక్కణ్డుకొణ్డిట్టు, ఎన్నుడైయారుయిరార్ ఎఙ్ఙనే కొల్ వన్దెయ్తువరే” ఎన్ను మాపోలే యిరానిన్ఱతి!.

[నిపిపాసతి=నితరాం పాతుమిచ్ఛతి.] [విహ్వలా] ‘హ్వల - చలనే’ ఎన్గిఱ ధాతువిలే విపూర్వకమాయ్ అచ్ప్రత్యయాన్తమాయ్ నిష్పన్నమాకు మిన్దశబ్దమ్ - స్వాజ్ఞాన్యేవ ధారయితుమశక్తినెన్ను నుర్ధత్తైచ్చొల్లక్కడవతాయ్; అతై పాయానిన్ఱ తెన్ఱపడి. [శవణవత్.] శ్రవణేన్ద్రియమానతు పరవృత్తియిలే విహ్వలమాయిరానిన్ఱతెన్నుమిడమ్ శొల్లియానపిన్బితే “శ్రవణవత్” ఎన్ఱు దృష్టాన్తవిధయా తనుపాదానమ్ సఙ్గతమాకుమ్; శ్రవణేన్ద్రియత్తిన్ విహ్వలత్వత్తై మున్నుఅప్పురైయామల్ ‘శ్రవణవత్’ ఎన్గిఱవితు శేరుమ్బడియెఙ్ఙనే? ఎన్ఱు విచికిత్సై వేణ్డా; అనువాదముఖత్తాలే పురోవాదమ్కాట్టై ప్పొరుకిఱపడియుమ్ ఒన్ఱు ఉణ్డితే. (౫౮)

శ్లో॥ అధిరాజ్యమధికం భువనానాం
ఈశ! తే పిశునయన్ కిల మౌలిః ।
చూళికామణిసహస్రమరీచేః
హస్తిభూషణ! భవత్యుదయాద్రిః ॥ ౫౯॥

పదవురై.

హస్తిభూషణ!=హస్తిగిరిక్కు అలఙ్కారమాయుళ్ళ
హే ఈశ!=దేవాధిరాజనే!
భువనానామ్=ఉలకఙ్గళెల్లామ్
అధిరాజ్యమ్=(నీ) అధిరాజనాయిరుక్కుమ్
అధికమ్=మికవుమ్ [తేన్నైయై
పిశునయన్=శొల్లానిన్ఱ
తే మౌలిః=ఉన్నుడైయ తిరువభిషేకమానతు
చూళికామణి
సహస్రమరీచేః } (ఉన్) శిఖరత్తిలేయుళ్ళ రత్నమాకిఱ సూర్యనుక్కు
ఉదయాద్రిః=ఉదయపర్వతమాక
భవతికిల=ఆకానిన్ఱతి!.

[ఆధిరాజ్యమిత్యాది.] "గజ ఆకర్షతే తీరే గ్రాహా ఆకర్షతే జలే" ఎన్నుమ్బడి * పరమాపదమాపన్న నాన శ్రీగజేన్ద్రాళ్వానుడైయ ఆర్తనాదమ్ శెవిప్పట్టు "ప్రగృహ్య సాస్త్రమయథా యథః దధానో ధిక్ష్మామిత్యనుగజగర్జ మాజగన్థ" ఎన్గిఅపడియే అరైకులైయత్తలైకులైయావన్దు అవనుడైయ ఆర్త్తియెల్లామ్ తీరముకమ్ కాట్టి ఆశ్వసిప్పిత్తు అత్తాలే తాన్ హృష్టనాయ్ పెఱాప్పేఱు పెఱ్ఱానాయ్నిన్ఱ ఎమ్బెరుమాన్, "పారణీయుతి వరప్రద ! దృక్షే" ఎన్ఱుమ్ "నేత్రసాత్కురు కరీశ ! సదా మే" ఎన్ఱుమ్ అలమన్దు కూప్పిడానిఱ్కు-మాళ్వానుడైయ కూక్కురల్ కేట్టు వాళాకిడప్పానల్లనే;

ఇనిత్తాన్, ఇవర్ "ప్రాప్నుయాం కథమిమాం స్విదవస్థామ్ ?" ఎన్ఱు - ఇన్నిలత్తుక్కు నిలమల్లాతతోరు అవస్థావిశేషత్తై విరుమ్బానిన్ఱార్ ; అప్పడియే నామ్ ఇవర్క్కు అన్ద అవస్థైతన్నై ఇఙ్గే పిఱప్పిత్తుత్తన్దోమాకిల్, అతుతాన్ ఇఙ్గే ఇవర్క్కు సాత్మ్యయాతు; (౧) "ఇడైయనెఱిన్దమరమే యొత్తిరామే అడైయవరుళాయ్ ఎనక్కు ఉన్ఱనరుళే" ఎన్ఱు కలవరిశిచ్చోఱుణ్ణాప్పారిక్కుమ్ కలియరైపోలే - పెరుక్కప్పారిత్త కలియనుక్కు నామ్ అవర్ విరుమ్బినపడియే ఒరు విలక్షణానుభవత్తై ఇఙ్గే ఎయ్తువిక్క, అతుతాన్ అవర్క్కు సాత్మ్యయాతే (౨) "శిత్తముమ్ శెవ్వైనిల్లాతు ఎన్ శెయ్కేన్ తీవినైయేన్, పత్తిమైక్కు అన్బుడైయేనావతే పణియామొన్దాయ్" ఎన్ఱార్; [అతానతు - నీఙ్గప్పుక్కు వాయ్కరైయిలే తెప్పమిడప్పారైపోలే, అనుసన్ధిక్కప్పుకాల్ ధరిత్తునిఱ్కమాట్టుకిఱతిల్లై నెఞ్జు; భక్తిపారవశ్యత్తాలే అనుభవిక్కప్పోకాత

---

(౧) పెరియతిరుమొழி. ౧౧-౫-౬. (౨) తిరుక్కుఱున్దాణ్డకమ్ ౧౦.

పడి పాపత్తైప్పణ్ణినేన్! పావియేనన్ శెయ్ వేన్! ఎనక్కు నీతన్ద భక్తి తాన్ ఓరళవిలేనిల్లాతే "ఎన్ఱనళవన్ఱాల్ యానుడైయవన్బు" ఎన్నుమ్బడి పెరుకిచ్చెల్లానిన్ఱతు; ఇతు ఎన్నాల్ అడ్క్కప్పోకిఱతిల్లై; పిరానే! భక్తియైయుణ్డాక్కిన నీయే అతుతన్నై ఓరళవుపడుత్త వేణుమ్; ఇత్తనైయుపకారమ్ శెయ్యమాట్టాయో నాయనే! ఎన్ఱారాయ్ - పెరుమ్బశియెడుత్తు త్తుడిక్కుమ్ మిడియర్ పశికుత్తైన్ఱిడుమాఱు కూవుమాపోలే కూవినార్ తిరుమఙ్గైయాళ్వార్.] అప్పడియే, ఇవ్వాళ్వానుక్కుమ్ నామ్ అళవిఱన్ద కార్యమ్ శెయ్తోమాకిల్ ఇవర్ ఆత్మాఱమాట్టార్; "ఎన్నివై తాన్ వాళా ఎనక్కే పొత్తైయాకి, మున్నిరున్దు మూక్కిన్ఱు మూవామైకాప్పతోర్, మన్ను మరున్దఱివీరిల్లైయే!" ఎన్ఱాప్పోలే కిడన్దుపడువర్; ఆన పిన్బు నామ్ తరమఱిన్దు కార్యమ్ శెయ్తోమాకవేణుమ్; ఇప్పోత్తైయ ఇవరుడైయ ఆర్తనాదత్తై ఒరువాఱు పరిహరిత్తోమామ్ విరకు ఏతో? ఎన్ఱు ఆరాయ్న్దుపార్త్తరుళిన పేరరుళాళన్; "ఉరువళిప్పాట్టాలే ధరిత్తునిఱ్పతెన్ఱు ఒన్ఱుణ్డే; అత్తైయిట్టు ఇవరై ధరిత్తిరుక్కచ్చెయ్వోమ్" ఎన్ఱుపార్త్తు; ఇవరిప్పవు మఱక్కుమ్బడి తన్నుడైయ దివ్యావయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్ దివ్యచేష్టితఙ్గళైయుమ్ దివ్యాభరణ దివ్యాయుధాదికళైయుమ్ తోన్ఱువిక్క; అవ్వడివళకుతానే నెఞ్జిలే ఊన్ఱియిరున్దు అత్తైయే భావిత్తు అన్దభావనా ప్రకర్షత్తాలే ప్రత్యక్షసమానాకారమాయ్ త్తోన్ఱ, తిరుముడి తొడఙ్గి త్తిరువడియళవాక అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్.

ఎమ్పెరుమానుడైయ వడివళకిలే ఊన్ఱువార్ తామ్ శిలర్ తిరువడితొడఙ్గి త్తిరుముడియళవాక ఊన్ఱువారాయ్ నిన్ఱార్కళ్; శిలర్ తామ్ తిరుముడితొడఙ్గి త్తిరువడియళవాక ఊన్ఱానిన్ఱార్కళ్;

ఇరణ్డుమ్ శేరవిఴువ్భడి ఎజ్ఞనే? స్తనన్ధయప్రజై ములైయిలేవాయ్ వైక్కుమాపోలే శేషభూతర్ ఇఴియుమ్తుఱై తిరువడియేయాకై యాలే అత్తిరువడితన్నిలే మున్దుఱమున్నమ్ వాయ్వైప్పతన్ఱో స్వరూపప్రాప్తమ్; మఱ్ఱైప్పడి శేర్వతుఎజ్ఞనే? ఎన్ఱు కేట్టర్; ఇతఱ్కు జీయరరుళిచ్చెయ్తపడి; "మాణీ! ఇరణ్డుపడియుమ్ అఴకితే; శేషభూతనుక్కు ముఱ్పడత్తోన్ఱువతు తన్నుడైయ శేషత్వప్రతిసమ్బన్ధియాన అవనుడైయ శేషిత్వమిఱే. అన్ద శేషిత్వత్తుక్కు ప్రకాశకమ్ తిరువభిషేకమాయ్త్తు; 'ముఱ్ఱవిమ్మూవులకుమ్ విరికిన్ఱ శుడర్ముడిక్కే ఒన్ఱుమైక్కొణ్డతుళ్ళమ్' ఎన్ఱు - మున్దఱమున్నమ్ అత్తిరువభిషేకన్దన్నిలే వాయ్వైప్పతుమ్ వకుత్తతామ్ కిడాయ్; 'మడిచ్చోతియాయునతు ముకచ్చోతి మలర్న్దతువో?' ఎన్ఱపిన్బు కాణ్ 'అడిచ్చోతి నీనిన్ఱ తామరైయాయలర్న్దతువో?' ఎన్ఱతు." ఎన్ఱు పణిత్తరుళినార్.

ఇన్ద శ్లోకత్తిలే తిరువభిషేకత్తిన్ పెరుమైయై అనుభవిత్తు ప్పేశుకిఱార్ [ఆధిరాజ్యమిత్యాది.] ఆధిరాజ్యస్సూచకమాయ్ ఉభయవిభూతిక్కుమ్ కవిత్తముడియితే. అవర్ శేషిత్వప్రకాశకమాన తిరువభిషేకత్తిలే మున్దుఱక్కణ్ వైక్కిఱార్. అల్లాతార్ ముడిక్కై ప్పోయ్మ్ముడియాక్కుమ్బడి తలైయానముడియితే. ఉభయవిభూతియుమ్ ఒరుముడియిలే కట్టుణ్ణుమ్బడి కవిత్తముడియితే. (౧) "ముడియానే!" ఎన్నా (౧) "మూవులకుమ్ తొఴుతేత్తుమ్ శీరడియానే!" ఎన్నుమ్బడియాన ముడియితే. తిరువభిషేకత్తినఴకై అనుసన్ధిత్తు త్తోన్ఱపిన్బితే తిరువడికళిలే విఴువతు.

---

(౧) తిరువాయ్మొఴి ౩-౮-౧

[ఈశ!] తిరువభిషేకత్తిలే కణ్వైత్తార్ శొల్లుమ్పాశురమ్ ఇతువిఱే. ఈశత్వమ్ తోఱ్ఱువిఱే ముడితరిప్పతు. [భువనానామాధిరాజ్యమ్ అధికం (యథాతథా) పిశునయన్తే మౌలిః.] "కణ్డార్ వాఴ్త్తాల్ తనతేయులకెన నిన్ఱాన్." =మూవులకఙ్గట్కుమ్ ఇఱైయావాన్ ఇవనెన్నుమిడమ్ ఒరుప్రమాణమ్కొణ్డు పేశవేణుమోతాన్? తిరువభిషేకముమ్ తానుమాయ్ నిఱ్కుమనిలైయై క్కణ్డవాఱే అనైత్తులకుమనైత్తుయిరుమ్ ఇవనొరుత్తనుక్కే ఉరియతెన్నుమ్బడియిఱే యిరుప్పతు.

[చూళికామణీత్యాది.] ఇప్పడి ఉభయవిభూతి సామ్రాజ్యసూచకమాక విళఙ్గుకిన్ఱ తిరువభిషేకత్తై ఒరుపర్వతమాక ఉల్లేఖిక్కిఱార్. "పొఱ్చుడర్క్కున్ఱన్న పూన్దణ్ముడియుఱ్కు" ఎన్ఱు – తిరువభిషేకత్తై పర్వతమెన్నక్కడవిత్తవర్ ఆఴ్వారాయిత్తు. ఇన్ద కిరీటపర్వతమ్ ఎతుక్కు ఉఱుప్పాకిఱతెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [చూళికామణిసహస్రమరీచేః ఉదయాద్రిభర్వతి.] ‡ నునియిలే అఴుత్తినరత్నమ్ యాతొన్ఱుణ్డు, అతు ఒరుసూర్యన్పోలే యిరానిన్ఱతు. అన్దసూర్యనుక్కు ఉదయపర్వతమాయిత్తు త్తిరువభిషేకమ్. * కతిరాయిరమిరవి కలన్దెరిత్తాలొత్త నీణ్ముడియనెన్నుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు.

అఴకియమణవాళనుడైయ తిరువభిషేకత్తై వర్ణిక్కప్పుకున్ద భట్టరుమ్ అతుతన్నై ఒరుపర్వతమాకవాయిత్తు ఉల్లేఖిత్తరుళిన్ఱు;—"శిఖారత్నోద్దీప్రం దిశిదిశిచ మాణిక్యమకరీలసచ్ఛృఙ్గం రఙ్గప్రభుమణికిరీటం మనుమహే। సముత్తుఙ్గస్ఫీతం చిదచిదధిరాజశ్రియఇవ ప్రియాక్రీడం చూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః."–

‡ కిరీటత్తినుడైయనునియిలే ఎన్ఱపడి.

తిశ్శైకళెఙ్గుమ్విళఙ్గుమ్ దివ్యరత్నఙ్గళోడుకూడిన పెరియపెరుమాళు
డైయ తిరువభిషేకమానతు సకలలోక సామ్రాజ్యలక్ష్మిక్కు
మికవుముకప్పానదొరు క్రీడాపర్వతమెన్నలామ్పడి యిరానిన్ఱతెన్ఱు
అరుళిచ్చెయ్తారాయిత్తే.

ఆధిరాజ్యమ్=అధికశ్చాసౌ రాజాచ అధిరాజః, తస్యభావః,
తత్. “అధికమ్” ఎన్పతై అధిరాజ్యత్తుక్కు విశేషణమాక్కి
యురైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. [ఈశ! తే.] శ్రీగుణరత్నకోశ
త్తిల్ “ఆనన్దాత్మభిః” ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తినుత్తరార్ధత్తిల్ “పద్మే!
తే ప్రతిబిన్దు......” ఎన్ఱుళ్ళవిడత్తిల్, పద్మే! ఎన్ఱు సమ్బోధనమాక
క్కొళ్ళామల్ ‘పద్మేతే’ ఎన్నుమళవుమ్ ఏకపదమాకక్కొణ్డు
“పద్మమ్ ఇతా తస్యాస్సమ్బుద్ధిః; హే పద్మవాసిని! ఇత్యర్థః.”
ఎన్ఱు కొళ్ళవేణుమెన్పర్ శిలర్; ఇఙ్గనే అవర్కళ్ శొల్లుకైక్కడియె
న్నెన్నిల్; యుష్మదస్మచ్ఛబ్దఙ్గళిన్ $ ఆదేశరూపఙ్గళై పాదాదియిల్
ప్రయోగిక్కలాకాతెన్ఱుమ్, సమ్బుద్ధ్యన్తమానపదమ్ పాదాదియిల్
కిడన్దాలుమ్ “ఆమన్త్రితం పూర్వమవిద్యమానవత్” ఎన్ఱ సూత్ర
త్తిన్పడి అతు అసత్కల్పమాతలాల్ అన్దసమ్బుద్ధ్యన్తపదఙ్గళుక్కు
అడుత్తపడియాకవుమ్ యుష్మదస్మచ్ఛబ్దఙ్గళిన్ ఆదేశరూపఙ్గళై ప్ర
యోగిక్కలాకాతెన్ఱుమ్ అనుశాసనమిరుప్పతాల్ తదనురోధా
ర్థమ్ “పద్మేతే!” ఎన్ఱు సమస్తపదమాకక్కొళ్ళవేణుమెన్గిఱార్
కళ్. తత్త్వార్థమితువాకిల్, ఇఙ్గు “ఈశ! తే” ఎన్ఱు ప్రయోగిత్తి
రుప్పతు అసమ్బద్ధమాకుమ్. ఇతుఇణఙ్గుమ్పడి ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్;—
శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలుమ్ “పద్మేతే!” ఎన్ఱు ఏకపదమాకక్కొళ్ళ
వేణ్డియ ఆవశ్యకతైయిల్లై; అనుశాసనవిరోధముమిల్లై “ఆమన్త్రి

$ నౌ, వామ్, నః, వః, తే, మే-ఇత్యాదికళ్.

తం పూర్వమవిద్యమానవత్" ఎన్నప్పట్ట అవిద్యమానవద్భావమ్ అనిత్యమెన్నుమిడమ్ కాశికైయిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళతు. "విద్యమానవచ్చేతి వక్తవ్యమ్." ఇతి వార్త్తికాత్. ఆకైయిత్తే "భిక్షో! తే దయితాఽస్తికిం? సహినహి ప్రాణప్రియా కుణ్డికా" ఎన్నిఱ మహాకవిప్రయోగముమ్, "లక్ష్మీపతే! తేఽఙ్ఘ్రియుగం స్మరామి" ఎన్ఱు వైదికర్కళిన్ ప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమాకిఱతు. "ఆమన్త్రితం పూర్వమవిద్యమానవత్" ఎన్ఱ శాస్త్రత్తుక్కు ప్రాధాన్యేన చారితార్థ్యమ్ వేదఙ్గళిలే వివక్షితమెన్నలామ్; ఇన్ద నియమమ్ వేదఙ్గళిలే నియ్యువాతిరుప్పతుమ్ కాణ్గ.

[పిశునయన్=] "పిశునో దుర్జనః ఖలః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి పిశునశబ్దమ్ దుర్జనపర్యాయమాక క్కణ్డాలున్, సూచకపర్యాయమాకవే పల నైఘణ్టుకర్ కొళ్ళువర్. మేల్కాణ్డ అమరశ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానమాకియ సుధైయిల్ "స్వామీతు-సూచకపర్యాయ ఏవైతానాహ" ఎన్ఱురైత్తిరుప్పతుమ్ నోక్కుక. ఏవంచ, పిశునయన్=సూచయన్ ఇత్యర్థః. [కిల] ఇతు ఉత్ప్రేక్షావ్యఞ్జకలిఙ్గమ్ ఎన్బర్.

[మౌలిః] "మౌలిః కిరీటే ధమ్మిల్లే చూడాయామనపుంసకమ్" ఇతి మేదినీ. [చూళికేత్యాది.] శిఖావాచియాన చూడాశబ్దమ్ స్వార్థే కప్రత్యయమ్ పెఱ్ఱు 'చూడికా' ఎన్ఱాయ్, లడయోరభేదాత్ 'చూలికా' ఎన్ఱు కిడక్కిఱతు. "కర్ణమూలంతు చూలికా" ఎన్ఱ అమరకోశముమ్, "చూలికా నాటకస్యాఙ్గే కర్ణమూలేచ హస్తినామ్" ఎన్ఱ మేదినీకోశముమ్ చూలికాశబ్దత్తై గజకర్ణమూలపర్యాయమాక చ్చొల్లినిన్ఱుముణ్డు; "విహరతు మయి రఙ్గిణశ్చూలికాభ్రమరక" ఇత్యాది [శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్. ౧-౯౩.]

శ్లోకత్తిలే భట్టర్ చూలికాశబ్దత్తై కేశపాశబన్ధ సన్నివేశవిశేష పర్యాయమాక ప్రయోగిత్తతుముణ్డు ; ఇఙ్గే చూడాపర్యాయమ్. చూడాశబ్దద్దానుమ్ లక్షణయా అగ్రభాగవాచియామత్తనై. చూలికాయాం మణిః - చూలికామణిః ; సహస్రం మరీచయో యస్య సః. చూలికామణిరేవ సహస్రమరీచిః, తస్య. "హస్తిభూషణ!"= హస్తిశబ్దమ్ నామైకదేశగ్రహణమాయ్ హస్తిగిరివాచియాకిఱతు ; హస్తినో భూషణమ్ ; తస్య సమ్బుద్ధిః. హస్తినం భూషయతీతి వా భవతు.

[ఉదయాద్రిః] ఉద్యన్తి గ్రహా అస్మాదిత్యుదయః ; సచాసౌ అద్రిః "ఉదయాయ అద్రిః - ఉదయాద్రిః" ఎన్బారుముళర్ ; సమానాధికరణసమాసమే శిఱక్కుమ్ ; "ఉదయః పూర్వపర్వతః" ఎన్ఱానిఱే అమరసింహన్.

ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాలే శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తతు ;—పేరరుళాళనుడైయ తిరువభిషేకమ్ "ఇననే సర్వలోకైకనాథన్" ఎన్నుమిడత్తై విళఙ్గచ్చెయ్యవల్ఱాయ్ వీఱుపెఱ్ఱిరానిన్ఱతెన్బతుమ్, అతుతాన్ తేజఃపుఞ్జవిస్తారఙ్గళాలే ఒరుపర్వతత్తో డొప్పచ్చొల్లప్పోరుమతాయ్, శిఖారత్నమ్ * ఉదయపరుప్పతత్తిన్మేల్ విరియుమ్ కతిరే పోన్ఱతాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱతెన్బతుమ్. ... ... ౨౧.

శ్లో॥ ఉద్ధరత్యుపరి భక్తజనానితి
ఊర్ధ్వతాశ్రయణసూచితశక్తిమ్ ।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం బహుమానాత్
కిం బిభర్షి వరద! స్వలలాటే ॥ ౨౨॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే !

(అయం ఊర్ధ్వ పుణ్డ్రతిలకః) { "ఇన్ద ఊర్ధ్వపుణ్డ్ర తిలకమానతు

భక్తజనాన్=భగవద్భక్తర్కళై

ఉపరి ఉద్ధరతి=ఊర్ధ్వగతియై అడైవిక్కిన్డ్రతు"

ఇతి=ఎన్ఱు

ఊర్ధ్వతాశ్రయణ సూచితశక్తిమ్ { ఊర్ధ్వాకారవిశిష్టమాయిరుక్కై

ఉరాల్ సూచిప్పిక్కప్పట్ట శక్తియైయుడైయ

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకమ్=ఊర్ధ్వపుణ్డ్ర తిలకత్తై

స్వలలాటే=తన్ తిరునెత్తియిలే

బహుమానాత్కిం బిభర్షి ? { ('నమ్ అడియారు కన్దతు' ఎన్ఱిఅ) ప్రీతివిశేషత్తాలేయో ధరియానిన్డ్రాయ్ ?.

[ఉద్ధరతీత్యాది.] భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే అழకియమణవాళనుడైయ వడివழకిలే ఈడుపడత్తొడఙ్గుమళవిల్, "ఏకైకస్మిన్ పరమవయవేఽనన్తసౌన్దర్యమగ్నం సర్వాంద్రష్ట్యే కథమితి ముధా మామథా మన్దచక్షుః ! । త్వాం సాభ్రాభ్రవ్యతికరకరం రఙ్గరాజాఙ్గకానాం తల్లావణ్యం పరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తి." ఎన్ఱు - తమ్ముడైయ తిరుకణ్గళైనోక్కి "ఓ ! అఱివిలియాన కణ్ణే! అழకియ మణవాళనుడైయ ఒవ్వోరు అవయవఙ్గళిలుమే అళవఱ్ఱసౌన్దర్యత్తిలే ఆழఙ్గాల్ పట్టుక్కిడన్దు అవయవాన్తరత్తిలే పుకనழియిల్లామైయాలే సర్వావయవఙ్గళైయుమ్ ఎఙ్ఙనే అనుభవిక్కవల్లేనెన్ఱు నీ తడుమాఱాతేకొళ్ ; అழకియమణవాళనుడైయ సర్వాఙ్గవ్యాపియాన లావణ్యమానతు ఉన్నై క్రమేణ ఒవ్వోరు అవయవత్తిలుమ్ కొణ్డుపోయ్చ్చేర్త్తు పూర్ణాపారణై పణ్ణివైక్కక్కడవతు కాణ్" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తు, లావణ్యమానతు ఒరు అవయవత్తిల్ నిన్ఱుమ్ మఱ్ఱోరవయవత్తిల్ ప్రేరిక్క అవ్వழియాలే సర్వావయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్ అనుభవిత్తారాయ్నిన్డ్రార్. అప్పొవ్వాతి ఆழ్వానుమ్ అడైవే ఒవ్వోరు అవయవఙ్గళిలుమ్పుక్కు అనుభవిక్కిఱార్.

కీఴ్, తిరువభిషేకత్తినళుకిలే ఈడుపట్టు అతుతన్నిలే కాల్ తాళ్న్దు అళనైవిట్టు ప్పెరుమాట్టాతేనిఱ్ఱ, అత్తిరువభిషేకత్తిన్ ఒళియానతు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తొళవుమ్పోర వీశిన్ఱు; వీశవే, అత్తిలకత్తిలే కణ్వైత్తు అనుభవిక్కిఱార్. పెరుమాళుడైయ తిరుమేనియిలే ఓఙ్కుకిఱ లావణ్యమానతు అనుభవితాక్కళుక్కు క్కైప్పిడి కొడాతాకిల్ ఓరో అవయవైకదేశత్తిలే అళున్దిక్కిడక్కవేణ్డుమిత్తనైయిఱే; ఇవర్కళుడైయ భాగ్యత్తాలే లావణ్యమెన్ఱు ఒన్ఱు ఉణ్డాయ్త్తు ప్పెరుమాళుక్కు.

"ఈన్ఱు అణిత్తాన నాకు, తన్ కన్ఱుక్కు ముతలిలే వాసనైయిల్లామైయాలే తానే తన్ ములైయై అతిన్ వాయిలే కొడుక్కుమ్. పిన్బు శువడఱిన్దవాఱే నాకు కాఱ్ఱైక్కొళ్ళిలుమ్ కన్ఱుతానే మేల్విళుమిఱే. అప్పడియే, కీఴ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరువభిషేకమ్ తానేవన్దు తన్ ఒళియైవీశి వలిక్క, అతిలే వాయ్వైత్తార్; పిన్బు శువడఱిన్దారాకైయాలే తిలకత్తిలే తామే పోకవల్లారానార్" ఎన్ఱు ఞానప్పిరాన్ పణిక్కుమ్బడి.

"కీఴ్ తిరువభిషేకత్తిలే మణ్డిక్కిడన్ద తిరువుళ్ళమ్ అతనైవిట్టు తిలకత్తిన్నలే శేర్న్దపడియెఙ్ఙనే? "తోళ్ కణ్డార్ తోళే కణ్డార్, తొడుకళలఱ్ఱనులమన్న తాళ్ కణ్డార్ తాళే కణ్డార్, తడక్కైకణ్డారుమంతే, వాళ్ కొణ్డకణ్ణార్ యారే వడివినై ముడియక్కణ్డార్?" (కమ్బరామాయణమ్) ఎన్ఱు - * నిన్ఱవానిల్లా నెఞ్జు తానుమ్ పిణిప్పుణ్ణుమ్బడియితే ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిరుప్పతు; ఓరవయవత్తైవిట్టు మఱ్ఱోరవయవత్తుక్కు నెకిళుమ్బడి ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్;— తానఱిన్దు నెకిళ్ఱిల్ విషయత్తిన్ భోగ్యతైక్కుక్కుత్తైయామ్. ఇఙ్కుత్తైయనుభవన్దాన్ స్వప్రయత్నపూర్వకమల్ల;

ఆశైయాల్ భోగ్యత్తై అళవుపట్టుతుమన్ఱు; ఆశై తలైమడిన్దతుమన్ఱు; కడలోతమ్ కిళర్న్దు అలైక్కప్పుక్కాల్ ఉళ్ళేకిడన్దతోరు తురుమ్బు కడలై అళవిట్టల్లవే కరైయిలేయేఱువతు; ఒరుతిరై ఒరుతిరైయిలే యేఱవీశ, అవ్వళియాలే కరైయేఱుమత్తనైయిఱే; అజ్ఞనమాకక్కొళ్ళాయ్" ఎన్ఱు జీయర్ అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి.

[ఉద్ధరంతీత్యాది.] "స్నానం దానం జపోహోమః స్వాధ్యాయః పితృతర్పణమ్ । భస్మీభవతి తత్సర్వమూర్ధ్వ పుణ్డ్రంవినా కృతమ్" ఎన్ఱు - ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమిన్ఱియిలే అనుష్ఠిక్కప్పడుకిఱ స్నానసన్ధ్యావన్దనాది నిత్యనైమిత్తిక కర్మఙ్గళ్ భస్మాహుతిపోలే విఫలమాయొళియుమెన్ఱు శాస్త్రమ్ శొల్లుకైయాల్, కర్మవశ్యరాన చేతనవర్గఙ్గళుక్కుత్తాన్ కర్మాఙ్గమాక ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమ్ విధితః ప్రాప్తమ్; కేవలమ్ కర్మసాక్షియాన ఎమ్బెరుమాన్ నిత్యనైమిత్తికాదికర్మమొన్ఱుమ్ శెయ్యక్కడవనల్లనే; అవనుక్కు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమావశ్యకమన్ఱిఱే; ఆయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకమ్ ధరిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతఱ్కు ఒరు హేతుశొల్లవేణుమే; తిరునెఱ్ఱిక్కు అలఙ్కారార్థమాక చ్చాత్తిక్కొణ్డిరానిన్ఱానెన్ఱు శొల్లువతిఱ్కాట్టిలుమ్ స్వాదుతమమానతోరు హేతు అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడిక్కిడాయిఱే ఆళ్వానుడైయ నావీఱు తానిరుప్పతు. అన్దహేతుతన్నైయుమ్ నేర్కొడునేరే శొల్లమాట్టాతే ప్రశ్నప్రక్రియైయాలే వెళియిడుకిఱారాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు.

పుణ్డ్రతిలకమ్ ఊర్ధ్వాకారవిశిష్టమాయిరుక్కుమతు ఒరు అర్థవిశేషత్తుక్కు సూచకమాయిరానిన్ఱతెన్గిఱార్ పూర్వార్ధత్తాలే; "ఊర్ధ్వగతిప్రాపకం పుణ్డ్రమ్ - ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమ్" ఎన్ఱిజ్జనే శాకపార్థివ సమాసమ్పోల్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్

కిఱార్ - [ఉద్ధరతీత్యా...] ఇఙ్గేశిఱితు క్లిష్టాన్వయమ్ సహ్యమ్ ; "ఉద్ధరత్యుపరి భక్తజనానితి" ఎన్బతఱ్కు, మేల్ పదత్తిఱ్ వక దేశత్తిలే అన్వయమ్కొళ్ళ వేణుమ్. అతావతు - "ఊర్ధ్వతాశ్రయణేన, 'భక్తజనాన్ ఉపరి ఉద్ధరతీ' తి శక్తిం సూచయన్తమ్" ఎన్ఱిజ్జనే బోధమాకక్కడవతు. ఇన్దబోధమ్ శబ్దతః స్వరసమాక ప్రతిపన్నమాకా తొழிన్దాలుమ్, శిఱితు నలిన్దాకిలుమ్ కొళ్ళక్కడవతు. ఊర్ధ్వతాశ్రయణేన సూచితా - ఊర్ధ్వతా శ్రయణసూచితా ; తాదృశీ శక్తిః యేనసః=ఎన్ను మ్బొతు ఇన్ద విగ్రహవాక్యత్తిలుళ్ళ శక్తిశబ్దత్తుక్కు విశేషణతయా "ఉద్ధరత్యుపరిభక్తజనానితి" ఎన్ఱు అవితు అనుసన్ధేయమ్. శక్తియావతు - "ఏతత్పదజన్యబోధవిషయః అయమర్థః" ఎన్బతాన ఈశ్వరేచ్ఛై; "వాచ్యంప్రతి వాచకభావః" ఎన్నవుమామ్. ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమెన్ఱాల్ ఊర్ధ్వగతియై అడైవిక్కవల్ల పుణ్డ్రమ్ ఎన్ఱు అర్థమ్-ఎన్బతు తాన్ ఇఙ్గే శక్తియాకిఱతు ; ఇన్ద శక్తియై నామ్ ఎజ్జనే తెరిన్దుకొళ్ళుకిఱోమెన్ఱాల్ ; ఇన్దపుణ్డ్రతిలకమ్ ఊర్ధ్వాకారవిశిష్టమా యిరానిన్ఱమైకొణ్డు అఱికిఱోమెన్గిఱార్.

ఇప్పడిప్పట్ట ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తై, [వరద! స్వలలాటే బిభర్షి.] పేరరుళాళనే! ఉన్ తిరునెఱ్ఱియిలుమ్ శాత్తికొణ్డిరానిన్ఱాయ్. ఇతు [బహుమానాత్కిమ్ ?] ఇన్ద ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణత్తాల్ ఉనక్కువరువతోరుఫలమిల్లైయే. ఇతుతాన్ ఉనక్కు అకరణే ప్రత్యవాయానహముమన్ఱు; కైఙ్కర్యరూపేణ కర్తవ్యముమన్ఱు; శబ్దశక్తియై విచురిక్కుమిడత్తిల్ ఉనక్కితు ప్రాప్తముమన్ఱు; ఆయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఇతనై నీధరిప్పతు - "అడియారుకన్దతు ఏతాకిలుమామ్; అతువే నముక్కు ఉపాదేయమ్ - అభినన్దనీయమ్"=ఎన్నుమ్ తిరువుళ్ళత్తాలేయో? ఎన్గిఱార్.

కణ్ణపిరానాయ్ప్పిఱన్దు తిరువాయ్ప్పాడియిలే మనైకళ్ తో ఱుమ్ వెణ్ణెయ్ త్తాన్ఱువుణ్డముతు శెయ్తతు - తాన్ క్షుధితనాయల్లవిఱే. ఆశ్రితరుకన్ద ద్రవ్యమే తనక్కు ధారకమెన్ను మిడత్తై విళఙ్గచ్చెయ్కైక్కాక వత్తనైయిఱే. (౧) "ఉణ్డాయులకేழ் మున్నమే ఉమిழ్న్దు మాయైయాల్ పుక్కు, ఉణ్డాయ్ వెణ్ణెయ్ శిఱుమనిశర్ ఉవలైయాక్కై నిలైయెయ్తి........నెయ్యూణ్ మరున్దో మాయోనే!" ఇత్యాది.

ఇనిత్తాన్ * పాలనాయేழులకుణ్డుపరివిన్ఱి ఆలిలైయన్న వశమ్ శెయ్తరుళుమ్ కాలత్తిలే తన్ తిరుప్పవళత్తిలే తన్ కాల్ కట్టై విరలైయిట్టు ప్పిడిత్తుచ్చువైత్తున్బాతుమ్ - "విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః" ఎన్ఱు ఇత్తిరువడితన్నిలే మధు వెళ్ళమ్ మిక్కిరుప్పతాక అడియవర్కళెల్లారుమ్ ఉకన్దు పన్ఱానిన్ఱార్కళే, అప్పడి అవర్గళుక్కు భోగ్యమానవితు నమక్కుమ్ భోగ్యమాకవేణ్డావో ఎన్నుమ్ నినైవాలిఱే. (౧) "వటదళమధిశయ్య రఙ్గధామన్! శయిత ఇవార్ణవ తర్ణకః పదాబ్జమ్ । అధిముఖముదరే జగన్తి మాతుం నిదధిథ? వైష్ణవభోగ్యలిప్సయావా?" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే భట్టర్. అన్దక్కణక్కిల్ తానే ఎమ్బెరుమానుక్కు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమ్ ఉద్దేశ్యమావతుమ్ ఆశ్రితరుకన్దతెన్నుమ్ నழியాలేయాకక్కడవిలై కిడీర్.

ఇఙ్గే శిల వివక్షితాంశఙ్గళుణ్డు;—శ్రీవేదాన్త దేశికనరుళిచ్చెయ్త సచ్చరిత్రరక్షైయిల్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణవిధి ప్రకరణత్తిల్;-

---

(౧) తిరువాయ్మొழి ౧-౫-౪. ఇప్పాశురత్తిన్ ఈడుసేవిక్క.

(౧) శ్రీరఙ్గరాజస్తవ - ఉత్తరశతకే - ౫౪.

“నను – భగవదచార్యావతారేషు దీపశిఖాకారోర్ధ్వపుణ్డ్ర స్య దర్శనాత్ ‘యచ్ఛీలస్స్వామీ తచ్ఛీలో దాసః’ ఇతి న్యాయేన భాగవతైరపి తద్వైవానుష్ఠేయమితిచేన్న; వచనవిరోధే న్యాయస్యానవతారాత్. అన్యథా భగవ దనుష్ఠిత గోపకన్యాస్వాదన స్వకులవినాశన బుద్ధసమయ ప్రవర్తనాదేరపి ప్రసఙ్గాత్. అతో న స్వామికృతం సర్వం భృత్యేనాప్యాచరణీయమ్. లోకేచైతదేవం ద్రష్టవ్యమ్.”

ఎన్ఱిరుక్కుమ్ శ్రీసూక్తియాల్, నామెల్లామ్ ధరిక్కుమ్ ఊర్ధ్వ పుణ్డ్రత్తిన్ ఆకారసన్నివేశత్తిర్పాట్టిల్ అచార్యవతారత్తిలెమ్బెరు మాన్ శాత్తిక్కొళ్ళుకిఱ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రత్తినాకారమ్ విజాతీయ మెన్ఱు విళఙ్గుకిఱపడియాల్ “బహుమానాత్కం బిభర్షి వరద ! స్వలలాటే” ఎన్గిఱవిదు శేరుమ్బడియెన్? ఆశ్రితరుడైయ పుణ్డ్రా కారముమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ పుణ్డ్రాకారముమ్ ఒత్తిరున్దాలన్ఱో “బహుమానాత్కమ్?” ఎన్ఱు కేట్కవడుక్కుమ్ - ఎన్ఱిజ్జనే ఒరు విచికిత్సైపిఱక్కక్కూడుమ్; పుణ్డ్రత్తిన్ ఊర్ధ్వతాకారత్తిల్ వైజా త్యమిల్లామైయాల్ అతుకొణ్డు ఇజ్జనే అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతెన్ఱుణర్క. ఇవ్విషయమ్ బుద్ధియిల్ ఏఱువతఱ్కాకవాయ్త్తు పూర్వార్థమ్.

ఇన్నముమ్, భగవదచార్యవతారఙ్గళిల్ దీపశిఖాకారమాన ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమ్ శాత్తప్పడువతాక దేశికనరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతు ఉత్స వమూర్త్తి విషయమత్తన్నైపోక్కి మూలమూర్త్తి విషయమల్లవెన్ఱు ఎణ్ణువారిడరైక్కళైవాన్బిళ్ళై పణిక్కుమ్బడి. ఇతువుమ్ పొరున్దు మాయ్త్తు. సచ్చరిత్రరక్షైయిల్ కీర్ఱెడుత్త ప్రకరణత్తిల్ తానే—

“నచ దీపశిఖాకారమేవాచార్యావతారే షూర్ధ్వపుణ్డ్రం కుర్వీతేతి విధిరస్తి; యేన సంస్థానాన్తరాణి పరిత్యజ్యేరన్.

.........కిఞ్చ అలఙ్కరణరూపతయాహి భగవత స్తద్ధారణమ్. తత్ర శోభైవ ప్రధానభూతేతి యథా శోభాభిమాన స్తథైవ కువన్తీతి కిం విరుధ్యతే?"

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తిరుప్పతుమ్ అనుసన్ధేయమ్.

అర్చావతార మూలమూర్తికళిల్ ఎఙ్గుమ్ అస్మదాదికళుక్కుప్పోలవే ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమ్ కాణానిన్ఱోమ్. ఇతిల్ శాస్త్రవిరోధమావతు యుక్తివిరోధమావతు ఒన్ఱుమ్ శఙ్కిక్కలాకాతు; తిరునెఱ్ఱిక్కు శోభామాత్రఫలకమాక చ్చాత్తువతాతలాల్ అన్ద భోగ్యతైయిల్ ఈడుపడుమిత్తనైయే అఙ్గుకితు ఎన్ఱు దేశికర్ తిరువుళ్ళమ్.

'ఆశ్రితరుకన్దతు నమక్కు ఉకప్పామిత్తనై' యెన్ఱు పేరరుళాళర్ తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱియిరానిన్ఱార్ పోలుమ్ - ఎన్ఱు ఒరుచమత్కారమాక ఆర్వానరుళిచ్చెయ్‌కిఅపడి.

ఇప్పోతు ఒరునూఱ్ఱాణ్డాక అర్చావతారత్తిలుమ్ శిల దివ్యదేశఙ్గళిల్ శూర్పాద్యాకారమాన ఊర్ధ్వపుణ్డ్రసన్నివేశమ్ వన్దుపురున్దాలుమ్ "కిం కిం నకల్పయతి హా న్త! కలిః కఠోరః!" ఎన్ఱిరుప్పార్కు విస్మయబీజమొన్ఱుమిల్లై. కాలదేశనైగుణ్యాధీనమాక నికళుమ్ వైపరీత్యఙ్గళ్ శాస్త్రార్థఙ్గళానుఙ్గోల్! ప్రమాతాక్కళుడైయ బుద్ధివిపర్యాసత్తాలే ప్రమాణఙ్గళుక్కు స్వరూపవైపరీత్యమ్ నేరుమిడత్తు ప్రమేయన్దనక్కుమ్ అతు విళైవతు విస్మయనీయమల్లవే. అలమ్. అన్యత్ర విస్తరః.

"హృదయం ప్రసాదయతి రఙ్గపతే మధురోర్ధ్వపుణ్డ్ర తిలకం లలితమ్." (శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్.) ఇత్యాది శ్లోకఙ్గళిల్ తిలకశబ్దత్తై నపుంసకలిఙ్గమాక క్కణ్డవర్కళ్ శిలర్ తదేకలిఙ్గమాక

ర్భమిత్తు "ఊర్ధ్వతా్రశయణ సూచితశక్తి" ఎన్ఱు (పాదాన్త మకార న్తైయొళిత్తు) ఇకారాన్తమాక పఠిక్కవేణుమెన్ఱు తిరుత్తువర్ కళ్ ; ఇతు "తమాలపత్ర తిలక చిత్రకాణి విశేషకమ్ । ద్వితీయం చ తురీయం చ నస్త్రియామ్." ఎన్ఱ అమరకోశత్తై అఱియాతార్ దైయు తిరుత్తమాతలాల్ అనాదరణీయమ్. తిలకశబ్దమ్ పున్నపుంసకమ్. ... ... (౨౮)

శ్లో॥ కర్ణికా తవ కరీశ! కిమేషా
కర్ణభూషణముతాంసవిభూషా ।
అంసలమ్బ్యళకభూషణమాహో
మానసస్య మమ వా పరికర్మ ॥ ౨౯॥

పదవురై.

హే కరీశ != శ్రీహస్తిగిరి నాథనే !	అహో = అల్లదు
తవ = ఉన్నుడైయ	అంసలమ్బి అళకభూషణమ్ } తిరుత్తోళ్ కళిల్ అశైయానిన్ఱుళ్ళ తిరుక్కుఴల్ కళుక్కు అలఙ్కారమో ?
ఏషా = ఇన్ద	వా = అల్లదుమన్ఱి
కర్ణికా = కర్ణభూషణమానతు	మమ = అడియేనుడైయ
కర్ణభూషణం కిమ్ = తిరుచ్చెవికళుక్కు అలఙ్కారమో ?	మానసస్య = హృదయత్తుక్కు
ఉత = అల్లదు	పరికర్మ = అలఙ్కారమో ?.
అంసవిభూషా = తిరుత్తోళ్ కళుక్కు అలఙ్కారమో ?	

[కర్ణికేత్యాది.] తిరునెఱ్ఱియిల్ దివ్యోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తినఴకు తిరుచ్చెవికళిల్ మకరకుణ్డలఙ్కళినఴకిలే కొణ్డుమూట్ట, అతనై అనుభవిత్తు అకమకిఴ్న్దు మకిఴ్ కిఱారాయ్చ్చెల్లుకిఱతు.

ఆఴ్ వార్ * కిళరొళియిళమైయిల్ "పొరుళెన్ఱివ్వులకమ్ పడైత్తవన్ పుకఴ్ మేల్ మరుళిల్ వణ్కురుకూర్ వణ్శడకోపన్" ఎన్ఱు

ఎమ్బెరుమానుడైయ కల్యాణగుణవిషయమాక త్తమక్కు అజ్ఞాన మెన్ఱువిల్లామైయై సువ్యక్తమాక అరుళిచ్చెయ్తునైత్తుమ్, అన్ద గుణాధికవిషయఙ్గళిల్ ఓరజ్ఞాన మనువర్త్తిక్కుమపడియై అడుత్త పాట్టిల్ అరుళిచ్చెయ్తార్; "ముడిచ్చోతియాయునతు ముకచ్చోతి మలర్న్దతువో? అడిచ్చోతి నీనిన్ఱ తామరైయా యలర్న్దతువో? ....నిన్ పైమ్బొన్కడిచ్చోతి కలన్దతువో?" ఎన్ఱు - తమక్కు శిలసంశయఙ్గళ్ నర్త్తిక్కుమపడియై అరుళిచ్చెయ్తారిఱే. సంశయమాకిఱతు అజ్ఞానమో వెన్నిల్; జ్ఞానత్తిన్ అత్యన్తానుదయమెన్న, "స్థాణుర్వా పురుషోవా?" ఎన్గిఱపడియే గ్రాహ్యవస్తువై ఇన్న తెన్ఱు నిశ్చయిక్కమాట్టాత సంశయమెన్న, రజ్జుశుక్త్యాదివిషయ సర్పరూప్యాదిబుద్ధిపోలే అతస్మింస్తద్బుద్ధియాకిఱ విపర్యయమెన్న, పూర్వానుభూత విషయమాయ్ అనుభవసంస్కారజ మాత్రమాన జ్ఞానత్తినుడైయ అభావమాన విస్మృతియెన్న - ఆకవిన్ద చతుర్విధ సఙ్కోచావస్థైకళుమ్ అజ్ఞానపర్యాయమామత్తనైయిఱే. ఒరువస్తువై ఉళ్ళపడి అఱియాతవళవిల్, అడియోడు అఱియామైయుమ్, సంశయాత్మావాయ్నిఱ్పతుమ్, విపర్యస్తమాక అఱివతుమ్, మున్బొరుకాల్ అఱిన్దిరున్దు ఇన్ఱుమఱన్దు తిరైప్పతుమెల్లామ్ తుల్యయోగక్షేమమాకైయాలే అజ్ఞానమెన్గిఱతు. ఇప్పడిప్పట్ట సంశయరూపమాన అజ్ఞానమాయ్త్తు * మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱ ఆళ్వార్కు * ముడిచ్చోతియిల్ నికళ్న్దతు. ఇన్ద అజ్ఞానమ్ సర్వజ్ఞత్వత్తోడు విరోధియాతో వెన్నిల్; విరోధియాతు. కర్మనిబన్ధనమాక నమ్బోల్వార్కు ప్పిఱక్కుమ్ అజ్ఞానత్తై ఆళ్వార్కు ఎమ్బెరుమాన్ అఱుత్తుత్తన్దరుళినానత్తనై పోక్కి, విషయవైలక్షణ్యాధీనమాయ్వరుమ్ అజ్ఞానత్తై అఱుత్తుక్కొడుక్క అనన్తానుమ్ అశక్త

నిఱే. నిత్యసూరికళుక్కుముళ్ళతోరు సంశయమాయ్ త్తితు. స్వరూపానుబన్ధియాకైయాలే స్వరూపముళ్ళతనైయుమ్ నిఱ్పతొన్ఱిఱే ఇతు తాన్.

ఇప్పడితానే, సర్వజ్ఞరాన ఆழ్వానుక్కుమ్ ఒరు అజ్ఞానము ణ్డాయ్త్తు ప్పేరరుళాళనుడైయ కర్ణాభరణవిషయత్తిలే. అన్దసంశయత్తై విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్ - * అయర్వఱుమ్ అమరర్కళతిపతియాకైయాలే అఱుత్తుక్కొడుప్పానెన్ఱుమ్ నమ్బైయాలే.

సంశయప్రకారన్దానే తెన్నిల్; [హే కరీశ! తవ ఏషా కర్ణికా కిం కర్ణభూషణమ్? ఉత అంసవిభూషా? ఆహో, అంసలమ్బ్యలకభూషణమ్? (అథవా) మను మానసస్య పరికర్మ వా ?] ఎన్ఱు కోటిచతుష్టయావగాహియాన సంశయమ్ తమక్కు నడ్కైక్కు అపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[కర్ణికా కర్ణభూషణం కిమ్?.] "కష్టా వేధవ్యథా, కష్టో నిత్యముద్వహనక్లమః । శ్రవణానామ్, అలఙ్కారః కపోలస్యతు కుణ్డలమ్." ఎన్ఱార్ మురారి; అతావతు - కుణ్డలత్తాల్ కాతుక్కు ఒరుశోభైయుమిల్లై. కుణ్డలధారణత్తుక్కాక త్తాన్ కుత్తప్పడుకిఱ దుఃఖముమ్, నిత్యమ్ అన్దకుణ్డలఙ్గళై శుమన్దుకొణ్డుపడుమ్ దుఃఖముమేయాయ్త్తు కాతుక్కు మిఞ్జువతు; ఇతు ఇత్తనై కష్టమ్పడువతు; ఇన్ద కుణ్డలత్తాల్ అழకుపెఱువతు కపోలమాయ్త్తు ఎన్ఱార్. వస్తుస్థితి ఇతువేయిఱే. ఆనాల్ ఇన్ద ఉలకత్తార్పడి పేరరుళాళర్పక్కలిలే ఒవ్వాతు. "పైవిడప్పామ్బణైయార్ తిరుక్కుణ్డలక్కాతుకళే" ఎన్నుమ్బడి కుణ్డలముమ్ కాతుమాన శేర్త్తియழకు అన్యాదృశమాయిరుప్పతాల్, ఇన్ద * మిన్ను మణిమకరకుణ్డలఙ్గళ్ తిరుచ్చెవికళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కారమో? ఎన్కిఱార్.

[ఉత అంసవిభూషా ?] "ఆయతకర్ణపాశపరికర్మనదంసమ్'' ఎన్నుమ్బడి తిరుచ్చెవికళ్ తిరుత్తోళ్ళవుమ్ తళతళెన్ఱు తోన్ఱానిన్ఱమైయాల్ ఇన్ద మణిమకరకుణ్డలఙ్గళాలే తిరుత్తోళ్కళ్ వీఱుపెఱ్ఱువిళఙ్గువతనాల్ ఇవై తిరుత్తోళ్కళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కారమో? ఎన్గిఱార్. "ఉదగ్రపీనాంస విలమ్బికుణ్డల" ఎన్ఱు తిరుక్కుణ్డలముమ్ తిరుత్తోళుమాన శేర్త్తియళ్గై ఆళవన్దారుమ్ అనుసన్ధిత్తారిఱే.

[ఆహో అంసలమ్బ్యలకభూషణమ్?] "మొయ్యునీళ్ కుழల్ తాழ்న్ద శోళ్కళుమ్'' ఎన్ఱుమ్, "కళివణ్డెఙ్గుమ్ కలన్దాప్పోల్ కమழ్పూఙ్గుழల్కళ్ తడన్దోళ్ మేల్ మిళిరనిన్ఱు విళైయాడ" ఎన్ఱుమ్ "మైవణ్ణనఱుఙ్గుఞ్జిక్కుழల్ పిన్తాழ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తిరుత్తోళ్కళ్ మేలే ఉలావియళైయుమే తిరుక్కుழల్కళ్; "కుழల్ పిన్ తాழ మకరమ్ శేర్ కుழై ఇరుపాడిలఙ్గియాడ" ఎన్ఱుమ్, "అంసవిలమ్బికుణ్డలాఽలకావలీబన్ధుర" ఎన్ఱుమ్ - ఇత్తిరుమకరక్కుழైకళుక్కుమ్ తిరుక్కుழల్కళుక్కుమ్ ఒరు శేర్త్తియళ్గను అనుసన్ధిత్తుప్పోరువతుణ్డిఱే; అతై అనుసన్ధిత్తు, ఇక్కుణ్డలఙ్గళ్ తిరుత్తోళ్కళిలే అళైయానిన్ఱుళ్ళ కుழల్కళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కారమో? ఎన్గిఱార్. మున్నే లలాటపర్యన్తమాయ్, పిన్నే అంసావలమ్బియాయిఱే తిరుక్కుழలిరుప్పతు. తిరుమకరక్కుழైకళ్ తిరుక్కుழలుక్కు ఆభరణమాయిరుక్కిఱతో? తిరుక్కుழల్ తాన్ తిరుమకరక్కుழైకళుక్కు ఆభరణమాయిరుక్కిఱతో? ఎన్ఱు తెరియాతపడియాన పరభాగరసముణ్డిఱే అలకావలీ మకరకుణ్డలఙ్గళుక్కు.

[మానసస్య మమవా పరికర్మ?.] తిరుచ్చెవికళుమ్ తిరుక్కుణ్డలఙ్గళుమాన శేర్త్తియళ్గైయుమ్, తిరుత్తోళ్కళుమ్. తిరుక్కుణ్డల

జ్గళువాన శేర్ త్తియఴకైయుమ్, తిరుక్కుఴల్ కళుమ్ తిరుక్కణ్ణ లజ్గళువాన శేర్ త్తియఴకైయుమ్ అనుభవిక్క విరుమ్బియిరుక్కు మడియేనుడైయ మనస్సుక్కుత్తాన్ ఇతు అలజ్కారమో ? ఎన్గిఱార్.

ఒరుకోడై త్తిరునాళిలే తిరుముఱ్ఱవెళియిల్ జీయర్ ఇన్ద శ్లోకత్తై ఉపన్యసిత్తరుళానిఱ్కచ్చెయ్ తే - "కీఴే * నీలమేఘనిభమ స్తుమ్, * అఞ్జన పుఞ్జశ్యామకున్తళమెన్నుమ్ వాయ్ వెరువిప్పోన్దారా కైయాలే తదేకభావనాప్రకర్షమాయ్ * ఎఙ్గనేయోవన్నైమీర్ కాళెన్నిల తిరువాయ్ మొఴియిల్పడియే "ఎన్నెఞ్జమ్ నిఱైన్దనవే" "నెఞ్జుళ్ళుమ్ నీఙ్గావే" "నిఱైన్దెన్నుళ్ళే నిన్ఱొఴిన్దార్" "ఎన్నెఞ్జమ్ కఴియానే" ఎన్నాప్పోలే ఆఴ్వానుడైయ శిన్దైయడఙ్గలుమ్ మేఘ రాశియుమ్ అఞ్జనపుఞ్జముమాయ్ ఇరుణ్డుకిడన్దతు ; అవ్విరుట్చియాలే కణ్గళిరుణ్డు మున్నడిత్తోన్ఱాతే తికైత్తిరుక్క, అద్దశైయిలే ఇరణ్డు చన్ద్రినుదిత్తాప్పోలే తిరుమకరక్కుఴైకళ్ వీశివిల్లిట్టు విళఙ్గిన్ఱు ; తిరువడి పిరాట్టియైత్తేడుకిఱదశైయిలే చన్ద్రోదయముతవినాప్పోలే యాయ్త్తు. ఇప్పడి ఇరుళ్ పుక్కవిడమెఙ్గుమ్ ఇన్ద మణిమకరకుణ్డల ప్రకాశమేయాయ్ * పేర్ కవ్రుమ్ పేరావేయెన్నుమ్పడి హృద యత్తై విళాక్కాలై కొణ్డిరున్దమైయాల్ 'మానసస్య మనువా పరి కర్మ'.ఎన్న వేణ్డిన్ఱు" ఎన్నరుళిచ్చెయ్ తార్.

అఙ్గే ఇతుతన్నైక్కేట్టిరున్దారొరువర్ - "ఇఙ్గనే కోటిచతు ష్టయావగాహియాన సంశయత్తై సర్వజ్ఞసన్నిధియిలే ఆఴ్వార్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్ తారే ; సంశయ:పరిహారమ్ పెఱ్ఱపడి తానుణ్డో ? " ఎన్ఱు కేట్క :—

"అఱ్ఱికితాక కేట్టీర్; అఱ్ఱ్ వార్ *ముడిచ్చోతియాయ్యెన్ఱు తొడఙ్గి 'తిరుమాలే! కట్టురైయే' ఎన్ఱు - 'ఏవమథాపి నైవ యువయోస్సర్వజ్ఞతా హీయతే' ఎన్నప్పట్ట సర్వజ్ఞర్కళాన దివ్యదమ్పతికళ్ ఇరువరుమ్ శేరవిరున్ద కాల విచారిత్తు ఇన్దసంశయత్తుక్కు ఒరుపోక్కడి అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్' ఎన్ఱు కేట్టార్; అవ్విరువరుమ్ అతులనక్కారు మఱుమాఱ్ఱమ్ శొల్లమాట్టాతే వేఱొరు పరాకైక్కాట్టి మఱప్పిత్తార్కళ్; 'ఉపాలమ్భోఽయం భోః! శ్రయతి బత సార్వజ్ఞ్యమపి తే' ఎన్ఱు సర్వజ్ఞత్వత్తిల్ కొత్తైపెఱ్ఱొరుక్కుమ్ పేరుళాళనో పినైన్ఱ ఉత్తరమ్ శొల్లప్పోకిఱతు; † తోళఱ్ఱికలే తుపక్కు మయక్కివిట్టార్గ కాణుమ్. 'తిణ్శక్కరనిఱ్ఱఱుతోల్ పట్టెయాయ్! ఉనక్కెన్ఱు ఉణర్త్తువర్గార్' ఎన్ఱు - ఇవర్కళ్ పాడే కునిన్దుకేట్టు అఱివుపెఱువార్గ అవనాయిరుక్క, ఇవర్కళ్ సంశయత్తై అర్ఱతీర్త్తాన్నెక్కు ప్రసక్తియుణ్డో? మేలుమ్ ఇవరుడైయ ఇన్ద అజ్ఞానన్దార్ పరిహారయోగ్యముమన్ఱుకాణుమ్. § ఇన్ఱు అనుభవిక్కప్పుక్కవర్ 'ఎన్ఱుమోరియుల్వినరైన నినైవరియవర్' ఎన్బర్; ‡ నెడునాళనుభవమ్ పణ్ణిప్పోరువవర్ 'పణ్డైనాళైక్కణ్డఱివతు ఎవ్వారిల్యామ్' ఎన్ఱే పయిలానిఱ్పర్; స్వతస్సర్వజ్ఞనెన్ఱు పేర్శుమప్పానుమ్ "సోఽఙ్గ వేద యదివా న వేద" ఎన్నుమ్పడి * తనక్కుమ్ తఱ్ఱతన్నై అఱివరియానాయిరుక్కుమ్. ఆకవిప్పడి, ఇన్ఱనుభవిక్కప్పు

† "పారిజాతవిటపాః" ఎన్గిఱ మేల్శ్లోకత్తిల్నోక్కు.

§ "ఎన్ఱుమోరియల్వినరైన నినైవరియవర్" ఎన్గిఱ పాశురమ్ తిరువాయ్మొழி తొడక్కత్తిలుళ్ళతాకైయాల్ "అనుభవిక్కప్పుక్కవర్" ఎన్ఱు చాటూక్తి.

‡ "పణ్డైనాళ్" ఇత్యాది పాశురమ్ పెరియతిరుమొழிయిల్ ఎట్టామ్పత్తిలుళ్ళమై అఱిక.

క్కవరో౯ఁను చిరన్తనానుభవమ్ పణ్ణునర్కళో౯డు అసన్నర్నోడుః వాళి యఱ ఇన్ద అజ్ఞానమ్ సుప్రతిష్ఠితమాయిక్కుడన్ద అడిక్కళుక్కు పెఱు మాఱు కణ్డీరే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తరుళినార్.

ఇన్ద శ్లోకత్తాల్ శొల్లిత్తాయ్త్తతెన్నెన్నిల్; ఇన్దసుకర క్కుళ్ళైకళానవై దేవరీరుడైయ తిరుచ్చెవికళుక్కుమ్, తిరుత్తోళ్క ళుక్కుమ్, అన్తర్ క్రిలే అలైయుమ్ తిరుక్కుழల్కళుక్కుమ్, ఇప్పడ్ త్తైయెల్లామ్ ఉన్నిత్తు ఉళ్కుళ్ళైన్తురుకుమెన్నుడైయ హృదయత్తు క్కుమ్ శోభావహమాయిరానిన్ఱనవెన్గిఱార్ - ఎన్ఱు శిలర్ నిర్వహి త్తుప్పోరువర్కళ్. పాదత్రయార్థత్తైయుమ్ పూర్వపక్షకోటియిలే యాక్కి చరమచరణార్థత్తై సిద్ధాన్తమాక నిర్వహిత్తుప్పోరువరామ్ వరన్దరుమ్పెరుమాళ్. అతాకిఱతు - ఇన్ద దివ్యకుణ్డలఙ్గళాల్ ఉన్నుడైయ నిరుపాధికభోగ్యఙ్గళాన అవయవఙ్గళిలే ఒన్ఱుక్కుమ్ అపూర్వశోభై పిఱైయవేణ్డిక్కిల్లై; "కుழమిత్తేవర్ కుழాఙ్గళ్కై తొழ చ్చోతివెళ్ళత్తినుళ్ళే, ఎழువతోరురు ఎన్నెఞ్జుళ్ ఎழుమ్ ఆర్క్కుమఱివరితే" ఎన్నుమాపోలే - మయల్కొణ్డు ఇరుణ్డుకిడక్కుమెన్నెఞ్జుబన్ఱుక్కుమె విళక్కమ్ తరువతెన్గిఱార్ ఎన్ఱపడి. ఒన్ఱిలుమ్ నిర్భరమిన్ఱిక్కే నాలుప్రశ్నఙ్గళుమ్ తుల్యమాయిరుక్క ఇఙ్గనే ఒరుతలైయాక అఱుతియిడుకైక్కు నియామకమేతెన్నిల్; మేల్ "భక్తానాం యద్వపుషి దహరమ్" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిలే - భక్తర్కళుడైయ హృదయపుణ్డరీకమెన్న, అష్టదళపద్మాసనమెన్న, వేదాన్తమెన్న, నమ్మాழ్వారుడైయ తిరుముడియెన్న, హస్త్యద్రిశిఖరమెన్న ఆకియ ఇవైయ్నాన్గుక్కుళ్ళే ["కిముతిసుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే?"] పేరరుళాళనే! దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళుక్కు అత్యన్తసుఖావహమాన అధికరణమ్ ఎతు? ఎన్ఱు అవిశేషేణ ప్రశ్న

మిరున్దాలుమ్ "హస్తిగిరిశిఖర మేవ అతిసుఖదమితి భావః; అత్రైవ యథామనోరథం సకలసమాశ్రయణ సౌకర్య, సకలఫలప్రదత్వ సమ్భవాత్" ఎన్రాక్కళిఙే. అవ్విడత్తుక్కుళ్ళ సయామకమ్ ఇఙ్గు మొక్కుమాయిత్తు.

శిఱుపులియూర్చ్చల శయనత్తిలే ఈడుపట్ట తిరుమఙ్గైయాళ్వార్, "శేయోఙ్గుతణ్ తిరుమాలిరుమ్శోలై మలై యుత్తైయుమ్ మాయా! ఎనక్కురైయాయ్ ఇతు, మఱై నాన్గిరుళాయో? తీయోమ్బు కై మఱైయోర్ శిఱుపులియూర్చ్చల శయనత్తాయో? ఉన తడియార్ మనత్తాయో? అఱియేనే" ఎన్రు - 'మాయనే! నీ నాన్గు వేదఙ్గళిలుముళ్ళాయో? శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తిలుళ్ళాయో? ఆశ్రితర్కళుడైయ హృదయత్తిలేయుళ్ళాయో? అడియేన్ అఱికిఱిలేన్; ఎనక్కితు తెరియ వరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్' ఎన్నవిడత్తు - "ఇత్తాల్ శొల్లిన్రాయిత్తు - సౌభరి పలవడివుకొణ్డాప్పోలే ఇవ్వో విడఙ్గళ్ళోఱుమ్ ఇని అవ్వరుకిల్లై యెన్ను మ్బడి కుఱైయఱ వర్త్తిక్కి అపరీడై కొణ్టుకొడుత్తార్" ఎన్రు పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్తిరుక్కుమ్ భావార్థత్తై అశియొన్రినాల్ నిర్వాహాన్తరముమ్ నిలైనిల్లుమాయిత్తు. ఇరణ్డుపడియాన నిర్వాహముమ్ ఉఱియతేయామ్.

[కర్ణికా=] "కర్ణలలాటాత్కన్ అలఙ్కారే" ఇతిసూత్రాత్ కన్ప్రత్యయః. [ఆహో=] "ఆహో ఉతాహో కిముత వికల్పేకిం కిమూతచ" ఇత్యమరః. ... ... (౨౮)

శ్లో॥ పారిజాతవిటపానభితో యా
పుష్పసమ్పదుదియాత్కరినాథ! ।
తాం విడమ్బయతి తావకబాహుషు
ఆతతా తు కటకాఙ్గదలక్ష్మీః ॥ ౨౫॥

పదవురై.

హే కరినాథ!=శ్రీహస్త్యద్రినాథనే!	పారిజాత విటపాన్ అభితః = కల్పవృక్షత్తిన్ కిళైకళైచ్చుఱ్ఱి
తావకబాహుషు=ఉనతుభుజఙ్గళిల్	యా పుష్పసమ్పత్ ఉదియాత్ = యాతొరు పుష్పశోభైయుణ్డాగుమో,
ఆతతా=పరమ్బియుళ్ళ	తామ్=అన్దశోభైయై
కటకాఙ్గదలక్ష్మీస్తు=కైవళైయెన్న, తోళ్ వళైయెన్న ఇవఱ్ఱిన్ శోభైయో వెన్నాల్,	విడమ్బయతి=అనుకరియానిన్ఱతు.

[పారిజాతవిటపానిత్యాది.] తిరుక్కుణ్డలఙ్గళిన్ అఴకు తిరుత్తోళణికళిన్ అఴకిలే కొణ్డుమూట్ట, అతనై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్.

కీఴ్ శ్లోకత్తిల్, కణ్డికావిషయత్తిలే తమక్కు నాన్గువకైయాన విచికిత్సైకళ్ విళైన్దపడియై ప్పెరుమాళ్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తార్; అవఱ్ఱుక్కు సమాధానమ్ పెఱవేణుమెన్ఱు శాలవుమ్ పారిత్తార్. అతుతాన్ పెఱ్ఱిలర్. నమ్మాఴ్వార్ పణ్ణిన ప్రశ్నఙ్గళుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమాన్ ఒరు మఱుమాఱ్ఱమ్ శొల్లిఱ్ఱిలనే. ఆఴ్వార్ పెరియతిరువన్దాతియిలే మూన్ఱు ప్రశ్నఙ్గళ్ పణ్ణినార్.—

౧. [“నెఱికాట్టి నీక్కుతియో? నిన్బాల్ కరుమామఱి మేని కాట్టుతియో? మేనాళఱియోమై ఎన్ శెయ్వానెణ్ణినాయ్ కణ్ణనే! ఈతురైయాయ్”] ఉపాయాన్తరత్తైక్కాట్టి అకఱ్ఱప్పార్

కిఱాయో. ఉన్నుడైయ విలక్షణమాన తిగుమేనియై నీయేకాట్టి అనుభవిప్పిక్కిఱాయో? నెడునాళాక అజ్ఞనాయ్ప్పోరుకిఱ ఎన్నై ఎఙ్ఞ శెయ్వతాక నినైత్తాయ్? ఇత్తై అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్ - ఎన్ఱు కేట్టార్. ఉత్తరమొన్ఱుముఱైత్తిలర్.

౨. [" అరుకుమ్ శువడుమ్ తెరివుణరోమ్, అన్బే పెరుకుమ్ మిక ఇతువెన్ ? పేశీర్. "] ఉన్నుడైయ అరుకువరుతల్ ఉన్నుడైయ శువడటితల్ శెయ్యాతిరుక్క, ఉన్నళవిలే స్నేహమానతు మికవుమ్ పెరుకివారానిన్ఱతు; ఇతుక్కడి అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్ - ఎన్ఱు మఱ్ఱొరు కేళ్వి కేట్టార్. ఇతుతనక్కు ముత్తరముఱైత్తిలర్.

3 [" పువియుమిరువిశుమ్బుమ్ నిన్నకత్త, నీయెన్ శెవియిన్ వழி పుకున్దెన్నుళ్ళాయ్, అవివిన్ఱి యాన్ పెరియన్ నీపెరియై యెన్బతనై యారఱివార్? ఊన్ పరుకు నేమియాయుళ్ళు. "] ఉభయవిభూతియుమ్ ఉన్ సఙ్కల్పత్తిలే కిడక్కిన్ఱన; ఏవమ్భూతనాననీ ఎన్నుడైయ శ్రోత్రేన్ద్రియద్వారా పుకున్దు విచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే ఎన్ హృదయత్తిలే ప్రతిష్ఠితనాయిరానిన్ఱాయ్; ఇప్పడియానపిన్బు, విభూతిమ్మైయుడైయ నీ పెరియవనో? విభూతిమానైయుడైయనాన్ పెరియవనో? నానన్ఱో పెరియవనాకవేణుమ్; బ్రహ్మమెన్ఱు నీ పేర్ శుమప్పతఱ్కు హేతుశొల్లాయ్-ఎన్ఱు కేట్టార్. అతుతనక్కుమ్ ప్రత్యుత్తరమ్ పేశిన్ఱిలన్.

౮. తిరువాయ్మొழியిలే - [" ఇన్ఱైన్నైప్పొరుళాక్కిత్తన్నై యెన్నుళ్ వైత్తాన్, అన్ఱెన్నైప్పుఱమ్బోక పుణర్త్తతెన్ శెయ్వాన్ ? "] ఇన్ఱు ఇప్పడి నిర్హేతుకమాక విషయీకరిత్తనీ అనాదికాలమ్ ఎన్నై ఉపేక్షిత్తిరున్దతుక్కు హేతుశొల్లాయ్ - ఎన్ఱు మడిపిడిత్తుక్కేట్టార్. ఇప్పడి ఆழ్వాన్ పలప్రశ్నఙ్గళ్ పణ్ణ, ఎమ్బెరు

మార్ ఒన్ఱుక్కుమ్ ఉత్తరమ్శొల్లమాట్టాతే నిలత్తైక్కీఱి కవిழ్ తలైయిట్టునిఱ్క, కల్యాణకాలఙ్గళిల్ శడఙ్గుకాట్టుముపాధ్యాయర్ మన్త్రమ్ తోన్ఱావిట్టాల్ కొట్టచ్చొల్లి వాద్యఘోషత్తాలే అన్తై మఱైత్తువిడుమాపోలే, తాన్ నిరుత్తరనానమై తోన్ఱాతపడి మఱైక్కైక్కాక "శూழ్ విశుమ్బణిముకిల్ తూరియముழక్కిన" "కీతఙ్గళ్ పాడినర్ కిన్నరర్ కరుడర్కళ్" "కాళఙ్గళ్ వలమ్బురి కలన్దెఙ్గుమిశైత్తనర్" "వాళొణ్కణ్ మడనైయర్ వాழ్త్తినర్ "తొణ్డర్ నెఞ్జుమ్ తోత్తిరమ్శొల్లినర్" ఎన్ఱుమ్పడి - మేఘసముద్రభేరీ గీతకాహళ శంఖాద్యశేషస్తుతి కోలాహలఙ్గళై చ్చెయ్విత్తువాழ్న్దు పోనవిత్తనైయిఱే.

"మిక ఇఞానచ్చిఱుకుழవి" ఎన్ఱుమ్ "కణక్కిల్ కీర్త్తి వెళ్ళక్కతిర్ ఇఞానమూర్త్తియినాయ్" ఎన్ఱుమ్ జ్ఞానపౌష్కల్యమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు చ్చొల్లప్పట్టతేయాకిలుమ్, "పీతకవాడైప్పిరానార్ పిరమకురువాకివన్దు" ఎన్నిఱపడియే - ఆழ్వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమవతరిత్తపిన్బు అవనుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదికళుడైయ ఇవర్కళ్ పక్కలిలే కుడికొణ్డతాకైయాలే అవన్ అజ్ఞప్రాయనాయే యిరుక్కుమామ్. ఆకైయిఱే "శొన్నాల్ విరోతమితు ఆకిలుమ్శొల్లువన్ కేణ్మినో" ఎన్ఱు అజ్ఞరాన సంసారికళుక్కు ఉపదేశిత్తాప్పోలవే "తిణ్ శక్కర నిழలుత్తొల్ పడైయాయ్! ఉనక్కొన్ఱుణర్త్తువన్ నాన్" ఎన్ఱు అవన్ఱనక్కు ముపదేశిక్కవిழిన్దతు. తిరుమఙ్గైయాழ్వార్ తాముమ్ "వెణ్ శఙ్గమొన్ఱేన్దియకణ్ణా! నిన్ఱనక్కుమ్ కుఱిప్పాకిల్ నీ కఱ్కలామ్ కవియిన్ పొరుళ్ తానే" ఎన్ఱు శిఱితుమ్కూశామల్ ఎమ్బెరుమానై నోక్కి 'ఎనక్కు నీ శిష్యనాక క్కైక్కట్టినిన్ఱు ఎన్ పక్కలిలే ఓతియుణరవల్లైయే?' ఎన్ఱారిఱే.

ఇప్పడిప్పట్ట ఎమ్బెరుమాన్ జ్ఞానినామగ్రేసరరాన ఆళ్వానుడైయ కణ్డికావిషయక సంశయఙ్గళై పరిహరిక్క ఎఙ్గనే వల్లవనావాన్? ఎఙ్గెయాలే, నిరుత్తరనాయ్ క్కవిళ్‌త్తలైయిట్టునిఱ్కవుమ్ మాట్టాతే § తోళ్‌ై త్తిరుప్పువతు, మార్పై నెఱిప్పతు, పీతకవాడైయై ఉతఱువతు తిరుక్కుళలై ప్పేణువతాయ్ శిల శ్రీమద్గమ్భీరచేష్టితఙ్గళై ప్పణ్ణినాన్; (౧) "వారిరుక్కుములై మలర్ మడనైయుమై మార్పిలే పెరియతోళిలే మయఙ్గి ఇన్బుఅముయఙ్గి ఎన్నైయుమ అన్ద తన్నైయుమఱన్దతే" ఎన్నుమ్బడి బుద్ధిభ్రంశత్తై విళైక్కవల్ల దివ్యావయవఙ్గళాలైయాలే అవన్ఱలే కణ్వైత్తు, కేట్ట ప్రశ్నఙ్గళుక్కు ప్రత్యుత్తరప్రతీక్షైయె మఱన్దు, "ఇతొరు తోళళకిరున్దపడియెన్!" "ఇతొరు తోళ్ నళైయళకిరున్దపడియెన్!" ఎన్ఱు అవన్ఱిలే ఊన్ఱి వర్ణిక్కత్తొడఙ్గుకిఱార్.

[పారిజాతేత్యాది.] "హేమ్నః ఖేదో నదాహేవ చ్ఛేదేన కషణేనవా । ఏతదేవ మహద్దుఃఖం యద్గుఞ్జాసమతోలనమ్." ఎన్ఱాన్ పణ్డితరాజన్;- స్వర్ణత్తై త్తీయిలిట్టుచ్చుడుకిఱోమ్; ఉళియైయిట్టు వెట్టుకిఱోమ్; ఉరైకల్లిలేయిట్టు క్కనక్కవురైక్కిఱోమ్; ఇన్నమెత్తనై హింసైకళ్ శెయ్యినుమ్ అతు ఇతైయుమ్ వరున్దాతు, ఒళి మికుతలుమ్ శెయ్యుమ్. ఆనాల్ అతఱ్కు ఒరుదుఃఖమ్మాత్తిరమ్ శాలవుణ్డు; 'క్షుద్రతమమానతొరు కున్ఱుమణియోడొక్క నమ్మై నిఱుప్పతే!' ఎన్ఱు వరుత్తత్తాల్ మికవుమ్ కున్ఱిప్పోకానిన్ఱతాయ్త్తు ఎన్ఱాన్. నిస్సమాభ్యధికమాన పొరుళ్‌కళై క్షుద్రఙ్గళాన లౌకికపదార్థఙ్గళోడొక్క చ్చొల్లువతుతాన్ మెయ్యే పెరుమ్పళియాయిత్తనైయిఱే.

§ మేల్ శ్లోకఙ్గళైనోక్కి చ్చొల్లుకిఱపడి.   (౧) తిరువరఙ్గక్కలమ్బకమ్.

17

[“ఒట్టురై త్తివ్వులకున్నై ప్పుకఴ్ వెల్లామ్ పెరుమ్బాలుమ్, పట్టురైయాయ్ ప్పుఱ్ఱన్ఱేకాట్టుమాల్ పరమ్శోతి.”] ప్రాకృతపదార్థనై లక్షణ్యముమ్కూడ అఱియమాట్టాత ఇన్ద మాన్దర్కళ్, శాస్త్రైకసమధిగమ్యనాయ్ అన్దశాస్త్రజ్గళ్ తానుమ్ పుకఴ్ప్పుకాలుమ్ “యతో వాచో నివర్తన్తే” ఎన్నుమ్బడియాన వున్నై ఒరునికృష్టవస్తువోడొప్పిట్టు స్తోత్రమ్పణ్ణుమతెల్లామ్ - విషయనై లక్షణ్యన్తైప్పారాతే నెఞ్జిల్ పట్టత్తై చ్చొల్లుమత్తనైయేయాయ్ పున్నైయేకాట్టానిన్ఱతు - ఎన్ఱారిఱే ఆఴ్వార్ తాముమ్.

“అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రమ్” ఎన్గిఱ ఇవ్వాఴ్వానుమ్ శిఱితు ఆరాయ్న్దవాఱే ‘ఎఞ్శొన్నోమానోమ్?’ ఎన్ఱు అనుశయిత్తు (౧) “అదీర్ఘమప్రేమదుఘం క్షణోజ్జ్వలం నచోరమన్తఃకరణస్య పశ్యతామ్ । అనుబ్జమబ్జం ను కథం నిదర్శనం ? వనాద్రినాథస్య విశాలయోర్దృశోః.” ఎన్బర్. ఆనపిన్బు, లౌకికమాన శిలవస్తుక్కళై భగవద్విషయత్తిలే దృష్టాన్తీకరిత్తు స్తుతిక్కైయెన్బతు పర్యాయతః దూషణమేయాన్ ఎన్ఱు అధ్యవసిత్తు, అపూర్వమానతోరు ఉపమానత్తై స్వబుద్ధియాలే ఉత్ప్రేక్షిత్తు అత్తోడొక్క వర్ణిక్క-త్తారాయ్చ్చెల్లుకిఱతు. అతాకిఱతు అభూతోపమై; ఇతుక్కు ఉదాహరణమ్—

“ఉభౌ యది వ్యోమ్ని పృథక్ప్రవాహౌ
ఆకాశగఙ్గాపయసః ప్రవాహౌ ।
తేనోపమీయేత తమాలనీలమ్
ఆముక్తముక్తాలతమస్య వక్షః ” ఇతి.

[మాఘకావ్యే - 3-౮.]

---

(౧) సున్దరబాహుస్తవే.

ఇప్పడి అభూతోపమైయిట్టు వర్ణిప్పతనాల్ విళైవతెన్నెన్నిల్; వర్ణనీయవస్తు నిస్సమాభ్యధికమెన్ను మతిశయమేయాయ్త్తు విళజ్గువతు.

"పారిజాతే" త్యాది ప్రకృతశ్లోకమ్ అభూతోపమైయాయ్చ్చెల్లుకిఱతెన్నుమిడమ్ పలరుడైయబుద్ధిక్కు స్థూలదృష్టియిలే గోచరియాతాకిలుమ్ నుణ్మతియోర్క్కు స్వరసప్రతీతమామిత్తే. "వ్యాఖ్యాతావుమ్ ఇజ్గే స్థూలదృష్టియాకవే మేల్పుల్ మేయ్న్దార్త్తిన్దారకాణ్" ఎన్ఱు ఞానప్పిరార్ పలకాలుమ్ పణిక్కక్కేట్టిరుక్కై. భట్టర్ శ్రీరజ్గరాజస్తవత్తిలే, అఴకియ మణవాళనుడైయ తిరుత్తోళ్కళిలుమ్, తిరుత్తోళ్వళై ముతలియ అణికలజ్గళిలుమ్ అభినివేశిత్తు అరుళిచ్చెయ్త

"కుసుమభరాలసా స్ఫటికవేదిశయా విటపా
అమరతరోః పరం పరిహాసత్ప్రభు § రజ్గభుజః।
బహుమణిముద్రికా కనకకజ్కణదోర్వలయైః
కిసలయి దోర్ద్వయం ఫణిని నిర్భరసుప్తమిమః."

ఎన్నుమ్శ్లోకమ్ ప్రాయేణ ఇన్దశ్లోకత్తుక్కు ప్రతిచ్ఛన్దమాకత్తోన్ఱినాలుమ్, అతిఱ్కాట్టిల్ ఇన్దశ్లోకత్తినర్థమ్ విలక్షణవైఖరియాయిరుక్కుమెన్నుమిడమ్ శబ్దసన్దర్భత్తిలే తెరియక్కడవతామ్. ఇతుతన్నై ఊన్ఱి ఉణర్క. "కుసుమభరాలసా అమరతరోర్విటపా" ఎన్ఱాయ్త్తు అజ్గేయుళ్ళతు; "పారిజాతవిటపానభిజ్ఞోయా పుష్పసమ్పదుదియాత్" ఎన్ఱు కిడక్కిఱతు ఇజ్గే. కల్పకతరువిన్ పణైక్కళుక్కు (సామాన్యతః) కుసుమభరాలసత్వమ్ [అతావతు – పుష్పజ్గళ్ నిఱైన్దుకిడక్కై] అభూతపూర్వమల్ల; సహజధర్మమేయామ్.

§ రజ్గభుజః=రజ్గం భునక్తి ॥ రక్షతీతి రజ్గభుక్, తస్య; శ్రీరజ్గనాథస్యేత్యర్థః.

అన్ద పణైకళైచ్చుఴ్ఱి (అన్దక్కిళైకళిలేయే) పుష్పఙ్గళ్ అలర్న్దిరుక్కైయెన్బతు అసమ్భావితమిఱే. కిళైకళిలే శిఱితుశిఱితాకచ్చిల కొమ్బుకళ్ ఉణ్డాకి, అవై క్రమేణ పల్లవితమాయ్ ముకుళితమాయ్ పుష్పితమామ్బడియై ఉలకత్తిలే కాణ్గిఱోమత్తనై పోక్కి, కిళైకళైచ్చుఴ్ఱి, కిళైకళిలేయే పుష్పసమ్బత్తు ఉణ్డాక కాణ్గిఱిలోమిఱే. అప్పడి అపూర్వమాక ఉణ్డాకప్పోవతోరు సన్నివేశత్తై స్వబుద్ధ్యా కల్పిత్తు దృష్టాన్తీకరిక్కిఱారాయ్త్తు ఇఙ్గే.

పేరరుళాళనే! దేవరీరుడైయ బాహుక్కళిల్ కఙ్కణఙ్గళినుడైయవుమ్ కేయూరఙ్గళినుడైయవుమ్ శోభై పరమ్బియిరుప్పతు ఎఙ్ఙనే శొల్లలాయిరున్దతెన్నిల్ ; కల్పకతరువిన్ శాఖైకళైచ్చుఴ్ఱి పుష్పసమ్బత్తు నిరమ్బియిరున్దాల్ ఎఙ్ఙనే అఴకుపెఱ్ఱిరుక్కుమో, అఙ్ఙనే శొల్లలాయిరున్దతుకాణ్ ఎన్గిఱార్. పారిజాతతరుస్థానీయర్ పేరుళాళర్ ; తదీయవిటపస్థానే బాహుక్కళ్ ; విటపఙ్గళై ముట్టాక్కిట్టుక్కిడక్కిఱ పుష్పఙ్గళిన్ స్థానే - కటక, అఙ్గదఙ్గళ్. * అర్థితార్థపరిదానదీక్షితనై పారిజాతమెన్నక్కుఱైయిల్లైయిఱే. * కారానైయిడర్కడిన్ద కఱ్పకమిఱే. "శ్రీహస్తిశైల శిఖరోజ్జ్వలపారిజాతమ్" ఎన్ఱు ముచ్చన్దియుమ్ ముఱైయిడాతారిల్లైయిఱే.

ఇవ్వాళవేయో? కల్పకతరువిఱ్కాట్టిలుమ్ మిక్క వీఱుడైయనాయిఱే ఎమ్బెరుమానిరుప్పతు. ["ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కే తన్నైత్తన్ద కఱ్పకమ్"] ఎన్ఱు - ఔదార్యత్తిల్ ప్రసిద్ధమాయిరుప్పతోరు కల్పకతరువిల్ వ్యావృత్తి అరుళిచ్చెయ్తారిఱే ఆఴ్వార్. అతావతు - అన్దకల్పకమ్ అర్థికళై ఉణ్డాక్కికొడుక్కమాట్టాతు ; సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణాతార్పక్కల్ తాన్ మేల్విఴునతిల్లై ; ఒరువనుక్కే పుష్పలమాక క్కొడుక్కమాట్టాతు; ఫలఙ్గళై క్కొడుత్తువిడుమి

త్తనై పోక్క త్తనై ఎక్కొడుక్కుమతిల్లై. ఇవై యిత్తనైక్కుమ్ విప్రతీప కోటియాయిత్తే * కలశజలధికన్యావల్లరీ కల్పశాఖియిరుప్పతు.

పేరరుళాళన్ కల్పశాఖియానాల్ అవనుడైయ బాహుక్కళ్ కల్పశాఖైయాకక్కడవతాయే; * కల్పకక్కావన నల్పాలత్తో శనితే. తిరుముత్తైక్కుక్కుత్తే కటకలక్ష్మియుమ్, అతఱ్కుమేలే అఙ్గదలక్ష్మియుమాక విరవి, బాహుదణ్డఙ్గళై జ్యోతిశ్చక్రమ్ ఆవరిత్తుక్కిడక్కుమ్నిలైమైక్కు ప్రసిద్ధోపమానమొన్ఱుమిల్లామైయాలే అభూతోపమై శొల్ల వేణ్డిత్తు.

ఇతనై అభూతోపమైయాకక్కొళ్ళాతే ప్రసిద్ధోపమైయాకవే కొళ్ళవడుక్కుమెన్బార్ ఇఙ్గే శొల్లక్కడవతొన్ఱుణ్డు; అతాకిఱతు-కిళైకళిలేయే పుష్పమ్ ఉదియామల్ కిళైకళిలే శిలకొమ్బుకళుణ్డాకి అవఱ్ఱిలే ఉదిత్తాలుమ్, పరప్పామాఱప్పూత్త పుష్పఙ్గళానవై ముళ్ళుక్క మిడైన్దిరుక్కుమ్బడియై నోక్కుమిడత్తు అక్కిళైకళిలేయే శుఱ్ఱిలుమ్ పుష్పఙ్గళ్ పూత్తిరుప్పతుపోల్ తోన్ఱువతు కైయాల్ అత్తైప్పఱ్ఱి "పారిజాతవిటపానభితః" ఎన్ఱుకిడక్కిఱతు; అన్ఱియుమ్, అభూతోపమైక్కు వినిగమకఙ్గళాన "యది, చేత్" ఇత్యాదిసన్దర్భఙ్గళుమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే కణ్డిలోమ్; ఆకైయాలే ఇతనై అభూతోపమైయెన్బతు అస్వరసమెన్బర్.

* అత్రేదమవధేయమ్.* ఇజ్జనమే ఆళ్వానుక్కుత్తిరువుళ్ళమాకిల్ అప్పోతు వచనవ్యక్తి ఇజ్జనమిరాతు; యచ్ఛబ్ద తచ్ఛబ్దఙ్గళై యుడైత్తు శ్లోకత్తై ప్పెరుక్కవేణ్డియ ఆవశ్యకతైయిరాతు. "కటకాఙ్గదలక్ష్మియాలే విళఙ్గుకిన్ఱ బాహుక్కళానవై శుఱ్ఱిలుమ్పరన్ద పుష్పసమృద్ధియాలే తికళ్కిన్ఱ పారిజాతవిటపఙ్గళై ఒత్తిరానిన్ఱన"

ఎన్ఱు పొరుళ్ తరుమ్బడియాన శ్లోకసన్దర్భమ్ అమైన్దిరుక్కుమ్ అన్ఱియుమ్, "ఉదియాత్" ఎన్ఱు లిజ్రూపమ్ ప్రయుక్తమాయిరుక్కుమ్బడియై ఉణర్ఙ్గునోక్కుక. అభూతోపమైక్కు "యది, చేత్" ఇత్యాదికళ్ తాన్ వినిగమకజ్ఞళెన్బతుమ్ నిరవలమ్బోక్తియామ్; "సకాఞ్చనే యత్ర మునేరనుజ్ఞయా నవామ్బుదశ్యామతనుర్న్యవిక్షత । జిగాయ జమ్బూజనితశ్రియః శ్రియం సుమేరుశృఙ్గస్య తదా తదాసనమ్." [మాఘకావ్యే. ౧-౧౯.] ఇత్యాది పరిశ్కృతస్థలజ్ఞళ్ కాణ్గ.

తిరువాయ్మొழிయిల్ "శఙ్గప్పలపలశెయ్తు" [3-౧౦-౧] ఎన్ఱపాట్టిన్ ఈట్టిలే "ఒళ్ వాళ్ తణ్డుకొణ్డు" ఎన్ఱవిడత్తిలే—

"ఒరుకల్పకత్తరు పణైత్తు క్కాణ్త్తోఱు మరుమ్బినాప్పోలే యాయిఱ్ఱు వడివుమ్ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్ శేర్న్దశేర్త్తియిరుప్పతు."

ఎన్ఱిఱ శ్రీసూక్తి ఇన్దశ్లోకత్తై అడిమొఱ్ఱుయుమెన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి.

"అభితఃపరితస్సమయా నికషాహాప్రతియోగేపి" ఇత్యనుశాసనాత్ "పారిజాతవిటపాన్" ఇతి ద్వితీయా. [విడమ్బయసి.] విడమ్బనమావతు - తిరస్కరణముమ్, అనుకరణముమామ్; ఇఙ్గే అనుకరణార్థకమ్. ఆతతా='తను - విస్తారే' ఎన్ఱిఱధాతు ఆఙ్పూర్వకమాయ్ కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తమాయ్ క్కిడక్కిఱతు. "తతం వ్యాప్తే విస్తృతేచ" ఇతి మేదినీ. ... ... (౨౮)

శ్లో॥ మథ్యమానచలఫేనిలసిన్ధు
ప్రోత్థితిక్షణదశాం గమితా తే ।
వక్షసి స్ఫురితమౌక్తికహారే
కౌస్తుభశ్చ కమలా చ కరీశ ! ॥ ౨౯ ॥

పదవురై.

హే కరీశ != శ్రీహస్తిగిరినాథనే !
స్ఫురితమౌక్తికహారే = తళతళెన్ఱ ముత్తుహారత్తైయుడైయతాన
తే వక్షసి = ఉనతు తిరుమార్పిల్
కౌస్తుభశ్చ = శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్
కమలా చ = పిరాట్టియుమ్,
మథ్యమానచల ఫేనిలసిన్ధు ప్రోత్థితిక్షణదశామ్ = కడైయప్పడానిన్ఱుమ్ (అతనాల్) అలైయానిన్ఱ నురైకళైయుడైత్తాయుమిరానిన్ఱ కడలిల్ నిన్ఱుమ్ ఉదిత్తసమయత్తిల్ అవస్థైయై
గమితా = అడైవిక్కప్పట్టుళ్ళన.

[మథ్యమానేత్యాది] తిరుత్తోళ్కళినఴకు తిరుమార్పిలే కొణ్డుమూట్ట, అతినఴకై అనుభవిక్కిఱార్.

నమ్ ఆఴ్వార్కళుక్కుమ్ ఆచార్యర్కళుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిల్, అల్లాత అవయవఙ్గళెల్లామ్ ఒరుతట్టుమ్ తిరుమార్పు ఒరుతట్టుమాయిరుక్కుమ్. అతుక్కడి ఎన్నెన్నిల్ ; ["వేదాన్తాస్తత్త్వచిన్తాం మురభిదురసి యత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి."] పరతత్త్వమ్ ఇన్నతెన్ఱు నిర్ణయిక్కైయిలే * ముయన్ఱు శ్రమప్పట్టు వేదాన్తఙ్గళ్ శ్రీమన్నారాయణనుడైయ తిరుమార్పిలే పిరాట్టియినుడైయ పాదలాక్షారసాఙ్కత్తైక్కణ్డు 'ఇవనేయిత్తే పరతత్త్వమాకక్కడవన్' ఎన్ఱు నిర్ణయిత్తుక్కరైయేఱిన తిరుమార్పు. ఆకవే, పరతత్త్వత్తుక్కు ప్రకాశకమాన అవయవమిత్తే తిరుమార్పు.

ఇన్నముమ్, పిరాట్టి మేల్విఴున్ద విరుమ్బుమ్పడియాన ఏఱ్ఱమ్ తిరుమార్పుక్కిత్తే అసాధారణమ్. [" అకలకిల్లేనిఱైయుమెను

అలర్ మేల్ మఙ్గైయురై మార్పా !. "] " తిరుమార్ పైవిట్టు అకలకిల్లేన్ ; తిరుమార్ పైవిట్టు అకలకిల్లేన్ " ఎన్గిఱ ఇన్వార్త్తైయేయాయ్త్తు పిరాట్టివాయిల్ ఎప్పోతుమ్ నరువతు. ఇతుతాన్ అకన్ఱిరున్ద శొల్లుకిఱవార్త్తైయన్ఱు ; తనక్కు అకలుకైక్కు ప్రసక్తియిన్ఱిక్కేయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ తిరుమార్పిన్ భోగ్యత్తైయై అనుసన్ధిత్తు అప్రసక్త ప్రతిషేధమ్ పోలే శొల్లుకిఱవార్త్తైయిఱే. తిరుమార్పిన్ భోగ్యత్తై పశుత్తుకిఱపాడిఱే. ఇతు

" యద్బ్రహ్మకల్పనియుతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషం సృజతి జన్తురిహ క్షణార్థే " ఎన్నుమ్బడి తీరక్కళ్ళియ అపరాధమ్ పణ్ణిప్పోరుకిఱ నమక్కు ఇత్తిరుమార్పితే ఆశ్వాసహేతువాకిఱతు.

[మథ్యమానేత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిలే ముక్తాహారఙ్గళ్ తళతళైన్ఱు విళఙ్గువతుమ్, ఇడైయే శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్ నాయ్చ్చియారుమ్ తికళ్వతుమాన ఇన్దనిలైమై ఎఙ్ఙనే వణ్ణిక్కలాయిరున్దతెన్నాల్ ; పణ్డొరుకాల్ దేవతైకళుక్కు జీవనమళిప్పతఱ్కాక క్కడల్ కడైన్దరుళిన కాలత్తిలే, అక్కడైతలాలే నురైకళ్ కిళర్న్దు 'కరుఙ్గడల్' ఎన్నుమ్బడియాన కరునిఱమ్ మాఱి వెణ్ణిఱమ్ పెఱ్ఱ అక్కడలిల్ నిన్ఱుమ్ ఇన్ద శ్రీకౌస్తుభముమ్ నాయ్చ్చియారుమ్ తోన్ఱిన సమయత్తిల్ నిలైమైయాక తాదాత్మ్యమ్ శొల్లలాయిరున్దతెన్గిఱార్.

సముద్రస్థానత్తిలే తిరుమార్పుమ్, మథనకాల సముత్థితమాయ్ అతఏవ చఞ్చలమాయిరానిన్ఱ నురైకళిన్ స్థానత్తిలే - తళతళైన్ఱ ముక్తాహారఙ్గళుమ్, అన్ద నురైకళినిడైయే శ్రీకౌస్తుభముమ్ కమలైయుమ్ ఉదిక్కప్పెఱ్ఱ సముదయదశైయిన్ స్థానత్తిలే ఇప్పోతు

తిరుమార్పిలేవిళఙ్గుమ్ నిత్తిలైత్తామమ్ ఆకఇజ్జనే ఉరువకప్పడుత్తి యిరుక్కుమితు మికవుమ్ పొరున్దుమాఱు కాణ్గ.

చలాశ్చ తే ఫేనాశ్చ-చలఫేనాః, తే అస్మిన్ సన్తీతి చలఫేనిలః; మథ్యమానశ్చాసౌ చలఫేనిలశ్చేతి విశేషణోభయపదకర్మధారయసమాసః. "ఫేనాదిలచ్చ" [౫-౨-౯౯.] ఇతి సూత్రాదిలచ్ ప్రత్యయే ఫేనిల ఇతిరూపసిద్ధిః. మథ్యమానచలఫేనిలాత్ సిన్ధోః ప్రోత్థితిః - ఉత్థానమ్; ఉత్థితేః క్షణః - ఉత్పత్తికాలః. తస్మిన్ యా దశా, తామ్ ఇతివ్యుత్పత్తిః. సిన్ధువుక్కు "మథ్యమాన" ఎన్ఱ విశేషణమిట్టతు చలఫేనిలత్వత్తుక్కు ఉపష్టమ్భకమాక - ఎన్ఱుశొల్లువర్కళ్; "ప్రోత్థితిక్షణదశామ్" ఎన్ఱు శొల్లుకైయాలే అన్దసమయమ్ మథనసమయమెన్ఱు కాట్టుకైక్కాక - ఎన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్. "చల" ఎన్నుమ్ విశేషణత్తై ఫేనఙ్గళుక్కుక్కొళ్ళామల్ సిన్ధువుక్కుక్కొళ్వారుముళర్; అతు స్వరసమన్ఱు; దార్ష్టాన్తికత్తిల్ "స్ఫురితమౌక్తికహారే" ఎన్ఱు స్ఫురితత్వవిశేషణమ్ ముక్తాహారత్తుక్కు ఇట్టిరుప్పతాల్ దృష్టాన్తత్తిల్ చలత్వవిశేషణమ్ ఫేనత్తుక్కు ఆవతేఉచితమ్. తిరుమార్పిలే అశైకిన్ఱ ముక్తాహారఙ్గళానవై కడలిలే చలియానిన్ఱ నురైకళోడే ఒత్తిరుక్కిన్ఱనవెన్ఱు శొల్లుకైయితే ఉచితమ్.

ఇన్దశ్లోకత్తిన్ తాత్పర్యత్తైయే తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి, భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే "హారస్ఫారితఫేనమ్, అంశులహరీమాలర్ధిన్, ముక్తాఫలశ్రేణీశీకరదుర్దినమ్, తతఇతో వ్యాకీర్ణరత్నోత్కరమ్, ఆవిఃకౌస్తుభలక్ష్మి, రఙ్గవసతేర్నిస్సీమభూమోద్భుతమ్, వక్షో మన్దరమథ్యమానజలధిశ్లాఘం విలోకేమహి." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్త శ్లోకమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

సముద్రమథనవృత్తాన్త మిరుక్కుమ్బడి యెఙ్ఙనేయెన్నిల్ :— మున్నొరుకాలత్తిల్, ఒరువిద్యాధరమకళ్ ఇవ్వణ్డోళత్తిఱ్కు అప్పా ఱ్ఱిలుళ్ళ విష్ణులోకత్తిల్ శెన్ఱు! తిరుమకళై ప్పుకళ్న్దుపాడి అవళాల్ ఒరుపుష్పమాలై ప్రసాదిక్కప్పెఱ్ఱు మిక్కమకిళ్చ్చియోడు అమ్మాలైయై తన్ కైవీణైయిల్ ధరిత్తుక్కొణ్డు బ్రహ్మలోకమార్గమాక మీణ్డువరుకైయిల్ దుర్వాసమహర్షి ఎతిర్ప్పట్టు అవళై వణఙ్గిత్తుతిక్క, అన్దవిద్యాధరమకళ్ అమ్మాలైయై అన్దమహామునిక్కు అళిత్తిట్టాళ్. అతన్ పెరుమైయై ఉణర్న్దు అతనై శిరసా వహిత్త అన్దమునివరర్ ఆనన్దభరితరాయ్ దేవలోకత్తుక్కు వన్దు, అప్పొళుతు అఙ్గు ఉల్లాసమాక ఐరావతయానైయిన్మేల్ ఊర్వలమ్ వన్దుకొణ్డిరున్ద దేవేన్ద్రనైక్కణ్డు అవనుక్కు అన్దమాలైయై కైనీట్టిక్కొడుక్క, అవన్ అతనై అఙ్కుశత్తాల్ వాఙ్గి అన్దయానైయిన్ పిడరియిన్మేల్ వైత్తవళవిల్, అన్ద మత్తమతఙ్గజమ్ అప్పూమాలైయై త్తుతిక్కైయాల్ పిడిత్తు ఇళుత్తుక్కీళెఱిన్దు కాలాల్ మిదిత్తుత్తువైత్తతు; మహర్షి అతనైక్కణ్డు కడుఙ్కోపఙ్కొణ్డు దేవేన్ద్రనై నోక్కి- "ఇవ్వాఱు శెల్వచ్చెరుక్కుఱ్ఱ ఉన్నుడైయ ఐశ్వర్యమెల్లామ్ కడలిల్ ఒళిన్దుపిడక్కడవన" ఎన్ఱు శపిక్క, ఉడనే దేవర్కళుడైయ శెల్వమడఙ్గలుమ్ ఒళిన్దన; ఒళియవే, అసురర్ వన్దుపోరుత్తు అవర్కళై వెన్ఱిట్టనర్. పిన్బు దేవేన్ద్రన్ దేవర్కళోడు తిరుమాలైచ్చరణమడైన్దు, అవర్ అభయమళిత్తుక్కట్టళైయిట్టపడి, అసురర్కళైయుమ్ తుణైక్కొణ్డు మన్దరమలైయై మత్తాక నాట్టి, వాసుకియెన్నుమ్ మహానాగత్తైక్కడైకయిఱాకప్పూట్టిక్కడలైక్కడైయలాయినర్. అప్పోతు కడలిల్నిన్ఱుమ్ పిరాట్టి, శ్రీకౌస్తుభమణి, చన్ద్రన్, కల్పకమ్, ఐరావతమ్, ఉచ్చైశ్శ్రవస్, అమృతమ్ ముతలియ పల శ్లాఘ్యవస్తుక్కళ్ పిఱన్దన. ఇతిసఙ్క్షేపః.

ప్రోత్థితి=“ష్ఠా-గతినివృత్తౌ” ఎన్నుమ్ ధాతు, “స్థాగాపాపచోభావే” ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ క్తిన్ ప్రత్యయాన్తమాయ్, ప్ర, ఉత్, ఇత్యుపసర్గద్వయపూర్వకమాయ్ కిడక్కిఱతు. “ప్రోత్థితక్షణ” ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువర్; అన్దపాఠత్తిల్, ప్రోత్థితశబ్దమ్ భావే క్తప్రత్యయాన్తమెన్ఱు కొళ్ళక్కడవతు. ప్రోత్థితమ్=ప్రోత్థానమిత్యర్థః (౨౯)

శ్లో॥ అఞ్జనక్షితిభృతో యది నామ
ఉపత్యకా వరద! హేమమయీ స్యాత్।
తాదృశీ తవ విభాతి తు లక్ష్మీః
అమ్బరీ బత! విడమ్బితవిద్యుత్॥ ౩౦॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదరాజనే!
విడమ్బితవిద్యుత్=మిన్నల్ పోన్ఱ తాన
తవ అమ్బరీ లక్ష్మీస్తు=ఉనతు పీతామ్బర శోభైయోవెన్ఱాల్,
అఞ్జనక్షితిభృతః=అఞ్జనమయమాన ఓరు పర్వతత్తినుడైయ
ఉపత్యకా=తాఴ్వరైయానతు
హేమమయీ=స్వర్ణమయమాక
స్యాద్యదినామ=ఇరుక్కుమేయాకిల్
తాదృశీ=అతుపోన్ఱతాక
విభాతి=విళఙ్గానిన్ఱతు;
బత!=ఆశ్చర్యమ్.

[అఞ్జనక్షితిభృత ఇత్యాది.] తిరుమార్పినఴకు పీతకవాడైయిలేకొణ్డుతళ్ళి, అతనై అనుభవిక్కిఱార్. మేఘశ్యామనాన తిరువరైక్కు ప్పురభాగస్థానమాన తిరుప్పీతామ్బర మమైన్దిరుక్కుమ్బడియై అభూతోపమైయాలే పేశుకిఱార్. మైనణ్ణమాన ఓరు మలైక్కు హిరణ్మయమాన ఓరు తాఴ్వరైయుణ్డాకిల్, తిరుప్పీతామ్బరత్తిన్ శోభైయై అతనోడు ఒప్పిడలామెన్గిఱార్. అఞ్జనపర్వతత్తిన్ స్థానత్తిలే పేరరుళాళన్; హిరణ్మయసానుస్థానత్తిలే తిరుప్పీతామ్బరమ్ “విడమ్బితవిద్యుత్” ఎన్ఱ విశేషణమ్ - దృష్టాన్తకోటి.

యిల్ "హేమమయీ" ఎన్రతఱ్కు అనుగుణమాకక్కడక్కడతు. "అఞ్జనక్షితిభృతః" ఎన్రతఱ్కు అనుగుణమాక దార్ష్టాన్తికత్తిల్ వచనవ్యక్తియొన్రుమిల్లైయేయెన్న వేణ్డా; "వరద తే" ఎన్ను మ్బాతే 'అన్ద అంశమ్ ధర్మిగ్రాహకమానసిద్ధమ్' ఎన్రు ఇవర్కు త్తిరువుళ్ళ మ్బాలుమ్. పేరరుళాళనుడైయ తిరువురువవణ్ణమ్ కీర్తేశొల్లిర్ప్రా హ్రైయాలుమ్ సుప్రసిద్ధమాకైయాలుమ్ దృష్టాన్తబలాదపి సువ్యక్త మాకక్కూడియతాకైయాలుమ్ ఇఙ్గేశొల్లిర్రిల్లైయెన్రుకొళ్క.

భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే "కటీకాన్తిసంవాది చాతుర్య నీవీలసద్రత్నకాఞ్చీకలాపానులేపమ్ । మహాభ్రం లిహాన్నీరుమాణి క్యసానూరివాభాతి పీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః" ఎన్రుగుళిచ్చెయ్తిరుప్పతు ఇన్ద శ్లోకార్థత్తై ఒరుపుడై తిరువుళ్ళత్తిఱ్కొణ్డు ఎన్నలామ్.

అఞ్జనమయశ్చాసౌ క్షితిభృచ్చ; తస్య. [ఉపత్యకా] "ఉప త్యకాఽద్రేరాసన్నా భూమిః" ఇత్యమరః. హేమ్నో వికారః - హే మమయీ. అమ్బరస్య ఇయమ్ - ఆమ్బరీ. విడమ్బితా విద్యుత్ యయాసా - విడమ్బితవిద్యుత్; మిన్నల్పోన్ర ఎన్రపడి.

శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే "ఐన్దీవరీ క్వచిదపి క్వచనారవిన్దీ చాన్ద్రా తపీ క్వచనచ క్వచనాఽథ హైమీ । కాన్తిస్తవౌఘపరభాగపర స్పరశ్రీః పార్యేత పారణయితుం కిము చక్షుషో మే." ఎన్ర శ్లోక త్తాల్ దివ్యావయవఙ్గళుక్కుమ్ దివ్యభూషణ పీతామ్బరాదికళుక్కు ముణ్డాన పరభాగశోభైయై అనుభవిత్తగుళిన అర్థమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధే యమ్. (30)

ఇతి స్వాగతాదశకం సమాప్తమ్.

అథ వసన్తమాలికా దశకమ్.

శ్లో॥ పరభాగమియాద్రవేస్తమిస్రా
వరదాద్య త్వయి తన్నిశామయామః ।
గమితా తవ వక్త్రచిత్రభానోః
పరభాగం నను కాన్తలీ తమిస్రా ॥ ౩౧॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే !
తమిస్రా=ఇరుళ్ తిరళానతు
రవేః=సూర్యనుక్కు
పరభాగమ్=పరభాగమెన్నుమ్మడిసై
ఇయాత్=అడైయట్టుమ్ ;
[సూర్యనుక్కు రాత్రి పరభాగమాయిరుక్కుమెన్గిఱ వ్యవహారమ్ ఉణ్డాయిడుక ఎన్ఱపడి.]
తత్=అన్దనిలైమైయై
అద్య=ఇప్పోతు
త్వయి=ఉన్ పక్కలిల్
నిశామయామః=కాణానిన్ఱోమ్ ;
[ఎజ్జనేయెన్నిల్ ;]
తవ=ఉన్నుడైయ
కాన్తలీ తమిస్రా = తిరుక్కుఴఱ్కత్తైయిలే యుళ్ళ ఇరుళానతు
వక్త్రచిత్రభానోః= తిరుముకమణ్డలమాకిఱ సూర్యనుక్కు
పరభాగమ్=పరభాగశోభైసై
గమితా నను=అడైవిక్కప్పట్టిరానిన్ఱతిఱే.

[పరభాగమిత్యాది.] ఇని చతుర్థదశకమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలవర్ణనపరమాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు. తిరుముకమణ్డలమాకిఱతు – తిరునెఱ్ఱి, తిరుప్పురువమ్, తిరుక్కణ్, తిరుమూక్కు, తిరుక్కణ్ణోక్కమ్, తిరుప్పవళనిలవు, పున్ముఱువల్పురుక్కు, దివ్యకపోలమ్ ముతలియ సన్నివేశఙ్గళమైయప్పెఱ్ఱతే యిరుప్పతు; అవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ వర్ణిప్పతాయ్త్తు ఇన్దదశకమ్.

* కతిరాయిరమిరవికలన్దెరిత్తాలొత్త నీణ్ముడియోడు తోళ్ తీణ్డియాన తిరుముకమణ్డలత్తిన్ వెళిచ్చెఱిప్పుమ్, "కొళ్కిన్ఱకోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొణ్ణ్ణుమ్సురుళ్ఇన్ ఉళ్కొణ్డ నీలనన్నూల్తఴై

కొల్ ?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాన తిరుక్కుఴల్క్కత్తై యి ను ఴుజ్జుమ్ ఆకవిప్పడి " సామానాధికరణ్యంహి తేజస్తిమిరయోః కుతః ?" ఎన్న వ్రణ్ణామే ఒరు శేర్త్తియాక అమైన్దిరుక్కుమ్బడిక్కు చమత్కారమాక ప్పాశురమిడుకిఱార్ - పరభాగమిత్యాది.

ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా పొరుళురైత్తిరుక్కి అపడియై రసికర్కళ్ మఱన్దొఴియక్కడవర్కళ్ ఆఴ్వానుడైయ తిరువుళ్ళత్తుక్కు మిక్కైయాతే శబ్దసన్దర్భత్తుక్కు మిణఙ్గాతే అవర్ ఎఴుతియిరుక్కైయాలే పల రసికవిద్వాన్గళ్ అతిలే అస్వారస్యముప పాదిప్పర్కళ్. అవర్కళ్ ఉకక్కుమాఱు ఉరైక్కిన్ద్రోమిఙ్గే

ఒరునిఱత్తినుడైయ సన్నిధానత్తిలే అతుక్కు ప్రతిభటమాన మఱ్ఱొరునిఱమ్ అమైన్దిరున్దుశోభిత్తాల్ అన్దశోభై పరభాగశోభై యెనప్పడుమ్. "వర్ణాన్తరసన్నిధానజన్య వర్ణోత్కర్షస్య పరభాగఇతి నామ" ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతావుమ్. పెరుమాళుడైయ కరియతిరుమేనియిలే * హిరణ్యవర్ణైయాన పిరాట్టి తికఴ్వతు పరభాగశోభై. కొవ్వైక్కనిపోన్ఱ తిరువధరత్తినరుకే ముల్లైయరుమ్బుపోన్ఱతిరుముత్తుక్కళ్ తికఴ్వతు పరభాగశోభై. అతివిశాలతమాలనిభమాన బాహుక్కళిలే కనకమయ కటకాఙ్గదఙ్గళ్ విళఙ్గువతు పరభాగశోభై. ఇఙ్గనే పల కాణ్గ. సూర్యనుక్కు ఇరుళ్ పరభాగమెన్ఱు ఒరువరుమ్ వ్యవహరిప్పతిల్లై. అప్పడి ఒరువర్ వ్యవహరిత్తాలుమ్ అతు అసమ్బద్ధమాకుమ్. పరస్పరమ్ ప్రతిద్వన్ద్వికళాన ఇరణ్డువర్ణఙ్గళుక్కు సాహచర్యమ్ కణ్డవిడత్తిలేయాయిత్తు "అతుక్కు ఇతు పరభాగమాయిరానిన్ఱతు" ఎన్ఱు శొల్లవడుక్కుమ్ శివప్పునిఱత్తై ఒరుకాలత్తిలే కణ్డవర్ మఱ్ఱొరు కాలత్తిలే కఱుప్పునిఱత్తై క్కణ్డానాకిల్ అవర్ 'అన్దశివప్పుక్కు ఇన్దకఱుప్పు పరభాగ

మాయిరానిన్ఱతు' ఎన్ఱు శొల్లమాట్టార్; నెఞ్జిలుమ్ నినైయార్. ఇరణ్డువర్ణఙ్గళైయుమ్ సమానకాలత్తిలే సన్నిహితఙ్గళాక క్కాణుమవనే పరభాగమెన్నక్కరుతువన్. ఇప్పడియానపిన్బు, "భాస్కరనుక్కు తమిస్రైయానతు పరభాగమ్" ఎన్గిఱ వ్యవహారముణ్డాక ప్రసక్తియిల్లై. సూర్యనుక్కుమ్ తమిస్రైక్కుమ్ సాహచర్యమ్ ఉపలబ్ధమాకిల్ అఙ్గనేవ్యవహరిక్కక్కూడుమ్. అతు కదాప్యనులభ్యమాకైయాలే తాదృశవ్యవహారమ్ ఘటియాతు - ఎన్బతు సర్వసహృదయ హృదయఙ్గమమాన విషయమ్. ఇప్పడి అసంఘటితమాన వ్యవహారమ్ సంఘటితమాయిడుకవెన్ఱు ఆపత్తి పణ్ణుకిఱార్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే.

[రవేఃతమిస్రా పరభాగమియాత్.] 'పకలుక్కు ఇరవానతు పరభాగమాయిరుక్కిన్ఱతు' ఎన్గిఱ వ్యవహారమ్ ఉలకిల్ ఇల్లైయేయాకిలుమ్ అన్దవ్యవహారముణ్డాకలామెన్ఱపడి. ఇన్ద ఆపాదనత్తుక్కు నిమిత్తమేతెన్నిల్; [తత్ అద్య త్వయి విశ్రామయానుః] అన్ద పరభాగశోభైయై ఉన్నళవిలే కాణానిన్ఱోమిఱే. కాణ్గిఱపడి తానెఙ్ఙనేయెన్నిల్; [గమితేత్యాది.] [కౌస్తుభీ తమిస్రా తవ వక్త్రచిత్రభానోః పరభాగం గమితానను] ఆయిరఙ్కతిరుడైయ ఆదిత్యనుదిత్తాఱ్పోన్ఱుళ్ళ తిరుముకమణ్డలముమ్, కాళరాత్రికళ్ పల తిరణ్డాఱ్పోన్ఱుళ్ళ మున్నుచ్చిమయిర్క్కత్తైకళుమ్ ప్రాప్తపరభాగపరస్పరశ్రీయాయ్క్కొణ్డు ఉన్ పక్కలిలే విళఙ్గక్కాణానిన్ఱోమాకైయాల్ 'పకలుక్కు ఇరవు పరభాగమ్' ఎన్గిఱ ప్రథై పరవక్కడవతెన్గిఱార్. ఇఙ్ఙనే అరుళిచ్చెయ్కిఱవివర్క్కు త్తిరువుళ్ళక్కరుత్తు ఎన్నెన్నిల్; పేరరుళాళనుడైయ కున్తళఙ్గళ్ కాళరాత్రిపోలే కఱుత్తు విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్బతుమ్, తిరుముకమణ్డలమ్ కతిరాయిరమిరవిపోలే

జ్వలియానిన్ఱ తెన్బతుమ్, ఇన్దముఖకున్తళజ్గళుడైయ పరభాగపరమ్పర శ్రీ పరమభోగ్యమాయిరానిన్ఱ తెన్బతుమ్ ఇతనాల్ సిద్ధిక్కుమ్.

"పరభాగమియాద్రవేన్తమిస్రా" ఎన్గిఱ ఆపాదనమ్ కవినమ యసరణిసజ్గతమెన్ఱుమ్ స్వార్థత్తిలే నోక్కుడైయతల్ల వెన్ఱుమ్ ఉణర్క. ఇన్ద ఆపాదనమ్ దార్ష్టాన్తికమాన ముఖకున్తళజ్గళ్ సహ ప్రాంశుతమిస్రా సన్నిభజ్గళెన్ఱు మిడత్తై దృఢీకరిక్కుమళవిలే విశ్రాన్తమ్.

పరభాగశబ్దమ్ ధర్మపరమా? ధర్మిపరమా? ఎన్ఱు శిలర్ విమర్శిప్పర్కళ్; తత్తత్ప్రకరణానుగుణమాక ఉభయపరమాకవుమ్ కొళ్ళత్తకుమ్. ఇతఱ్కు ఒరునిదర్శనమ్ కాట్టువోమ్:— వేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త విరోధపరిహారరహస్యత్తిల్ ద్వయాధికారత్తిలే "[౮౨] పురుషకారమెన్ఱు పురుషర్ శెయ్యుమ్ తొఴిలాయిరుక్క ఘటకచేతనవిశేషత్తై పురుషకారమెన్ఱు శొల్లుకిఱపడియెన్ననిల్; రాజకులమెన్ఱు రాజావష్టమ్భత్తై కవికళ్ కూఱచ్చొల్లుమాపోలే ఇతువుమ్ పురుషనోరువనైక్కిట్టుమ్బోతు తనక్కు మున్నిలైయాక్కుకిఱ చేతనవిశేషత్తిలే లోకోక్తిచ్చాయైయాలే శొల్లప్పడుకిఱతు." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతై ఇజ్గే స్మరిత్తుక్కొళ్క. ఇవ్వఴైవిల్ తానే పరభాగశబ్దత్తుక్కు 'పరభాగమాయిరుక్కుమ్తన్మై' ఎన్గిఱపొరుళుమ్ సజ్గతమాకక్కుఱైయిల్లై "చేతనస్య లక్ష్మీః పురుషకారో భవతి" ఎన్ఱుమ్, "చేతనస్య లక్ష్మీః పురుషకారం కరోతి" ఎన్ఱు మిరణ్డువిధమాన ప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమావతుపోల్, "సూర్యః తమిస్రాయాః పరభాగః భవతు" "సూర్యః తమిస్రాయాః పరభాగం ప్రాప్నోతు" ఎన్ఱ ద్వివిధప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమేయామ్ ఇతుతాన్ లోకోక్తిచ్చాయైయాలే ఎన్ఱుకొళ్క.

సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిలే – "సహస్రభానుసన్నిభ భగవద్వదనశోభాసన్నిధానాత్ తమిస్రాసదృశకున్తలశోభా సుతరాం భాసత ఇతి భావః." ఎన్ఱైయుళ్ళ తాత్పర్యమొన్ఱే సఙ్గతమావతు. "లోకే ప్రసిద్ధా రాత్రేస్సూర్యపరభాగప్రాప్తిః – ప్రాప్తవక్త్రచిత్రభానుపరభాగాయాం త్వదీయకున్తళతమిస్రాయాం స్పష్టం దృష్టేతి నిష్కృష్టోऽర్థః." ఎన్ఱైయుళ్ళతుమ్, "పశ్చాద్భాగం గమితా ....పరభాగ ఏవ పరభాగ ఇతి శ్లిష్టరూపకమ్" ఎన్ఱైయుళ్ళతుమ్ క్లిష్టరూపమామత్తనై. పరభాగశబ్దత్తిఱ్కు శ్లేషభఙ్గియాలే పశ్చాద్భాగార్థకత్వముమ్ కొళ్ళక్కూడుమాయినుమ్ అతు ఇఙ్గే అనుపయుక్తమ్; అనుభవధోరణీస్వారస్య భఙ్గకముమామ్.

పరభాగశబ్దత్తుక్కు పశ్చాద్భాగమెన్ఱ అర్థత్తై ఇఙ్గేకొణ్డో మ్రిన్దాల్ ముఖకున్తళఙ్గళుక్కుళ్ళ పరభాగపరస్పరశ్రీయై అనుభవిక్క ఊరెన్నప్పోకాతు. పిన్పుఱత్తిలే తిరుక్కుళఱ్కఱ్ఱైయైయుమ్ మున్పుఱత్తిలే తిరుముకమణ్డలత్తైయు మనుభవిక్క ఊరెన్ఱివ్వళవే యాయ్త్తు చ్చొల్లవడుప్పతు. ఆళ్వానుడైయ తిరువుళ్ళమ్ ఇవ్వనుభవత్తిలే విశ్రాన్తనుల్ల. "కాన్తళీతమిస్రా" ఎన్ఱతు పశ్చాద్భాగవ్యాప్తమాన కున్తళశోభైయై చ్చొల్లుకిఱతల్ల; "శెఙ్గమలమలర్ శూళ్ వణ్డినమ్పోలే శురుణ్డిరుణ్డ కుళల్ తాళ్న్ద ముకత్తాన్" ఎన్ఱుమ్ "శెఙ్గమలప్పూవిల్ తేనుణ్ణుమ్వణ్డేపోల్ పఙ్గికళ్ వన్దు పవళవాయ్ మొయ్ప్ప" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తపడియే ముఖకమలత్తిల్పడిన్దుళ్ళ కున్తళఙ్గళిన్ శోభైయై చ్చొల్లుకిఱతు. తిరునెఱ్ఱిక్కు అష్టమీచన్ద్రనై ఉపమానమాక్కొణ్డరైప్పతిన్ కరుత్తైయుమ్ ఆరాయ్క.

ఇయాత్='ఇణ్ గతౌ' ఎన్ఱ ధాతువిల్ విధిలిఙ్ ప్రథమపురుషైకవచనమ్. తమిస్రా="తమిస్రా తామసీ రాత్రిః" ఎన్ఱ అమర

కోశత్తాల్ ఇరుళ్ మిక్క ఇరవై చ్చొల్లుమ్. "తమిస్రం తిమిరే, కోప్పే పుంసి, స్త్రీతు తమస్తతౌ। కృష్ణపక్షనిశాయాంచ" ఎన్ఱ కోశాన్తరత్తాల్ తమస్సమూహత్తైయుమ్శొల్లుమ్. ["తన్నిశామయామః"=] 'సామాన్యే నపుంసక' వివక్షైయాలే తత్ ఎన్ఱు పదవిభాగమ్ శెయ్యలాయిఱ్ఱు. తమ్ ఎన్ఱుమ్ పిరిక్కలామ్. [నక్త్రచిత్రభానోః.] నక్త్రమేవ చిత్రభానుః, తస్య. "అగ్నిర్వైశ్వానరో వహ్నిః.........చిత్రభానుర్విభావసుః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తాల్ చిత్రభానుశబ్దమ్ అగ్నివాచకమాయినుమ్ "చిత్రభానుః పుమాన్ వైశ్వానరేచాఽహస్కరేపిచ" ఎన్ఱ కోశత్తాల్ సూర్యవాచకముమామ్; "ద్యుమణిస్తరణిర్మిత్ర శ్చిత్రభానుర్విరోచనః" ఎన్ఱు అమరనుమ్ శొన్నాన్. [కాన్తళీ] కున్తళానా మియమితి తద్ధితవృత్తిః. ఇన్ద శ్లోకమ్ ముతల్ "ముఖమున్నసమ్" ఎన్నిఱ శ్లోకమళవుముళ్ళ పత్తుశ్లోకఙ్గళ్ - $ వసన్తమాలికావృత్తమ్. వృత్తరత్నాకరత్తిల్ చతుర్థాధ్యాయత్తిల్ అర్ధసమవృత్తప్రకరణత్తిల్ "విషమే ససజా గురూ సమే చేత్సభరా యశ్చ వసన్తమాలికా స్యాత్" ఇతి తల్లక్షణముక్తమ్. ముతల్ పాదముమ్ మూన్ఱామ్ పాదముమ్ పతినోరక్షరఙ్గళుడైయనవాయ్, ఇరణ్డామ్ పాదముమ్ నాన్గామ్ పాదముమ్ పన్నిరణ్డు అక్షరఙ్గళుడైయనవా యిరుక్కైయాలే అర్ధసమవృత్తకోటి ప్రవిష్టమాయిత్తు. (3౧)

శ్లో॥ ఉభయోరపి పక్షయో స్థితిర్మే
విషమీభావనిరాసదాఽష్టమీతి।
ఉపమానజనస్పదే చ సేన్దోః
వరదాఽభూద్భవతో లలాటలక్ష్మ్యాః॥ 3౨॥

$ ప్రస్తావనైయిలే ఇన్ద దశకమ్ "ఉపజాతి" ఎన్ఱు నిర్దేశిక్కప్పట్టిరుప్పదు ప్రామాదికమ్.

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే !
ఉభయోః పక్షయోరపి=శుక్లముమ్ కృష్ణముమాకియ ఇరణ్డుపక్షఙ్గళిలుముళ్ళ
అష్టమీ ఇతి యా తిథిః } అష్టమియెన్గిఱ యాతొరు తిథియానతు
ఇన్దోః=చన్ద్రినుక్కు
విషమీభావ నిరాసదా } వైషమ్యత్తైప్పోక్కుడిక్కు వల్లతో,

సా=అన్ద అష్టమీతిథియానతు
ఇన్దోః=(అన్ద) చన్ద్రినుక్కు
భవతః=ఉన్నుడైయ
లలాటలక్ష్మ్యా (సహ)=తిరునెఱ్ఱియిన్ అழకోడే
ఉపమానజసమ్పదే చ=ఒప్పిడువతనాలుణ్డాకియ శెల్వత్తిఱ్కు పోరుట్టుమ్
అభూత్=(కారణమాక) ఆయిఱ్ఱు.

[ఉభయోరపీత్యాది.] తిరునెఱ్ఱియిలழకై అనుభవిక్కిఱార్. అష్టమీచన్ద్రనై అనుకరిత్తిరుక్కుమాయిత్తు తిరునెఱ్ఱి. వేదాన్తదేశిక నరుళిచ్చెయ్త పరమపదసోపానత్తిలే ఒన్బతావతాన పరాప్తిపర్వత్తిలే

"తిరుక్కుழల్ శేర్త్తియాలే ఒరుభాగమిరుళోడే శేర్న్ద అష్టమీచన్ద్రనై అనుకరిక్కుఱ తిరునెఱ్ఱియై యనుభవిత్తు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుప్పతు కాణ్గ.

[ఉభయోరపి పక్షయోః అష్టమీతి యా తిథిః] శుక్లపక్షత్తిలుమ్ కృష్ణపక్షత్తిలుమ్ అష్టమియెన్ఱు యాతొరు తిథియుణ్డు; అతు ఎప్పడిప్పట్టతెన్నిల్; [ఇన్దోః విషమీభావనిరాసదా] చన్ద్రినుక్కు విషమనిలైమైయైప్పోక్కి సమనిలైమైయైక్కొడుక్కువఱ్ఱు. ఏఱ్ఱత్తాழ్విల్లామల్ సమమాన అర్ధాంశమాయిరుక్కుమత్తనై మఱ్ఱతిథికళిల్ ఇల్లైయిఱే చన్ద్రినుక్కు. విషమీభావనిరాసదత్వమ్ పౌర్ణమాసిక్కు ఉణ్డేయాకిలుమ్ అన్దతిథియిలే ఉదిక్కుమ్ చన్ద్రినుక్కు ఇరుళోడే శేర్త్తియిల్లామైయాలే అన్దచన్ద్రన్ లలాటఫలకదృష్టాన్తత్వేన అవివక్షితన్. ఇరుళోడే శేర్త్తియై యుడైయవ

నాయ్ సమస్తైశ్వర్యమైయుడైయవనాన చన్ద్రనేయాయ్త్తు తిరునెత్తి క్కు ఒప్పాకచ్చొల్లత్తకుమవర్. అవర్ అష్టమీచన్ద్రనేయావర్. పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలత్తిలే అల్లన్నకుఱైయై అర్ధాంశమాకవుమ్ అక్కియతిరునుతలై అర్ధాంశమాకవుమ్ తిరువుళ్ళప్పత్తి అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి. [సా తిథిః భవతో లలాటలక్ష్మ్యా ఉపమానజనన్యపదేశ అభూత్.] అన్ద అష్టమీతిథియానతు చన్ద్రనుక్కు విషమీభావనిరాసత్తై క్కొడుప్పతుమాత్తిరమన్ఱిక్కే దేవరీరుడైయ తిరునెత్తియోడే అవనై ఉపమిక్కలామ్పడియాన సమ్పత్తైయుమ్ అవనుక్కు త్తన్దతాయ్త్తు ఎన్గిఱార్.

ఒరు వైకాశి త్తిరునాళిలే నాయ్చ్చియార్ తిరుక్కోలత్తిసన్ట నమ్ముతలికళ్ ఇన్ద స్తవమనుసన్ధిత్తు వారానిఱ్కచ్చెయ్తే ఇన్దశ్లోకత్తళవిలేవన్దవాఱే జీయర్ ఎల్లార్ వాయైయుమ్ నోక్కియరుళినారాయ్, అనైవరుమ్ "లలాటలక్ష్మ్యాః" ఎన్ఱు వినగాన్తమాక అనుసన్ధిక్క, తిరుమలైశై ఉలకేత్తుమాఴ్షియార్ పిళ్ళైయొరువర్ తామ్ "లలాటలక్ష్మ్యై" ఎన్ఱు తృతీయాన్తమాయ్ అనుసన్ధిక్క; జీయర్ అవరై క్కుళిరనోక్కి "శువడజ్జిన్దు శొన్నపడి శెవిక్కినితాయిరున్దతే!" ఎన్ఱు పోర ఉకన్దరుళినార్. ఆకైయాలే షష్ఠ్యన్తపాఠత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ తృతీయాన్తపాఠమే సామ్ప్రదాయికముమ్ స్వారసికముమామ్.

విషమీభావస్య నిరాసం దదాతీతి-విషమీభావనిరాసదా. [ఉపమానజనన్యపదే.] లోకత్తిల్ ఉపమేయపదత్తిఱ్కు ప్రతికోటియాక ఉపమానమెన్ఱొరుపదమ్ వ్యవహరిక్కప్పడువతున్డు; అతు సాదృశ్యప్రతియోగియాన వ్యక్తియైచ్చొల్లుమ్ పదమాకైయాలే ధర్మివాచకమ్. ఇఙ్గుళ్ళ ఉపమానపదమ్ - 'సదృశీకరణమ్' ఎన్గిఱ

అర్థత్తిలే భావేల్యుడన్తమాక నిష్పన్నమాకైయాల్ ధర్మవాచకమ్. (ఉపమానమ్ - ఒప్పిడుకల్.)

ఇన్గ శ్లోకత్తిల్ అష్టమీచన్ద్రన్ ఉపమేయమాకవుమ్, వరదలలాటమ్ ఉపమానమాకవుమ్ కొళ్ళత్తకుమ్. 'ప్రకృతత్తిల్ వర్ణనీయమ్ వరదలలాటమాకైయాల్ ఇతున్నో ఉపమేయమాక ఇరుక్కవేణుమ్; ఇత్తై ఉపమానమాక్కివిట్టాల్ ఇతుతనక్కు అప్రస్తుతత్వమ్ కొళ్ళవేణ్డివారాతో?' ఎన్ఱు శఙ్కిక్కవేణ్డా; "ఉపమేయాచ్ఛ్రుతగుణముపమానమ్" ఎన్ఱు ఆలఙ్కారిక సమయమాకైయాలే ఉపమానత్వప్రయుక్తమాన ఉత్కర్షత్తై వివక్షిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి. ... ... (3౨)

శ్లో॥ అలకాళిచికీర్షయా కిలాఽఽత్తా
సుపరీచిక్షిషయా లలాటపట్టే ।
సుమషీ నికషీకృతా భ్రువౌ తే
వరద! స్యాదకృతత్వతస్తు నైవమ్ ॥ 33॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే!
(విధాత్రా)=బ్రహ్మావాలే
అలకాళిచికీర్షయా=తిరుక్కుఴల్కత్తైయై నిర్మిక్కవేణుమెన్గిఱ ఇచ్చైయినాల్
ఆత్తా=కైయిల్ ఎడుత్తుక్కొళ్ళప్పట్టతాయ్
సుపరీక్షిషయా=(అతనుడైయ కరుమైయై) నన్ఱాక పరీక్షిత్తు పార్క్కవేణుమెన్ను మ్ విరుప్పత్తినాల్
లలాటపట్టే=తిరునెఱ్ఱియాకిఱ కల్పలకైయిలే
నికషీకృతా=ఉరైక్కప్పట్ట
సుమషీ=నల్ల మైయానతు
తే=ఉన్నుడైయ
భ్రువౌ=పురువఙ్గళాక
(అభూత్)=ఆయిత్తు;

తు=ఇప్పడి ఉత్ప్రేక్షిక్కలామాయినుమ్
అకృతత్వాతః=(ఉన్నుడైయ తిరుమేని)
సృజ్యమన్ఱాకైయాల్

[స్వయంవ్యక్తమాకైయాల్]
ఏవం నస్యాత్=ఇజ్జనే ఉత్ప్రేక్షిక్క-
లాకాతు.

[అలకాళీత్యాది.] తిరునెఱ్ఱియినళకై అనుభవిత్తవనన్తరమ్ తిరుప్పురువవట్టఙ్గళినళకై అనుభవిక్కిఱార్. తిరునెఱ్ఱియినడియిలే ఇరణ్డట్టత్తిలుమ్ అజ్ఞానకృతమాయ్ ఘనతమమాన రేఖైకళ్ పోన్ఱ తిరుప్పురువఙ్గళిల్ అమైప్పై మున్దుఱముఱ్ఱుమ్ ఒరువకైయాక ఉల్లేఖిత్తు, శిఱితువిమర్శిత్తవాఱే అన్దఉల్లేఖమ్ ఘటియామైయాలే అతుతన్నై మఱుత్తురైక్కిఱార్.

ఇన్దశ్లోకత్తిల్ ముతలిలే "విధాత్రా" ఎన్ఱు ఒరుపదమధ్యాహరిత్తుక్కొళ్ళక్కడవతు. సర్వస్రష్టావాన చతుర్ముఖన్ పేరరుళాళనుడైయ తిరునెఱ్ఱిక్కుమేలే కరుఙ్కుళల్కళై సృష్టిక్కప్పుకున్దు అన్దకున్తళఙ్గళుక్కు ఉపాదానకారణమాక చ్చిఱన్ద అజ్ఞానత్తైక్కైయిలేయెడుత్తుక్కొణ్డు "ఇన్ద అజ్ఞానత్తినిఱమ్ శిఱన్దతుతానా?" ఎన్ఱు పరీక్షిత్తుప్పార్ప్పతఱ్కాక త్తిరునెఱ్ఱియాకిఱ ఉరైకల్లిలే ఇరణ్డిడత్తిల్ తీఱ్ఱిప్పార్త్తాన్; అన్దమైతాన్ తిరుప్పురువఙ్గళాక విళఙ్గుకిన్ఱన - ఎన్ఱు ఉల్లేఖిప్పతు ముతల్మూన్ఱుపాదమ్.

ఇన్ద ఉల్లేఖత్తిల్, అప్రాకృతమాయ్ స్వేచ్ఛాగృహీతమాన పేరరుళాళనుడైయ దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తుక్కు సృజ్యత్వమ్ తోన్ఱుకైయాలే ఇన్ద అనుపపత్తియై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి [నైవంస్యాత్] ఎన్గిఱార్. ఏవం నస్యాత్=ఇజ్జనే ఉల్లేఖిక్కవొణ్ణాతు ఎన్ఱపడి ఒణ్ణామైక్కు హేతు శొల్లుకిఱార్ [అకృతత్వాతః] ఎన్ఱు. అకృతత్వాత్ ఎన్ఱపడి. పఞ్చమ్యర్థే తసిల్ప్రత్యయః. తిరుమేని ఒరువరాలుమ్ సృష్టిక్కప్పట్టతల్లామైయాలే ఇన్ద ఉత్ప్రేక్షై ఒవ్వాతెన్గై.

ఇన్ద ఉల్లేఖమ్ అనుపపన్నమెన్ఱు తెరిన్దువైత్తు అతనై మున్దు అమున్నమ్ వాయ్విడువార్నే ? ఎన్నిల్; పేరరుళాళనుడైయ తిరుప్పురువవట్టజ్గళ్ ఒప్పిల్లాతవై యెన్నుమిడత్తై స్థాపిక్క ఇజ్గనే పాశురమిట్టపడి. ఒరువస్తువిన్ అనుపమత్వత్తై వెళియిడవిరుమ్బుమవర్కళ్ చాతుర్యప్రభేదత్తాలే పలపలవకైయాక ప్పేశువర్కళ్ ; అవర్గళుళ్ ఇజ్గనే ఒరువకైయిరుక్కుమ్బడి. తిరుక్కుఴలై వర్ణిక్కప్పుకున్ద ఆఴ్వార్ "కొళ్కిన్ఱ కోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొఴుమ్ శురుళిన్, ఉట్కొణ్డ నీలనన్నూల్ తఴైకొల్ !" ఎన్ఱు మున్దుఱ ఉత్ప్రేక్షిత్తు, అప్పొతే అతు అనుపపన్నమెన్ఱు తిరుపుళ్ళప్పక్ష "అన్ఱు మాయన్ కుఴల్" ఎన్ఱారిఱే.

[అలకాళిచికీర్షయా.] అలకానామ్ ఆళిః, తస్యాశ్చికీర్షా-తయా. ఇజ్గనన్ఱిక్కే, "వణ్డు తిరుణ్డకుఴల్" ఎన్నపడిక్కుచ్చేర, అళయఇవ అలకాః - అలకాళయః ; తేషాం చికీర్షా ఎన్ఱు వ్యుత్పత్తివణ్ణువారుముళర్. వణ్డుపోల్ ఇరుణ్డ కుఴల్కళై సృష్టిక్కవేణుమెన్గిఱ ఇచ్ఛైయినాలేయెన్నై. కర్తుమిచ్ఛా - చికీర్షా. [ఆత్తా] ఆఙ్ పూర్వకాత్ 'డుదాఞ్' ధాతోః కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తం రూపమ్. (అస్మిన్ ధాతౌ యచ్ఛతీతి లడ్రూపమ్.) ఆదానమ్పణ్ణప్పట్ట ఎన్నపడి.

[సుపరీచిక్షిషయా] సుతరాం పరీక్షితుమిచ్ఛా - సుపరీచిక్షిషా. [లలాటపట్టే] లలాటమేవ పట్టః, తస్మిన్. "పట్టః పేషణపాషాణే వ్రణాదీనాంచ బన్ధనే । చతుష్పథేచ రాజాదిశాసనాన్తరపీఠయోః ॥" ఇతి మేదినీ. శోభనా మషీ -సుమషీ. [నికషీకృతా] "శాణస్తు నికషః కషః" ఎన్న అమరకోశత్తిన్ పడి ఉరైకల్లుక్కు వాచకమాక ఒరు నికషశబ్దమ్ ఉణ్డు; అన్ద అర్థమ్ ఇజ్గే అవివక్షి

తముమ్ అనస్పృష్టముమాకై యాలే, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా "నికషీకృతా - నిఘృష్టా" ఎన్ఱు వ్యాఖ్యానిత్తార్. ఇవ్వర్థమ్ ఇన్ద పదత్తిల్ ఎజ్ఙనే బోధితమాకిఱతెన్నిల్ ; నికషశబ్దమ్ ఉరైకల్లుక్కు వాచకమామ్పోతు 'నికష్యతే అస్మిన్ స్వర్ణాదికమ్' ఎన్గిఱ వ్యుత్పత్తియాకక్కడవతు ; "గోచర సఞ్చర వహవ్రజవ్యజాఽఽపణ నిగమాశ్చ" [3 - 3 - ౧౧౯.] ఎన్ఱ పాణినీయసూత్రకౌముదియిల్ "చాత్కషః; నికషః" ఎన్గతు ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్. ఉరైక్కప్పడుమ్ వస్తువుక్కు వాచకమామ్పోతు 'నికష్యతే అయమితి నికషః' ఎన్ఱాకక్కడవతు. ఆకవే, నికషీకృతా=ఉరైక్కప్పడుమ్ వస్తువాక చ్చెయ్యప్పట్ట - ఎన్ఱాయ్, అర్థాత్ 'ఉరైక్కప్పట్ట' ఎన్ఱతాకిఱతు.

'భ్రువౌ' ఎన్ఱతఱ్కుప్పిన్ 'అభూత్' ఎన్ఱో 'అభూతామ్' ఎన్ఱో ఒరుక్రియై అధ్యాహరిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్; విధేయప్రాధాన్యవివక్షైయిల్ 'అభూతామ్' ఎన్బతు; ఉద్దేశ్యప్రాధాన్యవివక్షైయిల్ 'అభూత్' ఎన్బతు. ... ... (33)

శ్లో॥ శ్రవసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూప
గ్రహణే తే న హి జీవవద్వ్యవస్థా ।
ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాత్
వరదాతః! శ్రవణాశ్రయే దృశౌ తే ॥ 3౪॥

పదవురై.

హే వరదాతః !=వరదనే!
తే=ఉన్నుడైయ
శ్రవసశ్చ=తిరుచ్చెవికళుక్కుమ్
దృశశ్చ=తిరుక్కణ్ణుకళుక్కుమ్

శబ్దరూపగ్రహణే=శబ్దత్తైయుమ్ రూపత్తైయుమ్ గ్రహిక్కుమ్ విషయత్తిల్
జీవవత్=జీవాత్మావుక్కుప్పోలె

వ్యవస్థా న హి=('ఇన్న ఇన్ద్రియమ్ ఇన్న గుణత్తై త్తాన్ గ్రహిక్కు వదు' ఎన్గిఱ) వ్యవస్థై ఇల్లైయన్రో ;

ఉభయోః=(అన్ద) ఇరణ్డు ఇన్ద్రియఙ్గళుమ్ అఖిలేతరక్షమత్వాత్ = ఎల్లావఱ్ఱై యుమ్ ప్రత్యేకిప్పదిల్ సమర్థఙ్గళాకైయాలే

తే=ఉన్నుడైయ

దృశౌ=తిరుక్కణ్గళానవై

శ్రవణాశ్రయే=తిరుచ్చెవికళై ఆశ్రయమాకవుడైయనవాయిన,

[శ్రవసశ్చేత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్కళిన్ పెరుమైయై విచిత్రవైఖరియాలే వర్ణిక్కిఱారాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు. (౧)"కామం కర్ణాన్తవిశ్రాన్తే విశాలే తస్య లోచనే" ఎన్ఱు సామాన్యపురుషర్కళుక్కు ఇరుక్కుమతు పరమపురుషనుక్కు శతగుణితమాయిఱేయిరుప్పతు. తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవియళవుమ్ నీణ్డువిళఙ్గుమ్పడియై వర్ణిక్కప్పుకున్దవర్కళ్ బుద్ధివైచిత్ర్యానుగుణమాక ఒరోన్ఱైయాక వర్ణిప్పర్కళ్ ; భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే - "కృపయా పరయా కరిష్యమాణే సకలాఙ్గం కిల సర్వతోఽక్షి, నేత్రే। ప్రథమం శ్రవసీ సమాస్తృణాతే ఇతి దైర్ఘ్యేణ విదన్తి రఙ్గనేతుః." ఎన్గిఱార్ ; అతావతు :—పెరియపెరుమాళుడైయ తిరుక్కణ్గళానవై తిరుచ్చెవియళవుమ్ శెల్ల నీణ్డిరుక్కిఱపడిక్కు ఒరునినైవు ణ్డెన్గిఱార్ ; మీనుక్కుత్తణ్ణీర్ వార్ప్పారైప్పోలే నిత్యసూరికళుక్కు ముకమ్కొడుత్తు క్కొణ్డిరుక్కిఱ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కుమ్ కణ్గళిరణ్డాయ్, రామకృష్ణాద్యవతారమ్పణ్ణి గుహవిదురప్రభృతికళాన శిలర్క్కు అల్పకాలమ్ ముకమ్కొడుత్తు విషయీకరిత్తు, వన్దాల్పోలే వెఱుమ్కైయోడే పోనవర్కళుక్కుమ్ కణ్ ఇరణ్డాయ్, సంసారమ్ కీழ్జెడుత్తాలల్లతు ఎழுన్దిరుక్కమాట్టేనెన్ఱు కోయిలిలే అర్చారూపియాయ్ అవ్వవర్నికర్షఙ్గళైప్పారాతే ముకమ్కొడు

---

(౧) రఘువంశే ౪-౧౩.

త్తుక్కొణ్డు కిడక్కిఱ పెరియపెరుమాళుక్కుమ్ కణ్ ఇరణ్డాయిరుక్కవ్రా? ఇవరుడైయ కృపైయైప్పార్త్తాల్ ఉడమ్బెల్లామ్ కణ్ణాకవేణ్డావ్రా వెన్ఱు తిరుక్కణ్గళానవై విమర్శిత్తు, పెరియపెరుమాళుడైయ అవయవాన్తరఙ్గళడైయ నామేయాకవేణుమెన్ఱు పారిత్తు, ఎల్లామణ్డలఙ్గళుమ్ తఙ్గళుక్కే యాకవేణుమెన్ఱిరుక్కుమ్ రాజాక్కళ్ ముఱ్పడ తఙ్గళుక్కు ప్రత్యాసన్నరాన వన్నియరై అఱ్ఱియచ్చెయ్యుమాపోలే, పార్శ్వస్థఙ్గళాయుళ్ళవై తిరుచ్చెవికళాకైయాలే అవఱ్ఱై వెన్ఱు అవ్వగుకేపోవతాక ముఱ్పడ అవఱ్ఱుడనే అలైమెఱికిఱాప్పోలేయాయిత్తు తిరుక్కణ్గళ్ శెవియళవుమ్ నీణ్డిరుక్కిఱపడి - ఎన్ఱార్.

ఆళ్వానుడైయ బుద్ధివైచిత్ర్యమ్ మఱ్ఱొరుపడియాకప్పెరుకుకిన్ఱతు ఇఙ్గే. [శ్రవసశ్చ దృశశ్చ] జీవాత్మాక్కళుడైయ ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయవ్యవస్థైయుణ్డు; చక్షురిన్ద్రియత్తుక్కు దర్శనమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; శ్రోత్రేన్ద్రియత్తుక్కు శ్రవణమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కు ఆఘ్రాణమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; త్వగిన్ద్రియత్తుక్కు స్పర్శమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; రసనేన్ద్రియత్తుక్కు రసాస్వాదనమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; ఇత్తనైయేయొఴియ ఒరు ఇన్ద్రియత్తిన్ శక్తి మఱ్ఱోరిన్ద్రియత్తుక్కు కూడాతు. అతుకూడువతు ముక్త్యవస్థైయిలే భగవదిచ్ఛైయాలేయాయిత్తు. ఇఙ్గనే జీవాత్మాక్కళుక్కు ఏఱ్పట్టిరుక్కుమ్ వ్యవస్థై పరమాత్మావుక్కు ఇల్లై. "మూతుశెయ్ కణ్గళ్ కొణ్డొన్ఱుపేశి త్తూమొఴియిశైకళ్ కొణ్డొన్ఱునోక్కు" ఎన్ఱుమ్పడియితే ఎమ్బెరుమానపడియిరుప్పతు. "యుగపదనిశమక్షైః సర్వైః స్వతోవాఽఖిలకార్యే నియమమనియ

మంవా ప్రాప్య రఙ్గాధిరాజ!। కరతలవదశేషం పశ్యసి స్వప్రకాశం తదనరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే." ఎన్నుమ్, "నయనశ్రవణో దృశా శృణోష్యథ తే రఙ్గపతే! మహేశితుః। కరణైరపి కామకారిణో ఘటతే సార్వాఙ్గీనమీక్షణమ్." ఎన్నుమ్ భట్టరరుళిచ్చెయ్‌దార్. "సహస్రశీర్షా పురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్" "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్" "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే" ఎన్ను మీశ్వరనుక్కు అఘటితమానతొన్ఱిల్లైయే. "పశ్యత్యచక్షుస్స శృణోత్యకర్ణః" ఎన్నుమితే ఓతిక్కిడక్కిఅతు. ఆకైయాలే 'శ్రోత్రమే తాన్ శబ్దత్తై గ్రహిక్కక్కడవతు; నయనమే తాన్ రూపత్తైగ్రహిక్కక్కడవతు' ఎన్గిఱ నియమమిల్లైయాయిత్తు ఎమ్బెరుమానుక్కు.

[ఉభయోః అఖిలేక్షణక్షమత్వాత్] నయనశ్రవణఙ్గళిరణ్డుమ్ సర్వత్తైయుమ్ సాక్షాత్కరిక్కవఱ్ఱాకైయాలేయెన్నై. ఎమ్బెరుమానుడైయ సకలేన్ద్రియఙ్గళుమ్ అఖిలేక్షణక్షమమాయిరుక్క, "ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాత్" ఎన్ఱు నయనశ్రవణఙ్గళిరణ్డైమాత్తిరమ్ ఇఙ్గే ఎడుత్తురైత్తతు - ప్రకృతత్తిల్ ఇవ్విరణ్డుక్కుమే వివక్షైయుళ్ళతాకైయాలే. తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవియుళవుమ్ నీణ్డిరుక్కుమ్బడిక్కు హేతూపపాదనమ్ పణ్ణుకిఱవిత్తనైయేయిఱే ఇఙ్గు ప్రసక్తమ్; ఆకవే "ఉభయోః" ఎన్ఱతు.

[తే దృశౌ శ్రవణాశ్రయే] ఉన్నుడైయ తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవికళై స్పర్శిక్కిడక్కిన్ఱన వెన్ఱపడి. ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయవ్యవస్థైయుణ్డాకిలన్ఱో అవ్వవ ఇన్ద్రియఙ్గళ్ తన్దనుక్కుడైత్త స్థానఙ్గళిలే యిరుక్కవేణుమ్; అప్పడిప్పట్ట వ్యవస్థైయుళ్ళతు జీవాత్మాక్క

ళుక్కేయాకైయాలుమ్ పరమాత్మావుక్కు ఇల్లామైయాలుమ్, స్థాననియమమిన్ఱిక్కే ఒన్ఱైఒన్ఱు ఆశ్రయిత్తిరుక్కక్కూడుమైయిల్లైయిఱే. నయనశ్రవణఙ్గళుక్కు గ్రాహ్యవిషయవ్యవస్థై యిల్లామైయాలే తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవికళిల్ స్థానత్తైయుమ్ విళాక్కులైకొణ్డిరానిన్ఱన వెన్ఱపడి.

విషయవ్యవస్థైయిల్లైయెన్నా ఒన్ఱైఒన్ఱు ఆశ్రయిత్తుక్కిడక్కై కూడుమోవెన్నిల్ ; కూడుమ్. సర్పజాతిక్కు 'చక్షుశ్శ్రవాః' ఎన్ఱుమ్ 'కట్చెవి' ఎన్ఱుమ్ పెయరాయిరుక్కిన్ఱతు. కణ్ణైయే కాతాకవుడైయతెన్ఱిఱే ఇతుక్కర్థమ్. ఇప్పడి ఇరణ్డిన్ద్రియఙ్గళుమ్ ఒన్ఱేయానతు ఒన్ఱుక్కే ఇరణ్డుశక్తియుముణ్డానమైయాలిఱే. ఇతుతాన్ భగవత్సఙ్కల్పత్తాలేయిఱే కూడానిన్ఱతు.

నయనశ్రవణఙ్గళుక్కు శబ్దరూపగ్రహణత్తిల్ వ్యవస్థైయిల్లైయెన్ఱిఱకారణత్తినాలే నయనఙ్గళ్ శ్రవణాశ్రితఙ్గళాకిల్, ఇజ్జనమే అల్లాత ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ గన్ధరసాదిగ్రహణత్తిల్ వ్యవస్థైయిల్లామై తుల్యమాకైయాలే ఘ్రాణరసనాదికళుక్కుమ్ సఙ్కరమ్ కూఱవేణ్డావోవెన్ఱు ఒరు మృదుప్రజ్ఞర్ కేట్కవన్దార్. ఉల్లేఖప్రకరణఙ్గళిలే ఉళ్ళతుకొణ్డు తృప్తిపెఱాతే ప్రతిబన్దిప్రకటనమ్ పణ్ణువతు అరసికత్వత్తై క్కాట్టుమెన్ఱొఴిక.

జీవానామివ=జీవవత్. [వరదాతః!] దదాతీతి - దాతా; వరాణాం దాతా=వరదాతా; తస్యసమ్బుద్ధిః. వరదాతృశబ్దమ్ సమ్బుద్ధ్యన్తమాయ్క్కిడక్కిఱతు. శిలర్ "వరద! - అతః" ఎన్ఱు పదవిభాగమ్ పణ్ణువర్కళ్. అప్పోతు, [అతః=శ్రవసశ్చ దృశశ్చ

విషయవ్యవస్థావిరహాత్] ఎన్ఱు పొరుళాకవేణుమ్. [శ్రవణాశ్రయే] శ్రవణే ఆశ్రయః యయోస్తే. విగ్రహవాక్యే 'శ్రవణే' ఇతి ప్రథమా ద్వివచనమ్. ... ... (3౪)

శ్లో॥ కరుణారసవాహి వీక్షణోర్మేః
వరద! ప్రేమమయప్రవాహభాజః ।
తతతీరవనావలీ భ్రువౌ, దృక్-
చలసిన్ధోస్తవ నాసికేవ సేతుః ॥ 3౫॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!

కరుణారసవాహి వీక్షణ ఊర్మేః } కృపారసత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱ కటాక్షమాకిఱ అలైకళై యుడైత్తాయుమ్

ప్రేమమయప్రవాహ భాజః } ప్రణయ రూపమాన ప్రవాహత్తై యుడైత్తాయుమిరుక్కిఱ

తవ దృక్చల సిన్ధోః } ఉనదు తిరుక్కణ్గళాకిఱ అశైయుమ్ కడలుక్కు

భ్రువౌ=తిరుప్పురువజ్గళానవై

తత తీర వనావలీఇవ } పరమ్బియతాయ్ కరైయిలే యుళ్ళతాన శోలైపోలుమ్;

నాసికా=తిరుమూక్కానదు

సేతురివ=అణైపోలుమ్.

[కరుణారసవాహీత్యాది] తిరుమూక్కినళ్ళై అనుభవిక్కిఱార్. సింహావలోకనన్యాయత్తాలే తిరుప్పురువవట్టజ్గళిలుమ్ శెల్లుకిఱార్.

[తవ దృక్చలసిన్ధోః భ్రువౌ తతతీరవనావలీఇవ ; నాసికా సేతురివ] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్కళ్ ఆశ్రితవాత్సల్యాతిశయత్తాలే ఎప్పోతుమ్ అలైపాయానిన్ఱుకొణ్డిరుప్పతాల్ 'అలైమెఱిక్కిన్ఱ కడల్తానో ఇతు!' ఎన్నుమ్బడియాయిరుక్కిన్ఱన. అత్తిరుక్కణ్గళిన్ మేలే తిరుప్పురువవట్టజ్గళ్ - కడఱ్కరైయిలే యిరుక్కుమ్ కడవ

శోభైచ్చేటివో! ఎన్ను మ్బడియిరుక్కిన్ఱన. ఇరణ్డుతిరుక్కణ్గళుక్కుమ్ నడువే "మాట్టుయర్ కఱ్పక త్తిన్ వల్లియో కొళున్దో?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాన కోలనీళ్ కొడిమూక్కు అమైన్దిరుప్ప తానతు - కడలిడైయే కట్టిన అణైతానో! ఎన్నుమ్బడియిరానిన్ఱ తెన్గిఱార్.

తిరుక్కణ్గళై సముద్రమాక రూపణమ్ పణ్ణినపడిక్కు అమైయ ఇరణ్డువిశేషణమిడుకిఱార్ పూర్వార్ధత్తిలే [కరుణారసేత్యాది.] కరుణైవ రసః; తం వహన్తీతి కరుణారసవాహినః; వీక్షణాన్యేవ ఊర్మయః (ఊర్మిశబ్దః స్త్రీయాంపుంసిచ.) కరుణారసవాహినో వీక్షణోర్మయః యస్మిన్ సః. తస్య. అథవా; కరుణారసం వాహయన్తి [ప్రవాహయన్తి] ఇతి కరుణారసవాహినః ఎన్నవుమామ్; కరుణారసత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱ కటాక్షవీక్షణఙ్గళాకిఱ అలైకళైయుడైయ - ఎన్ఱపడి. కరుణైక్కు రసత్వేనరూపణమ్ భోగ్యతాతిశయత్తైప్పఱ్ఱ. వీక్షణఙ్గళుక్కు ఊర్మిత్వేనరూపణమ్ - ఒన్ఱిన్మేల్ ఒన్ఱాక అవిచ్ఛేదేన పర్కైయుమ్బడియైప్పఱ్ఱ. కటాక్షధారైకళ్ ప్రసరిప్పతఱ్కు కృపైకారణమాకైయాల్ "కరుణారసవాహి" ఎన్ఱతు. రసపూర్త్తియిల్లాతవళవిల్ ఊర్మియుముణ్డాకాతిఱే.

[ప్రేమమయప్రవాహభాజః.] తిరుక్కణ్గళాకిఱ సిన్ధువానతు ప్రీతిరూపప్రవాహపరిపూర్ణమెన్గిఱతు. పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్గళిలే ప్రణయరసమ్ వెళ్ళమిట్టిఱేయిరుప్పతు. ప్రియస్య భావః- ప్రేమా; ప్రేమ్ణో వికారః - ప్రేమమయాః; తాదృశాన్ ప్రవాహాన్ భజతీతి - ప్రేమమయప్రవాహభాక్; తస్య. తతతీరవనావళీ="తతం వ్యాప్తే విస్తృతేచ" ఇతి కోశః. "తను - విస్తారే" ఇత్యస్మాద్ధాతోః కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తం రూపం తతమితి. తతత్వ విశేషణమ్ వనావళియిల్ అన్వయిక్కుమ్. [వనావళీ=] ఆవళి

శబ్దమ్ ఇకారాన్తమాకవుమ్ ఈకారాన్తమాకవుముణ్డు ; ఇఙ్గే ఇకారాన్తమాకక్కొణ్డాల్ ప్రథమాద్వివచనమాకిఱతు. అప్పోతు 'భవతః ఎన్ఱు క్రియాపదమధ్యాహార్యమ్. ఈకారాన్తమాకక్కొణ్డాల్ ప్రథమైకవచనమాకిఱతు. అప్పోతు, భవతీతి వా, భవత ఇతివా క్రియాధ్యాహారః. చలశ్చాసౌ సిన్ధుశ్చ – చలసిన్ధుః ; దృగేవ చలసిన్ధుః. తస్య. నమ్మాళ్వారుడైయ నిస్తవానిల్లానఙ్ఞై కొట్టైక్కొళ్వతఱ్కు ప్పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్గళ్ నిస్తవానిల్లాతే ఉత్తరళమాయిరుక్కిఱపడి.

"నాస్త్యేవ సేతుః" ఎన్ఱ ఇదానీన్తన పాఠత్తిలుమ్ అనుపపత్తియిల్లై యెన్బర్కళ్. ... ... (3౫)

శ్లో॥ విభవం వివృణోతి విస్తృణీతే
రుచమావిష్కురుతే కృపామపారామ్ ।
అభివర్షతి హర్షమార్ద్రభావం
తనుతే తే వరదైష దృష్టిపాతః ॥ 3౬॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!
తే=ఉన్నుడైయ
ఏషః దృష్టిపాతః=ఇన్త కటాక్షమానతు
విభవమ్=(ఉన్నుడైయ) ఉభయవిభూతి సార్వభౌమత్వత్తై
వివృణోతి=వ్యక్తమాక్కుకిన్ఱతు ;
రుచమ్=శోభైయై
విస్తృణీతే=పరవచ్చెయ్కిన్ఱతు ;
అపారామ్=ఎల్లైయిల్లాత
కృపామ్=కృపైయై
ఆవిష్కురుతే=వెళిప్పడుత్తుకిన్ఱతు ;
హర్షమ్=ఆనన్దత్తై
అభివర్షతి=పెరుకచ్చెయ్కిన్ఱతు ;
ఆర్ద్రభావమ్=నెఞ్జుకశిన్దిరుత్తలై
తనుతే=ఉణ్డాక్కుకిన్ఱతు.

[విభవమిత్యాది.] ఎమ్బెరుమాన్ పక్కలిలే నాలడివరప్పాకు రనిన్రవర్కళ్ "తొణ్డరోర్క్కరుళి చ్చోతివాయ్తిఱన్దు ఉన్ తామరైక్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిప్పర్కళిఱే. "దేవరాజ దయాసిన్ధో! దేవదేవ జగత్పతే! । త్వదీక్షణసుధాసిన్ధు వీచివిక్షేప శీకరైః । కారుణ్యమారుతానీతైః శీతలైరభిషిఞ్చ మామ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిప్పతుతానుమ్ మిక్కైయామ్పడి ఆశ్రితర్తిఱత్తిలే కటాక్షధారైకళ్ సదా ప్రసరిత్తుక్కొణ్డిఱే పేరరుళాళనుక్కిరుప్పతు.

కర్షకర్ తామ్ పణ్ణిన కృషికళ్ తప్పినాలుమ్ శోమ్బలడైన్దు కైవాఙ్గామల్ పిన్నైయుమ్ కృషియైయే ఉకన్దుపణ్ణుమాపోలే, ఎమ్బెరుమాన్ కల్పన్దోఱుమ్ సృష్టిక్కచ్చెయ్తే సఫలమాకాతిరుక్క, అవ్వళవ్వోడే కైవాఙ్గామల్ ఎన్ఱేనుమొరునాళ్ ఫలిక్కుమెన్ఱు మేన్మేలుమొరుప్పట్టు జగత్సృష్టియైప్పణ్ణి, సృష్టమాన జగత్తిల్ అనుప్రవేశిత్తు అవ్వవపదార్థఙ్గళుక్కు వాచకమాన శబ్దమ్ తన్నళవిలే పర్యవసిక్కుమ్పడి ప్రకారియాయ్నిన్ఱు జ్ఞాతవ్యధర్మప్రకాశకమాన శాస్త్రత్తైయుపదేశిత్తు, తిరుప్పాఱ్కడలిలే తిరువనన్తాఴ్వాన్మేలేయేఱి, పడుక్కైయాయ్ప్పోలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱాప్పోలే జగద్రక్షణచిన్తైపణ్ణి, చిన్తితోపాయానుగుణమాక * ఎన్ఱేనుమ్ కట్కణ్ణాల్ కాణక్కూడాత తాన్ దుఃఖోత్తరమాన మనుష్యరుడైయ పిఱవియిలే ఆవిర్భవిత్తరుళి అవర్కళుడైయ మాంసచక్షుస్సుక్కు విషయామ్పడివన్దు ఇప్పడి అవతారాదికళాలే "ఎనక్కడిమైయావారుణ్డో?" ఎన్ఱు ఇతువేకార్యమాక త్తేడిత్తిరికిఱవర్ శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే దుఃఖప్పట్టిరున్దుకిఱ లోకస్వభావత్తై నవాసనమాకప్పోక్కుకైక్కాక; మృగపక్షికళ్ పిడిప్పార్ సజాతీయబుద్ధియాలే తన్నోడే ఇణక్కవల్లాన మృగపక్షికళైప్పోర్

వైయాకవైత్తు ప్పిడిప్పారైప్పోలే పార్వైవైత్తిణక్కువతాక “అతుక్కు ఆవారార్ ?” ఎన్ఱుతేడి (౧) “కణ్ణఅలమొన్రే నిలముణ్ణుతాయిన్ఱు” ఎన్న పాట్టిల్పడియే తన్నుడైయ తిరువడిత్తామరైయుమ్ జ్ఞానదీపముమ్ మఱుపాడురువిన పరప్పైయుమ్ ఓట్టిప్పార్త్త పుణ్డరీకాక్షనుడైయ తిరుక్కణ్ణాళానవై ఓడత్తిలుమ్ అతుక్కు ఆవారైక్కాణామల్, ఒరువిషయత్తై అప్పడిక్కు ఆక్కుమతాక ప్పార్క్కవల్లవిలే, శ్రీవిభీషణాళ్వాన్ విషయమాక ఎప్పోతుమ్ సన్నెహమాక ప్పార్త్తుక్కొణ్డు కిడక్కైయాలే తనక్కు ప్పళ్ళమడైయాన దక్షిణదిక్కిలే జాతినియమమాతల్ వర్ణనియమమాతల్లిన్రిక్కే కర్మానుగుణమాక ఏతేనుమొరుశరీరత్తిలే ప్రవేశిత్తు అన్దశరీరత్తిన్ వఴియేపోయ్ జన్మపరమ్పరైకళిలే తోళ్మాఱి త్తరైకాణవొణ్ణాత సంసారసాగరత్తినుళ్ళే ఆఴ్న్దునడుఙ్గుకిఱ నమ్మాఴ్వార్ మేలే పడ, ఇప్పడి ఇవర్ మేలేపట్టవిత్తై (౨) “నమ్మేల్ ఒరుఙ్గే పిఱఴవైత్తార్” ఎన్గిఱపడియే ఒరుమడైప్పడుత్తి (౩) “ఎఙ్గుమ్పక్కనోక్కఱియా” ఎన్ఱునాయ్చ్చిమార్ తిరుములైత్తడత్తాలే నెరుక్కియమైత్తాలుమ్ పుఱమ్బుపార్క్కవటియానెన్నుమ్బడి స్వేచ్ఛైయాలే నిర్హేతుకమాకప్పణ్ణప్పెఱ్ఱ విశేషకటాక్షమడియాకవిఱే అవ్వాఴ్వార్ తిరున్ది ప్రపన్నజనకూటస్థరాయ్ “ఆద్యస్య నఃకులపతేః” ఎన్నుమ్బడి నమక్కెల్లామ్ కులముతల్వరాయ్ వాయ్న్దతు. అప్పడిప్పట్ట దృష్టిపాతమిఱే ఆశ్రితర్కళుక్కెల్లామ్ ఉపజీవనమావతు. అతుతన్నై ఇన్దపడియాక ఉపశ్లోకిక్కిఱారాయ్త్తు [విభవం వివృణోతీత్యాదియాలే.]

“బృన్దావనం భగవతా కృష్ణేనాఽక్లిష్టకర్మణా । శుభేన మనసా ధ్యాతం గవాం వృద్ధిమభీప్సతా.” ఎన్ఱు - ఎమ్బెరుమా

(౧) తిరువిరుత్తమ్-౫౬. (౨) తిరువిరుత్తమ్-౮౪. (౩) తిరువాయ్మొఴి.

నుడైయ ఒరు మానసానుధ్యానత్తిఱ్కుళ్ళ పెరుమై అతువా నాల్, దృష్టిపాతత్తిన్ పెరుమై * శొలప్పుకిల్ వాయముతమ్ పర క్కుమే. [హే వరద! ఏష తవ దృష్టిపాతః విభవం వివృణోతి.] మాదృశరాన క్షుద్రర్ పక్కలిలుమ్ పళ్ళమడైయాకత్తానే ప్రసరి యానిన్ఱ ఇన్ద కటాక్షవీక్షణమానతు నీయే ఉభయవిభూతిసామ్రా జ్యధురన్ధరనెన్నుమిడత్తై విశదమాంక్కుకిన్ఱతెన్గై. "తడఙ్గొళ్ తామ రైక్కణ్ విழித్తు......ఇడఙ్గొళ్ మూవులకుమ్ తొழువిరున్దరుళాయ్" ఇత్యాది.— దృష్టిపాతమానతు విభవత్తై విశదమాక్కుకిఱపడి యెన్నెన్నిల్ ;—"ఏకో ముక్తాతపత్రప్రచలమణిఘణాత్కారిమాళి ర్మానుష్యో దృశ్యద్వన్ద్వావశిష్టో నగణయతి నతాన్ యత్క్షణం క్షోణి పాలాన్ । యత్తస్మై తిష్ఠతేఽన్యః కృపణమశరణో దర్శయన్ దన్త పఙ్క్తిం తత్తే శ్రీరఙ్గరాజప్రణయిని! నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్" ఎన్ఱుమ్ ; "అపాఙ్గా భూయాంసో యదుపరి పరంబ్రహ్మ తదభూత్, అమీ యత్ర ద్విత్రాస్సచ శతమఖాదిస్తదధరాత్" ఎన్ఱుమ్ "ప్రతి బిన్దు బద్ధకలికబ్రహ్మాదివిపక్కమ్బుకై: ఐశ్వర్యోద్గమగద్గదైరశరణాం మాం పాలయాఽఽలోకితైః" ఎన్ఱుమ్ [- శ్రీగుణరత్నకోశే] భట్టరరుళిచ్చెయ్తకణక్కిలే - దృష్టిపాతమ్ పట్టవిడమ్ సార్వభౌమ నాకుమ్పడియాయ్ ఇరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱతు. నదికళుక్కుళ్ళ పెరుమై ఊర్ప్పువాయ్తన్నిలే శతగుణమాయిరుక్కుమిఱే.

[విస్తృణీతే రుచమ్.] "కణ్ణైక్కాయ్న్ద కరువిల్లి కడైక్క ణెన్నుమ్ శిఱైకోలాల్, నెఞ్జూడురువవేవుణ్డు నిలైయుమ్తళర్న్దు నైవేనై" ఎన్గిఱపడియే - కటాక్షమ్పట్టవాఱే పుణ్పట్టు అழుగు కిఱలక్కాకి, రామశరఙ్గళుక్కు ఇలక్కానారోపాతి పాడాన్ప్పు

ప్పోకాత్తిరుక్కుమిత్తే; "తామరైక్కణ్గళ్ కొణ్డు ఈర్త్తియాలో తక విలై తకవిలైయే నీకణ్ణా!" ఇత్యాది. శూర్పణఖై శెవియుమ్ మూక్కుమఱుప్పుణ్డు కతఱియోడి అలమన్దు ముఱైయిడానిఱ్ఱ చ్చెయ్ తేయుమ్, కణ్ వళియాక అళకిలే తోఱ్ఱవళాకైయాలే "తరుణౌ రూపసమ్పన్నౌ సుకుమారౌ మహాబలౌ । పుణ్డరీకవిశాలాక్షౌ సర్వసత్త్వమనోహరౌ." ఎన్ఱిత్తే కతఱినాళ్. తిరుమేనియిలే ప్రవహియానిన్ఱ దివ్యలావణ్యాతరఙ్గిణీతరఙ్గఙ్గళడఙ్గలుమ్ తిరుక్కణ్ణోక్కిలే తోన్ఱైకొళ్ళలామ్పడియిత్తే పేరరుళాళర్ ప్రకాశిప్పతు.

[ఆవిష్కరుతే కృపామపారామ్.] "ఉయిర్క్కెల్లామ్ తాయాయళిక్కిన్ఱ తణ్డామరైక్కణ్ణ"నిత్తే. "తామరైక్కణ్ణా!" ఎన్ఱు విళిత్తిత్తే "అన్నోవడియేఱ్కరుళాయున్నరుళే" ఎన్పతు. కృపైయిల్లాతవన్ఱు దృష్టిపాతత్తుక్కు ప్రసక్తితానిల్లైయే. "కారుణ్యామాకుతానీతైః" ఎన్ఱారిత్తే ఆలవట్టముమ్ కైయుమాన అన్తరఙ్గర్. "కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కశ్చిత్కదాచన." ఎన్ఱవిడత్తిల్ "స్వేచ్ఛయా" ఎన్ఱతు - 'స్వకీయకృపయా' ఎన్ఱపడియిత్తే. "శ్రమణీం ధర్మనిపుణామభిగచ్ఛ" ఎన్ఱు కబన్ధన్ శొన్నవనన్తరమ్ "సోఽభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాశ్శబరీమ్" ఎన్గిఱపడియే స్వయమేవ శెన్ఱు విషయీకరిత్త వేఱువిచ్చియాన శ్రమణియై "చక్షుషా తవ సౌమ్యేన పూతాస్మి రఘునన్దన! । పాదమూలం గమిష్యామి యానహం పర్యచారిషమ్." ఎన్ఱు - దేవరీరుడైయ అళకియదృష్టిపాతత్తాలే ఎన్నుడైయ ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకఙ్గళెల్లామ్ కళిన్దు పరమశుద్ధైయాకప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు శొల్లుమ్పడియాక్కినతు కృపాబలోత్తమ్భితమాన దృష్టిపాతమిత్తే. "పేరరుళాళర్" ఎన్ఱ తిరునామత్తిఱ్కు ఆకరమ్ తిరుక్కణ్గళెన్ఱు అఱుతియిడుకిఱార్. ఉళ్ళత్తైయుమ్గుణమ్ నోక్కిలే తెరియు

క్కడవతితే. “నఞ్జముడై త్తివర్ నోక్కుమ్ నోక్కమ్” ఎన్న వేణ్డామే “ఎన్బాల్ ఎమ్బిరాన తడఙ్కణ్గళ్ - కరుమాణిక్కమలైమేల్ ఒరుజ్గే మణిన్దు కిడన్దలర్న్ద మేల్ కాల్ కమలత్తడమ్ పోల్ పొలిన్దన” ఎన్ను మ్బడియాయాయ్త్తు ప్పెరరుళాళనుడైయ కడైక్కణిప్పిరుప్పతు.

[అభివర్షతి హర్షమ్] పరమానన్దత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱతు. * వేర్త్తుప్పశిత్తు వయిఱశైన్దు వేణ్డడిశిలుణ్ణుమ్బోతు ఈతెన్ఱుపార్త్తిరున్దు నెడునోక్కుక్కొళ్ళుకిఱపోతై నెడునోక్కాలే భక్తవిలోచనత్తిల్ ఋషిపత్నికళిలే ఒరుత్తియై “తత్రైకా విధృతా భర్త్రా భగవన్తం యథాశ్రుతమ్। హృదోపగూహ్య విజహౌ దేహం కర్మనిబన్ధనమ్.” ఎన్ఱు - స్వవిషయప్రావణ్యత్తాలే అప్పోతే సంసారాన్నత్తైయామ్బడియాకవుమ్, అల్లాతార్ క్షీణపాపరాయ్ ముక్త్యర్హరామ్బడి పరిశుద్ధరాకవుమ్ పణ్ణిన సర్వేశ్వరనుడైయ కటాక్షమ్ ఆనన్దసన్దాయకమెన్నుమిడత్తిల్ విప్రతిపత్తియుణ్డో? “ముక్తిర్మోక్షో మహానన్దః” ఎన్నుమ్బడియాన మహానన్దత్తై క్కొడుక్కక్కడవతు వెఱుమ్ ఆనన్దత్తైక్కొడుక్కమాట్టాతో?

[ఆర్ద్రభావం తనుతే.] కడైక్కణ్ణోక్కమ్ పట్టవాఱే కల్లుమ్ కరైయుమెన్గిఱతు. వెళ్ళమానతు పళ్ళత్తిలేతానే శెన్ఱు విఴుమాపోలే అభిజనాద్యహఙ్కారయోగ్యత్తైయుమిల్లామైయాలే “నివాసాయ యయౌ వేశ్మ విదురస్య మహాత్మనః” ఎన్ఱు - తానే శెన్ఱు విదురగృహత్తిలేపుక్కు “విదురాన్నాని బుభుజే శుచీని గుణవన్తి చ” ఎన్ఱు - అవర్ తమ్ముడైయ స్పర్శముళ్ళవన్ఱై విరుమ్బి అముతు శెయ్త కణ్ణపిరానై ఎతిరియాన దుర్యోధనన్ శీఱిచ్చొల్లచ్చెయ్తేయుమ్ “భీష్మద్రోణావతిక్రమ్య మాం చైవ మధుసూదన! । కిమర్థం పుణ్డరీకాక్ష! భుక్తం వృషలభోజనమ్” ఎన్ఱానేయన్ఱి, కొడితాక ఒరు

సమ్బోధనమిట్టిర్ల; వైయవన్దర [పుణ్డరీకాక్ష! ఎన్ఱు] వాళ్త్తుకిఱానితే - దృష్టిపాతమ్ ఆర్ద్రభావత్తై విళైవిత్తమైయాలే. కల్ నెఞ్జుమ్ పతమ్‌శెయ్‌తు ఈరనెఞ్జామ్పడియితే కటాక్షిప్పతు. "తిజ్గళుమాదిత్తియనుమెళ్లున్దాఱ్పోల్ అజ్గణిరణ్డుమ్‌కొణ్డు ఎజ్గళ్ మేల్ నోక్కుతియేల్, ఎజ్గళ్ మేల్ శాపమిళ్లిన్దు" ఎన్నక్కడవతితే. "యశ్చ రామం నపశ్యేత్తు యంచ రామో నపశ్యతి । నిన్దితస్సవసేల్లోకే స్వాత్మాప్యేనం విగర్హతే." ... ... (3౬)

శ్లో॥ అరుణాధరపల్లవే లసన్తీ
వరదాఽసౌ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా తే ।
అధివిద్రుమమస్తనిస్తలాళీ -
రుచమావిష్కురుతే హి పుష్కరాక్ష ! ॥ 3౭ ॥

పదవురై.

పుష్కరాక్ష !=తామరైక్కణ్ణనాన
హే వరద !=వరమ్‌తరుమ్ పెరుమానే !
తే=ఉన్నుడైయ
అరుణాధరపల్లవే=శివన్దతాయ్ తళిర్‌పోన్ఱతాన తిరువధరత్తిలే
లసన్తీ=విళజ్గానిన్ఱుళ్ళ
అసౌ=ఇన్ద
ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా } చన్ద్రణ్‌పోన్ఱ తిరుముత్తుక్కళిన ఒళియానతు
అధివిద్రుమం అస్తనిస్తలాళీరుచమ్ } పవళత్తిన్మేలే వైక్కప్పట్ట ముత్తువరిశైయిన శోభైయై
ఆవిష్కురుతేహి=ప్రకాశప్పడుత్తుకిన్ఱతుపోలుమ్.

[అరుణాధరేత్యాది.] "శెక్కరిడై నునిక్కొమ్బిల్ తోన్ఱుమ్ శిఱుపిఱైముళైపోల, నక్కశెన్దువర్ వాయ్‌త్తిణ్ణైమీతే నళిర్‌వెణ్ పల్ ముళైయిలక" ఎన్ఱ పెరియాళ్వార్ తిరుమొళిక్కు ఒరుపుడై ప్రత్యభిజ్ఞాపకమాయిరానిన్ఱతాయ్‌త్తు ఇన్దశ్లోకమ్. "నాళిళమ్ తిజ్గళైక్కోళ్ విడుత్తు వేయకమ్బాల్ వెణ్ణెయ్‌తొడువుణ్ణ ఆనాయర్

తాయవర్ " "ఉజ్జియార్న్ద నఱువెణ్ణెయ్ ఒళియల్ శెన్రు అఙ్గు డ్డానై " ఇత్యాదిప్పడియే _ విభవావతారత్తిలే కాదాచిత్కమాక ప్రసరిక్కక్కడవతాన తిరుప్పవళనిలావఴుకు పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలత్తిలే అనవరతమ్ అతిశయితమాయ్ విళఙ్గుమిత్తే; అవ్వఴుకై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్. తిరువాయ్ప్పాడియిల్ ఉఱికళిలే గవ్యఙ్గళ్ శేమిత్తువైత్తిరుక్కుమ్బడియై అఱిన్దు * కడల కైత్తళిఉకురమ్బై నుత్తైన్దుపుక్కు ప్పశువెణ్ణెయ్ కళవుకాణప్పో మ్బోతు తన్నిలత్తినిరుట్చియాలుమ్ అవ్విడత్తినిరుట్చియాలుమ్ తెరియామైయాలే తడవానిఱ్కచ్చెయ్తే కైయిలే వెణ్ణెయ్త్తాఴి కళ్ అకప్పట్ట సన్తోషాతిశయత్తాలే వాయ్మలర, అప్పోతు ప్రసరి క్కుమ్ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికైయే కైవిళక్కాక అముతు శెయ్యుమ్; కొణ్డియిలేపిడియుణ్డవాఱే కణ్ణికుఱుఙ్కయిఱ్ఱాల్ కట్టుణ్డశియుణ్డు అఴుమాకైయాలే తిరుప్పవళనిలవు అఙ్గే సకృత్సేవ్యమాయిరు క్కుమ్. తిరువత్తిమామలైయిలే " వరద! తవ విలోకయన్తి ధన్యాః మరకతభూధరమాతృకాయమాణమ్ । వ్యపగతపరికర్మవారవాణం మృగమదపఙ్కవిశేషనీలమఙ్గమ్." ఎన్ఱపడి భోగ్యమానతిరుమేనియై సేవిక్కైయిలేయుణ్డాన ఆశాతిశయత్తాలే అనవరతమ్ భాగవతగోష్ఠి కళ్ తిరళుకైయాలే అవర్కళై క్కాణప్పెఱుకైయినాలేయుణ్డాన కళిప్పుక్కు కాలోపాధియిల్లామైయాలే సార్వదికమాక ప్రసరియా నిన్ర ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికైయిలే ఈడుపడుకిఱార్.

[హేవరద! తే అరుణాధరపల్లవే లసన్తీ అసౌ ద్విజచన్ద్రి చన్ద్రికా] "చన్ద్రన్ ఎఙ్గేయిరుక్కిఱాన్?" ఎన్రాల్ "అతో అన్ద మరక్కిళైయిన్మేల్ ఇరుక్కిఱాన్ కాణ్ " ['శాఖాగ్రే చన్ద్రః'] ఎన్రు ఉలకవఴక్కిల్ కాట్టవేణ్డియిరుప్పతనాలుమ్, చన్ద్రనుడైయ

చన్ద్రికై ముతల్ముతలిలే వృక్షశాఖైకళిలుళ్ళ పల్లవఙ్గళిలే పళపళ వానిన్ఱుకొణ్డు ప్రసరిక్కక్కాణ్గైయాలుమ్ "అరుణాధరపల్లవేలసన్తీ" ఎన్గిఱార్. శివన్ద తిరువధరమాకిఱ పల్లవత్తిన్మేలే ప్రకాశియానిన్ఱ తాయ్త్తు ఇన్ద ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికై. తమ్ముడైయ భావనాప్రకర్ష త్తాలే మున్నిలైయాకత్తోన్ఱుకైయాలే "అసౌ" ఎన్గిఱార్. [ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా] ఒవ్వొరు తిరుముత్తుమ్ ఒవ్వొరుచన్ద్రనుదిత్తా ప్పోలే విళఙ్గుమితే. ఆకవే, 'ద్విజాఏవ చన్ద్రాః, తేషాం చన్ద్రికా' ఎన్నై.

ఉత్తరార్ధమ్ ఉత్ప్రేక్షైయాయ్చ్చెల్లుకిఱతు. [అధివిద్రుమ మిత్యాది.] కొవ్వైక్కనిపోల్ శివన్ద తిరువధరత్తిన్మేలే వెణ్ణిఱమాన దన్తకాన్తి విళఙ్గుకిఱపడి యెఙ్గనేయిరానిన్ఱతెన్ఱాల్ ; పవళత్తిన్మేలే ముక్తాఫలత్తైవైత్తాల్ ఎఙ్గనేశోభిక్కుమో అఙ్గనేవిళఙ్గానిన్ఱతెన్ఱపడి. ప్రవాళస్థానత్తిలే తిరువధరముమ్, ముక్తాఫలస్థానత్తిలే దన్తప్రభై యుమామ్.

[పుణ్డరాక్ష !] శివన్ద తిరువధరత్తిన్మేలే వెళుత్తదన్తప్రభై పరవి అన్దశెన్నిఱత్తై విళాక్కులైకొళ్ళవే, శెమ్మై అధఃకృతమాయ్ వెణ్మై మేలోఙ్గినిఱ్కప్పడియాన నిలైమైయుణ్డాక, ఇతనై సహిత్తిరుక్కమాట్టాత తిరుక్కణ్ తామరైకళ్ తమ్ముడైయ శెవ్వియ ఒళి యై ప్పరవవిట్టు అన్దవెణ్మైయై అధఃకరిక్క ముయల్వనపోల్ విళఙ్గు కిన్ఱపడియై అనుభవిత్తు అతుతోన్ఱ "పుణ్డరాక్ష !" ఎన్ఱు సమ్బోధి క్కిఱారెన్నలామ్.

అరుణశ్చాసౌ అధరశ్చ; సఏవ పల్లవః, తస్మిన్. లసన్తీ = లసధాతువిన్ శతృప్రత్యయాన్తరూపమ్ స్త్రీలిఙ్గమాయ్క్కిడక్కి ఱతు. అధివిద్రుమమ్ = విద్రుమే - అధివిద్రుమమ్, ఇత్యవ్యయీ భావః. 'హరౌ - అధిహరి.' ఇతివత్. [అస్తని స్తలాళీరుచమ్]

'అస్త' ఎన్నతు - 'న్యస్త' ఎన్నపడి. 'అసు - క్షేపణే' ఎన్నిఱ ధాతువిల్ కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తరూపమ్. [నిస్తల.] సంస్కృత నిఘణ్టుక్కళిల్ ముక్తాఫలపర్యాయమాక నిస్తలశబ్దమ్ పఠితమాక త్తెరియవిల్లై. "వర్తులం నిస్తలం వృత్తమ్" ఎన్ఱు అమరసింహనుమ్, "నిస్తలం వర్తులే చలే" ఎన్ఱు విశ్వనుమ్, ఇప్పడియే మఱ్ఱుమ్ పల నైఘణ్టుకర్కళుమ్ శొల్లివైత్తార్కళ్. "కణ్ఠస్య తస్యాః స్తనబన్ధురస్య ముక్తాకలాపస్యచ నిస్తలస్య" [కుమారసమ్భవే - ౧ - ౪౨.] ఎన్ఱు మహాకవియుమ్ వర్తులపర్యాయమాక ప్రయోగిక్కక్కాణానిన్ఱోమ్ ఆనాల్, తమిழ்ిల్ "నిత్తిలమ్" ఎన్ఱోరుశొల్ ముత్తుక్కువాచకమాక ప్రసిద్ధమాయిరానిన్ఱతు. శీవకశిన్దామణి, మణిమేకలై ముతలియ తమిழ்క్కాప్పియఙ్గళిల్ ఇచ్చొల్ విశేషతః ప్రయుక్తమ్. "నిన్ఱవూర్ నిత్తిలత్తై" ఎన్ఱుమ్, "నిన్ఱవూర్ నిన్ఱ నిత్తిలత్తొత్తినై" ఎన్ఱుమ్, "నిత్తిలఙ్గళ్ పౌవత్తిరైయులవు" ఎన్ఱుమ్ ఆழ்వార్కళుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళార్. ఒరు అరుమ్పదవురైకారర్, "నిస్తలమెన్నుమ్ వడశొల్ నిత్తిలమెన్ఱు తిరిన్దుకిడక్కిఱతు; ముత్తు ఎన్నపడి. 'నిస్తలం వర్తులే ముక్తాఫలేచ చపలేపిచ.' ఎన్ఱు నిఘణ్టు" ఎన్ఱెழுతివైత్తిరుక్కిఱార్. మేఱ్కుఱిత్త శ్లోకమ్ ఎన్దనిఘణ్టువిలుళ్ళతో అఱికిన్ఱిలోమ్. వర్తులమెన్గిఱ అర్థత్తైక్కొణ్డే లక్షితలక్షణైయాక ముక్తాఫలవాచకమాకలామెన్ఱు శిలర్ కరుతుకిన్ఱనర్. శబ్దార్థకల్పతరువిలే నిస్తలశబ్దమ్ జలపర్యాయతయాపి పఠితమాకైయాలుమ్, ముత్తు జలపరిణామమాకైయాలుమ్ ఇవ్వழிయిల్కొణ్డుమ్ నిస్తలశబ్దమ్ ముక్తాలక్షకమాకలామెన్ఱు శిలర్ కూఱువర్. "నిస్తులాళీ" ఎన్ఱుమ్, "నిస్తిలాళీ" ఎన్ఱుమ్ శిలర్ ఓతువతు అపపాఠమేయామ్. ... ... (32)

శ్లో॥ స్మితనిర్ఝరికా వినిష్పతన్తీ
తవ వక్షస్స్థలభూతలే § వికీర్ణా ।
వరద! ప్రబిభర్తి హారలక్ష్మీం
అపి ముక్తావళికా నదీవ తజ్జా ॥ 3౫ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
వినిష్పతన్తీ=(ముఖమాకియ ఉన్నతస్థానత్తిల్ నిన్రుమ్) విళానిన్ఱ
తవ స్మిత నిర్ఝరికా=ఉన్నుడైయ పున్ముఱువలాకియ అరువియానతు
వక్షస్స్థల భూతలే=తిరుమార్పాకియ తరైయిలే

వికీర్ణా (సతీ)=ఇఱైన్దతాయ్క్కొణ్డు
హారలక్ష్మీమ్=సహస్రయష్టికహారశోభైయై
ప్రబిభర్తి=ధరియానిన్రతు;
ముక్తావళికాపి=ఏకావళీహారముమ్
తజ్జా=అన్ద అరువియిల్ నిన్రుముణ్డాన
నదీవ=ఆఱుపోలే
(భాతి)=విళఙ్గుకిన్రతు.

[స్మితనిర్ఝరికేత్యాది.] అభిమతజనదర్శనానన్దవేగత్తాలే అర్చావతార సమాధియైక్కడన్దు విమ్మి వెళివిళుకిన్ర అవ్యక్తమధుర మన్దహాసవిలాసన్దన్నైయే మిణ్డు మొరుపడియాక ఉపశ్లోకిక్కిఱార్. తిరుప్పవళమాకియ మేట్టునిలత్తిల్ నిన్రుమ్ పున్మురువలాకియ అరువియానతు తిరుమార్పాకియ తరైయిలేవిళున్దు విప్రకీర్ణమాయ్ అత్తిరుమార్పుక్కు ముక్తాహారమెన్నలామ్పడి విళఙ్గుకిన్రతు; ఏఱ్కనవే శాత్తియుళ్ళ ముక్తావళియుమ్ అన్ద అరువియిల్ నిన్రుమ్ పెరుకిన ఒరు ఆఱుపోలే విళఙ్గుకిన్రతెన్కిఱార్.

వక్షస్స్థలత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ ముఖమ్ మేల్పట్టతాకైయాలే అతు ఒరు ఉన్నతస్థానమాకవుమ్, స్మితమానతు ప్రసరణశీలత్వత్తాలుమ్ శుభ్రకాన్తియోగత్తాలుమ్ నిర్ఝరమాకవుమ్, అన్దస్మితమ్ తిరుమేనియిల్ విశకలితమాక వ్యాపిప్పతానతు- ఉన్నతప్రదేశత్తిల్

§ వికీర్ణా - ఇత్యపి పాఠః.

నిన్ఱుమ్ తర్రైయిలే అరువివిట్రున్దుశితఱువతాకవుమ్, ఇజ్ఞనే రూపకప్ర క్రియైయిలే తిరుప్పుళ్ళన్నిన్ శ్రీ అరుళిచ్చెయ్‌కిఱపడి. ఇప్పడి తిరు మార్‌పిలే శితఱిచ్చితఱి వ్యాపియానిన్ఱ స్మితనిర్ఝరిక్కై యానతు - తిరుమార్‌పిలే ముక్తామయమాన శతయష్టికసహస్రయష్టికహారమ్ శాత్తినాప్పోలే విళఙ్గుకిన్ఱ తెన్ఱిఱ్ఱార్ - తృతీయచరణత్తాలే.

[ముక్తావళీ కాపి తజ్జా నదీవ భాతి] మూన్ఱావతుపాదత్తిలే ఉళ్ళ హారపదముమ్, ఇన్ద ముక్తావళీకాపదముమ్ భిన్నార్థక మెన్ఱత్తై అఱియాతార్ పునరుక్తిశఙ్కై పణ్ణువర్‌కళ్. అర్థభేద మెజ్ఞనేయెన్నిల్; శతయష్టికహారమెన్ఱుమ్ సహస్రయష్టికహారమెన్ఱుమ్ శొల్లప్పడుకిఱ ముక్తాహారమ్ హారశబ్దార్థమ్; ఏకయష్టి రూపమాన ముత్తువడమ్ ముక్తావళీకాశబ్దార్థమ్ ఎన్ఱు కొళ్క. యష్టియావతు - సరమ్; గుచ్ఛకమెన్నవుమామ్. పలపల గుచ్ఛక జ్ఞళైయుడైయ ఒరుముత్తుమాలై హారమెన్నతాకవుమ్, ఒరే గుచ్ఛకమాకియ ముత్తువడమ్ ముక్తావళీకైయెన్నతాకవుమ్ మహా కవిప్రయోగజ్ఞళాల్ విళఙ్గుకిన్ఱతు. కుమారసమ్భవకావ్యత్తిల్ [పఞ్చ మసర్గే, శ్లో. ౮.] "విముచ్యసా హారమహార్యనిశ్చయా విలోల యష్టిప్రవిలుప్తచన్దనమ్." ఎన్ఱ శ్లోకముమ్ తద్వ్యాఖ్యానముమ్ అవధేయమ్. ముక్తావళీకాశబ్దమ్ అనేకయష్టికహారత్తైయుమ్ శొల్ల క్కూడుమాయినుమ్ ఇజ్గే వక్తృవివక్షాబలత్తాలే ఏకావళీవాచక మాకక్కడవతు. "........అథోరస్యాస్త్రికా మాక్తికైః కృతా। హారో ముక్తావళీ దేవచ్ఛన్దోఽసౌ శతయష్టికః॥ హారభేదా యష్టి భేదాద్గుత్సగుత్సార్థగోస్తనాః। అర్థహారో మాణవక ఏకావ ళ్యేకయష్టికా॥ సైవ నక్షత్రమాలాస్యాత్సప్తవింశతిమౌక్తికైః." ఇత్యాద్యమరకోశత్తిఱ్కు హేమచన్ద్రవ్యాఖ్యానమ్ కాణ్గ.

ఆక, చతుర్థచరణత్తాల్ శొల్లప్పట్టాయ్త్తెన్నెన్నిల్ ;- పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిల్ ఏకావళియాన ఒరు ముక్తాహారమ్ శాత్తప్పట్టిరుక్కిఱతు; 'అతు ముక్తావళియల్ల; వక్షస్థలనిపతితవిశీర్ణమాన స్మితనిర్ఝరత్తిల్నిన్ఱుమ్ పెరుకియ ఒరు ఆఱు తాన్ ముక్తావళియాక విళఙ్గుకిన్ఱతో!' ఎన్ఱు ఉల్లేఖిక్కలామ్పడియిరానిన్ఱతెన్నై. ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాల్, పేరరుళాళనుడైయ మన్దహాసప్రభాప్రసరమానతు అనేకయష్టికముక్తాహారమాకవుమ్, వస్తుతః తిరుమార్పిలే శాత్తియిరుక్కిఱ ఏకావళీహారమానతు స్మితనిర్ఝరవినిస్సృతైయాన నదియాకవుమ్ ఉత్ప్రేక్షిక్కప్పట్టతాయ్త్తు.

[నిర్ఝరికా.] నిర్ఝరీశబ్దత్తిన్మేల్ స్వార్థే కప్రత్యయమ్ వన్దు 'నిర్ఝరికా' ఎన్ఱాయిఱ్ఱు. శిలర్, అకారాన్తపుల్లిఙ్గమాన నిర్ఝరశబ్దన్దానుణ్డెన్ఱుమ్, ఈకారాన్త స్త్రీలిఙ్గమాన నిర్ఝరీశబ్దమ్ ఇల్లైయెన్ఱుమ్ ఎణ్ణియిరుప్పతు భ్రాన్తివిలసితమ్; "ఉత్సః ప్రస్రవణం వారిప్రవాహో నిర్ఝరో ఝరః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తై మాత్తిరమ్ నోక్కి భ్రమిక్కలాకాతు; శబ్దకల్పద్రుమమ్, శబ్దరత్నావళి ముతలియకోశఙ్గళిల్ నిర్ఝరీశబ్దమ్ ఉపాత్తమాకవే యిరుక్కిఱతు. "జటాకటాహసంభ్రమభ్రమన్నిలిమ్పనిర్ఝరీ విలోలవీచివల్లరీ విరాజమానమూర్ధని! ధగద్ధగద్ధగజ్జ్వలల్లలాటపట్టపావకే కిశోరచన్ద్రశేఖరే రతిః ప్రతిక్షణం మమ" ఎన్ఱ ఒరుమహాకవిశ్లోకత్తిల్ నిర్ఝరీశబ్దప్రయోగత్తైయుమ్ జీవానన్దర్ ఉదాహరిత్తార్. నిర్ఝరీ=నిర్ఝృణాతి - ఉచ్చస్థానపాతాత్ జీర్ణాభవతీతి. నిర్ + ఝౄ + అచ్. గౌరాదిత్వాత్ జీష్. "పరిమళఝరీత్యాది ప్రయోగానుగుణ్యాత్ నిర్ఝరీ నిర్ఝరికా నిర్ఝర ఇతిచ పర్యాయశబ్దాః." ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

వికీర్ణాః, విశీర్ణాః=ఇతి పాఠభేదః. 'వికీర్ణాః' ఇత్యేవ ప్రాచాం పాఠః. నిఱుత్తి అనుసన్ధిక్కుమ్ కాలజ్గళిల్, తృతీయ పాదత్తై "హారలక్ష్మీమపి" ఎన్ఱు మఱవాక నిఱుత్తియనుసన్ధిప్పతు అర్థత్తైచ్చేర్త్తిక్కు విపరీతమ్; "అపిముక్తావళికా" ఎన్ఱు యథాక్రమమాకవే అనుసన్ధిక్క. తజ్జా=తస్యాః (షట్చమ్యాః) జాయత ఇతి.

శ్లో॥ పరిమణ్డిత రాస మణ్డలాభిః
నరదాఘ్రాత మభీష్టగోపికాభిః ।
\$ అనువర్తితదాతన ప్రహాసాత్
ఇవ ఫుల్లం హి కపోలయోర్యుగం తే ॥ 3౯ ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే!	తే కపోలయోః యుగమ్ } ఉనతు కపోలద్వయముమ్
పరిమణ్డితరాస మణ్డలాభిః } అలజ్కరిక్కప్పట్ట తిరుక్కూరవై గోష్ఠియైయుడైయ	అనువర్తితదాతన ప్రహాసాదివ } ఇప్పోతుమ్ అనువర్త్తిత్తువారానిన్ఱ అప్పోతైయ హాసప్రకాశత్తాలేపోల
ఆభీష్ట గోపికాభిః=ప్రియైకళాన గోపస్త్రీకళాలే	ఫుల్లమ్=వికసిత్తిరానిన్ఱతు.
ఆఘ్రాతమ్=ఆఘ్రాణమ్ శెయ్యప్పట్ట	

[పరిమణ్డితేత్యాది.] దివ్యకపోలజ్గళై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్. అర్చావతారత్తిలుమ్ విభవావతారవాసనై పణ్ణిప్పోరువర్కళ్ నమ్ ఆழ்వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్. "కోవలనాయ్ వెణ్ణెయుణ్డవాయర్ - అణ్ణాన్ కోనణియరజ్గర్." "అమలనాదిపిరాన్ వెళ్ళియనొడుత్తి ఎమ్మరశే! అరజ్గత్తమ్మా!" ఎన్ఱిప్పడి కళిలేమూయ్త్తు ఆழ்వార్కళీడుపాడు. "కూన్దలార్మకిழ் కోవలనాయ్, వెణ్ణెయ్మా

\$ "అనువృత్త" ఎన్ఱుమ్ ఓతువర్కళ్.

న్దళ్ళైయిల్ కణ్డుమకిఴ్న్దుపోయ్" ఎన్ఱు వ్యక్తమాకవుమ్ అరుళి చ్చెయ్దార్కళ్. మఱ్ఱైయవతారఙ్గళిల్ కాట్టిలుమ్ కృష్ణావతారమ్ సన్నిహితమాకైయాలే అన్ద కృష్ణావతారవాసనైయే మికుతియాక చ్చెల్లుమాయిత్తు అర్చావతారత్తిలే. "వక్షస్స్థల్యాం తులసికమలా కౌస్తుభైవైజయన్తీ సర్వేశత్వం కథయతితరాం రఙ్గధామ్నస్తదాస్తామ్। కూర్మవ్యాఘ్రీనఖపరిమిళత్పఞ్చహేతీ యశోదానన్ద్యా మాఙ్గల్యాభరణమధికం నన్దమూర్ధం ధినోతి." [శ్రీరఙ్గరాజస్తవే] ఎన్ఱు భట్టరీరుపాట్టిల్ అఴకు కణ్డీరే.

ఆఴ్వార్ తాముమ్ తిరుమాలిరుఞ్జోలై అఴకర్ పక్కలిలే ఈడుపట్టుప్పేశుమిడత్తు "గాయం గాయం వసగిరిపతే! త్వంహి బృన్దావనాన్తః గోపీసంఘైర్విహరసి యదా సున్దరవ్యూఢబాహో!। రాసారమ్భోత్సవబహువిధప్రేమసీమన్తినీనాం చేతశ్చేత స్తవచతు తదా కాం దశామన్వభూతామ్?." [సున్దరబాహుస్తవే - ౧౧౪.] ఎన్ఱతే అరుళిచ్చెయ్తతు.

పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలఙ్గళిల్ ప్రఫుల్లత్తైయెక్కణ్డవాఱే కృష్ణావతారత్తిల్ రాసక్రీడావసరత్తిలే కృష్ణకపోలఙ్గళుక్కు విళైన్ద హర్షప్రకర్షమ్ స్మృతివిషయమాకి తాదాత్మ్యభావనై తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [పరిమణ్డితేత్యాది] రాసమణ్డలమావతు కణ్ణపిరానుడైయ రాసక్రీడాగోష్ఠి. బ్రహ్మవైవర్తపురాణ-శ్రీకృష్ణజన్మఖణ్డత్తిల్ ఎణ్బత్తునాలామధ్యాయత్తిల్ రాసమణ్డలత్తిన్ సన్నివేశమ్ పరక్కప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళమై కాణ్గ. రాసక్రీడైయావతు - తమిఴిల్, 'కురవైకూత్తు' ఎనప్పడుమ్. అతావతు - "అఙ్గనామఙ్గనామన్తరే మాధవః" ఇత్యాదిప్పడి - ఒవ్వోరు ఆయ్చ్చియర్ పక్కత్తిలుమ్ ఒవ్వొరు కణ్ణనాక ప్పల దివ్యమఙ్గళవిగ్రహఙ్గళై ప్పరిగ్ర

హిత్తుక్కొణ్డు కైకోత్తామవతు. అజ్ఞనే ఆకుమ్ కాలత్తిల్ ఇరణ్డు పక్కత్తిలుముళ్ళ ఆయ్చ్చిమార్ కళుమ్ తజళ్ తజ్గళుక్కు అణిత్తాన కృష్ణకపోలత్తిలే ప్రీత్యతిశయత్తాలే ముత్తమ్ కొడుక్క, అత్తాలే ఒరువిలక్షణమాన హర్షప్రకర్షమ్ ఉణ్డాకక్కడవతిఱే కృష్ణకపోలజ్గళుక్కు; అన్ద హర్షత్తినుడైయ అనువృత్తియానతు అద్యాపి మాఱామైయాలే తత్ప్రియుక్తమాకత్తాన్ ఇన్ద దివ్యకపోలజ్గళ్ ప్రఫుల్లజ్గళాయిరుక్కిన్ఱనవో? ఎన్ఱు ఉన్నయిక్కిఱపడి.

తిరుమాలిరుమ్ శోలైయఴకరుడైయ దివ్యకపోలత్తిలే ఈడు పట్టపడి మైక్కోట్టిలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలజ్గళిలే ఈడు పడుకిఱపడి అత్యన్తమతిశయితమాయిరానిన్ఱతి!; ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; అజ్గు "యశోదాజ్గుళ్యగ్రోన్నమితచుంబుకాఘ్రాణముదితౌ కపోలావద్యాపి హ్యనుపరతతద్ధర్షగమకౌ। విరాజేతే విష్వగ్వితతసహకారాసవరసప్రమాద్యద్భృజ్గాఢ్యద్రుమవనగిరేః సున్దరహరేః." ఎన్ఱురుళిచ్చెయ్కైయాలే యశోదైప్పిరాట్టియొరుత్తియుడైయ ఆఘ్రాణత్తాలే యుణ్డాన హర్షమేయాయ్త్తు తోఱ్ఱుకిఱుకుమ్; ఇజ్గు "పరిమణ్డితరాసమణ్డలాభిః అభీష్టగోపికాభిః ఆఘ్రాతమ్" ఎన్గైయాలే పఞ్చలక్షమ్ కుడిప్పెణ్గళుడైయ ఆఘ్రాణత్తాలేయుణ్డాన హర్షప్రకర్షమడజ్గలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలజ్గళిలే తోఱ్ఱానిఱ్కుమెన్ఱతిఱే.

పరిమణ్డితం రాసమణ్డలం యాభిస్తాః; తాభిః. రాసగోష్ఠమై అలఙ్కరిత్తిరున్ద - ఎన్ఱపడి. [ఆఘ్రాతమ్.] ఆఘ్రాణమావతు ప్రీత్యతిశయత్తాలే పణ్ణప్పడుకిఱ వక్త్రసంయోగత్తిఱ్కుప్పర్యాయమాకుమ్. [అనువర్తీత్యాది.] అనువర్తత ఇత్యనువర్తీ; తదా భవః - త్తదా

తనః, తదాతనశ్చాసౌ ప్రహర్షశ్చ; అనువర్తితాసౌ తదాతనప్రహర్షశ్చ; తస్మాత్. కనక్కప్పూశియ కోయిత్తాన్ పలకుళి కళుక్కుమ్ అవియాతే అనువర్త్తిత్తువరుమాపోలే, అన్ఱు రాసక్రీడైయిల్ అత్తనైగోపిమార్కళుమ్ అభినివేశాతిశయమ్తోన్ఱ నెరుక్కియణైత్తు ఆఘ్రాణిత్తహర్షమ్ ఇన్ఱళవుమ్ అనువర్త్తిత్తువారానిన్ఱతాయ్త్తు [ఫుల్లమ్.] "ప్రఫుల్లోత్ఫుల్లసంఫుల్లవ్యాకోచవికచస్ఫుటాః" ఇత్యమరః.

"అనువర్తితదాతనప్రహర్షాదివ" ఎన్ఱు ఇవకారప్రయోగమ్ కాణ్కైయాలే ఇన్ద హేతు పరమార్థమల్లవెన్ఱున్, "రక్తౌ తవాంఘ్రీ మృదులౌ భువి విక్షేపణాద్ధ్రువమ్" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిల్పోల హేతూత్ప్రేక్షైయేయాకుమెన్ఱుమ్ కొళ్ళలాకాతెన్ఱు శానప్పిరార్ పణిక్కున్బడి. ఆనాల్ ఇవశబ్దమ్ పోన్బడియెన్నెన్నిల్; "కిమివహి మధురాణాం మణ్డనం నాకృతీనామ్" "కథమివ" "కుత ఇవ" ఇత్యాదికళిల్పోల వాక్యాలఙ్కారమాకక్కడై యుళ్ళై. "పిణతొడర్న్దోడియోర్ పామ్పైప్పిడిత్తుక్కొణ్డాట్టినాయ్పోలుమ్" "విళఙ్గాయెఱిన్దాయ్పోలుమ్" "మఱువినిన్ఱ ఊర్పోలుమ్" "మరమేఱియిరున్దాయ్పోలుమ్" ఇత్యాదితమిఴ్ప్రయోగఙ్గళిలుమ్ "పోలుమ్" ఎన్బతు వాక్యాలఙ్కారమాత్రమాయిరుక్కుమ్పడి కాణ్క.

ఏవకారార్థత్తిలుమ్ ఇవకారప్రయోగముణ్డు; ఋగ్వేదత్తిల్ [౧ - ౧౫౮ - ౩] "శ్రియే పుమన్సిషుకృతేవ దేవాః" ఎన్ఱవిడత్తిల్ "ఇవశబ్ద ఏవార్థే" ఇతి భాష్యమ్. ఆనపిన్బు, ఇఙ్గనే ఏవకారార్థకమాకవో వాక్యాలఙ్కారమాకవో కొణ్డు. "యశోదాఙ్గుళ్యగ్రోన్నమిత" ఇత్యాదిసున్దరబాహుస్తవశ్లోకమ్పో

లవే ఇతనైయుమ్ ఉత్ప్రేక్షియన్ఱిక్కే యథాభూతార్థకీర్తన మాకవే నిర్వహిక్కై ఉచితమ్. ... ... (౩౯)

శ్లో॥ ముఖమున్నసమాయతాక్షముద్యత్ -
స్మితదన్తం రుచిరాధరం నతభ్రు ।
లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం
మయి తే నిశ్చలమస్తు హస్తినాథ! ॥ ౪౦ ॥

పదవురై.

హే హస్తినాథ!=శ్రీహస్త్యద్రినాథనే!
ఉన్నసమ్ = ఉన్నతమాన నాసికైయై యుడైత్తాయుమ్
ఆయతాక్షమ్ = నీణ్డ తిరుక్కణ్గళై యుడైత్తాయుమ్
ఉద్యత్స్మితదన్తమ్ = విమ్మి వెళియెழుకిన్ఱ పున్ముఱువలైయుడైయ తిరుముత్తుక్కళై యుడైత్తాయుమ్
రుచిరాధరమ్=అழకియ తిరువధరత్తై యుడైత్తాయుమ్
నతభ్రు = వళైన్ద తిరుప్పురువఙ్గళై యుడైత్తాయుమ్
లసదంస విలమ్బి కర్ణపాశమ్ = పిళఙ్గానిన్ఱ తిరుత్తోళ్ కళళవుమ్ తొఙ్గా నిన్ఱ శిఱన్ద శెవికళై యుడైత్తాయుమిరుక్కిఱ
తే ముఖమ్ = ఉనతు తిరుముఖమణ్డలమానతు
మయి=అడియేన్పాల్
నిశ్చలం అస్తు= స్థిరమాకక్కడవతు.

[ముఖమున్నసమిత్యాది.] తిరుమఙ్గైయాழ్వార్ * నాలి మావలమ్తొడఙ్గి * ఎఙ్గళెమ్మిఱైయెమ్బిరానళవాక ఒవ్వొరుతిరుప్పతినైయుమ్ ఒరుతిరుమొழి ఇరణ్డుతిరుమొழి నాన్గుతిరుమొழి ఒరుపత్తు-ఇప్పడియాక అనుభవిత్తు "ఒరునల్ శుఱ్ఱమ్" ఎన్నుమ్ తిరుమొழియిలే పలతిరుప్పతికళైయుమ్ శేర అనుభవిత్తు ఇనియరానార్. తనిత్తనియే అనుభవిప్పతిఱ్కాట్టిలుమ్ శేర అనుభవిక్కుమతిలే ఒరువిలక్షణభోగ్యతై యుణ్డిఱే. ఆనతుపఱ్ఱియిఱే తిరుమడల్

కళిల్ † చరమపర్వమ్ వీఱుపెఱువతు. అఙ్గనమే "పరభాగమి
యాత్" ఎన్నుమ్ శ్లోకమ్ముతలాక ఇవ్వళవుమ్వర, తిరుముకమణ్డ
లత్తిలుళ్ళ ఒవ్వొరు దివ్యావయవఙ్గళైయుమ్ తనిత్తనియే ఇనితాక
అనుభవిత్తు, అవ్వొ అవయవఙ్గళోడే శేర్న్ద శేర్త్తియాక త్తిరు
ముకమణ్డలన్దన్నై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్ - ఇన్దశ్లోకత్తాలే.

ఆళ్వానుడైయ శిన్దైయాకిఱ పెణ్ణానవళ్ ఇనిమేల్ దేవాధి
రాజ ‡ కణ్ఠాశ్లేషత్తుక్కు పార్కిఱాళాకైయాలే, నవోఢైయాన పెణ్
పిఱన్దకత్తిల్ నిన్ఱుమ్ పుక్కకత్తుక్కుప్పోమ్బోతు జన్మభూమియిలుళ్ళ
ఉఱవుముఱైయారుళ్ళవిడమెఙ్గుమ్ పుక్కు అవర్కళై ఉపలాళిత్తు
వరుమాపోలే తనక్కు చిరపరిచితఙ్గళాన నయననాసికాద్యవయవ
ఙ్గళై కణ్ఠాశ్లేషపూర్వఙ్గమాక ఉపలాలనమ్పణ్ణి ఉకవానిన్ఱపడి -
ఎన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి.

[ఉన్నసమ్] ఉన్నతా నాసికా యస్మిన్ తత్ - ఉన్నసమితి
విగ్రహః. "ఉపసర్గాచ్చ" [౫ - ౪ - ౧౧౯] ఇతి పాణిని
సూత్రమ్. "నాసికాయా నసాదేశః"..."మాట్టుయర్కఱ్పకత్తిన్
వల్లియో కొழுన్దో?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాయిత్తే కోలనీళ్
కొడిమూక్కిరుప్పతు.

[ఆయతాక్షమ్] పాఱ్కడల్పోలే ఇక్కణ్గళుక్కుళ్ళ అక
లమ్ ఒగువరాల్ కరై కాణవొణ్ణాతపడియాయ్ క్కాణుమిరుప్పతు.

---

† శిఱియతిరుమడలిల్ "శీరార్తిరువేఙ్గడమే" ఎన్ఱు తొడఙ్గియుళ్ళ చరమ
భాగముమ్, పెరియతిరుమడలిల్ "విణ్ణకరుళ్ పొన్మలైయై" ఎన్ఱు తొడఙ్గియుళ్ళ
చరమభాగముమ్ - ఎన్ఱపడి.

‡ "పద్మాయాః ప్రణయరసాత్" ఇత్యాదియాన అడుత్తశ్లోకమ్ కణ్ఠ
వర్ణన విషయకమెన్నతుపఱ్ఱి చాటూక్తి.

శ్రుతియానతు "యథా కప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు - తిరుక్కణ్గళిలుణ్డాన తెళివుక్కు పుణ్డరీకత్తై ఒరుపోలిశొల్లిఱ్ఱత్తై పోక్కి, అకలత్తైప్పార్త్తాల్ కడల్పుక్కార్ కరై కాణమాట్టాతే మయఙ్గుమాపోలే "పుడై పరన్దు మిళిర్న్దు శెవ్వరియోడి నీణ్డవప్పెరియవాయకణ్గళ్" ఎన్నుమిత్తనైయల్లతు, వేఱొరు పాశురమిడవొణ్ణాతిఱే.—ఆయతే అక్షిణీ - యస్మిన్ తత్; ఆయతాక్షమ్. "బహువ్రీహౌ సక్థ్యక్ష్ణోః స్వాఙ్గాత్షచ్" [౫ - ౪ - ౧౧౩.] ఇతి సూత్రమ్.

[ఉద్యత్స్మితదన్తమ్.] అభిమతజన దర్శనానన్దవేగత్తాలే అర్చావతారసమాధియైక్కడన్దు విమ్మి వెళివిఴుకిన్ఱ అవ్యక్తమధుర మన్దహాసవిలాసమ్ తిరుముత్తుక్కళిలే నిఴలెఴుకిఱపడి. "పూర్వకర్మానలార్తానాం ధ్యాయతాం ఖేదశాన్తయే। స్వదన్తేన్దుచయోత్థేన హ్లాదయన్ గోగణేనతు." ఎన్ఱు పౌష్కరత్తిల్ శొల్లిఱ్ఱిఱే. స్తోత్రరత్నత్తిల్ (౧) "శుచిస్మితమ్" ఎన్ఱవిడత్తిలుక్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ తూప్పుల్ పిళ్ళై "'స్మయన్నివ నృపో హన్తి' ఇతివత్ విరుద్ధాభిసన్ధిం పరిహర్తుమిహ శుచిత్వోక్తిః." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతైక్కణ్డ మాడమాళిక్కైయాచ్చార్ "ఎడుత్త ప్రమాణమఴకితాయిరున్దతు; అతుతన్నై వ్యతిరేకముఖేన ఎడాతే అన్వయముఖేన ఎడుత్తు ప్రకృతానుకూలమాక యోజిప్పతు ఉచితమాయిరుక్కుమే" ఎన్ఱుపణిత్తార్. అతావతు - "స్మయన్నివ నృపో హన్తి" [అరశర్ శిరిత్తవణ్ణమాకవే కెడుతియై విళైత్తిడువార్] ఎన్నుమాపోలే, ఎమ్బెరుమానానుమ్ పున్ముఱువల్ శెయ్తపడియాకవే * కొళ్ళైకొళ్ళిక్కుఱుమ్బనామిఱే; "ముఱ్ఱత్తూడు పురుకున్ద నిన్ ముకమ్కాట్టి పున్ముఱువల్ శెయ్తు, శిఱ్ఱిలోడెఙ్గళ్ శిన్దై

(౧) శ్లో=౩౮-"ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజ"త్యాది.

యుమ్ శివైత్తక్కడవైయో కోవిన్దా!" ఎన్ఱపాశురత్తుక్కుమ్ "స్మయన్నివ నృపోహన్తి" ఎన్ఱశ్లోకత్తుక్కుమ్ మిక్కపొరుత్తము ణ్డిఱే. రసోక్తిపడుత్తుకిఱపాడు కాణుమిదు. ఉద్యత్ స్మితం యేషు తే - ఉద్యత్స్మితాః; తాదృశాః దన్తాః యస్మిన్ తత్.

[రుచిరాధరమ్.] "ముత్తన్న వెణ్ మురువల్ శెయ్యవాయుమ్" ఎన్ను మాపోలే - నిలవెరిత్తాప్పోలే పరవుకిన్ఱ మురువలొళియాలే పరభాగరసమ్ పెఱ్ఱు విలక్షణమాక విళజ్గుకిన్ఱ తిరువధరత్తైయుడైత్తాయిరుక్కుమ పడి. "వాలియతోర్ కనికొల్ వినైయాట్టియేన్ వల్వినైకొల్, కోలమ్తిరళ్ పవళక్కొళుమ్ తుణ్డజ్గలో-నీలనెడుముకిల్ పోల్ తిరుమేనియమ్మాన్ తొణ్డైవాయ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్త ఆళ్వార్ తిరుపుళ్ళమడజ్గలుమ్ ఇజ్గు రుచిరపదత్తిలే గర్భితమాయిరుక్కుమపడి.

[నతభ్రు] "ఇన్నుయిర్క్కు ఏత్తైయర్ మేల్ వళైయుమిణై నీలవిల్లోల్! మన్నియశీర్ మదనన్ కరుప్పుచ్చిలైకొల్! మదనన్ఱన్నుయిర్ త్తాతైకణ్ణపెరుమాన్ పురువమువైయే" ఎన్ను లామ్బడిఎప్పోతుమ్ ఒగుపడిప్పడ వళైన్దపడియాయిరుక్కుమ తిరుప్పురువజ్గళైయుడైయ. "తణ్కైచ్చార్జ్గమతు వేపోల్ పురువవట్టమళుకియ" పెరుమానిఱే. నతే భ్రువౌ యస్మిన్ తత్=నతభ్రు.

[లసదంసేత్యాది.] తిరుచ్చెవిమడల్కళ్ తోళళవుమ్ తళతళెన్ఱుతొజ్గియిరుక్కుమిఱే. "ఆయతకర్ణపాశపరికర్మసదంసమ్" ఎన్ఱిఱే కీళుమ్ అరుళిచ్చెయ్తతు. లసన్తౌచ తౌ అంసౌచ లసదంసౌ; తయోః విలమ్బేతే ఇతి లసదంసవిలమ్బినౌ; ప్రశస్తౌచతౌ కర్ణౌచ కర్ణపాశౌ; లసదంసవిలమ్బినౌ కర్ణపాశౌ యస్మిన్

తత్: శిలర్ "లసత్" ఎన్ఱు పృథక్కాక పదచ్ఛేదమ్పణ్ణి ఖము విశేషణమాకక్కొళ్వర్. శిలర్ సమస్తపదమాక వేకొణ్డు కణ్ణ పాశవిశేషణమాకక్కొళ్వర్. అప్పోతు, లసన్తౌ అంసవిలమ్బికర్ణ పాశౌ యస్మిన్ తత్ - ఇతి విగ్రహః.

[తే ముఖం మయి నిశ్చలమస్తు.] "దురీశ్వరద్వారబహిర్వితర్దికాదురాసికాయై రచితోఽయమఞ్జలిః" ఎన్ఱు ప్రాకృతజన ముఖావలోకనత్తిల్ నశైయొழிత్తు 'దేవం సేవితుమేవ నిశ్చినుమహే" ఎన్ఱు అధ్యవసిత్తు "ఇన్ఱు యామ్వన్దోమిరఙ్గు" ఎన్ఱు ఉర్ కోయిల్కడైత్తలైప్పుకున్ద అడియోంకళ్ అత్తిలే ఉన్నుడైయ తిరుముకమణ్డలమ్ ఎప్పోతుమ్మాణా తే సేవై తన్దరుళవేణుమెన్ఱిణార్. "వృక్షే వృక్షేచ పశ్యామి చీరకృష్ణాజినామ్బరమ్" ఎన్ఱపడి-మారీచనుక్కు ఎఙ్గుమ్ ఇరామపిరానుడైయ తోర్ణమేయాయిరున్దాప్పోలే ఇవర్ తమక్కుమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలమే ఇడైవిడాతు మున్నిన్ఱు తోర్ణవేణుమెన్ఱు ఆశైయిరుక్కుఅపడి. "తీముకత్తు నాకణైమేల్ శేరుమ్ తిరువరఙ్గర్, ఆ! ముకత్తైనోక్కారాల్ అమ్మనే యమ్మనే!" ఎన్ఱు వయిఱెరిన్దు, "ఒరునాన్ఱు మెయ్మ్మైశొల్లి ముకమ్నోక్కి విడైతాఙ్కళ్ తరుమేల్ మికనన్ఱే" ఎన్ఱు ఒరువిశై ముకమ్నోక్కి నాల్పోతుమెన్ఱు శొల్లువారైప్పోలన్ఱియే "నిశ్చలమ్" ఎన్ఱు నిత్యమాక ప్రార్థిక్కిఅపడి. ... ... (౪౦)

ఇతి వసన్తమాలికాదశకం సమాప్తమ్.

అథ ప్రవాహిణీదశకమ్.

శ్లో॥ పద్మాయాః ప్రణయరసాత్సమాసజన్త్యాః
స్వం బాహుం సుబహుమతో భుజేన తేన।
కాం నామాఽన్వభవదహో! దశాం తదాత్వే
కణ్ఠస్తే కరిగిరినాథ! కమ్బుకాన్తః॥ ౪౧॥

పదవురై.

హే కరిగిరినాథ! = తిరువత్తిమామలై త్తలైవనే!
కమ్బుకాన్తః = శంఖమ్పోల్ అழకియ
తే కణ్ఠః = ఉనతు తిరుక్కழుత్తానతు,
ప్రణయరసాత్ = ప్రీతిరసత్తాలే
తేన భుజేన స్వం బాహుం సమాసజన్త్యాః = అప్పడిప్పట్ట (ఉనతు) భుజత్తోడే తన్నుడైయ భుజత్తై త్తழువిముழుకానిన్ఱ
పద్మాయాః = పిరాట్టిక్కు—
సుబహుమతస్సన్ = మికవుమ్ బహుమానపాత్రమాయ్క్కొణ్డు
తదాత్వే = అక్కాలత్తిల్
కాం నామ దశామ్ = ఎన్న అవస్థైయై
అన్వభవత్ = అనుభవిత్తతో!
అహో! = అన్దో!.

[పద్మాయా ఇత్యాది.] ఇని తిరుముకమణ్డలత్తిలుక్కీழ్ నోక్కుకిఱార్. తిరుక్కழుత్తిలే ఊన్ఱుకిఱారాయ్చ్చొల్లుకిఱతు ఇశ్లోకమ్. "అయమపరః కారకనియమః" ఎన్నుమ్పడియాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకమ్; ఇజ్జనే శొల్లుకైక్కడియెన్నెన్నిల్; కీழ్ ఒవ్వోరు దివ్యావయవత్తైయుమ్ వర్ణిత్తకణక్కిలే ఇన్ద తిరుక్కழుత్తైయుమ్ వర్ణిక్కిఱారాకిల్, తిరుక్కழుత్తిలే సర్వజనసాక్షాత్కారగోచరమానతోరు అతిశయత్తైయెడుత్తు అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్; "అణ్డరణ్డపకిరణ్డత్తోరుమానిలమెழுమాల్వరై, ముఱ్ఱుముణ్డ కణ్డమ్కణ్డీర్ అడియేనైయుయ్యక్కొణ్డతే" ఎన్ఱు తిరుప్పాణాழ்వారైప్పోలావతు, "రమయతు స మాం కణ్ఠః శీరఙ్గనేతురుదఞ్చితక్రముకతరుణగ్రీవా కమ్బుప్రలమ్బమలిమ్లుచః।

ప్రణయవిలగల్లక్ష్మీ విశ్వమ్భరాకరకన్దళీ కనకవలయక్రీడాసంక్రాన్త రేఖ ఇవోల్లసన్. ” ఎన్ఱు భట్టరై ప్పోలావతు అరుళిచ్చెయ్ తిరుక్కళుత్తిలుళ్ళ వడుక్కళుమే. ఇన్ద శ్లోకన్దన్నిలే “ కమ్బుకాన్తః” ఎన్ఱ విశేషణ మొన్ఱేయాయ్త్తు తిరుక్కళుత్తిలుళ్ళ అతిశయత్తై వెళియిడువతు. శ్లోకమ్ముళుతుమ్ కణ్ఠాతిశయవర్ణనవ్యగ్రమాయిరాతొళివతు కీళ్లోడుమ్ మేలోడుమ్ పొరున్దియతన్ఱియే విలక్షణప్రక్రియైయాయిరానిన్ఱతీ! ఒరు అవయవత్తై వర్ణిప్పతెన్ఱాల్ అన్దవయవత్తిలుళ్ళ సన్నివేశత్తైయో, అల్లతు అన్ద అవయవమ్ శెయ్త కార్యవిశేషత్తైయో వర్ణిత్తాలితే అన్దవర్ణనమ్ తదవయవ సమ్బన్ధియాకక్కూడుమ్; ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అప్పడిప్పట్ట వర్ణనవిన్యాసమ్ ఇల్లైయిఱే.

ఇతు పొరున్దుమాఱు ఎన్నెన్నిల్; ఇఙ్గే జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి:—పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కళుత్తానతు క్రముకతరుణగ్రీవైపోలవుమ్ శఙ్ఖమ్పోలవుమ్ రేఖాత్రయవిభక్తాఙ్గమాయిరుక్కుమ్; అన్ద రేఖైకళైక్కణ్డవాఱే “ ప్రణయవిలగల్లక్ష్మీ విశ్వమ్భరా కరకన్దళీ కనకవలయక్రీడాసంక్రాన్తరేఖ ఇవోల్లసన్ ” ఎన్ఱాప్పోలే - కణ్ఠాశ్లేషతత్పరైయాన పిరాట్టియిన్ తిరుక్కైకళిలణిన్దుళ్ళ కనకవలయఙ్గళ్ తిరుక్కళుత్తిలే అళున్దప్పతిన్దు అతనాలుణ్డాన రేఖైకళో ఇవై! ఎన్ఱు శఙ్కిక్కుమ్పడియాయిరుక్కుమ్; ఇప్పడిప్పట్టతోరు సమ్భావనై ఆళ్వార్ తిరువుళ్ళత్తిలే ఉదిక్క “ఏకసమ్బన్ధిజ్ఞానమ్ అపరసమ్బన్ధిస్మారకమ్” ఎన్ఱకణక్కిలే=పణ్డు పిరాట్టి శెయ్తరుళిన కణ్ఠాశ్లేషమ్ స్మృతివిషయమాక, తదనుసన్ధానముఖేన తిరుక్కళుత్తిలే ఈడుపడుకిఱారాయ్త్తు.

“ కమ్బుకాన్తః ” ఎన్ఱతు విశేషణమాకైయాలే తత్ప్రతిపాద్యమాన అర్థమ్ ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు ముఖ్యవిధేయవిషయమన్ఱిక్కే-

ఉపసర్జనమాయొళిన్దాలుమ్, కణ్ఠమ్ శెయ్త కార్యమొన్ఱుమ్ ఇతిలే శొల్లప్పడాతొళిన్దాలుమ్, పిరాట్టి అన్ఱు అణైత్తుక్కొణ్డకాలత్తిలే ఇన్ద తిరుక్కళుత్తుక్కు ఉణ్డాన అతిశయమ్ అతివిలక్షణమెన్ఱు ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు పరమతాత్పర్యమాకైయాలే "ప్రశస్తిస్సా రాజ్ఞో యదపిచ పురీకోశకథనమ్" ఎన్నుమ్ ప్రక్రియైయిలే ఇన్ద శ్లోకమ్ ముళుతుమ్ శృఙ్గగ్రాహికయైవ కణ్ఠాతిశయ ప్రతిపాదకమాకక్కడవతు.

[హే కరిగిరినాథ! కమ్బుకాన్తః తే కణ్ఠః, ప్రణయరసాత్ తేన భుజేన స్వం బాహుం సమాసజన్త్యాః పద్మాయాః సుబహుమత స్సన్ తదాత్వే కాం నామ దశాం అన్వభవత్!] పిరాట్టి ఎమ్బెరుమానోడే కైకోత్తు త్తళువి ముళుశిప్పరిమాఱిన సమయమ్ పలవుణ్డు; తిరుప్పాఱ్కడల్ కడైన్దపోతు దివ్యమాల్యామ్బరధరైయాయ్ సర్వభూషణభూషితైయాయ్ సకలదేవతైకళుమ్ పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్క చ్చెన్ఱణైన్దతు ఒన్ఱుణ్డు; ఖరవధత్తినన్ఱు రాక్షసవేట్టైయాడిన పెరుమాళుడైయ యుద్ధాయాసపరిస్విన్నమాన తిరుమేనియిల్ రాక్షసశరవ్రాత వ్రణారోపణ దివ్యౌషధమాన గాఢాలిఙ్గన మొన్ఱుణ్డు. ఇవైయెల్లామ్ ఇఙ్గుఅరుళిచ్చెయ్వానుక్కు వివక్షితమల్లకాణుమ్. దివ్యదమ్పతికళిరువరుమ్ శేరనిన్ఱు ఒరువర్క్కొరువర్ కైకోత్తు కణ్ఠాశ్లేషమ్పణ్ణినతు కృష్ణావతారత్తిలే విశేషిత్తు ప్పేచప్పెఱ్ఱిరుక్కుమాయిత్తు. "మేఘైర్మేదురమమ్బరం వనభువః శ్యామాస్తమాలద్రుమైః నక్తం భీరురయం త్వమేవ తదిమం రాధే! గృహం ప్రాపయ। ఇత్థం నన్దనిదేశతశ్చలితయోః ప్రత్యధ్వకుఞ్జద్రుమం రాధామాధవయోర్జయన్తి యమునాకూలే రహః కేళయః." ఎన్నపడి - యమునైక్కరైప్పూమ్పొழిలిల్ కళిలే కణ్ణపిరాన్ ప్రియవల్లభైకళాన

రాధాప్రభృతిదివ్యమహిషికళోడే కైకోత్తు త్తోళ్ పుణర్న్ద అనుభవమాయ్త్తు ఇజ్గు వివక్షితమ్. కణ్ఠాశ్లేషవిశిష్టమాన పరస్పరభుజాసజ్జనమ్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కైయాలుమ్, ఏతాదృశసన్నివేశమ్ రాధాకృష్ణ బిమ్బచిత్రలేఖజ్గళిలే స్పష్టమాయిరుక్కైయాలుమ్, ఇవ్వాకైయాన పరిష్వజ్గమ్ కృష్ణావతారత్తిల్ త్తాన్ ప్రసిద్ధమాకైయాలుమ్, ఆళ్వానుక్కుమ్ కృష్ణావతారవృత్తాన్తకీర్తనత్తిలే మిక్క రుచియాకైయాలుమ్ ఇతువే ఇజ్గు వివక్షితమెన్నప్పోరున్దుమ్. "పద్మాయాః" ఎన్ఱు కిడక్కిఱతే; ఇతు ఘటిక్కుమ్పడియెన్నెన్నిల్; "భార్గవే యదా జగత్స్వామీ దేవదేవో జనార్దనః। అవతారం కరోత్యేషా తదా శ్రీస్తత్సహాయినీ ॥ పునశ్చ పద్మా సముద్భూతా హ్యాదిత్యోఽభూద్యదా హరిః। యదాచ భార్గవో రామ స్తదాఽభూద్ధరణీత్వియమ్ ॥ రాఘవత్వేఽభవత్సీతా రుక్మిణీ కృష్ణజన్మని। అన్యేషు చావతారేషు విష్ణోరేషానపాయినీ ॥ దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వేచ మానుషీ। విష్ణోర్దేహానురూపాం వై కరోత్యేషాఽఽత్మన స్తనుమ్ ॥" ఎన్ఱు శ్రీవిష్ణుపురాణత్తిల్ [౧-౯-౧౪౨.] శొన్న కట్టళైయిలే విభవావతారత్తిలెమ్పెరుమానుక్కు ప్పత్నికళావారెల్లారుమ్ ఒన్ఱానపిరాట్టియిన్ అవతారభూతైకళాకైయాలే ఘటిక్కక్కుఱైయిల్లై.

[ప్రణయరసాత్ స్వం బాహుం తేనభుజేన సమాసజన్త్యాః పద్మాయాః] "ఎమ్మైప్పుణర్న్దు మెయ్ప్పిణక్కిట్టక్కాల్ ఇన్దప్పక్కమ్ నిన్ఱవరెన్ శొల్లార్" ఎన్ఱు అజ్ఞవేణ్డుమ్నిలత్తిలన్ఱిక్కే * పాయ్న్దై ముతుమణల్ ముల్లైప్పన్దల్ కళిలే పణ్ణుమ్విహారమాకైయాలే "ఆలిజ్గితాయాం పునరాయతాక్ష్యామాశాస్మహే విగ్రహయోరభేదమ్" ఎన్నుమ్పడియాన ప్రణయరసమ్ మీతూర్న్దిరుక్కుమితే; అప్పడి

ప్పట్ప్రీతివిశేషత్తాలే పిరాట్టియానవళ్ తన్కైయై అవనుడైయకైయోడే ఇణైత్తు నెరుక్కి అవన్ పిడరియిలే తన్కైయుమ్, తన్ పిడరియిలే అవన్కైయుమాక ఉల్లసిత్తునిఱ్కుమ్పడియై చ్చొల్లుకిఱతు. "తేనభుజేన" ఎన్గిఱవిడత్తిలే తచ్ఛబ్దమ్ విభవావతారసమ్బన్ధ పరామర్శియామ్. అచ్చేరయిలుమ్ విభవావతారతాదాత్మ్యానుసన్ధానత్తినుణ్డైప్ప ఇరుక్కిఱపడి.

[సుబహుమతః తే కణ్ఠః] పిరాట్టియిన్ బాహువానతు ఎమ్బెరుమానుడైయ కణ్ఠస్పర్శమ్పెఱ్ఱవాఱే ఒరు విలక్షణమాన ఇస్మై ఉణ్డాక, "హాహా! ఇత్తొరు స్పర్శమిరున్దపడియే! ఇత్తొరు తిరుమిడఱు ఇరున్దపడియే!" ఎన్ఱు అతుతన్నిలే ఉచ్చావచమాన బహుమానవిశేషఙ్గళై ప్పణ్ణువళితే పిరాట్టి; అన్ద బహుమానవిశేషఙ్గళుక్కు ప్పాత్రమాన ఉనతు తిరుమిడఱానతు. [తదాత్వే కాంనామ దశామన్వభవత్] * నెఞ్జాల్ నినైప్పరితాల్ ఎన్నుమ్పడియిరానిన్ఱతీ!. * శొల్లప్పుకిల్ వాయముతమ్ పరక్కుమే!. "కాం దశామన్వభవత్" ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్పణ్ణుకిఱారల్లర్; "అతువుమొరు అవస్థైయే!" ఎన్ఱు విస్మరికిఱార్. అన్దసమయత్తిలే ఇత్తిరుమిడఱు పట్టపాట్టై అణుకియిగున్దు కణ్డార అనుభవిక్క ప్పెఱ్ఱిలోమే! ఎన్నుమ్ ఇఴవు శొల్సలత్తిలే వెళియాకిఱపడి పారీర్. "హాహన్త హన్త! భవతశ్చరణారవిన్దద్వన్ద్వం కదాను భవితా విషయో మమాఽక్ష్ణోః। యోఽహం నిరర్గళవినిర్గళదన్ధకారైః వృత్తైస్త్వదైశ్చసులభం సమయం వ్యతీతః." [అతిమానుషస్తవే - ౬౯.] ఎన్ఱు వయిఱుపిడిక్కుమవరితే. [తదాత్వే] "మార్కళిత్తిఙ్గళ్ మతినిఱైన్ద నన్నాళాల్" ఎన్నుమాపోలే అతువుమ్ ఒరునాళే!

24

ఎన్గిఱార్. [కమ్బుకాన్తిః] కమ్బువత్ కాన్తః; శంఖమ్పోలే అழகియ ఎన్ఱపడి. "శంఖస్స్యాత్కమ్బురస్త్రియా" ఇత్యమరః. రేఖాత్రయవిభక్తాఙ్గత్వాదిసాధర్మ్యత్తైయిట్టు కణ్ఠత్తుక్కు శంఖసాదృశ్యవర్ణనమ్ కవిసమయసిద్ధమ్.

[సమాసజన్త్యాః] "షఞ్జ - సఙ్గే" ఎన్నుమ్ధాతు "దంశ సఞ్జస్వఞ్జాంశపి" ఎన్ఱసూత్రత్తాల్ నలోపమ్పెఱ్ఱు, వర్తమానే లటి 'సజతి' ఎన్ఱరూపమాయ్, సమ్ ఆఙ్ ఇత్యుపసర్గద్వయపూర్వకమాయ్ శతృప్రత్యయాన్తమాయ్ స్త్రీలిఙ్గత్తిల్ 'సమాసజన్తీ' ఎన్ఱు ప్రథమైకవచనరూపమ్ నిష్పన్నమాకుమ్. సున్దరబాహుస్తవత్తిల్ [శ్లో ౨౮.] "లక్ష్మీధరస్సజతి సింహగిరేస్తటీషు" ఎన్ఱవిడత్తిలే 'సజతి' ఎన్పతు "సక్తోభవతి" ఎన్నుమర్థత్తిలే ప్రయుక్తమ్; ఇఙ్గు "సమాసక్తం కుర్వన్త్యాః" ఎన్నుమర్థత్తిలే "సమాసజన్త్యాః" ఎన్గిఱప్రయోగమ్ అన్తర్భావితణ్యర్థకమెన్న వేణుమ్. [తదాత్వే] "తత్కాలస్తు తదాత్వం స్యాత్" ఇత్యమరః.

ఇన్దశ్లోకమ్ముతల్ "యా దామోదర ఇతి" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ పతినోరుశ్లోకఙ్గళుమ్ ప్రహర్షిణీవృత్తమ్. "మ్నౌ జ్రౌగస్త్రిదశయతిః ప్రహర్షిణీయమ్" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౪౧)

శ్లో॥ సాయామా ధృతపరిణద్ధయోఽబ్ధయో వా
తాదృశ్యః స్ఫుటమథవా దిశశ్చతస్రః ।
చత్వారో వరద! వరప్రదాస్త్వదీయాః
భాసన్తే భుజపరిఘాస్తమాలనీలాః ॥ ౪౨ ॥

పదవురై.

హేవరద != వరదనే!
తమాలనీలాః = పచ్చిలైమరమ్పోల్ కఱుత్తవైయాయ్
వరప్రదాః = (అడియార్ వేణ్డుమ్) వరఙ్గళై అళిక్కవల్లవైయాయ్
చత్వారః = నాన్గాకియ
త్వదీయాః భుజపరిఘాః = ఉనతు ఉழల్తడిపోన్ఱ భుజఙ్గళానవై
సాయామాః = నీట్చియోడుకూడి
ధృతపరిణద్ధయః = శుழ్ఱుప్పరప్పుడైత్తాన
అబ్ధయోవా = కడల్పోలవో
అథ = అన్ఱి
తాదృశ్యః = అత్తనై నీట్చియుమ్ శుழ్ఱుప్పరప్పుముడైయ
చతస్రో దిశోవా = నాన్గుతిశైకళ్ పోలవో
భాసన్తే = విళఙ్గానిన్ఱన.
స్ఫుటమ్ - (ఉత్ప్రేక్షాసూచకమవ్యయమ్)

[సాయామా ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ భుజఙ్గళిలే ఈడుపడుకిఱార్. "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్య లోకో మహాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే ఇవర్ తోళ్ నిழలిలే ఒతుఙ్గినవర్కళుక్కు మతిళుక్కుళ్ళేయిరుప్పారైప్పోలే భయమ్ కెట్టిరుక్కలామ్పడియుమ్, సప్తలోకప్రజైకళుమ్ ఇత్తోళ్ నిழలిలే ఒతుఙ్గినాలుమ్ అవ్వళవేయన్ఱిక్కే ఇన్నముమ్ శతగుణితసప్తలోకఙ్గళుణ్డానాలుమ్ అవర్కళుక్కుమిడమ్ పోరుమెన్నుమ్పడి ఒతుఙ్గినవర్కళ్ శురుఙ్గి నిழలే విఞ్జి విశాలతమఙ్గళాయిరుక్కుమ్పడియుమ్పఱ్ఱి, తిశైకళైయుమ్ కడల్కళైయుమ్ ఒప్పుచ్చొల్లి ఒరుప్పడుకిఱార్.

[హేవరద! తమాలనీలాః వరప్రదాః చత్వారః త్వదీయాః భుజపరిఘాః - సాయామాః ధృతపరిణద్ధయః అబ్ధయోవా భాసన్తే.] * అలమ్పురన్ద నెడున్దడక్కైయమరర్ వేన్దని తే పేరరుళాళర్. అర్థికళ్ 'అలమ్, అలమ్' ఎన్నుమ్పడియాయ్ పుఱమ్బురువర్ వాళలిలే శెల్లవేణ్డాతపడి పర్యాప్తమాకకొడుత్తు నీణ్డ తిరుక్కైకళితే. "చతుర్ణాం పురుషార్థానాం దాతా దేవశ్చతుర్భుజః" ఎన్ఱు

పడి–చతుర్విధపురుషార్థఙ్గళైయుమ్ కొడుత్తరుళుకైక్కాక భుజఙ్గళుమ్ నాలాయిన్ఱన. కొడుక్కైయే విళైనీరాక వళర్న్దకైకళ్. [తమాలనీలాః] "కల్పకక్కావన నల్పలత్తోళ్" ఎన్నుపడి పచ్చిలైక్కాడు పరన్దాప్పోలేయిత్తే తిరుత్తోళ్కళ్ విళఙ్గుకిఱపడి. తాపాత్తర్ తమాలచ్ఛాయైయిలే ఒతుఙ్గి విడాయ్కెడుమాపోలే తాపత్రయాతురర్ ఇత్తోళ్నిழలిలే యొతుఙ్గియిత్తే విడాయ్తీరువతు. "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్యలోకో మహాత్మనః" ఎన్నక్కడవతిత్తే. తిరుత్తోళ్కళుక్కు కడల్తన్నై ఒప్పుచ్చొల్లుకిఱారాకైయాలే నైల్యగుణసాధారణ్యద్యోతనార్థమాక "తమాలనీలాః" ఎన్గిఱార్. ఇతనాల్ అర్థాత్సిద్ధమాన శ్రమహరత్వముమ్ ఉపమానోపమేయఙ్గళుక్కు సాధారణధర్మమెన్ఱు కొళ్క.

[భుజపరిఘాః] భుజాః పరిఘా ఇవ – భుజపరిఘాః; పరిఘమావతు ఉழల్తడి. "పరిఘోఽస్త్రీ యోగభేదే పరిఘాతేఽర్గళేపిచ." ఎన్ఱు నిఘణ్టు. ఆశ్రితర్కళుక్కు అజ్ఞవోజ్ఞాతపడి రక్షణత్తుక్కు సుదృఢపరికరమాయిరుక్కైయాలే భుజఙ్గళై అర్గళమాక అరుళిచ్చెయ్తపడి. ఇప్పడిప్పట్ట భుజఙ్గళ్ కడల్పోల్ విళఙ్గుకిన్ఱ సవెన్నతు – సీళత్తైయుమ్ శుభ్రసుభమైయైయుమ్ నైల్యత్తైయుమ్ శ్రమహరత్వత్తైయుమ్ చతుస్సంఖ్యాత్వత్తైయుమ్పఱ్ఱి. "సాయామాః"=ఆయామమావతు దైర్ఘ్యమ్; "దైర్ఘ్యమాయామ ఆనాహః" ఇత్యమరః. ఆయామేన సహితా స్సాయామాః. "ధృతపరిణద్ధయః"=పరిణద్ధియావతు–పరిణాహమ్; "పరిణాహో విశాలతా." ఇత్యమరః. 'పరి' ఎన్నుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన ణహధాతు ఘఞన్తమానాల్ 'పరిణాహః' ఎన్ఱామ్; క్తిచ్ప్రత్యయాన్తమానాల్ 'పరిణద్ధిః' ఎన్ఱామ్. ధృతా పరిణద్ధిః యైస్తే –

ధృతపరిణద్ధయః. ఆక ఇవ్విరణ్డువిశేషణఙ్గళాలుమ్ సముద్రఙ్గళిన్ అకలనీళముడైమై శొల్లప్పట్టతు. "అబ్ధయోర్వా" ఎన్నవిడత్తిల్, వా= ఇవార్థకమ్; "వా స్యాద్వికల్పోపమయో రేవార్థేచ సముచ్చయే" ఇతి విశ్వః. "ఉపమాయాం వికల్పే వా" ఇత్యమరశ్చ.

ఇఙ్గనే భుజఙ్గళుక్కు సముద్రఙ్గళై ఒప్పుచ్చొన్నవిడత్తిలుమ్ తృప్తిపెఱాతే వక్ష్యమాణదృష్టాన్త మరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - [అథ తాదృశ్యః చతస్రో దిశో వా భాసన్తే.] 'తాదృశ్యః' ఎన్నతు - 'సాయామాః ధృతపరిణద్ధయః' ఎన్ఱు కీழ్ అబ్ధిక్కుచ్చొన్న విశేషణద్వయమ్ ఇఙ్గుమ్ అనుషఙ్గమ్ పణ్ణిక్కొళ్ళవేణుమెన్ఱు తెరివిత్తపడి. అకలముమ్ నీళముమ్ అళవిడ్డక్కూడాద నాల్ తిశైకళ్ పోలే ఉన్నుడైయ భుజఙ్గళ్ విళఙ్గుకిన్ఱన వెన్ఱపడి. సముద్రఙ్గళిన్ అకలనీళఙ్గళుక్కాకిలుమ్ ఓరవిలే విచ్ఛిత్తియుణ్డు; దిక్కుక్కళిన్ విస్తారమ్ అప్పడియల్లవే.

నమ్సిద్ధాన్తత్తిలే దిక్కెన్ఱు తనియే ఒరు ద్రవ్యమిల్లైకిడీర్. నాలుపేర్ నాలుదిక్కిలుమ్ నిన్ఱాల్ నాల్వర్కుమ్ నడువాన ప్రదేశమ్ ఒరువనుక్కుక్కిழక్కాయ్ ఒరువనుక్కు మేఱ్కాయ్ ఒరువనుక్కు వడక్కాయ్ ఒరువనుక్కు త్తెఱ్కాయ్ తోన్ఱుమ్ ద్రవ్యమన్ఱిక్కే ప్రతియోగ్యనుగుణకల్పనాకమాకైయాలేయిఱే ఇఙ్గనే తోన్ఱుకిఱతు. నాల్వర్కుమ్ నడువేయిరుక్కిఱ పృథివ్యాదికళ్ ద్రవ్యమాకైయాలే ఇప్పడి విప్రతిపత్తివిషయమాకిఱతిల్లై. ఇనిత్తాన్ ఆదిత్యనుదిక్కుమిడమ్ కిழక్కాకవుమ్ అవనస్తమిక్కుమిడమ్ మేఱ్కాకవుమిఱే కొళ్ళుకిఱతు. అతుతాన్ మహామేరువుక్కు నాలుపార్శ్వత్తిలుమ్ భేదిత్తిఱేయిరుప్పతు. ఆకైయాలేయిఱే నాలుపార్శ్వత్తిలుముళ్ళవర్కళుక్కు మహామేరు వడక్కాయిరుక్కిఱతు. "నైవా

ఽస్తమయమర్కస్య నోదయస్సర్వదా సతః। ఉదయాఽస్తమయా ఽఽఖ్యాహి దర్శనాదర్శనం రవేః ॥ సర్వేషాం ద్వీపవర్షాణాం మేరురుత్తరతో యతః" ఎన్ఱు శ్రీవిష్ణుపురాణత్తిలే శొల్లప్పట్టతిఱే. ఇప్పడి పలహేతుక్కళాలుమ్ ఆకాశాదికళిలే అన్తర్భూతమాయ్ తనక్కెన్నవొరు ద్రవ్యవ్యవస్థైయిల్లామైయాలే దిక్కెన్ఱు తనియే ఒరుద్రవ్యమిల్లైయాయిత్తు. సూర్యనుడైయ ఉదయాదిక్కళుక్కొణ్డాక ఆకాశత్తిలాతల్ భూమియిలాతల్ దిగ్విభాగత్తైక్కల్పిత్తుక్కొళ్ళుకిఱ తొళ్ళియ ప్పిఱత్తుక్కాణలావతొరు వస్తువిల్లైయెన్ఱిఱే నమ్ ఆచార్యర్కళ్ నిష్కర్షిత్తిరుప్పతు. ఆకైయాలే ఇఙ్గు "చతస్రో దిశఇవ భాసన్తే" ఎన్ఱతు - ద్యావాపృథివిపోలే పుడైపరన్దిరుక్కిన్ఱన వెన్ఱపడి. "విశ్వతోహస్తః" ఎన్ఱశ్రుతియై ఉపబృంహిత్తారాయిత్తు. ఇన్ద అతిశయోక్తియుక్కరుత్తు = పేరరుళాళనుడైయ భుజఙ్గళిన్ ఒప్పు యర్వఱ్ఱ పెరుమైయైయుమ్, అతుక్కడియాన ఔదార్యత్తిన్ ఉత్కర్షత్తైయుమ్ తెఱివిప్పతామ్. "స్ఫుటమ్" ఎన్నుమవ్యయమ్ ఉత్ప్రేక్షావాచిజ్ఞమ్.

"సముద్రస్య నైల్యం సుప్రసిద్ధమ్; దిశామపి నభఃప్రదేశ విశేషత్వాన్నైల్యం సిద్ధమ్. చతుస్సంఖ్యత్వనైల్యపీవరత్వైః సముద్రాణాం దిశాంచ భుజసామ్యం మన్తవ్యమ్" ఎన్ఱ సంస్కృత వ్యాఖ్యానవాక్యమనుసన్ధేయమ్. ఇతిలుళ్ళ పీవరత్వపదమ్ నిస్సఙ్కోచత్వపర్యాయమెన్ఱు కొళ్క. ... ... (౮౨).

శ్లో॥ ఆశ్లేషే వరద! భుజాస్తవేన్దిరాయాః
గోపీనామభినుతరాసబన్ధనే వా।
బన్ధే వా ముదమధికాం యశోదయాఽఽహూః
సమ్ప్రాప్తాస్తవ నవనీతమోషదోషాత్ ॥ ౮౩ ॥

పదవుర్రై.

హే వరద ! = వరదనే !

తవ భుజాః = ఉన్నుడైయ భుజఙ్గళ్

ఇన్దిరాయాః అశ్లేషేవా = పిరాట్టియిన్ అలిఙ్గనత్తిలేయా

గోపీనాం అభిమత రాసబన్ధనే వా = ఆయ్చ్చికళుక్కు అభిమతమాక తిరుక్కురవైక్కోత్తతిలేయా

అహో = అల్లతు

నవనీత మోషదోషాత్ = వెణ్ణెయ్‌కళవుకణ్డ కుఱ్ఱత్తిఱ్కాక

యశోదయా = యశోదైయినాలే

బద్ధేవా = కట్టుణ్డతిలేయా

అధికాం ముదమ్ = అధికమాన మకిழ్చ్చియై

సమ్ప్రాప్తాః = అడైన్దన ?

[ఆశ్లేష ఇత్యాది] మీణ్డుమ్ అన్దభుజఙ్గళిలేయే ఈడుపట్టు ప్పేశుకిఱార్. ఇన్దభుజఙ్గళ్ నిస్సీమమాక వళర్న్దిరుక్కైక్కడి సన్తోషమాక వేణుమ్. సన్తోషముణ్డానాల్ శిఱియవడివుమ్ పెరియ వడివాకప్పరిణమియానిన్ఱతిఱే. పరమపురుషనుమ్ మహాబలిపక్క లిలేశెన్ఱు మూనడియిరక్క, మావలి ధారైవార్త్తు దత్తమ్పణ్ణ వాఱే 'అభిమతలాభమ్ కిడైక్కప్పెఱ్ఱోమ్' ఎన్ను మానన్దమే విళైనీరాకవిఱే "మన్నరమీతుపోకి మదినిన్ఱిఱైఞ్జ మలరోన్ వణఙ్గ వళర్ శేర్, అన్దమేழ్నీనాడు శెలవుయ్త్తపాదమ్" ఎన్నుమ్పడి ఓఙ్గివళర్న్దతు. "అల్పలాభజసన్తోషాదపి స్యాద్గరిమా లఘోః। తాదృశేనహి తోషేణ వామనో వవృధే హరిః." ఎన్ఱు ఒరుభావు కనుమ్ శొల్లివైత్తార్. అప్పడిపోలే ఇన్దభుజవృద్ధిక్కు హేతు ఏతేను మొరు సన్తోషమేయాక వేణుమెన్ఱు అఱుతియిట్టు అన్దసన్తోషన్దనక్కు ప్పలహేతుక్కళుళవాకైయాలే "ఇన్దహేతువా? అన్దహేతువా? ఎన్దహేతు?" ఎన్నుమాపోలే పేరరుళాళనైనోక్కి ప్రశ్నమ్పణ్ణు కిఱార్.

పూర్వార్ధత్తిల్ ఇరణ్డుహేతుక్కళుమ్, ఉత్తరార్ధత్తిల్ ఒరుహేతువుమ్ ఆకమూన్ఱుహేతుక్కళై అరుళిచ్చెయ్‌తు, ఇవఱ్ఱ్

త్తిల్ ఎన్నహేతువడియాక ఉన్నుడైయభుజఙ్గళ్ సన్తోషముడైన్దన? ఎన్ఱు వినవుకిఱార్.

[హేవరద! తవ భుజాః - ఇన్దిరాయా ఆశ్లేషే అధికాం ముదం సంప్రాప్తావా? (ఉత) గోపీనామభిసుతరాసబన్ధనే అధికాం ముదం సంప్రాప్తావా? ఆహో, తవ నవనీతమోషదోషాత్ (ప్రాప్తే) యశోదయా (దామభిఃకృతే) బన్ధే అధికాంముదం సంప్రాప్తావా?] ఎన్ఱు ప్రశ్నత్రయమిరుక్కిఱపడి. "మేఱ్కూఱిత్త మూన్ఱు అవసరఙ్గళి లున్దాఙ్ ఆనన్దముణ్డాయిర్న్దు" ఎన్ఱు లఘువాకత్తానే మఱుమూఱ్ ఱుమ్శొల్లివిడవొణ్ణాతపడి "అధికామ్" ఎన్ఱు విశేషణమిడుకిఱార్ సన్తోషత్తుక్కు. మూన్ఱు అవసరఙ్గళిలుమ్ ఆనన్దముణ్డాయిర్న్దెన్ను మిడమ్ నాఙఱివేఙ్; ఇవర్ఱుళ్ ఎన్ద అవసరత్తిలుణ్డాన ఆనన్దమ్ అధికమ్? ఎన్బతేయాయ్త్తు ఇప్పోతు నాఙ్ కేట్టతు; ఇతుతన్నై ఆరాయ్న్దు విడైయళిప్పాయెన్గిఱార్.

[ఇన్దిరాయా ఆశ్లేషే] భగవత్కర్తృకమాయ్ ఇన్దిరాకర్మక మాన ఆశ్లేషమెన్ఱుమ్, ఇన్దిరాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన ఆశ్లేషమెన్ఱుమ్ ఇరణ్డువకైయాన ఆశ్లేషముణ్డు. ఇఙ్గుళ్ళ శబ్దశక్తి ఇవ్విరణ్డుక్కుమ్ పొతువాయిరున్దాలుమ్ ఇఙ్గే ఇన్దిరాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన ఆశ్లేషమెన్ఱురైప్పతే రసవత్తరమామ్. ఉత్తరా ర్ధత్తిల్, యశోదాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన బన్ధమ్ ఎన్బతు సువ్యక్తమాయిరుక్కైయాలే అతఱ్కుచ్చేర ఇఙ్గుమ్ అఙ్గనే కొళ్వతు ఉచితమాయుమిరుక్కుమిఱే. పిరాట్టితానే శెన్ఱు ఎమ్బెరు మానై అణైన్ద అవసరఙ్గళ్ పలవుణ్డు; "క్షీరోదాచ్ఛ్రీస్సము ద్భూతా సర్వభూషణభూషితా । దివ్యమాల్యామ్బరధరా మా ధవం పరిషస్వజే." ఎన్ఱపడి - తిరుప్పాఱ్కడల్కడైన్దపోతు సకల

దేవతైకళుమ్ పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్క చ్చెన్ఱణైన్ద ఆశ్లేషమ్. ఇఙ్గే వివక్షితమాకలామ్; అన్ఱి, ఖరవధత్తినన్ఱు రాక్షసవేట్టైయాడిన పెరుమాళుడైయ యుద్ధాయాసపరిస్విన్నమాన తిరుమేనియిల్ రాక్షసశరవ్రాతవ్రణారోపణదివ్యౌషధమాకచ్చెయ్త గాఢాశ్లేషమెన్నవుమామ్. "అకలకిల్లేనిఱైయుమెన్ఱు అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱైమార్పా", ఎన్నుమ్బడి శెయ్తుపోరుకిఱ నిత్యాశ్లేషత్తైచ్చొన్నతాకవుమామ్:

[గోపీనామిత్యాది.] "అఙ్గనామఙ్గనామన్తరే మాధవః మాధవంమాధవంచాఽన్తరేణాఽఙ్గనా." ఎన్ఱపడి ఒవ్వొరు ఆయ్చ్చియిన్ పక్కత్తిలుమ్ ఒవ్వొరుకణ్ణనాక వడివెడుత్తు నిన్ఱు ఆడిన కురవైక్కూత్తు రాసబన్ధనమెనప్పడుమ్. అన్దక్క్రీడైయిలే "అంసే నాంసో నిపీడితః । ఏకః కృతీ మదఙ్గేషు శేషమఙ్గం భువోఽధరః." ఎన్నుమ్బడి కణ్ణపిరానుడైయ భుజమ్ వీఱుపెఱ్ఱిరుక్కుమిఱే.

[బన్ధేవా - ఇత్యాది.] "సంసారబన్ధస్థితిమోక్షహేతుః" ఇత్యాదిప్పడియే బ్రహ్మాదికళైత్తన్ సఙ్కల్పత్తాలే కట్టువతు విడువతాకిఱవన్ "మత్తుఱుకడై వెణ్ణెయ్ కళవినిలుఱవిఱ్ఱాప్పుణ్డు ఉరలినోడిణైన్దిరున్దేఙ్గియ ఎళివే" ఎన్ఱపడి * పడలడైత్తశిఱుకురమ్బైకళిలే నుழைన్దుపుక్కు ప్పశువెణ్ణెయ్ కళవుకణ్డుకొణ్డత్తిఱ్ఱాక యశోదైప్పిరాట్టియాలే కట్టుణ్డపడియైచ్చొల్లుకిఱతు. "పిరాట్టియోడే అణైన్ద కాలత్తిలుమ్ తిరుక్కురవైక్కోత్తకాలత్తిలుమ్ ఆనన్దమ్ విఞ్జియిరుక్కక్కుఱైయిల్లై; అఙ్గే వణ్ణెయ్యుణ్డు కొణ్డొఱులేపిడియుణ్డు ఆప్పుణ్డిరుక్కుమ్కాలత్తిలే "ఆరావయిఱ్ఱినోడాఱ్ఱాతాన్" ఎన్ఱపడి నెఞ్జాఱల్ విఞ్జియిరుక్కుమాకైయాలే సన్తోషప్రశ్నప్రకరణత్తిలే ఇన్ద అపదానత్తైయెడుత్తురైప్పతు కూడుమో?" ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్క

ప్పర్. ఆనన్దపరమకాష్ఠైక్కు ఆస్పదమాన ఇవ్వపదానత్తై దుఃఖితానమాక నినైప్పతు అజ్ఞానవిజృమ్భితమేయామ్. "కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ పెరుమాయన్" ఎన్ఱ శ్రీసూక్తియిన్ ఆళ్వన్దకరుత్తై ఆరాయ్న్దుణర్న్దాల్ ఇన్దక్కైక్కు ఉదిక్కవళియిల్లై. "తామ్బినాల్ కట్టప్పట్టనాయన్" ఎన్నాతే "కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ పెరుమాయన్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతఱ్కు కరుత్తు : అఱివీర్కళో ? - కణ్ణపిరాన్ వెణ్ణెయ్కళవు శెయ్కైయాల్ తన్నై యశోదైప్పిరాట్టి అడిక్కడి తామ్బినాల్ కట్టి వరుత్తుకిన్ఱాళెన్ఱు వీట్టిలుళ్ళ కయిఱుకళై త్తుణ్డు తుణ్డాక అఱుత్తువైత్తిరువాన్; అవన్ఱైప్ అవళ్ ఒన్ఱోడొన్ఱు ముడిపోట్టు ఒరుకయిఱునడినమాక్కి అతుకొణ్డు కణ్ణపిరానై క్కట్ట ముయలుమళవిలే అతు కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బాకైయాలే అవన్ తిరుమేనిక్కు ఎట్టమ్పోరామల్ అవళ్ ఇతికర్తవ్యతామూఢైయాయిరుక్కుమళవిలే, తన్నుడైయ సౌశీల్యమ్, సౌలభ్యమ్, ఆశ్రిత పారతన్త్ర్యమ్ముతలియ శీలఙ్గళై వెళియిడువతఱ్కాన్ఱే పరత్వనిలైయైత్తవిర్న్దు మనుష్యసజాతీయనాక అవతరిత్తిరానిన్ఱ తాన్ ఉరలోడు కట్టుణ్డిరుక్కై ముతలియ ఇవ్వాకైకళాల్ అకుణఙ్గళై వెళిచ్చెయ్తుకొళ్ళాపిడిల్ అవతారమ్ విఫలమాయొళియుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బన్ఱు, ఒరుశున్నుక్కుప్పోరాత అన్దత్తామ్బు ఇరణ్డుమూన్ఱు శున్నుక్కుప్పోరుమ్బడి తిరుమేనియైచ్చురుక్కియమైత్తు ఎళితిల కట్టలామ్బడి శెయ్తుకొణ్డమైయాలేయిఱే "కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ" ఎన్ఱతు. అవతారమ్ ప్రయోజనవత్తరమాకప్పెన్ఱతు ఇవ్వపదానత్తాలేయాకైయాలే కణ్ణపిరానుక్కు ఇతిలుణ్డాన హర్షప్రకర్షమ్ వాచామగోచరమెన్ఱిఱే ఆళ్వార్కళు మాచార్యర్కళుమ్ అనుసన్ధిత్తుపోన్దతు.

ఆక, పద్మాపరిష్వఙ్గమ్. రాసబన్ధనమ్, దామబన్ధనమ్ ఎన్ఱ మూన్ఱవసరఙ్గళుళ్ ఉన్నుడైయ భుజఙ్గళుక్కు అళవిఱన్ద ఆనన్ద ముణ్డాకియతు ఎన్ద అవసరత్తిలే శొల్లాయెన్గిఱార్. అత్ర సంస్కృత వ్యాఖ్యాతా - "పరత్వదశానవాదిన్దిరాలిఙ్గనాదపి అతిప్రీతికరం సైరన్ధ్రగోపాఙ్గనాలిఙ్గనమ్; తతోప్యతిప్రీతికరం ప్రేమాన్ధయా యశోదయా నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యస్య సౌశీల్యాతిశయనిబన్ధనబన్ధనమితి భావః." ఎన్ఱతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్ "శెయ్యోళ్ తన్ తిరుమాలిరుమ్ శోలైమలైయుఱైయుమ్ మాయా! ఎనక్కురైయాయితు, మఱై నాన్గినుళాయో? తీయోమ్బు కైమఱైయోర్ శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తాయో? ఉనతడియార్ మనత్తాయో? అఱియేనే." [పెరియ తిరుమొழి ౭ – ౯ – ౭.] ఎన్ఱవిడత్తిలే, ఎమ్బెరుమానుక్కు నాన్మఱైకళిఱ్కాట్టిల్ శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తిరుప్పు భోగ్యమ్; అతుతన్నిఱ్కాట్టిల్ అడియార్కళిన్ తిరువుళ్ళత్తిలిరుప్పు పరమ భోగ్యమ్ - ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్వతుపోల, ఇఙ్గుమ్ - పద్మాపరిష్వఙ్గత్తిఱ్కాట్టిల్ రాసబన్ధనత్తిలే ఉకప్పు మేన్పట్టిరుక్కుమ్; అతిఱ్కాట్టిల్ * కణ్ణిక్కుఱుమ్కయిఱ్ఱాల్ కట్టుణ్డిరుక్కైయిలే ఉకప్పు అళవఱ్ఱతు - ఎన్ఱు నిర్వాహిక్కపడుక్కుమ్.

"దామ్నా చైవోదరే బద్ధ్వా ప్రత్యబధ్నాదులూఖలే" ఎన్ఱుమ్ "ఉరవిడైయాప్పుణ్డు" ఎన్ఱుమ్ తిరువయిఱ్ఱిలేకట్టుణ్డతాక విఱే శొల్లిక్కిడక్కిఱతు; భుజఙ్గళైప్పఱ్ఱి అఙ్గుప్రస్తావమిల్లైయే; ఇఙ్గు భుజఙ్గళుక్కు ఆనన్దముణ్డానతాక అరుళిచ్చెయ్వతు ఎన్ఱియ?" ఎన్ఱు జ్ఞానప్పిరాన్ జీయరై క్కేట్క; "పిళ్ళాయ్! కణ్డిలైయో? "కైయెప్పిడిత్తుక్కరైయురలోడెన్నై కాణవే కట్టిఱ్ఱిలైయే"

ఎన్ఱు పెరియాళ్వా రరుళిచ్చెయ్తపడి పారాయ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తార్.

ఆహో=వికల్పార్థకమవ్యయమ్. ... (౪౩)

శ్లో॥ సాలీయా ఇవ విటపాస్సపల్లవాగ్రాః
కల్లోలా ఇవ జలధేస్సవిద్రుమాగ్రాః ।
భోగీన్ద్రా ఇవచ ఫణామణీద్ధరక్తాః
భాసన్తే వరద! భుజాస్తవారుణాగ్రాః ॥ ౪౪ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
అరుణాగ్రాః = శివన్ద నునికళైయుడైయవైయాన
[శివన్ద తిరువిరల్ కళైయుడైయ]
తవ భుజాః=ఉనతు భుజఙ్గళానవై,
సపల్లవాగ్రాః=తళిరోడేకూడిన నునికళైయుడైయవైయాయ్
సాలీయాః = సాలవృక్షత్తినుడైయవైయాన
విటపా ఇవ=కిళైకళ్ పోలవుమ్
సవిద్రుమాగ్రాః = పవళత్తోడేకూడియ నునికళైయుడైయవైయాన
జలధేః=కడలినుడైయ
కల్లోలా ఇవ=పెరియ అలైకళ్ పోలవుమ్
ఫణామణీద్ధరక్తాః=పడఙ్గళిలుళ్ళ మణికళినాలే విళఙ్గానిన్ఱ ముఖఙ్గళైయుడైయ
భోగీన్ద్రా ఇవచ = (శేష వాసుకి ముతలియ) అరవరశుకళ్ పోలవుమ్
భాసన్తే=విళఙ్గానిన్ఱన.

[సాలీయా ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ భుజఙ్గళ్ తిరువిరల్కళోడే శేర్న్ద శేర్త్తియాలుక్కు ప్పాశురమిడుకిఱార్. నునియిలే ఇళన్దళిర్కళైయుడైయ సాలవృక్షశాఖైకళ్ పోలవుమ్, పవళఙ్గళైక్కొణ్డిరుక్కిన్ఱ కడలలైకళ్ పోలవుమ్, ముఖత్తిలే ఫణామణికళ్ విళఙ్గప్పెఱ్ఱ సర్పరాజఙ్గళ్ పోలవుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱన — శెవ్వియ తిరువిరల్కళోడేకూడిన దేవరీరుడైయ తిరుక్కైకళ్ ఎన్గిఱార్.

"అరుణాగ్రాః తవ భుజాః" ఎన్ఱ ఉపమేయాంశత్తిలే మూన్ఱు అంశఙ్గళ్ కిడక్కిన్ఱన. అవైయావన – 'తవ' ఎన్ఱ యుష్మదంశమ్ ఒన్ఱు; 'అరుణాగ్రాః' ఎన్ఱ అఙ్గుళ్యంశమ్ ఒన్ఱు; 'భుజాః' ఎన్ఱ హస్తాంశమ్ ఒన్ఱు; ఆక మూన్ఱు. సాలీయా ఇవేత్యాద్యుపమానాంశత్తిలుమ్ ఇజ్జనే ఇవఱ్ఱుక్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాక మూన్ఱు అంశఙ్గళ్ కూఱప్పట్టుళ్ళమై కణ్డుకొళ్ళ వేణుమ్.

౧. యుష్మదంశస్థానే సాలవృక్షమ్; భుజస్థానే విటపమ్; అఙ్గుళిస్థానే పల్లవఙ్గళ్. సాలవృక్షమావతు – తమిళిలే మరామరమెనప్పడుమ్. సాలశబ్దమ్ సామాన్యతః వృక్షజాతిక్కుమ్ వాచకమాయ్ విశిష్య వృక్షవిశేషత్తుక్కుమ్ వాచకమాయిరుక్కుమ్. "పుంసి భూరుహమాత్రేపి సాలో వరణసర్జయోః." ఇతి నిఘణ్టుః. ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియిల్ పసుమైయినిఱత్తిఱ్కుమ్ కుళిర్న్దు శ్రమహరమాయిరుక్కైక్కుమ్ సాలవృక్షమ్ ఒప్పిడప్పట్టతు.

౨. "కల్లోలా ఇవే"త్యాదియిల్ యుష్మదంశస్థానే జలధి; భుజస్థానే కల్లోలమ్; అఙ్గుళిస్థానే విద్రుమమ్.—గామ్భీర్యమ్, నైల్యమ్, శ్రమహరత్వమ్ ముతలియ గుణఙ్గళినాలుళ్ళ సాధర్మ్యత్తైప్పఱ్ఱి ఎమ్బెరుమానై క్కడల్ వణ్ణనెన్బర్ కవిగళ్. కైకళుక్కు అలైయై ఉవమైకూఱుతలుమ్ కవిమరపు; "తిరైక్కైయాలడివరుడ" "అలైక్కుమ్ కరుఙ్కడల్ వణ్ తిరైక్కైకొణ్డుపోయ్" ఇత్యాది అరుళిచ్చెయల్కళిల్ కాణ్గ. రత్నాకరత్తిలేయుళ్ళ అలైకళ్ పవళఙ్గళైక్కొళిత్తుక్కొణ్డు ఎఱియుమాతలాల్ అలైకళాకియ కైకళుక్కు.

ప్పవళఙ్గళ్ అఙ్గుళిస్థానీయఙ్గళాక చ్చొల్లప్పట్టన. ఇతు ఆరుణ్య నిబన్ధనమ్.

3. “భోగీన్ద్రా ఇవచే” త్యాదియిల్, యుష్మదంశత్తిఱ్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాన ఉపమానాంశమ్ ఇల్లై. బుద్ధిమాన్గళ్ యోజిత్తుక్కొళ్క. భుజస్థానే భోగీన్ద్రమ్; అఙ్గుళిస్థానే ఫణామణిః. ఆక, ఇన్దశ్లోకత్తాల్, విటపఙ్గళ్ పోలవుమ్ అలైకళ్ పోలవుమ్ అరవఙ్గళ్ పోలవుమ్ పరుత్తు నీణ్డు మనోహరఙ్గళాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కైకళుమ్ శెవ్విత్తళిర్ పోలుమ్ పవళఙ్గళ్ పోలుమ్ శెమ్మణిపోలుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరువిరల్కళుమ్ అనుభవిక్కప్పట్టన.

సాలస్య ఇమే - సాలీయాః. పల్లవేన సహితాని - సపల్లవాని; తాదృశాని అగ్రాణి యేషాం తే - సపల్లవాగ్రాః. ఏవమేవ ‘సవిద్రుమాగ్రాః’ ఇత్యత్రాపి. ఫణాసు మణయః, తైః ఇద్ధాని వక్త్రాణి యేషాం తే=ఫణామణీద్ధవక్త్రాః. ‘ఇన్ధీ - దీప్తౌ’ ఎన్ఱ ధాతువిల్ కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమ్ ఇద్ధశబ్దమ్. ఇఙ్గుళ్ళ భోగీన్ద్రశబ్దమ్ శేషవాసుకిప్రభృతిసర్పరాజబోధకమెన్ఱు కొళ్క. “అరుణాగ్రాః” ఎన్ఱపదత్తిల్ తిరువిరల్కళుక్కు వాచకమానపదమ్ వ్యక్తమాక ఇల్లైయాకిలుమ్, అగ్రపదమానతు అఙ్గుళియై లక్షిక్కుమ్ ఎన్ఱుణర్క. ... ... (౨౨)

శ్లో॥ అమ్భోధేః స్వయమభిమన్థనం చకర్థ
క్షోణీధ్రం పునరబిభశ్చ సప్తరాత్రమ్ ।
నప్తానాం వివలయసిస్మ కణ్ఠముష్టామ్
అమ్లానా వరద! తథాపి పాణయస్తే ॥ ౨౩ ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే !
స్వయమ్=నీతానే
అమ్భోధేః అభిమన్థనమ్ } కడల్ కడైన్దై
చకర్థ= శెయ్‌తరుళినాయ్ ;
పునః=అన్ఱియుమ్,
సప్తరాత్రమ్=ఏఴునాళళవుమ్
క్షోణీధ్రం చ=గోవర్ధనగిరియైయుమ్
అబిభః=తాఙ్గినిన్ఱాయ్ ;
సప్తానాం ఉక్ష్ణామ్ = ఏఴువృషభఙ్గళినుడైయ
కణ్ఠంచ=కఴుత్తైయుమ్
విపలయసిస్మ=(నప్పిన్నైప్పిరాట్టికాగ)
ముఱిత్తాయ్ ;
తథాపి=ఇత్తనై శెయ్‌తువైత్తుమ్
తే పాణయః=ఉనతు తిరుక్కైకళ్
అమ్లానాః=వాడవిల్లై.

[అమ్భోధేరిత్యాది.] ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కైకళ్ శెయ్‌తరుళిన శిల అతిమానుషదివ్యచేష్టితఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్‌తు, "ఇత్తనై ఆనైత్తొఴిల్‌కళ్ శెయ్‌తిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్ ఇత్తిరుక్కైకళ్ ఇత్తైయుమ్ వాట్టముడైయవిల్లైయే!" ఎన్ఱు విస్మితరాకిఱార్.

"కొడియేఱు శెన్దామరైక్కైవిరల్‌కళ్ కోలముమఴిన్దిల వాడిఱ్ఱిల, వడివేఱు తిరుప్పుకిర్ నొన్దుమిల మణివణ్ణన్ మలైయుమోర్ శప్పురనమ్" ఎన్ఱ పెరియాఴ్వార్ తిరుమొఴియైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్‌కిఱ శ్లోకమాయ్‌త్తు ఇతు. గోవర్ధనోద్ధరణచరితమొన్ఱేయాయ్‌త్తు అప్పాశురత్తిల్ ప్రతిపాదితమ్ ; ఇన్దశ్లోకత్తిల్, సముద్రమథనమ్, గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సప్తవృషభభఞ్జనమ్ - ఎన్ఱ మూన్ఱుదివ్యచేష్టితఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

కీఴ్ "మథ్యమానచలఫేనలే" త్యాదిశ్లోకవ్యాఖ్యానత్తిలే సముద్రమథనవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్బడియై ప్రతిపాదిత్తోమ్ ; అతనై అఙ్గేకణ్డుకొళ్వతు. [పక్కమ్-౧౩౮.]..గోవర్ధనోద్ధరణవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్బడియెఙ్ఙనేయెన్నిల్ ; తిరువాయ్‌ప్పాడియిల్ ఒరుకాల్

శరద్రుతు వన్దవాఴే అప్పోతు ఇడైయర్కళెల్లారుమ్ సంవత్సర న్దోఱుమ్ నడత్తువతుపోల్ ఇన్ద్రనుక్కుప్పూజై శెయ్య ప్పలపల వణ్డికళిల్ శోఱుమ్తయిరుమ్నెయ్యుమ్ కాయ్కఱికళుమ్ మత్తుముళ్ళ పూజాద్రవ్యజ్గళైయుమ్ విశేషమాక శేఖరిప్పత్తైక్కణ్డు కణ్ణపిరాన్ అవర్కళైనోక్కి "ఓ పెరియోర్కళే! నాముమ్ నమ్ముడైయపశుక్కళుమ్ ఎతనాల్ జీవిక్కిఱోమో అతుతనక్కన్ఱో పూజై శెయ్వతు తకుతి; ఇన్ద గోవర్ధనగిరియేయిఱే పశుక్కళుక్కు ప్పుల్లుమ్తణ్ణీరుమ్కొడుత్తు కాప్పాత్తుకిన్ఱతు; ఇన్దగినాల్ నమక్కు ఒరుపయనుమిల్లైయే. నమ్ కులదేవతైయాకియ ఇన్దగోవర్ధన గిరియై ఉపేక్షిత్తు దేవతాన్తరపూజై శెయ్తాల్ "యో వై స్వాం దేవతామతియజతే ప్ర స్వాయై దేవతాయై చ్యవతే, న పరాం ప్రాప్నోతి పాపీయాన్ భవతి." ఎన్ఱ శ్రుతియిన్పడి పాపీయస్త్వమే యాయ్త్తు ఫలిప్పతు; ఆకైయాల్ ఇప్పూజనైయనైత్తైయుమ్ ఇమ్మలైక్కే ఇడుజ్గళ్, ఎన్న; ఇడైయర్కళ్ ఇతైక్కేట్టు అజ్ఞనమే శెయ్య, కణ్ణపిరాన్ తానే ఒరుదేవతారూపమ్కొణ్డు అవత్తై ముత్తుమ్ అముతుశెయ్తరుళ, దేవేన్ద్రన్ పశికోపత్తాలే పుష్కలావర్తమ్ముతలియ పలమేఘజ్గళైయేవి, కణ్ణన్ విరుమ్బిమేయ్క్కిఱ కన్ఱుకళుక్కుమ్ పశుక్కళుక్కుమ్, కణ్ణనుక్కు ఇష్టరాన ఇడైయర్క్కుమ్ ఇడైచ్చియర్క్కుమ్ తీఙ్గువిళైయుమ్పడి కల్మఴైయై ఇడైవిడాతు ఏఴునాళ్పెయ్విత్తపొఴుతు, కణ్ణన్ గోవర్ధనగిరియై అడిమణ్పత్తోడే పిడుజ్గియెడుత్తు కుడైయాకప్పిడిత్తు మఴైయై త్తడుత్తు ఎల్లావుయిర్కళైయుమ్ కాత్తరుళినన్. ఎన్పతామ్.

ఇని, సప్తవృషభభఞ్జనవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్పడియెన్నెన్నిల్ కుమ్భనెన్నుమ్ ఇడైయర్తలైవనుడైయ మకళాయుమ్, నీళాదే

వియిఱ్ అంశమాకప్పిఱన్దతనాల్ నీళైయెన్ఱ పెయరాల్ వఴఙ్గప్పట్టు వరుపవళుమాన నప్పిన్నైప్పిరాట్టియై మణమ్పుణర్వతఱ్కాక అవళుడైయతకప్పనార్ కన్యాశుల్కమాకక్కుఱిత్తపడి, యార్క్కుమడఙ్గాత అసురావేశమ్పెఱ్ఱ ఏఴు ఎరుతుకళైయుమ్ కణ్ణపిరాన్ ఏఴుతిరుప్పురుక్కాణ్డుశెన్ఱు వలియడక్కి అప్పిరాట్టియై మణమ్పుణర్న్దననెన్పతామ్.

[తథాపి తే పాణయః అమ్లానాః] ఇత్తనై ఆనైత్తొఴిల్కళ్ శెయ్త తిరుక్కైకళ్ శిఱితుమ్వాడప్పెఱ్ఱిలవే! వతఙ్గవిల్లైయే! ఈతెన్న అఱ్పుతమెన్గిఱార్. సముద్రమథనమ్, గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సప్తవృషభభఞ్జనమ్ముతలియ చేష్టితఙ్గళైచ్చెయ్తరుళినవర్ ఇప్పెరరుళాళనే- ఎన్గిఱ తాదాత్మ్యముమ్, అన్దమిడుక్కుత్తోన్ఱ ఇప్పోతు శ్రీహస్తిగిరిమూర్ధావిలే ఎఴున్దరుళియిరుక్కిఱానెన్ను మిడముమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిఱ్కు ప్రధానప్రమేయమామ్.

[అబిభః] "డు భృఞ్ - భరణే" ఇత్యస్మాద్ధాతోః లఙి మధ్యమైకవచనమ్. తత్ర ప్రథమపురుషైకవచనమప్యేవమేవ. [సప్తరాత్రమ్.] సప్తానాం రాత్రీణాం సమాహారః - సప్తరాత్రమ్. తత్. "అహస్సర్వైకదేశసఙ్ఖ్యాతపుణ్యాచ్చ రాత్రేః" ఇతిసూత్రేణ అచ్ ప్రత్యయః. "సఙ్ఖ్యాపూర్వం రాత్రం క్లీబమ్." ఇతి నపుంసకత్వమ్. "కాలాధ్వనోరత్యన్తసంయోగే ద్వితీయా" ఇతి ద్వితీయాన్తత్వంచ బోధ్యమ్. ... ... (౨౫)

శ్లో॥ రిఙ్ఖాతో వ్రజసదనాఙ్గణేషు కిం తే
గోయష్టిగ్రహణవశాన్ను గోపగోష్ఠ్యామ్ ।
ఆలమ్బాద్ధయనయసూత్రతోత్రయోర్వా
పాణీనాం వరద! తవాఽరుణత్వమాసీత్ ॥ ౨౬ ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే !
వ్రజసదనాఙ్గణేషు=తిరువాయ్ప్పాడియిలుళ్ళ మనైకళిన్ ముఱ్ఱఙ్గళిల్
రిఙ్ఖాతః కిమ్ = తవఴ్న్దు విళైయాడినతాలేయో,
గోపగోష్ఠ్యామ్=ఆయర్కళిన్ తిరళిలే
గోయష్టిగ్రహణవశాన్ను = పశుక్కళై మేయ్క్కుమ్ కోల్కళై ప్పిడిత్తతనాలేయో,

హయనయనాత్ర తోత్రయోః ఆలమ్బాద్వా = (పార్థసారథియాయిరున్దపోతు) తేర్క్కుతిరైకళై చ్చిత్తునడత్తుమ్ కరువికళాయిరున్ద కడివాళత్తైయుమ్ చాట్టైయైయుమ్ పిడిత్తతనాలేయో,
తవ పాణీ వామ్=ఉనదు తిరుక్కైకళుక్కు
ఆరుణత్వం ఆసీత్=చివప్పు ఉణ్డాయిత్తు?.

[రింఖాత ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కైకళిన్ స్వాభావికమాన ఆరుణ్యత్తుక్కు హేతుప్రశ్నమ్ పణ్ణుకిఱార్. తిరువాయ్ప్పాడియిల్ ఆయర్మనైకళ్తోఱుమ్ "తన్ముకత్తుచ్చుట్టి తూఙ్గత్తూఙ్గత్తవఴ్న్దుపోయ్, పొన్నుకక్కిణ్గిణియార్ప్పప్పుఴుతియళైకిన్ఱాన్" ఎన్ఱుమ్ "తణ్ణన్దామరైక్కణ్ణనే కణ్ణా! తవఴ్న్దెఴున్దు తళర్న్దతోర్నడైయాల్ మణ్ణిల్ శెమ్బొడియాడివన్దు" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడియే తవఴ్న్దువిళైయాడినపోతు తిరుక్కైత్తలఙ్గళైత్తరైయిలే ఊన్ఱినమైయాలే ఇవై శివన్దనవో?. అన్ఱియే, * వేలిక్కోల్వెట్టియిలే యశోదైయానవళ్ కాక్కైయైనోక్కి "కాలిప్పిన్ పోవార్క్కోర్కోల్కొణ్డువా" "తడక్కైక్కుత్తక్క నల్లఙ్గముడైయతోర్ కోల్కొణ్డువా" "కన్ఱుకళ్మేయ్ప్పతోర్ కోల్కొణ్డువా" ఎన్ఱు పలకాలుమ్ వేణ్డినపడియే అతు కొణ్డుకొడుత్త కోలైత్తిరుక్కైయిలే తాఙ్గియిరుప్పనితే కణ్ణపిరాన్; "కోలాల్నిరై మేయ్త్తు ఆయనాయ్" ఎన్ఱుమ్ "కోలాల్నిరై మేయ్త్త ఎమ్కోవలర్కోవే" ఎన్ఱుమ్ "అన్దరముఴువత్తణ్తఴైక్కావిన్కీఴ్ వరుమాయరోడుడన్

వళైకోల్ వీశా" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌తార్‌కళిఱే. దక్షిణద్వారకై యెన్ఱు సుప్రసిద్ధమాన రాజమన్నార్ సన్నిధియిలే అద్యాపి కోలుమ్ కైయుమాయిత్తే సేవైతన్దరుళ్‌గిఱతు. "లీలాయష్టిం కరకిసలయే దక్షిణే న్యస్య ధన్యామ్" ఎన్ఱిఱే వేదాన్తదేశికనుమ్ అనుభవిత్తు ప్పేశియతు. అన్ద గోయష్టియై ప్పిడిత్తతనాలే తిరుక్కైగళ్ శివన్దనవో?.

అన్ఱిక్కే, * పారతత్తుత్తేరిల్ పాకనాయూర్‌న్దపోతు "పఱ్ఱలర్ వీయ క్కోల్‌క్కైయిల్‌కొణ్డు పార్‌త్తన్‌తన్ తేర్‌మున్ నిన్ఱానై" ఎన్నపడి కశైయుమ్‌కడివాళముమ్ పఱ్ఱినమైయాలే శివన్దనవో?. హాయనయసూత్రమావతు, హయానాం (అశ్వానామ్) నయః - శిక్షిత్తునడత్తుకై; అతుక్కు ఉపయుక్తమాన సూత్రమ్ - కడివాళమెన్ఱ తొరు కయిఱు. తోత్రమావతు - "ప్రాజనం తోదనం తోత్రమ్" - "తోత్రంస్యాద్వృషభాశ్వాదిప్రేరణోచితదణ్డకః" ఇత్యాదినిఘణ్టుక్కళిన్పడి కుతిరైయై చ్చెలుత్తువతఱ్కురియ కరువియాకియ శాట్టై. ఇవైయిరణ్డుమ్ పార్థసారథియాయిరున్దకాలత్తిలే కణ్ణపిరానుడైయ తిరుక్కైయిలేయిరున్దనవామ్. ఇవ్వాకైయాన తిరుక్కోలమ్ పార్థసారథిచిత్రలేఖఙ్గళిలే కాణత్తక్కతు.

"హేవరద! తవ పాణీనామరుణత్వం - వ్రజసదనాఙ్గణేషు రింఖాతః ఆసీత్కిమ్? గోపగోష్ఠ్యాం గోయష్టిగ్రహణవశాదాసీన్ను? హాయనయసూత్రతోత్రయోరాలమ్బాదాసీద్వా?" ఎన్ఱుమ్ అన్వయిత్తుక్కొళ్ళలామ్.

రింఖా=ఇరణ్డుకై తలఙ్గళైయుమ్ తరైయిలేయూన్ఱి ముళ్ళన్దాళ్ కళాలే తవళ్‌న్దు శెల్లుకైక్కు 'రింఖా' ఎన్ఱుమ్ 'రింఖణమ్'

ఎన్ఱుమ్ 'రిఙ్గణమ్' ఎన్ఱుమ్ పెయర్. 'రిఖి - గతౌ' ఇత్యేకే; 'రిగి - గతౌ' ఇత్యన్యే. "బాలానాంహస్తపాదగమనం రింఖా" ఎన్ఱార్ జీవానన్దర్. [వ్రజసదనాఙ్గణేషు] వ్రజమావతు "గోష్ఠాధ్వనివహాః వ్రజాః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి గోష్ఠవాచకమాయ్ లక్షణయా తిరువాయ్ప్పాడియైచ్చొల్లక్కడవతెన్బర్. "వ్రజయోషిదపాఙ్గవేధనీయమ్" ఎన్ఱార్ దేశికనుమ్. 'అఙ్గనమ్' ఎన్ఱ నకారాన్తమాన పదముణ్డేయల్లతు ణకారాన్తమానపదమ్ అసిద్ధమ్ - ఎన్ఱు శిలర్ మఱుత్తుక్కూఱువర్; అవర్కళ్ "అఙ్గనం చత్వరాజిరే" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్ సుధైయిలే "అఙ్గణమితి పాఠేతు పృషోదరాదిః" ఎన్ఱత్తై నోక్కవిల్లైపోలుమ్.

ఇన్దశ్లోకత్తిలే సిద్ధవిషయహేతూత్ప్రేక్షాలఙ్కారమ్ గమ్యమ్. స్వాభావికమాన ఆరుణ్యత్తిఱ్కు (ప్రశ్నవ్యాజేన) హేతుక్కళై ఉత్ప్రేక్షిత్తపడి. "రక్తౌతవాఙ్ఘ్రీ మృదులౌ భువి విక్షేపణాద్ధ్రువమ్." ఎన్ఱు మాఘోక్తే.

శ్లో॥ సర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సదైవ
త్వత్సేవానియమజుషస్త్వదేకభోగాః ।
హేతీనామధిపతయస్సదాకిమేతాన్
శోభార్థం వరద! బిభర్షి హర్షతో వా ॥ ౪౭॥

పదవురై.

సర్వజ్ఞాః=సర్వజ్ఞర్కళాయుమ్
సముచితశక్తయః=(అన్దజ్ఞానత్తుక్కు) ఏఱ్ఱశక్తియైయుడైయవర్కళాయుమ్
త్వదేకభోగాః=అనన్యభోగర్కళాయుమ్ (అతఏవ)
సదైవ=ఎప్పొతుమే

త్వత్సేవానియమజుషః } ఉన్నై సేవిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతిలే నైయత్యముడైయవర్కళాయుమ్	శోభార్థం వా=అఴకుక్కాకవో
(సన్తి)=ఇరానిన్ఱార్కళ్ ;	హర్షతో వా=సన్తోషత్తినాలో
ఏతాః=ఇప్పడిప్పట్ట ఇవ్వాఴ్వార్కళై	సదా=ఎప్పోతుమ్
	బిభర్షి=భరిత్తుక్కొణ్డిరానిన్ఱాయ్ ?.

[సర్వజ్ఞా ఇత్యాది.] దివ్యాభరణమ్పోన్ఱ దివ్యాయుధాఴ్వార్కళుడైయ శేర్త్తియఴకై యనుభవిత్తు, అవ్వనుభవపరీవాహమాక వోరుప్రశ్నమ్ పణ్ణుకిఱార్. హేతీనామధిపతికళాకిఱార్- "రథాఙ్గశంఖాఽసిగదా ధనుర్వరైః" ఎన్నప్పట్ట తిరువాఴియాఴ్వార్, శ్రీపాఞ్చజన్యమ్, శ్రీనన్దకమ్, శ్రీకౌమోదకి, శ్రీశార్ఙ్గమ్ ఎన్నిఅ పఞ్చాయుధాఴ్వార్కళ్. "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జితైః." ఇత్యాదిప్రమాణఙ్గళిలే ఇవ్వాఴ్వార్కళుడైయ ప్రభావమ్ పేశప్పట్టుళ్ళతు. శ్రీశంఖచక్రాదికళుక్కు ఆయుధకోటియిలుమ్ ఆభరణకోటియిలుమ్ పరిగణనముణ్డితే. ఆయుధత్వాకారేణ ఇవ్వాఴ్వార్కళుక్కు ధారణమ్ అనావశ్యకమాకైయాలే ఆభరణత్వేన ధారణమేయాయిరుక్కవడుక్కుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అతుతన్నై ప్రశ్నవ్యాజేన వెళియిట్టరుళుకిఱారాయ్త్తు.

[సర్వజ్ఞాః సముచితశక్తయః] ఎమ్బెరుమానుడైయ జ్ఞానశక్తికళుక్కు కుఱైయుణ్డాకిలితే దివ్యాయుధాఴ్వార్కళుడైయ జ్ఞానశక్తికళుక్కు కుఱైయుణ్డాక ప్రసక్తి తానుళ్ళతు. * తమ్మైయేనాళుమ్ వణఙ్గిత్తొఴువార్క్కు త్తమ్మైయేయొక్క వరుళ్ శెయ్యుమవనితే అమరర్ తలైవర్.—ఎమ్బెరుమానుడైయ ప్రియహితఙ్గళై నన్గు అఱికైక్కీడాన సర్వతోముఖజ్ఞాన పౌష్కల్యత్తైయుడైయ

వర్కళాయుమ్, అదిన్దు తలైక్కట్టవల్ల శక్తిపూర్తికాయై యుడైయ వర్కళాయుమిరుక్కప్పడియై చ్చొల్లుకిఱతు.

[సదైవ త్వత్సేవానియమజుషః] ఎప్పోతుమ్ ఉనక్కు అత్తాణిచ్చేవకమ్ శెయ్వతైయే వ్రతమాకక్కొణ్డవర్కళాయుమిత్తే అవర్కళిరుప్పతు. [త్వదేకభోగాః] ఉన్నైయే సర్వవిధభోగ్యవర్గముమాకక్కొణ్డవర్కళాకైయాలే ఒరునొడిప్పొఴుతుమ్ ఉన్నై విట్టు అకన్డిరుక్కమాట్టాతవర్కళెన్ఱపడి. "త్వదేకభోగాః" ఎన్గిఱ విశేషణత్తై మున్దుఱ అన్వయిత్తు, అతఏవ సదైవ త్వత్సేవానియమజుషః ఎన్ఱు పిన్నైయన్వయిత్తుక్కొళ్ళవుమామ్.

[ఏతాన్ సదా బిభర్షి; (ఏతత్) కిం శోభార్థమ్? (ఉత) హార్తో వా?] ఇప్పడిప్పట్ట పఞ్చాయుధాఴ్వార్కళై నీ ఒరు నొడిప్పొఴుతుమ్ విడామల్ ఏన్దిక్కొణ్డిరుక్కైక్కు క్కారణమిన్నై; ఏనెనిల్; ఇవర్కళ్ సర్వజ్ఞర్కళాయుమ్ సముచితశక్తికళాయుమిరుక్కైయాలే నీ ఏవిక్కార్యమ్కొళ్ళవేణ్డాతపడి ఉన్ తిరువుళ్ళక్కరుత్తఱిన్దు వేణ్డినవైచ్చెయ్తు తలైక్కట్టవల్లవర్కళ్; 'ఇవర్కళై నామ్ విడామల్ కైయిలే ఏన్దిక్కొణ్డిరావిడిల్ ఇవర్కళ్ స్వార్థపరతయా ఎఙ్గేనుమ్ అకన్ఱుపోయ్విడక్కూడుమ్' ఎన్ఱు శఙ్కిక్కవుమిడమిల్లాతపడి ఇవర్కళ్ త్వదేకభోగర్కళాయ్ త్వత్సేవానియతర్కళాయిరానిన్ఱార్కళ్; ఆకైయాలే ఇవర్కళై నీ తిరుక్కైయిలేన్దిక్కొణ్డిరుక్కై నిష్ప్రయోజనమ్; ఆయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ నీ ఇవర్కళై ఏన్దిక్కొణ్డిరుక్కై వృథాపరిశ్రమమాత్రఫలకమాయిరాతితే; ఏతాకిలుమొరు శిఱన్దప్రయోజన మిరుక్కవేణుమే; మాణిక్యమన్దిరత్తిఱ్కు మఙ్గళార్థమాక మణివిళక్కేఱ్ఱుమాపోలే కేవలమ్ శోభార్థమాకవే ఇవర్కళై ఏన్దియిరానిన్ఱాయ్

పోలుమ్. అన్ఱిక్కే, అత్తాణిచ్చేవకరై ఉకప్పిన్ మికుతియాలే కడక్క విట్టిరుక్కమాట్టాత అరశర్కళ్ అవర్కళై అనవరతమ్ అణైన్దు కొణ్డు ధరిత్తిరుక్కుమాపోలే ఇవ్వాళ్వార్కళుడైయ సర్వజ్ఞత్వ సర్వశక్తిత్వాద్యనుసన్ధానజనిత హర్షప్రకర్షత్తాల్ తాన్ నీ ఇవర్కళై విడమాట్టాతే ధరియానిన్ఱాయో?

"శ్లోభార్థమ్" ఎన్బతఱ్కు – స్వకీయశ్లోభార్థమ్ ఎన్ఱు పొరుళ్ కొళ్ళాతే "ఆభరణత్తుక్కు అళకు కొడుక్కుమ్ పెరుమాళ్" ఎన్నుమాపోలే పఞ్చాయుధాళ్వార్కళుక్కు శోభైయైవిళైప్పతఱ్కాక, ఎన్ఱుపొరుళ్ కొళ్వతుమ్ పొరున్దుమ్. అవ్వోవస్తుక్కళ్ మికచ్చిఅన్దనైయాయిరున్దాలుమ్ వకుత్తస్థానత్తిలే ఇరాతవన్ఱు అళకైయిళక్కుమత్తనైయిఱే. అప్పడియాకామే ఇవ్వాళ్వార్కళైత్తన్బక్కలిలే అమైత్తుక్కొణ్డు అవర్కళుక్కు అళకుకొడుక్కిఱాయోవెన్నై.

[త్వత్సేవానియమజుషః] త్వత్సేవాయాం యో నియమః, తం జుషన్తే; (అథవా) త్వత్సేవైవనియమః, తంజుషన్తే ఇతి విగ్రహః. [త్వదేకభోగాః] త్వయి ఏకస్మిన్ భోగః యేషాం తే.

"ఆయుధతయా ధారణస్య వృథాఽఽయాసత్వాత్ భూషణకోటావన్తర్భావ ఇత్యభిప్రాయః." ఎన్ఱ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతృవాక్య మత్రానుసన్ధేయమ్. ౮౭.

శ్లో॥ కిం ధాతుగర్గనవిధాన మాతృకాఽభూత్
వక్షస్తే వరదవరేణ్య! యత్ర నామ।
పద్మాయా ముఖమథ కౌస్తుభశ్చ జాతౌ
చన్ద్రార్కావుడునికరాయతేతు హారః॥ ౮౮॥

పదవురై.

హేవరద వరేణ్య !=వరమళిక్కుమ్ దేవర్ కళిల్ శిఱన్ద వరదరాజనే!

యత్ర వక్షసి=యాతొరు (ఉనతు) తిరుమార్పిల్, (ఉళ్ళ)

పద్మాయాః ముఖమ్=పిరాట్టియిన్ తిరుముకముమ్

అథ కౌస్తుభశ్చ=శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్

చన్ద్రార్కౌ=చన్ద్రసూర్యర్కళాక

జాతౌ=ఆయినవో,

హారస్తు=ముక్తాహారమో వెన్రాల్

ఉడునికరాయతే=నక్షత్రసమూహమ్ పోన్రుళతో,

(తదిదమ్)=అప్పడిప్పట్ట ఇన్ద

తే వక్షః=ఉనతు తిరుమార్ పానతు

ధాతుః=బ్రహ్మావుక్కు

గగనవిధాన మాతృకా } ఆకాశమెన్పతొరు భూతత్తై స్రుష్టిప్పతఱ్కు మూలనిదర్శనమాక

అభూత్ కిమ్=అయిఱ్ఱో ?.

[కిం ధాతురిత్యాది] "ఉయ్యవులకుపడైక్కవేణ్డి ఉన్దియిల్ తోన్ఱినాయ్ నాన్ముకనై" ఎన్ఱపడి అనైత్తైయుమ్ పడైప్పతఱ్కాకత్తిరునాభీకమలత్తిల్ నిన్ఱుమ్ ఉన్నాలే తోన్ఱువిక్కప్పట్ట చతుర్ముఖన్ ఆకాశత్తై స్రుష్టిప్పతఱ్కు నీ ఉన్నుడైయ తిరుమార్పైయే మాతృకైయాకక్కాట్టిత్తన్దాయో వన్గిఱార్.

[హే వరదవరేణ్య ! తే యత్ర వక్షసి పద్మాయా ముఖం కౌస్తుభశ్చ చన్ద్రార్కౌ జాతౌ; హారస్తు ఉడునికరాయతే; తత్ వక్షః ధాతుః గగనవిధానమాతృకాభూత్కిమ్ ?.] ఒన్ఱైప్పార్త్తు ఒన్ఱై నిర్మిక్కుమిడత్తిల్ పూర్వవర్తియాన వస్తువుక్కు మాతృకైయెన్ఱు పెయర్. మాతృకైక్కు ప్రతిసమ్బన్ధియానతు ప్రతికైయెనప్పడుమ్. ఆకాశసృష్టిక్కు. ప్పెరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పు మాతృకైయెన్రాల్, తిరుమార్పైప్పార్త్తు ఆకాశమ్ సృష్టిక్కప్పట్టతెన్ఱపడి. గగనమాకిఱ ప్రతికైక్కుత్తిరుమార్పు మాతృకైయానాల్ ఇరణ్డిఱ్కుమ్ సాధర్మ్యమ్ ఇరుక్కవేణుమెన్నిల్; ఉత్త

రాధఙ్త్తిలే అన్దసాధర్మ్యమ్ ఉపపాదిక్కప్పడుకిఱతు. * అకలకిల్లే నిత్తైయుమెన్ఱు అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱై మార్పనాకైయాలే ఇఙ్గై విడాతు తిరుమార్పిలే యెழுన్దరుళియిరానిన్ఱ పిరాట్టియిఙ తిరుముకమణ్డలమ్ చన్ద్రన్ పోలవుమ్, * కురుమామణిప్పూణ్ కులావి త్తికழுమ్ తిరుమార్పాకైయాలే తళతళవెన్ఱు తికழுానిన్ఱ శ్రీకౌస్తుభమానతు సూర్యఙ్ పోలవుమ్, ముక్తాహారమానతు నక్షత్రగణఙ్గళ్ పోలవు మిరుక్కుమ్బడియై చ్చొల్లిఱ్ఱు.

ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాల్, పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిఙ వైశాల్యముమ్ నైర్మల్యముమ్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతాయ్త్తు.

గగనవిధానమాతృకా = గగనవిధానే విషయే మాతృకా. యత్రనామ=నామేతి వాక్యాలఙ్కారరూపమవ్యయమ్. ఉడునికర వదాచరతి - ఉడునికరాయతే. ... ... (౪౮)

శ్లో॥ అణ్డానాం త్వదుదరమామనన్తి సన్తః
స్థానం తద్వరద! కథన్ను కార్శ్యమస్య?।
మాహాత్మ్యం స్వత ఇహ యేషు నూనమేషాం.
బుద్ధిస్స్యాన్మహిమకరీ నహీతరేషామ్॥ ౪౯॥

పదవురై.

హే వరద!—వరదనే!
త్వదుదరమ్—ఉనతు తిరువయిఱ్ఱై
అణ్డానామ్=అణ్డఙ్గళై నైక్కుమ్
స్థానమ్=ఇరుప్పిడమాక
సన్తః=(పరాశరాది) బ్రహ్మవిత్తుక్కళ్
ఆమనన్తి=ఇశమ్బుకిన్ఱనర్;

తత్=అప్పడియిరుక్క
అస్య=ఇన్దత్తిరువయిఱ్ఱుక్కు
కార్శ్యమ్=మెలివానతు
కథంను=ఎఙ్ఙనేయో?
(ఎన్ఱుశఙ్కిత్తు త్తామే సమాహితరాకిఱార్;-)

ఇహ=ఇవ్వులకిల్
యేషు=ఎన్దవస్తుక్కళిల్
మాహాత్మ్యమ్=పెరుమైయానదు
స్వతః=స్వతస్సిద్ధమో,
ఏషామ్=ఇన్దవస్తుక్కళుక్కుత్తాన్
బుద్ధిః=(ఉణ్డాకిల) సమృద్ధియానదు
మహిమకరీ=పెరుమైయైవిళైక్కవల్లదు;

ఇతరేషామ్=(ఇయఱ్కైయాన పెరుమై యిల్లాత, మఱ్ఱవస్తుక్కళుక్కు (ఉణ్డాకిల)
బుద్ధిః=సమృద్ధియానదు
మహిమకరీనహి=పెరుమైయైవిళైక్కవల్ల తన్ఱో;
నానమ్=ఇరు లిఙ్గమ్.

[అణ్డానామిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిన్ కార్శ్యత్తై శఙ్కాసమాధానముఖైయాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. [హే వరద! సన్తః త్వదుదరమ్ అణ్డానాం స్థానమామనన్తి; తత్ అస్య (ఉదరస్య) కార్శ్యం కథన్ను?] ఎన్ఱు పూర్వార్ధత్తాలే శఙ్కైయై ఉత్థాపనమ్పణ్ణుకిఱార్. మాహాత్మ్యమిత్యాది ఉత్తరార్ధత్తాలే తత్పరిహారమ్పణ్ణుకిఱార్.

పేరరుళాళనే! నీ * అణ్డరణ్డపకిరణ్డత్తొరుమానిలమెళు మాల్వరై ముఱ్ఱుముణ్డవనాకైయాలే ఉన్ తిరువయిఱ్ఱిలే ఎత్తనైయో అణ్డఙ్గళ్ కిడప్పతాకవిత్తే పరాశరపారాశర్యాది మహర్షికళ్ శొల్లియిరానిన్ఱార్కళ్; అప్పడియిరుక్క ఇత్తిరువుదరమ్ పెరుత్తన్ఱో విళఙ్గవేణుమ్; ఉణ్డతురుక్కాట్టాతే శిఱుత్తుక్కిడప్పానేన్?- ఎన్ఱు శఙ్కైత్తపడి.

[మాహాత్మ్యమిత్యాది.] స్వకీయశఙ్కైయై శ్లేషభఙ్గియాలే స్వయమేవ పరిహరిత్తుక్కొళ్ళుకిఱార్. [ఇహ యేషు (వస్తుషు) స్వతో మాహాత్మ్యం (అస్తి); ఏషాం (సమ్భవన్తీ) బుద్ధిరేవ మహిమకరీ భవతి; ఇతరేషాంతు న=(స్వతస్సిద్ధమాహాత్మ్యరహితానాం వస్తూనాం విశేషతః సమృద్ధిసమ్భవేపి, సాసమృద్ధిః మహిమకరీ నభవతి)]. ఎన్దవస్తుక్కళ్ స్వతస్సిద్ధమాన మాహాత్మ్యత్తైయుడైయ

నవో, అన్ద వస్తుక్కళుక్కు ఉణ్డాకిఱ సమృద్ధితాన్ అవఱ్ఱుక్కు ఒరుపెరుమైయై విళైక్కక్కడవతామ్; స్వతస్సిద్ధమాహాత్మ్యశూన్యమాయ్ అతఏవ స్వతోలఘువాన పదార్థజ్గళుక్కు ఎత్తనై సమృద్ధియుణ్డానాలుమ్ అతనాల్ ఒరుపెరుమై విళైయాతుకాణ్ ఎన్ఱుపడి.

ఇజ్గే "మాహాత్మ్యమ్" ఎన్గిఱ పదత్తుక్కు ఇరణ్డర్థమ్; ఉలకత్తిలే ఆకారప్రయుక్తమాన మహత్త్వమెన్ఱు గుణప్రయుక్తమాన మహత్త్వమెన్ఱు ఇవ్విరణ్డువకైయాన మహత్త్వత్తైయుమ్ వివక్షిత్తు "మహాన్" ఎన్ఱు వ్యపదేశిప్పతుణ్డు; పెరుమ్బెరియ మలైకళ్ వీడుకళ్ ఆఱుకళ్ ముతలియ ఉరువిఱ్పెరియ వస్తుక్కళై మహాచ్ఛబ్దత్తాలే వ్యవహరిప్పతుపోలవే మేలాన గుణజ్గళ్ పడైత్త మహానుభావర్కళైయుమ్ మహాన్గళెన్గిఱోమ్. అవర్కళ్ ఉరువత్తిల్ పెరుమైయుడైయవర్కళల్లావిడినుమ్ ("శిఱుమామనిశర్" ఎన్గిఱపడియే) పెరుమ్గుణజ్గళ్ పడైత్తిరుప్పతుపఱ్ఱియే అవర్కళైప్పెరియోర్కళెన్గిఱోమ్. అజ్గుప్పెరుమైయానతు నేరాక అవర్కళిడత్తిలే ఇల్లావిడినుమ్ గుణజ్గళ్ వழియాక ఇరుప్పతుపఱ్ఱి మహాచ్ఛబ్దేన వ్యపదేశమ్ నికழ్కిన్ఱతు ఆకవే నేరాక స్వరూపత్తిలిరుక్కుమ్ పెరుమైయెన్ఱుమ్ గుణద్వారా ఏఱ్పడుకిఱ పెరుమైయెన్ఱుమాక ఇరణ్డువిధమాన పెరుమైకళుమ్ మాహాత్మ్యశబ్దత్తాలే వివక్షిక్కప్పడలామ్. "మాహాత్మ్యంస్యత" ఇత్యాది ప్రకృతస్థలత్తిల్ మాహాత్మ్యశబ్దత్తుక్కు స్వరూపతోబృహత్త్వమాకిఱ ఉరువప్పెరుమై ఇరణ్డావతు అర్థమాకక్కొళ్ళప్పడవేణుమ్. గుణతో మహత్త్వమాకిఱ స్వభావప్పెరుమైయే ముతలర్థమాకక్కడవతు.

నిష్కృష్టతాత్పర్యమేతెన్నిల్; "కులం రూపం వయో విద్యా" ఎన్ఱుమ్బడియాన శిఱన్దగుణజ్గళాల్ పెరుమైపెఱ్ఱిరున్దుళ్ళ

వర్కళుక్కు ఉణ్డాకిఱవెరుసమృద్ధితాన్ అవర్కళుక్కు ప్పెరుమైయై ప్పరవచ్చెయ్యుమేయల్లతు ఒరుగుణముమన్ఱు క్షుద్రపురుషర్కళుక్కు ఎవ్వళవుసమృద్ధియుణ్డానాలుమ్ అవర్కళుక్కు స్వతస్సిద్ధమాన లాఘవన్దాన్ విళఙ్గుమ్; పెరుమైయెన్బతు ఒరుకాలుమ్ ఉణ్డాకమాట్టాతు. ఇతు లోకదృష్టమాన విషయమ్. ఇన్దదృష్టాన్తమ్ ప్రకృతత్తిల్ ఉదరకార్శ్యసమర్థనత్తుక్కు ఎఙ్ఙనే ఉపయుక్తమాకిఱతెన్నిల్; వ్యతిరేకముఖత్తాలే ఆకిఱతు. పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిఱ్కు స్వతో మాహాత్మ్యమిల్లామైయాల్ అణ్డసమృద్ధియానతు మహిమకరియాకవిల్లై యెన్ఱ తాకిఱతు. ఇప్పోతు మాహాత్మ్యశబ్దార్థమ్ గుణతో మహత్త్వమల్ల; స్వరూపతో మహత్త్వమేయామ్. స్వతఃకృశమాయిఱే తిరువుదరమిరుప్పతు. ఇఙ్ఙనే అర్థభేదముణ్డాకైయాలిఱే శ్లేషభఙ్గియెన్నప్పట్టతు.

ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్కు ఇఙ్ఙనమాకవే పెరియోర్కళ్ తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టిరుక్కిఱోమ్; సంస్కృతవ్యాఖ్యాతావుమ్ ఇవ్వకైక్కిణఙ్గవే ఎழுతియిరుక్కిఱార్ ;—"లోకే స్వతః ప్రౌఢానాం మహతామేవ సమృద్ధిః మాహాత్మ్యావహా దృష్టా; క్షుద్రాణాం సమృద్ధిసద్భావేపి మాహాత్మ్యం నదృష్టమ్ ; అతో మహాపురుషలక్షణతయా ఉదరకార్శ్యస్య స్వతస్సిద్ధత్వాత్ అణ్డసమృద్ధిరపి మాహాత్మ్యావహా నభవతీతి భావః." ఎన్ఱార్. ఇప్పడియిరుక్కచ్చిల అరసికర్ ఇవ్వర్థత్తిలే శువడఱియాతే ఇతనై దూషిత్తు అన్యథా యోజిప్పర్కళ్. అవ్వర్థత్తై అనువదిక్కవుమ్ యామ్విరుమ్బుకిన్ఱిలోమ్. పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిఱ్కు స్వతో మాహాత్మ్యమిల్లై యెన్ఱుశొన్నాల్ ఇతు మహాపచారమామెన్గిఱార్కళ్. అన్దో! అవివేకత్తిన్ సామ్రాజ్యమిరున్దపడియితు. ఒరో అభిసన్ధిభేదత్తాలే ఎమ్పెరుమానై కళ్ళనెన్ఱుమ్ అఙ్ఞనెన్ఱుమరుళిచ్చెయ్త మహాభక్తర్కళైయుమ్ ఇని మహాపచారప్పట్టవర్కళాకక్కొళ్ళవేణ్డివరుమ్. ఇన్ద

స్తవత్తిల్ తానే "అనన్యాధీనత్వమ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తైయుమ్ అవర్కళ్ దూషిత్తార్కళాక వేణుమ్. ఇత్యలమ్. ... (౪౯)

శ్లో॥ సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజస్స్యాత్
ఆవర్తస్తవకిల పద్మనాభ! నాభిః।
తత్పద్మం వరద! విభాతి కాన్తిమయ్యాః
లక్ష్మ్యాస్తే సకలవపుర్జుషోను సద్మ॥ ౫౦॥

పదవురై.

పద్మనాభ!=పఱ్పనాపనాకియ
హే వరద!=వరదనే!
తవ నాభిః=ఉనతు తిరునాభియానతు
సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజః=తిరుమేనియఴకాకిఱ అమృతరస ప్రవాహత్తిన్ వేగత్తాలే ఉణ్డాన
ఆవర్తః స్యాత్=శుఴియామ్;
తత్పద్మమ్=అన్దనాభియిలుళ్ళ తామరై మలరానతు
తే=ఉన్నుడైయ
సకలవపుర్జుషః=తిరుమేనియెఙ్గుమ్ వ్యాపిత్తిరుక్కిఱ
కాన్తిమయ్యాః=కాన్తియాకిఱ
లక్ష్మ్యాః=లక్ష్మికు
సద్మను=ఇరుప్పిడమ్బోల
విభాతి=విళఙ్గుకిన్దతు.

[సౌన్దర్యామృతేత్యాది.] * కొప్పూంఴిలెఴు కమలప్పూవఴకిలీడుపట్టు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పూర్వార్ధత్తాలే తిరునాభియైయుమ్, ఉత్తరార్ధత్తాలే తిరునాభీకమలత్తైయుమ్ వర్ణిక్కిఱపడి.

[హేపద్మనాభ! తవ నాభిః సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజః ఆవర్తః స్యాత్కిల.] "భవదనుభవరసవివశరుడైయ అభినివేశపాశ పరిభ్రామిత మతిమన్థానమథ్యమానమాన సౌన్దర్యదుగ్ధసిన్ధువానతు శుఴ్న్ఱోరమ్ తిరైన్దెఴున్దు నడువుకుఴి తిట్ట శుఴిపోల్ శున్దరమా మున్దిమలరుమ్" ఎన్ఱ అభియుక్తర్ పాశురమ్ ఇన్దశ్లోకత్తై కణిశిత్తితే. మహాప్రవాహముళ్ళవిడఙ్గళిలే శుఴియుణ్డావతు మహానదీ

ప్రభృతికళిలే కాణాసన్ఱోమ్; పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియడఙ్గలుమ్ పెరువెళ్ళమ్కోత్తు ప్పెరుకానిన్ఱ సౌన్దర్యప్రవాహత్తిల్ వేగత్తినాలేయుణ్డాన శుళ్ళితాల్ తిరునాభియెన్ఱు వ్యపదేశిక్కప్పడుకిఱతెన్గిఱార్.

[తత్పద్మమిత్యాది.] "తన్ నాపివలయత్తుప్పేరొళిశేర్ మన్నియతామరై మామలర్ పూత్తు" (పెరియతిరుమడల్) ఎన్గిఱపడియే అన్దత్తిరునాభియిలే తోన్ఱియుళ్ళ తామరైమలరానతు - తిరుమేనియెఙ్గుమ్ తికప్రసన్న కాన్తియాకిఱ పిరాట్టియిన్ ఇరుప్పిడమోవెన్గిఱార్. తామరైమలర్ పిరాట్టిక్కిరుప్పిడమాయిఱే యిరుప్పతు. ఇన్ద నాభీకమలముమ్ ఒరుపిరాట్టిక్కిరుప్పిడమాకవేణుమే; తిరుమేనియిన్ లావణ్యసమ్పత్తై లక్ష్మీత్వేన రూపణమ్పణ్ణి అన్దలక్ష్మిక్కు ఇతు ఇరుప్పిడమెన్గిఱార్. ఇతనాల్, నాభీకమలమ్ తిరుమేనిముழுమైక్కుమ్ శోభావహమాయిరుక్కుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్తవాఱు.

సౌన్దర్యమేవ అమృతరసః; తస్య వాహః (ప్రవాహః); తస్య వేగేన జాయత ఇతి—సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజః. ఆవర్తః= "స్యాదావర్తోఽమ్భసాం భ్రమః" ఇత్యమరః. పద్మం నాభౌ యస్య సః - పద్మనాభః; గడ్వాదిత్వాత్సప్తమ్యాః పరనిపాతః; "అచ్ ప్రత్యన్వవపూర్వాత్సామలోమ్నః" ఇతిసూత్రే 'అచ్' ఇతి యోగవిభాగాత్ అచ్; అతఏవ పద్మనాభ ఇత్యకారాన్తత్వమ్.—తస్యాం పద్మమ్—తత్పద్మమ్.

సంస్కృతవ్యాఖ్యాతృసూక్తిః ;—"అత్యన్తరస్యత్వాత్సౌన్దర్యస్య అమృతత్వేన రూపణమ్. నాభేర్నిమ్నత్వాత్ వర్తులత్వాచ్చ సౌన్దర్యామృతరసవాహ వేగజన్యాఽఽవర్తత్వేన రూపణమ్. లక్ష్మ్యాస్తామరసవసతిత్వాచ్చ నాభిపద్మస్య సమగ్రవిగ్రహశోభాభిధలక్ష్మీభవనత్వేన నిరూపణమ్. పద్మనాభేతి సమ్బుద్ధిరపి సాభిప్రాయా." ... ... (౧౦)

శ్లో॥ యా దామోదర ఇతి నామదా తవాసీత్
సా దామాకిల కిణకారిణీ బభూవ ।
తన్మ్యానం వరద! వలిత్రయచ్ఛలేన
త్వన్మధ్య ప్రథమవిభూషణీబభూవ ॥ ౫౧॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
యా దామా=యాతొరు తామ్బానతు
తవ=ఉనక్కు
దామోదరః ఇతి నామదా ఆసీత్ } దామోదర నెన్నుమ్ తిరునామత్తై త్తన్దతో
సా కిల=అన్దత్తామ్బన్రో
కిణకారిణీ బభూవ } తఴుమ్బైయుణ్డు పణ్ణిఱ్ఱు;

తత్=అన్దత్తఴుమ్బానతు
వలిత్రయచ్ఛలేన=త్రివలియెన్గిఱవ్యాజత్తాలే
త్వన్మధ్య ప్రథమ విభూషణీబభూవ } ఉనతు మధ్యప్రదేశత్తుక్కు ముతన్మైయాన భూషణమాయిఱ్ఱు.

[యాదామోదర ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిలే తికఴ్కిన్ఱ త్రివళికళై ఒరు చమత్కారమాక వర్ణిత్తరుళుకిఱార్. [హే వరద! యా దామా తవ దామోదర ఇతి నామదా ఆసీత్] భట్టర్ సహస్రనామభాష్యత్తిలే దామోదరనామవివరణత్తిలే "ఉదరే దామాని అస్యేతి దామోదరః. 'దామాని లోకనామాని భాన్తి యస్యోదరాన్తరే। తేన దామోదరో దేవః.' ఇతి. 'దేవానాం సుఖశంసిత్వాద్దామాద్దామోదరం విదుః' ఇతివా." ఎన్ఱు ఇరణ్డుయోజనైకళ్ అరుళిచ్చెయ్తు, మూన్ఱావతుయోజనైయాక "'తతస్సదామోదరతాం ప్రయయౌ దామబన్ధనాత్' ఇతివా" ఎన్ఱు - కృష్ణావతారత్తిలే యశోదైప్పిరాట్టి కణ్ణపిరానుడైయ తిరువయిఱ్ఱిలే తామ్బైక్కొణ్డు కట్టినాళాకైయాలే అతుకొణ్డు దామోదర నెన్ఱు తిరునామమాయిఱ్ఱెన్ఱారిఱే. "దామోదర ఇతి ఖ్యాతో యశోదాదామబన్ధనాత్" ఎన్ఱిఱే నిరుక్తియుమ్. ఆకైయాలే యాతొరు తామ్బు ఉనక్కు దామోదర నెన్నుమ్ తిరునామత్తిఱ్కు హేతువాయ్త్తో,

[సా దామాకిల కిణకారిణీ బభూవ] యశోదై కట్టిన తామ్బానతు తழும్బాయుణ్డాక్కి న్ఱు ఎన్రపడి. "తామ్ మోరురుట్టి త్తయిర్ నెయ్విழுజ్గిట్టు, తామో తవழ్ వరెన్రు ఆయ్చ్చియర్ తామ్బినాల్ తామ్మోతరక్కైయాలార్క్క తழுమ్బిరున్ద. తామోతరా!" ఎన్నక్కడవతిత్తే. పాయ్కైయూழ్ వార్ తాముమ్ "అఱియుమల కెల్లామ్ యానేయుమల్లేన్, పొఱికొళ్ శిఱైయువణమూర్న్దాయ్!- వెఱికమழுమ్ కామ్బేయ్ మెన్ఱోళి కడై వెణ్ణెయుణ్డాయై, తామ్బే కొణ్డార్త్త తழுమ్బు" ఎన్రరుళిచ్చెయ్తారిత్తే. తழுమ్బావతు - దామబన్ధనత్తిన్ నెరుక్కత్తాలే ఉణ్డాన కాయ్ప్పు.

[తత్ వళిత్రయచ్ఛలేన త్వన్మధ్య ప్రథమవిభూషణీబభూవ.] యశోదైప్పిరాట్టి కట్టుమ్బోతు తామ్బు మున్ఱడియాక్కక్కొణ్డు కట్టుకైయాలే త్రిగుణీకృతమాన అన్దత్తామ్బిన్ విమర్దాతిశయత్తాలేయుణ్డాన కిణత్రయమే వళిత్రయమ్బోల్ కాట్చితన్దు శిఱన్దతోరు మధ్యభూషణమాక విళజ్గుకిన్రతెన్రపడి. నూనమ్ ఎన్రతు ఉత్ప్రేక్షాలిజ్గమ్. "విభూషణీబభూవ" ఎన్నాతే "ప్రథమవిభూషణీబభూవ" ఎన్రతు - సౌలభ్యసౌశీల్యజ్గళై వెళిప్పడుత్తుమ్కోలమే ముతన్మైపెఱుమెన్ర తిరువుళ్ళత్తాలామ్. "త్వన్మధ్యే ప్రథమవిభూషణీబభూవ" ఇతి ప్రాచాం పాఠః

ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాల్ కణ్ణపిరానుక్కుమ్ తేవపిరానుక్కుముళ్ళ తాదాత్మ్యముమ్ వెళిప్పడుమ్.

పూర్వార్ధత్తిల్ 'బభూవ' ఎన్బతు తన్క్రియాపదమ్. ఉత్తరార్ధత్తిల్, చ్విప్రత్యయాన్తమాన విభూషణశబ్దత్తోడే ఏకీభూతమానక్రియాపదమ్. కిణంకరోతీతి కిణకారిణీ ... (౫౧)

ఇతి ప్రహర్షిణీదశకం సమాప్తమ్.

—(౦)—

అథ మన్దాక్రాన్తాదశకమ్.

శ్లో॥ యాదృగ్బీజాధ్యుషితభువి యద్వస్తు హస్తీశ! జాతం
తత్తాదృక్షం ఫలతిహి ఫలం త్వయ్యపీక్షామహే తత్ ।
యస్మాదణ్డాధ్యుషిత ఉదరే తావకే జాయమానం
పద్మం పద్మానన! కిల ఫలత్యణ్డషణ్డానఖణ్డాన్ ॥　　౫౨॥

పదవురై.

పద్మానన!=తామరైపోన్ఱ తిరుముకముడైయ
హస్తీశ!=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
యాదృగ్బీజాధ్యుషిత భువి } ఎన్ద జాతీయమాన విరై పొరున్దియనిలత్తిలే
యత్ వస్తు=యాతొరువస్తువానతు
జాతమ్=ఉణ్డాయిత్తో
తత్=అన్దవస్తువానతు
తాదృక్షం ఫలమ్=అన్దవిరైయిన్ సజాతీయమానఫలత్తై
ఫలతిహి=ఉణ్డాక్కుకిన్ఱతన్ఱో;

తత్=అన్దన్యాయత్తై
త్వయి అపి=ఉన్ పక్కలిలుమ్
ఈక్షామహే=కాణానిన్ఱోమ్;
యస్మాత్=యాతొరుకారణత్తాలే
అణ్డాధ్యుషితే=అణ్డజ్గళ్ వసిక్కప్పెఱ్ఱ
తావకే ఉదరే=ఉనతు తిరువయిఱ్ఱిల్
జాయమానమ్=ఉణ్డాకిఱ
పద్మమ్=(నాభీ) కమలమానతు
అఖణ్డాన్=అళవఱ్ఱ
అణ్డషణ్డాన్=అణ్డసమూహజ్గళై
ఫలతి=ఉణ్డాక్కానిన్ఱతో.
(కిల - పాదరణపూమవ్యయమ్.)

[యాదృగ్బీజేత్యాది.] సింహావలోకనన్యాయత్తాలే తిరియట్టుమ్ తిరునాభీకమలత్తిలే యీడుపట్టరుళిచ్చెయ్కిఱార్. సకల బ్రహ్మాణ్డజ్గళుమ్ ఇతిల్ నిన్ఱుముణ్డాకుమ్బడియై ఒరుచమత్కారమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కడలైయెవితైత్తాల్ కాఞ్జామణి విళైయాతు; కాఞ్జామణియై వితైత్తాల్ కడలై విళైయాతు; "యవాః కిలోప్తా నభవన్తి శాల

యః" ఎన్ఱతిఱ్ఱే. [యాదృగ్బీజాధ్యుషితభువి యద్వస్తు జాతమ్, తత్ తాదృశం ఫలం ఫలతీహి] ఎన్ద బీజత్తాలే ఎన్దపదార్థమ్ విళైకిన్ఱతో, అన్దపదార్థమానతు తద్బీజసజాతీయమాన ఫలత్తైయేయిఱ్ఱే విళైవిక్కుమ్; ఇవ్విషయమ్ ఉలకత్తిల్ కాణప్పడువతుపోల ఉన్నళవిలుమ్ కాణప్పడానిన్ఱతు. ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; [యస్మాదిత్యాది.] ఉన్నుడైయ తిరువుదరమ్ అణ్డఙ్గళుక్కెల్లామ్ ఇరుప్పిడమానతు. అప్పడిప్పట్ట తిరువుదరత్తిలే ఉణ్డాన కమలమానతు నిజబీజసజాతీయఙ్గళాన అణ్డఙ్గళైయిఱ్ఱే యుణ్డాక్కానిన్ఱతు. ఇత్తాల్ "ఉన్దిమేల్ నాన్ముకనైప్పడైత్తా నులకుణ్డవ నెన్దైపెమ్మాన్" ఎన్నుమిడమ్ శొల్లిఱ్ఱాకిఱతు. "అణ్డాధ్యుషితే తావకే ఉదరే" ఎన్నుమిత్తు "అణ్డానాం త్వదుదరమాయన న్తి సన్తః స్థానమ్" ఎన్ఱ కీర్తిలె శ్లోకమ్ స్మర్తవ్యమ్. నాభీపద్మమానతు స్వస్మాదుత్పన్న చతుర్ముఖద్వారా అణ్డమణ్డఙ్గళుక్కు ఉత్పాదకమెన్నపడ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ పరత్వత్తై మూతలిక్కైక్కు అడియిడుకిఱతాయిత్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

ఫలతి - ఎన్నుమ్ క్రియై క్వచిత్ అకర్మకమాకవుమ్ క్వచిత్ సకర్మకమాకవుమ్వరుమ్. ఇఙ్గేసకర్మకమ్. "జనికర్తుః ప్రకృతిః" ఎన్ఱసూత్రప్పడి "ఉదరాజ్జాయమానమ్" ఎన్న వేణ్డుమాకిలుమ్ 'ఉదరే' ఎన్ఱు సప్తమిప్రయోగిత్తతు జన్మాధికరణత్వమాత్ర వివక్షైయాలే. * "వివక్షాతః కారకాణి" ఇఱ్ఱే.

ఇన్దశ్లోకమ్ముతల్ "శమ్భోరమ్భోరుహముఖ!" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ - మన్దాక్రాన్తావృత్తమ్; "మన్దాక్రాన్తా జలధిషడగైర్మ్భౌనతౌ తౌగురూచేత్" ఇతితల్లక్షణమ్. (౧౨)

శ్లో॥ అజ్ఞే యజ్ఞేశ్వర! కిల జనే క్వాప్యదర్శనం విమర్శం
విశ్వాధీశః కతమ ఇతి తన్నిర్ణయం వర్ణయామః ।
వ్యావక్రోశీ నృషు సముదితా యానుపాశ్రిత్య, తేపి
బ్రహ్మాద్యాస్తే వరద! జనితాస్తున్దనాద్గారవిన్దే ॥ ౫౩॥

పదవురై.

యజ్ఞేశ్వర != సర్వయజ్ఞసమారాధ్యనాన
హే వరద != వరదనే !
క్వాపి అజ్ఞేజనే=(అడియేనాకిఱ) ఒరు మూఢజనత్తినిడత్తిల్
విశ్వాధీశః కతమః ఇతివిమర్శమ్ = " సర్వలోకజ్గళుక్కుమ్ తలైవన్ యార్ ? " ఎన్ఱు ఆరాయ్చ్చియై
అదర్శమ్=నోక్కాదే ;
[సర్వేశ్వరన్ యార్ ? ఎన్ఱు అజ్ఞనాన అడియేన్ ఆరాయ్న్దు పార్త్తేన్ ఎన్ఱై]
తన్నిర్ణయమ్=అవ్వారాయ్చ్చియిన్ ముడివై
వర్ణయామః=శొల్లుకిఱోమ్ ;

యాన్ ఉపాశ్రిత్య=యావర్ శిలబ్రహ్మాదికళైప్పఱ్ఱి
వ్యావక్రోశీ = (పరత్వవిషయమాన) మాఱుపాడానకోలాహలమానతు
నృషుసముదితా=(దేవతాన్తరప్రమాణరాన) మనుష్యర్కళిడత్తిల్ ఉణ్డాయిఱ్ఱో,
తే బ్రహ్మాద్యాః అపి=అన్దబ్రహ్మాది దేవతాన్తరజ్గళుమ్
తే=ఉన్నుడైయ
తున్దకన్దారవిన్దే=ఉన్దియైమూలకన్దమాక ఉడైయ తామరైమలరిల్
జనితాః=ఉణ్డాక్కప్పట్టవై.
(ఎన్ఱునిర్ణయమ్ శెయ్కిఱోమ్ ఎన్ఱపడి.)

[అజ్ఞే యజ్ఞేశ్వరేత్యాది] " మెయిత్తొ(?)ఴుమ్ పిరమన్ శివనిన్దిరనాదిక్కెల్లామ్, నాపిక్కమలముతల్క్కిళజ్గే " ఎన్ఱుమర్థమరుళిచ్చెయ్కిఱారిఱిల్. దేవతాన్తరజ్గళ్ పక్కలిలే పరత్వశజ్కై పణ్ణుమవర్కళెల్లామ్ ఇవన్ద తిరునాభికమలత్తై త్తొఴుతు తెళియలామే యెన్గిఱార్ పోలుమ్.

[యజ్ఞేశ్వర !] ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్ప్రమేయత్తుక్కు అనుగుణమా యిరుక్కుమత్తాయ్త్తు ఇన్దసమ్బోధనమ్. ఇన్ద్రాదికళై దేవతైయాక క్కొణ్డుపణ్ణుమ్ యజ్ఞఙ్గళెల్లామ్ భగవదారాధనమాకవే తలైక్కట్టు మెన్నితే పరమైకాన్తిసిద్ధాన్తమ్. "విష్ణుమహాయజ్ఞాదికళాన నిత్య నైమిత్తికఙ్గళిల్ అవర్కళ్ పేర్ శొల్లుమ్పోతు 'యే యజన్తిపితౄన్దే వాన్ బ్రాహ్మణాన్ సహుతాశనాన్ । సర్వభూతాన్తరాత్మానం విష్ణుమేవ యజన్తితే ॥' ఇత్యాదికళిల్ మహర్షికళరుళియిట్టపడి యే - రాజసేవకర్ రాజావుక్కుచ్చాత్తమేలే మాలైయైయుమాభర ణత్తైయుమిట్టాలుమ్ శట్టైయిల్ తువక్కఱ్ఱు రాజావిన్ప్రీతియే ప్రయోజనమాకత్తెళిన్దిరుక్కుమాపోలవుమ్, యజ్ఞాగ్రహారాధ్యా యాదికళిలుమ్ శ్రీహస్తిగిరిమాహాత్మ్యత్తిలుమ్ 'సాక్షాదప్యవిరోధం జైమినిః' ఎన్గిఱసూత్రత్తిలుమ్ శొల్లుకిఱపడియే దేవర్కళ్ పిత్రుక్క ళెన్గిఱ శట్టైకళోడు తువక్కఱ అవ్వొశబ్దఙ్గళ్ అవయవశక్తిపౌష్క ల్యఙ్గళాలే ఈశ్వరన్పక్కలిలే నారాయణాది శబ్దఙ్గళ్పోలే నిఱ్క అనిలైమైయుమ్కణ్డు అవన్శ్రీనుడైయ ఉచ్చారణాదికళిల్ శ్వేత ద్వీపవాసికళాన శుద్ధయాజికళుక్కుప్పోలే తన్పరమైకాన్తిత్వమ్ కులైయాతే నిఱ్కుమపడియై నిరూపిత్తు తన్వర్ణాశ్రమనిమిత్త గుణాద్యధికారత్తుక్కు అనురూపమాక అడిమైకొళ్ళ సఙ్కల్పిత్తిరు క్కుమ శాసితావాన శేషియినుడైయ శాస్త్రవేద్యాఽఽజ్ఞాఽనుజ్ఞా పరిపాలనరూప కైఙ్కర్యముఖత్తాలే ప్రత్యక్షవిదిత పరమపురుషాభి ప్రాయరాన ముక్తరైప్పోలే కిఞ్చిత్కరనాయ్క్కొణ్డు ముక్తతుల్య నాయ్........" ఎన్ఱు రహస్యత్రయసారత్తిల్ కృతకృత్యాధికార త్తిలే అభియుక్తర్ అరుళిచ్చెయ్తతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

"చతుర్భిశ్చ చతుర్భిశ్చ ద్వాభ్యాం పఞ్చభిరేవచ। హూయతేచ పునర్ద్వాభ్యాం స నో విష్ణుః ప్రసీదతు." ఎన్నిఱ శ్లోకముమ్ అనుసన్ధేయమ్. (చతుర్భిశ్చ) "ఆశ్రావయేతి చతురక్షరమ్" (చతుర్భిశ్చ) "అస్తు శ్రౌషడితి చతురక్షరమ్" (ద్వాభ్యామ్) "యజేతి ద్వ్యక్షరమ్." (పఞ్చభిః) "యేయజామహా ఇతి పఞ్చాక్షరమ్" (పునర్ద్వాభ్యామ్) "ద్వ్యక్షరో వషట్కారః."—ఇతి సంక్షేపః.

[అజ్ఞే క్వాపి జనే "విశ్వాధీశః కతమ" ఇతి విమర్శనమ్ అదర్శనమ్] బ్రహ్మవిష్ణు రుద్రేన్ద్రాదికళైత్తు శొల్లప్పడుకిఱవర్కళుక్కుళ్ళే సర్వేశ్వరన్ యారాకక్కడవన్ * అతివిలామనిశనాకియ నాన్ ఆరాయప్పుకున్దేన్ ఎన్ఱపడి. [తన్నిర్ణయం వర్ణయామః] అన్ద ఆరాయ్చ్చియిన్ ముడివు ఎన్నాయిఱ్ఱెన్నిల్; శొల్లుకేన్ కేణ్మిన్ ఎన్గిఱార్. అతుతన్నై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - వ్యావక్రోశీత్యాదియాలే. [యానుపాశ్రిత్య నృషు వ్యాక్రోశీ సముదితా, తేపి బ్రహ్మాద్యాః తే తుదకన్దారవిన్దేజనితాః] "అభినివేశవశీకృతచేతసాం బహువిదామపి సంభవతి భ్రమః" ఎన్గిఱపడియే ఓరొరుత్తరాలే అభినివేశాతిశయప్రయుక్తమాన అవివేకత్తాలే శ్రుతివాక్యఙ్గళిలే మణ్డిక్కిడన్ద స్వేచ్ఛానుగుణమాక అపార్థఙ్గళైప్పణ్ణి *నళిర్మదిచ్చడైయనై నమ్బువార్ శిలరుమ్, * నాన్ముకక్కడవుళై నమ్బువార్ శిలరుమ్, * ఇమైయవర్తలైవనై యేత్తునార్ శిలరుమాయ్ ఇప్పడి యావైయావైశిల దేవతాన్తరఙ్గళైప్పఱ్ఱి పరత్వవివాదమ్ జనిధర్మాక్కళుక్కు ఉణ్డాయిఱ్ఱో, అన్ద దేవాన్తరఙ్గళుక్కడైయ * నాభిక్కమలమేయితే ముతర్క్కిళఙ్గాయిరానిన్ఱతు. కార్యవర్గత్తిలే ఏకదేశికళాయుళ్ళవర్కళుక్కు విశ్వాధీశత్వప్రసక్తియిల్లైయిఱే.

"క్షరం ప్రధానమమృతాక్షరం హరః క్షరాత్మానావీశతే దేవఏకః" "ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః" ఇత్యాదివేదాన్తఙ్గళిలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్టు "పతిం విశ్వస్య" ఎన్ఱు విశ్వత్తుక్కెల్లామ్ పతియాకవుమ్ "ఆత్మేశ్వరమ్" ఎన్ఱు తనక్కుత్తానే ఈశ్వరనాకవుమ్ "నతస్యేశే కశ్చన" ఎన్ఱు అవనుక్కు నియన్తావాయిరుప్పానొరువనుమిల్లైయాకవుమ్, "నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే" ఎన్ఱు అవనుక్కు ఒత్తారుమ్మిక్కారుమిల్లైయాకవుమ్, "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరం తం దేవతానాం పరమంచ దైవతమ్। పతిం పతీనాం పరమం పరస్తాద్విదామ దేవం భువనేశమీడ్యమ్" ఎన్ఱు నియన్తాకళుక్కెల్లామ్ పరమోపాస్యనాకవుమ్, శేషికళుక్కెల్లామ్ పరమశేషియాకవుమ్ ఉపనిషత్తుక్కళిలే ఓతప్పట్టు సర్వలోకనియన్తావాన సర్వేశ్వరనొరువనుళన్. అవన్ ఇవ్విచిత్రసృష్టరాన బద్ధచేతనర్క్కు బన్ధనివృత్త్యర్థమాక జ్ఞాతవ్యనాకైయాలే అవనుడైయ యాథాత్మ్యత్తై విమర్శిత్తు అఱియిడవేణుమ్.

ఏవంభూతనాయిరుప్పానొరు ఈశ్వరనైక్కొళ్ళాతపోతు ఇన్ద క్షేత్రజ్ఞనానవన్ ఇప్పడి సుఖదుఃఖానుభవమ్ పణ్ణక్కూడాతు. ఏనెన్నిల్; "నిత్యోనిత్యానాం చేతనశ్చేతనానామేకో బహూనాం యోవిదధాతి కామాన్" ఎన్ఱు నిత్యరాయ్ చైతన్యగుణకరాయ్ అసంఖ్యాతరాన ఆత్మాక్కళుక్కు నిత్యనాయ్ చైతన్యగుణకనాయ్ అద్వితీయనాయిరుప్పానొరువన్ అభిమతఙ్గళైక్కొడానిఱ్కుమెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, దుఃఖాద్యనుభవత్తిల్ వన్దాల్ అవఱ్ఱుక్కు హేతువాన అవిద్యాకర్మదేహాదికళ్ అచేతనఙ్గళాకైయాలే చేతనాధిష్ఠానమిల్లాతపోతు పురుషానధిష్ఠితమాన వాశ్యాదికరణఙ్గళ్ రథనిర్మాణత్తుక్కు క్షమమల్లాతాప్పోలే అనుభవిప్పిక్కమాట్టా; అను

భవిక్క అచేతనత్తాల్ సుఖానుభవశ్రద్ధాళు వేయాకిలుమ్ తన్నా లమాన హేతుక్కళైయఱిన్దు అనుష్ఠిక్క వేణ్డుమ్ యోగ్యతైయై యుడైయనాయిరాన్. చేతనర్కళ్ తన్నాముడైయ కర్మాదికళైయే అఱియాతిరుక్క పిఱకుడైయ కర్మాదికళైయఱిన్దు అధిష్ఠిక్కైక్కు యోగ్యరల్లర్. ఆకైయాలే ఇవర్కళుడైయ కర్మాదికళైయుమఱి కైక్కు సర్వజ్ఞనుమాయ్ అఱిన్దపడియే అధిష్ఠిప్పిత్తు అనుభవిప్పి క్కైక్కు సర్వశక్తనుమాయ్ ఇచ్చేతననుడైయ విధినిషేధానను వర్తనాతివర్తనఙ్గళిల్ అనుగ్రహనిగ్రహఙ్గళైప్పణ్ణుమ్పడి శియన్తా వుమాయ్ తత్తదాకార పుణ్యపాపకర్మఙ్గళుక్కు ఫలమాన సుఖ దుఃఖఙ్గళైక్కొడుక్కైక్కు చేతనాచేతనోభయ విలక్షణనాయిరు ప్పానొరు ఈశ్వరనుణ్డెన్ఱు కొళ్ళవేణుమ్. ఆకైయితే "భోక్తా భోగ్యం ప్రేరితారంచ మత్వా సర్వం ప్రోతం త్రివిధం సర్వమే తత్" ఎన్ఱు భోక్తృభోగ్యప్రేరయితృరూప చిదచిదీశ్వరత్రయాత్మ కమాక జగత్తై ఉపనిషద్భాగఙ్గళిలే ఓతిక్కిడక్కిఱతు. ఇన్దనియ న్తృత్వ విశిష్టమాన బ్రహ్మత్తై "కారణం తు ధ్యేయః" ఎన్ఱు జగ త్కారణతయా జిజ్ఞాస్యమాక ఉపనిషత్తిలే యోతుకైయాలే కార ణవాక్యఙ్గళిల్ * సద్బ్రహ్మాత్మాదిశబ్దఙ్గళాలే శొల్లప్పట్ట వస్తు ఇన్న తెన్ఱు న్యాయసంచారనిపుణర్కళాలే అఱుతియిడప్పడుమ్.

ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; ఛాన్దోగ్యత్తిలే "సదేవ సోమ్యేదమగ్ర ఆసీత్ ఏకమేవాద్వితీయమ్" ఎన్ఱు బృహదబృహత్సాధారణమాన సచ్ఛబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్ట కారణవస్తువానతు వాజసనేయకత్తిలే "బ్రహ్మవా ఇదమేవాఽగ్ర ఆసీత్" ఎన్ఱు బృహత్త్వైకాన్తమాన బ్రహ్మశబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్టతు. అవ్విడత్తిలే సర్వశాఖాప్రత్యయ న్యాయత్తాలే కారణవాక్యఙ్గళెల్లావఱ్ఱుక్కుమ్ ఏకవిషయత్వమ్

వేణ్డుకైయాలే - "పశుమాలభేత" ఎన్ఱు సామాన్యమాన పశుశబ్దమ్ "ఛాగోవా మన్త్రవర్ణాత్" ఎన్గిఱ సూత్రత్తిల్ విశేషోపస్థాపకమాన ఛాగపశువిలే పర్యవసిక్కుమాపోలే ఇఙ్గుమ్ సామాన్యమాన సచ్ఛబ్దత్తుక్కు వాచ్యమాన కారణవస్తువానతు విశేషోపస్థాపకమాన బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమెన్ఱు నిశ్చయిక్కప్పడుకిఱతు. ఇన్ద బ్రహ్మశబ్దన్దాన్ "మమయోనిర్మహద్బ్రహ్మ" ఎన్ఱుమ్ "తద్జ్ఞానం బ్రహ్మసంజ్ఞితమ్" ఎన్ఱుమ్ చిదచిత్సాధారణమాకైయాలే ఐతరేయత్తిలే "ఆత్మావా ఇదమేకఏవాగ్రఆసీత్ । నాన్యత్కిఞ్చనమిషత్" ఎన్ఱు చేతనైకాఽసాధారణమాన ఆత్మశబ్దత్తాలే విశేషిత్తతు. ఇన్ద ఆత్మాక్కళిల్ జగత్కారణభూతర్ ఆరెన్ఱు విశేషాకాఙ్క్షైయిలే అన్ద విశేషమావతు "సర్వం తదిన్ద్ర! తే వశే" "విశ్వస్మాదిన్ద్ర ఉత్తరః" ఇత్యాదికళాలే సర్వోత్తరనాక చ్చొల్లప్పడుకిఱ ఇన్ద్రనో?. "తమగ్నేన్ద్ర వృషభస్సతామసి త్వం విష్ణురురుగాయో నమస్యః- త్వంబ్రహ్మ రయివిద్బ్రహ్మణస్పతే త్వంవిధర్తాస్సచసే పురన్ధ్రియ." "త్వమగ్నేరుద్రో అసురో మహోదివః" ఇత్యాదికళిలే సర్వాత్మకనాక చ్చొల్లప్పడుకిఱ అగ్నియో?. "తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి" "చిత్రందేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః । ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ". "హంసశ్శుచిషత్" ఇత్యాదికళిలే ఉపాస్యనాక ఓతప్పడుకిఱ ఆదిత్యనో?. "సోమఃపవతే జనితామతీనాం జనితా దివో జనితా పృథివ్యాః । జనితాఽగ్నేర్జనితా సూర్యస్య జనితేన్ద్రస్య జనితోత విష్ణోః" ఇత్యాదికళిలే సర్వోత్పాదకనాక చ్చొల్లప్పడుకిఱ చన్ద్రనో?. "రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే । నమోవయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే । సమే కామాన్ కామకా

మాయ మహ్యమ్ । కామేశ్వరో వైశ్రవణో దధాతు ॥" ఇత్యాదికళిలే సర్వఫలప్రదనాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ వైశ్రవణనో ?. "ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీహవమద్యాచ మృడయ । త్వామవస్యురాచకే। తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః"। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశంస మా న ఆయుః ప్రమోషీః.' ఇత్యాదికళిలే ఆరాధ్యనాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ వరుణనో ? ఇన్నుమ్ ప్రదేశాన్తరఙ్గళిలే ఉత్కృష్టరాక ఓతప్పట్టుళ్ళ వాయుయమప్రభృతికళాన దేవతావిశేషఙ్గళో వెన్నిల్ ;

అవర్కళాకమాట్టార్కళ్ ; బ్రహ్మవినుడైయ పక్కలిలే మన్వన్తరన్దోఱుమ్ వదినాలుపర్యాయమ్ పదఙ్గళ్ ఇట్టు మాఱుమ్పడియాయ్ అవ్వోకాలఙ్గళిలే సృష్టిసంహారఙ్గళుక్కు కర్మ్మభవిప్పారుమాయ్ "భీషాస్మాద్వాతః పవతే । భీషోదేతి సూర్యః । భీషాస్మాదగ్నిశ్చేన్ద్రశ్చ । మృత్యుర్ధావతి పఞ్చమః" ఎన్ఱు తఙ్గళిల్ వేఱుపట్టిరుప్పానోరు ఈశ్వరనుడైయ ఆజ్ఞైక్కు అఞ్జివర్తిప్పారుమాయ్ అవనైయారాధిత్తు పదవిపెఱ్ఱారుమాయ్ శాస్త్రత్తినుడైయ అనువర్తన, అతివర్తనఙ్గళాలే పుణ్యపాపఙ్గళై ప్పెఱ్ఱు తత్తత్ఫలమాన సుఖదుఃఖఙ్గళైయనుభవిప్పారుమాయ్ పరిచ్ఛిన్నవిభూతికరాకచ్చొల్లిప్పోరుకైయాలే ఇప్పడి అస్మదాదికళో పాతి సర్వసాధారణమాన స్వభావఙ్గళైయుడైయ ఇన్ద్రచన్ద్రసూర్య యమ వాయు వరుణ కుబేరాదికళ్ ఈశ్వరత్వశఙ్కైక్కుమ్కూడ అర్హరల్లర్.

(పూర్వపక్షః.)

"యదా తమస్తన్న దివా న రాత్రి ర్నసన్నచాసచ్ఛివఏవ కేవలః । తదక్షరం తత్సవితుర్వరేణ్యం ప్రజ్ఞాచ తస్మాత్ప్రసృతా

పురాణీ." ఎన్గిఱ శ్వేతాశ్వతరోపనిషద్వాక్యత్తాలే అన్ద జగత్కా రణవిశేషమ్ శివనెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణప్పడానిన్ఱతు; మోక్షప్రదత్వముమ్ నారాయణాత్పరత్వముమ్ అన్దశివనుక్కే యుళ్ళతెన్ఱుమ్ అన్ద శ్వేతా శ్వతరోపనిషత్తిల్ తానే నేరే శొల్లప్పడానిన్ఱతు. "వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమాదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ । తమేవ విది త్వాఽతిమృత్యుమేతి నాన్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ ॥ యస్మా త్పరంనాపరమస్తికిఞ్చిత్ యస్మాన్నాణీయో నజ్యాయోఽస్తి కిఞ్చిత్। వృక్షఇవ స్తబ్ధో దివితిష్ఠత్యేకస్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వమ్॥ తతో యదుత్తరతరం తదరూపమనామయమ్ । యఏతద్విదురమృ తాస్తేభవన్తి అథేతరే దుఃఖమేవానుయన్తి ॥ సర్వాననశిరోగ్రీవః సర్వభూతగుహాశయః । సర్వవ్యాపీచ భగవాన్ తస్మాత్సర్వగత శ్శివః." ఎన్ఱు వ్యాపకనాన పరమపురుషనిడత్తిల్ ఉత్తరమా యిరుప్పతొరు తత్త్వత్తైచ్చొల్లి అతనుడైయ జ్ఞానాజ్ఞానఙ్గళాలే మోక్షసంసారఙ్గళైకపుమ్శొల్లి అత్తత్త్వమ్ సర్వవ్యాపియాన శివ నెన్ఱు నిగమిత్తతు.

అప్పడియే ఛాన్దోగ్యదహరవిద్యైయిలుమ్ "అథ యదిదమ స్మిన్ బ్రహ్మపురే దహరం పుణ్డరీకం వేశ్మ, దహరోఽస్మిన్నన్తర ఆకా శస్తస్మిన్ యదన్తస్తదన్వేష్టవ్యం తద్వావ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్" ఎన్గిఱ విత్తాలే హృదయపుణ్డరీకమధ్యవర్తియాన ఆకాశశబ్దవాచ్యమాక ఒరువస్తువై నిర్దేశిత్తు అతుక్కుళ్ళే యిరుక్కుఅవస్తు ముముక్షుక్క ళుక్కు అన్వేష్టవ్యమెన్ఱు శొల్లప్పడానిన్ఱతు. ఇవ్విడత్తిల్ ఆకాశ శబ్దమ్ తత్ప్రకరణోపసంహారత్తిలే "ఆకాశోహవై నామరూపయో ర్నిర్వహితా తే యదన్తరా తద్బ్రహ్మ" ఎన్ఱు నామరూపనిర్వా హకత్వశ్రుతియాలే, పురుషసూక్తత్తిలే "సర్వాణి రూపాణి విచిత్య

ధీరః । నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే" ఎన్ఱు నామరూప నిర్వాహకనాక చ్చొల్లప్పట్ట పరమపురుషనుక్కు వాచకమాకైయాలే అన్ద ఆకాశశబ్దవాచ్యనాన పరమపురుషనుక్కు అన్తర్వర్తియాయిరుప్పతొరు వస్తు ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యమెన్ఱు ఇవ్వాక్యత్తిలే తోన్ఱానిన్ఱతు.

తైత్తిరీయదహరవిద్యైయిలే "దహ్రం విపాప్మం పరవేశ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసంస్థమ్ । తత్రాపి దహ్రం గగనం విశోకస్తస్మిన్ యదన్తస్తదుపాసితవ్యమ్ ॥ యద్వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తేచ ప్రతిష్ఠితః । తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పరస్స మహేశ్వరః." ఎన్ఱు - ఛాన్దోగ్యవాక్యత్తిల్ పోలే హృదయాన్తర్వర్తియాకవుమ్, ఉపాస్యాధారమాకవుమ్ ఆకాశశబ్దపర్యాయమాన గగనశబ్దత్తాలే పరమపురుషనై నిర్దేశిత్తు తదాధేయమాయిరుప్పతొరువస్తువై ఉపాస్యమాకచ్చొల్లి అన్దవిషయమ్ "యఃపరస్స మహేశ్వరః" ఎన్ఱు మహేశ్వరనాక నిష్కర్షిక్కప్పడానిన్ఱతు.

అప్పడియే బృహదారణ్యకత్తిలే - "యఏషోఽన్తర్హృదయ ఆకాశస్తస్మిఞ్ఛేతే సర్వస్య వశీ సర్వస్యేశానః" ఎన్ఱు హృదయమధ్యస్థమాక ఆకాశశబ్దత్తాలే ఛాన్దోగ్యత్తిల్ పోలే పరమపురుషనైచ్చొల్లి తదన్తర్వర్తియాక ఈశానన్ ప్రతిపాదిక్కప్పడానిన్ఱాన్.

అప్పడియే అథర్వశిఖైయిలే "కారణంతు ధ్యేయః సర్వైశ్వర్య సమ్పన్నస్సర్వేశ్వరః శమ్భురాకాశమధ్యే ధ్యేయః" ఎన్ఱు హృదయమధ్యస్థమాన ఆకాశవర్తియాయ్క్కొణ్డు ఉపాస్యమాన వస్తువై శమ్భుశబ్దత్తాలే విశేషిత్తు "శివఏకో ధ్యేయశ్శివఙ్కర

స్సర్వమన్యత్పరిత్యజ్య" ఎన్ఱు అన్దశమ్బువై శివశబ్దత్తాలే నిగమియా నిన్ఱతు.

అప్పడియే అథర్వశిరస్సిల్ ప్రథమఖణ్డత్తిలే "దేవా హవై స్వర్గం లోకమగమన్ | తే దేవా రుద్రమపృచ్ఛన్ | కోభవానితి సోఽబ్రవీత్ | అహమేకః ప్రథమమాసం వర్తామిచ భవిష్యామిచ | నాన్యః కశ్చిన్మత్తో వ్యతిరిక్తః" ఇత్యాదివాక్యత్తాలే - దేవర్కళాలే పృష్టనాన రుద్రన్ తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తై ప్పరక్కచ్చొన్నాన్. అనన్తరమ్ దేవర్కళ్ అత్తైయెణ్ణుత్తు రుద్రనై స్తోత్రమ్పణ్ణినార్కళ్ ఎన్ఱుతొడఙ్గి ద్వితీయఖణ్డత్తిలే "యోవై రుద్రస్సభగవాన్ యశ్చ బ్రహ్మా తస్మై వై నమోనమః | యోవై రుద్రస్సభగవాన్ యశ్చ మహేశ్వరస్తస్మైవై నమోనమః." ఇత్యాదివాక్యత్తాలే రుద్రనుడైయ సర్వైశ్వర్యమానతు సువ్యక్తమాకచ్చొల్లప్పట్టతు. తృతీయచతుర్థఖణ్డఙ్గళిలే "సఏకో రుద్రస్స ఈశానః సభగవాన్ సమహేశ్వరః సమహాదేవః." ఎన్ఱుతదసాధారణ - అనేకనామనిర్దేశతన్నివచనముఖత్తాలే రుద్రనుడైయ ఐశ్వర్యమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱతు. అప్పడియే పఞ్చమఖణ్డత్తిలే "తదేతద్రుద్రచరితమ్ | ఏషో హ దేవః ప్రదిశోను సర్వాః పూర్వోజాతస్సఉ గర్భే అన్తః | సఏవజాతస్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్జనాస్తిష్ఠతి విశ్వతోముఖః...... తదేతదుపాసితవ్యమ్." ఎన్ఱు తొడఙ్గి - "వాలాగ్రమాత్రం హృదయస్య మధ్యే విశ్వందేవం జాతవేదం వరేణ్యమ్ | తమాత్మస్థం యేనుపశ్యన్తిధీరాః తేషాం శాన్తిశ్శాశ్వతీ నేతరేషామ్." ఎన్ఱు హృదయమధ్యవర్తియాన రుద్రనుడైయ ఉపాసనత్తై మోక్షఫలమాకచ్చొల్లి "వ్రతమేతత్పాశుపతమ్" ఎన్ఱు తొడఙ్గి - "అగ్నిరిత్యాదినా భస్మగృహీత్వా విమృజ్యాఙ్గాని సంస్పృశేత్ | తస్మా

వ్రతమేతత్పాశుపతమ్। పశుపాశవిమోక్షాయ" ఎన్ఱు అతుక్కు అఙ్గమాక సమన్త్రకమాన సర్వాఙ్గభస్మ స్పర్శలక్షణమాన పాశుపతవ్రతముమ్ శొల్లప్పట్టతిఱే.

ఆకైయాలే జగత్కారణభూతనాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ సర్వవేదాన్తవేద్యనాకవుముళ్ళ భగవాన్ పశుపతియెన్నుమిడమ్ సిద్ధమ్. ఇప్పడి రుద్రనుడైయ సర్వస్మాత్పరత్వమ్ ప్రత్యక్షశ్రుతిశతప్రసిద్ధమాయిరుక్కుమిడత్తిల్ పౌరుషేయవచస్సుక్కళాన పురాణాదికళ్ తదనుగుణమాక నయిప్పిక్కవేణ్డుకైయాలే అన్దశ్రుతికళోడు అనుగుణఙ్గళాన ఇతిహాసపురాణాదికళ్ ప్రమాణఙ్గళాకక్కడవన. అల్లాత ప్రాజాపత్యాదిస్మృతికళుమ్ విష్ణుపురాణాది పురాణఙ్గళుమ్ ప్రత్యక్షశ్రుతివిరోధత్తాలే "విరోధేత్వనపేక్షం స్యాత్" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే అనాదరణీయఙ్గళాకక్కడవన "యా వేదబాహ్యాః స్మృతయో యాశ్చ కాశ్చ కుదృష్టయః। తాస్సర్వా నిష్ఫలాః ప్రేత్య తమోనిష్ఠాహి తాస్స్మృతాః" ఎన్ఱు వేదవిరుద్ధస్మృత్యాదికళై త్యాజ్యమాక మనుభగవానుమ్ శొన్నానిఱే. ఆకైయాలే శివనే సర్వస్మాత్పరనెన్ఱు వాదకోలాహలమ్ పణ్ణువార్ శిలర్;-

మఱ్ఱుమ్ శిలర్ – కారణవాక్యగతఙ్గళాన * సద్బ్రహ్మాత్మశబ్దఙ్గళ్ సాధారణశబ్దఙ్గళాకైయాలే చేతనవిశేషపర్యవసానత్తై యపేక్షిత్తాల్ "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్" ఎన్ఱు తుల్యప్రకరణస్థమాన హిరణ్యగర్భశబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్ట చతుర్ముఖనాకిఱ విశేషత్తిలే పర్యవసియానిఱ్కుమ్. అప్పడియే "అమ్భస్యపారే" ఎన్గిఱ అనువాకత్తిలే "యస్మిన్నిదం సంచ విచైతి సర్వమ్......యతః ప్రసూతా జగతః ప్రసూతీ...... న తస్యేశే కశ్చన తస్య నామ మహద్యశః......" ఇత్యాదికళాలే

జగత్కారణమాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ ఒరుపురుషనైచ్చొల్లి, పిన్బు "అద్భ్యస్సమ్భూతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యష్టౌ" ఎన్ఱు - మున్బు శొన్న వాక్యత్తోడే ఏకవాక్యమాక "అద్భ్యస్సంభూతః" ఎన్నుమను వాకత్తైయుమ్ "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే" ఇత్యాదికళాన ఎట్టుబుక్కళైయు ముదాహరిత్తుక్కాట్టుకైయాలే జగత్కారణ భూతనాకవుమ్ అనన్యైశ్వరనాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ మున్బు శొల్లప్పట్ట పురుషన్ హిరణ్యగర్భనెన్ఱు స్పష్టమాయిత్తు. ఆకిల్, "అద్భ్యస్సమ్భూతః" ఎన్గిఱ అనువాకముమ్ పూర్వోక్తత్తోడు ఏకవాక్యమాకైయాలే "హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ" ఎన్గిఱ శ్రియః పతిత్వలిఙ్గమానతు మున్బుశొన్న పురుషన్ నారాయణనెన్ఱు కాట్టాతో వెన్నిల్ ; లిఙ్గత్తిల్ కాట్టిల్ శ్రుతి ప్రబలైయాకైయాలే శ్రియః పతిత్వలిఙ్గత్తిల్ కాట్టిల్ హిరణ్యగర్భశబ్దరూఢైయాన శ్రుతితానే విశేషత్తై నిరపేక్షమాక కాట్టవత్తు ; ఇన్నముమ్ "సూర్యా చన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్" ఎన్ఱు జగత్స్రష్టావై హిరణ్యగర్భపర్యాయమాన ధాతృశబ్దత్తాలే శొల్లిత్తు. "ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత" ఇత్యాదికారణవిషయశ్రుతికళుమ్ ప్రజాపతియైయే కారణమాకచ్చొల్లానిన్ఱన. "ప్రజాపతేస్సభాం వేశ్మ ప్రపద్యే" ఎన్ఱు ఛాన్దోగ్యదహరవిద్యైయిలే ప్రాజాపత్యస్థానత్తై ముక్తప్రాప్యమాకచ్చొల్లిత్తు. ఆకైయాలే రుద్రనుక్కు ముత్పాదకనాన హిరణ్యగర్భనే ముముక్షూపాస్యమాన పరబ్రహ్మమాకక్కడవతు - ఎన్ఱు స్వచ్ఛన్దవాదకోలాహలమ్ పణ్ణువారుమాయిరుక్కిఱ ఇవ్విభూతియిలే, ఇవ్వాళ్వార్ సకలశాస్త్ర ప్రవీణరాయిరున్దు వైత్తు అవర్కళ్ శొల్లుమ్ అన్దదుర్వాదఙ్గళుక్కు అలకలకాక ప్రతివాదఙ్గళ్ శొల్లి అన్యదేవతాన్తరఙ్గళిన్ అవరత్వత్తైయుమ్ శ్రీమన్నా

రాయణనుడైయ పారమ్యత్తైయుమ్ మూతలిక్క ముయలాంతే, "యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వమ్" "యన్నాభిపద్మాదభవన్మహాత్మా ప్రజాపతిః" "తత్ర బ్రహ్మా చతుర్ముఖోఽజాయత" "యతో జజ్ఞ ఉగ్రస్త్వేవమన్యుః" అథవా ఇదం తద్ధి ప్రజాపతౌ హర ఆసీత్" "త్ర్యక్షశ్శూలపాణిః పురుషో జాయతే" "విరూపాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ జ్యేష్ఠాయ శ్రేష్ఠాయ" ఎన్నుమ్; "రుద్రసర్గం ప్రవక్ష్యామి" ఎన్ను తొడఙ్గి "ప్రాదురాసీత్ప్రభోరఙ్కే కుమారో నీలలోహితః" - "ఏతౌ ద్వౌ విబుధశ్రేష్ఠౌ ప్రసాదక్రోధజౌ హరేః । తదాదర్శితపన్థానౌ సృష్టిసంహారకారకౌ." "క ఇతి బ్రహ్మణో నామ ఈశోఽహం సర్వదేహినామ్ । ఆవాం తవాఽఙ్గే సమ్భూతౌ తస్మాత్కేశవనామవాన్." ఎన్ను ముదలాన ప్రమాణగతికళైయుమ్, ఇన్నప్రమాణఙ్గళైయెల్లామ్ మెయ్ప్పిత్తుక్కొణ్డు విళఙ్గానిన్నుళ్ళ తిరునాభీకమలత్తైయుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ పారమ్యప్రతిపత్తిక్కు ప్రధానసాధనమాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్తారాయ్త్తు. పలపలవాన దాహ్యవస్తుక్కళుక్కు అగ్నికణమొన్ఱే దాహకమాక అమైకిఱాప్పోలే, కుదృష్టికళిన్ దుర్వాదరాశికళుక్కెల్లామ్ "బ్రహ్మాద్యాస్తే వరదజనితాస్సన్ధుక్షస్థారవిన్దే" ఎన్గిఱవరు శ్రీసూక్తిఖణ్డమే వజ్రకుఠారమాకప్పోరుమ్బడియిఱే ఇవ్వర్థస్థితియిరుప్పతు. * తేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క ప్పూవిల్ నాన్ముకనైప్పడైత్త తేవనెయిఱే ఎమ్బెరుమానావాన్.

వ్యావక్రోశీ=పరస్పరవివాదఇతి పర్యవసితోఽర్థః "కర్మవ్యతిహారే ణచ్ స్త్రియామ్" [3-3-౪3] ఎన్గిఱసూత్రత్తాల్ ణచ్ ప్రత్యయముమ్, "ణచః స్త్రియామఞ్" [౫-౪-౧౪] ఎన్గిఱసూత్రత్తాల్ స్వార్థికమాన అఞ్ ప్రత్యయముమ్, "టిడ్ఢాణఞ్" ఇత్యాది

సూత్రత్తాలే జ్ఞాపిప్పుమ్ ప్రాప్తమాయ్ "వ్యావక్రోశీ" ఎన్ఱ రూపమ్ నిష్పన్నమాయ్త్తు. మాఘకావ్యత్తిల్ ఎట్టావతుసర్గత్తిల్ [శ్లో-౩౨] "ముగ్ధత్వాదవిదితకైతవప్రయోగాః" ఎన్నిఱ శ్లోకత్తిల్ "వ్యాత్యుక్షీమ్" ఎన్ఱు ప్రయోగిత్తిరుప్పతుమ్, అఙ్గు మల్లినాథవ్యాఖ్యాతా- "వ్యాత్యుక్షీమ్=వ్యతిహారేణ ఉక్షణమ్; పరస్పరాభ్యుక్షణమిత్యర్థః" ఎన్ఱు వివరిత్తిరుప్పతుమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

సిద్ధాన్తకౌముదియిల్, ఉత్తరకృదన్తత్తిల్, "న కర్మవ్యతీహారే" ఎన్నుమ్ సూత్రత్తిఱ్కీఴ్ "వ్యావక్రోశీ" ఎన్ఱు ఉదాహరణమ్ కొడుక్కప్పట్టిరుక్కిఱతు. అఙ్గు బాలమనోరమైయిల్— "వ్యావక్రోశీ - పరస్పరం నిన్దక ఇత్యర్థః." ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఆనాల్ అతు ప్రామాదికమెన్ఱే కొళ్ళవేణుమ్; 'వ్యావక్రోశీ' ఎన్బతు గౌరీశబ్దమ్బోలే స్త్రీప్రత్యయాన్తశబ్దమెన్నుమిడత్తై మఱన్దు నకారాన్తపుంల్లిఙ్గశబ్దమాక భ్రమిత్తు "పరస్పరం నిన్దకః" ఎన్ఱ అర్థమ్ ఎఴుతప్పట్టతెన్ఱు ఎ తెళిక.

అదర్శన్="దృశిర్ - ప్రేక్షణే" ఎన్నుమ్ ధాతువిల్ లుఙ్గిల్ "అదర్శత్" - "అద్రాక్షీత్" ఎన్ఱు రూపద్వయముణ్డిఱే. [తన్నిర్ణయమ్=] తేన విమర్శేన జాతో నిర్ణయః ఎన్ఱావతు, తస్య నిర్ణయః ఎన్ఱావతు కొళ్క. [వర్ణయామః] ముతలిల్ "అదర్శమ్" ఎన్ఱు ఏకవచనక్రియై యిరుప్పతాల్ ఇఙ్గుమ్ "వర్ణయామి" ఎన్ఱు ఏకవచనక్రియైయాయిరుక్కవేణ్డుమేయల్లతు 'వర్ణయామః' ఎన్ఱు బహువచనమాయిరుక్క వఴియిల్లైయెన్ఱు శిలర్ పారత్తైత్తిరుత్తువర్కళామ్. అతువేణ్డా;- ఇఙ్గనే వచనత్తై మాఱాడిప్రయోగిప్పతుమ్ అవ్యాహతమేయామ్. విమర్శసమయత్తిలేతమ్మై అత్యల్పతయా అనుసన్ధిత్తమైక్కాక 'అదర్శమ్' ఎన్ఱు ఏకవచనమాకవుమ్, తన్ని

ణ్ణయ ప్రకాశనసనుయత్తిలే విషయగౌరవానుగుణమాక త్తమ్మై గౌరవ్యరాక అనుసన్ధిత్తమైక్కొణ్డు ‘వర్ణయామః’ ఎన్ఱు బహువచనమాకవుమ్ ప్రయోగిత్తరుళినారెన్ఱుణర్క

[యానుపాశ్రిత్య వ్యాసక్రోశీ నృషు సముదితా.] ‘నృషు’-ఎన్ఱతు తత్తద్దేవతాప్రవణర్కళాన మనుష్యర్కళై. - చతుర్ముఖభక్తర్కళ్ రుద్రాదికళిన్ పారమ్యత్తైదూషిత్తు చతుర్ముఖపారమ్యప్రతిష్ఠాపకమాక వాదిప్పతు; రుద్రభక్తర్కళ్ చతుర్ముఖాదికళిన్ పారమ్యత్తై దూషిత్తు రుద్రపారమ్యప్రతిష్ఠాపకమాక వాదిప్పతు, ఇప్పడి అవరవర్కళ్ స్వస్వదేవతాభూషణమాకవుమ్ ఇతరదేవతాదూషణమాకవుమ్ వాదిప్పతు.

[తున్ద కన్దారవిన్దే] తున్దమ్ - ఉదరమ్; తదేవకన్దః - మూలం యస్యతత్; తాదృశే అరవిన్దే; నాభికమలే ఇతియావత్. (౧3)

శ్లో॥ ముష్ణన్ కృష్ణః ప్రియనిజజనైర్జన్యహైయఙ్గవీనం
దామ్నా భూమ్నా వరద! హి యయా త్వం యశోదా
కరాభ్యామ్।
బద్ధో బన్ధక్షపణకరణీం తాంకిలాఽద్యాపి మాతుః
ప్రేమ్ణా గాత్రాభరణముదరాబన్ధనాఖ్యం బిభర్షి॥ ౧౪॥

పదవురై.

హే వరద!=పేరరుళాళనే!
కృష్ణః త్వమ్=కృష్ణావతారమ్ శెయ్తరుళియ నీ
జన్యహైయఙ్గవీనమ్=జయిత్తు సమ్పాదిత్తుక్కొణ్డువన్ద పుతియ వెణ్ణెయై
ప్రియనిజజనైస్సహ=తోழ్నార్కళోడుకూడ
ముష్ణన్=కళవాడానిన్ఱు
యశోదాకరాభ్యామ్=యశోదైయిన్ కైకళినాల్
యయా దామ్నా=యాతొరు తామ్బినాలే

బద్ధః=కట్టప్పట్టవనాక
(అభూః)=ఆనాయో,
బన్ధక్షపణకరణీమ్=(సంసారబన్ధమెన్ను
మ్) కట్టై అవిఴ్క్కు
మ్తుఱైక్కవల్ల
తామ్=అన్దత్తామ్బై
అద్యాపి=(పేరరుళాళనాక సేవై సాది
క్కిఱ) ఇప్పోతుమ్

మాతుః ప్రేమ్ణా=తాయినిడత్తుళ్ళ అన్బి
నాల్
ఉదరాబన్ధనాఖ్యమ్=ఉదరబన్ధనమెన్ఱు
పెయర్ పూణ్డ
గాత్రాభరణమ్=దేహభూషణమాక
బిభర్షి=తాత్తియరుళానిన్ఱాయ్.

[ముష్ణన్నిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరునాభీకమలత్తిలే శుద్ధియాఉపట్టుక్కిడన్ద ఆఴ్వార్ తిరువుళ్ళమ్, అన్దకమలత్తోడే శేర్న్ద తిరువుదరబన్ధనత్తిలే ఆఴ్గాల్ పడుకిఱపడియై చ్చొల్లుకిఱతు ఇన్దశ్లోకమ్. తిరునాభీకమలత్తుక్కు వెన్ఱాల్ వెఱుమ్ బ్రహ్మావొరువనుక్కే ఇరుప్పిడమాకప్పెఱ్ఱ మేన్మైయుమ్ అఴకుమన్ఱోవుళ్ళతు; అతుక్కాశ్రయమాన నమ్మైప్పార్త్తాల్ "త్రివిధచిదచిద్బృన్దం తున్దావలమ్బ్యావళిత్రయం విగణయదివైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రఙ్గమహేశితుః। ప్రణతవశతాం బ్రూతే దామోదరత్వకరః కిణః తదుభయగుణాకృష్టం పట్టాంకిలోదరబన్ధనమ్." [శ్రీరఙ్గరాజస్తవే.] ఎన్గిఱపడియే త్రివిధచేతనాచేతనవర్గత్తుక్కు మాశ్రయమాన మేన్మైయైయుమ్, ఆశ్రితర్కుక్కట్టవుమడిక్కవుమామ్పడి ఎళియోమాయ్ సౌలభ్యనీర్మైయైయుముడైయోమాన ఏన్ఱత్తాలే పట్టఙ్కట్టియన్ఱో నామిరుప్పతు!; ఎన్ఱు తిరువుదరమానతు తిరునాభీకమలత్తిఱ్కాట్టిల్ తనక్కుణ్డాన ఏఱ్ఱత్తైక్కాట్టి నాభీకమలావగాఢమాన ఆఴ్వార్ తిరువుళ్ళత్తై మీళవుమ్ ఇశిక్క, అత్తిరువయిఱ్ఱై ఆశ్రయమాకప్పఱ్ఱినిఱ్కిఱ తిరువుదరబన్ధనమానతు తన్బక్కలిలే వంపీర్త్తు స్వభోగ్యత్తైయై అనుభవిప్పిక్క అనుభవిత్తు ఇనియరాయ్ప్పేశుకిఱార్. పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరబన్ధనమెన్గిఱ తిరువాభరణమ్

దామోదరత్వఖ్యాపకమాన దామబన్ధనత్తిఱ్కు ప్రత్యభిజ్ఞాపకమాయిరుక్కుమ్బడియై వెళియిడువతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

"జయ్యాహైయఙ్గవీనమ్" ఎన్నవిడత్తు 'జయ్య' ఎన్ఱు పృథక్పదమాక్కి "ప్రియనిజజనైర్జయ్య!" ఎన్ఱు సమ్బుద్ధ్యన్తమాక యోజిత్తు, "స్వకీయభక్తజనైర్జేతుం శక్య!—భక్తపరతన్త్రేత్యర్థః." ఎన్ఱు ఉరైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.—ఇవ్వర్థమ్ శబశక్తిక్కుప్పొరున్దుమాయినుమ్ అత్తనై స్వాదువాకమాట్టాతు; వక్తృవివక్షితముమల్ల. "హేవరద! త్వం కృష్ణస్సన్ జయ్యాహైయఙ్గవీనం ప్రియనిజజనైస్సహా ముష్ణన్" ఎన్ఱు యోజిప్పతు వేచారుతరమ్. పేరరుళాళనే! నీ కణ్ణపిరానాయ్ త్తిరువవతరిత్తరుళినపోతు * తన్నేరాయిరమ్ పిళ్ళైకళోడుకూడి గవ్యఙ్గళైక్కళవుకణ్డాయే; అన్దో! ఈతెన్న అవివేకమ్!; స్వకీయమానవస్తువై ప్పిఱర్ స్వాధీనప్పడుత్తివైత్తుక్కొణ్డిరున్దాల్, అవర్కళై వెన్ఱు అవ్వస్తువై మీట్టుక్కొళ్వార్, కళవువழியాలే పెఱ్ఱుక్కొళ్వతో శొల్లాయప్పనే!. ఉన్నుడైయతాన భూమియై మహాబలి తన్నుడైయతెన్ఱు భావిత్తు ఇఱుమాన్దిరున్దకాలత్తిలే నేర్కొణ్డు నేరే శెన్ఱు "కెడువాయ్! ఉన్ మదమిరున్దపడియెన్!; తిరువడికళిలే వణఙ్గిప్పో; ఇల్లైయేల్ తలైయఱుప్పుణ్బాయ్" ఎన్ఱుశొల్లి పరత్వప్పిడారైక్కాట్టి భూమియైయెల్లామ్ స్వాధీనప్పడుత్తిక్కొళ్ళ ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ అన్ద ఋజుమార్గత్తిలే శెల్లాతే "కణ్ణారిరఙ్గక్కழியరుక్కుఅఙ్గురువాయ్, వణ్డారార్ వేళ్వియిల్ మణ్ణిరన్దార్కాణేడి!" ఎన్ఱు అనైవరుమ్ ఏశుమ్బడి భిక్షుకవేషధారియాయ్చ్చెన్ఱు పెఱ్ఱాప్పోలేయిరానిన్ఱతిత్తే ఇవ్వపదానముమ్. * శరాశరమ్ముఱ్ఱవుమ్ నీయిట్టవழక్కాయిరుక్క ఉనక్కుఱుప్పాకాత నవనీతముణ్డో? అతుతన్నిలే పిఱర్ స్వ

కీయత్వబుద్ధి పణ్ణిక్కొణ్డార్ కళాకిల్ అవర్కళుడైయ దురభిమానత్తై అడియఱుత్తు ఉన్నుడైయ సర్వస్వామిత్వత్తై ఉపపాదిత్తు ఇవ్వళియాలే నేర్కొడునేరే అన్దగవ్యత్తైప్పెఱువతఱ్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, అజ్ఞరైప్పోలవుమ్ అశక్తరైప్పోలవుమ్ కళవువళ్ళియిలే పుకున్దు కైప్పఱ్ఱినాయే! ఇతు అవివేకత్తిన్ సామ్రాజ్యమో? సౌలభ్యప్రకాశనపరిపాటియో? అఱియోమ్ - ఎన్ఱిఱ ఇవ్వాళవు ఉట్కరుత్తై అమైత్తిఱే "జయ్యహైయఙ్గవీనమ్" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తుళర్. [జయ్యంచతత్ హైయఙ్గవీనంచ - జయ్యహైయఙ్గవీనమ్.] "క్షయ్యజయ్యౌ శక్యార్థే" ఎన్బతు పాణినిసూత్రమ్. జేతుంశక్యమెన్ఱిఱ పొరుళిలే జయ్యమెన్ఱాకిఱతు. (జేతుం యోగ్యమాకిల్ జేయమెన్ఱామ్.) హైయఙ్గవీనమ్ జయ్యమాకైయావతెన్నెన్నిల్; "సమస్తవస్తుక్కళుక్కుమ్ నాన్ కడవనాన పిన్బు ఎన్నుడైయతాన గవ్యఙ్గళిలే నీఙ్గళ్ స్వకీయతాబుద్ధిపణ్ణుకైయావతెన్? ఎన్దవస్తువిలుమ్ ఉఙ్గళుక్కు స్వామిత్వమిల్లైకిడికోళ్; ఆనపిన్బు ఉన్దమ్మనైకళిలే తిరళుమ్ గవ్యఙ్గళైయుడైయ నమక్కాక్కిప్పోరుఙ్గోళ్; ఇల్లైయేల్ కుడియిరుప్పిళన్దు పడుపీర్కళ్" ఎన్ఱు కట్టళైయిట్టు నిరుపాధికస్వామిత్వముడైయాలే నేర్కొడునేరే లభిక్కక్కూడియతాకై. ఇప్పడిప్పట్ట గవ్యత్తై [ప్రియనిజజనైః (సహా) ముష్ణన్] కణ్ణపిరానుడైయ తిమ్బుకళుక్కు ప్పెరునిలైనిఱ్పార్ * తన్నేరాయిరమ్ పిళ్ళైకళుణ్డిఱే. "వళ్ళినుడఙ్గై మాతర్ వన్దలర్ తూఱ్ఱిడ, తుళ్ళివిళైయాడి త్తోళరోడు తిరియామే" ఎన్ఱిఱపడియే తనక్కొత్త పరువత్తినరాన పల్లాయిరమ్పిళ్ళైకళోడే కూడియిఱే తీమైశెయ్తుతిరివతు.

"ప్రియనిజజనైర్ముష్ణన్" ఎన్ఱిఱవివ్విడత్తిలే—"పీఠే పీఠనిపణ్ణబాలకగళే (భుజే) తిష్ఠన్ సగోపాలకో యన్త్రాన్తస్థితదుగ్ధ

భాణ్డముపక్రమ్యాఽఽచ్ఛాద్య ఘణ్టారవమ్ । వక్త్రోపాన్తకృతాఞ్జలిః కృతశిరఃకమ్పాం పిబన్ యః పయః పాయాదాగతగోపికానయన యోగఙ్ఙ్గూషస్మితాఙ్కురకృత్." ఎన్ఱ కర్ణామృతశ్లోకత్తై ప్పరక్క ఉపన్యసిత్తరుళువర్ జీయర్. తిరువాయ్ప్పాడియిల్ పెణ్గళ్ గవ్యఙ్గళై త్తిరట్టి ఉఱికళిలే శేమిత్తు వైక్క మ్యాతు కణ్ణపిరాన్ ఉడైయ కుఱుమ్పుకళై నినైత్తు అవనుక్కు ఎట్టవొణ్ణాతపడి వైక్క వేణుమెన్ఱు ఉయర నైత్తిరుపర్ కళిఱే; అతుతన్నై ఎయఱిన్ద కణ్ణపిరాన్ తన్నోడొత్త ప్పిళ్ళైకళై ఉడన్కొణ్డుపోయ్ ఒరువన్ తోళిలే ఒరువనాక నిఱుత్తి ఉఱికళ్ళవాక అమైన్దనాఱే తానేఱిప్పఱిత్తుణ్బనామ్. ఇన్ద ఉతవి కాక్కచ్చిల పిళ్ళైకళై కూట్టిక్కొణ్డుపోవనాకైయాలే "ప్రియనిజ జనైః" ఎన్ఱతు. ఒరు కాల్ కొణ్డియిలేపడియుణ్డాలుమ్ "నవనీత భాణ్డవివరే హస్తం కిమర్థం న్యధాః?" ఎన్ఱు పెణ్గళ్ కేట్టాల్ "మాతః! కఞ్చన వత్సకం మృగయితుమ్" ఎన్ఱు ఇవన్ మఱుమాఱ్ఱమురైప్పనే; అన్ద మఱుమాఱ్ఱత్తై దృఢీకరిక్కక్కడవ పిళ్ళైకళిఱే ఉడనిరుక్కక్కడవర్ కళ్; అతుతోన్ఱవాయ్త్తు "ప్రియ నిజ" ఎన్ఱతు.

ఇప్పడి వెణ్ణెయ్ముక్కళవుకణ్డవాఱే ఉడైయవర్ కళ్ వన్దుకణ్డు "ఇఙ్గారార్ పుకుతువార్ ఐయరివరల్లాల్" ఎన్ఱు అఱుతియిట్టు, "పుణ్ణిల్ పుళిప్పెయ్తాలొక్కుమ్ తీమై పురైపురైయాలివై శెయ్య వల్ల, అణ్ణాఙ్కణ్ణానోర్ మకనైప్పెఱ్ఱ అశోతైనఙ్గాయ్! ఉన్ మకనై క్కూవాయ్" "శాళక్కిరామముడైయనమ్బి శాయ్త్తుప్పరుకిట్టు ప్పోన్దునిన్ఱాన్, ఆలైక్కరుమ్బిన్ మొఴియనైయ అశోతైనఙ్గాయ్! ఉన్ మకనైక్కూవాయ్" ఎన్ఱు యశోదైప్పిరాట్టిపాడేవన్దుముఱైయిడ, అవళుమ్ * కణ్ణియార్ కుఱుమ్ కయిఱ్ఱాల్ కట్టి "యదిశక్నోషి

గచ్ఛత్వమతిచఞ్చలచేష్టిత!" ఎన్ఱార్పిళ్ళైయిడే; అతుతన్నైచ్చొల్లు
కిఱతు - ద్వితీయపాదమ్. [యశోదాకరాభ్యాం యయా దామ్నా
భూమ్నా త్వం బద్ధః] యశోదైప్పిరాట్టియానవళ్ యాతొరు
తామ్పైక్కొణ్డు తన్ కైకళాలే ఉన్నైచ్చిఱ్ఱు నక్కట్టినాళో. "కరా
భ్యామ్" ఎన్ఱవిడత్తిలే కర్తరితృతీయై; "దామ్నా" ఎన్గిఱవిడత్తిలే
కరణేతృతీయై. 'రామేణ బాణేన హతో వాలీ' ఇతివత్. భూమ్నా=
బాహుళ్యేన, - అతిశయేనేత్యర్థః. మికవుమెన్ఱపడి. కట్టుకైయిలే
మిక్కై యావతెన్నెన్నిల్; "దామ్నా చైవోదరే బద్ధ్వా ప్రత్యబధ్నా
దులూఖలే" ఎన్గిఱపడియే - ముతలిలే తిరువయిఱ్ఱిలేకట్టి, పిఱకు
అత్తిరువయిఱ్ఱైయుమ్ ఉరలైయుమ్ ఒన్ఱాక అణైత్తుప్పిణైత్త మిక్కై
యై నినైక్కిఱతు.

[బన్ధకుపణకరణం కృతామ్] "కఱ్ఱినమ్మేయ్క్కిలుమ్ మేయ్
క్కప్పెఱ్ఱాన్ కాడువాళ్ శాతియుమాకప్పెఱ్ఱాన్, పఱ్ఱి
యురలిడైయాప్పుముణ్డాన్ పావికాళ్ ఉఙ్గళుక్కెచ్చుక్కొలో?" ఎన్గిఱ
పడియే - ఇవ్వపదానత్తై గర్హిప్పార్ పావికళితే. కణ్ణపిరాన్
తనతు ఆశ్రితసౌలభ్యగుణ ప్రకాశనార్థమాకత్తానే ఏఱిట్టుక్కొణ్డ
కట్టేయితుతాన్; "కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ
పెరుమాయన్" ఎన్ఱ పాశురత్తిన్ హృదయత్తై "ఆనీతమగ్రే నిజ
బన్ధనార్థం దామాఽఖిలం సంహితమప్యపూర్ణమ్। నిరీక్ష్య
నిర్విణ్ణధియో జనన్యాః సఙ్కోచశక్త్యా సబభూవ బన్ధ్యః." [యాద
వాభ్యుదయే - ౪-౩౪.] ఎన్ఱశ్లోకత్తాల్ వెళియిట్టరుళినారితే. అవ
నుడైయ అనుగ్రహపరీవాహరూపమాన ఇన్దబన్ధత్తై అనుసన్ధిప్పా
ర్క్కు బన్ధనివృత్తియితే ఫలమావతు. "బద్ధం తథా భావయతాం
ముకున్దమయత్నవిచ్ఛేదిని కర్మబన్ధే। తపస్వినీ తత్క్రతునీతిరాద్యా

సవ్రీళమారణ్యకథాసు తస్థౌ." [యాదవాభ్యుదయే ౪ - ౩౫.] ఎన్నక్కడవతిత్తే. "పరమపురుషనాన కణ్ణపిరాన్ ఇప్పడి ఎళియనాయ్క్కట్టుణ్ణు కిడన్దపడియే!" ఎన్ఱు ఇన్దదామబన్ధవృత్తాన్తత్తై * ఎత్తిఱమిత్యాదిప్పడియే ఉళ్కుళైన్దు అనుసన్ధిప్పార్ "మమ మాయా దురత్యయా" ఎన్నప్పట్ట మాయాబన్ధత్తిన్ విచ్ఛేదత్తై ప్పెఱ్ఱు ముక్తర్ వర్కళిత్తే; అవ్వర్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు "బన్ధక్షపణకరణీమ్" ఎన్ఱు. బన్ధస్య (సంసారబన్ధస్య) క్షపణమ్-నాశం, కరోతీతి బన్ధక్షపణకరణీ. ఇదం ల్యుడన్తరూపమ్. పలర్ "బన్ధక్షపణకరిణీమ్" ఎన్ఱు పఠిప్పర్కళ్. అతు అపపాఠమేయామ్. 'బన్ధక్షపణకరీ' ఎన్ఱు పుల్లిఙ్గరూపమ్ ఉణ్డాకిలిత్తే 'కరణీ' ఎన్ఱు స్త్రీలిఙ్గరూపమ్ సిద్ధిక్కవర్త్తియుణ్డావతు.

[తాం (దామానమ్) ఉదరాబన్ధనాఖ్యాం గాత్రాభరణమ్ అద్యాపి బిభర్షి.] కృష్ణావతారత్తిలే కట్టుణ్డ అన్దత్తాంబు శ్రీహస్తిగిరిమూర్ధావిలే పేరరుళాళనాయ్నిక్కుమ్ ఇన్నైక్కుమ్ 'తిరువుదరబన్ధన' మెన్గిఱ దివ్యాభరణమాక చ్చాత్తియరుళాసన్దాయెన్గిఱార్. ఇతుతనక్కు అడియెన్నెన్నిల్; [మాతుః ప్రేమ్ణా] అన్ద మాతావిన్ పక్కలుళ్ళ ప్రేమమేయిత్తే ఇన్దైక్కుమ్ అన్దత్తాంబై ఆభరణమాకవుకన్దు శాత్తిక్కొళ్ళుకైక్కు హేతువెన్గిఱార్. ఉలకత్తిల్ పిళ్ళైకళ్ తీమైకళ్ శెయ్తు మాతావిన్కైయాలే కట్టుణ్డుకిడప్పతుణ్డాకిలుమ్ అన్దబన్ధమ్ అవర్కళుక్కు శోకాయవామిత్తనై. కణ్ణపిరానుడైయ కట్టు అప్పడిప్పట్టతన్ఱిత్తే. "వెణ్ణెయ్క్కన్ఱాయ్చ్చి వన్తామ్బుకళాల్ పుడైక్కలన్దానైయమ్మానై" ఎన్నవిడత్తు, "తామ్బుకళాల్పుడైక్క అలర్న్దానై - పుడైక్కప్పుడైక్క ముఖవికాసమ్ పెఱ్ఱవనై" ఎన్ఱిత్తే అరుళిచ్చెయ్వతు. అతావతు - నమ్ముడైయ

ఎళిమై వెళిప్పడుమ్బడి ఇజ్జనేఃట్రిప్పాఃడునతే! ఎన్ఱు ఉఃన్దిరుక్కుమ వనిత్తే. అల్లాతార్క్కుమ్ తఙ్గుణఙ్గళై వెళియిడుఃవాన్ పక్కలిలే యితే ప్రేమమ్ మిక్కిరుప్పతు. అన్న ప్రేమత్తాలేకిడీర్ ఎన్ఱుపెఱ్ఱు దామబన్ధనత్తై ఇన్ఱుమ్విడాతే ఉఃన్దుశాత్తిక్కొణ్డిరుక్కిఱపడి. "మాతుః ప్రేమ్ణా" ఎన్ఱతు-మాతృవిషయక ప్రేమ్ణా ఎన్ఱపడి "ముష్ణన్ కృష్ణ!" ఎన్ఱు సమ్బుద్ధ్యన్తమాకవుమ్ శిలర్ ఓతువర్. హైయఙ్గవీనమ్=హ్యస్తనగోదోహోద్భవం ఘృతమ్. "తత్తు హైయఙ్గవీనం యత్ హ్యోగోదోహోద్భవం ఘృతమ్" ఇత్యమరః పుత్తురుక్కునెయ్. (౫౪)

శ్లో॥ సౌన్దర్యాఖ్యా సరిదురసి విస్తీర్య మధ్యావరుద్ధా
స్థానాల్పత్వాద్విషమగతిజావర్తగర్తాభనాభిః ।
ప్రాప్య ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం విస్తృతా హస్తినాథ !
స్రోతోభేదం భజతి భవతః పాదదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౫॥

పదవురై.

హే హస్తినాథ!=శ్రీహస్తిగిరి నాథనే!
ఉరసి=తిరుమార్పిలే
విస్తీర్య=పరవి (పెరుకికొణ్డుపరుమళవిల్)
మధ్యావరుద్ధా=మధ్యప్రదేశత్తాలే తడైపట్టతాయ్
స్థానాల్పత్వాత్=అవకాశమ్స్వల్పమాయిరున్దతనాలే (ఉణ్డాన)
విషమగతిజ ఆవర్తగర్తాభ నాభిః=విషమగతియినాలాకియ శుఴిశుఴిపోన్ఱ నాభియైయుడైయ
సౌన్దర్యాఖ్యా సరిత్=సౌన్దర్యమెన్నుమ్ పెయర్పూణ్డనదియానతు
ప్రాప్తప్రథిమ=అడైయప్పట్ట పృథుత్వత్తైయుడైత్తాన [ఘనమాన]
జఘనమ్=జఘనప్రదేశత్తై
ప్రాప్య=అడైన్దు
విస్తృతా సతీ=(మున్బుతిరుమార్పిల్ పోల) పరవియతాయ్క్కొణ్డు
భవతః=ఉన్నుడైయ
పాదదేశాపదేశాత్=తిరువడికళెన్గిఱ వ్యాజత్తాలే
స్రోతోభేదం భజతి=ప్రవాహభేదత్తై అడైకిఱతు. [ఇరణ్డువాయ్క్కాలాక ప్రవహిక్కిఱతెన్ఱపడి.]

[సౌన్దర్యాఖ్యేత్యాది.] ఇని, తిరుత్తొడైకళ్ తిరుముழన్దాళ్కళ్ తిరుక్కణైక్కాల్కళ్ ముతలియ అవయవసన్నివేశఙ్గళై త్తని త్తనియే వర్ణిక్కప్పుకుకిఱారాయ్ అన్ద అవయవఙ్గళిన్ విశిష్టవేష మాయ్, తిరువుదరత్తుక్కు కీழ్ప్పట్టతాన పాదదేశత్తై ఒరుచము త్కారమాక వర్ణిత్తరుళుకిఱార్ ఇతిల్. [హేహస్తినాథ! ఉరసి విస్తీర్య మధ్యావరుద్ధా, స్థానాల్పత్వా ద్విషమగతిజావర్తగర్తా భనాభిశ్చ భవతః సౌన్దర్యాఖ్యా సరిత్, ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం ప్రాప్య విస్తృతాసతీ పాదదేశాపదేశాత్ స్రోతోభేదం భజతి-ఇత్యన్వయః.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియిలే అழకు వెళ్ళమిట్టోడానిన్ఱతెన్న లామ్పడియిరుక్కైయాలే అన్దసౌన్దర్యత్తై ఒరునదియాక రూపణమ్ పణ్ణుకిఱార్. అన్దనదియానతు, [ఉరసి విస్తీర్య] తిరుమార్పిలే పరవి. విశాలమాన ఇడమ్వాయ్త్తాల్ నదికళ్ పరవిచ్చెల్లుమిఱే. * పెరియవరై మార్పిఱే పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పు. అతిలే ఇన్దసౌన్దర్యసరిత్తానతు నిస్సఙ్కోచమాకప్పరవిన్ఱాయిత్తు. [మధ్యావరుద్ధా] అఞ్జనమ్మాల్వేపరవి కీழ్ప్పిఴియప్పోక్కవాఱే ఇడైయిలే తడైయుణ్డాతాయిత్తు. ఇడైయానతు ప్రకృతిక్కృశమాకైయాలే; ఇట్టళత్తిలే పెరుకిచ్చెల్లవొణ్ణాతిఱే. ఆకైయాలే సౌన్దర్యనదియానతు మధ్యావరుద్ధమాయిత్తు. "స్థానాల్పత్వాత్" ఎన్గిఱపితు మధ్యమ దీపమొన్బాలే మున్నుమ్పిన్ను మన్వయిక్కవుమామ్.

[విషమగతిజావర్తగర్తాభనాభిః] సమగతియాకప్పెరుకి వన్ద సరిత్తు మధ్యావరుద్ధమాయ్ప్పోకవే అన్దసమగతి మాఱి విషమ గతియాయిత్తు. విశఙ్కటమాన ప్రదేశత్తిలే విరిన్దుచెల్లవేణ్డియ ప్రవాహమానతు ఒరుసఙ్కుచితస్థలత్తిలే విషమగతియాకప్పెరుక ప్పోకాల్ కుళప్పడియిలే కడలైమఱుత్తాప్పోన్ఱ ప్రవాహాధిక్య

త్తాలే శుక్తిపడువతుణ్డిజే. అన్దశుక్తి తానో! ఎన్నలామ్పడియాయ్త్తు తిరునాభి. ఆకవే, విషమగతియడియాకవృణ్డాన ఆవర్తగర్తమ్ [శుక్తి] పోన్ఱ నాభియైయుడైత్తాన యాతొరు సౌన్దర్యనదియుణ్డు; అతువానతు. [ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం ప్రాప్య విస్తృతాసతీ] స్థల సజ్కోచముక్కాలైనీజ్గి పృథువాన జఘనస్థానత్తై ప్పెర్రు, మిగ్గుమ్ తిరుమార్పిల్ పోలే విస్తృతమాయ్. [పాదదేశాపదేశాత్ స్రోతోభేదం భజతి.] ఇరణ్డాట్టత్తిలుమ్ నీణ్డు విళజ్గుకిన్ఱ తిరువడికళెన్ఱ వ్యాజత్తాలే అన్దసౌన్దర్యనదితాన్. ఇరణ్డు పెరుక్కాక ప్పిరియలుర్ఱతెన్గిఱార్. ఉలకిల్ పెరుక్కాఱుకళ్ ఇయల్వు ఇజ్జనేయిఱేయిరుప్పతు. ఆకవిత్తాల్-పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తాళ్కళ్, సౌన్దర్యమే వడివెడుత్తాఱ్పోన్ఱుళ్ళన ఎన్ఱతాయ్త్తు. తిరువ్పాదజ్గళై సౌన్దర్యత్తుక్కు అధికరణమాక వర్ణిక్కైయన్ఱిక్కే సౌన్దర్యతాదాత్మ్యమాక వర్ణిత్తవితు సౌన్దర్యప్రాచుర్యద్యోతనార్థమామ్.

సౌన్దర్యమితి ఆఖ్యా యస్యాస్సా - సౌన్దర్యాఖ్యా. విషమగత్యా జాయత ఇతి విషమగతిజః; సచాసౌ ఆవర్తగర్తశ్చ; తస్య ఆభేవ ఆభా యస్యాస్సా; విషమగతిజావర్తగర్తాభా నాభిః యస్యాస్సా, ఇతి బహువ్రీహిగర్భబహువ్రీహిః. పృథోర్భావః - ప్రథిమా; ప్రాప్తః ప్రథిమా యేనతత్. జఘనమావతు కటిపురోభాగమ్. ... ... (౫౫)

శ్లో॥ రమ్భాస్తమ్భాః కరివరకరాః కారభాస్సారభాజః
వేషాశ్లేషా అపి మరకతస్తమ్భముఖ్యాస్తులాఖ్యాః ।
సామ్యం సమ్యగ్వరద! నదధుస్సర్వముర్వోస్త్వదూర్వోః
నహ్యైశ్వర్యం దధతి నతథా యౌవనారమ్భజృమ్భాః॥ ౫౬॥

పదవురై.

హేవరద !=వరదనే !
సారభాజః=బలిష్ఠజ్ఞళాన
రమ్భాస్తమ్భాః=వాழై త్తణ్డుకళెన్న
కరివరకరాః-గజేన్ద్ర త్తిన్ తుతిక్కైకళెన్న
కారభాః=కరభప్రదేశజ్ఞళెన్న
మరకతస్తమ్భముఖ్యాః=మరకతమయమాన తూణ్ ముతలియవై యెన్న (ఆకియ ఇవైయెల్లామ్)
వేషాశ్లేషాః=తుడైకళినుడైయ ఆకృతిపోన్ఱ ఆకృతియిన్ సమ్బన్ధత్తై యుడైయవైకళాయ్(అతవా)
తులాఖ్యాః అపి=ఉపమానమాకప్పేరుమ్ ప్రసిద్ధియై ఉడైయవైయాయినుమ్
ఉర్వోః=పరుత్తిరుక్కిఱ
త్వదూర్వోః=ఉనతుతిరుత్తుడైకళుక్కు
సవర్ణంసామ్యమ్=సవర్ణాత్మనాసామ్యత్తై
సమ్యక్=నన్ఱాక
నదధుః=పెఱవిల్లై;
హి=ఏనెన్ఱాల్,
(తే)=కీழ్ చ్చొన్న రమ్భాస్తమ్భాదికళ్
తథా ఐశ్వర్యమ్ = అప్పడిప్పట్ట శక్తివిశేషత్తై
నదధతి=వహిక్కన్ఱవిల్లై;
తథా యౌవనారమ్భజృమ్భాః } ఏపోతుమ్ యౌవనారమ్భమే యాయిరుక్కిఱ అప్పడిప్పట్ట అழకుకళైయుమ్ (అల్లతు) యౌవనారమ్భత్తిలుణ్డాకక్కూడియ అప్పడిప్పట్ట వికాసజ్ఞళైయుమ్
నదధతి=వహిక్కన్ఱవిల్లైయిత్తే.

[రమ్భాస్తమ్భా ఇత్యాది.] పాదదేశత్తిలే ప్రథమావయవమాన తిరుత్తొడైకళిన్ అழకిలే ఆழజ్ఞాల్ పట్టుప్పేశుకిఱార్. కన్దళితకదళీకాణ్డకరికరకరభమరకతస్తమ్భాదికళై వెన్ఱు అడిపరుత్తు నునిశిఱుత్తు మదమదెన్ఱు మాంసళజ్ఞళాయిత్తే పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళ్ విళజ్గువతు. కదళీకాణ్డప్రభృతికళై సామాన్యమాకచ్చిలకవికళ్ తొడైకళుక్కు ఉపమానమాక వర్ణిప్పతుణ్డాకిలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు అవై ఉపమానమాక ప్రాప్తియిల్లైయెన్నుమిడత్తై సహేతుకమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "నాగేన్ద్రహస్తాస్త్వచి కర్కశత్వాత్ ఏకాన్తశైత్యాత్కదళీవిశేషాః।

లబ్ధ్వాపి లోకే పరిణాహిరూపం జాతా స్తదూర్వోఃరుపమాన బాహ్యాః." ఎన్ఱు సామాన్యవిషయఙ్గళిల్ శొల్లుమ్బడి ఇతువానాల్ పేరరుళాళర విషయత్తిలే కిముత? ఎన్నుమిత్తనైయిఱే.

[రమ్భాస్తమ్భాః] అడిపరుత్తు నునిశిఱుత్తిరుక్కైక్కుమ్ కుళిర్న్దిరుక్కైక్కుమ్ కదళీకాణ్డఙ్గళైత్తుడైకళుక్కు ఉపమానమాక చ్చొల్లిప్పోరువతుణ్డిఱే. [కరివరకరాః] అప్పడియే యానైయిన్ తుతిక్కైకళుమ్. [కారభాః] 'తస్యేదమ్' ఎన్గిఱ అర్థత్తిలే వన్ద అణ్ప్రత్యయమల్ల; కరభా ఏవ కారభాః ఎన్ఱు స్వార్థికప్రత్యయమాయ్క్కిడక్కిఱతు. కరభమావతు-"కరబన్ధాదాకనిష్ఠం కరస్య కరభో బహిః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్బడి - మణిక్కట్టుముతల్ శుణ్డు విరలళవుముళ్ళ కరబహిఃప్రదేశమ్. ఇతువుమ్ అడిపరుత్తు నునిశిఱుత్తిరుక్కైయాలే ఊరుదృష్టాన్తమాకవురైక్కప్పడుమ్. [సారభాజః] ఇన్దవిశేషణమ్ రమ్భాస్తమ్భాదివిశేష్యచతుష్టయత్తిలుమ్ అన్వయిక్కైక్కురియతు. బలిష్ఠఙ్గళాన (అల్లతు) ప్రశస్తఙ్గళాన కదళీకాణ్డఙ్గళెన్న శుణ్డాదణ్డఙ్గళెన్న కరభప్రదేశఙ్గళెన్న మరకతస్తమ్భాదికళెన్న ఇవైయెల్లామ్. [వేషాశ్లేషా అపి, తులాఖ్యా అపి] తొడైకళినుడైయ ఆకృతిపోన్ఱ ఆకృతియిన్ సమ్బన్ధత్తై యుడైయవైకళాయ్ అతఏవ సాదృశ్యప్రసిద్ధియైయుడైయనైకళాయిరున్దపోతిలుమ్ ఎన్ఱపడి. వేషస్య ఆశ్లేషః యేషు తే - ఇతి వ్యధికరణబహువ్రీహిః. అథవా, వేషమ్ ఆశ్లిష్యన్తీతి వేషాశ్లేషాః ఎన్నవుమామ్. రమ్భాస్తమ్భాదికళ్ ఊరుసమానాకారఙ్గళెన్ఱతాయ్త్తు. తులాఖ్యాః - తులేతి ఆఖ్యా యేషాం తే. అథవా, తులాయాం (ఔపమ్యే), ఆఖ్యా (ప్రసిద్ధిః) యేషాం తే - ఇతివా భవతు. 'కరభోరు!' 'రమ్భోరు!' ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళుళ్ళమైయాల్ రమ్భాస్తమ్భాది

కళుక్కుమ్ తొడైకళుక్కుమ్ ఒరు ఉపమానోపమేయభావప్రసిద్ధియు ణ్డిఱే, అత్తైచ్చొన్నపడి. “హస్తిహస్తయుగళాధసువృత్తా। రాజతః క్రమకృశౌచసదూరా సున్దరస్యవనభూధరభర్తుః” ఎన్ఱు సున్దర బాహుస్తవత్తిలే ఇవర్ తాముమ్ అరుళిచ్చెయ్ తారిఱే - లౌకికప్రసి ద్ధియై యనుసరిత్తు. ఆక, ఉపమానత్వప్రసిద్ధియైయుడైయ ఇన్ద వస్తుక్కళెల్లామ్ ;

[వరద ! ఉర్వ్యః త్వదూర్వోః సవర్ణాంసామ్యం సమ్యక్ నదధుః] ఉన్నుడైయ శిఱన్దతిరుత్తొడైకళుక్కు ఏకదేశసామ్యత్తై వహిక్కుమిత్తనైయల్లతు సర్వథాసామ్యమ్ పోరాతుకాణ్ ఎన్ఱ పడి. సువృత్తజ్గళాయ్ క్రమకృశజ్గళాయిరుక్కుమ్ గుణత్తిలుక్కుమాత్తి రమ్ ఒరువాఱు పోలియాకక్కూడుమత్తనై పోక్కి, ఉట్పుకున్దుపార్ త్తాల్ ప్రధానాంశజ్గళిలే కుఱైయుడైయ్ తిరుక్కుమిఱే అవ్వుపమాన పదార్థజ్గళ్. కేవలమ్ ఆకారసామ్యత్తైక్కొణ్డే పూర్ణౌపమ్యమ్ సాధిక్కక్కూడుమాకిల్ తెన్నైమరత్తైయుమ్కూడ తొడైకళుక్కు ఉపమైయాకక్కూడుమిఱే.

రమ్భాస్తమ్భాదికళిత్తాట్టిల్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు ఉళ్ళ శిఱప్పు ఎన్నెన్న ; వ్యతిరేకముఖత్తాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [నహ్యైశ్వర్యమిత్యాది.] తే - ఎన్గిఱ ఒరుకర్తృపద మధ్యాహార్యమ్. అన్ద రమ్భాస్తమ్భాదికళానవై ; [నహి తథా ఐశ్వర్యం దధతి ; నహి తథా యౌవనారమ్భజృమ్భాశ్చ దధతి] ఐశ్వర్యమావతు - ఇజ్గే శక్తి ; అతావతు సామర్థ్యమ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు అసాధారణమాన శక్తి ఏతెన్నిల్ ; మధుకైటభసంహారవృత్తాన్తత్తై త్తిరువుళ్ళప్పఱ్ఱియరుళిచ్చెయ్కిఱ పడి. తిరుమాలిరుఞ్జోలైయుళ్ళకరుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు విశే

షణిముడుమ్బోతు "పిష్టదుష్టమధుకైటభకీటా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌త వరిత్తే ఇవర్. ఆదిసృష్టికాలత్తిల్ తోన్ఱినవర్కళాయ్ మహాబలిష్ఠర్ కళాన మధుకైటభర్కళెన్ను మహుంర్కళిరువరుమ్ మున్నొరుకాలత్తిల్ చతుర్ముఖనిడత్తిలిరున్ద వేదఙ్గళైక్కొణ్డు కడలిల్ ముాళ్గికి మఱైన్దువిడ, ఞానప్పిళిమైత్తరుమ్ పెరువిళక్కాన వేదఙ్గళ్ ఒళిన్దమైపఱ్ఱి ఉలకిమెఙ్గుమ్ పేరిరుళ్ మూడిసలియానిఱ్క, బ్రహ్మాదికళైవరుమ్ కణ్ కెట్టవర్ పోల యాతొన్ఱుమ్ శెయ్యవఱియామల్ తికైత్తు వరున్దువతుకణ్డు ఎమ్బెరుమాన్ తిరుప్పళ్ళియిఱఙ్గి క్కడలినుళ్ పుకున్దు అవ్వసురర్కళైత్తేడిక్కణ్డుపిడిక్క, అవర్కళుమ్ శెరుక్కి ఎమ్బెరుమానై ఎదిర్త్తుప్పెరుమ్పోర్ పురియ, ఎమ్బెరుమాన్ ఇవర్కళైత్తుణ్డైయాలిడుక్కికొన్ఱరుళినానెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే. పణ్డొరు సమయవిశేషత్తిలే అవ్వసురర్కళ్ పెఱ్ఱిరున్దవరమ్ ప్రభుతాకామైక్కాకవాయ్‌త్తు త్తుడైయిడైయిలిఱుక్కి ముడిత్తతు. ఇన్దశక్తివిశేషమాయ్‌త్తు ఇఙ్గే ఐశ్వర్యశబ్దత్తాలే వివక్షితమ్. ఇప్పడిప్పట్ట వల్లమై రమ్భాస్తమ్భాదికళుక్కు అణుమాత్రముమిరుక్క ప్రసక్తియిల్లైయిఱే.

[తథా యౌవనారమ్భజృమ్భాశ్చ నదధతి] రమ్భాస్తమ్భాదికళ్ కాలాధీనపరిణామశాలికళాకైయాలే సర్వకాలత్తిలుమ్ ఒరుపడిప్పడ అఴకుపెఱ్ఱిరుక్కమాట్టా; ప్రథమక్షణత్తిలే శెవ్వియవాకిక్కాణప్పట్టు ద్వితీయక్షణత్తిలే ఉరుమాయ్‌న్దొఴియుమ్బడియిఱే అవఱ్ఱిన్ రీతియిరుప్పతు. తిరుత్తుడైకళోవెన్ఱాల్ యౌవనత్తిన్ ఉపక్రమదశైయిలే యిరుక్కక్కడవ విజృమ్భత్తిఱ్కు ఒరుపోతిలుమ్ విచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే యౌవనప్రాగభావదశైయిలే ఎప్పోతుమ్ కోట్పాచ్చెల్వనపోల విళఙ్గానిన్ఱమైయాల్ ఇవఱ్ఱుక్కుమ్

అవర్ముక్కుమ్ నెడువాశిపోరుమిత్తే. "జృమ్భస్తు త్రిషు జృమ్భణమ్" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి జృమ్భశబ్దమ్ లిఙ్గత్రయత్తిలుముణ్డాకైయాల్ ఇఙ్గే స్త్రీలిఙ్గమాక ప్రయుక్తమాయిత్తు. (జృమ్భా, జృమ్భే,) జృమ్భాః ఇతి ద్వితీయాబహువచనమ్. జృమ్భాన్ ఎన్ఱుమ్ శిలర్ ఓతువర్. జృమ్భమావతు - విలక్షణవికాసమ్.

"కారభాః" ఎన్బతఱ్కు 'కరభస్య ఇమే' ఎన్ఱు వ్యుత్పత్తి పణ్ణి, 'వేషాశ్లేషాః' ఎన్బతై విశేష్యమాక్కి కారభపదత్తై అతుక్కు విశేషణమాక్కి "కరభసమ్బన్ధినః ఆకారపరిణామాః" ఎన్ఱు ఉరైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. ఇతిన్ సామఞ్జస్యమ్ ఎవ్వళవెన్నుమిడత్తై నిరూపకర్కళ్ తామే నిరూపిక్కక్కడవర్కళ్.—సవర్ణం సామ్యమెన్ఱతు - సర్వాత్మనాసామ్యమెన్ఱపడి. అంశతస్సామ్యమేయుళ్ళతత్తనై. ... ... (౧౬)

శ్లో॥ యా తే గాత్రే వరద! జనితా కాన్తిమయ్యాపగాఽభూత్
తస్యాః స్రోతోద్వితయమిహ యద్యాతి పాదప్రవాదమ్ ।
తజ్జాతోర్ధ్వభ్రమియుగమివోద్భాన్నుని జానునీ తే
స్యాదుష్ణోర్వా కకుదయుగళం యావనైశ్వర్యనామ్నః ॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!
తే గాత్రే = ఉన్ తిరుమేనియిల్
కాన్తిమయీ = కాన్తిస్వరూపమాన
యా అపగా = యాతొరు నదియానతు
జనితా = ఉణ్డాక్కప్పట్టిరుక్కిఱతో,
తస్యాః = అన్దనదియినుడైయ

యత్ స్రోతోద్వితయమ్ = యాతొరు ఇరణ్డుపిరివాన ప్రవాహమానతు
ఇహ = ఇన్దత్తిరుమేనియిల్
పాదప్రవాదమ్ - తిరువడికళ్ ఎన్గిఱ వ్యపదేశత్తై
యాతి = అడైగిన్ఱతో,

ఉద్భానునీ = మేల్నోక్కిన్ఱ శోభైయైయుడైయవైయాన
తే జానునీ = ఉనతు ముழ్ఙ్దాళ్కళానవై
తజ్జాతోర్ధ్వభ్రమియుగమివ } (పాదప్రవాదత్తై అడైన్దవళ్ళ) అన్ద ప్రవాహద్వయత్తిలుణ్డాన ఊర్ధ్వాకారమాన ఇరణ్డునీర్ కుழிழிపోల

(భాతః) = విళఙ్గుకిన్ఱన;
వా = అల్లతు,
యౌవనైశ్వర్యనామ్నోః } యౌవనమెన్ఱుమ్ ఐశ్వర్యమెన్ఱుమ్ పెయర్కళైయుడైయ
ఉక్ష్ణోః = ఇరణ్డు ఎరుతుకళినుడైయ
కకుదయుగళం స్యాత్ } ఇరణ్డు ముశుప్పుకళామ్.

[యాతే గాత్రఇత్యాది.] తిరుముழన్దాళ్కళిన్ పుకిలే ఈడుపట్టుప్పేశుకిఱార్. "సౌన్దర్యాఖ్యా సరిదురసి" ఎన్ఱ కీழిల్ శ్లోకత్తిన్ తాత్పర్యత్తై ఇన్దశ్లోకత్తిన్ పూర్వార్ధత్తాలే అనుభాషిక్కిఱార్. [హేవరద! తేగాత్రే కాన్తిమయీ యా ఆపగా అభూత్, తస్యాః యత్ స్రోతోద్వితయం పాదప్రవాదం యాతి] పేరరుళాళనే! దేవరీరుడైయ తిరుమేనియిలే యాతొరు సౌన్దర్యమహానది వెళ్ళమిట్టుక్కిడక్కిఱతో, అన్దనదియినుడైయ యాతొరు ప్రవాహద్వయమానతు అంఘ్రిదణ్డఙ్గళెన్నిఱ వ్యపదేశత్తై యడైన్దిరుక్కిఱతో.— (ఇన్వర్థమ్ పూర్వోక్తానువాదమెన్ఱు మిడత్తై నన్ఱువిళక్కుమ్ యచ్ఛబ్దవిన్యాసమ్.)

[తజ్జాతేత్యాది.] అన్దప్రవాహద్వయత్తిలుణ్డాన ఊర్ధ్వాకారమాన ఇరణ్డు నీర్కుழிழிకళ్ పోలే విళఙ్గానిన్ఱన – దేవరీరుడైయ తిరుముழన్దాళ్కళ్. ఎనవే, సౌన్దర్యమ్ తేఙ్గినిఱ్కుమిడమెన్ఱతాయ్త్తు. ఇజ్జనన్దిక్కే, వేఱొరుపడియాకవుమ్ ఉత్ప్రేక్షిక్కలామెన్గిఱార్ [స్యాదిత్యాదియాలే.] యౌవనైశ్వర్యనామ్నోః ఉక్ష్ణోః కకుదయుగళంవాస్యాత్ = యౌవనమెన్ఱు ఐశ్వర్యమెన్ఱు ఇవైకళాకిఱ ఇరణ్డువృషభరాజఙ్గళిన్ ముశుప్పుకళ్ తాన్ ముழన్దాళ్

కళాక మిళిర్కిన్ఱనవెన్ఱుమ్ శొల్లలామెన్నై. వృషభఙ్గళుక్కుముశు ప్పానతు అసాధారణనిరూపకమావతుపోల, తిరుముళ్ళన్దాళ్కళ్ యౌవనైశ్వర్యఙ్గళుక్కు అసాధారణనిరూపకఙ్గళా యిరుక్కిన్ఱన వెన్ఱపడి. " యౌవనవృషకకుదోద్భేదనిభం నితరాం భాతి విభోరు భయం జాను శుభాకృతికమ్." ఎన్ఱ సున్దరబాహుస్తవసూక్తి ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

స్రోతోద్వితయమ్, స్రోతోయుగళమ్ ఇతి పాఠభేదః. ఉద్భా నునీ=ఉద్గచ్ఛన్తో భానవో యయోస్తే-; ఎప్పోతుమ్ వెళిక్కిళర్కిన్ఱ ఒళిపొరున్దియవై. కకుదయుగళమ్="వృషాఙ్గే కకుదోఽస్త్రియా" మిత్యమరః. ... ... (౫౭)

శ్లో॥ ప్రేమ్ణాఘ్రాతుం కరిగిరిశిరోఽధోముఖీభావభాజో-
అఙ్ఘ్రిద్వన్ద్వాహ్వయకమలయోర్దణ్డకాణ్డాయమానే।
అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖత ఉత్కణ్టకే రోమహర్షాత్
ద్రష్టుర్దృష్టిర్వరద! కిమలం, లఙ్ఘితుం జఙ్ఘికే తే॥ ౫౮॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
కరిగిరిశిరః=హస్తిగిరియిన్ ఉచ్చియై
ప్రేమ్ణా ఆఘ్రాతుమ్ = (భోగ్యతాతిశయ ప్రయుక్తమాన) ప్రీతియాలే ఆఘ్రాణమ్ శెయ్వతఱ్కు
అధోముఖీభావభాజోః } కవిళ్ న్దుముకమా యిరుక్కుమ్ నిలైమైయై అడైన్దవై

అంఘ్రిద్వన్ద్వాహ్వయకమలయోః } తిరువడి యిరణ్డెన్నుమ్ తామరై మలర్కళినుడైయ
దణ్డకాణ్డాయమానే=నాళత్తణ్డు పోన్ఱన వాయ్
అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖతః } తిరుమలైయోట్టై స్పర్శత్తాలే యుణ్డాన సుఖత్తినాలాగియు

రోమహర్షాత్ = మయిర్ కూచ్చెఱివాల్	ద్రష్టుః దృష్టిః = సేవిప్పవనుడైయ చక్షుస్సానతు
ఉత్కణ్టకే=కణ్టకితఙ్గళాయిరానిన్ఱుళ్ళ తే జఙ్ఘే=ఉనతు కణైక్కాల్ కళై	అఙ్ఘ్రీతుమ్=విట్టు అవ్వారుళేపోక అలం కిమ్=వల్లతో ?.

[ప్రేమ్ణాఘ్రాతుమిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణైక్కాల్ కళినఴకిలే తామ్ ఈడుపట్టపడియై అరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. తిరువత్తిమామలైయిల్ భోగ్యతాతిశయప్రయుక్తమాన ప్రీతివిశేషత్తాలే అత్తిరుమలైయిల్ ఉచ్చియై మోన్దు ముకర వేణుమెన్ఱునినైత్తు పేరరుళాళర్ తిరువడిత్తామరైకళానవై కీఴ్ముకమాయిరుప్పనవాకవుమ్, తిరుక్కణైక్కాల్ కళానవై అత్తామరైకళిన్ నాళదణ్డఙ్గళో వెన్నలామ్పడియిరుప్పనవాకవుమ్, హస్తిగిరిస్పర్శత్తాలుణ్డాన సుఖవిశేషత్తాలే అక్కణైక్కాల్ కళ్ రోమాఞ్చితమాయిరుప్పతానతు కమలనాళదణ్డఙ్గళిలే కణ్టకమెన్నలామ్పడియిరుప్పతాకవుమ్, ఇప్పడి పరమభోగ్యమాన తిరుక్కణైక్కాల్ కళై త్తవిర్త్తు మత్తొన్ఱు ఎన్ద వస్తువిలుమ్ కణ్ శెల్లవొణ్ణాతపడి ఆభిరూప్యమ్విఞ్జియిరుప్పతాకవుమ్ అరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

[కరిగిరిశిరః ఆఘ్రాతుమ్] అత్యన్తప్రీతివిషయమానవస్తువిలే ప్రీతిపరీవాహమాకచ్చెయ్యుమ్ శెయల్ కళిలే ఉచ్చిమోరుకైయెన్పతు ఒన్ఱితే. “ఎన్నార్వత్తిడైయఴున్దత్తఴువాతే ముఴుశాతే మోవాతుచ్చి” ఎన్నక్కడవతిఱే. పేరరుళాళర్ పొరున్దివర్తిప్పతఱ్కు ఇత్తిరుమలైయానతు మికవుమ్పాఙ్గానప్రదేశమాక వాయ్త్తమైయాలే అన్దప్రీతివిశేషత్తుక్కుప్పోక్కువీడాక ఇత్తిరుమలైయై ఉచ్చిమోర వేణుమెన్ఱు పేరరుళాళనుడైయ తిరువడిత్తామరైకళ్ అధోముఖత్వత్తై ప్రాపిక్కవే, కణైక్కాల్ కళ్ నాళదణ్డస్థానీయత్వత్తై

ప్రాపిత్తన. సున్దరబాహుస్తవత్తిలుమ్ - "అధోముఖస్యాస్తపదార విన్దయోరుదఞ్చితోదాత్తసునాళసన్నిభే। విలంఘ్య జంఘే క్వను రంహాత్తో దృశౌ వనాద్రినాథస్య సుసున్దరస్య మే." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తుళ్ళమైకాణ్గ.

తిరుక్కణైక్కాల్కళై కమలనాళదణ్డమాక చ్చొన్నాల్ అతుక్కు ఇరుక్కక్కడవ కణ్టకవ్యాప్తియిరుక్కవేణుమేయెన్న; అతువుముణ్డెన్గిఱార్ [అద్రిస్పర్శేత్యాదియాలే.] ఇష్టతమవస్తుసఙ్గత్తిలే రోమాఞ్చముణ్డాకక్కడవతిఱే.

[ద్రష్టుః] అనుభోక్తావాన అస్మాదృశజనత్తుక్కెన్ఱపడి. జంఘికే=జంఘే ఏవ జంఘికే; స్వార్థేకప్రత్యయః. "తేజంఘికే లంఘితుం దృష్టిః అలంకిమ్?" ఎన్ఱతు - వైత్తకణ్ వాఙ్గాతే ఇమైక్కొట్టుతలుమ్ శెయ్యాతే సదాదర్శనమ్పణ్ణవేణ్డుమ్పడియిఱే దేవరీరుడైయతిరుక్కణైక్కాల్కళినఌకిరుప్పతెన్గై. ... (౧౮)

శ్లో॥ భక్తానాం యద్వపుషి దహరం పణ్డితం పుణ్డరీకం
యచ్చాఽమ్లానం వరద! సతతాధ్యాననాదాసనాబ్జమ్।
ఆమ్నాయానాం యదపిచ శిరో యశ్చ మూర్ధా శతారేః
హాస్త్యద్రేవా కిమతిసుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే॥ ౧౯ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
భక్తానామ్=భక్తరాన యోగికళుడైయ
వపుషి=శరీరత్తిలే
పణ్డితమ్=జ్ఞానవికాసశాలియాయ్
దహరమ్ = దహరమెన్నుమ్ పేరుడైయ తాయ్
యత్ పుణ్డరీకమ్-యాతొరుపుణ్డరీకముణ్డో (పరమపదత్తిల్)
సతతాధ్యాసనాత్ (అపి) } నీ ఎప్పొతుమ్ వీఱ్ఱి
ఆమ్లానమ్ } రున్దాలుమ్ వాట్టమఱ్ఱైయాత
ఆసనాబ్జం చ యత్ =ఆసనపుణ్డరీకమెన్పతు యాతొన్ఱుణ్డో,

ఆమ్నాయానాం శిరోపి చ యత్ } వేదాన్తమెన్నప్పడుయా తొన్ఱుణ్డో,

శఠారేః మూర్ధని యచ్చ } నమ్మాఴ్వారుడైయ తిరుముడి యాతొన్ఱుణ్డో,

హస్త్యద్రేః మూర్ధని చ యః } ఇన్ద శ్రీహస్తిగిరియిన్ శిఖరమ్ యాతొన్ఱుణ్డో,

తేషు = అక్ప్రసిద్ధమాన విష్ణుస్థానఙ్గళుళ్

తే పాదాబ్జయోః = ఉనతు తిరువడిత్తామరైకళుక్కు

అతిసుఖదమ్ = మిక్క సుఖప్రదమాన ఇడమ్

కింవా ? = యాతుకొల్ ?.

[భక్తానామిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ దివ్యావయవసన్నివేశఙ్గళిన్ సౌన్దర్యత్తిలే ఈడుపాడాయ్చ్చెల్లుకిఱ ఇప్రకరణత్తిలే ఇన్ద శ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు. ఇత్తిరువడికళిన్ అరుమైపెరుమైకళుక్కుత్తకుతియాప్పడి పొరున్దివర్త్తిక్కైక్కుక్కురియ నిలమ్ తిరువత్తిమామలైయినుచ్చియేయామెన్ఱు తమ్తిరువుళ్ళత్తై ఒరువిలక్షణప్రశ్నభఙ్గియాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎమ్పెరుమానుడైయ తిరువడికళుక్కు అధిష్ఠానస్థానఙ్గళ్ పలవుణ్డు. “పోతిల్ కమలవన్నెఞ్జమ్పుకున్దు” ఎన్ఱుమ్, “పనిక్కడలుళ్ పళ్ళికోళై ప్పఴకవిట్టు ఓడివన్దెన్ మనక్కడలుళ్ వాఴవల్ల మాయమణాళనమ్బి” ఎన్ఱుమ్, “విట్టుశిత్తర్ మనత్తే కోయిల్కొణ్డ కోవలన్” ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడియే ఆఴ్వార్కళ్ పోల్వారాన పరమభక్తర్కళిన్ హృదయపుణ్డరీకమ్; – నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలే భగవత్పాదపీఠమాక భగవచ్ఛాస్త్రాదికళిల్ ప్రతిపాదితమాయ్ విమలాద్యష్టశక్త్యధిష్ఠిత దళాష్టకవిశిష్టమాయ్ కర్ణికాపరికర్మితమాయ్ సతతవికాసోన్ముఖమాన ఆసనపద్మమ్; – “నాన్మఱైయుచ్చియిల్ నన్గువిళఙ్గియ నారణనాన్ పదమే” [విల్లిపుత్తూరార్ పారతమ్.] ఎన్గిఱపడియే – వేదమూర్ధావాకియ ఉపనిషత్తుక్కళ్; – “వన్దెన

తుచ్చియుళానే" ఎన్ఱుమ్, "తిరుమాలిరుమ్శోలైమలైయే తిరుప్పాఱ్కడలే యెన్ఱలైయే" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తపడియే-నమ్మాళ్వారుడైయ తిరుముడి;-ఎన్నుమిత్యాదిస్థానఙ్గళ్ ఉన్ తిరువడికళ్ పొరున్ది వర్త్తిక్కైక్కుప్పాఙ్గాన ఇడఙ్గళెన్ఱు కేట్టిరున్దోమ్; ఇప్పోతు నీ హస్తిగిరిమూర్ధావిలే పణ్ణుమ్విరుప్పత్తైప్పార్త్తాల్ అవ్వోస్థానఙ్గళెల్లామ్ "కల్లుమ్కనైకడలు" మిత్యాదియిల్పడియే *పుల్లెన్ఱొళిన్దనకొల్! ఎన్నుమ్పడియాయ్ ఇవ్విడత్తైయే పరమభోగ్యమానస్థానమాక ఆదరిత్తు వర్త్తిక్కిఱాయ్పోలిరానిన్ఱది; పెరుమానే! ఇన్న ఇడన్దాన్ ఉన్ తిరువడికళుక్కుప్పాఙ్గాన ఇడమెన్ఱు అఱుతియిడమాట్టుకిఱిలేన్; నీయే తెరియవరుళిచ్చెయ్తరుళవేణుమెన్బతు పరమతాత్పర్యమ్.

ప్రమాణబలత్తాలే భక్తజనహృదయపుణ్డరీకాదికళ్ ఉన్ తిరువడికళుక్కు ప్పాఙ్గానప్రదేశమెన్ఱిరున్దాలుమ్ ప్రత్యక్షత్తిలే హస్తిగిరిమూర్ధావే పాఙ్గానప్రదేశమెన్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱతు; ఆకిలుమ్ ప్రత్యక్షత్తైయే ప్రధానమాకక్కొణ్డు శాస్త్రప్రమాణఙ్గళై ఉపమర్దిక్కుమ్పడియానసాహసమ్ అడియేనుక్కిల్లామైయాల్ ఉన్ తిరువడికళుక్కు అభిమతతమమాన అధిష్ఠానభూమి ఇన్న తెన్నుమిడత్తై నీయే శోల్లివాయ్తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్తరుళామెన్గిఱార్.

"శేయోఙ్గు తణ్ తిరుమాలిరుమ్శోలైమలై యుఱైయుమాయా!, ఎనక్కురైయాయితు మఱైనాన్గినుళాయో? తీయోమ్బుకైమఱైయోర్ శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తాయో? ఉన తడియార్మనత్తాయో? అఱియేనే." [పెరియతిరుమొழి 2-ా-2] ఎన్నుమ్పాశురత్తై ఒరుపుడై అడియొత్తియతు ఇన్దశ్లోకమ్. అన్దప్పాట్టిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే "ఇత్తాల్ శొల్లిత్తాయ్త్తు - సాభరి

పలవడివుక్కొణ్డాప్పోలే ఇవ్వోవిడఙ్గళ్ తోఱుమ్ ఇని అవ్వారుకిఱ్ఱై మెన్నుమ్పడి కుఱైయఱవ ర్త్తిక్కుఅపడియై క్కాట్టికొణ్డు త్తార్గళ్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కుమ్ అతువే తాత్పర్య మాకలామ్.

అత్ర సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా - "ఉక్తేష్వేతేషు పఞ్చసుస్థానేషు తవపాదాబ్జయోః [కింవా అతిసుఖదమ్?] హస్తిగిరిశిఖరమేవ అతిసుఖదమితి భావః; అత్రైవ యథామనోరథం సకలసమాశ్రయణ సౌకర్యసకలఫలప్రదత్వసమ్భవాత్." - ఇతి.

[భక్తానాం యద్వపుషి దహరం పణ్డితంపుణ్డరీకమ్.] ఛాన్దోగ్యత్తిలే [౮ - ౧ - ౧.] "అథయదిదమస్మిన్ బ్రహ్మపురే దహరం పుణ్డరీకం వేశ్మ......" ఇత్యాదిశ్రుతియై అనుసన్ధిప్పతు. శ్రీభాష్యత్తిల్ దహరాధికరణప్రమేయత్తైయుమ్ స్మరిప్పతు. "దభ్రాంవిపాప్మం పర వేశ్మభూతంయత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసంస్థమ్। తత్రాపిదభ్రాంగగనం విశోకస్తస్మిన్ యదన్తస్తదుపాసితవ్యమ్." ఎన్ఱ ఉపనిషత్తుమ్ ఇఙ్గే వివక్షితమ్. దహరమెన్ఱతు సూక్ష్మమెన్ఱపడి. పణ్డితమెన్ఱతు "పడి - గతౌ" ఎన్ఱ ధాతువడియాక ప్పిఱన్ద శబ్దమాకైయాలే "గత్యర్థాః బుద్ధ్యర్థాః" ఎన్ఱపడియే జ్ఞానవికాసశాలియెన్ఱె. ... (౫౯)

శ్లో॥ పద్యాస్వద్యాఽఙ్గులిషు వరద! ప్రాన్తతః కాన్తిసిన్ధోః
వీచీవీథీవిభవముభయీష్వమ్భసో లమ్భితాసు।
విన్దన్నిన్దుః ప్రతిఫలనజాం సమ్పదం కిం పదం తే
ఛాయాచ్ఛద్మా నఖవితతితాం లమ్భితశ్చుమ్భితస్సన్ ॥ ౬౦ ॥

పదవురై.

హేవరద !=వరదనే !

కాన్తిసిన్ధోః=కాన్తియాకిఱకడలిన్

అమ్భసః ప్రాన్తతిః=నీరైచ్చుళిత్తి

వీచీవీథివిభవమ్=అలైవరిశైకళిన్ శోభైయై

లమ్భితాసు=అడైవిక్కప్పట్టిరుక్కిఱ

పద్యాసు ఉభయీషు అఙ్గులిషు } తిరువడికళిలే యుణ్డాన ఇరణ్డువకుప్పాన తిరువిరల్కళిల్

ప్రతిఫలనజాం సమ్పదమ్ = ప్రతిఫలిప్పతనాలామ్ శోభైయై

అద్య విన్దన్ = ఇప్పోతు అడైయానిన్నవనాయ్ (అతఏవ)

ఛాయాచ్ఛద్మా=ప్రతిచ్ఛాయాస్వరూపనాన

ఇన్దుః=చన్ద్రివానవన్

నఖ వితతితామ్ = నఖ పఙ్క్తియాయిరుక్కైయై

లమ్భితస్సన్=అడైవిక్కప్పట్టవనాయ్

తే పదమ్=ఉనతు తిరువడియై

చుమ్బతికిమ్=విళఙ్గచ్చెయ్కిఱనన్ కొల్ ?.

[పద్యాస్విత్యాది.] తిరువడికళిలుళ్ళ తిరునఖఙ్గళై వర్ణిక్కిఱార్. తిరువిరల్కళిన్ వర్ణనముమ్ ఊడే నికళ్కిన్నతు.— పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియిలే ఒరు కాన్తిసముద్రమ్ ఉణ్డాయిత్తు; కడలాకిల్ అలైకళుముణ్డాక వేణుమిఱే. అవ్వలైకళ్ తానో ఎన్నలామ్బడియిరానిన్న తిరువిరల్కళ్. అత్తిరువిరల్కళిలే ప్రతిఫలియానిన్న చన్ద్రన్ ప్రతిచ్ఛాయైయెన్నుమ్వ్యాజత్తాలే నఖపఙ్క్తియాయిరుక్కైయైయుడైన్ను తిరువడికళుక్కు శోభావహనాక అమైన్దానెన్నిఱార్. సున్దరబాహుస్తవత్తిలే - "సౌన్దర్యసారామృతసిన్ధువీచిశ్రేణీషు పాదాఙ్గుళినామికాసు। న్యక్కృత్య చన్ద్రిశ్రియమాత్మకాన్త్యా నఖావళీ శుమ్భతి సున్దరస్య." ఎన్నరుళిచ్చెయ్తపడి కాణ్గ.

పద్యాసు=పదసమ్బన్ధినీషు ఎన్నపడి. "శరీరావయవాద్యత్" [౫ - ౧ - ౬.] ఎన్నుమ్సూత్రత్తాల్ యత్ప్రత్యయాన్తమాయిరుక్కిఱతు. 'ఉభయీష్వఙ్గుళిషు' ఎన్నతు - ఇరణ్డుతిరువడికళిలుముళ్ళవైయెన్నపడి. ఉభౌ అవయవౌ ఆసామిత్యుభయ్యః; తాసు.

అఙ్గుళికళుక్కు వామపాదవర్తిత్వమ్ ఒరు అవయవమ్; సవ్యపాద వర్తిత్వమ్ ఒరు అవయవమెన్ఱుణర్క. అవయవమావతు - పకు ప్పెన్ఱపడి.

[ప్రతిఫలనజాం సమ్పదం విన్దే ఇన్దుః] కడలలైకళ్ తోఱుమ్ చన్ద్రన్ ప్రతిఫలిత్తు పలచన్ద్రనాకక్కాణానిన్ఱోమిఱే. అప్పడియే ఇఙ్గుమ్ సౌన్దర్యసాగరత్తిన్ తరఙ్గమాకియ ఒవ్వొరు తిరువిరలిలుమ్ చన్ద్రన్ తనిత్తనియే ప్రతిఫలిత్తు నఖావళియాక విళఙ్గుకిన్ఱానెన్గిఱార్. "ప్రతిఫలనం విన్దే" ఎన్ఱాలే పోతుమాయిరుక్క "ప్రతిఫలనజాం సమ్పదమ్" ఎన్ఱతు - శఙ్కరన్ శడైయినిల్ తఙ్గి శీర్ కులైన్దిరుక్కు మవనాన చన్ద్రనుక్కు ప్పెరరుళాళనుడైయ తిరువిరల్కళిలే ప్రతి ఫలిప్పతానతు మహత్తరమాన ఐశ్వర్యమిఱే ఎన్నుమ్ తిరువుళ్ళ మాయ్త్తు. "ఛాయాచ్ఛద్మా" ఎన్బతఱ్కు "ప్రతిచ్ఛాయావ్యాజతః" ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతియిరుక్కుమర్థమ్ శబ్దార్థమాక ప్పొరున్దాతాయినుమ్ తాత్పర్యమర్యాదైయిలే పొరున్దలామ్.

నఖవితతితామ్=నఖానాం వితతిః - సమూహః; తస్య భావః తామ్. (అత్ర సంస్కృతవ్యాఖ్యాపఙ్క్తిః.) "శుమ్భితః - శోభితవాన్ కిమ్?. 'శుభ శుమ్భ - శోభార్థే' ఇతి ధాతుః. (వ్యవిగ్రహ లావణ్యార్ణవోర్మిపఙ్క్తిసున్దరపదాఙ్గుళీషు బహుప్రతిఫలనవ్యాజేన నఖపఙ్క్తిత్వం ప్రాప్తశ్చన్ద్రః కింపాదారవిన్దయుగం శోభయతీత్యర్థః. శుమ్భిత ఇతి అన్తర్భావితణిచ్ప్రత్యయాన్తః. యద్వా 'పదం నఖవితతితాం లమ్భితః' - పదయోః నఖవితతితాం ప్రాప్త ఇత్యర్థః. శుమ్భితః - శుశుభే ఇత్యర్థః. అథవా, ప్రాప్యేత్యధ్యాహార్యమ్; పదం ప్రాప్య శుమ్భిత ఇత్యన్వయః." ఇతి. (౬౦)

శ్లో॥ శమ్భోరమ్భోరుహముఖ! సఖా సన్ సహాఙ్కశ్శశాఙ్కః
కుర్వన్ సేవాం వరద! వికలో వృత్తహీనస్సువక్రః ।
త్వత్పాదాబ్జే ప్రియముఖ! నఖచ్ఛద్మనాశ్రిత్య నిత్యం
సద్వృత్తోఽభూత్సచ దశగుణః పుష్కలో నిష్కలఙ్కః॥ ౬౧॥

పదవురై.

అమ్భోరుహముఖ!=తామరైపోన్ఱ తిరుముకముడైయనాయ్
ప్రియముఖ!=యజ్ఞప్రియనాన
హేవరద!=పేరరుళాళనే!
సహాఙ్కః=(ఏఙ్కానవే) పాపముడైయనాన-కళఙ్కత్తైయుడైయనాన
సః శశాఙ్కః=అన్త చన్ద్రినానవన్
శమ్భోః=రుద్రనుక్కు
సఖా=తోழనాయిరున్దుకొణ్డుమ్
సేవాం కుర్వన్=(శిరోభూషణమాయ్) సేవైయై పణ్ణానిన్ఱుకొణ్డుమ్
వికలః = విద్యావిహీననాయ్ - మూళియాయ్
వృత్తహీనః=సదాచారహీననాయ్=ఉరుణ్డైవడివమిల్లాదవనాయ్
సువక్రః=కుటిలహృదయనాయ్-మికవుమ్ కోణలాన ఆకారముడైయనాయ్,
సన్=ఆకానిన్ఱు
నఖచ్ఛద్మనా=నఖఙ్గళెన్గిఱ వ్యాజత్తాలే
త్వత్పాదాబ్జే=ఉన్ తిరువడిత్తామరైకళై
నిత్యం ఆశ్రిత్య=నిత్యమాక ఆశ్రయిత్తు
నిష్కలఙ్కః=కళఙ్కమఱ్ఱవనాయుమ్
పుష్కలః=నిత్యపూర్ణనాయుమ్
సద్వృత్తః = సదాచారశాలియాయుమ్-ఉణ్డాన ఉరుణ్డైవడివముడైయనాయుమ్
దశగుణః = పతిన్ మడఙ్గు పెరుకినవనాయుమ్
అభూత్=ఆనాన్.

[శమ్భోరిత్యాది.] ఇప్పడి చన్ద్రిన్ ప్రతిచ్ఛాయావ్యాజత్తాలానతు పేరరుళాళన్ తిరువడిగళై యాశ్రయిత్తమైయాలే పెఱ్ఱ నన్మైకళై శ్లేషభఙ్గియాలే ఒరు చమత్కారమ్తోఱ్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. చన్ద్రినానవన్ రుద్రనుక్కు సఖావాయుమ్ సేవకనాయుమిరున్దుకొణ్డు పాపిష్ఠనాకవుమ్ జ్ఞానశూన్యనాకవుమ్ దుర్వృత్తనాకవుమ్ వక్రచిత్తనాకవుమ్ ఆయ్విట్టాన్; 'అసేవ్యసేవైయినాలే నాన్

ఇత్తన్నై కేశుకళ్ళైయుడైయన్నోమే’ ఎన్ఱు అవన్ఱానే అనుతపిత్తు నఖ వ్యాజత్తాలే దేవరీరుడైయతిరువడిగళై ఆశ్రయిత్తు అన్దక్కేడుకళ్ నీఙ్గి ఎల్లానన్మైకళుమ్ అడైయప్పెఱ్ఱానెన్గిఱార్. వరదరాజపదాశ్రయణత్తిఱ్కు మున్బు చన్ద్రన్ పాపిష్ఠత్వాదిదోషవిశిష్టనాయిరున్దానెన్బతు శబ్దశ్లేషలభ్యమ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; [సహాఙ్కః. వికలః, వృత్తహీనః, సువక్రః] అఙ్కేన సహితస్సహాఙ్కః; “అఙ్కో లాఞ్ఛన ఉత్సఙ్గే కళఙ్కే పాతకేపిచ.” ఇతి హలాయుధః. “అఙ్కాఙ్కేపి శశఙ్కరే జలనిధేః పఙ్కం పరే మేనిరే సారఙ్గం కతిచిచ్చ సంజగదిరే భూచ్ఛాయమైచ్ఛన్ పరే। ఇన్దౌ యద్దళితేన్ద్రనీలశకలశ్యామం దరీదృశ్యతే” ఇత్యాదిప్పడియే - చన్ద్రన్ కళఙ్కవిశిష్టనెన్నుమిడమ్ సుప్రసిద్ధమ్. అఙ్కశబ్దార్థమ్ పాపముమాకైయాలే పాపిష్ఠనాయిక్కిడన్దానెన్నుమిడముమ్ తోన్ఱుకిఱతు. [వికలః] విగతా కలా యస్యసః. కలైయెన్ఱు శాస్త్రవిజ్ఞానత్తుక్కుమ్ షోడశాంశత్తుక్కుమ్పెయర్ రుద్రశిరస్సిలేయుళ్ళ చన్ద్రన్ కలామాత్రనాకైయాలే పూర్ణనల్లనితే; వికలనెన్ఱతు మూళియెన్ఱపడి; కుయిఙ్ఙు ఎన్నవుమామ్. ఇతువాస్తవార్థమ్. అఱివుకెట్టిరున్దానెన్నుమర్థమ్ శ్లేషశక్తిలభ్యమ్. [వృత్తహీనః] “వృత్తోఽధీతే వ్యతీతేపి వర్తులేపి మృతే వృతే। వృత్తేఽన్యలిఙ్గం వా క్లీబే ఛన్దశ్చారిత్రయోః.” ఇతి మేదినీ. పూర్ణచన్ద్రనాకిలితే వర్తులాకారనాయిరుక్కలావతు; అపూర్ణనాకైయాలే వర్తులాకారశూన్యనెన్బతు వాస్తవార్థమ్. వృత్తమెన్ఱు సచ్చరిత్రత్తుక్కుమ్ పేరాకైయాలే, నల్లనడత్తైయిల్లాతవనెన్బతు శ్లేషశక్తిలభ్యార్థమ్. [సువక్రః] “వక్రః కుటిలే క్రూరంభౌమయోః” ఇతి హైమః. శరీరత్తిలేయుళ్ళ కౌటిల్యముమ్ బుద్ధియిలేయుళ్ళ కౌటిల్యముమ్ ఆక

ఇరణ్డుముళ్ళనవై వక్రనెన్పతుణ్డు. ఇజ్గే శరీరగతకౌటిల్యమ్ వాస్తవార్థమ్. కోణలాన [అతావతు - ఋజువల్లాత] బుద్ధియైయుడైయవనాయిరున్దానెన్పతు శ్లేషశక్తిలభ్యార్థమ్. ఆక, సహజత్వమ్ వికలత్వమ్ వృత్తహీనత్వమ్ సువక్రత్వమెన్గిఱ నాలుదోషజ్గళ్ చన్ద్రనుక్కు, మున్నే యిరున్దన. ఎన్దనగుయ త్తిలే ఇక్కుత్తైకళ్ ఇరున్దన వెన్ఱాల్, అత్తైక్కాట్టుకిఱార్ [శమ్భోః సఖాసన్; శమ్భోః సేవాం కుర్వన్ ఎన్ఱు] ఈశానదిక్కానతు సోమదిక్కుక్కు సన్నిహితమానమైపఱ్ఱి "శమ్భోస్సఖాసన్" ఎన్ఱతు. శివశిరస్సుక్కు భూషణమాయిరుక్కన్దన్మైపఱ్ఱి "సేవాంకుర్వన్" ఎన్ఱతు. "సహజః" ఎన్ఱ విశేషణమొన్ఱుమాత్తిరమ్ "కుర్వన్ సేవామ్" ఎన్పతఱ్కు పూర్వవత్తియాకైయాలే సహజత్వమాకిఱ దోషమ్ స్వాభావికమెన్ఱుమ్, మఱ్ఱ వికలత్వాదిదోషజ్గళ్ అన్దదేవతాన్తరత్తిన్ సమ్బన్ధత్తాలేనేర్న్దవైయెన్ఱుమ్ విళజ్గానిఱ్కుమ్.

ఇని, శ్రీదేవాధిరాజచరణారవిన్దసమాశ్రయణత్తాలే ఇక్కుత్తైకళెల్లామ్ నీజ్గి నన్మైపెఱ్ఱానెన్గిఱతు - ఉత్తరార్థమ్. "త్వత్పాదాబ్జే" ఎన్ఱతు ద్వితీయాద్వివచనమ్. "ప్రియముఖ!" ఎన్ఱు సమ్బోధనమ్. సహజనాయుమ్ వికలనాయుమ్ వృత్తహీననాయుమ్ సువక్రనాయుమ్ ఇరున్ద చన్ద్రన్ పేరుళాళనుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే నఖవ్యాజేన సమాశ్రయిత్తపిన్పు, నిత్యం సద్వృత్తనాకవుమ్ దశగుణనాకవుమ్ పుష్కలనాకవుమ్ నిష్కళజ్కనాకవుమాయ్ విట్టానెన్గిఱవితిలుమ్ శ్లేషమర్యాదైయాయిరుక్కిఱతు. నఖచన్ద్రనుక్కు వర్తులాకారత్తిలే కుఱైయిల్లామైయాలే సద్వృత్తనెన్గిఱతు. (సత్ వృత్తం యస్మిన్ సః = విద్యమానవర్తులాకారః ఎన్ఱపడి.) పత్తుత్తిరువిరల్కళిలుమ్ పత్తుచన్ద్రనాక వడివుకొణ్డమైయాలే దశ

గుణనెన్నిఱతు. నఖత్తావస్థైయిలే పూర్త్తిక్కుక్కుఱైవిల్లామైయాలే పుష్కలనెన్నిఱతు. మధ్యే కళఙ్కముళ్ళతు ఆకాశస్థచన్ద్రనుక్కేయాకైయాలుమ్ నఖచన్ద్రనుక్కు అప్పడిప్పట్టకళఙ్కమిరుక్క ప్రసక్తియిల్లామైయాలుమ్ నిష్కళఙ్కనెన్నిఱతు. పూర్వార్ధత్తిలే "సకళఙ్కః" ఎన్నతుక్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాక ఇఙ్గే "నిష్కళఙ్కః" ఎన్ఱుమ్, 'వికలః' ఎన్నతఱ్కు ప్రతిభటమాక "దశగుణః" ఎన్ఱుమ్, 'వృత్తహీనః' ఎన్నతఱ్కు ప్రత్యనీకమాక "సద్వృత్తః" ఎన్ఱుమ్, 'సువక్రః' ఎన్నతఱ్కు ప్రతియాక "పుష్కళః" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళపడి కాణ్గ. "నూనం దేవతాన్తరసేవా అపకర్షకరీ; భగవత్సేవా ఉత్కర్షకరీతి భావః." ఇతి సంస్కృతవ్యాఖ్యానూక్తిః.

"యో జాతః క్రశిమానం మలీచ శిరసా సంభావితశ్శమ్భునా
సోయం యచ్చరణాశ్రయీ శశధరో నూనం నఖవ్యాజతః ।
పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్ధం బహుత్వం తథా
యాతస్తం తరుషణ్డశైలనిలయం వన్దామహే సున్దరమ్." ఎన్ఱ సున్దరబాహుస్తవశ్లోకమ్ ఏతత్సమానార్థకమాయిరుక్కుమ్. (౯౧)

ఇతి మన్దాక్రాన్తాదశకం సమాప్తమ్.

అథ నానావృత్తదశకమ్.

శ్లో॥ త్వత్పాదాబ్జే ప్రజాతా సురసరిదభవత్ప్రాక్చతుర్ధా, తతస్తాసు
ఏకాం ధత్తే ధునానా త్రిభువనమపునాత్ త్రిఃపథో భావయన్తీ।
తత్రైకా ఖం వ్రజన్తీ శివయతి తు శివం సాఽపునస్తత్ర ధాఽభూత్
తాస్వేకా గాం పునానా వరద! సగరజస్వర్గసర్గం చకార ॥

పదవుృరై.

హే వరద !=వరదనే !
త్వత్పాదాబ్జే=ఉన్ తిరువడిత్తామరైయిల్
ప్రజాతా=ఉణ్డాన
సురసరిత్=గఙ్గైయానతు
ప్రాక్=మున్బుఅమున్నమ్
చతుర్ధా=నాన్గుపిరివాక
అభవత్=ఆయిత్తు ;
తతః=పిఱకు
తాసు=అన్దనాన్గిల్
ఏకామ్=ఒన్ఱై
ధ్రువః=ధ్రువనానవన్
ధత్తే (స్మ)=ధరిత్తాన్ ;
సా=ధ్రువనాలేదరిక్కప్పట్ట అతు
త్రీన్ పథః=మూన్ఱుమార్గఙ్గళై
భావయన్తీసతీ=ఉణ్డాక్కానిన్ఱుకొణ్డు
త్రిభువనమ్=(స్వర్గ, అన్తరిక్ష, పాతాళరూప) లోకత్రయత్తై

అపునాత్=పరిశుద్ధమాక్కిత్తు ;
తత్ర-మూన్ఱుఃఴియాకప్పిరుకినఅవత్తుళ్
ఖం వ్రజన్తీ=అన్తరిక్షమ్నోక్కిచ్చెల్లానిన్ఱ
ఏకా తు=ఒరునదియో వెన్ఱాల్
శివమ్=రుద్రనై
శయతి=పరిశుద్ధనాక్కానిన్ఱతు ;
సా పునః=శివనాలే ధరిక్కప్పట్ట అన్దగఙ్గైయో వెన్ఱాల్
సప్తధా అభూత్=ఏఴుపిరివాకఆయిత్తు
తాసు=అవత్తుళ్
గాం పునానా=భూమియైప్పరిశుద్ధైయాక్కానిన్ఱ
ఏకా=ఒరుగఙ్గైయానతు
సగరజస్వర్గ సర్గం చకార } సగరపుత్రర్కళుక్కు స్వర్గసృష్టియై ప్పణ్ణిత్తు. [సగరపుత్రర్కళై స్వర్గమడైవిత్తతు.]

[త్వత్పాదాబ్జ ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిన్ వర్ణనమ్ కీఴ్ శ్లోకత్తోడే తలైక్కట్టిత్తాకిలుమ్ ఇన్ద శ్లోకముమ్ తచ్ఛేషభూతమాయిరుక్కుమ్. కీఴ్ తిరుక్కైకళై వర్ణిత్తరుళుమ్బోతు "అమ్బోధేస్స్వయమభిమన్థనం చకర్థ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమాక అమైన్దాప్పోలే శ్రీపాదవర్ణనత్తిలే ఇన్దశ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమామ్. పణ్డొరుకాల్ త్రివిక్రమావతారమ్ శెయ్తరుళినకాలత్తిలే-"కుఱైకొణ్డునాన్ముగన్ కుణ్డికైనీర్ పెయ్తు, మఱైకొణ్డ మన్దిరత్తాల్ వాఴ్త్తి - కఱైకొణ్డకణ్డత్తాన్ శెన్నిమేల్ ఏఱక్కఴువినాన్, అణ్డత్తాన్ శేవడియై యాఙ్గు" [నాన్ముగన్ తిరువన్దాతి.]

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తపడియే తిరువడివిళక్కాన తీర్థమ్ పలముకమాక
ప్పెరుకినపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[ప్రాక్] *అన్ఱివ్వులకమళన్దకాలత్తు. [త్వత్పాదాబ్జే ప్రజాతా
సురసరిత్ చతుర్ధా అభవత్] దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైయిల్
నిన్ఱుమ్ పెరుకిన గఙ్గైయానతు నాలుపడియాయ్ ప్పెరుకలుఱ్ఱతు.
అవఱ్ఱిల్ ఒరుపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [తామేకాం ధత్తే
ధ్రువః ఎన్ఱు.] ఉత్తానపాద నెన్నుమ్ చక్రవర్తియినుడైయ పుత్రనా
కియ ధ్రువన్ ఒరుగఙ్గైయై త్తాఙ్గవహియానిన్ఱాన్. ధ్రువధృతై
యాన అన్దగఙ్గై శెయ్తపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [సా త్రిభువనమ
పునాత్ త్రేధా పథో భావయన్తీ ఎన్ఱు.] అన్ద గఙ్గైయానతు మూన్ఱు
మార్గఙ్గళై ఉణ్డాక్కిక్కొణ్డుపోయ్ స్వర్గమ్, అన్తరిక్షమ్, పాతా
ళమ్ ఎన్నుమ్ త్రిభువనత్తైయుమ్ పరిశుద్ధమాక్కిఱ్ఱు. ధ్రువనాలే
ధరిక్కప్పట్ట గఙ్గైయానతు మూన్ఱుపడియాకప్పెరుకి మూవులకఙ్గళై
యుమ్ తూయ్మై పెఱువిత్తతెన్గై. అన్దమూన్ఱుపెరుక్కుకళిలే ఒరు
పెరుక్కిన్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - తత్రైకేత్యాదియాలే.
[తత్ర ఖం వ్రజన్తీ ఏకా తు శివం శివయతి] మూన్ఱుపడియాకప్పెరు
కిన అవఱ్ఱుళ్ అన్తరిక్షత్తైనోక్కిచ్చెన్ఱ ఒరుపెరుక్కానతు రుద్ర
నుడైయ శిరస్సుక్కు అణికలమాకి అవనై ప్పరిశుద్ధనాక్కిఱ్ఱు.
"కస్య పాదోదకేన సశివః స్వశిరోధృతేన?" ఎన్ఱిఱే ఆళవన్దారరు
ళిచ్చెయ్తతు. శ్రీభాగవతత్తిలుమ్ "సంచిన్తయేద్భగవతశ్చరణార
విన్దమ్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి "యచ్ఛౌచనిస్సృత సరిత్ప్రవరోదకేన తీర్థే
న మూర్ధ్న్యధి విధృతేన శివశ్శివోऽభూత్" ఎన్ఱు శొల్లిఱ్ఱు. ఉద్యో
గపర్వత్తిల్ "అత్రగఙ్గాం మహాదేవః పతన్తీం గగనాచ్చ్యుతామ్।

ప్రగృహ్య ప్రదదౌ లోకే మానుషే బ్రహ్మవిత్తమః." ఎన్ఱు గూఢమాకచ్చొల్లప్పట్టవిత్తు ఈశ్వరసంహితైయిలే – "ద్రవీభూతస్తదా ధర్మో హరిభక్త్యా మహామునే! । గృహీత్వా ధర్మపానీయం పదం నాథస్య తుష్టయే ॥ క్షాళితం పరయా భక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ । తదమ్బు పరయా భక్త్యా దధార శిరసా హరః ॥ పావనార్థం జటామధ్యే యోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్ । వర్షాయుతాన్యథ బహూన్న ముమోచ తథా హరః." ఎన్ఱు సువ్యక్తమాకక్కూఱప్పట్టతు.

శివశిరోధృతైయాన అన్దగఙ్గైయుం పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ – సాపునరిత్యాదియాలే. సాపునః=శివనై ప్పరిశుద్ధనాక్కిన అన్ద గఙ్గైయోవెన్ఱాల్. సప్తధా అభూత్ = హ్రాదినీ పద్మినీత్యాది నామఙ్గళాలే ఏఴుపడియాక ప్పెరుకిఱ్ఱు. [తాసువకా గాంపునానా సతీ సగరజస్వర్గసర్గం చకార] ఏఴుపడియాన అవఱ్ఱుళ్ ఒన్ఱానతు భూమియైప్పరిశుద్ధప్పడుత్తానిన్ఱుకొణ్డు సగరపుత్రర్కళుక్కు స్వర్గసృష్టియైప్పణ్ణిత్తన్దతు. ఒరుకాల్ సగరచక్రవర్తి అశ్వమేధయాగమ్ పణ్ణుమళవిలే అన్ద అశ్వమానతు కాణామఱ్పోక, అతనైత్తేడిక్కొణర్వతఱ్ఱాక పితావాలే నియమిక్కప్పట్ట సగరపుత్రర్కళ్, కుఱ్ఱుమఱ్ఱు పలప్రాణికళై హింసిత్తుక్కొణ్డు పాతాళమ్వరైయిల్ నిలత్తైత్తోణ్డిక్కొణ్డు పోకైయిల్ కపిలమహామునియిన్ అరుకిలే కుతిరైయైక్కణ్డు అన్దకపిలమహర్షియై అభిభవిక్కప్పుక, ఉడనే అవర్ ఇవర్కళై భస్మీకరిత్తువిడ, భగీరథప్రయత్నత్తాలే భూలోకత్తిలే కొణరప్పట్ట గఙ్గైయిన్ తీర్థత్తైత్ తెళిత్తు భస్మమాయ్క్కిడన్ద అవర్కళ్ స్వర్గలోకమడైవిక్కప్పట్టనర్ ఎన్ఱు శ్రీరామాయణత్తిలే బాల

కాణ్డత్తిలే [౩౮ + ౪౩ సర్గఙ్గళిల్] శొల్లప్పట్టకదైయై ఇఙ్గే అను సన్ధిప్పతు.

ఆకవిన్ద శ్లోకత్తాల్ - సర్వలోకఙ్గళైయుమ్ పరిశుద్ధప్పడుత్త వల్ల తీర్థవిశేషత్తై వెళిప్పడుత్తిన పెరుమై ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిక్కు అసాధారణమెన్ఱు అనుసన్ధిక్కప్పట్టతాయిత్తు.

ఇన్ద శ్లోకమ్ముతల్ "నరసింహాతనురనాణీ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ కీழ్ మేల్ దశకఙ్గళ్ పోలే ఓరో వృత్తత్తిలే అమైయాతే నానావృత్తఙ్గళిలే అమైన్దిరుక్కుమ్. ఇన్ద శ్లోకమ్ స్రగ్ధరావృత్తమ్; "మ్రభ్నైర్యానాం త్రయేణ త్రిమునియతియుతా స్రగ్ధరా కీర్తితేయమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. ... (౬౨)

శ్లో॥ పరిజనపరిబర్హా భూషణాన్యాయుధాని
ప్రవరగుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే ।
పరమపదమథాఽణ్డాన్యాత్మదేహస్తథాఽఽత్మా
వరద! సకలమేతత్సంశ్రితార్థం చకర్థ ॥ ౬౩॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!

పరిజనపరిబర్హాః = శేష శేషాశనాది పరిజనఙ్గళుమ్, ఛత్రచామరాది పరిచ్ఛదఙ్గళుమ్

భూషణాని = కిరీటకుణ్డలాదిభూషణఙ్గళుమ్

ఆయుధాని = తిరువాழிత్ తిరుచ్చఙ్గుముతలియ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్

జ్ఞానశక్త్యాదయః = జ్ఞానశక్తిముతలియ

తే = ప్రసిద్ధఙ్గళాన

ప్రవరగుణగణాశ్చ = శిఱన్ద గుణగణఙ్గళుమ్

పరమపదమ్ = పరమపదముమ్

అథ అణ్డాని = అణ్డఙ్గళుమ్

ఆత్మదేహః = స్వాసాధారణదివ్యవిగ్రహముమ్

తథా ఆత్మా = దివ్యాత్మస్వరూపముమ్

ఏతత్ సకలమ్ = ఆకియ ఇవై ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్

సంశ్రితార్థం చకర్థ = ఆశ్రితర్కళుక్కాక్కినాయ్,

[పరిజనపరిబర్హా ఇత్యాది.] ఇన్ద వరదరాజస్తవమాకిఱతు ద్వయవివరణమెన్ఱితే పలకాలుమ్ శొల్లిప్పోన్దతు. "శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినామ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలే శ్రీమత్పదత్తై వివరిత్తు, మేల్ ప్రథమదశకమ్ముడియ నారపదార్థత్వేన తిరుమలైయిళశిఱప్పై అరుళిచ్చెయ్‌తు, నారాయణపదత్తిలే గుణప్రాధాన్యవివక్షైయాలే తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయదశకత్తిలరుళిచ్చెయ్‌తు, దివ్యమఙ్గళ విగ్రహయోగముమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలుమ్ చరణశబ్దార్థతయా ఆక్షేపతః ప్రాప్తమాకైయాలుమ్ అత్తిరుమేనియై అనుభవిక్కత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి "పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః" ఎన్ఱు తొడఙ్గి కీళ్ శ్లోకమళవాక వడివళగువర్ణనత్తిలే ఊన్ఱినార్. ఇన్ద దివ్యమఙ్గళ విగ్రహానుభవమానతు రామకృష్ణాదివిభవావతారత్తిరుమేని యనుభవవిరుప్పత్తిలే కొణ్డుమూట్టిఱ్ఱు. మేల్ అప్పడియే అనుభవిక్కప్పుకుకిఱారాయ్ అతఱ్కు ముకవురైయాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్. "న తే రూపం నచాకారో నాయుధాని నచాస్పదమ్ । తథాపి పురుషాకారో భక్తానాం త్వం ప్రకాశసే." ఎన్ఱ జితన్తాశ్లోకవివరణమాయాయ్‌త్తు ఇన్దశ్లోకమిరుప్పతు. ఎమ్బెరుమానుడైయ స్వరూపరూపాదికళెల్లామ్ పరార్థమాకైయాలే అన్ద పారార్థ్యమ్ వెళియామ్బడిక్కుమప్పాక త్తిరువవతారఙ్గళ్ శెయ్తరుళనేర్న్దతెన్ఱు ఇత్తాల్ అరుళిచ్చెయ్‌కిఱపడి.

[పరిజనపరిబర్హాః] పరిజనపరిచ్ఛదఙ్గళ్ ఆశ్రితార్థమాయిరుక్కైయావతెఙ్ఙనేయెన్నిల్; "అడియార్కళ్ కుళాఙ్గళైయుడనే కూడువతెన్ఱుకొలో?" ఎన్ఱు ఆళ్వార్ వాయ్‌వెరువుకైయాలే భగవత్పరిజనమ్ ఆశ్రితర్కు ప్రాప్యమాయితే యిరుప్పతు. పరిజనమావతు నిత్యసూరివర్గమ్; ఆశ్రితరావార్ ఆళ్వార్ పోల్వార్. భగ

పదర్థఙ్గళాన వస్తుక్కళుమ్ నిత్యసూరికళ్ శమైన్దిరుప్పతు; ఆశ్రితర్ కళుక్కు ఉకాత్తుక్కైయానపడియాలే. "నిత్యాభివాఞ్ఛితపరస్పర నీచభావైః మద్దైవతైః పరిజనైస్తవ సఙ్గసీయ." [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే] ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇవై, పరిబర్హఙ్గళానవై - ఛత్రచామరాది పరిచ్ఛదవర్గమ్. ఇవై సూరికోటియిలే అన్తర్భూతఙ్గళాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ నిత్యసూరికళుక్కు కైఙ్కర్యోపకరణమాయిఱే యిరుప్పతు. ఆకైయాలే ఇవైయుమ్ ఆశ్రితార్థఙ్గళాయిన.

[భూషణాని] "నహిమే జీవితేనార్థో నైవార్థైర్నచ భూషణైః। వసన్త్యా రాక్షసీమధ్యే వినా రామం మహారథమ్." ఎన్ఱు పిరాట్టివార్త్తై. "న మే స్నానం బహుమతం వస్త్రాణ్యాభరణాని చ। తం వినా కైకయీపుత్రం భరతం ధర్మచారిణమ్." ఎన్ఱు పెరుమాళుడైయ వార్త్తై; తన్నాముడైయ భూషణాదికళ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ఉపకారకవేణుమెన్ఱు అల్లాతార్ విరుమ్బానిఱ్క, ఎమ్బెరుమాన్ తన్నుడైయ భూషణాదికళై స్వాశ్రితర్కళుక్కు ఉపకారకమాక్కవిఱే విరుమ్బిప్పోరుకిఱతు.

[ఆయుధాని] ఇవైయుమ్ ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తుక్కు ఆయుధమాయుమ్, ఇవైయన్ఱు అనుభవిప్పార్క్కు ఆభరణమాయుమిరుక్కుమ్. ఎవ్వకైయిలుమ్ పారార్థ్యమేయాయిత్తు ఇవఱ్ఱుక్కు వడివాయిరుప్పతు. "ఎప్పోతుమ్ కైకళలానేమియాన్ నమ్మేల్ వినైకడివాన్" ఎన్ఱుమ్ "కూరారాఴివెణ్ శఙ్గేన్ది క్కొడియేనాపాల్ వారాయ్" ఎన్ఱుమిఱే అరుళిచ్చెయల్. ఆయుధత్తిన్ పారార్థ్యత్తై జయద్రథవధప్రకరణత్తిలే తెళియక్కాణకొళ్వతు. "నాఴికై కూఱిట్టుకాత్తునిన్ఱ" ఇత్యాది.

[జ్ఞానశక్త్యాదయః ప్రవరగుణగణాశ్చ] జ్ఞానమ్ అజ్ఞర్కు; శక్తి అశక్తర్కు; క్షమై సాపరాధర్కు; కృపై దుఃఖికళుక్కు; వాత్సల్యమ్ సదోషర్కు; శీలమ్ మన్దర్కు; ఆర్జవమ్ కుటిలర్కు; సౌహార్దమ్ దుష్టహృదయర్కు; మార్దవమ్ విశ్లేషభీరుక్కళుక్కు - సౌలభ్యమ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు ఎన్గిఱ ఇవ్వళవిలే తిరుక్కల్యాణ గుణఙ్గళెల్లామ్ ఆశ్రితార్థమాయిరుప్పతు. శౌర్యవీర్యాది గుణఙ్గళుక్కు ఆశ్రితార్థత్వముణ్డో వెన్నిల్; "ఆశ్రితవిరోధినిరసనార్థతయా క్రోధాదేరపి కల్యాణగుణశబ్దేన సంగ్రహః." ఎన్ఱు గద్యభాష్యత్తిలే దేశికనరుళిచ్చెయ్త కట్టళైయిలే అవైయుమ్ ఆశ్రితార్థమాంక క్కడవైయిన్ఱు. "ఇవవరదరాజోత్తమ గుణా నిస్సీమానోఽసంఖ్యాః ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే."

[పరమపదమ్] ఇతువుమ్ తనక్కు భోగస్థానమన్ఱిక్కే ఆశ్రితర్కాకచ్చమైన్దతాయిరుక్కున్. తిరువాయ్మొழி [3-6-6] "వానవర్ నాట్టైయుమ్ నీకణ్డుకొళ్ళెన్ఱు వీడుమ్ తరుమ్ నిన్ఱునిన్ఱే" ఎన్ఱ విడత్తిలే ఈడు:—"(వానవర్ నాట్టైయుమ్) కుడియిరుప్పారోపాతియాయిరున్ఱు పరమపదత్తిల్ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కు; ప్రాప్తిదేశమ్ నిత్యసూరికళిట్ట వழக్కాయిరుక్కుమ్. 'భవద్విషయవాసినః' ఎన్ను మతువుమ్ తన్పక్కలిలేయాయిరుక్కుతు. (నీకణ్డుకొళ్ళెన్ఱు) 'కృతం దశగుణం మయా' ఎన్ఱు శ్రీభణ్డారత్తై వళర్త్తువైత్తు, పెరుమాళ్ మీణ్డెழுన్దరుళినపోతే శ్రీభరతాழ்వార్ కాట్టిక్కొడుత్తాప్పోలే. 'వానవర్ నాట్టైయుమ్ నీకణ్డుకొళ్' ఎన్నైయాలే-మున్బే అఙ్గేయుళరాన నిత్యసూరికళోడు ఇన్ఱుపుక్కవనోడు వాశియఱ్ఱిరుక్కై. అన్ఱీన్ఱకన్ఱిన్ పక్కల్ వాత్సల్యత్తాలేమున్నీన్ఱకన్ఱై కాலాలేతళ్ళుమ్ సురభియైప్పోలే. 'త్వయి కిఞ్చిత్సమాపన్నే' ఇత్యాదివత్."

[అణ్డాని] "యత్సంవృతం దశగుణోత్తరసప్తతత్త్వైరణ్డం చతుర్దశజగద్భవధాతృధామ । అణ్డాని తత్సుసదృశాని పరశ్శతాని క్రీడావిధేస్తవ పరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్." [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే-౭౮.] ఎన్ఱు అణ్డజ్గళెల్లామ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ క్రీడైయిలే వినియుక్తజ్గళాయిరుక్కుమెన్ఱు శొల్లియిరానిఱ్క, ఇజ్గే "సంశ్రితార్థంచకర్థ" ఎన్ఱతు ఎజ్గనే? ఎన్నిల్; ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ ఆశ్రితర్కళ్ ఉఱుప్పాక్కైతాన్ ఎమ్బెరుమానుడైయ లీలైక్కు విషయమిత్తే. ఆకైయాలే వ్యాఘాతమిల్లైయాయిత్తు.

[ఆత్మదేహాః] దివ్యమజ్గళవిగ్రహముమ్ ఆశ్రితర్క్కేయాయిరుక్కుమ్. పరమపదత్తిల్ సూరికళుక్కు భోగయోగ్యమాయిరుక్కుమ్; వ్యూహత్తిల్ వన్దాల్ శ్వేతద్వీపవాసికళుక్కు భోగయోగ్యమాయిరుక్కుమ్; బ్రహ్మాదికళుక్కు ఆశ్రయణీయమాయిరుక్కుమ్. విభవజ్గళిల్ వన్దాల్ అతీన్ద్రియమాన విగ్రహత్తై సాధుపరిత్రాణార్థమాక ఇన్ద్రియగోచరమాక్కి అనుభవిప్పిక్కైక్కు ఉరిత్తాయిరుక్కుమ్. అర్చావతారజ్గళిలే వన్దాల్ "పిన్నానార్ వణజ్గుమ్ శోతి" ఎన్గిఱపడియే అస్మదాదికళుక్కేయా యిరుక్కుమ్.

ఇజ్గనే పలశొల్లి ఎన్? ఉన్నుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపమే పరార్థమాయిరుక్కుమెన్గిఱార్ [ఆత్మా - ఇత్యేతత్సకలం సంశ్రితార్థఞ్చకర్థ.] నిలాత్తెన్ఱల్ చన్దనాదికళ్ పోలే తనక్కెన్ను ఒన్ఱిన్ఱిక్కే పిఱర్క్కేయాయిరుక్కుమిత్తనై. "అనన్యాధీనత్వం తవ కిల జగుర్వైదికగిరః పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతన్త్రం మనుమహే" ఇత్యాది.

ఇన్ద శ్లోకమ్ - మాలినీవృత్తమ్; "ననమయయయుతేయం మాలినీభోగిలోకైః." ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬3)

శ్లో॥ అనాప్తం హ్యాప్తవ్యం న తవ కిల కిఞ్చిద్వరద! తే
జగజ్జన్మస్థేమప్రళయవిధయో ధీవిలసితమ్ ।
తథాపి క్షోదీయస్సురనరకులేష్వాశ్రితజనా-
సమాశ్లేష్టుం ప్లోష్టుం తదసుఖకృతాం చావతరసి॥ ౬౪॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!
తవ=ఉనక్కు
అనాప్తమ్=మున్బు కిడైక్కాదదాయ్
అవాప్తవ్యమ్=ఇనిమేల్ పెఱవేణ్డియదాన
కిఞ్చిత్=ఒన్ఱుమ్
నకిల=ఇల్లైయిఱే;
హి=ఏనెన్నాల్
జగజ్జన్మస్థేమప్రళయవిధయః=జగత్తుక్కుళ్ళ సృష్టిస్థితిసంహారకార్యఙ్గళ్
ధీవిలసితమ్=(ఉనదు) సఙ్కల్పత్తిన్ విలాసమాక నిఱ్కిన్ఱదిఱే;
తథాపి=ఇప్పడి అవాప్తసమస్తకామనాయినుమ్
ఆశ్రితజనాన్=(త్వద్విరహాసహిష్ణుక్కళాన) భాగవతర్కళై
సమాశ్లేష్టుమ్=అణైక్కైక్కుమ్,
తదసుఖకృతామ్=అన్త భాగవతర్కళుక్కు తీఙ్గిళైక్కుమ్ దుష్టర్కళై
ప్లోష్టుంచ=పాడుపడుత్తువదఱ్కుమ్
క్షోదీయస్సురనరకులేషు=అతిక్షుద్రమాన దేవమనుష్యాదిజాతికళిల్
అవతరసి=అవతరిత్తరుళానిన్ఱాయ్.

[అనాప్తమిత్యాది.] "పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమాన్ఱానే * శ్రీవాయ్ తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్దత్తై వివరియానిన్ఱుకొణ్డు అవతారహేతు ఇన్నదెన్ఱు మిడత్తై అరుళిచ్చెయ్గిఱార్. జగత్సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళై నడత్తువదఱ్కాక త్తిరువవతరిక్కిఱానెన్ఱు శిలర్ నినైక్కక్కూడుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అవఱ్ఱుక్కు అన్యథాసిద్ధియై అరుళిచ్చెయ్గిఱార్ పూర్వార్ధత్తాలే. [వరద! తవ అనాప్తం అవాప్తవ్యం కిఞ్చిన్నాస్తి కిల] నీ అవాప్తసమస్తకామనెన్ఱు ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱిరానిన్ఱాయ్; ఇదువరైయిల్ పెఱాతదాయ్ ఇనిప్పెఱక్కడవదాన ఒన్ఱుమ్ ఉనక్కు ఇవ్వులకిల్ ఇల్లైకాణ్. ఆకైయాలే యత్కిఞ్చిదభీష్టసిద్ధిక్కాక నీ ఇన్నిల

త్తిలే వన్దుతిరువవతరిక్కవాయెన్నైక్కు అవకాశమిల్లై. "విశ్వం ధియైవ విరచయ్య నిచాయ్యభూయస్సంజహ్రుషః" ఇత్యాదిప్పడియే సంకల్పమాత్రత్తాలే సృష్ట్యాదికళై నిర్వహిక్కవల్ల నీ తదర్థమాక అవతరిత్తాయెన్నై అసఙ్గతమ్. "సోకామయత। బహుస్యాం ప్రజాయేయేతి। సతపోతప్యత। సతపస్తప్త్వా। ఇదంసర్వమసృజత। యదిదం కించ." ఎన్ఱిఱే ఓతిక్కిడక్కిఱతు.

పిన్నై ఏతుక్కాక త్తిరువవతరిత్తతెన్న [ఆశ్రితజనానాం సమాశ్లేష్టుం తవసుఖకృతాం పేష్టుం చావతరసి] ఎన్గిఱార్. అవతారత్తుక్కు సాధుపరిత్రాణమే ప్రధానోద్దేశ్యమెన్ఱుమ్ దుష్కృద్వినాశనమ్ "గ్రామంగచ్ఛన్ తృణాస్స్పృశతి" పోలే ఉపసర్జనఫలమెన్ఱుమిఱే ఆచార్యర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్వతు. సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే దుష్కృద్వినాశనమ్ శెయ్తరుళక్కూడుమాకిలుమ్ సాధుపరిత్రాణమ్ సఙ్కల్పసాధ్యమాకాతిఱే. "కళ్ళమాయా! ఉన్నై ఎన్ కణ్ కాణవన్దు ఈయాయే" ఎన్ఱుమ్ "ఎన్కణ్ణాట్కు త్తిణ్ కొళ్ళ వొరు నాళ్ అరుళాయ్ ఉన్ తిరువురువే" ఎన్ఱుమ్ "మిన్నియల్ మేకమ్ విరైన్దెతిర్ వన్దాఱ్పోల్, ఎన్నిడై క్కోట్టరా అచ్చోవచ్చో ‡ ఎమ్బెరుమాన్ వారా అచ్చోవచ్చో" ఎన్ఱుమ్ ప్రార్థిక్కుమవర్కళుడైయ కాతలై సఙ్కల్పత్తాలే తలైక్కట్టప్పోకాతిఱే. "మఴుఙ్గాతఞానమే పడైయాక మలరులకిల్, తొఴుమ్బాయార్క్కళిత్తాల్ శుడర్చ్చోతి మఱైయాతే"=ఇరున్దవిడత్తేయిరున్దు సఙ్కల్పరూపజ్ఞానత్తాలే రక్షిత్తాయాకిల్ "ఆనై యిడర్ పట్ట మడువిన్ కరైయిలే అరైక్కులైయత్తలైక్కులైయ ఉణర్త్తియుడన్ వన్దునిన్ఱాన్" ఎన్గిఱ నిర

‡ ఓట్టరా అచ్చోవచ్చో=ఓడివన్దు ఎన్నైక్కట్టిక్కొళ్ళాయ్ ఎన్ఱపడి.

వడిక తేజస్సు ఇఴన్దతేయన్ఱో ఎన్ఱాఁతే. శ్రీగజేన్ద్రాఴ్వానుడైయ కైయిల్ పూవై శ్శీవ్వియభ్రియానామే తిరువడికళిలే ఇడువిత్తుక్కొణ్డతు సఙ్కల్పత్తాలే రక్షిక్క ప్పార్క్కుమన్ఱు ఘటియాదే. ఇవ్వర్థవిశేష జ్గళ్ తోన్ఱుకైక్కాక వాయ్త్తు "ఆశ్రితజనాన్ రక్షితుమ్" ఎన్నాతే "సమాశ్లేషమ్" ఎన్ఱు గుళిచ్చెయ్తతు. "ఏషసర్వస్వభూతో మే పరిష్వజ్గో హనూమతః"- ఉడమ్బుకొడుత్తార్క్కు ఉడమ్బుకొడుక్కునువనితే.

[తదసుఖకృతాం పేష్టుంచ] తచ్ఛబ్దమ్ పూర్వోక్త - ఆశ్రితజనపరామర్శి. * శాతుశనత్తైవలియుమ్ కిఴ్జ్ పోల్వారై క్కిడ్డజ్గేషుకైక్కాక వెన్గే. "జాసినిప్రహణనాటక్రాథపిషాం హింసాయామ్" ఎన్ఱు పాణినిసూత్రత్తాల్ 'తదసుఖకృతామ్' ఇతి కర్మణి షష్ఠీ.

[క్షోదీయ స్సురనరకులేష్వవతరసి] అత్యన్తం క్షుద్రాణి - క్షోదీయాంసి; క్షోదీయాంసిచతాని సురనరకులాని; తేషు. షట్త్రింశద్భేదభిన్నమాన పద్మనాభాదివిభవముమ్ ఉపేన్ద్రత్రివిక్రమదధిభక్త హయగ్రీవనరనారాయణ హరికృష్ణమత్స్యకూర్మ వరాహాద్యవతార విశేషజ్గళుమల్లామల్ క్షుద్రయోనికళిల్ పణ్ణిన అవతారజ్గళ్ అసంఖ్యేయజ్గళాయితే యిరుప్పతు. "ఉయిరళిప్పాన్ ఎన్నిన్ఱ యోనియుమాయ్ ప్పిఱన్దాయిమైయోర్ తలైవా" ఎన్ఱాఁతే.

ఇన్దశ్లోకమ్ శిఖరిణీవృత్తమ్; "రసైరుద్రైశ్ఛిన్నా యమనసభలాగశ్శిఖరిణీ" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౪)

శ్లో॥ వివేకధియమేకతో హ్యభినివేశలేశో హరేత్
మహత్త్వభినివేశనం కిముత తన్మహిమ్నస్తవ ।
అహో! విసదృశే జగత్యవతతర్థ పాథాదికం
నిజం జనముదఞ్చయన్ వరద! తం సమాశ్లేషకః ॥ ౬౫ ॥

పదవురై.

హేవరద! = పేరరుళాళనే!
ఏకతః = ఒరువస్తువిల్ ఉళ్ళ
అభినివేశలేశః = అల్పలేశముమ్
వివేకధియమ్ = (ఇదు కర్తవ్యమ్ ఇదు అకర్తవ్యమ్ ఎన్ఱు పకుత్తఱివదాన) వివేకజ్ఞానత్తై
హరేద్ = పోక్కుమిఱదే;
మహాన్ అభినివేశః తు = అధికమాన ఆశైయో వెన్ఱాల్
కిముత? = వివేకత్తై అళిక్కుమెన్బదిల్ ఎన్న సంశయమ్?
తత్ = అక్కైయాలే

తవమహిమ్నః = ఉనదు పెరుమైక్కు
అసదృశే = అనురూపమల్లాద
జగతి = ఇన్దలోకత్తిల్,
పార్థానీకమ్ = అర్జునాదికళై
నిజజనం ఇదధ్యాన్ = బన్ధుజనమాక సమ్బావియానిన్ఱవనాయ్
తమ్ = అన్ద అర్జునాది జనత్తై
సమాశ్లేషః = తన్నోడు ఒరువనాగక్కలక్కచ్చెయ్యానిన్ఱవనాయ్
అవతతర్థ = అవతరిత్తరుళినాయ్;
అహో! = ఇదెన్న సౌశీల్యమిరున్దపడి ఎన్!.

[వివేకధియమిత్యాది.] కీళ్ శ్లోకత్తిల్ ప్రస్తుతమాన సౌశీల్యత్తై అనుసన్ధిత్తు విస్మితరాకిఱార్. [ఏకతః అభినివేశలేశః వివేకధియం హరేత్] ఒరువస్తువిన్ిలే స్వల్పమభినివేశముణ్డానాలుమ్ అదు వివేకజ్ఞానత్తైక్కులైత్తువిడుమెన్నుమిడమ్ జగత్ప్రసిద్ధమిఱే. 'ఇన్ద వస్తు నమక్కుక్కిడైత్తాకవేణుమ్' ఎన్ఱు నెఞ్జిల్ పట్టాల్ పిన్బు అదు తన్నైప్పెఱుకైక్కాక ప్రవర్త్తిక్కుమవన్ ఒరువరల్లాలే నిల్లానాయ్త్తు. "ఇదు కర్తవ్యమ్; ఇదు అకర్తవ్యమ్; ఇదు భక్ష్యమ్, ఇదు అభక్ష్యమ్; ఇవన్ సేవ్యన్, ఇవన్ అసేవ్యన్; ఇదువక్తవ్యమ్, ఇదు అవక్తవ్యమ్" ఎన్ఱివ్వళవు ఆరాయ్చ్చి శెయ్యమాట్టాతే ఏతేనుమొరువళియిలేనుమున్దు స్వసమీహితత్తై సాధిత్తుక్కొళ్ళుమతిఱే అభినివేశత్తిన్పణి. "అభినివేశవశీకృతచేతసాం బహువిదామపి నప్రభవతి ప్రభునః" ఎన్ఱిఱే ఆగమప్రామాణ్యత్తిలే అరుళిచ్చెయ్తదు. "ఆశై పెరుక ఆరాయ్చ్చికుఱుకుమ్" ఎన్బర్కళిఱే సామాన్యరుమ్.

[మహాదభినివేశనంతు కిముత] అత్యల్పమాన అభినివేశమ్ పడుత్తుకిఱపాడు ఇతువానాల్, అవ్వభినివేశమ్ మికున్దాల్ వివేకమ్ క్కులైకిఱపడి వాచామగోచరమిఱే. అభినివేశత్తిన్ అళవు ఏఱఏఱ వివేకక్షయత్తిన్ అళవుమ్ ఏఱుమిఱే. ఇన్ద సామాన్యన్యాయత్తై ప్రకృతత్తిలే అతిదేశిక్కిఱార్ [తదిత్యాదియాలే.] తత్=మహత్తాన అభినివేశముణ్డానాల్ వివేకమ్ నన్ఱాకక్కులైయుమాకైయాలే యెన్ఱపడి. [తవమహిమ్నో విసదృశే జగతి] పిరానే! ఉన్ పెరుమైక్కుమ్ నీనన్దుపిఱన్ద ఇవ్వులకత్తుక్కుమ్ ఎన్న శేర్త్తియుణ్డు? "అవజానన్తి మాం మూఢాః" ఎన్ఱు నీతానే ముడిమేల్ మోతిక్కొళ్ళుమ్పడి అఱివుకేట్టుక్కు ఎల్లైనిలమాయిఱే ఇవ్విరుళ్ తరుమాఞాలమిరుప్పతు. "విణ్ణులార్ పెరుమాఱ్కడిమై శెయ్వారైయుమ్ శెఱుమైమ్ముబలనివై, మణ్ణులైనై ఎప్పెఱ్ఱాలెన్ శెయ్యా?" ఎన్ఱు ధీసుతామ గ్రేసరర్ కళుమ్కూడ నెఞ్జుళైన్దు నడుఙ్గుమ్పడియిఱే ఇవ్వులకత్తిన్ కొడుమైతానిరుక్కుమ్పడి. ఇప్పడిప్పట్ట నిలవులకత్తిలే [అవతరసి] దేవరీర్ అవతారమ్ శెయ్తరుళిన్ఱు. ఇజ్జనే విసదృశమాన లోకత్తిలే తిరువవతరిక్కైక్కు కారణమిన్న తెన్ను మిడమ్తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [పార్థాదిభిరిత్యాది.] అర్జునన్, అక్రూరర్, విదురర్, మాలాకారర్ ముతలానారై స్వకీయబన్ధుజనమాక త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి అవర్కళోట్టై సంశ్లేషత్తిలేయుళ్ళ అభినివేశాతిశయమానతు "ఇవ్విరుళ్ తరుమాఞాలత్తిలే నామ్పోయ్ ప్పిఱక్కైక్కు యాన తెన్?" ఎన్ఱు ఆరాయవొట్టాతే పిఱన్దుకొడునిఱ్కైక్కు కారణమాయిఱ్ఱెన్ఱపడి. * మహాత్మమన్దైస్సహ నీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషమాకిఱ సౌశీల్యమ్ అనుసన్ధిక్కప్పట్టతాయ్త్తు. [అహో!] ఇప్పడియుమొరు సౌశీల్యముణ్డావతే! ఎన్ఱు ఆశ్చర్యప్పడుకిఱార్.

ఏకతః="సార్వవిభక్తికస్తసిః" ఎన్బరితే వైయాకరణర్. అవతతర్థ='అవ' ఎన్నుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన తౄధాతువుక్కు లిణ్మధ్యమైకవచనమ్ "అవతేరిథ" ఎన్ఱు సిద్ధిక్కు మేయల్లదు "అవతతర్థ" ఎన్ఱు సిద్ధిక్కమాట్టాదెన్ఱుమ్, ఇవర్ తామే అతిమానుషస్తవత్తిల్ "అబ్ధౌ న తేరిథ" ఎన్ఱుమ్, భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే ఉత్తరశతకత్తిల్ "మనుజసమయం కృత్వా నాథావతేరిథపద్మయా" ఎన్ఱుమ్ ప్రయోగిత్తరుళినార్కళెన్ఱుమ్, ఆకవే "అవతతర్థ" ఎన్గిఱ ఇన్దప్రయోగమ్ అపాణినీయమెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్ శిలర్; ఇవ్విడత్తిలే పెరియోర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి:—"ఆగమశాస్త్రమనిత్యమ్" ఎన్ఱు పల వైయాకరణర్కళ్ అభిప్రాయప్పట్టు "సాగరం తతర్థ కామస్య" ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళై ఉపపన్నమాక్కి యిరుప్పతాల్ అన్ద మతత్తైయుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్ తழுవినార్కళెన్నలామ్. పరిభాషేన్దుశేఖరత్తిల్ "ఆగమశాస్త్రమనిత్యమ్" ఎన్గిఱవిదై పూర్వపక్షకోటియిలేయాక్కి, మేలే, "తన్న - భాష్యే అదర్శనాత్" ఎన్ఱు ఖణ్డిత్తిరుక్కైయాలే ఇదుసమాధానమాకుమోవెన్ఱు శిలర్ శఙ్కిక్కక్కూడుమ్; పరిభాషేన్దుశేఖరోక్తి ఇవ్విషయత్తిలే అనాదరణీయమెన్ఱుకొణ్డాల్ వరువదోరు ప్రత్యవాయమిల్లైకిడీర్.

సమాశ్లేషకః=అభిలాషుకః, అభివర్షుకః ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళైక్కణ్డవర్కళ్ శ్లిషధాతువుక్కుమ్ ఉకఞ్ ప్రత్యయమ్ వరక్కూడుమెన్ఱెణ్ణి 'సమాశ్లేషుకః' ఎన్ఱు పఠమోదువర్కళ్; "లషపతపదస్థాభూవృషహనకమగమశౄభ్య ఉకఞ్" ఎన్ఱ పాణినిసూత్రమఱిన్దిలర్పోలుమ్.

ఇన్దశ్లోకమ్ పృథ్వీవృత్తమ్; "జసౌజసయలావసుగ్రహయతిశ్చ పృథ్వీగురుః" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౫)

శ్లో॥ సంశ్లేషే భజతాం త్వరాపరవశః కాలేన సంశోధ్య తాన్
ఆనీయస్వపదే స్వసఙ్గమకృతం సోఢుం విలమ్బం బత! ।
అత్రౌమ్యన్ క్షమిణాం వరో వరద! సన్నత్రావతీర్ణో భవేః
కింనామ త్వమసంశ్రితేషు వితరన్ వేషం వృణీషేతు తాన్ ॥

పదవురై.

హే వరద !=పేరరుళాళనే!
క్షమిణాం వరః త్వమ్ = పొఱుమైయాళికళుళ్ తలైవనాన నీ
భజతామ్=భక్తర్కళుడైయ
సంశ్లేషే=కలవియిల్
త్వరాపరవశః=మిక్కవుమ్ త్వరితనాయ్ (అతఏవ)
తాన్=అన్ద భక్తర్కళై
కాలేన=కాలక్రమమాక
సంశోధ్య=శీర్ తిరుత్తి
స్వపదే ఆనీయ=తనతు నిలైయిడమాకియ పరమపదత్తిలే కొణర్న్దు శేర్త్తుక్కొణ్డు (అల్లతు) ఉన్ అడి శేర్త్తుక్కొణ్డు
స్వసఙ్గమకృతం విలమ్బమ్ = అవర్కళై ఉన్నోడే అణైయచ్చెయ్వతిల్ ఏఱ్పడుకిఱ కాలవిళమ్బత్తై
సోఢుమ్=సహిప్పతఱ్కు
అక్షౌమ్యన్=వల్లవనల్లవాయ్
అత్ర=ఇవ్విరుళ్ తరుమాఞాలత్తిలే
అవతీర్ణో భవేః = పిఱన్దాయాకిల్ పిఱన్దిరుక్కిడాయ్; (అత్తైప్పఱ్ఱి నాన్ ఒన్ఱుమ్ కేట్కవరవిల్లై)
కిన్తు=పిన్నైయోవెన్నాల్,
అసంశ్రితేషు=అనాశ్రితర్కళిడత్తిల్.
వేషమ్=ఉనతు దివ్యవిగ్రహత్తై
వితరన్=అనుభావ్యమాకక్కొడానిన్ఱవనాయ్
తాన్=అవర్కళైయుమ్
వృణీషే=తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱుకిన్ఱాయే
(ఇదమ్) కింనామ?=ఇతు ఎన్నకొల్?

[సంశ్లేషఇత్యాది.] కీழ్ శ్లోకత్తిల్ శొన్న సౌశీల్యమ్ అనాశ్రితర్ పక్కలిలుమ్ వీఱుపెఱ్ఱువిళఙ్గుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ ఇత్తిల్. ఎమ్పెరుమాన్ ఒరుచేతననై తన్ తిరువడిత్తామరైకళిలే అత్తాణిచ్చేవకత్తుక్కు ఆళాక్కిక్కొళ్ళత్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱినాల్ అన్ద భగవన్మనోరథమ్ అప్పోతే శడక్కెనత్తలైక్కట్టువతొన్ఱల్ల; "జన్మా

న్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞాన సమాధిభిః । నరాణాం క్షీణపాపానాం కృష్ణే భక్తిః ప్రజాయతే” ఎన్ఱుమ్ “ఒన్ఱినిన్ఱునల్ తవమ్ శెయ్తు ఊఴి యూఴితోఱెలామ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే జన్మాన్తర సహస్రఙ్గళిలే త్రివిధపరిత్యాగపూర్వకమాక భగవత్సమారాధనరూపేణ అనుష్ఠితఙ్గళాన సత్కర్మఙ్గళాలే “శుచీనాం శ్రీమతాం గేహే యోగభ్రష్టోభిజాయతే । అథవా యోగినామేవ కులే భవతి ధీమతామ్.” ఎన్ఱుమ్ “జనిత్వాహం వంశే మహతి జగతిఖ్యాతయశసాం శుచీనాంయుక్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తత్త్వవిత్తుక్కళాయ్ పరమయోగికళెన్ఱు జగత్ప్రసిద్ధరానవర్కళుడైయ కులఙ్గళిలే పిఱన్దు “తెరిత్తెఴుతి వాశిత్తుమ్ కేట్టుమ్” ఎన్గిఱపడియే భగవద్విషయత్తై అనుసన్ధిత్తు తద్విషయమాన శబ్దఙ్గళై ఎఴుతువతు వాశిప్పతు పిఱర్ శొల్లక్కేట్పతాయ్క్కొణ్డు ఇన్ద శాస్త్రాభ్యాసముఖేన పిఱన్ద తత్త్వజ్ఞానత్తైయుడైయరాయ్ “కుళిత్తు మూన్ఱనలై యోమ్బుమ్” ఎన్గిఱపడియే ఉపాసనాఙ్గమాన నిత్యకర్మానుష్ఠానోపయుక్తమాయిరున్నుళ్ళ కాయశుద్ధ్యర్థమాన స్నానత్తైప్పణ్ణి సన్ధ్యావన్దన గాయత్రీజపమెన్న, దేవయజ్ఞ పితృయజ్ఞ భూతయజ్ఞ మనుష్యయజ్ఞ బ్రహ్మయజ్ఞఙ్గళాకిఱ పఞ్చ మహాయజ్ఞమెన్న, అధ్యయనాధ్యాపన యజనయాజన దానప్రతిగ్రహఙ్గళాకిఱ షట్కర్మఙ్గళెన్న, ఇప్పడి యిరున్దుళ్ళ నిత్యనైమిత్తిక కర్మానుష్ఠానఙ్గళాల్ పరిపూర్ణరాయ్, “శారుప్పిడైయేనిన్ఱుమ్ పునల్కుళిత్తుమ్ ఐన్దు నెరుప్పిడైయే నిఱ్కవుమ్” ఎన్ఱుమ్ “వీఴ్కనియు మూఴ్ఇలైయుమెన్ను మివైయేనుకర్న్దుడలమ్ తామ్వరున్ది” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే నిత్యకర్మాదికళై అవికలమాక అనుష్ఠిక్కైయాలే తపశ్చర్యాయోగ్యరైపిఱన్దవాతే కాయశోషణార్థమాక అశనత్తై

క్కుత్తైత్తు ప్రాణధారణత్తుక్కు త్తక్కవళవాక్కి ఉష్ణకాలఙ్గళిల్ పర్వతాగ్రత్తిలుమ్ పఞ్చాగ్నిమధ్యత్తిలుమ్ నిన్ఱుమ్ శీతకాలఙ్గళిల్ అగాధక్కయమాన తటాకఙ్గళిలే ముழుకిక్కిడన్ను జీర్ణపర్ణఫలాశనరాయుమ్ ఇప్పడి తపశ్చర్యైయాలే శరీరత్తై శోషిప్పిత్తు కీழ్ చ్చొన్న కర్మానుష్ఠానత్తాలే - తిలత్తైలవత్ ఆత్మావోడే పిరిక్క వొణ్ణాతపడి పొరున్దిక్కిడన్ద పాపఙ్గళై "ధర్మేణపాపమపనుదతి" ఎన్గిఱపడియేపోక్కి, ఇప్పడి ప్రతిబన్ధకపాపనివృత్తియాలే మనశ్శుద్ధిహేతువాన వివేకవిమోకాభ్యాసక్రియా కల్యాణానవసాదానుద్ధర్షఙ్గళాకిఱ వివేకాదిసప్తకముమ్ శమదమాదికళుమ్ అభివృద్ధమాక, "ఈనమాయవెట్టునీక్కి" ఎన్ఱు అవిద్యాదికళ్ ఐన్దుమ్ శరీరసమ్బన్ధప్రయుక్తమాన తాపత్రయముమాకిఱ ఎట్టైయుమ్పోక్కి, కామక్రోధలోభమోహమదమాత్సర్య అజ్ఞాన అసూయైకళాకిఱ ఎట్టైయుమ్ తులైత్తు అహింసాద్యష్టవిధపుష్పఙ్గళైయుమిట్టు అల్లుమ్పకలుమ్ భగవత్సమారాధనత్తైచ్చెయ్తు ఇప్పడి నిత్యకర్మానుష్ఠానమ్ తొడఙ్గి భగవదారాధనపర్యన్తమాకప్పణ్ణుమ్ కర్మానుష్ఠానత్తాలుమ్ భగవద్గుణానుసన్ధానత్తాలుమ్ "కషాయేః కర్మభిః పక్వే తతోజ్ఞానం ప్రవర్తతే" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానయోగార్హమామ్బడి మృదితకషాయరాకైయాలే పరిశుద్ధాన్తఃకరణరాయ్ ఎమ్బెరుమానై "కణ్గళ్ శివన్దు పెరియవాయ్" ఎన్గిఱపాట్టిల్ శొల్లుకిఱపడియే అవయవశోభై ఆభరణశోభై ఆయుధశోభైకళోడేకూడి కాళమేఘనిభశ్యామమాయిరున్తుళ్ళ దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తుడనే హృదయకమలత్తిలే ధ్యానమ్పణ్ణి, అన్ద ధ్యానత్తుక్కు విచ్ఛేదముమ్ విస్మృతియుమిన్ఱిక్కే సర్వకాలముమ్ విషయాన్తరఙ్గళా లపహృతమాకాతప్రేమ న్తైయుడైయరాయ్ తత్సంశ్లేష విశ్లేషైకసుఖదుఃఖరామ్బడి ధ్రువానుస్మృతి

యాయ్ అతు తాన్ ప్రత్యక్షసమానాకారమాయ్ దేశవిశేషత్తిలనుభవిక్కైయుమ్ కాణ్కైక్కొణ్డిరుక్కుమ్బడి పరమప్రయోజనమాయ్ వేదనమెన్ఱుమ్ ఉపాసనమెన్ఱుమ్ సేవైయెన్ఱుమ్ ధ్యానమెన్ఱుమ్ ఏవమాదిశబ్దఙ్గళాల్ శొల్లప్పడుకిఱ భక్తియానతు "ఉభయపరికర్మితస్వాన్తస్య" ఎన్గిఱపడియే కర్మజ్ఞాన సంస్కృతాన్తఃకరణనుక్కుప్పిఱక్కుమత్తాన్ఱాకైయాలే - ఇవ్వళవు అరుమైయానభక్తి విళైయప్పెఱ్ఱవనేయిత్తేనలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలే పోయ్ప్పుకప్పెఱువాన్; ఇతు తాన్ స్వల్పకాలత్తిలే నిష్పన్నమాకక్కడవత్తిత్తే. ఇన్ద క్రమత్తాలే చేతనర్కళ్ పరమపదత్తేఱ వరుమళవుమ్ పార్త్తిరుక్కుమ్బడియాన విళమ్బసహిష్ణుత్వమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లై యెన్గిఱతు - పూర్వార్ధత్తాలే.

[భజతాం సంశ్లేషే] "భోగదశైయిలే ఈశ్వరనప్పిరిక్కుమ్బాతు" ఎన్ఱిత్తే నమ్మాచార్యర్కళరుళిచ్చెయ్వతు; "కిమపి కిమపిమన్దం మన్దమాసత్తియోగాదవిరళితకపోలం జల్పతోరక్రమేణ। అశిథిలపరిరమ్భవ్యాపృతైకైకదోష్ణోః అవిదితగతయామా రాత్రిరేవవ్యరంసీత్." [ఉత్తరరామచరితే] ఎన్ఱు దమ్పతివిషయఙ్గళిలే పేశువతెల్లామ్ అత్యల్పమెన్నుమ్బడియిత్తే ఎమ్బెరుమాన్ ఆశ్రితర్కళోడేకలన్దు పరిమాఱప్పుక్కాలిరుక్కుమ్బడి. అతుత్తోన్ఱవాయ్త్తు "సంశ్లేషే" ఎన్ఱతు ఇఙ్గే.

[త్వరాపరవశః] ఒన్ఱిలే ఒరుత్తనుక్కు అనుబుభూషైయుణ్డానాల్ అభినివేశముమ్ విఞ్జిక్కిడన్దతాకిల్ క్రమప్రాప్తిపార్త్తిరుక్కప్పోకాత్తే. "తావివైయమ్కొణ్డ తడన్దామరైకళుక్కు కూవిక్కొళ్ళుమ్కాలమిన్నమ్ కుఱుకాతో" ఎన్ఱు ఇత్తలై తుడిక్కుమతుక్కు మేఱ్పడవాయ్త్తు అత్తలై తుడిప్పతు.

[కాలేన సంశోధ్యతానిత్యాది.] ద్వీపాన్తరత్తిలే పక్వమాన తోరు ఫలత్తై స్వదేశత్తిలే భుజిక్కవిరుమ్బువానొరువన్ అతిఘ్న వేణ్డియ సంస్కారఙ్గళ్ పలవఱ్ఱైయుమ్ అడైవే శెయ్తు నెడుఙ్గాలమ్ పరిశ్రమప్పట్టాలితే అభీష్టమ్సిద్ధిప్పతు; అత్తనైవిళమ్బత్తై ప్పొఱుక్కమాట్టానాకిల్ స్వదేశత్తైవిట్టొఴిన్దు అన్ద ఫలముళ్ళవిడత్తే శెల్లవేణ్డుమిత్తనైయితే. అప్పడియే "జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్" ఎన్ఱు కొణ్డు విరుమ్బుప్పడుమ్ జ్ఞానిచేతనర్కళై అనుభవిక్క విరుమ్బుకిన్ఱ పరవాసుదేవన్ అవర్కళై సంస్కారక్రమత్తినాలుమ్ కాలక్రమత్తినాలుమ్ వరప్పార్త్తిరుక్కుమ్ విళమ్బమ్పొఱాతవనాయ్ స్వదేశత్తై విట్టుక్కొణ్డు అవర్కళ్ వాఴుమిడమాన ఇరుళ్తరుమాఞాలత్తిలే తానే అడియిట్టు వన్దరుళినాన్ తత్సంశ్లేషత్తిలుళ్ళ చాపలాతిశయత్తాలే. ఇప్పడి ఆశ్రితజనసంశ్లేషత్తిల్ అభినివేశాతిశయత్తాలే ఓడివన్దు అవతరిత్తాయాకిల్ ఇతుపఱ్ఱి ఉనక్కు పర్యనుయోగమ్ పణ్ణువారారుమిల్లై; ఆశాపాశత్తాలే శెయ్తామెన్ఱిట్టు అతుతన్నిల్ కామచారానుజ్ఞైపణ్ణక్కడవోమెన్గిఱార్ [అత్రావతీర్ణోఽభవః ఎన్ఱుమళవాలే.]

[కిం నామేత్యాది.] ఆశ్రితజనసంశ్లేషచాపలత్తాలే నీ ఇఙ్గే వన్దు పిఱన్దతిల్ యాతొరు విప్రతిపత్తియుమ్ పణ్ణుకిన్ఱిలోమ్. వన్దు అవతరిత్తవిడత్తిలే ఉనవాత కంసశిశుపాలాదికళుక్కుమ్ ఉన్నుడైయ దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తై అనుభవయోగ్యమాక్కిత్తన్దు అన్దప్పడుపావికళైయుమ్ తిరువడిశేర్త్తుక్కొణ్డాయెన్బతు యాతొన్ఱుణ్డు, ఇతు ఎన్కొల్! ఎన్ఱు ఇతుతన్నిలే పోర విప్రతిపన్నరాయిరానిన్ఱోమ్ కాణన్గిఱార్.

[అసంశ్రితేషు వేషంవితరన్ తాన్ వృణీషే-ఇదం కింనామ?]
"వైతునిన్నైవల్లవా పఴిత్తనర్క్కుమ్ మాఱిల్పోర్, శెయ్తు

నిన్న శెన్ఱిత్తియిల్ కణ్డవర్ కట్కుమవన్దునై, ఎయ్‌తలాకుమేన్బర్'
[తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్] ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తార్ తిరుమழிశైప్పిరాన్.
"భగవచ్ఛక్రేణవ్యాపాదితః తత్ స్ఫురణాద్దగ్ధాఖిలాఽఘసఞ్చయః భగ
వతా అన్తముపనీతః తస్మిన్నేవ లయముపయయౌ." [శ్రీవిష్ణు
పురాణే. ౪ - ౧౫ - ౧౫] ఎన్ఱార్ పరాశరభగవాన్; ఆనాల్ ఇవై
యెల్లామ్ తిరువుళ్ళప్పడి "తాన్ వృణీషే" ఎన్గిఱార్. [ఇదం
కిం నామ?] ఉన్నుడైయ నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యమ్ కిడైయాదియ
ప్పిరుకప్పోకాల్ 'ఉకన్దార్, ఉకవాతార్' ఎన్ఱు వాశివైయాతే
ఎల్లారైయుమ్ ఒక్కత్తిరువుళ్ళప్పడి ఉనక్కు అపడి ఎన్కోల్! ఎన్ఱు
తలైశీయ్కిఱార్. "నిరఙ్కుశస్వభావస్వాతన్త్ర్యవతో భవతః అనా
శ్రిత శిశుపాలాదివిషయ సౌశీల్యముపరిదృశ్యమానాతిశయ మిత్యా
శయః." ఇతి సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

"అవతీర్ణోఽభవేః" ఎన్ఱవిడత్తిలుక్కు "కృతావతారోఽభూః"
ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా పొరుళురైత్తతు ప్రామాదికమెన్న
వేణుమ్. లిఙ్ రూపత్తుక్కు భూతకాలార్థమ్ కొళ్ళక్కూడాతితే.
శిలర్ 'భవేః' ఎన్ఱవిడత్తుళ్ళ విసర్గత్తై యొழிత్తు "భవే" ఎన్ఱు
పాఠమాక్కి 'అత్ర భవే అవతీర్ణః'=ఇన్ద సంసారభూమియిలే అవ
తరిత్తాయ్ ఎన్ఱు పొరుళామెన్బర్. ఇతెల్లామ్ లిఙ్ రూపమ్ ప్రయో
గిత్తరుళిన ఆళవన్దారుడైయ హృదయభఙ్గియై యఱియాతారుడైయ
స్వచ్ఛన్దోపన్యాసమామ్. లిఙ్ లకారత్తుక్కుళ్ళ అనేకార్థఙ్గళిల్
కామచారానుజ్ఞై ఎన్ఱొరు అర్థముణ్డు; అవ్వర్థమేయామిత్తు ఇఙ్గే
వివక్షితమ్; అతావతు - ఉన్ ఇష్టప్పడియే నీ అవతరిత్తుక్కొళ్
కిడాయ్ ఎన్ఱపడి. "భజత్సువాత్సల్యవశాత్సముత్సుకః ప్రకామ
మత్రావతరేవరప్రద!" ఎన్ఱు మేలేయుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌వర్. ఆక

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ - ఎమ్బెరుమాన్ తిరునాట్టైవిట్టు సంసారభూమియిలే తిరువవతరిత్తరుళిన విషయత్తిలే కామచారానుజ్ఞైయుమ్, ఉకవాతారైయుముట్పడ ఉయ్‌విత్తవిషయత్తిలే హేతుప్రశ్నముఖేన ఎమ్బెరుమానుడైయ నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యవైభవత్తై వెళియిట్టపడియుమ్ విళఙ్గియతామ్.

ఇన్ద శ్లోకమ్ శార్దూలవిక్రీడితవృత్తమ్; "సూర్యాశ్వైర్మసజస్తతాస్సగురవశ్శార్దూలవిక్రీడితమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. (౬౬)

శ్లో॥ వరద! యది న భువ్యవాతరిష్యః
శ్రుతివిహితాస్త్వదుపాసనార్చనాద్యాః ।
కరణపథవిదూరగే సతి త్వయి
అవిషయతానికృతాః కిలాభవిష్యన్ ॥ ౬౭ ॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!
భువి = ఇన్నిలత్తిలే
అవాతరిష్యోయది = నీ అవతరియాతిరున్దిట్టాయాకిల్
త్వయి = (పరవ్యూహాన్తర్యామ్యాకారనాయిరుక్కుమ్) నీ
కరణపథ విదూరగే సతి } ఇన్ద్రియమార్గత్తుక్కు దూరస్థనాయిరుక్కుమళవిల్

శ్రుతివిహితాః = వేదఙ్గళిల్ విధిక్కప్పట్టుళ్ళ
త్వదుపాసన అర్చనాద్యాః = } ఉన్నైయుపాసిత్తల్ ఆరాధిత్తల్ ముతలియ క్రియైకళ్
అవిషయతా నికృతాః } నిర్విషయఙ్గళాయొழிన్దవాలే తిరస్కృతఙ్గళాక
అభవిష్యన్ కిల = ఆయ్‌విడుమత్తనైయిఱే.

[వరద! యదీత్యాది.] ఇఙ్ఙనే ఎమ్బెరుమాన్ అవతారమ్ శెయ్‌తరుళావిడిల్ శ్రుతిస్మృత్యాది సకలశాస్త్రఙ్గళుమ్ నిర్విషయఙ్గళాయొழிయుమెన్ఱు శొల్లి అవతారత్తిన్ ఆవశ్యకత్తైయె అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

[హే వరద! త్వం భువి నావాతరిష్యోయది] పేరరుళాళనే! దేవరీర్ ఇన్ద భూమణ్డలత్తిలే రామకృష్ణాదిరూపేణ తిరువవతరియా తొళిలియిల్. [అతఏవ త్వయి కరణపథవిదూరగేసతి] పరవ్యూహా న్తర్యామిరూపేణనిన్ఱ ఇన్ద్రియమార్గత్తుక్కు అణిత్తాకాతేఅవ్వ రుకుషట్టాల్. "అప్పాల్ ముతలాయ్నిన్ఱ అళప్పరియవారముతు" ఎన్ఱపడియే లీలావిభూతిక్కు అప్పాలిట్టిరుక్కిఱ పరత్వమానతు అణ్డత్తుక్కు ప్పుఱమ్బే పెరుకిక్కిడక్కిఱ ఆవరణజలమ్పోలేయాయ్, "పాలాళి నీ కిడక్కుమ్ పణ్బైయామ్ కేట్టేయుమ్" ఎన్ఱపడియే కేట్టిరుక్కుమిత్తనైయల్లతు శెన్ఱు కాణవరితాయ్ప్పడి యిరుక్కిఱ వ్యూహమానతు పరత్వమ్పోలే అతివిప్రకృష్టమన్ఱిక్కే యిరున్దా లుమ్ తృషార్తనుక్కు దుష్ప్రాపమాన పాఱ్కడల్పోలేయాయ్, కణ్ణు పన్ఱి వేణుమెన్ఱు ఆశైప్పట్టవనుక్కు హృదయత్తిలే యిరుక్కచ్చేయ్తేయుమ్ "కట్కిలీ!" ఎన్ఱపడియే కణ్ణుక్కు విషయ మన్ఱిక్కే అష్టాఙ్గయోగరూప మహాయత్నత్తాలే కాణవేణ్డుమ్పడి యాన అన్తర్యామిత్వమానతు – తృషార్తనుక్కు కొట్టుమ్ కున్దా లియుమ్ కొణ్డుకల్లినాలల్లతు కుడిక్కక్కిడైయాత భూగతజలమ్పోలే యాయ్ – ఇప్పడి ఇవైయెల్లామ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు ఉఱు ప్పన్ఱిక్కే యొళిలికైయాలే "మణ్మీతుళల్వాయ్" ఎన్ఱపడియే పెరుక్కాఱు పెరుకినాప్పోలే భూమియిలే అవతరిత్తు సఞ్చరిత్తరుళా తొళిన్దాల్ శాస్త్రఙ్గళిలే "నిదిధ్యాసితవ్యః" ఎన్ఱుమ్ "అర్చయేత్" ఎన్ఱుమ్ "ప్రణమేత్" ఎన్ఱుమ్ "నిత్యంప్రదక్షిణీకుర్యాత్" ఎన్ఱుమ్ విధిక్కప్పట్టుళ్ళ ఉపాసనార్చన ప్రదక్షిణనమస్కార ప్రభృతికళాన వళిపాడుకళుక్కు విషయమిన్ఱిక్కే యొళిలియుమితే యెన్ఱిఱార్. మనుష్యర్కళైనోక్కి ప్రవర్త్తిత్త శాస్త్రఙ్గళిలే విహితఙ్గళాయుళ్ళ

విధికళుక్కు ఒరువిషయమ్ కిడైయాతేపోనాల్ అన్ద శాస్త్రఙ్గళ్ * జరద్గవాదివాక్యార్థమ్పోలే వ్యాహతార్థఙ్గళామిత్తే; "శ్రుతిః స్మృతిర్మమైవాజ్ఞా" ఎన్ఱ తిరుముకప్పాశురముమ్ పఴుతేయామత్తనై యిత్తే. అజ్ఞానాకామైక్కాకవాయ్త్తు త్తిరువవతారఙ్గళ్ శెయ్తరుళిఱ్ఱు. "సింహాద్రినాథ! తవవాఙ్మనసాతివృత్తంరూపం త్వతీన్ద్రియముదాహరహస్యవాణీ। ఏవఞ్చనత్వమిహచేత్సమవాతరిష్యస్త్వద్ జ్ఞానభక్తివిధయోఽద్య నుధాభవిష్యన్." ఎన్ఱు సున్దరబాహుస్తవత్తిలు మరుళిచ్చెయ్తార్. "ధృతినియమనరక్షావీక్షణైశ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికిత్స్యాన్ ప్రాణినః ప్రేక్ష్యభూయః। సురమనుజతిరశ్చాం సవర్ణాతుల్యధర్మాత్వమవతరసిదేవ్యోఽజోపిసన్నవ్యయాత్మా." ఎన్ఱు ఇన్ద అవతారహేతువైయే ప్రకారాన్తరేణ భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తార్.

ఓరణ్డైవిలే ఎణ్ణువాఱడఙ్గైక్కుళ్ళైవార్ పిళ్ళైమెన్బారొరువర్ జీయర్పాడే విణ్ణైకొణ్ణు "అనుజనురనురూపరూపచేష్టా నయదిసమాగమమిన్దిరాఽకరిష్యత్। అసరసమథవాఽప్రియమ్భవిష్ణు ర్ధ్రువమకరిష్యతిరఙ్గరాజనర్మ." ఎన్ఱు శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలుమ్, "యదిమనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తేరనుజనురనురూపాదేవి! నావాతరిష్యః। అసరసమభవిష్యన్నర్మనాథస్యమాతః! దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాక్షి!." ఎన్ఱు శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలుమ్ భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్కిఱపడిపార్త్తాల్ ఎమ్బెరుమానుడైయ శృఙ్గారకలావిలాసవైదగ్ధ్యత్తై ప్పుష్ప పడుత్తామైక్కాకవే పిరాట్టి తిరువవతరిత్తరుళినతెన్ఱిఱార్; పిరాట్టియినవతారత్తుక్కు ఇతుహేతువానాల్ ఇప్పడియే భగవదవతారత్తుక్కుమ్ హేతు పిరాట్టియిన్ నర్మవైదగ్ధ్యత్తై ప్పుష్పతాక్కవొణ్ణామై ఎన్నక్కూడాతో? శాస్త్రవిధికళ్

పల్రుతాకామైక్కాక అవతరిత్తానెన్బానేన్? ఎన్ఱుకేట్క; "పిరాట్టియినవతారమ్ భగవదవతారానువిధాయియెన్ఱు శాస్త్రమ్ శొల్లుకైయాలే అజ్గు అజ్ఞనేశొల్లవడుక్కుమ్; భగవదవతారమ్ పిరాట్టియినవతారత్తై ప్పిన్ శెల్లుమతల్లామైయాలే అజ్ఞనేశొల్లవొణ్ణాతుకాణ్; శాస్త్రవిధికళ్ నిర్విషయమాకామైక్కాక ఎన్నుమితువే శాలప్పొరున్దుమ్ కిడాయ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్.

ఇజ్గే "వరద! యదినభువ్యవాతరిష్యః" ఎన్ఱతు విభవావతారత్తై యుద్దేశిత్తు అరుళిచ్చెయ్తతల్లవెన్ఱుమ్, దేవాధిరాజరూపేణ నిన్ఱ అర్చావతారత్తైయే ఉద్దేశిత్తుచ్చొల్లిన్ఱెన్ఱుమ్ శిలర్ శొల్లువర్కళ్. కీళుమ్మేలుమ్ విభవావతారప్రకరణమాకవే శెల్లుకైయాలే ప్రకరణవిరుద్ధమాకచ్చొల్లుమతు అనాదరణీయమామ్.

"అవాతరిష్యః - అభవిష్యన్" = లృఙ్రూపమ్; హేతుహేతుమద్భావో క్తిస్థలమాకైయాలే. "కరణపథవిదూరగే" ఎన్ఱవిడత్తిల్ కరణశబ్దత్తాలే చక్షురిన్ద్రియముమ్ త్వగిన్ద్రియముమ్ ప్రాధాన్యేనవివక్షితమెన్బర్. చక్షుస్త్వగిన్ద్రియజ్గళుక్కు గోచరియాతొళిన్దాలుమ్ మానసమాన ఉపాసనత్తుక్కు క్కుఱైయిల్లామైయాలే "ఉపాసనార్చనాద్యాః అవిషయతానిక్రుతాః కిలాభవిష్యన్" ఎన్ఱు ఉపాసనత్తైయుమ్ శేర్త్తుచ్చొల్లుకిఱపడి యెజ్ఞనేయెన్నిల్; ఎన్ఱుమ్ కణ్ణుక్కు విషయమాకాతతొరువస్తువై యారుమ్ ఉపాసిక్క విరుమ్బర్కళిఱే. గగనారవిన్ద శశవిషాణాదికళ్పోలే భగవత్తత్త్వమ్ తుచ్ఛమెన్ఱు నినైక్కప్పెఱ్ఱాల్ పిన్నై అతునై ఉపాసిక్క ఎజ్ఞనే విరుమ్బక్కూడుమ్? ఆకవే ఉపాసనత్తుక్కుమ్ చక్షుర్విషయత్వమ్ ఇన్ద్రియమైయాతత్తాకైయాలే ఉపాసనత్తైయుమ్ కూట్టి యరుళిచ్చెయ్తార్.

[అవిషయతానికృతాః] ఒరు పణ్డితమ్మన్యన్ రోగాభిభూతనాయ్ ఒరు మరుత్తువన్ పాడే శెన్ఱు కైకాట్టి అననుమ్ కైపార్త్తు ఒరు ఔషధత్తైక్కొడుక్కుమళవిలే "ఇత్తై స్వీకరిక్కుమిడత్తిల్ పథ్యమేతావతు ఉణ్డో!" ఎన్ఱు రుగ్ణన్ కేట్క, "ఒన్ఱుమిల్లై, మణిక్కు ఒరుముఱై తోయపానమ్ స్వీకరిక్కక్కడవాయ్" ఎన్ఱు వైద్యన్ శొల్ల, ఇవన్ఱాన్ పణ్డితమ్మన్యనాకైయాలే తోయపానశబ్దార్థత్తై అఱియాతవనాయిరున్దుమ్ అతువేన్? ఎన్ఱు కేట్టఱియ లజ్జిత్తు, తోయపానమెన్ఱు ఒరు మరున్దుపదార్థ మిరుక్కక్కూడుమ్, కడైకళిల్ విచారిత్తాల్ కిడైక్కుమతు, ఇవనైక్కేట్పానేన్ ఎన్ఱు తూష్ణీమ్ వన్దువిట్టు, పిఱకు ఊరారిడత్తిలుమ్ కడైకళిలుమ్పోయ్ విచారిక్కప్పుకుమళవిలే తోయపానమెన్బతై తోపయానమెన్బతాక మరుణ్డు స్మరిత్తు "శిఱితు తోపయానమ్ కిడైక్కుమో? కొఞ్చమ్ తోపయానమ్ ఇరుక్కుమో?" ఎన్ఱు తిఱిన్దుకిడన్దవాఱల్ తోఱుమ్ పుక్కుప్పుక్కు విచారిత్తుక్కొణ్డుపోయ్ కడైశియాక తోపయానమెన్ఱొరువస్తువే అసత్తెన్ఱుమ్ అన్ద తుచ్ఛవస్తువై స్వీకరిక్కుమ్బడివిధిత్త వైద్యనుడైయవార్త్తై నిర్విషయమాకైయాలే అవన్ పిరట్టుప్పేశువానొరువనెన్ఱుమ్ నిష్కర్షిత్తానామ్. అతుపోల, "భగవానై ఉపాసిక్కవేణ్డియతు, భగవానై ఆరాధిక్కవేణ్డియతు, భగవానైత్తిరువడితొళవేణ్డియతు, భగవానైచ్చరణ్ వలమ్ శెయ్యవేణ్డియతు" ఎన్ఱిప్పడికళిలే శాస్త్రఙ్గళిల్ ఓతిక్కిడప్పతఱ్కిణఙ్గ భగవానెన్బానొరువన్ ఎన్నైక్కుమ్ చక్షుర్విషయనాకాతేపోనాల్ * తోపయానకథాసధర్మావామత్తైయితే. అజ్ఞానాకామైక్కాక వాయ్త్తు

స్వ మేవ రూపం తత్తత్సజాతీయసంస్థానం స్వస్వభావమజహాదేవ కుర్వన్ తేషు తేషు లోకేష్వవతీర్యావతీర్య తైస్తై రారాధిత

దిష్టానురూపం ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్యం ఫలంప్రయచ్ఛన్ భూభారావతారణాపదేశేన అస్మదాదీనామపిసమాశ్రయణీయత్వాయావతీర్య ఉర్వ్యాంసకలమనుజనయన విషయతాంగతః" ఎన్ఱు గీతాభాష్యప్రవేశత్తిలే ఎమ్బెరుమానార్ అరుళిచ్చెయ్తపడియే తిరువవతరిత్తరుళినార్.

నవిద్యతేవిషయః యేషాంతే అవిషయాః; తేషాంభావః - అవిషయతా; తయానికృతాః. నికారమావతు తిరస్కారమ్; నికృతాః ఎన్ఱతు తిరస్కృతాః ఎన్ఱపడి. ఆక, అవిషయతానికృతాః ఎన్ఱతు - అసమ్బద్ధాః ఎన్ఱపడి.

ఇన్ద శ్లోకమ్ పుష్పితాగ్రావృత్తమ్; "అయుజి నయుగరేఫతో యకారో యుజిచ నజౌ జరగాశ్చ పుష్పితాగ్రా." ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౨)

శ్లో॥ యదపరాధసహస్రమజస్రజం
త్వయి శరణ్య! హిరణ్య ఉపావహాత్ ।
వరద! తేన చిరం త్వమవిక్రియః
వికృతిమర్భకనిర్భజనాదగాః ॥ ౬౩॥

పదవురై.

శరణ్య !=రక్షకనాన
హే వరద !=వరదనే !
హిరణ్యః=హిరణ్యకశిపువానవన్
త్వయి=ఉన్ విషయత్తిల్
అజస్రజమ్=సార్వకాలికమాన
యత్=యాతొరు
అపరాధసహస్రమ్=ఆయిరక్కణక్కాన అపరాధత్తై
ఉపావహాత్=శెయ్తానో,

తేన=అన్ద అపరాధసహస్రత్తాలే
చిరమ్=నెడునాళ్ వరై యిల్
అవిక్రియః=వికారమే ఉణ్డాకాతిరున్ద
త్వమ్=నీ
అర్భకనిర్భజనాత్=శిఱుకుళన్దైయాకియ ప్రహ్లాదనుక్కు నేర్న్ద నలివు కారణమాక
వికృతిమ్=మనోవికారత్తై
అగాః=అడైన్దాయ్.

[యదపరాధసహస్రమిత్యాది.] "ఈశ్వరనవతరిత్తుప్పణ్ణిన ఆనైత్తొఴిలకళెల్లామ్ భాగవతాపచారమ్ పొఱామైయెన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్వర్" ఎన్ఱు శ్రీవచనభూషణత్తిల్ పాశురమ్. అతావతు- సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే సర్వత్తైయుమ్ నిర్వహిక్కవల్ల సర్వశక్తియాన సర్వేశ్వరన్ తన్నై ఒయ్ఴియమాఱి ఇతరసజాతీయనాయవతరిత్తు కైకతొడనాయ్నిన్ఱు శెయ్త హిరణ్యరావణాది నిరసనరూప అతిమానుషచేష్టితఙ్గళెల్లామ్ ప్రహ్లాదన్ మహర్షికళ్ తొడక్కమాన అవ్వో భాగవతవిషయఙ్గళిల్ అవ్వవర్ పణ్ణిన అపచారమ్ సహియామైయాలే ఎన్ఱు నఞ్జీయరరుళిచ్చెయ్వరామ్. అవ్వర్థమేయాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్యప్పడుకిఱతు "యా ప్రీతిమన్యిసం వృత్తా మద్భక్తేషు సదాఽస్తు తే। అవమానక్రియా తేషాం సంహరత్యఖిలం జగత్" ఎన్ఱు భాగవతాపచారత్తిన్ క్రౌర్యత్తై ఎమ్బెరుమాన్దానే శోతవాయ్తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్తానిఱే.

[హే శరణ్య! వరద! హిరణ్యః త్వయి అజస్రజం యదపరాధసహస్రం ఉపావహత్, తేన (అపరాధసహస్రేణ) చిరం అవిక్రియః స్థిత స్త్వం అర్భకనిర్భజనాత్ వికృతిమగాః] ఎమ్బెరుమాన్ తన్నళవిలే తీరక్కఴియ అపరాధప్పడుమవర్కళైప్పొఱ్ఱి ఒన్ఱుమ్ కణిశియాన్; స్వాశ్రితర్ విషయత్తిల్ స్వల్పాపరాధమ్ పణ్ణువాన్ఱాకిలుమ్ అవనై అప్పోతే తలైయఱుత్తుప్పోకడువానిఱే ఇతిహాసపురాణఙ్గళిల్ ప్రసిద్ధియిరుప్పతు. ["త్వయి కిఞ్చిత్సమాపన్నే కిం కార్యం సీతయా మమ."] చక్రవర్త్తి త్తిరుమకనార్ ఎఴున్దరుళినిఱ్కైచ్చెయ్తే రావణన్ గోపురశిఖరత్తిలే వన్దు తోన్ఱినవాఱే 'రాజద్రోహియాన పైయల్ తిరుమున్బే నిఱ్కైయావతే?' ఎన్ఱు మహారాజర్ అవన్మేలే ఎఴప్పాయ్న్దు వెన్ఱువన్దపోతు ఇఙ్గనే అరుళిచ్చెయ్

కిత్తార్ – నీర్ మహారాజరాన తరమ్కుళైయ అవన్ ఒరువార్త్తై శొల్లుమాకిల్ నీర్ తేడిప్పోకిఱ శరక్కుత్తాన్ నమక్కు ఎన్ శెయ్య? ఎన్నారిఱే. ఇజ్జనేయిఱే ఆశ్రితవిషయత్తిలే ఎమ్బెరుమాన్ పక్షపత్తిరుప్పతు; “ప్రాణేభ్యోపిగరీయాంసః” ఎన్ఱు మ్బుఃయాన అన్ద భాగవతర్కళుక్కు ఒరుతీఙ్గు నేర్న్దాల్, తనక్కు త్తీఙ్గు నేరుమ్పోతు పిఱక్కుమ్ శీర్ఱమ్ కుళప్పడియెన్నలామ్పడియిఱే శీర్ఱమ్ పెరుకిచ్చెల్లుకిఱపడి. “సాగరం శరణంగతః” ఎన్ఱు సముద్రరాజనై శరణమ్పుకచ్చెయ్ తేయుమ్ అవన్ ముకమ్ కాట్టిర్ఱిలనాకి, “కోపమాహారయత్తీవ్రమ్” ఎన్నుమ్పడి శీర్ఱత్తై వరవఴైత్తుక్కొణ్డార్ పెరుమాళ్;—పిన్బు రావణనాలే తిరువడినోవుపట్టవాఱే “తతో రామోమహాతేజాః రావణేనకృతవ్రణమ్। దృష్ట్వాప్లవగశార్దూలం కోపస్యవశమేయివాన్.” ఎన్నుమ్పడి కోపమిట్టవఴైక్కానార్. ఇజ్జనేయిఱే భాగవతవిషయత్తిలే ఎమ్బెరుమానుక్కుళ్ళ పరివిన్ మికుతియిరుప్పతు.

హిరణ్యకశిపువానవన్ ఎమ్బెరుమాన్ఱిఱత్తిలే నేర్కొడు నేరే అపచారప్పట్టు త్తిరిన్దనాళ్కళ్ ఎణ్ణిఱన్దవైయుణ్డు; అన్నాట్కళిలే ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరువుళ్ళమ్ అవ్వరక్కనళవిలే శిఱితుమ్ వికరిక్కవిల్లై; * పళ్ళియిలోతివన్ద తన్ శిఱువన్ వాయిలోరాయిరనామమ్ ఒళ్ళియవాకిప్పోత ఆఙ్గతనుక్కు ఒన్ఱుమోర్ పొఱుప్పిలనాకి, ప్పిళ్ళైయైచ్చీఱివెకుణ్డునలిన్దా నెన్ఱఱిన్దవాఱే “నమ్మళవిలే ఎత్తనై తీమ్బునాయిరున్దాలుమ్ పొఱుత్తిరుప్పతోమ్; నమ్ముడైయనాన శిఱుక్కనై నలిన్దానెన్నా ఇని పొఱుత్తిరుక్కవో?” ఎన్ఱు ఆఱియిరుక్కమాట్టాతే అప్పోతేపన్దుళోన్ఱి ప్పుడైత్తానాయిన్ఱు.

" వరత్తాల్ వలినినైన్దు మాతవ! నిన్ పాదమ్
శిరత్తాల్ వణఙ్గానామెన్ఱే?—ఉరత్తినాల్
ఈరరియాయ్ నేర్వలియోనాయవిరణియనై
ఓరరియాయ్ నీయిడన్దతూన్. "

[ముతల్ తిరువన్దాతి - ౯౦.]

ఎన్ఱ పొయ్కైయాఴ్వార్ పాశురత్తై ఇన్దశ్లోకత్తోడే ఇణైత్తు నిర్వహిత్తరుళ్వర్. [మాతవ! నీ ఓరరియాయ్ ఇరణియనై ఊనిడన్దతు - (అవన్) నిన్ పాదమ్ శిరత్తాల్ వణఙ్గానామెన్ఱే?] శ్రియః పతియే! నీ నరసింహమాయ్ క్కిళర్న్దు హిరణ్యకశిపువై క్కిఴిత్తు ప్పోకట్టతు అవ్వరక్కన్ ఉన్నుడైయ పాదారవిన్దత్తిలే తలైశాయ్త్తిలన్ ఎన్ఱ కారణత్తినాలో? ఎన్ఱు ప్రశ్నగమనిక్కైయిలే తలైక్కట్టినార్ ఆఴ్వార్; అవరుడైయ తిరువుళ్ళత్తై వివరిక్కిఱారాయ్త్తు ఆఴ్వాన్. ఇప్పాశురత్తిఱ్కు వ్యాఖ్యానమరుళిచ్చెయ్త పూర్వర్కళ్—"నాట్టిల్ కణ్డఱియాత అద్వితీయమాన నృసింహమాయ్క్కొణ్డు అవనుడైయ మాంసళమాన పెరియశరీరత్తై ఆశ్రితవత్సలనాన నీ ఇడన్దు పోకట్టతు బ్రహ్మాదికళ్ కొడుత్తవరత్తాల్ వన్ద తన్మిడుక్కైక్కణక్కినైత్తు సర్వాధికనాన వున్నుడైయ తిరువడికళై త్తలైయాలేవణఙ్గి ఆశ్రయియాతేయిరున్దాన్ ఎన్ఱో; అన్ఱిఱే; శిఱుక్కనైక్కఱువినలిన్దానెన్ను మితుకొణ్డిఱేయెన్ఱపడి." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు ఇన్ద శ్లోకార్థత్తై అనుసన్ధిత్తిఱే. ఆఴ్వార్కళ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ ఓరోఅపదానఙ్గళై ప్పఱ్ఱి ప్పేశియరుళుమ్బోతు ఉత్తరమిన్నతెన్ను మిడత్తై వెళియిడామల్ తానే ప్రశ్నత్తైమాత్తిరమ్ పణ్ణి నూఱ్ఱమ్బోలే నిఱుత్తువర్కళ్; అవర్కళుక్కు వివక్షితమాన ఉత్తరత్తై ఆఴ్వాన్ ఇఱే వెళియిట్టరుళ్వతు. పెరియతిరువన్దాతియిల్ " శీరాల్ పిఱన్దు శిఱ

ప్పాల్ వళరాతు, పేర్ వామనాకాక్కాల్ పేరాళా !—మూర్ పార ప్పాల్ కి నీయుణ్డుమిఴన్ద పూమినీ రేల్పారి తే? శొల్లునీయామఱియచ్చూ ఴన్దు” ఎన్నుసూత్రమొ్బాలే అరుళిచ్చెయ్ తతై ఇవర్ తామ్ అతిమా నుషస్తవత్తిలే “ త్వన్నిమ్మితా జఠరగాచ తవత్రిలోకీ కింభిక్షణాది యమృతేభవతోదురాపా ?” ఎన్ను అనువదిత్తు, “ మద్యేతథాతున విచక్రమిషేజగచ్చేత్ త్వద్విక్రమైః కథమివశ్రుతిరఞ్చితాస్యాత్ ?.” ఎన్ను ఉత్తరార్థత్తాలే ఆఴ్వారుడైయ హృదయత్తై వెళియిట్టరుళి నార్. ఆఴ్వార్ వెళిప్పడైయాక అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళవర్ఱుక్కు ఆఴ్వార్ సూత్రమియఱ్ఱుమిడముమ్ణ్డు ; తిరువాయ్ మొఴియిలే “మఱ్ఱుజ్ఞాత వైనుతియ శక్కరసల్ వలత్తైయాయ్, తొఴుజ్ఞాతల్ కళిఅళిప్పార్ పుఴ్ప్పార్ న్దుతోన్ఱినై యే,మఱ్ఱుజ్ఞాతఞానమే పడైయాక మలరులకిల్, తొఴుమ్యార్ క్కళిత్తాల్ ఉర్ శుడర్ చ్చోతిమ్మత్తై యాతే? ” ఎన్ను వెళిప్పడైయాక అరుళిచ్చెయ్ తతఱ్ఱు ఇవర్ శ్రీ వైకుణ్ఠస్తవత్తిలే “విశ్వం ధియైవవిరచయ్య నిచాయ్యభూయః సఞ్జ హ్రుషస్నతిసమాశ్రితవత్సలత్వే । అజగ్మ్నవస్తవగజోత్తమ బృంహి తేన పాదంపరామమృశుషోపిచకామనీషా?” ఎన్ను సూత్రమియఱ్ఱి యరుళినార్. “యదపరాధసహస్ర” మెన్ఱిఱ ఇన్దశ్లోకత్తాలే పొయ్ కైయాఴ్వారుడైయ సూత్రత్తై వివరిత్తరుళినారాయ్ త్తు.

ఇన్దశ్లోకమ్ ద్రుతవిళమ్బితవృత్తమ్ ; “ద్రుతవిళమ్బితమాహ నభౌభరా” ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౮)

శ్లో॥ త్వామామనన్తి కవయః కరుణామృతాబ్ధే !
జ్ఞానక్రియాభజనలభ్య మలభ్యమన్యైః ।
ఏతేషు కేన వరదోత్తరకోసలస్థాః
పూర్వం సదూర్వమభజన్తహి జన్తవస్త్వామ్ ॥ ౬౯॥

పదవురై.

కరుణామృతాబ్ధే=అరుళాకిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడల్ పోన్ఱ

హేవరద!=వరదనే!

కవయః=(పరాశరపారాశర్యాదికళాన) పెరియోర్కళ్

త్వామ్=ఉన్నై

జ్ఞానక్రియా భజనలభ్యమ్ } జ్ఞానయోగ కర్మయోగ భక్తియోగఙ్గళాలే ప్రాప్యనాకవుమ్

అన్యైః=ఉపాయాన్తరఙ్గళినాలే

అలభ్యమ్=అప్రాప్యనాకవుమ్

ఆమనన్తి=ఓతినైత్తిరుక్కిఱార్కళ్;

పూర్వమ్=మున్పు [శ్రీరామావతారత్తిల్]

ఉత్తరకోసలస్థాః జన్తవః } ఉత్తరకోసలత్తిలుళ్ళ జన్తుక్కళ్

సదూర్వమ్=తృణముట్పడ

త్వాం అభజన్తహి=ఉన్నై అడైన్దనవే (అప్పడి అడైన్దతానతు)

ఏతేషు=కీళ్ చ్చొన్న కర్మజ్ఞాన భక్తి యోగఙ్గళిల్

కేన?=ఎన్న ఉపాయఙ్కొణ్డు?

[త్వామామనన్తీత్యాది.] చక్రవర్తి త్తిరుమకనారుడైయ నిర్హేతుక కృపావిభవత్తై అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్. నిత్యవిభూతియిలే నిత్యముక్తరోడే కూడియిరున్దు ఓరొన్ఱే నిరతిశయానన్దజనకమాన స్వరూపరూపగుణ విభూతికళెల్లావఱ్ఱైయుమ్ యుగపదేవ అనుభవిక్కైయాకిఱ పూర్ణానుభవమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు చ్చెల్లానిఱ్క అప్పోతప్పోతు వడివుఇట్టుమాఱినాప్పోలే పుతుక్కణిత్తు వరప్పణ్ణుమన్దవనుభవమొన్ఱుమ్ వడివిల్ శోఱ్ఱాతే దేశాన్తరగతనాన పుత్రర్పక్కలిలే పితృహృదయమ్ కిడక్కుమాపోలే దేశాన్తరస్థరాన సంసారికళ్ పక్కలిలే తిరువుళ్ళమ్మత్తై "స ఏకాకీ నరమేత" ఎన్నిఱపడియే ఇన్దసంసారిచేతన విశ్లేషాసహిష్ణువాయ్ ఇవర్కళోడే కలన్దు పరిమాఱుకైక్కు క్కరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుత్తు అవఱ్ఱైక్కొణ్డు అఱియవేణ్డుమవఱ్ఱైయఱిన్దు శెయ్యవేణ్డుమవఱ్ఱైచ్చెయ్తు తవిరవేణ్డుమవఱ్ఱైత్తవిర్న్దు ఇప్పడి వ్యాపరిక్కైక్కీడాన చిచ్ఛక్తిప్రవృత్తిశక్తి నివృత్తిశక్తికళాకిఱ శక్తివిశేషఙ్గళైయుమ్

కొండుత్తు ఇత్తనైయుమ్ శెయ్తు స్వామిత్వప్రాప్తితోఱ్ఱ ఇవర్కళై కణ్ణుక్కు విషయమాయ్నిఱ్కిల్ 'త్వం మే' ఎన్ఱాల్ సహియామల్ 'అహం మే' ఎన్నుమ్ స్వాతన్త్ర్యాత్తైయాలే 'ఎఙ్గళ్ కణ్ ముకప్పిల్ నీ ఒరుకాలుమ్ నిఱ్కక్కడవైయల్లై' ఎన్ఱు ఆజ్ఞైయిట్టు నిషేధిప్పర్కళెన్ఱునినైత్తు "న చక్షుషా పశ్యతి కశ్చనైనమ్" "కట్కిలి" ఇత్యాదిప్పడియే ఇవర్కళ్ కణ్ణుక్కు ఒరుకాలముమ్ విషయమాకామల్, తన్నైయుమ్ తాయైయుమఱియాతే కిడన్దుఴఙ్గుకిఱ ప్రజైయై వత్సలైయాన వళ్ తానఱిన్ద రక్ష్యరక్షకభావ సమ్బన్ధమడియాక ముతుకిలే యణైత్తుక్కొణ్డు కిడక్కుమాపోలే * అనాదిమాయయాసుప్తరాయ్ స్వస్వరూపపరస్వరూపఙ్గళిలొన్ఱైయుమఱియామల్ కిడక్కిఱ ఇచ్చేతనరై శేషియాన తానఱిన్ద రక్ష్యరక్షకసమ్బన్ధమే హేతువాక విడమాట్టాతే "య ఆత్మని తిష్ఠన్" ఎన్గిఱపడియే అన్తరాత్మత్వేన ఇవర్కళై స్పర్శిత్తుక్కొణ్డు ఇప్పడి అన్తరాత్మతయా అవస్థితనాన తాన్ ఇవర్కళై యొరుకాలుమ్ కైవిడాతే ధారకనాయ్క్కొణ్డు ధార్యభూతరాన ఇవర్కళ్ సత్తైయఴియామల్ నోక్కి సర్వావస్థైయిలుమివర్కళుక్కుత్తుణైయాయ్ "ఆదావీశ్వరదత్తయైవ పురుషః స్వాతన్త్ర్యశక్త్యా స్వయం తత్తత్కర్మచికీర్షణప్రయతనాన్యుత్పాదయన్ వర్తతే" [తత్త్వసారే] ఎన్గిఱపడియే అడియిలే తాన్ కొడుత్త జ్ఞాతృత్వరూపస్వాతన్త్ర్యశక్తియాలే స్వరుచ్యనుగుణమాక ప్రవృత్తికళైప్పణ్ణిక్కొణ్డుపోరుకైక్కు యోగ్యరాన ఇచ్చేతనర్ దుర్వాసనాబలత్తాలే పాపకర్మఙ్గళిలే ప్రవర్త్తిక్కుమళవిలుమ్ అన్తర్యామియాన తాన్ నినైత్తాల్ మీట్కలాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అప్పడి శెయ్యుమళవిల్ స్వాజ్ఞారూపశాస్త్రవినియోగమ్ అఴిమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱవుమ్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గమ్ వరుమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱవుమ్

మీట్కమాట్టాతే అనుమతిదాన నైష్ఫణ్యియుమ్, ఉదాసీననన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తే "ఇవర్కళ్ ఎక్కేటు కెట్టాలెన్న ?" ఎన్ఱిరుక్కు ముదాసీనరైప్పోలేయిరున్దుమ్ అతిల్ నిన్ఱువర్కళై మీట్కైక్కు ఉపాయచ్చొల్లిక్కొళ్ళ త్తక్కతొరునన్మైయాకిల అవకాశమ్కిడైక్క వర్ధియుణ్డో వెన్ఱు ఇడమ్పార్త్తుప్పోరుమళవిల్ శాస్త్రమర్యాదాను గుణమాకవాతల్ తానఱిన్దతాక ఆరోపిత్తుక్కొణ్డాతల్ ఇవర్కళై అసత్కర్మత్తిల్ నిన్ఱుమ్ మీట్కైక్కు అవకాశమాయిరుప్పతొరు నన్మైకాణాతమాత్రమేయన్ఱిక్కే అవ్వసత్కర్మఙ్గళిలే నన్మైయెన్ఱు పేరిట్టుక్కొళ్ళలావతొరు తీమైయుమ్ కాణాతే, అతావతు - పరహింసై శెయ్తుక్కొణ్డు తిరియానిఱ్కచ్చెయ్తే భగవద్భాగవత విరోధికళాయిరుప్పారై యాదృచ్ఛికమాకహింసిక్కై, విషయప్రవణనాయ్ భగవద్దాసికళై ప్పిఱ పఱ్ఱి ప్పలకాలుమ్ కోయిల్కళిలే పుకున్దుపుఱప్పడుక్కై, వయల్ తిన్ఱపశువై త్తొడర్న్దవాఱే అతు ఒరుకోయిలై వళైయవరుమాకిల్ అత్తైఅడిక్కైయిలుణ్డాన ఆగ్రహత్తాలే తానుమ్ అత్తైవళైయవరుక్కై, సిద్ధార్థమాక త్తిరునామఙ్గళై చ్చొల్లుక్కై ముతలానవై శిల ఉణ్డాకలామే, అవైయుమొన్ఱుమ్ కాణక్కిడైయాతే ఇప్పడి ఒరుప్రకారత్తాలుమ్ ఇవర్కళ్ పక్కల్ పఱ్ఱైక్కాణావిట్టాల్ "ఇతు నమక్కు క్కిడైప్పతొన్ఱల్ల; ఇత్తై ఇఴన్దోమ్" ఎన్ఱఴుతు కణ్ణనీరోడేమీళువతు, ఇప్పడిమీణ్డాఱ్పోలే మీణ్డువిషయైయన్ఱిక్కే ఇవర్కళై యుజ్జీవిప్పిక్కైక్కు అవకాశమ్ పార్త్తుత్తిరికిఱ తనక్కు అవకాశమ్ పెఱ్ఱవళవిలే 'ఎన్నాలే చ్చొన్నాయ్, ఏఱప్పేరై చ్చొన్నాయ్, ఎన్నడియారై నోక్కినాయ్, అవర్కళ్ విడాయై త్తీర్త్తాయ్, అవర్కళుక్కు ఒతుఙ్గనిఴలైక్కొడుత్తాయ్" ఎన్ఱాఱ్పోలే శిల అజ్ఞాతసుకృతఙ్గళై ఏఱిట్టు,-ఫలవాణియుమ్ శెయ్వానొరువన్ ఆరేనుమ్

పరీక్షైక్కుక్కాట్టినపడియై ఊరైకల్లిలేయురైత్తు ఒన్ఱుమ్ శోరాతపడి మెల్లుకాలేయొత్తియెడుత్తు నాళ్ వట్టత్తిలే 'కాల్ పానాయినిన్ఱు, కణ్ణుఙ్ఞుపానాయిన్ఱు' ఎన్ఱు తిరట్టుమాపోలే- ఒరుజన్మమ్ ఇరణ్డు జన్మత్తిళవన్ఱిక్కే చేతనరుడైయ జన్మపరమ్పరైకళ్ తోఱుమ్ "విడాయ్ తీర్త్తాయ్, ఒతుఙ్గనిఴలైక్కొడుత్తాయ్" ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాక్కుమ్ యాదృచ్ఛికమ్, "ఊరైచ్చొన్నాయ్, పేరైచ్చొన్నాయ్" ఎన్ఱాప్పోలేవరుమ్ ప్రాసఙ్గికమ్, "అడియారైనోక్కినాయ్" ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాకుమ్ ఆనుషఙ్గికమెన్నిఴ సుకృతవిశేషఙ్గళ్ శాస్త్రవిహితముమ్ చేతనవిదితముమన్ఱియిరుక్కత్తానేకల్పిత్తుమ్, కల్పితమాన అవైతన్నై ఒన్ఱై అనేకమాక్కియుమ్ నడత్తిక్కొణ్డుపోరుమవనాన ఈశ్వరనుడైయ సహజకారుణ్యవిభవమ్ శ్రీరామావతారత్తిలే నన్ఱు విళఙ్గినపడియై ఇస్సలోకత్తిలే అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్.

[కరుణామృతాబ్ధే!] కరుణైయాకిఱ అమృతత్తుక్కు కడల్ పోన్ఱవనే!. తేవపిరానాకిఱార్ తిరువరుళుక్కు ప్పిఱన్దకమెన్ను మిడమ్ 'పేరరుళాళర్' ఎన్నుమ్ తిరునామత్తాలేయే విళఙ్గుమిఱే. [కవయః] అప్రత్యక్షతత్త్వార్థ సాక్షాత్కారక్షమర్కళాన పరాశర పారాశర్యాదికళెన్నై. "కవిః క్రాన్తదర్శీ" ఎన్నక్కడవతిఱే. [త్వాం జ్ఞానక్రియాభజనలభ్యం అన్యైరలభ్యం చ ఆమనన్తి] జ్ఞానయోగ, కర్మయోగ, భక్తియోగఙ్గళాలే ఉన్నై ప్రాప్తిక్కలామత్తనై పోక్కి వేఱొన్ఱాలుమ్ ప్రాపిక్కలాకాతెన్గిఱార్కళ్. "కర్మణైవహిసం సిద్ధిమాస్థితా జనకాదయః" । "వర్ణాశ్రమాచారవతా పురుషేణ పరఃపుమాన్ । విష్ణురారాధ్యతే పన్థానాన్యస్తత్తోషకారకః." "భోక్తారంయజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ । సుహృదంసర్వ భూతానాం జ్ఞాత్వామాం శాన్తిమృచ్ఛతి." "తేషాంసతతయుక్తా

నాం భజతాం ప్రీతిపూర్వకమ్ । దదామి బుద్ధియోగం తం యేన మాముపయాన్తి తే." ఎన్ఱు - కర్మయోగజ్ఞానయోగఙ్గళుక్కుమ్ భక్తియోగత్తిఱ్కుప్పోలే స్వతన్త్రోపాయత్వమ్ శొల్లప్పట్టిరానిన్ఱతు. పరస్పరమ్ అఙ్గాఙ్గిభావమెన్బతు కర్మజ్ఞానభక్తికళ్ మూన్ఱుక్కుమ్ సాధారణమ్.

శ్రీగీతార్థసంగ్రహత్తిలే "కర్మయోగస్తపస్తీర్థదాన యజ్ఞాదిసేవనమ్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళ శ్లోకఙ్గళ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. [తపస్తీర్థదాన యజ్ఞాదిసేవనం - కర్మయోగః] తపశ్చరణ యజ్ఞానుష్ఠానాదికళై తత్తత్ఫలప్రాప్తియళవుమ్ ఆదరత్తోడుమ్ నియమత్తోడుమ్ నిరన్తరమాకప్పరిగ్రహిక్కై కర్మయోగమ్ [జ్ఞానయోగో జితస్వాన్తైః పరిశుద్ధాత్మని స్థితిః.] జితమనస్కర్కళ్ నిరన్తర చిన్తనరూపమాక పరిశుద్ధాత్మధ్యానత్తిలే ఊన్ఱియిరుక్కై జ్ఞానయోగమ్. [భక్తియోగః పరైకాన్తప్రీత్యా ధ్యానాదిషు స్థితిః] పరమపురుషనిడత్తిలే ఐకాన్తికమాన ప్రీతియోడే ధ్యానార్చనప్రణామాదికళిలే నిలైత్తిరుక్కై భక్తియోగమ్. ఇతఱ్కుమేల్ ఒరుశఙ్కై; అతావతు - కర్మయోగత్తిలుమ్ ఆత్మజ్ఞానముమ్ ఆరాధ్యప్రీతియుమ్ అనువర్తిత్తుచ్చెల్లుకిఱతు; జ్ఞానయోగిక్కుమ్ అన్తఃకరణశుద్ధిక్కాక కర్మానుష్ఠానత్తై విడాతే శెయ్తు తీరవేణుమాకైయాలే జ్ఞానయోగత్తిలుమ్ కర్మానువృత్తియుణ్డు; తదారాధ్యేశ్వరభక్తియుమ్ తొడర్న్దుపోరుమ్. ఇప్పడి భక్తియోగత్తిలుమ్ కర్మజ్ఞానానువృత్తి తవిరవొణ్ణాతు; ఆయిరుక్క, కర్మమ్ జ్ఞానమ్ భక్తి ఎన్ఱిప్పడి తనిత్తనియే విభజిక్కైయావతెన్? ఎన్న; [త్రయాణామపి యోగానాం త్రిభిరన్యోన్యసఙ్గమః.] ఎన్ఱిఱార్. ఒన్ఱు ప్రధానమాయిరుక్కుమాకిల్ క్షీరశర్కరాన్యాయత్తాలే గౌణమాక మఱ్ఱొన్ఱుమ్ ఉడన్ శేర్వతు విభాగభఙ్గకమన్ఱెన్ఱపడి.

[యే ఉత్తరకోసలస్థాః జన్తవః పూర్వం త్వాం సదూర్వమభజన్త, తే ఏతేషు కేన?] * మునివర్ వేణ్డత్తిఱల్ విళఙ్గు మిలక్ష్మణనై ప్పిరిన్దనాల్ ధఃక్కముట్రాతే పోరక్లేశత్తపెరుమాళ్ రాజ్యత్తై విట్టెళున్దరుళత్తొడఙ్గియపోతు అయోధ్యానగరత్తు ఉయిర్కళెల్లామ్ పెరుమాళై చ్చరణమడైన్దు దేవరీర్ ఎఙ్గుచ్చెన్ఱాలుమ్ అడియోఙ్గళైయుమ్ కూడవే అఴైత్తుక్కొణ్డెళున్దరుళవేణుమ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క, పెరుమాళ్ అవర్కళుడైయ భక్తిప్రకర్షత్తైక్కణ్డు "తథాఽస్తు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తు అనైవరైయుమ్ తమ్మైప్పిన్తొడర్న్దు వరుమాఱు పణిత్తరుళి ప్రయాణప్పట్టార్; అప్పోఴుతు అన్నగరత్తిరున్ద మనుష్యర్కళ్ మాత్రమేయల్లామల్ పశుపక్ష్యాది సమస్తవస్తుజాతముమ్ అకమకిఴ్న్దు పెరుమాళ్ పిన్ శెన్ఱన; ఇప్పడి పలరుమ్ పుడైశూఴ ప్పెరుమాళ్ సరయూనదియిలిఱఙ్గి త్తన్నడిచ్చోతిక్కెఴున్దరుళుమ్పోతు తమ్మైచ్చుట్రి ఇడైయఱాత అన్బుకొణ్డు పిన్బఱ్ఱి సరయువిల్ మూఴ్కి ఉడమ్బైత్తుఱన్ద ఎల్లావుయిర్కట్కుమ్ బ్రహ్మలోకత్తుక్కుమేఱ్పట్టతాయ్ పరమపదమ్పోలవే అపునరావృత్తియాకిఱ శిఱప్పుళ్ళ సాన్తానికమెన్నుమ్ లోకత్తై అళిత్తరుళినార్ ఎన్ఱిత్ ఇతిహాసత్తై "కఱ్ఱారిరామపిరానైయల్లాల్ మఱ్ఱుమ్కఱ్పరో? పుఱ్పాముతలాప్పుల్లెఱుమ్బాదియొన్ఱిన్ఱియే, నఱ్పాలయోత్తియిల్ వాఴుమ్ శరాశరమ్ముఱ్ఱవుమ్, నఱ్పాలుక్కుయ్త్తనన్ నాన్ముకనార్ పెఱ్ఱనాట్టుళే" ఎన్ఱు నమ్మాఴ్వారుమ్, "అన్ఱుశరాశరఙ్గళై వైకున్దత్తేఱ్ఱి" ఎన్ఱు కులశేఖరప్పెరుమాళుమ్ అనుసన్ధిత్తరుళినార్కళ్; ఇవ్వాఴ్వార్ తాముమ్ సున్దరబాహుస్తవత్తిలే "అయోధ్యకాన్ నపశుకీటతృణాంశ్చజన్తూన్ కిఞ్చిత్స్మరన్ననుబభౌ! కీదృశ వేదనాథాన్ । సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్ నిజనిత్యలోకాన్ సాన్తానికానగమయో వనశైలనాథ!" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తార్.

[సదూర్వణమ్] "పుత్పామృతలా" ఎన్ఱతై అనువదిత్తపడి. అవ్విడత్తిలే ఈడు:—"పుత్పాముతలా ప్పాల్లెఱుమ్బాదియెన్ఱు ఇవఱ్ఱుక్కొరు ప్రాధాన్యమ్ శొల్లుకిఱార్కళల్లర్; రామవిషయాకారత్తుక్కు ముఱ్పట్టనవివై యెన్గిఱార్; వెళ్ళమానతు తాழ்న్దవిడత్తిలే యోడుమాపోలే.—స్థావరఙ్గళిల్ తణ్ణియతు పుల్లు; జఙ్గమఙ్గళిల్ తణ్ణియతు ఎఱుమ్బు; ఇవైయిరణ్డైయుమ్ ఒక్క వెడుక్కైయాలే-జ్ఞాన ఫలమ్మోక్షమెన్గిఱతై త్తవిర్క్కిఱతు; చైతన్యముణ్డాకైయుమ్ ఇల్లైయాకైయుమ ప్రయోజకమ్ పెరుమాళ్ కృపైక్కెన్గిఱతు. ఇవఱ్ఱిన్ కర్త్తాల్ వరుమ్ తారతమ్యఙ్గళ్ అప్రయోజకమెన్గిఱతు; నిరుపాధికశేషిపక్కల్ అప్రతిషేధమే పేఱ్ఱుక్కు వేణ్డువతు." ఇతి.

"సదూర్వణమ్" ఎన్ఱతు తృణాదికళుముట్పడవెన్ఱపడి. [ఏ తేషు కేన ?] కీழ்చ్చొన్న కర్మజ్ఞానభక్తికళిల్ ఎన్దవుపాయత్తై యనుష్ఠిత్తు అవై వీడుపెఱ్ఱన పిరానేయెన్ఱు మడిపిడిక్కిఱార్. కేవలమ్ ఉన్నద్దైయ నిర్హేతుకకృపైయేపఱ్ఱాశాక ఉయ్విత్తాయిత్తనైయిఱే. ఇతుతోన్ఱ వాయ్త్తు "కరుణామృతాబ్ధే!" ఎన్ఱు సమ్బోధిత్తతు. ఇప్పడిప్పట్టకృపై * మదేకవర్జమో? ఎన్గై ఉళ్ళుత్తై.

[జన్తవః] "ప్రాణీతు చేతనోజన్మీ జన్తు జన్యు శరీరిణః" ఎన్ఱు అమరకోశమాకైయాలే తృణాదికళుక్కు జన్తుశబ్దవాచ్యత్వమ్కూడుమో వెన్ఱు శఙ్కిక్క వేణ్డా; "అనేన జీవేనాత్మనానుప్రవిశ్యనామరూపే వ్యాకరవాణి" ఎన్ఱు వ్యష్టిసృష్ట్యున్ముఖ భగవత్సఙ్కల్పమాకైయాలే నామరూపవిశిష్టమాన సకలవస్తుక్కళిలుమ్ ఓరో జీవాధిష్ఠానముణ్డెన్ఱుకొళ్ళవేణుమ్. ఘటపటాదికళాయిరున్దుళ్ళ పదార్థఙ్గళిల్ జీవాధిష్ఠానముణ్డెన్ఱు తోన్ఱాతిరుక్కిఱతు కర్మానుగుణమాన జ్ఞానసఙ్కోచాతిశయత్తాలే. "తయా తిరోహితత్వాచ్చశక్తిః క్షేత్రజ్ఞనం

జ్ఞతా। సర్వభూతేషుభూపాల! తారతమ్యేనవర్తతే ॥ అప్రాణవత్సు స్వల్పాసా స్థావరేషుతతో౽ధికా.” ఎన్నక్కడవతిత్తే. ఆళ్ళైయాలిత్తే “నరకనాశనై నావిల్కొణ్డళైయాత మానిడశాతియర్, పరుకునీరు ముడుక్కుమ్ కూఱైయుమ్ పావమ్శెయ్తన తాఙ్గళో” ఎన్ఱు - భగవద్విముఖర్కళ్ కుడిక్కుమ్ తణ్ణీరుమ్ ఉడుక్కుమ్ పుడైవైయుమ్ పావత్తై చ్చెయ్తనవ్రోతానెన్ఱార్ పెరియాళ్వార్. నీరిలుమ్ కూఱైయిలుమ్ జీవాధిష్ఠానమిల్లాతవన్ఱు అజ్ఞనే అరుళిచ్చెయ్యక్కూడాతిత్తే.

ఇన్దశ్లోకమ్ వసన్తతిలకవృత్తమ్; “ఉక్తం వసన్తతిలకం తభజా జగౌగః” ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౧౯)

శ్లో॥ భజత్సు వాత్సల్యవశాత్సముత్సుకః
ప్రకామమత్రావతరేర్వరప్రద! ।
భవేశ్చ తేషాం సులభో౽థ కింస్విదం
యదఙ్గ! దామ్నా నియతః పురా౽రుదః ॥ ౨౦ ॥

పదవురై.

అఙ్గ! వరప్రద!!=వారాయ్ వరదనే!
త్వమ్=నీ
భజత్సు=భక్తర్కళ్ పక్కలిల్
వాత్సల్యవశాత్=ప్రీతివిశేషత్తాలే
సముత్సుకః=మిక్క విరుప్పమ్కొణ్డవనాయ్
అత్ర=ఇవ్విభూతియిల్
ప్రకామం అవతరేః=వేణ్డియపడి అవతరిత్తుక్కొళ్ళ్;
అథ=అతఱ్కుమేల్
తేషామ్=అన్ద అన్బర్కళుక్కు
సులభశ్చ=ఎళియనాకవుమ్
భవేః=ఆకుకిఱాయ్;
పురా=పణ్డు (కృష్ణావతారత్తిల్)
దామ్నా=తామ్బినాలే
నియతః=కట్టుణ్డవనాయ్
అరుదః ఇతియత్=అళుతాయ్ ఎన్నుమ్యాతొన్ఱుణ్డు
ఇదం కింను?=ఇతు ఎన్కొల్?.

[భజత్స్విత్యాది.] సమ్ప్రతిపన్నమాన కృష్ణావతార సౌల భ్యత్తై అనుసన్ధిక్కిఱార్. కీழ் “సంశ్లేషే భజతామ్” ఎన్ఱుమ్ శ్లోకత్తిల్ పాదత్రయత్తాలే అరుళిచ్చెయ్త అర్థత్తై ఇతిల్ పూర్వార్ధత్తాలే సంగ్రహిత్తారాయ్త్తు. [అఙ్గ! వరప్రద!] ‘అఙ్గ’ ఎన్ఱతు- హే! ఎన్ఱపడి. సమ్బోధనార్థకమవ్యయమ్. [వాత్సల్యవశాత్ భజత్సు సముత్సుకస్సన్] ఒరువనుక్కు అనేకపుత్రర్కళుణ్డాయ్ అవర్కళిల్ ఒరువన్ స్వకర్మానుగుణమాక దేశాన్తరమే పోనాల్ మఱ్ఱుముణ్డాన పుత్రరుమ్ తానుమాయిరున్దు జీవియానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్ “ఇవర్కళోపాతి అవనుమ్కూడియిరున్దు వాழுకైక్కు ఇట్టుప్పిఱన్దువైత్తుమ్ ఇత్తైయిழన్దుకిడక్కిఱానే” ఎన్ఱు - దేశాన్తరగతనాన అన్దపుత్రన్పక్కలిలే పితావినుడైయ హృదయమ్ అవగాహిత్తు స్వదేశత్తిలే ఇరుప్పుక్కొళ్ళాతే తుడిక్కుమాపోలే, నిత్యముక్తరోడేకూడియిరున్దు పరిపూర్ణానుభవమ్ అవిచ్ఛిన్నమాయ్ చ్చెల్లానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్ అతు ఉణ్డాతురుక్కాట్టాతే సంసారికళ్పక్కలిలే తిరువుళ్ళమ్కుడిపోయ్ ఇవర్కళైప్పిఱన్దు ఆఱ్ఱమాట్టాతే ఇవర్కళోడేకలన్దు పరిమాఱుకైక్కాక ఇవ్విభూతియిలే వన్దు పిఱన్దాయాకిల్ వేణ్డియమట్టుమ్ పిఱన్దుపోరుకిడాయ్; అన్దసంసారికళ్పక్కలిలే ఉన్ సౌలభ్యత్తై వినియోగిత్తాయాకిల్ అతువుమ్ వేణ్డియమట్టుమ్ వినియోగిత్తుప్పోరుకిడాయ్; ఇవఱ్ఱిల్ అడియేనుక్కు అల్పముమ్ విప్రతిపత్తియిల్లై; “త్తోయావిన్తయిర్ నెయ్యముతుణ్డచ్చొన్నార్ శొల్లినకుమ్వరిశై, పెఱ్ఱ తాయాలాప్పుణ్డిరున్దழு తేఙ్గుమ్తాడాళా!” ఎన్ఱుమ్, “ముழுతుమ్ వెణ్ణెయళైన్దు తొట్టుణ్ణుమ్ ముకిழ்శిశమ్ శిఱుత్తామరైక్కైయన్, ఎన్తిల్కొళ్ తామ్బుకొణ్డడిప్పతఱ్కు ఎళ్కునిలైయుమ్ వణ్తయిర్తోయ్న్ద శెవ్వాయుమ్, అழுకైయుమఞ్జి

నోక్కు మనోన్నుక్కుమణికొళ్ శెజ్జెఉవాయ్ నెళిప్పతువుమ్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి గవ్యస్తేయనిమిత్తమాక త్తామ్బాలాప్పుణ్డు అఱుతామెన్ఱు యాతొరువృత్తాన్తముణ్డు, ఇతు ఇరుక్కుమ్పడియెన్! ఎన్ఱు ఇతిలే పోర విచికిత్సితనాయిరానిన్ఱేనెన్గిఱార్. మనుష్యత్వేకాన్తమాన అజ్ఞానాశక్తికళైత్తాన్ ఏఱిట్టుక్కొణ్డాయే, పిన్నై అఱుతుతీరవుమ్ వేణుమో? ఇతు ఎన్న సౌలభ్యపరమకాష్ఠై! ఎన్ఱు ఉళ్ కుళైన్దు ఉరుకుకిన్ఱమై పేచ్చిలేతోన్ఱుమ్.

["కణ్ణినమ్ మేయ్క్కైలుమ్ మేయ్క్కప్పెణ్ణా కాతువాఙ్ శతియుమాకప్పెణ్ణా, పణ్ణియురలిడై యాప్పుముణ్డార్ పావికాళుజ్గళు క్కేచ్చుక్కొలో?"] సంసారబన్ధస్థితిమోక్షహేతువానవన్ ఇజ్జనే ప్రతిక్రియైపణ్ణమాట్టాతే నిన్ఱానెన్ఱాల్ ఇన్దమహాగుణత్తిలే నైన్దుపోకవన్ఱోవడుప్పతు; గుణమే కుణ్ణమాకత్తోణ్ఱు కైక్కు నీజ్గళ్ శిశుపాలన్ పిఱన్ద ముహూర్తత్తిలే యోపిఱన్దతు. ఎజ్గళ్ వగన్తిలుళ్ళార్ "ఎత్తిఱమ్!" ఎన్ఱుమత్తు ఉజ్గళుక్కు ఏచ్చుక్కడలావతే! ఎన్ఱాళితే శూడికొడుత్త శుడర్కొడి.

"అవతరేః" "భవేః" ఎన్ఱ ఇరణ్డుక్రియైకళుమ్ - కామచారానుజ్ఞార్థే లిఙ్.

ప్రీతివశాత్, ప్రేమవశాత్, స్నేహవశాత్, ఎన్ఱిజ్జనే అరుళిచ్చెయ్యాతే "వాత్సల్యవశాత్" ఎన్నైయాలే భక్తర్కళుడైయ శరీరత్తిలుళ్ళ అఱుక్కు ముతలానవఱ్ఱై ఉకన్దరుళ్వతఱ్కాకవే వన్దు పిఱన్దానెన్గిఱతు. అన్గేకిడన్దాల్ ఇతుకిడైయాతితే. దోషభోగ్యత్వమితే వాత్సల్యమావతు. శిలర్ దోషాదర్శిత్వమే వాత్సల్యమెన్ఱుమ్, దోషభోగ్యత్వమ్ వాత్సల్యమెన్ఱుకొణ్డాల్ శాస్త్రార్థఙ్గళ్ వ్యాకుల

ఙ్గళామెన్ఱుమ్ శొల్లువతు భగవద్గుణదూషణత్తిలే ఒరుప్పట్టపడియా
మత్తనై. అనన్తకల్యాణగుణాకరనాన ఎమ్బెరుమానుడైయ గుణఙ్గ
ళిలే శిఱన్దతు వాత్సల్యమ్. అడియార్కళుడైయ దోషఙ్గళైక్కణ్డు
వెఱుప్పుకొళ్ళాతే తదఙ్గీకారత్తుక్కు అన్దదోషఙ్గళైయే పచ్చై
యాక్కుకై - వాత్సల్యమ్. ఇవ్వర్థత్తై మఱుత్తుక్కూఱుమవర్
కళైప్పఱ్ఱిచ్చొల్ల వేణ్డువతొన్ఱుణ్డు; సంస్కృతవేదకుదృష్టికళ్ ఎమ్బె
రుమానై వ్యక్తమాకవే నిర్గుణనెన్ఱార్కళ్; ద్రమిడోపనిషత్కు
దృష్టికళ్ అప్పడి సాక్షాత్తాకచ్చొల్ల ఇఱాయ్త్తు ముఖభేదేన అజ్ఞ
నమే శొన్నార్కళాయ్త్తేఱుకిఱతు. లౌకికర్కళాన సామాన్యపురు
షర్కళుక్కు ఇన్దైయుమ్గుణత్తై ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లైయెన్నుమవర్
కళ్ తిరువాయ్మొఴియిల్ ముతఱ్పాట్టిల్ ముతలడియైయుమ్
"అనవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ!"
ఎన్ఱ ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీసూక్తియిల్ ప్రథమపదత్తైయుమ్ పఴు
తాక్కినార్కళామత్తనై. ఇవర్కళుడైయపక్షత్తిల్ భగవద్గుణఙ్గళుక్కు
"ఉయర్వఱవుయర్" "అనవధికాతిశయ" ఎన్ఱ విశేషణఙ్గళ్
అసఙ్గతార్థమేయామ్. దోషఙ్గళై భోగ్యమాకక్కొళ్వతెన్బతు
సామాన్యమాక గుణమా? అన్ఱా? ఎన్ఱు కేట్కిఱోమ్; "సమ్బన్ధ
విశేషాన్వితేషు ప్రీతిః స్నేహః; యస్యవిపాకాః - అస్థానభయశఙ్కి
త్వమ్, దోషానవభాసః, దోషేష్వపిగుణత్వబుద్ధిరిత్యాదయః" ఎన్ఱు శ్రుత
ప్రకాశికైయిల్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళమైయాలే కుఱ్ఱఙ్గళై నఱ్ఱ
మాకక్కొళ్ళుకైయెన్బతు శిఱన్దగుణమ్ ఎన్న వేణుమేయల్లతు అన్ఱె
న్న వొణ్ణాతు. "వాత్సల్యం నామ దోషేష్వపి గుణత్వబుద్ధిః" ఎన్ఱు
సమన్వయాధికరణశ్రుతప్రకాశికైయిలుముళ్ళతు. ఆక గుణత్వేన
ప్రతిపన్నమానవితు ఎమ్బెరుమానుక్కు ఇల్లైయెన్ఱాల్ అవనుక్కు

ఒరుగుణమ్‌కున్ఱియతాకిఱతు. అప్పోతు భగవద్గుణఙ్గళుక్కు ఇట్ట అనవధికాతిశయత్వాది విశేషణఙ్గళ్ నిరర్థకఙ్గళాయిత్తే.

వస్తుతో దోషమానవర్ఱై గుణమెన్ఱుగ్రహిత్తాల్ ఇతు భ్రాన్తిజ్ఞానమాకైయాలే ఈశ్వరనై భ్రాన్తనెన్ఱు దూషిత్తపడియాకాతోవెన్నిల్; ఆకాతు. ప్రేమాతిశయత్తాలే వరుమ్ భ్రమమెల్లామ్ అడిక్కళ్ఞ్ఞుపెఱుమే. "జగత్సర్వం శరీరం మే" ఇత్యాదికళుక్కు విరుద్ధమాక "జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్" ఎన్ఱానే గీతాచార్యన్; ఇతనైయుమ్ భ్రాన్తియెన్న వేణుమ్. విరోధపరిహారత్తిలే "సర్వశేషియాన సర్వేశ్వరన్ ఆశ్రితర్కళైప్పఱ్ఱ శేషమాయిరుక్కుమిరుప్పు గుణకృతమాయ్ ప్రీత్యతిశయహేతువాకైయాలే దోషమన్ఱు" ఎన్ఱు దేశికన్ అరుళిచ్చెయ్తత్తైక్కణ్డిలోళో? "ఉన్న తెన్నతావియుమ్ ఎన్నతున్నతావియుమ్" ఎన్ఱవిడత్తిలుమ్ ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమతు అఱిపీర్కళో?. సర్వరక్షకనాన ఎమ్బెరుమానై రక్ష్యకోటియిలేయాక్కి మఙ్గళాశాసనమ్పణ్ణువతుమ్ భ్రాన్తికార్యమెన్ఱిట్టు దూషిక్కప్పడవేణుమే. నోన్బునోఱ్ఱై, కామన్కాలిలే విఴుకై, మడలూరుకై ముతలియ ప్రపన్నసన్తానప్రవృత్తికళైయుమ్ భ్రాన్తికార్యమెన్ఱుకొణ్డు ఆఴ్వార్కళైయుమ్ భ్రాన్తరెన్న వేణుమ్. "ఆఙ్గారవారమతు కేట్టు అఴలుమిఴుమ్ పూఞ్జారరవు" "స్నేహాదస్థానరక్షావ్యసనిభిరభయం శాఙ్గచక్రాసిముఖ్యైః" ఇత్యాదిప్పడియే * నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలుమ్కూడ ఇరుళ్తరుమాఞాలత్తిల్పోలే భయశఙ్కై పణ్ణిక్కలఙ్గుకిన్ఱ అయర్వఱుమమరర్కళైయుమ్ అఱివిలామనిశరోడొక్క నినైక్కవేణుమ్. "సౌశీల్యంనామ - మన్ద జనసంశ్లేషదశాయాం స్వమహత్త్వబుద్ధిరాహిత్యమ్" ఎన్ఱు దేశికన్ తామే అరుళిచ్చెయ్తారే, అతఱ్కుమాత్తిరమ్ ఇవర్కళ్ ఎఙ్ఙనే

ఇశైన్దార్కళో అఱియోమ్; ఎమ్బెరుమాన్ మహాత్మో మహీయానాన తన్నై ఉమన్దాన్దతరనాక నినైత్తుక్కొళ్వతు ఇవర్కళ్ పక్కత్తిలే ఎజ్జనేకొల్ పొరున్దువతు?. "జ్ఞానవిపాకకార్యమాన అజ్ఞానత్తాలే వరుమవై యెల్లామ్ అడిక్కళ్ పొఱుప్పెఱుమ్" ఎన్ఱ శ్రీవచనభూషణసూక్తిక్కు ఇశైన్దు - కీఴ్చ్చొన్న విషయఙ్గళై యెల్లామ్ ఉపపన్నమెన్నుమ్బోతు ఇక్కణక్కిలేతానే దోషేషుగుణత్వగ్రహణమెన్బతైయుమ్ పొరున్దవిడప్రాప్తమ్.

అమరసింహన్ "ప్రాన్తస్తువత్సలః" ఎన్నాతే "స్నిగ్ధస్తు వత్సలః" ఎన్ఱాన్ - ఎన్నుమవర్కళుడైయ బుద్ధిస్థాల్యత్తై ఎన్శొల్ల వల్లోమ్. కుఱ్ఱత్తై నఱ్ఱమాకక్కొళ్ళుకై యెన్గిఱ గుణత్వజ్ఞానమ్ స్నేహావిపాకమ్ - అతానతు, అన్బుముఱ్ఱిన అవస్థైయెన్ఱు శ్రుతప్రకాశికైయిల్ అరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే పరమకాష్ఠాపన్నస్నేహమేయితే వాత్సల్యమావతు. శ్లో॥ స్నేహోచ్ఛ్రాయదశాపరావధితయా దోషేగుణత్వగ్రహో వ్యాజహ్రేహి సుదర్శనార్యగురుభిః శ్రీభాష్యటీకాకృతా। ఏవఞ్చామరసింహకోశపఠితం స్నిగ్ధత్వవాత్సల్యయోః పర్యాయత్వమవద్యగన్ధవిధురం సఙ్ఘాఘటీతిస్ఫుటమ్॥ ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలుమ్ శొన్నోమ్.

దోషత్తిల్ దోషత్వమ్ సర్వదా భాసిత్తుక్కొణ్డిరుక్క గుణత్వభానమ్వరువతు సర్వజ్ఞత్తైక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞత్తైక్కుమ్ కొత్తైయామ్ ఎన్ఱుమ్ ఒరుకోటిశొల్లువర్కళ్. అన్దో! దోషాదర్శిత్వమ్ వాత్సల్యమెన్గిఱ ఇవర్కళుమ్ ఇన్దదూషణత్తిఱ్కు ప్పరిహారమ్ పణ్ణిత్తీరవేణ్డుమే. సర్వజ్ఞనుక్కు అజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పతోడు అన్యథాజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పతోడువాశియిల్లైకిడీర్. ఒరువస్తువై ఉళ్ళపడియఱియాతవళవిల్, అఱియోడు అఱియామైయుమ్ సంశయాత్మావాయ్

నిఱ్పతుమ్ విపరీతమాక అఱివతుమ్ మఱన్దు తిఱైప్పతుమెల్లామ్ తుల్యయోగక్షేమమెన్బతు నిర్వివాదమాతలాల్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ఇవర్కళ్ అజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పతోడు నామ్ అన్యథాజ్ఞానత్తై ఇశైవతోడువాశియిల్లైకిడీర్. “భక్తవత్సలః” ఎన్ఱ తిరునామత్తిఱ్కు భగవద్గుణదర్పణత్తిలే భాష్యమరుళిచ్చెయ్యాసిన్ఱ భట్టర్ “తల్లాభసంభ్రమవిస్మృతాన్యకామః - భక్తవత్సలః” ఎన్ఱార్. ఇన్ద శ్రీసూక్తియిన్ సారస్యత్తై అఱిన్దు అఱివారార్?. సహస్రనామత్తిలే “సహస్రాంశుః” ఎన్ఱచ్చెయ్తేయిఱే “అవిజ్ఞాతా” ఎన్గిఱతు. అజ్ఞత్వసర్వజ్ఞత్వఙ్గళుక్కు సామానాధికరణ్యత్తై ఇవర్కళ్ నిర్వహిక్కుమ్బోతు అన్యథాజ్ఞాతృత్వత్తై నిర్వహిప్పతు తానో అరుమైప్పడుమ్?

ఎమ్బెరుమానుక్కు దోషాదర్శిత్వమెన్నుమ్ గుణమ్ ఇల్లైయెన్బార్ ఆరుమిల్లై. అతు ప్రీతియిన్ ప్రథమపర్వమెన్ఱుమ్ దోషభోగ్యత్వమ్ చరమపర్వమెన్ఱుమ్ తెళియవేణుమ్. దోషాదర్శిత్వముమ్ దోషభోగ్యత్వముమ్ విరుద్ధధర్మఙ్గళల్ల; కేషుచిత్ కదాచిత్ దోషాదర్శియాకవుమ్, కేషుచిత్ కదాచిత్ దోషభోగ్యనాకవుమ్ ఎమ్బెరుమానుళన్ ఎన్ఱిఱే సత్సమ్ప్రదాయమ్. ఇతిలే విప్రతిపత్తిపణ్ణిల్ క్షమాగుణముమ్ దోషాదర్శిత్వత్తోడు విరోధిక్కుమెన్న వేణుమ్. దోషదర్శనమేయిల్లావిడిల్ క్షమిక్క ప్రసక్తియేయిల్లైయిఱే. “క్షమాకాష్ఠాభూతవాత్సల్యకథనేన క్షమాప్యుక్తాభవతి.” ఎన్గిఱారే గద్యభాష్యత్తిల్ దేశికన్. ఒరుగుణత్తైక్కొణ్డు మఱ్ఱోరుగుణత్తై క్షణ్ణిక్కప్పార్క్కిల్ పరత్వమొన్ఱుమే ఓఙ్గిన్ఱు మఱ్ఱగుణఙ్గళడఙ్గలుమ్ కడల్ పుక్కొళియుమ్బడి తర్కకౌశలమ్ కాట్టలాకుమ్. * పిణఙ్గియమరర్ పితఱ్ఱుమ్ కుణమ్ కెழுకొళ్కైయినానాకియ ఎమ్బెరుమాను

డైయ గుణప్రసరత్తుక్కు క్షుద్రయుక్తికళాలే కణ్ణఴివు శొల్లప్పార్ప్పతు వక్త్రాక్కళుక్కే దోషమామ్. ఎమ్పెరుమానుడైయ ప్రణయరసమ్ ఇరుకరైయుమఴియ ప్పెరుకప్పుక్కాల్ అణైయిట్టుత్తడుక్క వల్లారి ల్లైకిడీర్. శాస్త్రజ్గళెల్లామ్ ఒరుతట్టుమ్ అవనుడైయ కల్యాణ గుణప్రసరమ్ ఒరుతట్టుమాయిరుక్కుమెన్ఱితే పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్వతు.

ఎమ్పెరుమాన్ దోషభోగ్యనాకిల్ చేతనన్ అచ్చమ్ కెట్టు దోషజ్గళై చ్చెయ్య వేణ్డివరుమెన్ఱు కూఱుమ్ దూషణమ్ దోషాదర్శిత్వాభ్యుపగమేపి సమానమ్. ఎమ్పెరుమానై క్షమానిధియెన్ఱు తెళిన్దు కొణ్డవర్కళుమ్ అజ్ఞాతే దోషజ్గళై చ్చెయ్య వేణ్డివరుమన్ఱో. నామ్ దోషమ్ శెయ్యావిడిల్ ఎమ్పెరుమానుడైయ క్షమాగుణమ్ పుకర్ పెఱా తెన్ఱు నినైత్తు క్కుఱ్ఱమ్ శెయ్యప్పుకుమవర్కళై ఎజ్జనేవిలక్క వల్లీర్? నామ్ స్వానర్థజ్గళై విళైత్తుక్కొళ్ళాతొఴియిల్ ఎమ్పెరుమానుడైయ ఆపత్సఖత్వగుణమ్ నిలమ్పెఱా తెన్ఱు నినైత్తు త్తన్నై త్తానే నలిన్దుకొళ్ళప్పుకుమవనైయుమ్ ఎజ్జనే మఱుక్కక్కడవీర్?.

కఠోపనిషత్తిల్ [౨-౪-౧౨.] "అజ్గుష్ఠమాత్రః పురుషో మధ్య ఆత్మని తిష్ఠతి। ఈశానో భూతభవ్యస్య నతతో విజుగుప్సతే." ఎన్ఱవిడత్తిల్ భాష్యమురైయానిన్ఱ రజ్గరామానుజ సన్న్యాసికళ్- "భూతభవ్యేశ్వరత్వాదేవ వాత్సల్యాతిశయా ద్దేహగతానపిదోషాన్ భోగ్యతయాపశ్యతీత్యర్థః." ఎన్ఱురైత్తార్. శ్రీదేశికన్ వరదరాజపఞ్చాశత్తిలే "ఔదన్వతేమహతి సద్మనిభాసమానే శ్లాఘ్యేచ దివ్యసదనే తమసః పరస్మిన్। అన్తఃకళేబరమిదం సుషిరం సుసూక్ష్మం జాతంకరీశ! కథమాదరణాస్పదం తే?" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్త శ్లోకత్తై క్కణ్డికోళే!; పరమపదముతలియ శిఱన్దస్థానజ్గళైయెల్లామ్ ఇకఴ్న్దిట్టు పరమహేయమాన పావియేనుడలై విరుమ్బివర్తిక్కిఱాయే!

ఇతు ఎఱ్ఱాల్ ? ఎన్ఱు తే కేట్కిఱార్. ఇతనాల్ దోషభోగ్యత్వమ్ విళఙ్గవిల్లైయా? ఇతువేతాఱ వాత్సల్యమెన్ఱు ఇన్దశ్లోకత్తిఱ వ్యాఖ్యానత్తిలే వరైన్దతిల్లైయో?. "గుణగన్ధవివర్జితే అత్యల్పత్వ, హేయతమశరీరాన్తర్గత తత్త్వాద్యనాదరహేతు దోషభూయిష్ఠేచ హృది అన్తర్యామిరూపేణ నిత్యసన్నిధానరూపే ఆదరణే జీవేషు నిరతిశయవాత్సల్యం వినా నకిఞ్చిత్కారణమ్." ఎన్ఱు తే అగ్రేవ్యాఖ్యాతా ఎழுతియిరుప్పతు. ఇన్ద దోషభోగ్యత్వత్తై "మజ్జవృత్తుళ మామాయై" ఎన్ఱ పాట్టిలే ఆழ்వారుమ్ సువ్యక్తమాక అరుళిచ్చెయ్తార్.

రహస్యత్రయసారత్తిల్ ప్రభావవ్యవస్థాధికారత్తిలే "'ఎన్నడియారతు శెయ్యార్ శెయ్తారేల్ నన్ఱు శెయ్తారెన్బర్ పోలుమ్' ఎన్ఱవిడత్తిల్ 'పోలుమ్' ఎన్ఱు శొల్లుకైయాలే ఇతు వస్తువృత్తియిల్ నన్ఱన్ఱెన్నుమిడమ్ సూచితమ్." ఎన్ఱ దేశికసూక్తియై ప్రామాదికమెన్ఱు కొళ్ళవేణ్డియతు అనైవర్క్కుమ్ విధియాకుమ్. "పిఱ తొడర్న్దోడియోర్ పావైప్పిడిత్తుక్కొణ్డాట్టినాయ్పోలుమ్." "విళఙ్గాయెఱిన్దాయ్పోలుమ్" "వారివళైత్తుణ్డిరున్దాఱ పోలుమ్", "మరమేఱియిరున్దాయ్పోలుమ్" "నాకత్తినోడుపిణఙ్గి నీవన్దాయ్పోలుమ్" "ఎన్నైపెరుమానార్ మరువినిన్ఱవూర్పోలుమ్" ఇత్యాది పరశ్శత స్థలఙ్గళిలే 'పోలుమ్' ఎన్బతఱ్కు ఇవర్పణిక్కుమ్ పొరుళ్పొరున్దామావెన్బతై సహృదయసార్వభౌమర్కళ్ విమర్శిక్కక్కడవర్కళ్. సంస్కృతత్తిల్ "కిమివహి మధురాణామ్" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిల్ ఇవశబ్దమ్పోల తమిழ்లుమ్ పోలుమెన్గిఱవితు ఒరువకై వాక్యాలఙ్కారమెన్బతై అఱియప్పెఱాతతు ప్రామాదికమేయిఱ్ఱే.

"మయితిష్ఠతి దుష్కృతాం ప్రధానే మితదోషానితరాన్ విచిన్వతీత్వమ్ । అపరాధశతైరపూర్ణకుక్షిః కమలాకాన్తదయే! కథంభవిత్రీ?." ఎన్ఱుమ్, "ఔత్సుక్య పూర్వముపహృత్య మహాపరాధాన్ మాతః! ప్రసాదయితుమిచ్ఛతి మేమనస్త్వామ్। ఆలిహ్యతాన్నిరవశేషమలబ్ధతృప్తిః తామ్యస్యహో! వృషగిరీశధృతాదయే! త్వమ్." ఎన్ఱుమ్, "భరన్యాసచ్ఛన్న ప్రబలవృజిన ప్రాభృతభృతామ్" ఎన్ఱుమ్ దయాశతకత్తిలే అఴకాక అరుళిచ్చెయ్త దేశికన్ ఏతద్విరుద్ధమాక అన్యత్ర ఒన్ఱిరణ్డువాత్తైకళ్ ఎఴుతినైత్తారెన్ఱాల్ ఇత ఱ్కు నామెన్ శొల్లవల్లోమ్. నిజకులకూటస్థశక్తి ప్రభావప్రకటన పాణ్డిత్యమిరున్దపడి.

"అన్ఱుముఱైక్కిలఴైన్దవర్ పాల్ అమ్బుయమెన్కోన్, కున్ఱుమునర్ న్దికఴుమ్ కొళ్కైయనో - ఎన్ఱనే! తన్ కన్ఱినుడమ్బిన్ వఴువన్ఱో కాతలిప్పతు, అన్ఱతనైయీన్ఱుకన్ద ఆ." ఎన్ఱు ఞానసారత్తిలే అరుళాళప్పెరుమాళెమ్బెరుమానా రరుళిచ్చెయ్తపాశురమ్. "వాత్సల్యమ్ - దోషేపిగుణత్వబుద్ధిః" ఎన్ఱు శరణాగతిగద్య శ్రుతప్రకాశికైయిల్ శ్రీసూక్తి. "కటుగన్ధేనవిద్ధాయాం భూమానవతృణాఙ్కురమ్ । యానజిఘ్రతిసాధేనుః స్వయోనిద్వారమాగతః॥ సద్యోజాతస్యవత్సస్య దేహమాలిన్యసమ్పదమ్ । యథాలిహతిసోల్లాసం తథాజీవస్యకల్మషమ్। భోగ్యంమమచ లక్ష్మ్యాశ్చవిద్ధి పఙ్కజసమ్భవ!." ఎన్ఱు శ్రీపాఞ్చరాత్ర బ్రహ్మసంహితై. "సహి చిరంపరిచీయమానేష్వపిశరణాగతేషు కస్యాపిహేతోః సద్యః ప్రసూతేష్వివ వత్సేషు సహుఙ్కారాః సపయస్సంస్నవస్తనవేదనాః కింకర్తవ్యతాకులాధేనవ ఇవ సంభ్రమిష్యతి." ఎన్ఱు శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిలే వత్సలనామవ్యాఖ్యానత్తిల్ శ్రీపరాశరభట్టర్ సూక్తి.

ఇప్పడి ఉపపత్తిసహస్రముణ్డాకైయాలే దోషభోగ్యత్వమ్ వాత్సల్యశబ్దార్థమాకక్కడవతు. * పాయ్‌న్నినఞానముమ్ పోల్లా వొళ్ళుక్కు మళ్ళుక్కుడమ్బుమాన అస్మదాదికళుడైయ శరీరత్తిలే విరుమ్బినత్తిక్కిఅ ఎమ్బెరుమానై దోషభోగ్యనెన్న ఇశైయాతార్ చావార్కాదికళై యే నల్లవరాక్కినార్ కళెన్ఱు ఞానప్పిరాన్ పణిక్కుమ్.

"ఇప్పడి ఎమ్బెరుమానుక్కుళ్ళ దోషభోగ్యత్వగుణత్తై సాగ్రహమాక ఇల్లై శెయ్యుమవర్ కళ్ నిర్గుణబ్రహ్మవాదికోటియిలే అన్తర్భవిక్కై అఱ్ఱుకితు" ఎన్ఱు ఎణ్ణువారిడరైక్కళై వార్ పిళ్ళై పణిక్కుమ్.

సఙ్కల్పసూర్యోదయత్తిల్ ఇరణ్డావతు అఙ్కత్తిల్—"అలక్ష్యతామయం రజనిచరవంశబాన్ధవానాం రాహుమీమాంసకానాం సుభగాభిక్షుకన్యాయః; యదేతే నిగమాన్తపరిత్యాగినః పరానధిక్షిపన్తిప్రతిక్షిపన్తిచ స్వయమేవ నిగమాన్తాన్. అతః సభాకమ్పాభావప్రతిపాదకజడపురుష ప్రయుజ్యమాన * భసాషజ్ఞాభావవచనవత్ అపహాస్యవచసామమీషాం ప్రతిక్షేపేప్యుపత్రపామహే." ఎన్ఱుమ్, శ్లో॥ "యది భాస్కరయాదవప్రకాశౌ నిగమాన్తస్థితి నిర్ణయప్రవీణౌ। అపరైః కిమవాఽపరాద్ధమార్యై రయథాభాషణచాతురీధురీణైః." ఎన్ఱుమ్ సంస్కృతవేదకుదృష్టికళై ప్పఱ్ఱి దేశికనరుళిచ్చెయ్తతెల్లామ్ ద్రమిడోపనిషత్కుదృష్టికళ్ తిఱత్తిలే అతిదేశిక్కప్రాప్తమెన్ఱు మధురకవిదాసర్ పలకాలుమ్పణిక్కుమామ్. సుభగాభిక్షుకన్యాయమ్ ఇఙ్గు మొక్కుమితే. ఒరుభిక్షుకన్ ఒరుగృహత్తిలే యాచకనాయ్‌వర, అప్పోతు అన్దవీట్టుక్కుత్తలైవియాన మామియారెన్బవళ్ వెళియేశెన్ఱిరున్దాళాయ్, వీట్టిలిరున్ద మణాట్టుప్పెణ్ "భిక్షైయిల్లై" ఎన్ఱు శొల్లివిడ, అన్దభిక్షుకనుమ్ నిరాశనాయ్ పుఱమ్బె

పోయ్విడ, వేణ్డానుతెరువిలే ఇన్దభిక్షుకనైక్కణ్డ మామియార్ "ఎజ్గళ్ వీట్టిలే భిక్షైపెఱ్ఱామో?" ఎన్ఱుకేట్క; 'మణాట్టుప్పెణ్ భిక్షైయిల్లై యెన్ఱు శొల్లివిట్టాళ్' ఎన్న; అతు కేట్టవాఱే అవళ్ రోషకషాయితాక్షియాయ్ 'శిఱుక్కికళుక్కు ఇవ్వళవు అధికారమ్ వన్దువిట్టతా!' ఎన్ఱు నిన్దిత్తుక్కొణ్డే భిక్షుకనై మీణ్డుమ్ తన్ గృహమళవుమ్ వరుమాఱు వేణ్డ, అవనుమ్ భిక్షాలాభప్రత్యాశైయాలే ఉడనోడివర, మామియార్ వీట్టినుళ్ళేపుక్కుత్తిరుమ్బి "భిక్షుకా! నాన్ శొల్లుకిఱేన్; భిక్షైయిల్లై; వీట్టై విట్టునడ." ఎన్ఱాళామ్. ఇతు వేయితే సుభగాభిక్షుకన్యాయమావతు. భిక్షైయిల్లైయెన్నతు ఇరువర్ వాక్కిలుమొక్కుమ్. 'ఇన్దవార్త్తైయై అనధికారిణియాన మణాట్టుప్పెణ్ శొల్లత్తకాతు; అధికారిణియాన నామన్ఱో ఇతుశొల్లవేణుమ్' ఎన్ఱు నినైత్తాళ్ మామి-ఎన్నుమివ్వళవేయుళ్ళతు. అప్పడియే "ఎమ్బెరుమాన్ గుణశూన్యన్" ఎన్ఱవాదమ్ ఉభయవేదకుదృష్టికళుక్కుమ్ అవిశిష్టమ్. మణాట్టుప్పెణ్ణిన్ ఉక్తియై ఉపాలమ్భిత్త మామియార్ పర్యాయతః అవ్వుక్తితన్నైయే స్థాపిత్తపోపాతి నైర్గుణ్యవాదికళాన అద్వైతిప్రభృతికళై ఖణ్డిక్కుమవర్కళ్ పోన్ఱ ఇవర్కళుమ్ పర్యాయతః నైర్గుణ్యత్తైయే స్థాపిత్తారాకిఱార్కళ్.

దోషభోగ్యత్వత్తై ఇశైయాతమాత్రత్తుక్కాక ఇవర్కళై నైర్గుణ్యవాదికళెన్నలామో వెన్నిల్; ఎమ్బెరునానుక్కు ప్పల్లాయిరమ్ గుణజ్గళిరున్దాలుమ్ ఆశ్రితర్కళ్ పక్కలిలే అవన్ పోర అన్బుడైయవన్ ఎన్నుమిడత్తై నన్గువిళక్క వల్ల గుణజ్గళేయితే ప్రధానమ్. ఉలకత్తిలే అన్బిన్ మిఘుతియై నామ్ ఎజ్గనే కాణ్గిఱోమెన్ఱాల్, "హా! హా! దేవదత్తనుక్కు యజ్ఞదత్తనిడత్తిలే ఎన్న అన్బు! ఎన్న అన్బు!; ఇవన్ ఎత్తనై అపరాధజ్గళ్ శెయ్తాలుమ్ అత్తనై

యుమ్ అవనుక్కు భోగ్యమాకిఱ తేయొఴియ ఒన్ఱావతు ఇకఴ్వుక్కు ఉఱుప్పాకిఱతిల్లైయే!; ఇవర్ కాలిల్ ముళ్ తైత్తాలుమ్ అవర్ కణ్ణిల్ అశ్రుధారై పెరుకుకిన్ఱతే! ఇప్పడియుమ్ ఒరు అన్బు ఇరుక్కుమో?" ఎన్ఱు ఉక్తిక్రమఙ్గళిరుక్కుమ్బడియై సార్వజనీనమాక క్కాణానిన్ఱోమ్. ఇతనాల్ దోషభోగ్యతాబుద్ధియుమ్ పరదుఃఖదుఃఖిత్వముమాకిఱ ఇరణ్డుతాన్ ప్రేమప్రకర్షపిశునఙ్గళెన్ఱు నన్గువిళఙ్గుమ్. ఇవ్విరణ్డు గుణఙ్గళుక్కుమ్ ఇవర్కళ్ అవద్యమ్ శొల్లిత్తీర్న్దార్కళానపిన్బు మఱ్ఱగుణఙ్గళిన్ సద్భావత్తై ఇశైన్దువైత్తుమ్ పయన్ పెఱ్ఱార్కళిల్లై. జామాతావైప్పఱ్ఱిప్పేశుకిన్ఱానొరువన్ "నమ్మాప్పిళ్ళైక్కు ముప్పత్తిరణ్డుగుణఙ్గళిల్ ఇరణ్డుగుణఙ్గళ్ మాత్రమే కుఱై; నన్మై తీమైకళై త్తానుమఱియాన్, పిఱర్ శొల్లిలుమ్ కేళాన్. మఱ్ఱెల్లా గుణఙ్గళుమ్ పుష్కలఙ్గళే" ఎన్ఱ వ్రాపాతియిలే ఇవర్కళ్ పణ్ణుమ్ భగవద్గుణప్రశంసైయిరుక్కుమ్బడి. కింబహునా? "జగ్ధస్య కానన మృగైర్మృగతృష్ణికేప్సోః కాసారసత్వసిహాతస్యచ కోవిశేషః?" [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే] ఎన్ఱ ఆఴ్వాన్ శ్రీసూక్తి ఇవర్కళ్ విషయత్తిలు మన్వర్థమ్.

ఆయిరన్దాన్ శొల్లిలుమ్ దోషఙ్గళిలే గుణత్వబుద్ధిపణ్ణుకై ఆహార్యజ్ఞానమేయిఱే; దుఃఖగన్ధవిరహితనై పరదుఃఖదుఃఖియెన్గై వ్యాహతమేయిఱే ఎన్ఱు మీణ్డుమీణ్డుమ్ శఙ్గిడుకుట్టికళాయ్ ప్పేశుమవర్కళై ప్పఱ్ఱి "అన్దో! కరువిలే తిరువిలామైయే!" ఎన్ఱు ఇరఙ్గక్కడవత్తనై. శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిలే "అవిజ్ఞాతా" ఎన్నుమ్ తిరునామత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిల్ - "యేపునః జ్ఞప్తిమాత్రత్వాత్ సర్వజ్ఞస్య సర్వథా అజ్ఞత్వపరం వ్యాచక్షతే, తే శ్రుత్యాచార్య

సేవౌచిత్యన్యాయబధిరాః శోచ్యాః, న పిరసనార్హాః." ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్తకట్టళైయితు.

ఇఙ్గే వివక్షితమానతొన్ఱై ఉపేక్షియాతే విళమ్బుఱోమ్. శరణాగతిగద్యత్తిలే "అర్థికల్పక!" ఎన్ఱోరు సమ్బోధనముణ్డు; "యాచకర్కళుక్కు కల్పవృక్షమ్పోల్ సర్వస్వదాతావానవనే!" ఎన్ఱు ఇతఱ్కుప్పొరుళురైప్పతు స్వరసతః ప్రాప్తమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అన్వష్ఠీతత్పురుషసమాసత్తైయుపేక్షిత్తు అర్థీచాసౌ కల్పకశ్చేతి విశేషణోభయపదకర్మధారయసమాసమ్పణ్ణి "అడియార్కళ్ పక్కలిలే ఎమ్బెరుమాన్ తాన్ ఇరప్పాళనాయిరుప్పవన్......" ఎన్ఱు అర్థమరుళిచ్చెయ్తార్కళ్ శ్రుతప్రకాశికా భట్టరుమ్ పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైయుమ్. పిఱకు శ్రీవేదాన్తదేశికనుమ్ ఇవ్వర్థత్తైయే ఆదరిత్తరుళి ఇతఱ్కుమేఱ్పట్ట అర్థముమ్ ఒన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తార్ - "అర్థినః కల్పద్రుమాః యస్యసః అర్థికల్పకః - ఇతివా వివక్షితమ్." ఎన్ఱార్. అకిఞ్చనర్కళాన చేతనర్కళ్ పక్కలిలే ఎమ్బెరుమాన్ యాచకనాయ్ నిఱ్కిఱానెన్బతుమ్, కృపణశిఖామణికళాన అన్దచేతనర్కళ్ అవాప్తసమస్తకామనుక్కు కల్పవృక్షమాకిఱార్కళెన్బతుమ్ ఎఙ్ఙనేపొరున్దుమెన్ఱు చోదనమ్పణ్ణప్పుకున్దాల్ ఇవర్కళ్ ఎన్శొల్లవల్లార్కళో అఱియోమ్. ఇవైయెల్లామ్ స్తోత్రప్రకరణగతమాకైయాలే అసదర్థవాదమెన్నత్తుణివర్కళ్. ఇఙ్ఙనేశొల్వతు నాస్తిక్యపరమకాష్ఠైయేయొళియ వేఱిల్లై. అసదర్థవాదమెన్బతు అప్రామాణ్యవాదపర్యాయమేయామ్. ఇఙ్ఙనే ఓరోవకైయాకచ్చొల్లి ప్రమాణఙ్గళుక్కు కణ్ణళివు శెయ్యుప్పవర్కళుక్కుళ్ళవిల్, ఇతిహాసపురాణఙ్గళ్ చరిత్రపరఙ్గళాయ్ ఆచార్యసూక్తికళ్ స్తుతిపరఙ్గళాయ్త్తలైక్కట్ట, అవరవర్కళ్ తన్నెఞ్జిల్

త్తో్ట్రఱ్ఱినతే శొల్లుమతెల్లామే ప్రమాణమాకముడియుమ్. ఓరో అధికారివిశేషఙ్గళిలే కరైయఱ్ఱియప్పెరుకుకిన్ఱ భగవత్ప్రేమాయురస ప్రవాహప్రకర్షత్తై అఱియప్పెఱాతే అతిలే విప్రతిపన్నరాయిరుప్పార్క్కు ఎత్తనైశొల్లిలుమ్ * ఊమైయరోడు శెవిడర్ వార్త్తైయామత్తనైయిఱే. భగవద్గుణరత్నభాణ్డాగారమెన్నుమ్ గ్రన్థత్తిలే ఇతెల్లామ్ పరక్కచ్చొన్నోమ్ మాకైయాలే ఇఙ్గే ఇవ్వళవోడు నిఱ్కిఱోమ్ —ఇత్యలం ప్రసక్తానుప్రసక్త్యా.

ఇన్దశ్లోకమ్ వంశస్థవృత్తమ్; "జతౌతు వంశస్థముదీరితం జరౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౨౦)

శ్లో॥ నరసింహతనురగాణీ
సమసమయసముద్భవశ్చ భక్తగిరః ।
స్తమ్భేచ సమ్భవస్తే
పిశునయతి పరేశతాం వరద! ॥ ౨౧ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!,
అగాణీ=అప్రాకృతమాన
నరసింహతనుః = నరసింహ తిరుమేనియుమ్
భక్తగిరః సమసమయసముద్భవశ్చ } భక్తనాకియ ప్రహ్లాదనుడైయ (ఎఙ్గుముళన్ ఎన్ఱ) వాయ్ చ్చొల్లిన్ సమకాలత్తిలేయేఱ్పట్టతోన్ఱియతుమ్,
స్తమ్భే సమ్భవశ్చ = (అతుతన్నిలుమ్) తూణిల్ వన్దుతోన్ఱియతుమ్
తే=ఉన్నుడైయ
పరేశతామ్ = పరమేశ్వరత్వత్తై
పిశునయతి=సూచిప్పిక్కిన్ఱతు.

[నరసింహతనురిత్యాది.] "నృసింహరామకృష్ణేషు షాడ్గుణ్యం పరిపూరితమ్." ఎన్ఱు అవతారత్రయత్తిలే షాడ్గుణ్యపరిపూర్త్తి శొల్లప్పట్టిరుక్కిఱపడియే - సర్వావతారఙ్గళిలుమ్వైత్తుక్కొణ్డు ప్రకృష్ట

తమమాన అన్ద అవతారత్రయత్తిలే వాత్సల్యకృపాసౌలభ్యాతిశయత్తై * యదపరాధసహస్రమిత్యాదిశ్లోకత్రయత్తాలే అడైవే అరుళిచ్చెయ్తు, సింహావలోకనన్యాయత్తాలే మీణ్డుమ్ నరసింహావతారత్తిలే అభినివేశిత్తుచ్చొల్లుకిఱార్. శ్రీహస్తిగిరియిన్ అడియిలే కోయిల్కొణ్డరుళియిరుక్కుమ్ శ్రీనృసింహనై మఙ్గళాశాసనమ్ శెయ్తరుళిన శ్లోకమ్ ఇతు ఎన్బారుముళర్.

[హే వరద! తే అగాణీ నరసింహతనుశ్చ, భక్తగిరః సమసమయసముద్భవశ్చ, స్తమ్భే సమ్భవశ్చ పరేశతాం పిశునయతి.] అప్రాకృతదివ్యసంస్థానశాలియాన నరసింహవేషత్తై ప్పరిగ్రహిత్తతుమ్, "ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణన్" ఎన్ఱ శిఱుక్కన్ శొన్న క్షణత్తిల్ తానే వన్దుతోన్ఱియతుమ్, అన్దత్తోన్ఱినార్ సమ్భావితస్థలఙ్గళిల్ నిన్ఱుమాకామే తూణిలిరున్దు ఆనతుమ్ ఆక ఇవెల్లామ్ ఉన్నుడైయ పరమేశిత్వత్తై నన్ఱువిళక్కుకిన్ఱన వెన్గిఱార్.

హిరణ్యకశిపువాకిఱాన్ - దేవమనుష్యాది సకలప్రాణికళాలుమ్ పకలిలుమ్ ఇరవిలుమ్, వానత్తిలుమ్ భూమియిలుమ్, వీట్టిన్ అకత్తిలుమ్ పుఱత్తిలుమ్ తనక్కు మరణమిల్లాతపడి వరమ్పెఱ్ఱవన్. ఇవన్ దేవర్ ముతలియ యావర్క్కుమ్ పలపలకొడుమైకళై ప్పురిన్దు అనైవరుమ్ తన్నైయే కడవుళాక వణఙ్గుమ్పడి శెయ్తువరుకైయిల్, అవన్ మకనాన ప్రహ్లాదాళ్వాన్ ఇళమైతొడఙ్గి మహావిష్ణుభక్తనాయ్ తన్దైయిన్ కట్టళైప్పడి ముతలిల్ అవన్ పెయరైచ్చొల్లి కల్వికఱ్ఱామల్ నారాయణనామమ్ శొల్లి వరవే కడుమ్కోపమ్ కొణ్డ ఇరణియన్ ప్రహ్లాదనై త్తన్ వఴిప్పడుత్తువతఱ్కు ప్పలవాఱు ముయన్ఱపిన్, అజ్జనమ్ వఴిప్పడాత అవనై క్కొల్లుతఱ్కు ఎన్నవుపాయమ్ శెయ్తుమ్ అవన్ భగవదనుగ్రహబలత్తాలే ఒరుహానియు

మిన్ఱిక్కేయిరుక్క, ఒరునాళ్ సాయఙ్కాలత్తిలే అన్దహిరణ్యన్ తన పుత్రనైనోక్కి "నీశొల్లుమ్ నారాయణనెన్బాన్ ఎఙ్గేయుళన్, కాట్టు" ఎన్న, అక్కుమారన్ "తూణిలుముళన్, తురుమ్బిలుముళన్, ఎఙ్గుముళన్" ఎన్ఱు ఉఱుతియాయ్చ్చొల్ల, ఉడనే హిరణ్యన్ "ఇఙ్గు ఉళనో?" ఎన్ఱుశొల్లి ఎతిరిల్నిన్ఱ తూణైప్పుడైక్క ఉడనే అతిలిరున్దు తిరుమాల్ మనుష్యరూపముమ్ సింహవడివుమ్కలన్ద నరశిఙ్గమూర్త్తియాయ్త్తోన్ఱి హిరణ్యనైప్పిడిత్తు వాశల్పడియిల్ తన్ మడిమీతు వైత్తుక్కొణ్డు తన్ తిరుక్కై నఖఙ్గళాల్ అవన్ మార్పైప్పిళన్దు అழித్తిట్టు ప్రహ్లాదనుక్కు అరుళ్ శెయ్తానెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే. "అళన్దిట్ట తూణైయవన్ తట్ట ఆఙ్గే, వళర్న్దిట్టు వాళుకిర్చ్చిఙ్గవురువాయ్, ఉళన్దొట్టిరణియనొణ్ మార్వకలమ్, పిళన్దిట్ట కైకళ్" ఎన్ఱుమ్, "ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణనెన్ఱ మకనైక్కాయ్న్దు, ఇఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్ తూణ్ పుడైప్ప, అఙ్గప్పొழுతే అవన్ వీయత్తోన్ఱియ, ఎన్ శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమై ఆరాయుమ్శీర్మైత్తే?" ఎన్ఱుమ్ ఆழ்వార్కళ్ ఈడుపడువర్కళాయ్త్తు.

వేతేయొరు తూణిలిరున్దు నరశిఙ్గమూర్త్తి తోన్ఱినాల్ 'మున్నమే ఒరునరశిఙ్గత్తై ఉళ్ళైవైత్తు నాట్టియతూణ్ అతు' ఎన్ఱు శఙ్కిక్కక్కూడుమాకైయాలే అన్ద శఙ్కైక్కు ఇడమఱుమ్పడి అన్ద హిరణ్యన్ తానే తనతు ఉయరమ్పరుమనుక్కు ప్పొరున్దప్పార్త్తు అళన్దునాట్టియ అవన్ వాశల్ తూణిలిరున్దే తిరుమాల్ నరశిఙ్గమాయ్త్తోన్ఱినానెన్బతుమ్, - వేఱు యారేనుమ్ కైయాల్తట్ట అత్తట్టియ ఇడత్తిలిరున్దు తోన్ఱినాల్ 'అవన్ తమ్కైయిల్ నరశిఙ్గత్తై అడక్కిక్కొణ్డువన్దు తూణిలేపాయ్చ్చినన్' ఎన్ఱు శొల్లక్కూడుమాకైయాలే అతఱ్కు అవకాశమిల్లాతపడి అన్దహిరణ్యన్ తానే' తన్కై

యాల్ తట్టినవళవిల్ తిరుమాల్ తోన్ఱిననెన్బతుమ్,—అవర్ ఓరిడత్తిల్ తట్ట మఱ్ఱోరిడత్తిలిరున్దు నరశిజ్గమ్ తోన్ఱినాల్ "ఎజ్గుముళర్" ఎన్ఱు ప్రహ్లాదర్ శెయ్త ప్రతిజ్ఞై తవఱి "నీ శొల్లుకిఱవర్ ఇజ్గిల్లై" ఎన్ఱు హిరణ్యర్ శెయ్తప్రతిజ్ఞై నిలైనిఱ్కుమాఱైయాలే అతఱ్కు ఇడమిల్లాతపడి అవర్ తట్టిన ఇడత్తిలిరున్దే తిరుమాల్ తోన్ఱి నానెన్బతుమ్,—అవర్ తట్టినపిఱకు శిఱితుపోతు కళిత్తు నరశిజ్గమ్ తోన్ఱినాల్ "నార్ తట్టినపొళుతు తిరుమాల్ అజ్గిల్లై" ఎన్ఱు అవర్ శొల్లి, తిరుమాల్ ఎజ్గుమ్ ఎప్పొళుతుమ్ ఎల్లాప్పొరుళ్కళిలుమ్ ఉళ్ళుమ్పుఱముమ్ వ్యాపిత్తిరుక్కిఱ ఉణ్మైనిలైయై మఱుక్కక్కూడుమాఱైయాలే అతఱ్కు ఇడమిల్లాతపడి గర్భమ్ కరుముతిర్తల్ ప్రసవమ్ముతలియనవుమ్, కుళన్దైయాయ్జనిత్తల్ పిఱకు నాళడైవిల్ వళర్తల్ ఎన్బనవుమ్ ఇల్లామల్ అవ్వేతిరియినుమ్ పరుత్తు వళర్న్దవడివైయుడైయనాయ్ అప్పొళుతే తోన్ఱిననెన్బతుమ్,—అజ్గనమ్ తోన్ఱియవిడత్తుమ్ హిరణ్యర్ జయశీలనాకవుమ్ నరసింహర్ పరాజితనాకవుమ్ నేర్న్దాల్ "ఎజ్గుముళర్" ఎన్ఱ ఉణ్మై నిలైత్తాలుమ్ పరత్వమ్ సిద్ధియాతేపోయ్విడుతల్ పఱ్ఱి అతిఱ్కాట్టిలుమ్ తోన్ఱాతిరుప్పతే నలమాతలాల్ అజ్గనమాకాతపడి అఱ్కొడియవనై త్తవఱాతు అళిత్తననెన్బతుమ్,—దేవర్ మనుష్యర్ విలజ్గుకళ్ స్థావరమ్ ఎన్ఱుమ్ నాల్వకై ప్పిఱప్పుక్కళిలుళ్ళవఱ్ఱిల్ ఒవ్వొన్ఱినాలుమ్ తని త్తని శాకాతపడియుమ్, బ్రహ్మాసృష్టిక్కు ఉళ్పట్ట ఎన్దప్రాణియినాలుమ్ శాకాతపడియుమ్ అవర్ బ్రహ్మరుద్రాదికళిడత్తిల్ పెఱ్ఱవరమ్ పళుతుపడామైక్కాక నరజ్గలన్దశిజ్గమాయ్ తన్నైక్కాత్తానే తోఱ్ఱువిత్తుక్కొణ్డు తోన్ఱిననెన్బతుమ్,—అన్ఱు

శస్త్రజ్గళొన్నినాలుమ్ శాకాతపడియుమ్ ఈరముళ్ళతనాలుమ్ ఈర మిల్లాతతనాలుమ్ ఇఱనాతపడియుమ్ పెరున్దవరమ్ వీణ్ పోకామే నఖజ్గళినాల్ కీణ్డుకొన్డ నెన్బతుమ్,—పకలిలుమ్ ఇరవిలుమ్ శాకాతపడి పెరున్దవరమ్ పొయ్పడాతవాఱు అప్పకలిరవుకళిన్ సన్ధియాకియ మాలైప్పొళుతిలే కొన్డ నెన్బతుమ్,—భూమియిలుమ్ వానత్తిలుమ్ శాకాతపడి పెరున్దవరత్తై ఒతుక్కుమాఱు తన్ మడిమీతు వైత్తు క్కొన్డ నెన్బతుమ్,—వీట్టిన్ అకత్తిలుమ్ పుఱత్తిలుమ్ ఇఱవాతపడి పెరున్దవరత్తిఱ్కు విరోధమిన్ఱి వాశల్పడియిన్ మీతు వైత్తుక్కొణ్డు కొన్డ నెన్బతుమ్,—ఇవై పోల్వన పల విశేషజ్గళ్ ఇవ్వపదానత్తిలే అరుమైయాక నోక్కత్తక్క విషయజ్గళ్. “శురరశురర్ మునివర్ నరర్కళ్ ఇయిల్ పారిల్ శుడర్వానిల్ పకలిరవిల్ ఉళ్ పుఱమ్పిల్, పెరుపడైయిల్ తాన్ శాకావిరణ్యన్ నెఞ్చు ప్పిరకలాదన్ తర్క్కిత్తుణ్ణిన్ఱతూణిల్, నరహరియాయ్ ప్పొళుతుపుకు నేరన్దన్నిల్ నాడియుదిత్తియర్ వాశల్పడిమీతేఱి, ఇరణియనై త్తొడైమిశైవైత్తుకీరినాలే ఇరుపిళవాక్కినైయరియే యెమ్బిరానే!.” ఎన్బర్ పిన్నోరుమ్. ‘సర్వవ్యాపియాన పరమ్బొరుళ్ శ్రీమన్నారాయణనే’ ఎన్ఱ పరమార్థమ్ ఇత్తిరువవతారత్తిన్ శెయల్కళాల్ నన్గు విళజ్గియతై ఇన్దశ్లోకత్తిలే మూన్ఱుపడియాక వెడుత్తుకాట్టినారాయ్త్తు.

[అగాణీ నరసింహతనుః] ‘అగాణీ’ ఎన్ఱతు అప్రాకృతైయెన్ఱపడి. సత్త్వరజస్తమోమయమాయిత్తే ప్రకృతితానిరుప్పతు. “నతస్య ప్రాకృతామూర్తిః” ఎన్గైయాలే శుద్ధసత్త్వమయమాయితే నృసింహమూర్తియిరుప్పతు. తనియే మానుషమూర్తియాక ప్పిఱక్కలామ్, సింహమూర్తియాకప్పిఱక్కలామ్; ఇజ్ఞనే నరజ్క

లన్నశిఙ్గమాయ్ప్పిఅన్దతు పరమేశిత్రుత్వ ప్రయుక్తమిత్తే. ఇప్పడి సఙ్కీర్ణమూర్త్తియాకప్పిఅవాత్తొళ్ళియిల్ హిరణ్యావధమ్ అమైయాతిత్తే. అవర్ పెర్ఱ పరఙ్గళై ప్పఴుతాక్కాతపడియుత్తే ఎమ్బెరుమాన్ వ్యాపరిప్పతు. గౌణశబ్దమ్ స్త్రీప్రత్యయాన్తమానాల్ ఈకారాన్తమాకక్కడవతు. తద్ధితవృత్తి.

[భక్తగిరస్సమసమయసముద్భవశ్చ] "ఉవాచ్యమస్త్యదకేషుచాన్త్యేఘపతానస్త్యస్తి చోష్ణద్యుతౌ వహ్నౌ దిక్షు విదిక్షు వాయునభసో స్తిర్యక్ష్వతిర్యక్షుచ। అన్త్యన్తర్బహిరస్తి సత్యసతివా సారేష్వసారేషువా సర్వత్రాస్తి సదాఽస్తి కింబహుగిరా? త్వయ్యస్తి మయ్యస్తిచ." - "ఎఙ్గుముళన్ " ఎన్ఱు ప్రహ్లాదన్ శొల్లివాయ్మూడువతఱ్కుమున్నేయిత్తే వన్దుతోన్ఱినాన్. "మీళవవన్ మకనై మెయ్మ్మైకొళక్కరుతి - కోళరియినురువఙ్కొణ్డవుణనుడలమ్ కురుతికుళిమ్బిమెఴుకూరుకిరాల్ కుడైన్దవ య్ " ఎన్గిఅపడియే స్వాశ్రితనాన ప్రహ్లాదాళ్వానై సత్యవాదియాక్కువతఱ్కాక తోన్ఱినపడియాలే విశ్వమ్భపాలుక్కమాట్టిన్ఱిలన్. * ఎఙ్గుముళన్కణ్ణనెన్ఱ మకనైక్కాయ్న్దు ఇఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్ తూణ్పుడైప్ప, అఙ్గు అప్పొఴుతే అవన్ వీయత్తోన్ఱియ శిఙ్గప్పిరానిత్తే.

[స్తమ్భే సమ్భవశ్చ] పితామహనుక్కు ఒరు పితామహియాయ్త్తు స్తమ్భమ్. "యత్ప్రాదుర్భవనాదవన్ధ్యజఠరా యాదృచ్ఛికాద్వేధసాం యాకాచిత్సహసా మహాసురగృహస్థూణా పితామహ్యభూత్" [దశావతారస్తోత్రే] ఎన్ఱారిత్తే దేశికన్. [అళన్దిట్టతూణై యవన్ తట్టవిత్యాది.] 'మున్నే నరసింహత్తైవైత్తునట్ట తూణ్' ఎన్నలాణ్ణాతపడి హిరణ్యన్ తానే తనక్కుప్పాసత్తమ్పార్త్తు అళన్దునట్టతూణై, వేదశిలర్ తట్టినాల్ 'కైయిలే నరసింహత్తై అడక్కి

కొణ్డువన్దు తూణిలే పాయ్చ్చినార్కళ్’ ఎన్నక్కూడుమే, అజ్జ- శొల్లవొణ్ణాతపడి అవన్దానే ‘నీశొల్లుకిఱవన్ ఇన్దస్తమ్భత్తిలే ఉణ్డో?’ ఎన్ఱు అఴున్దు అడిక్క, అడిత్తవిడమొఴియ స్థలాన్తరత్తిలే తోన్ఱిలుమ్ ఇవన్ ఇజ్గైయెన్ఱ ప్రతిజ్ఞై సిథైన్దదామెన్ఱు అత్తూణిల్ అవనడిత్త విడన్దన్నిలే శడక్కెనత్తోన్ఱినానాయ్త్తు. [తే పరేశతాం పిశునయతి.] ఇవైయెల్లామ్ ఉన్నుడైయ పరమేశిత్వత్తై కాట్టిక్కొల్లిత్తారాసినవెన్గిఱార్. పరమపురుషనన్ఱిక్కే సామాన్యపురుషనాకిల్ ఇత్తనైశక్తివిశేషమ్ కూడాతిఱేయెన్ఱు కరుత్తు.

ఆక, కీఴ్శ్లోకత్తిలే సౌలభ్యత్తైయనుసన్ధిత్తారాయ్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే పరత్వత్తై అనుసన్ధిత్తారాయ్చ్చెల్లుకిఱతు. పరత్వేసతి సౌలభ్యమిఱే అభినన్దనీయమాకత్తక్కతు. కేవలసౌలభ్యముమ్ కేవలపరత్వముమ్ అప్రయోజకమిఱే. ఇని ఇన్దశ్లోకత్తై ఇజ్జనే పరత్వపరమాకక్కొళ్ళాతే కీఴ్శ్లోకజ్గళుక్కుచ్చేర సౌలభ్యపరమాక వే నిర్వహిత్తుప్పోరునర్ శిజ్గప్పెరుమాళ్. అతు తానెజ్జనేయెన్నిల్; [పరేశతామ్] పరః ఈశః యస్యసః - పరేశః; పరతన్త్రః ఎన్ఱపడి. పరేశతామెన్ఱతు - పారతన్త్ర్యత్తైయెన్ఱతాయ్త్తు. దేవాదిచతుర్విధజాతియిలుళ్ళవన్ఱిల్ ఒన్ఱాకైయిలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్, పలపిఱవికళుళ్ ఒరుకాలత్తిలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్, అస్త్రశస్త్రజ్గళిలొన్ఱాలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్ ఇప్పడియెల్లామ్ బ్రహ్మరుద్రాదికళ్ కొడుత్తవరత్తుక్కు విరోధమ్వారాతపడియాకవుమ్, ప్రహ్లాదనుడైయవార్త్తైక్కు ఉడన్పట్టపడియాకవుమ్ నరసింహోపదానత్తిలే కాణ్గైయాలే దేవపారతన్త్ర్యముమ్ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యముమ్ తోన్ఱక్కడవతిఱే. స్వతన్త్రనాకిల్ అవర్కళ్ కొడుత్తవరత్తై ప్పాఴ్పడుత్తియే యథేచ్ఛమాక వన్దుపిఱన్దు వత్తైక్కలామిఱే. నర

సింహమాయ్ప్పిఱక్కవుమ్ అన్దిప్పోతిలే తోన్ఱవుమ్ తిరువుకిర్ కళాలే కీళవుమ్ మడియిలేవైత్తు ముడిక్కవుమ్ వేణ్డావే. ప్రహ్లాదనుడైయ ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేనన్దు తోన్ఱవుమ్ వేణ్డావే. దేవర్కళ్ కొడుత్త వరత్తై స్పథ్యతాక్కవేణ్డామైయాకిల దేవపారతన్త్ర్యముమ్ ప్రహ్లాదనై వితథప్రతిజ్ఞనాక్కవేణ్డామైయాకిల ఆశ్రితపారతన్త్ర్యముమ్ ఉళ్ళమైయాలితే ఇప్పడియెల్లామ్ శెయ్యవేణ్డిత్తు. ఆకైయాలే * పరేశతామెన్ఱతఱ్కు పారతన్త్ర్యమెన్ఱుపొరుళ్ పణిత్తతు పొరున్దత్తట్టిల్లై. ఆకిలుమ్ పరేశశబ్దత్తుక్కు పరతన్త్రార్థత్తిలే ప్రసిద్ధిప్రాచుర్యమిల్లైయేయెన్నిల్; తిరుమాలైయిల్, "కావలిల్ పులనై వైత్తు" ఎన్ఱవిడత్తిఱ్కు వ్యాఖ్యానమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై "కావలిల్లాతపడి ఇన్ద్రియఙ్గళై వైత్తు" ఎన్ఱు అర్థమరుళిచ్చెయ్తపిన్నర్, "కావలిల్లాతపడియెన్ఱాల్ శబ్దమ్వచిక్కుమో వెన్నిల్; మీమాంసకర్ శబ్దత్తైనియమిత్తాకిలుమ్ అర్థత్తై ముఖ్యమాకక్కొళ్ళుమాపోలే ఇఙ్గుమ్ అర్థగౌరవత్తాలే శబ్దత్తై నియమిత్తుచ్చొల్లుకిఱోమ్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారితే. అన్దకణక్కిలేయాయ్త్తు ఇఙ్గుమ్ నిర్వహిక్కవడుప్పతు. వ్యుత్పత్తిబలత్తాలే పరేశశబ్దత్తుక్కు పరతన్త్రార్థకత్వమ్ ఘటియామైయిల్లైకాణుమ్.

ఇన్దశ్లోకమ్ ఆర్యావృత్తమ్.   ...   ...   (౭౧)

ఇతి నానావృత్తదశకం సమాప్తమ్.

అథ వసన్తతిలకదశకమ్.

శ్లో॥ తాపత్రయీమయ దవానలదహ్యమానం
ముహ్యన్తమన్తమవయన్తమనన్త! నైన।
స్థాతుం ప్రయాతుముపయాతుమనీశమీశ!
హస్తీశ! దృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః ॥   ౭౨ ॥

పదవురై.

ఈశ !=సర్వస్వామియానాయ్

అనన్త !=అపరిచ్ఛిన్న స్వరూపనాయ్

హస్తీశ !=హస్తిగిరి నాథనాన వరదనే !

తాపత్రయీమయ దవానల దహ్యమానమ్ } తాపత్రయమాకియ కాట్టుత్తీయినాలే తపిక్కప్పెట్ట వనాయుమ్ (అతఏవ)

ముహ్యన్తమ్ =మయక్కముడైయానిన్ఱ వనాయుమ్

అన్తమ్=(ఇన్ద ఆర్తియై) ఎల్లైయై

నైవ అవయన్తమ్=అఱియాతవనాయుమ్

స్థాతుమ్ ప్రయాతుమ్ ఉపయాతుమ్ అనీశం(మామ్) } కైయొఴిన్దు నిఱ్పతఱ్కుమ్ ఒన్ఱైచ్చెయ్యప్పోవతఱ్కుమ్ ఉన్నైక్కిట్టుకైక్కుమ్ అసమర్థనాయుముళ్ళ అడియేనై

దృష్ట్యమృతవృష్టిభిః=కటాక్షామృత వర్షఙ్గళాలే.

అభజేథాః=పుడైశూఴ్క్కడవై.

[తాపత్రయీమయేత్యాది.] సమస్తకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్ ఆశ్రయణసౌకర్యావహదివ్యవిగ్రహవిశిష్టనాయ్ పత్నీపరిజనాదివిశిష్టనాయ్ సాధుపరిత్రాణార్థమాక కేవలమ్ కృపామాత్రత్తాలే వన్దు తిరువవతరిత్తరుళుమవనాన పేరరుళాళనై విస్తరేణ అనుభవిత్తుప్పేశిన ఇవ్వాళవాల్ ద్వయత్తిల్ "శ్రీమన్నారాయణచరణౌ" ఎన్ఱమళవుమ్ వివరిత్తారాయ్, ఇని "శరణం ప్రపద్యే" ఎన్ఱ మిడత్తై వివరిక్కప్పుకుకిఱారాయ్ పేరరుళాళర్ తిరువడికళిలే ప్రపత్తిపణ్ణ విఴైన్దవర్ "అనుజో రావణస్యాహం తేనచాస్మ్యవమానితః। త్యక్త్వా పుత్రాంశ్చదారాంశ్చ రాఘవం శరణంగతః" ఎన్ఱు విభీషణాఴ్వాననుసన్ధిత్తకట్టళైయిలే తాముమ్ ప్రపిత్సువాన తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళుకిఱార్ మేల్ ఎట్టుశ్లోకఙ్గళాలే. స్వదోషభూయస్త్వానుసన్ధానమెన్ఱిఅవిత్తుతన్నై చ్చిలర్ ప్రపత్తిక్కు పూర్వాఙ్గమాకవుమ్ శిలర్ ఉత్తరాఙ్గమాకవుమ్ శిలర్ ఉభయాఙ్గమాకవుమ్ శొల్లుపోరక్కాణానిన్ఱోమ్. ఆళవన్దారుమ్ ఎమ్పెరుమానారుమ్ ప్రపత్తిక్కు ఉత్తరత్తిలే విశేషిత్తు స్వదోషభూయస్త్వా

నుసన్ధానమ్ పణ్ణినార్ కళ్ ; ఆళ్వార్ ప్రవృత్తిక్కుప్పూర్వత్తిలే స్వదోష భూయస్త్వానుసన్ధానమ్ పణ్ణుకిఱార్. ఆళ్వార్ కళ్ ప్రవృత్తిక్కుప్పూర్వత్తిలుమ్ ఉత్తరత్తిలుమ్ పణ్ణిప్పోరువర్ కళ్.

[తాపత్రయీమయదవానలదహ్యమానమ్] తాపత్రయమావతు – ఆధ్యాత్మికమ్, ఆధిభౌతికమ్, ఆధిదైవికమెనప్పడుమ్ మూన్ఱు తాపఙ్గళ్. ఆత్మాశ్రితాఽచిత్సముదాయ ప్రధానహేతుకమాన దుఃఖమ్ ఆధ్యాత్మికమ్. అతుతాన్ శారీరమెన్ఱుమ్ మానసమెన్ఱుమ్ ఇరణ్డువడిప్పట్టిరుక్కుమ్. శారీరమ్ వ్యాధియెన్ఱుమ్, మానసమ్ ఆధియెన్ఱుమ్ శొల్లప్పడుమ్. "శిరోరోగప్రతిశ్యాయజ్వరశూలభగన్దరైః । గుల్మార్శశ్శ్వయథుశ్వాసచ్ఛర్ద్యాదిభిరనేకధా ॥ తథాఽక్షిరోగాతీసారకుష్ఠాఙ్గామయసంజ్ఞితైః। భిద్యతే దేహజస్తాపః" [శ్రీవిష్ణుపురాణే. ౬ - ౫ - 3.] ఇత్యాదికళాలే శొల్లప్పట్ట శారీర దుఃఖమ్ వ్యాధి; "కామక్రోధభయద్వేషలోభమోహవిషాదజః । శోకాసూయావమానేర్ష్యామాత్సర్యాదిమయస్తథా" [తత్రైవ.] ఇత్యాదికళాలే శొల్లప్పట్ట మానసదుఃఖమ్ ఆధి; ఆక, ఇన్ద ఆధి వ్యాధికళ్ ఆధ్యాత్మికతాపమామ్. "పశుపక్షిమనుష్యాద్యైః పిశాచోరగరాక్షసైః । సరీసృపాద్యైశ్చ నృణాం జాయతే చాఽఽధిభౌతికః." ఎన్నప్పట్టతు ఆధిభౌతికమ్. "శీతవాతోష్ణవర్షామ్బువైద్యుతాదిసముద్భవః। తాపో ద్విజవర శ్రేష్ఠైః కథ్యతే చాధిదైవికః." ఎన్నప్పట్టతు ఆధిదైవికమ్. ఆక ఇన్దతాపత్రయత్తిలే అకప్పట్టవర్ తప్పిప్పిఴైప్పతు అరితాయిరుక్కైయాలే ఇతుతన్నై దావాగ్నియాకచ్చొల్లక్కడవతాయిరుక్కుమ్. కాట్టుత్తీయిలే అకప్పట్టవనుక్కుమ్ తప్పిప్పిఴైక్కై అరితిఱే. ఇప్పడిప్పట్ట తాపత్రయాత్మకదావాగ్నియాలే తపిక్కప్పడానిన్ఱేనడియేనెన్గిఱార్.

అత ఏవ [ముహ్యన్తమ్] వహ్నిదగ్ధనుక్కు మోహప్రాప్తి అవర్జనీయమిఱే. తాపత్రయత్తిలే తకర్ప్పణ్డ అడియేనుక్కు అఱివు కుడిపోయ్ త్తెన్గిఱార్. "మతియెల్లామ్ ఉళ్ కలఙ్గి మయఙ్గుమాల్" ఎన్ఱు భగవద్విషయత్తిలేయుణ్డాకక్కడవ మయక్కమ్ ఎనక్కు సంసారత్తిలేయుణ్డాయ్త్తే! యెన్గిఱార్. ఇన్నతు కార్యమ్, ఇన్నతు అకార్యమ్ ఎన్ఱు వివేకిక్కమాట్టామే అఱివుకలఙ్గుకైయిఱే మోహమావతు. [అన్తం నైవాఽవయన్తమ్] ఇప్పడి ఎత్తనై కాలమ్ అఱివఴిన్దు పడక్కడవేనో అఱికిఱేన్ పిరానే యెన్గిఱార్. దేశతః కాలతో వస్తుతశ్చ అపరిచ్ఛిన్ననానవున్నైప్పోలే ఒరుపడి పరిచ్ఛేదిక్కత్తక్కతుఱి యిలుమామ్; ఇన్ద మోహావధియై ప్పరిచ్ఛేదిత్తఱియవల్లేనల్లేనెన్గిఱార్ - [అనన్త!] ఎన్ఱు. అనన్తనెన్ఱాల్ త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితనెన్ఱపడి. 'ఇన్న కాలత్తిలుళ్ళాన్, కాలాన్తరత్తిలిల్లై' ఎన్గిఱ కాలపరిచ్ఛేదముమ్, 'ఇన్న దేశత్తిలుళ్ళాన్, దేశాన్తరత్తిలిల్లై' ఎన్గిఱ దేశపరిచ్ఛేదముమ్, ఇన్న వస్తుపోలే యెన్గిఱ వస్తుపరిచ్ఛేదముమిల్లాతవనెన్నై.

[స్థాతుం ప్రయాతుముపయాతుమప్యనీశమ్] "నిన్ఱనరిరున్దనర్ కిడన్దనర్ తిరిన్దనర్, నిన్ఱిలరిరున్దిలర్ కిడన్దిలర్ తిరిన్దిలర్" ఎన్ఱు చేతనాచేతనాత్మకసమస్తవస్తుక్కళినుడైయ సమస్తప్రవృత్తినివృత్తికళుమ్ పరమపురుషసఙ్కల్పాధీనమెన్ఱతిఱే. నిఱ్ఱల్ ఇరుత్తల్ కిడత్తల్ తిరితల్ ముతలాన ప్రవృత్తిసామాన్యత్తుక్కుమ్ నీయే కడవనాకైయాలే స్వాతన్త్ర్యేణ నాన్ ఒన్ఱుక్కుమ్ కడవనన్ఱిక్కేయిరానిన్ఱేనెన్గిఱార్. [స్థాతుమ్] "ష్ఠా - గతినివృత్తౌ" ఎన్ఱిఱే ధాతు; ఒన్ఱైచ్చెయ్యప్పుకాతే కైయొఴిన్దునిఱ్పతఱ్కుమ్ ఎన్ఱపడి. "ప్రవృత్తి అవనధీనైయాకిఱతు వేణుమాకిల్; నివృత్తిక్కు అవన్ వేణుమో?" ఎన్ఱు ఎమ్బారై క్కేట్క "స్వర్గత్తిల్ సిన్ఱుమ్ విఴుకిఱ త్రిశఙ్కువై

శక్తిమాన్ నిఱ్కచ్చొల్ల నిఱ్క వేణ్డిన్ఱుక్కణ్డాయే; అప్పడియే నివృత్తిక్కుమ్ అవన్ వేణుజ్కాణ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారెన్ఱ ఈడు ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్. "నిన్ఱిలరిరున్దిలర్ కిడన్దిలర్ తిరిన్దిలర్" ఎన్ఱవిడత్తిలే ఇతు కాణ్గ.

అష్టశ్లోకియిలే భట్టర్ "కర్మాద్యుపాయహీనాశే! కర్తుం త్యక్తుమపి ప్రపత్తుమనలం సీదామి దుఃఖాకులః" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతై ఇజ్గే * స్థాతుమిత్యాదియాల్ సంవాదమాక నిర్వహిత్తుప్పోరువర్ విష్ణుచిత్తరామానుజజీయర్. స్థాతుమనీశమ్ ఎన్ఱు - త్యక్తుమనలమ్ ఎన్గిఱతు; ప్రయాతుమనీశమ్ ఎన్ఱు - కర్తుమనలమెన్గిఱతు; ఉపయాతుమనీశమ్ ఎన్ఱు - ప్రపత్తుమనలమ్ ఎన్గిఱతు. [స్థాతుమనీశమ్] కర్మాద్యుపాయజ్గళై అనుష్ఠిక్కైక్కతవిర్న్దు వెఱుమనేకిడక్కమాట్టిన్ఱిలేన్; ఏనెనిల్; "శ్రుతిస్స్మృతిర్మమైవాజ్ఞా యస్తాముల్లంఘ్య వర్తతే। ఆజ్ఞాచ్ఛేదీ మమద్రోహీ మద్భక్తోపి నవైష్ణవః." ఎన్గిఱ ఉన్ తిరుముకప్పశురత్తైప్పార్త్తవాఱే శాస్త్రవిహితజ్గళాన వన్ఱై ఎజ్గనేవిట్టొళిన తెన్ఱు తళుమ్బానిన్ఱేన్. [ప్రయాతుమనీశమ్] అవై తాన్ స్వరూపవిరుద్ధజ్గళాకైయాలుమ్ దుష్కరజ్గళాకైయాలుమ్ దుఃఖబహుళమాకైయాలుమ్ పలవాకైయాలుమ్ సాపాయమాకైయాలుమ్ స్వతఃఫలసాధనజ్గళల్లామైయాలుమ్ సాపేక్షజ్గళాకైయాలుమ్ విళమ్బితఫలజ్గళాకైయాలుమ్ అవన్ఱై అనుష్ఠిక్కప్పోకమాట్టుకిఱిలేన్. [ఉపయాతుమనీశమ్] ఉన్నైక్కిట్టవుమ్మాట్టుకిఱిలేన్; ప్రపత్తిపణ్ణవుమ్ మాట్టిన్ఱిలేనెన్గై. ఏనెన్నిల్; స్వరూపానురూపమాయ్ సుకరమాయ్ సుఖరూపమాయ్ నిరపాయమాయ్ స్వతస్సాధనమాయ్ నిరపేక్షమాయ్ అవిలమ్బితఫలమాయ్ అయత్నసాధ్యమాయ్ సిద్ధమాయ్ ఏకమానవుపాయత్తై శోకనిరా

కరణార్థమాకచ్చొన్నాలుమ్ పూర్వాఙ్గమాక ధర్మత్యాగత్తై ప్పణ్ణియే ప్రపత్తియై యనుష్ఠిక్క వేణ్డుకైయాలుమ్ మహావిశ్వాస మిల్లామైయాలుమ్ ఆత్యన్తికమాన ఆర్తియిల్లామైయాలుమ్ ప్రపత్తి పణ్ణ త్తికైత్తునిఱ్క వేణ్డిన్ఱామితే.

అన్ఱిక్కే, స్వీకారముమ్ స్వాతన్త్ర్యగర్భమాకైయాలే "ఉపయాతుమనీశమ్" ఎన్గిఱారెన్నవుమామ్. "ఎన్నుణర్ వినుళ్ళై యిరుత్తినే అతువుమవనతిన్నరుళే" ఎన్ఱు ఇత్తలైయిల్ నినైవుక్కుమ్ అడి అవనాకైయాలే "పఱవై యేఱుపరమ్పురుడా! నీయెన్నైక్కైక్ కొణ్డపిన్" ఎన్నుమ్పడియాన అవనుడైయస్వీకారమొఴియ తన్ నినైవాలే పెఱవిరుక్కైయానతు "ఉన్ మనత్తాలేన్ నినైన్దిరున్దాయ్" ఎన్గిఱవధికారత్తుక్కు క్కొత్తైయితే. * నెడునాళ్ అన్యపరై యాయ్ప్పోన్దభార్యై లజ్జాభయఙ్గళిన్ఱిక్కే భర్తృసకాశత్తిలేన్ఱు ఎన్నై అఙ్గీకరిక్క వేణుమెన్ఱు అపేక్షిక్కుమాపోలే యిరుప్పతొన్ఱాకైయాలే "ఉపయాతుమప్యనీశమ్" ఎన్గిఱార్.—ఇప్పడిప్పట్ట వడియేనై,

[ఈశ! హస్తీశ! దృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః] కటాక్షామృతవర్షధారైకళాలే కుళిరచ్చెయ్య వేణుమెన్గై. దవానలదహ్యమాననుక్కు ధారాసేకమల్లతు వేఱొరుపుకలిల్లైయితే. 'దగ్ధమ్' ఎన్ఱు భూతకాలమాకచ్చొల్లాతే 'దహ్యమానమ్' ఎన్ఱు వర్తమానమాకచ్చొల్లుకైయాలే దృష్ట్యమృతవృష్టిసేకమ్ ఫలవత్తాకప్రసక్తి యుణ్డెన్ఱు కాట్టినపడి. "తామరైక్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱుమ్ "అఙ్గణ్ఇరణ్డుమ్కొణ్డెఙ్గళ్ మేల్ నోక్కుతియేల్, ఎఙ్గళ్ మేల్ శాపమిఴిన్దు" ఎన్ఱుమ్ "త్వదీక్షణసుధాసిన్ధువీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యామారుతానీతైశ్శీతలైరభిషిఞ్చ మామ్" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తు

శిఱచ్చెయ్ తేయుమ్ శీర్ మైకున్ఱాతుకిడీర్ అవళ్ ముకత్తిలేయెన్ఱు కుఱైకిఱార్. [కింవక్ష్యేన్స్యపకల్మషాఃకృతధియః] "ఇన్దప్పక్కమ్ నిన్ఱవరేఱ్ శొల్లార్" ఎన్ఱు మూంపోలేయిరున్దతు. ఒరుసత్కులప్రసూతఱ్ ఇజ్జనే శీర్కులైన్దు తిరియానిన్ఱానెన్ఱు మేలైత్తలైమఱైయోర్ ఎఱ్ శొల్లార్?. నాల్వర్ ఐవర్ తిరియుమిడఙ్గళిలే నామ్పుకుకైక్కు కక్విఴ్తలై యిడుమ్బడి తీక్కఱైకళ్ కేట్క వేణ్డా నామ్ జన్మమెడుత్తతు! ఎన్ఱు ఇన్నాతాకిఱార్. [స్వప్నేపిసాదులఱ్భా!] "కనవిల్ శెన్ఱార్క్కుమ్ నణ్ణఱ్కరియానై నానడియేఱ్ నణ్ణియూర్ నిన్ఱ నమ్బియై, కనవిల్ కణ్డేఱ్ ఇన్ఱుకణ్డమైయాలెఱ్ కణ్ణిణైకళ్ కళిప్పక్కళిత్తేనే" ఎన్ఱాప్పోలే అవళైక్కనవిల్ కాణప్పెఱ్ఱేనాకిలుమామిత్తే; అతుతనక్కుమ్ నాఱ్ భాగ్యమ్పణ్ణిఱ్ఱిలేనాకాతేయెన్ఱు ముడిమేల్ మోతిక్కొళ్ళుకిఱపడి. [చేతః! స్వాస్థ్యముపైహి] నెఞ్జే! కులత్తుక్కుమ్ శ్రుతత్తుక్కుమ్ తక్కవాఱు వర్త్తిక్కప్పారాయ్. అవఱ్ఱుక్కు విప్రతీపఙ్గళాన విషయఙ్గళై నినైత్తు కఱైతల్ తవిరాయెన్ఱు హృదయత్తై శిక్షిక్కిఱార్. [కః ఖలు యువా ధన్యోఽధరం ధాస్యతి.] అవళుడైయ అధరపానత్తుక్కు ఇట్టుప్పిఱన్దభాగ్యవాఱ్ ఎఙ్గుఱ్ఱానో!. దౌర్భాగ్యత్తిఱ్ మేలెల్లైయిలే కిడక్కిఱనామ్ నాక్కైనీట్టిప్పయనెన్నామ్? ఎన్గిఱార్. ఓరడైవిలే ఇన్దశ్లోకమ్ జీయర్ గోష్ఠియిలే ప్రస్తుతమాక, "ఇన్ద వితర్కౌత్సుక్యమతిస్మరణ శఙ్కాదైన్యధృతిచిన్తైకళ్ ఏకకాలత్తిలే ఉణ్డాయినవో? కాలభేదేన ఉణ్డాయినవో? ఎన్ఱు శిఙ్గప్పిరాఱ్ కేట్క, "శతపత్రపత్రశతభేదన న్యాయమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. ఉదాహృత శ్లోకత్తిలే విరుద్ధవిధికళిలుమ్ దిశైకళిలుమ్ ఏకకాలత్తిలే నెఞ్జు శెల్లక్కణ్డోమాకైయాలే అతు ఇవ్విడత్తుక్కు ఉదాహరణమాక వడుక్కుమ్.

[త్వత్పాదయోరనుదితస్పృహ ఏవసోఽహమ్] "పోతెల్లామ్ పోతుకొణ్డున్ పొన్నడిప్పునైయుమాట్టేన్, తీతిలా మొఴికళ్ కొణ్డున్ తిరుక్కుణమ్ శెప్పమాట్టేన్, కాతలాల్ నెఞ్జమన్బుకలన్దిలేన్" ఎన్గిఱార్. * ఉన్నడిప్పోతు నాననుకావక్కై వేఱ్ఱువఴికళిలే తిరిన్దుఴల్కిన్ఱేన తన్నై పోక్కి "సిఱమూర్త్తిపల్ కూఱ్ఱిలోన్ఱుకాణలు మాజ్గోల్ ?" ఎన్గిఱ స్పృహాలేశముమిల్లైయే పావియేనుక్కెన్గిఱార్.

"దిశాసు" ఎన్ఱు - శిల సత్కర్మఙ్గళిలుమ్ నెఞ్జు శెన్ఱతాక అరుళిచ్చెయ్తారే, ఇతు పేఱ్ఱుక్కు ఉడలాకాతో వెన్నిల్; ఆకాతు. "తుయరమేతరు తున్బవిన్బవినైకళాయ్" [తిరువాయ్ మొఴి 3-౯-౮.] ఎన్ఱవిడత్తు ఈట్టిలే-"తున్బవినైయోడు ఇన్బవినైయోడు వాశియఱ ఇరణ్డుమ్ దుఃఖత్తైయే పణ్ణిత్తరుమెన్ఱాయిఱ్ఱిరుక్కిఱారివర్ ; భగవచ్ఛేషత్వవిరోధియాయ్కొణ్డు బన్ధకమాకై ఇరణ్డుక్కుమొక్కుమిఱే; 'పుణ్యపాపేవిధూయ' ఎన్నక్కడవతిఱే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతుకాణ్గ. "సద్యస్త్యజన్తి వరద! త్వయి బద్ధభావాః పైతామహాదిషుపదేష్వపి భావబన్ధమ్। కస్తైస్య దేతసుఖసఞ్చరణోత్సుకాయ కారాగృహే కనకశృంఖలయాపిబన్ధః." [వరదరాజ పఞ్చాశత్] ఎన్ఱారిఱే దేశికనుమ్. పాపకర్మమ్ ఇరుప్పువిలఙ్గోపాతి; పుణ్యకర్మమ్ పొన్ విలఙ్గోపాతి. వాయవ్యమ్, ప్రాజాపత్యమ్, ఆగ్నేయమ్ ముతలాన ఇష్టికళ్ పుణ్యకర్మఙ్గళేయాకిలుమ్ అవై ఫలద్వారా బన్ధకఙ్గళాకైయాలే పాపత్తోడొక్క అన్ద పుణ్యకర్మఙ్గళైయుమ్ ఉతఱిత్తీర వేణ్డిఱ్ఱు. అల్లాతపోతు భగవత్ప్రాప్తి ఘటియాతిఱే. ఇవ్విడత్తిలే - "పుణ్యత్తుక్కు అఞ్జుకిఱవన్ పాపత్తైప్పణ్ణానిఱే; ఇవన్ పుణ్యత్తై పాపమెన్ఱిరుక్కుమ్; అవన్ పాపత్తై ప్పుణ్యమెన్ఱిరుక్కుమ్. అవనుక్కు అతు కిడైయాతు; ఇవనతు శెయ్యాన్." ఎన్గిఱ శ్రీవచనభూషణ సూక్తికళుమ్ తద్వ్యాఖ్యానసూక్తికళుమ్ అనుసన్ధేయమ్.

[ఏవంసోఽహం నస్వస్తి నిశామయామి] ఇప్పడియుళ్ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఒరుకాలుమ్ రుచియుణ్డాకప్పెఱాతే కైకழியప్పోన నాన్ ఇని నన్మైపెఱ్ఱువాழ ప్రసక్తియుణ్డో? "తిరుమాలురువ్వాడవన్ శిన్నమేపిత్తఱ్ఱానిప్పోర్ తిరుమాల్ తలైక్కొణ్డనఙ్గట్కు ఎఙ్గేపరుమ్తీవినైయే?" ఎన్ఱుమ్ "లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః। యేషామిన్దీవరశ్యామో హృదయేసుప్రతిష్ఠితః." ఎన్ఱుమిఱే ధీమతామగ్రేసరర్కళ్ పేశియిరుప్పతు. భగవదనురాగత్తై క్కనాక్కణ్డుమఱియాతనాన్ ఒరునన్మైపెఱువేనాక ఎణ్ణియిరుక్కైక్కు ఎన్నప్రసక్తియుణ్డెన్గిఱార్.

[హస్తిగిరినాథ!] ఎన్ తలైయాలే ఒరునన్మై సమ్పాదిత్తుక్కొళ్ళ విరకిల్లైయెన్ఱేనత్తనైపోక్కి ఉన్ తలైయాలే వరక్కడవ నన్మైకళై ఇల్లైశెయ్వేనల్లేనన్గై. మాదృశరాన పాపికళైయుమ్ తిరుత్తిప్పణికొణ్డు నన్మైపెఱుత్తుకైక్కాకవిఱే నీ * తనిక్కడలే తనిచ్చుడరే తనియులకేయెన్ఱెన్ఱునక్కిడమానవఱ్ఱైయెల్లామ్ కాట్కైకొణ్డు తిరువత్తిమామలైయిలే వన్దునిన్ఱరుళిఱ్ఱెన్గిఱార్.

ఇఙ్గనే యడియేన్ * నీశనేన్ నిఱైయొన్ఱుమిలేన్ నాకైయాలే 'దృష్ట్యామృతవృష్టిభిరాభజేథాః' ఎన్గిఱార్ - ఎన్ఱు నిర్వహిక్కప్పడుమామ్.   ...   .   (౨౩)

శ్లో॥ హైం! నిర్భయోఽస్మ్యవినయోఽస్మి యతస్త్వదంఘ్రౌ
లిప్సామలబ్ధవతి చేతసి దుర్వినీతే।
దుష్కర్మవర్మపరికర్మిత ఏవసోఽహమ్
అగ్రే వరప్రద! తవ ప్రలపామి కిఞ్చిత్ ॥   ౨౪ ॥

పదవురై.

హే వరప్రద !=వరదనే !
ఏషసోహమ్=ఇవ్వడియేన్
నిర్భయః అస్మి=అచ్చమ్ కెట్టవనాయిరా నిన్ఱేన్ ;
అవినయః అస్మి=వినయముమ్ ఇల్లాదవనాయ్ నిన్ఱేన్ ;
హా !=అన్దో !
యతః=ఏనెన్ఱాల్ ;
దుర్వినీతే=శీర్ తిరున్దామలిరుక్కిఱ
చేతసి=(ఎన్నుడైయ) నెఞ్జానదు
త్వదంఘ్రౌ=ఉన్నుడైయ తిరువడికళిల్
లిప్సామ్=విరుప్పత్తై
అలబ్ధవతి సతి=అడైయాదిరుక్కుమళవిల్
దుష్కర్మవర్మపరికర్మితః } తీవినైకళాకిఱ కవచఙ్గళై అణిన్దుళ్ళ
ఏషసోహమ్=ఇవ్వడియేన్
తవ అగ్రే=ఉన్ ఎదిరిల్
కిఞ్చిత్=వాయిల్ వన్దతై
ప్రలపామి=పిదట్ట్రానిన్ఱేన్.

[హానిర్భయోస్మీత్యాది.] "త్వత్పాదయోరనుదితస్పృహః" ఎన్ఱు శొన్నవిదు పోయ్యన్ఱిక్కే ఉణ్మైయాయిరుక్కప్పెఱ్ఱ అడియేన్, తిరుమున్బే నిఱ్కైక్కుమ్ అయోగ్యనాయిరున్దువైత్తు "హా స్త్రీశ! దృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః" ఎన్ఱు వాయ్ కూశాదే విణ్ణప్పమ్ శెయ్వదు ఎన్న అచ్చమ్ కెట్ట అనీతియెన్ఱు అనుశయిక్కిఱార్. "నిర్భయోస్మి" ఎన్ఱుమ్ "అవినయోస్మి" ఎన్ఱుమ్ తమ్మైత్తామే నిన్దిత్తుక్కొళ్ళుకిఱవిదు వ్యాజమాత్రమాయ్, తామ్ విరుమ్బుమ్ పరమపురుషార్థమానదు మఱ్ఱ పురుషార్థఙ్గళైక్కాట్టిలుమ్ శాలవుమ్ శీరియదు ఎన్నుమిడత్తైయుమ్ అన్ద పురుషార్థలాభత్తిలే తమక్కుళ్ళ త్వరాతిశయత్తైయుమ్ వ్యఞ్జిప్పిక్కైయిలే నోక్కుడైత్తాయిరుక్కుమెన్ఱు శొల్లువర్కళ్. "ధిగశుచిమవినీతం నిర్దయ(భ)యం మామలజ్జం పరమపురుష! యోహం యోగివర్యాగ్రగణ్యైః। విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవపరిజనభావం కామయే కామవృత్తః." ఎన్ఱ ఆళవన్దార్ శ్రీసూక్తియై ఒరుపడి ఒత్తిరుక్కిఱతాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకమ్.

[హై !] కెట్టేన్ కెట్టేనెన్గిఱార్. అహనుడైయ వైలక్షణ్యత్తై యుమ్ తమ్ముడైయ స్వరూపత్తైయుమ్ కణ్డార్; ధార్మికన్ వైత్త తణ్ణీర్ప్పన్దలై యழிప్పారైప్పోలే ఆழ்వార్ పోన్ద మహాన్గళుక్కు అనుభావ్యమానవస్తువై నామ్ సమ్బోధిత్తుప్పేశి దూషిక్క అపడి ఎన్నే! ఎన్ఱు వెఱుక్కిఱార్. "వళ వేழுలకిన్ముతలాయ వానోర్ ఇఱైయై" ఇత్యాది. ఊరుణియిలే కళ్ళైవెట్టివెటివారైప్పోలవుమ్ అమృతత్తిలే నఞ్జైక్కలన్దువైప్పారైప్పోలవుమ్ నిత్యసూరికళుక్కు అనుభావ్యమానవస్తువై నామ్పుక్కు అழிక్కైయావతే! ఎన్ఱు * తళర్వుఱ్ఱు నీఙ్గనినైత్తారితే ఆழ்వార్.

[నిభర్యోస్మి] "పరద్రవ్యేష్వభిధ్యానం మనసానిష్టచిన్తనమ్ । వితథాభినివేశశ్చ త్రివిధంమానసంస్మృతమ్." ఎన్గైయాలే వితథాభినివేశముణ్డు అడియేన్ మానసాపచారత్తిల్ కుత్తైయుణ్డిరానిన్ఱేన్; ఆకైయాలే పురోడాశత్తై విరుమ్బుకిఱ నాయ్క్కుప్పోలే నమక్కుమ్ తక్కదణ్డమ్ తవిరాతెన్ఱు అఞ్జినదుజ్గ్రప్రాప్తమాయిరుక్క భయలేశముమణ్డోయిరున్దేనెన్గిఱార్. "గర్భజన్మజరామృతిక్లేశ కర్మపఙ్క్తిగః । శ్వేవ దేవపపట్కృతంత్వాం శ్రియో ఉహాపకామయే." ఎన్ఱారితే భట్టర్. ఘటదాసి సార్వభౌమన్ పాడేవన్దు 'ఎనైనోక్కాయ్' ఎన్ఱు విరుమ్బుమాపోలే నమ్మైప్పోరాతే విలక్షణవిషయత్తై క్కాముణ్డ్రోమే, ఇతనైప్పిఱరఱియిల్ ఎన్పడువోమ్! ఎన్ఱు అఞ్జాతేకిడక్కిఱేన్.

[అవినయోస్మి] 'నెడునాళ్ సదాచార్యసేవైపణ్ణి స్వరూపజ్ఞరాయ్ప్పోన్దనీర్ ఇజ్గనే వెఱుత్తుక్కొళ్ళక్కడవీరో?' ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమాన్ తిరువుళ్ళమాక, అన్దో! ఆచార్యసేవైయై నాన్ కనవిలుమ్

శెయ్‌తటియేనెన్గిఱార్. అవినయః = అశిక్షితః ఎన్ఱపడి. ఆచార్య సేవైయిల్లామైయాలే అశిక్షితనాయిరానిన్ఱేనెన్గై. "ఉమ్ముడైయ నిర్భయత్వత్తైయుమ్ అవినీతత్వత్తైయుమ్ ఎతుకొణ్డు నిశ్చయిత్తీర్ ?" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమాన్ కేట్టానాకక్కొణ్డు మఱుమాఱ్ఱమురైక్కిఱార్ [యత ఇత్యాదినా.] [దుర్వినీతే(మమ)చేతసి త్వదంఘ్రిలిప్సామలబ్ధవతిసతి - యతః తవాగ్రే కిఞ్చిత్ప్రలపామి - (తత ఏవ.)] ఒరుపడియాలుమ్ తిరున్దాతే శీర్ కులైన్దుకిడక్కిఱ పావియేన్ నెఞ్జు దేవరీర్ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఆశాలేశముమ్ అమైయప్పెఱాతిరుక్క, దేవరీర్ తిరుమున్బేనిన్ఱు వాయ్‌తిఱక్క విరకుణ్డో? జ్ఞాన భక్తికళ్ తలైయెడుత్తార్ పేశుమ్బడికళై అనుకరిత్తు 'చ్చిలపాశురఙ్గళ్ పేశానిన్ఱేనే!, భయవినయఙ్గళ్ అడియేనుక్కుణ్డాకిల్ ఇఙ్గనే పేశప్రసక్తియుణ్డో? ఇతుకొణ్డేయాయ్‌త్తు అడియేన్ "నిర్భయోస్మ్యవినయోస్మి" ఎన్ఱేనెన్గిఱార్. "నాణమిల్లాచ్చిఱుతకైయేన్ నానిఙ్గలఱ్ఱువతెన్?."

[దుష్కర్మార్ణవమర్మపరికర్మిత ఏవసోహమ్] "ఈవిలాతతీవినైకళైత్తనై శెయ్‌తనన్ కొల్ !" ఎన్ఱుమాపోలన్ఱిక్కే "నవినిన్దితం కర్మ తదస్తిలోకే సహస్రశో యన్నమయా వ్యధాయి." ఎన్ఱుమాపోలేయరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. పావఙ్గళ్ కూడుపూరిత్తుక్కిడక్కిఱేనెన్గిఱార్. జీయర్ ఇవ్విడత్తై అనుసన్ధిక్కుమ్బోతెల్లామ్ నెడుమ్బోతు కణ్ణుమ్ కణ్ణీరుమాయ్ ఉళ్ళెలాముఱుకిక్కురల్ తళుత్తొళిన్దు మేలేపోకమాట్టాతే తికైత్తునిఱ్పర్. "ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ప్పేశిత్తలైక్కట్టలామ్, ఆళ్వానుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళైప్పేశిత్తలైక్కట్టవొణ్ణాతు" ఎన్ఱిత్తే నమ్ముతలికళ్ గోష్ఠియిలే ప్రసిద్ధి. ఇవ్వాళ్వానోడు ఒప్పిడక్కూడియవర్కళుమ్

మేమ్పట్టవర్కళుమ్ మున్నుమవతరిత్తతిల్లై పిన్నుమవతరిక్కప్పోకిఱ తిల్లై. భగవత్సఙ్కల్పత్తాలే ఇవ్వాళ్వార్ తానే మీణ్డుమ్ ఇన్నిలత్తిలే తిరువవతరిక్క త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱినాలుమ్ మున్పు అవతరిత్త తన్నిలైమైయై అనుకరిక్కవల్లరల్లర్ ఎన్న వేణ్డియిరానిన్ఱతు. పురుష గుణఙ్గళెల్లావఱ్ఱినుమ్ శిఱన్ద భూతదయై, ఆచార్యభక్తి, భగవద్భాగవతపారతన్త్ర్యమ్, అధ్యాత్మవిద్యాకౌశలమ్ముతలియ ఎణ్ణిల్ పల్ కుణఙ్గట్కు ప్పిఱప్పిడమెన్నలామ్పడి అమైన్ద * వాచామగోచర మహాగుణ దేశికాగ్ర్యకూరాధినాథరాన ఇవర్ శిఱితుమ్ వాయ్ కూశాతే "దుష్కర్మవర్మపరికర్మితః" ఎన్పతే! ఇతెన్న నైచ్యానుసన్ధానపరమకాష్ఠైయెన్ఱు పోర విద్ధరాయరుళువర్. ["మొళియై క్కడక్కుమ్ పెరుమ్పుకళాన్, వఞ్జముక్కుఱుమ్బామ్ కుళియై క్కడక్కుమ్ నమ్కూరత్తాళ్వాన్"] భాగవతవిషయత్తిలే స్వసామ్యబుద్ధియైయుమ్ స్వస్మిన్ ఆధిక్యబుద్ధియైయుమ్పిఱప్పిత్తు స్వరూపనాశకఙ్గళాయిరున్దుళ్ళ అభిజనవిద్యావృత్తఙ్గళాలే యుణ్డాకక్కడవ అహఙ్కారత్రయమాకిఱ మూన్ఱుపడుకుళియైయుమ్ కడన్దిరుక్కుమవరెన్ఱు ప్రసిద్ధి నమ్మాచార్యర్కళుక్కుళ్ళే ఇవర్క్కు అసాధారణమిఱే.

క్రిమికణ్ఠశోళన్ విష్ణుద్రోహియాకైయాలే విష్ణుప్రతిమైకళైయెల్లామెడుత్తుప్పోకడప్పుక, అవనుక్కిష్టరానవర్కళ్ "సమన్త్రమాక ప్రతిష్ఠిప్పిత్త ప్రతిమైకళై అఴియచ్చెయ్యిల్ ఉనక్కు క్కేడు విళైయుమ్" ఎన్న, అతుకేట్ట అవన్ అన్దప్రతిమైకళిల్ దైవత్తై ఉద్వాసనమ్పణ్ణి అఴియచ్చెయ్వోమ్ ఎన్ఱు ఉపక్రమిత్తు తదనుగుణమాక "అద్యశ్యాఙ్జనమిట్టుక్కొణ్డు ఉద్వాసనమ్పణ్ణు" ఎన్ఱుశొల్లి ఒరుబ్రాహ్మణనై నియోగిక్క, అవనుమ్ ఉకన్దరుళిననిలఙ్గళిలేపోయ్

అధృశ్యాజ్ఞానమిట్టుక్కొణ్డు ఉద్యాసనమ్పణ్ణి చ్చిలభగవద్విగ్రహఙ్గళై క్కడలిలే యెడుత్తుప్పోకడుకిఱార్ ఎన్నుమత్తై ఎమ్బెరుమానార్ తిరుచ్చెవిశాత్తియరుళి, "ఇద్దేశత్తై విడాతే ఇన్దళవుమ్నోక్కిక్కొణ్డు కిడన్దోమ్; ఇవ్విడత్తుక్కుమ్ అఴివువరుమ్బడి ఆసురవర్గమ్ మేలిడానిన్దతు; మేల్ శెయ్యవడుప్పతేన్?" ఎన్ఱు పెరియనమ్బికుక్క అఱివిక్క; అవర్ "నాన్ పెరుమాళుడైయ తిరువెల్లైయిలే ఒరు ప్రదక్షిణమ్వరుమ్బడియాక ఉమ్ముడైయ శిష్యర్కళిలే ఒరువరై ప్పోరవిడువతు" ఎన్న; "అతుక్కావారార్?" ఎన్న; "ఎన్ పిన్నే పోరానిన్ఱాల్, ఒరువన్ పిన్నే పోకానిన్ఱేనెన్ఱు తన్నైజ్ఞెప్పడాతే ఛాయై పోలేయెన్నైప్పిన్ శెల్వానొరువనాక వేణుమ్" ఎన్న; "అప్పడిప్పట్టవర్కళ్ ఇఙ్గే ఆరిరుక్కక్కూడుమ్?" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ శిన్దిత్తుక్కొణ్డునిఱ్క అవళవిలే పెరియనమ్బి "అన్దో! శిన్దిప్పతేన్? నమ్ ఆఴ్వానై ప్పోరవిడలాకాతో?" ఎన్ఱారామ్=ఎన్ఱు ఇన్ద ఇతిహాసమ్ తిరువాయ్మొఴియీట్టిలే "పలరడియార్ మున్బరుళియ" [౭-౧౦-౫] ఎన్నవిడత్తు అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళతు. ఇప్పడిప్పట్ట * గుణానామాకరో మహానానవర్ "దుష్కర్మవర్మపరికర్మితః" ఎన్ఱాల్, నామెల్లామ్ శొల్లవేణ్డియవార్త్తై ఎతువాయిరున్దతు!.

లిప్సామ్=లబ్ధుమిచ్ఛా - లిప్సా; తామ్ - దుష్కర్మాణ్యేవ వర్మాణి (కవచాని)-, తైః పరికర్మితః (అలఙ్కృతః - ఆచ్ఛాదిత ఇతి యావత్). "తనుత్రం వర్మ దంశనమ్। ఉరచ్ఛదః కఙ్కటకో జగరః కవచోఽస్త్రియామ్" ఇత్యమరః. "పరికర్మాఙ్గసంస్కారః." ఇతిచ. ... ... (౭౪)

వైత్తార్ కళిత్తే. "కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కఞ్చిత్కదాచన" ఎన్ఱ తిరుముకప్పాశురత్తిలే "కఞ్చిత్" ఎన్ఱతుక్కు అడియేనై విషయమాక్క వేణుమ్; "కదాచన" ఎన్ఱతుక్కు అద్యవర్తమానకాలత్తై విషయమాక్క వేణుమెన్గిఱార్.

పెరుమాళ్ కాడేఱ ఎழுన్దరుళినపోతు "శ్రమణీం ధర్మనిపుణామభిగచ్ఛ" ఎన్ఱు కబన్ధన్ శొన్ననన్తరమ్ "సాభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాశ్శబరీమ్" ఎన్గిఱపడియే స్వయమేవ శెన్ఱు విషయీకరిత్త వేడువిచ్చియాన శ్రమణియై "చక్షుషాతవసౌమ్యేన పూతాస్మిరఘునన్దన! । పాదమూలంగమిష్యామి యానహంపర్యచారిషమ్" ఎన్ఱు దేవరీరుడైయ అழகియదృష్టిపాతత్తాలే ఎన్నుడైయ ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకఙ్గళెల్లామ్ కழிన్దు పరమశుద్ధియాకప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు శొల్లుమ్పడియాక్కినతు దృష్ట్యమృతవృష్టిసేకమిఱే. * వేఱొత్తు ప్పశిత్తు వఴుఅన్దైన్ను వేణ్డిశిలుణ్ణుమోప్పతు ఈతెన్ఱుపార్త్తిరున్దు నెడునోక్కుక్కొళ్ళుకిఅపోత్తై నెడునోక్కాలే భక్తవిలోచనత్తిల్ ఋషిపత్నికళిలే ఒరుత్తియై "తత్రైకావిధృతాభర్త్రా భగవన్తం యథాశ్రుతమ్ । హృదోపగూహ్యవిజహౌ దేహం కర్మనిబన్ధనమ్" ఎన్ఱు స్వవిషయప్రావణ్యత్తాలే అప్పోతే సంసారాన్ముక్తైయామ్పడియాకవుమ్, అల్లాతార్ క్షీణపాపరాయ్ ముక్త్యర్హరామ్పడి పరిశుద్ధరామ్పడియాకవుమ్ పణ్ణిన పెరుమానుడైయ దృష్టిపాతమ్ అమృతవర్షమెన్నత్తట్టిల్లైయిఱే. వెళ్ళమానతు పళ్ళత్తిలేతానే శెన్ఱువిழுమాపోలే అభిజనాద్యహఙ్కారయోగ్యతైయుమిల్లామైయాలే "నివాసాయ యయౌవేశ్మ విదురస్యమహాత్మనః" ఎన్ఱు తానే శెన్ఱు విదురర్ తిరుమాళిగైయిలేపుక్కు "విదురాన్నానిబుభుజే శుచీనిగుణవన్తిచ" ఎన్ఱు అవర్ తమ్ముడైయ స్పర్శముళ్ళవఱ్ఱై విరుమ్బి అముతు శెయ్తకణ్ణపిరానై

ఎతిరియాన దుర్యోధనన్ శీఱిచ్చొల్లచ్చొయ్ తేయుమ్ "భీష్మద్రోణా వతిక్రమ్య మాంచైవ మధుసూదన ! కిమర్థం పుణ్డరీకాక్ష ! భుక్తం వృషలభోజనమ్?. " ఎన్ఱానేయన్ఱి, కొడితాక ఒరుసమ్బోధనమిట్టి లన్; వైయవన్దవన్ "పుణ్డరీకాక్ష!" ఎన్ఱు వాఙ్త్తుకిఱానిఱే దృష్ట్యా మృతవృష్టిపడిత్తినపాడు. కల్ నెఞ్జుమ్ పతమ్ శెయ్తు ఈర నెఞ్జాప్పడి యిఱే కటాక్షిప్పతు. అప్పడిప్పట్ట కటాక్షామృత వర్షధారైకళై ప్పావియేన్మీతు పెరుక్క యరుళావెన్గిఱార్.

ఆభజేథాః ఎన్ఱతు-అడియేనై చ్చార్న్దుకొళ్ ఎన్ఱపడి. ఎన్నై చ్చేర్త్తు దృష్ట్యమృతవృష్టి పెయ్యవేణుమెన్గై. ఆఙ్ పూర్వ కాత్ 'భజ - సేవాయాం' మిత్యస్మాద్ధాతోః ఆత్మనే పదినః విధిలి ఙ్మధ్యమైకవచనమ్.

ఇన్ద శ్లోకమ్ముతల్ "భోగా ఇమే" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాక ప్పత్తు దశకమ్ – వసన్తతిలకవృత్తమ్; "ఉక్తం వసన్తతిలకం తభజా జగాగః" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... ౨౨.

శ్లో॥ నానావిరుద్ధవిదిశాసు దిశాసు చాపః !
వన్ధ్యైర్మనోరథశతైర్యుగపద్వికృష్టః ।
త్వత్పాదయోరనుదితస్పృహ ఏష సోహం
నస్వస్తి హస్తిగిరినాథ! నిశామయామి ॥ 23 ॥

పదవురై.

హే హస్తిగిరినాథ != పేరరుళాళనే !,
వన్ధ్యైః=(ఊమైకణ్డ కనాప్పోలే) పఴు తాయొழிకిన్ఱ
మనోరథశతైః=పల మనోరథఙ్గళాలే

నానావిరుద్ధ విదిశాసు } విరుద్ధఙ్గళాన పలపలకుఱుక్కు వழிకళిలుమ్
దిశాసుచ=నల్లవழிకళిలుమ్
యుగపత్=ఏకకాలత్తిలే

వికృష్టః=ఇழுక్కప్పట్టవనాయ్
త్వత్పాదయోః=ఉన్ తిరువడికళిల్
అనుదితస్పృహః = అన్బు ఉదిక్కప్పెఱాతవనా యిరుక్కిఱ

ఏషసోఽహమ్=అడియేన్
స్వస్తి=నన్మైయై
నని శామయామి=నోక్కుకిన్ఱిలేన్.

[నానావిరుద్ధేత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ దృష్ట్యదృష్టవృష్టి పెఱ్ఱాలల్లదు మఱ్ఱొరుపడియాలుమ్ తనక్కు నన్మైయుణ్డాకమాట్టామైయై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. [నానావిరుద్ధవిదిశాసు] పలవకైప్పట్ట తప్పువళికళిలుమ్, [దిశాసుచ] నల్లవళికళిలుమ్. తప్పువళికళావన – "మానేయ్కణ్ మడవార్ మయక్కిల్ పట్టుమానిలత్తు, నానే నానావితనరకమ్పుకుమ్ పావమ్ శెయ్ తేన్" ఎన్ఱు నరకప్రాపకఙ్గళాన దుశ్చరితఙ్గళ్. 'దిశాసు' ఎన్నప్పట్ట దిక్కుక్కళావన – "వాయవ్యం శ్వేతమాలభేతభూతికామః" ఎన్ఱుమ్ "ఐన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం నిర్వపేత్ప్రజాకామః" ఎన్ఱుమ్ "చిత్రయాయజేతపశుకామః" ఎన్ఱుమ్ "అర్యమ్ణేచరుంనిర్వపేత్సువర్ణకామః" ఎన్ఱుమ్ ఇప్పడికళిలే పలవాక విధిక్కప్పట్టుళ్ళ ఐహికాముష్మిక భోగసాధనఙ్గళాన వళికళ్. ఇవఱ్ఱిలే, [నన్ధ్యైర్మనోరథశతైః యుగపద్వికృష్టః] నరకసాధనఙ్గళాన దురితఙ్గళిలుమ్ స్వర్గాదిసాధనఙ్గళాన సుకృతఙ్గళిలుమ్ నిష్ప్రయోజనఙ్గళాన పలపల మనోరథఙ్గళ్ విళైవతుణ్డిత్తే; * వాణిలాముఱువల్ శిఱునుతల్ పెరున్దోళ్ మాతరార్ వనములైప్పయనే పేణవేణుమెన్ఱుమ్, * పులమ్పడిన్దుణ్ణుమ్ పోకమే పెరుక్కవేణుమెన్ఱుమ్, * శూతనాయ్క్కళ్వనాకి త్తూర్త్తరోడిశైయవేణుమెన్ఱుమ్, * ఓడియుముళన్ఱు ముయిర్కళ్కొల్లవేణుమెన్ఱుమ్ ఇప్పడియెల్లామ్ తీయవళికళిలే యుణ్డాకక్కడవ మనోరథఙ్గళుక్కు ఒరువరమ్బిల్లైయిత్తే. ఇప్పడియే పుత్రపశ్వన్నాదిసాధనఙ్గళాన కామ్యేష్టికళిలుణ్డాకక్కడవ మనోరథపరమ్పరైకళుక్కుమ్ ఒరు వరైయఱైయిల్లై

యిఱే. ఇన్దమనోరథఙ్గళ్ తాన్ * ఊమనార్ కణ్డకనవిలుమ్ పణ్ణుతా యొழிక్కైయాలే "వన్ద్యా:" ఎన్గిఱతు. తీయవழிకళిలుమ్ నల్లవழி కళిలుమ్ నినైత్తపడి కారియమ్ కైకూడామైయాలే కవలైప్పట్టు క్కొణ్డే కాలమ్ కழிక్క వేణ్డిఱ్ఱిత్తనై పోక్క ఫలమొన్ఱుమ్ పెఱ్ఱిలే నెన్గిఱార్.

[యుగపద్విక్రుష్ట:] విరుద్ధఙ్గళాన విదిక్కుకళిలుమ్ ఉచితఙ్గళాన దిక్కుకళిలుమ్ ఏకకాలత్తిలే తువళున్బుడిమెజ్జనేయెన్నిల్ ;—
"క్వాకార్యం శశలక్ష్మణ: క్వచకులం? భూయోపిదృశ్యేతసా? దోషాణాంప్రశమాయ న:శ్రుతమహో! కోపేపికాన్తంముఖమ్ । కిం వక్ష్యన్త్యపకల్మషా: కృతధియ:? స్వప్నేపి సా దుర్లభా చేత: ! స్వాస్థ్యముపైహి క:ఖలుయువా ధన్యోఽధరంధాస్యతి." ఎన్ఱశ్లోక మిఙ్గే స్మరిక్కత్తకుమ్. శుక్రకన్యకైయాన దేవయానియైక్కణ్డ యయాతియిన్ వార్తైయాయిత్తు ఇతు. [క్వాఽకార్యం? శశలక్ష్మణ: క్వచకులమ్?] "అమ్మానాழிప్పిరానవనెవ్విడత్తాన్ యానార్" ఎన్ఱు మాపోలేయిరున్దతే!. నామ్ శెయ్యనినైక్కిఱ అకార్యత్తుక్కుమ్ నామ్ పిఱన్దచన్ద్రవంశత్తుక్కుమ్ ఎన్ఱ శేర్త్తియుణ్డు!. సత్కులత్తుక్కు ఇழுక్కాక ఒరు అకార్యత్తైనినైక్క తానుమ్ శాలప్పొల్లాతుకిడీర్. [భూయోపిదృశ్యేతసా?] "కార్ముకిల్ వణ్ణరై క్కణ్గళాల్ కాణలాక్కొలో?" ఎన్ఱుమలమాప్పు విపర్యస్తమానపడి. మీణ్డు మొరుకాల్ అవళైక్కాణక్కిడైక్కుమో? [దోషాణాం ప్రశమాయన: శ్రుత మహో!] ఛీ ఛీ ఎన్ఱు తన్నైత్తానే వెఱుత్తుక్కొళ్ళుకిఱాన్. పాపఙ్గళైత్తులైప్పతఱ్కే నామ్ పలశాస్త్రఙ్గళుమ్ కఱ్ఱతు; ఇజ్జనేదువిషయత్తిలే నెఞ్జైచ్చెలుత్తి మేన్మేలన పాపఙ్గళై క్కూడుపూరిత్తుక్కొళ్వతఱ్కో నామ్ బహుశ్రుతరానతు. [కోపేపికాన్తంముఖమ్]

శ్లో॥ సవ్యాధిరాధిరవితుష్టిరనిష్టయోగః
స్వాభీష్టభఞ్జనమనుష్ణకరో నికర్షః ।
కృన్తన్తి సన్తతమిమాని మనో మదీయం
హస్తీశ! న త్వదభిలాషనిధిప్రహాణిః ॥ 29 ॥

పదవురై.

హస్తీశ!=హస్త్యద్రినాథనే!
సవ్యాధిః=శరీరవ్యాధియోడు కూడిన
ఆధిః=మనోవ్యాధియెన్న
అవితుష్టిః=(కెడుకాలనుభవిత్తుమ్) తృప్తి పిఱవామై యెన్న
అనిష్టయోగః=వేణ్డాతవై వన్దు శేర్వతెన్న
స్వాభీష్టభఞ్జనమ్ = విరుమ్బియ పొరుళ్ కిడైక్కావొణ్ణాతపడి తడై పడువతెన్న
అమర్ష కరః నికర్షః } కోపత్తైయుణ్డాక్కవల్ల తాழ்చ్చియెన్న
ఇమాని=అవై ఇవైకళ్
మదీయం మనః=ఎనతు నెఞ్జై
సన్తతమ్=ఎప్పోతుమ్
కృన్తన్తి=ఈర్కిన్ఱన;
త్వదభిలాష నిధిప్రహాణిస్తు } ఉన్నిడత్తిల్ అన్బువైప్పతాకిఱ నిధియై ఇழప్పో వెన్బతో
నకృన్తతి=వరుత్తుకిన్ఱతిల్లై.
[ఉన్నిడత్తిల్ అన్బు ఇల్లైయే యెన్గిఱ దుఃఖమ్మాత్రమిల్లైయెన్ఱె.]

[సవ్యాధిరిత్యాది.] కీழ் "త్వదంఘ్రి లిప్సామలబ్ధవతి చేతసి" ఎన్ఱత్తై వివరిక్కిఱతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్. "యన్ముహూర్తం క్షణంవాపి వాసుదేవో న చిన్త్యతే। సాహాని స్తన్మహచ్ఛిద్రం సాభ్రాన్తిస్సాచ విక్రియా." ఎన్ఱు-ఒరుక్షణమ్ భగవచ్చిన్తైయాఱినాలుమ్ అతువేతాన మహత్తాన ఆపత్తెన్ఱుమ్, "ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తే ముహూర్తే ధ్యానవర్జితే । దస్యుభిర్ముషితేనేవ యుక్తమాక్రన్దితుం నృణామ్." ఎన్ఱు - భగవదనుధ్యానమిన్ఱిక్కే ఒరునొడిప్పొழுతు కழிన్దాలుమ్ సర్వస్వత్తైయుమ్ పఱికొడుత్తవర్పోలే ఓలమిట్టుక్కతఱుమ్ కతఱక్కడవతెన్ఱుమ్ ఇప్పడికళిలే శాస్త్రమ్ శొల్లానిఱ్క, అతిలే నాట్టమిల్లాతే కిడక్కిఱేనెన్గిఱార్.

ఎనక్కుమ్ శిలకఱ్ఱైతల్ కళుణ్డు; అవై విషయాన్తరఙ్గళిలేయాయిరు క్కుమత్తనై పోక్కి "దేవరీర్ పక్కల్ భావబన్ధమ్ కులైయప్పెఱ్ఱతే!" ఎన్నుమత్తాలే యుణ్డాక్కడవ కఱ్ఱైతల్ మాత్తిరమ్ ఒరు నాళుమెనక్కిల్లై యెన్గిఱార్.

[సవ్యాధిః ఆధిః] ఆధియుమ్ వ్యాధియుమెన్ఱపడి. ఇవై తాఴ్ తాపత్రయత్తిలే ఆధ్యాత్మికమెనప్పడుమ్. ఆధియెన్బతు మనోవ్యాధి; వ్యాధియెన్బతు శరీరపీడై. ఆధివ్యాధికళుణ్డానాల్ అడియేన్ కఱ్ఱైకిన్ఱనేయొழియ భగవద్విషయకభావబన్ధత్తుక్కు హానివన్దువిట్టతే యెన్ఱు ఒరుపోతుమ్ కఱ్ఱైకిఱేనిల్లైయెన్గై [అవితుష్టిః] - చిరకాలం బహుశో భుక్తేష్వపి విషయేష్వతృప్తిః - విషయఙ్గళై నెడునాళ్ వయిఱారవుణ్డుపోన్దాలుమ్ తృప్తనన్ఱిక్కేయొழిక్కై. [అనిష్టయోగః] విరుమ్బాతవై వన్దు శేరుకై. [స్వాభీష్టభఙ్గనమ్] విరుమ్బినతు కైపుకురాతొழిగై. "ఇన్నుమొరుపిళ్ళైప్పిఱక్కవేణుమ్" ఎన్ఱు విరుమ్బ సిఱ్ఱుచ్చెయ్తే ఏఱ్ఱనవేపిఱన్దుళ్ళ పిళ్ళైయుమ్ శెత్తు గృహిణి తానుమ్ శెత్తునిఱ్కుమ్బడియాన శిలసమ్భవఙ్గళుణ్డితే సంసారత్తిలే; ఇవైయాయ్త్తు అనిష్టయోగముమ్ స్వాభీష్టభఙ్గనముమ్. "రాత్రి గమిష్యతి భవిష్యతి సుప్రభాతం భాస్వానుదేష్యతి హసిష్యతి పఙ్కజశ్రీః । ఇత్థంవిచిన్తయతి కోశగతే ద్విరేఫే హా హన్త! హన్త! నళినీం గజ ఉజ్జహార." ఇత్యాదివత్.

[అమర్షశరో నికర్షః] అమర్షమావతు రోషమ్; అతనై విళైక్కక్కడవతాన నికర్షమ్-తణ్మై. కులమ్, రూపమ్, విద్యై, ధనమ్ ఎన్నుమివఱ్ఱాల్ తాఴ్కుత్తైయనిఱ్క, పిఱర్ అవఱ్ఱాల్ నిత్తైయుసిన్ఱాల్ వరువతొరు అసహిష్ణుతైయుణితే ప్రాకృతజనఙ్గళుక్కు; అప్పడిప్పట్ట అసహిష్ణుతైక్కు నిమిత్తమాన

కులరూపవిద్యాధనాదిషు నికర్షణముమ్. అథవా, [అముష్మాకరో నికర్షః] నమ్‌గౌరవమ్‌కుఱైయుమ్బడి పిఱర్ ఒరువార్తైశొన్నవాత్తే అవర్ తలైయై అరిన్దుపోకడుమ్బడియానతొరు రోషముణ్డాక్కడవ తిత్తే; అన్ద రోషజనకమాన నికర్షమాకవుమాం.

[ఇమాని] ఆకక్కీఴ్‌చ్చొల్లప్పట్ట ఇవై. ఆధివ్యాధికళ్, అవితృప్తి, అనిష్టయోగమ్, అభీష్టభఞ్జనమ్, అముష్మాకరమాననికర్షమ్ ఎన్నప్పట్ట ఇవై. "ఇమాని" ఎన్ఱు - సామాన్యే నపుంసకమ్. [మదీయం మనః సతతం కృన్తన్తి.] ఐయో! నమక్కు శరీరపీడై యుణ్డాయిఱ్ఱేయెన్ఱుమ్, మనోవ్యాధి యుణ్డాయిఱ్ఱేయెన్ఱుమ్, విషయానుభవమ్ ఎవ్వళవుపణ్ణినాలుమ్ తృప్తిపిఱప్పతిల్లైయేయెన్ఱుమ్, అపేక్షితఙ్గళ్‌కైకూడాతే అనపేక్షితఙ్గళ్ వలియ వన్దుకొడునిఱ్పతేయెన్ఱుమ్, నమ్‌నెఞ్జుకళరుమ్బడి శిలర్ తణ్ణితాకవార్తైశొల్లుమ్ నిలైమైయిలే ఎమ్బెరుమాన్ నమ్మైనిఱుత్తినానేయెన్ఱుమ్ ఇప్పడిప్పట్టకుఱైకళైప్పఱ్ఱి అడియేన్ అహోరాత్రముమ్ కవలైప్పడానిన్ఱేనేయొழియ, "త్వదభిలాషనిధిప్రహాణిస్తు (కిఞ్చిదపి) మదీయంమనో నకృన్తతి."-'పేరరుళాళనుడైయ పాదపఙ్కయత్తిలే అనురాగమ్ కుఱైయప్పెఱ్ఱోమే!' ఎన్ఱు ఒరుపోతుమ్ కవలైప్పడుకిన్ఱిలేనన్ఱే. * పెణ్డిరాల్ శుకఙ్గళుయ్ప్పాన్ పెరియతోర్ ఇడుమ్బైపూణ్డు, ఉణ్డిరాక్కిడక్కుమ్ పోతుముడలుక్కే కరైన్దునైన్దు, తణ్డుళ్ళాయ్‌మాలైమార్పన్ తమర్‌కళాయ్‌ప్పాడియాడి, తొణ్డుపూణ్డముతముణ్ణాత్తొழుమ్బర్‌కళుళ్ అడియేన్ అగ్రగణ్యనెన్ఱు నైచ్యానుసన్ధానపరమకాష్ఠైయిలే నిఱ్కిఱారాయ్త్తు.

త్వదభిలాషనిధిప్రహాణిః=త్వయి అభిలాషః; స ఏవ నిధిః; ప్రకృష్టాహానిః ప్రహాణిః; నిధేః ప్రహాణిః. - భగవద్విషయత్తిలే

అభిలాషమాత్రమే అక్షయఫలప్రదమాకైయాలే అతనై నిధియెన్ని ఱార్. ఇజ్గే శిల ఆన్తరాళికర్ శొల్లువతొన్రుణ్డు; – ఇజ్జనే ఆళ్వార్ భగవద్విషయత్తిలే తమక్కు అభిలాషమ్ ఇల్లైయేయెన్ఱు పరితాప ముఙ్గాడ ఇల్లైయాక అరుళిచ్చెయ్యుమ్ముకత్తాలే భగవద్విషయక మాన అభిలాషమ్ ఆవశ్యకమెన్ను మిడత్తై నన్గు తెళివిత్తిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, శ్రీవచనభూషణత్తిలే "నెడునాళ్ అన్యపరైయాయ్ పోన్దభార్యై లజ్జాభయజ్గళిన్ఱిక్కే భర్తృసకాశత్తిలేనిన్రు ఎన్నై యఙ్గీకరిక్కవేణుమెన్రపేక్షిక్కుమాపోలే యిరుప్పతొన్రిఱే ఇవర్ పణ్ణుమ్ ప్రపత్తి." ఎన్రు – భగవద్విషయత్తిలే తాన్ అభిలాషై పణ్ణక్కూడాతెన్ఱిరుక్కరుత్తాలే ఎఴుతివైత్తు శాస్త్రార్థఙ్గళై భక్తై విళై విత్తార్కళ్ తెన్నాచార్యర్కళ్ – ఎన్బర్ సదాచార్యసేవైయిల్లా తార్. అవర్కళ్ తెళివుపెఱుమ్పడి శొరుజ్గచ్చొల్లుకిరోమ్; – చేతన నుడైయ పూర్వవృత్తత్తైప్పార్త్తాల్ ఇవర్ భగవద్విషయత్తై ఆశైప్పడుకై అపరాధకోటియిలే యాయిరుక్కుమెన్నుమిడమ్ ఎమ్బెరుమానారుడైయ అనుష్ఠానప్రకారమ్కొణ్డు అఱియలామ్. "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" ఎన్ఱపడియే అపరాధఙ్గళు క్కెల్లామ్ కొళ్కలమాయిరుక్కిఱ ఇచ్చేతనర్ ప్రపత్తియెప్పణ్ణవే "సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి" ఎన్నుమ్పడి ఇవనళవిల్ సర్వే శ్వరన్ తిరువుళ్ళమ్ ప్రసన్నమాయ్విడుకైయాలే అభిలాషాపర పర్యాయమాన ఇన్దప్రపత్తి సర్వాపరాధఙ్గళుక్కుమ్ ప్రాయశ్చిత్త మాయిరున్దతేయాకిలుమ్ ఇప్పడి యిరున్దుళ్ళప్రపత్తియై "త్వత్పా దారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే" ఎన్రు పణ్ణియరుళిన ఎమ్బెరు మానార్ స్వపూర్వవృత్తత్తై అనుసన్ధిత్తవాఱే అక్షతన్నై యుమప రాధకోటియిలే తిరువుళ్ళమ్పత్తి "త్వమేవ మాతాచ" ఎన్రు

తోడజ్గ ఇత్తలైయిలపరాధత్తై ప్పొఱుక్కైక్కుఱుప్పాన బన్ధవిశేష
జ్గళైయెల్లామ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తుకొణ్డు "తస్మాత్ప్రణమ్య ప్రణిధాయ
కాయం ప్రసాదయే త్వామహమీశమీడ్యమ్" ఇత్యాదియాలే -
ఇప్పడి తిరుమున్బే కూశామల్ వన్దునిన్ఱు ప్రపత్తిపణ్ణిన ఇవ్వపరాధత్తై
ప్పొఱుత్తరుళవేణుమెన్ఱు క్షామణమ్పణ్ణవేణ్డుమ్పడి నిత్త్యైయాలే
ఇప్పక్తియాలే ఇతు అపరాధకోటియిలే యాకక్కుఱైయిల్లై. అనాది
కాలమ్ అపరాధత్తైప్పణ్ణి ప్పిన్బొరునాళిలే ఆభిముఖ్యత్తైప్పణ్ణినానే
యాకిలుమ్ "రిపూణామపి వత్సలః" "యదివా రావణస్స్వయమ్"
ఎన్ఱిరుక్కుమీశ్వరహృదయత్తైప్పార్త్తాల్ అవన్ కైక్కొళ్ళ ఒరు
కుఱైయిల్లై; అవనప్పడియిరున్దానేయాకిలుమ్ తన్ పూర్వవృత్తత్తై
యుణర్న్దాల్ ఇవన్ ఇత్తై అపరాధమాక వెనినైత్తు క్షామణమ్పణ్ణ
వేణ్డుమ్పడియాయిత్తే యిరుప్పతు. ఆకైయాలే భగవద్విషయకాభి
లాషమ్ జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళుక్కుమిరున్దతెన్ఱిఱ్కారణత్తైక్కొణ్డు
అతుతన్నై అపరాధకోటియిలే శేరాతతాకచ్చొల్లవావతు, "ఇతు
అపరాధకోటియిలే శేర్న్దతాకైయాలే నమక్కు భగవద్విషయ
కాభిలాషమ్ కూడాతు" ఎన్ఱు చోదనమ్పణ్ణవావతు అవకాశమిల్లై.
అభిలాషప్పడవుమ్ వేణుమ్; పిన్బు క్షామణమ్పణ్ణవుమ్ వేణుమ్. "ధిగశుచి
మవినీతం నిర్దయం మామలజ్జం పరమపురుష! యోహం యోగి
వర్యాగ్రగణ్యైః। విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవ
పరిజనభావం కామయే కామవృత్తః." ఎన్ఱ ఆళవన్దార్ శ్రీసూక్తియై
యుమ్, "గర్భజన్మజరామృతిక్లేశకర్మషడూర్మిగః। శ్వేవ దేవ
వషట్కృతం త్వాం శ్రియోహర్మమకామయే." ఎన్ఱ భట్టర్ శ్రీ
సూక్తియైయుమ్ శిరసావహిప్పార్కు ఉదాహృతమాన శ్రీవచన
భూషణసూక్తియుమ్ ఆదరణీయమాకక్కుఱైయిల్లై. శ్రీదేశికనుమ్

తెళిన్దు పేశిన సమయత్తిలే ఇవర్థత్తైయే అనువదిత్తరుళినార్; శరణాగతిదీపికైయిలే [శ్లో - ౪౧] "ఇత్థం త్వదేకశరణైరనపైర వాప్యే త్వత్కిఙ్కరత్వవిభవే స్పృహయాపరాధ్యన్ । ఆత్మా మమేతి భగవన్! భవతైవ గీతాన్ ప్రాచో నిరీక్ష్య భరణీయ ఇహ త్వయాహమ్." ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిలే "స్పృహయాఽపరాధ్యన్" ఎన్ఱు ఇరుళియ అరుళిచ్చెయల్ తారితే అవ్విడత్తిఱ్కు వ్యాఖ్యానముడైత్తవర్కళుమ్ "అతినీచజనస్య సార్వభౌమసమ్భోగాభిలాషోఽపరాధ ఇతి భావః" ఎన్ఱుమ్, "అత్యుచ్చవిభవే అతినీచస్య స్పృహా అత్యన్తాపరాధ ఇతి భావః" ఎన్ఱుమ్ ఎళుతివైత్తార్కళ్. ఆకైయాలే భగవద్విషయత్తై అభిలషిప్పతు అపరాధకోటియిలే యామెన్నుమిడమ్ దేశికసూక్తిసిద్ధముమాయిరుక్క అతనైయఱియా ప్పెఱాతే కలఙ్గి కుచోద్యఙ్గళ్ పణ్ణుమవర్కళైప్పఱ్ఱి "వమ్బర్ వినాచ్చొల్లవో ఎమ్మైవైత్తతివ్వాన్ పునత్తే?" ఎన్ఱనుసన్ధిత్తు ఉదాసిక్కై ఉచితమ్. ... ... (౭౫)

శ్లో॥ విద్వేషమానమదరాగవిలోభమోహాది -
ఆజానభూమిరహమత్ర భవే నిమజ్జన్ ।
నిర్ద్వన్ద్వ! నిత్యనిరవద్య! మహాగుణం త్వాం
హస్తీశ! కర్శయితుమీక్షితుమీప్సితుం వా ॥ ౭౬ ॥

పదవురై.

నిర్ద్వన్ద్వ!=జ్ఞానాజ్ఞానఙ్గళ్, సుఖదుఃఖఙ్గళ్ - ఎన్గిఱ ద్వన్ద్వమిల్లాతవనాయ్

నిత్యనిరవద్య!=స్వభావమాకవే హేయప్రతిభటనాయిరుప్పవనాన

హస్తీశ!=పేరరుళాళనే!,

విద్వేషమాన మదరాగవిలోభమోహాద్యాజానభూమిః = విద్వేష = ఒరువస్తువిల్ అకారణమాక ప్పకైకొళ్వతెన్న, మాన=అభిజాత్యాది ప్రయుక్తమాక అహఙ్కరిక్కై

యెన్న, మద=విషయలాభత్తాలే కొழుప్పడైవతెన్న, రాగ=విషయప్రాప్తియై విరుమ్బుకైయె న్న, విలోభ = విశేషలోభమెన్న, మోహ = మోహమెన్న, ఆది=ఇవై ముతలాన దుర్గుణఙ్గళుక్కు, ఆజానభూమిః=పిఱప్పిడమాయ్,

అత్ర భవే=ఇన్ద సంసారత్తిలే నిమజ్జన్=మూழ్కిక్కిడక్కుమ్

అహమ్=అడియేన్

మహాగుణమ్ = శిఱన్దగుణఙ్గళైయుడైయై యాన

త్వామ్=ఉన్నై

శ్రయితుమ్=ఆశ్రయిక్కవావతు

ఈక్షితుమ్=కాణవావతు

ఈప్సితుంవా=విరుమ్బవావతు

కః=ఎవ్వాళవన్ ?

[ఒన్ఱుక్కు మధికారియల్లేనెన్ఱపడి.]

[విద్వేషమానేత్యాది.] "ఉన్ విషయత్తిలే అభిలాషైయిల్లైయే" యెన్ఱు అనుతాపముమిల్లైయెన్ఱార్ కీழ్ శ్లోకత్తిల్; అన్ద అభిలాషైతానుమ్ అడియేనుక్కు అవద్యమెన్గిఱార్ ఇతిల్. నికర్షత్తిన్ ఎల్లైయిలే నిఱ్కుమనాన్ సర్వాధికనానవున్నై అభిలషిక్క ఎవ్వాళవన్ ఎన్గిఱార్. ఇతిల్ పూర్వార్ధత్తాలే తమ్ముడైయ తణ్మైయై అరుళిచ్చెయ్తు, ఉత్తరార్ధైకదేశత్తాలే పేరరుళాళనుడైయ సర్వాధికత్వత్తై అరుళిచ్చెయ్తు, చరమపాదత్తాలే తమ్ముడైయ అనర్హత్తైయై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[విద్వేషమాన మదరాగవిలోభమోహా ద్యాజానభూమి రహమ్] విద్వేషమావతు - నిర్నిమిత్తమాక ఒరువన్ పక్కలిలే పకైకొళ్ళుకై. మానమావతు - "మానశ్చిత్తసమున్నతిః" ఎన్ఱపడియే ఆభిజాత్యాదిప్రయుక్తమాన మేనాణిప్పు - (గర్వమ్). మదమావతు - విషయలాభత్తాలే యుణ్డాకక్కడవ మనక్కళిప్పు. రాగమావతు - విషయప్రాప్తియిల్ అభిలాషమ్. విలోభమావతు - ప్రాప్తమానపొరుళై సత్పాత్రత్తిలే వినియోగిక్కైక్కు ఇడైచ్చువరాన అభినివేశమ్. మోహమావతు - కృత్యాకృత్యఙ్గళై ప్పిరిత్తఱి

త్తెళివిల్లామై. ఆదిశబ్దత్తాలే కామక్రోధాదికళై గ్రహిక్కక్కడవతు ఇప్పడిప్పట్టదోషఙ్గళుక్కు త్తమ్మైజన్మభూమియాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ సద్గుణగణానామాకరరాన వివర్.

ఆళ్వాన్ ఎమ్బెరుమానార్కు ఉశాత్తుణైయాయిరున్ద దర్శననిర్వాహమ్పణ్ణి యరుళుకిఱకాలత్తిలే రాజేన్ద్రశోళపురత్తిలే అరశాణ్డుకొణ్డిరున్ద కులోత్తుఙ్గశోళన్ దుష్టశైవనాకైయాలే కళ్ళప్పొయ్న్నూల్కళై మెయ్న్నూలాకక్కొణ్డు తానుమ్ తన్ పురోహితనుమాక నాట్టిలుళ్ళ విద్వాన్గళై యెల్లామ్తిరట్టి "శివాత్పరతరం నాస్తి" ఎన్ఱు ఎళుత్తిడచ్చొల్లినిర్బన్ధిక్క, శిలర్ అవనుడైయ శెఙ్గోన్మైక్కు అఞ్జియుమ్ శిలర్ అర్థతృష్ణాదికళుక్కు ఆశైప్పట్టుమ్ అఙ్గనే ఎళుత్తిడ, అప్పోతు అవ్వరశసదత్తు చ్చిఱితువాల్లభ్యమ్ పెత్ర్రిరున్ద "నాలూరాన్" ఎన్గిఱ వైష్ణవన్, రాజావైనోక్కి "ఎఙ్గళ్ రామానుశన్ ఎళుత్తిట్టాలన్రో ఎళుత్తిట్టతావతు; మత్ఱ్రనీశర్. ఇట్టాలెన్న? ఇడావిడిలెన్న? ఎన్ఱు కలహమ్పణ్ణ, అతువేనిమిత్తమాక రాజసదస్సిలే ఆళ్వాన్ తిరుక్కణ్కళై ఇళక్కవుమ్, పెరియనమ్బి తిరునాడలఙ్కరిక్కవుమ్, ఎమ్బెరుమానార్ నాడుతుఱక్కవుమ్ మత్ఱుమ్పల ఆపత్తుక్కళ్ విళైయవుమ్నేర్న్దతు; ఇత్తనై అనర్థత్తుక్కుమ్ అన్దనాలూరానే మూలకారణమాకైయాల్ అన్ద మహాపాపిక్కు ఘోరనరకపచనత్తై భగవత్సన్నిధియిలే ప్రార్థిక్క ప్రాప్తమాయిరున్దుమ్ ఆళ్వాన్ పరమసాత్త్వికసార్వభౌమరాకైయాలే అవనళవిలుమ్ ద్వేషమ్పారాట్టాతే పరమకృపైశెయ్తరుళి అవనుక్కుమ్ తిరునాడువేణ్డినార్. ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై ప్పేరరుళాళన్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్శెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱపోతు (ఎమ్బెరుమానార్ అన్యపరరా యెళున్దరుళియిరుక్క) పేరరుళాళన్, స్తవమ్

తిరుచ్చెవిశాత్తి ప్రసన్ననాయ్ "ఆఴ్వార్! ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తై వేణ్డికొణ్డుళ్ళుమ్" ఎన్న, అవర్ ఉడైయవర్ తిరువుళ్ళప్పడి తిరుక్కణ్ వేణ్డికొళ్ళాననల్ "నాన్ పెఱ్ఱ పేఱు నాలూరానుమ్ పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య "అప్పడియే పెఱక్కడవన్" ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ తిరువాయ్మలర్న్దరుళిననాక ప్రసిద్ధమిత్తే. అసహ్యాపచారికళిల్ నాలూరాన్ అగ్రగణ్యనానమైయాల్ అవనుక్కు నరకమ్ తవఱాతెన్ఱు నిశ్చయిత్త ఆఴ్వార్, "వైష్ణవకులత్తిలే పిఱన్దానొరువన్ ఇజ్జనే పడుకుఴియిల్ విఴలాకాతు" ఎన్ఱు ఇరక్కముఱ్ఱవరాకైయాలే అవనుక్కు మోక్షమ్ వేణ్డినార్. ఆకైయాలే విద్వేషమ్ సహిక్క వేణ్డుమ్ విషయత్తిలుఙ్గూడ ఇవర్ ఆనృశంస్యమే కాట్టుమవర్ ఎన్నుమిడమ్ సువ్యక్తమాయిరుక్క ఇప్పోతు ఇవర్ తమ్మై "విద్వేష - ఆజానభూమిః" ఎన్ఱనుసన్ధిక్క ఎన్నాయిరున్దతు!.

ఎమ్పెరుమానార్ పాడే తిరువాయ్మొఴి కాలక్షేపమ్ తొడఙ్గి * శూఴ్ విశుమ్బణిముకిలళవిలే వన్దవాఱే :"ముడియుడై వానవర్ ముఱైముఱై యెతిర్కొళ్ళ" ఎన్ఱ పాశురత్తిల్, "పరమపదత్తిలే ముఱ్పట్టిరుక్కుమవర్కళ్ పిఱ్పాట్టు ఎఴున్దరుళుమవర్కళై ఎతిర్కొణ్డు ఉపచరిప్పర్కళ్" ఎన్ఱిప్పడి పరక్క అరుళిచ్చెయ్యక్కేట్ట ఆఴ్వార్ "నామ్ పరమపదమ్ పోక ఉడైయవర్క్కు ప్పిఱ్పట్టోమాకిల్ అవ్విడత్తిలే ఉడైయవర్ నమ్మై ఎతిర్కొణ్డు ఉపచరిక్క వేణ్డుమ్బడి నమక్కు మహాపచారమ్ విళైయుమాతలాల్ పరమపదత్తుక్కు నామ్ మున్బడవేణుమ్" ఎన్ఱ ఉతియిట్టు ఎమ్పెరుమానార్ పక్కలిలే విణ్ణప్పమ్ శెయ్యామలే నమ్పెరుమాళ్ తిరుమున్బేపోయ్ నిన్ఱు ఒరు శ్లోకత్తై విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు పరక్కవుపన్యసిక్క, పెరుమాళ్ తిరువుళ్ళముకన్దు "ఉనక్కు వేణ్డియతెల్లామ్ తరక్కడవేన్, వేణ్డికొళ్ళుమ్"

ఎన్న, ఆఴ్వానుమ్ "నాయన్దే! పణ్డే ఎల్లామ్ తన్దరుళిఱ్ఱే" ఎన్న, పెరుమాళుమ్ "అప్పడియన్ఱు; ఇప్పోతుమ్ వేణ్డికొళ్ళుమ్; నమ్ పెణ్డుకళాణై! నమ్మిరామానుశనాణై!! తవఱాతే తరుకిఱోమ్" ఎన్న, ఆఴ్వానుమ్ "త్వదనుభవవిరోధియాన ఇన్దశరీరత్తై విడువిత్తు నిత్యవిభూతియిల్ దేవరీరుడైయ నిత్యానుభవత్తై తన్దరుళవేణుమ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క, అతుకేట్ట పెరుమాన్ పరమదుఃఖాకులనాయ్, అసత్యప్రతిజ్ఞనాకవొణ్ణామైయాలే ఇనిచ్చెయ్యలావతిల్లైయెన్ఱు తుణిన్దు "ఉనక్కుమ్ ఉన్నుడైయ తిరునామత్తై చ్చొల్లుమవర్కట్కుమ్ ఉన్నుడైయసమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱవర్కట్కుమ్ మేల్ విడుతన్దోమ్" ఎన్ఱు తిరువాయ్మలర్న్దరుళి త్తిరుప్పరియట్టముమ్ తళిగైప్రసాదముమ్ పూన్దణ్మాలై త్తణ్డుఴాయుమ్ తిరుక్కైచ్చిఅప్పుమ్ ప్రసాదిత్తు విడై తన్దరుళినారెన్ఱుమ్, ఇతనై అఱిన్ద ఎమ్బెరుమానార్ 'ఉలకుక్కు ఉయిరాన ఆఴ్వానైయిఴన్దు నామెఙ్ఙనే ఉయిర్వాఴ్న్దిరుప్పతు!' ఎన్ఱు కనక్కక్లేశిత్తు శ్రీపాదత్తుముతలిక్కెల్లారైయుఙ్ కూట్టిక్కొణ్డు ఆఴ్వానిరున్దవిడత్తేఅచ్చెన్ఱు, "ఆఴ్వాన్! ఎన్ శెయ్తీర్! ఎన్ శెయ్తీర్!! ఇప్పడియుమ్ ఎన్నైప్పదుక్కొలైయడిక్కలామో?" ఎన్ఱుకేట్క, ఆఴ్వానుమ్ పరమపదత్తుక్కుత్తామ్ ముఱ్పడవేణ్డియ కారణత్తై అరుళిచ్చెయ్య, ఉడైయవర్ అతుకేట్టు "'నశాస్త్రం నైవచక్రమః' ఎన్ఱు అడైవుకెట్టిరుక్కుమ్ భోగవిభూతియిలే నీర్ అడైవుతేడువతే! ఇతోరు శేషత్వకాష్ఠైయిరున్దపడియే!" ఎన్ఱు పోర విద్ధరాయ్ కణ్ణీర్కైకళాలిఱైత్తు ఆఴ్వానైయణైత్తుక్కొణ్డు విమ్మల్ పొరుమలాయ్ త్తిరువుళ్ళ ముడైకులైప్పట్టు "ఐయో! ఆఴ్వాన్! ఉయిర్నిలైయాన వున్నైయిఴన్దు ఎఙ్ఙనేధరిప్పేన్? ఎన్నైయుమ్ ఉడన్కొణ్డుపోక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱిసిరిల్లైయే! నమ్మై

ఎట్టుప్పోక్క పుమక్కురుదిప్పతే! పరమపదనాథనుమ్ అఙ్గుళ్ళారుమ్ ఎన్ననోన్బునోఱ్ఱార్కళో? ఇఙ్గు ఉఱఙ్గుకిఱ పెరుమాళుమ్ ఇఙ్గుళ్ళ నాఙ్గళుమ్ ఎన్న పాపఙ్గళ్ పణ్ణినోమో? 'ఇచ్చువైతవిర యాన్ పోయ్ ఇన్దిరలోకమాళుమ్ అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డేన్ అరఙ్గమానకరుళానే!' ఎన్ఱ పాశురత్తైయుమ్ మఱన్దిట్టీరే! ఐయో! ఎన్ శెయ్‌తీర్!!; ఇని ఉమ్ తిరువుళ్ళమ్ కలఙ్గుమ్బడి పలశొల్లిప్పయనెన్? ఉమ్ముడైయ పేఱ్ఱుక్కు నామ్ విలక్కడియాకలామో? సుఖమాక నిత్య విభూతియేఱ ఎழுన్దరుళీర్" ఎన్ఱు ఆழ்వార్ తిరుముత్తుక్కైత్తడవి అఞ్జలిత్తు విడైకొడుత్తరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్బడి ఇత్తనై వినయసమృద్ధి అమైయప్పెఱ్ఱ ఇవర్ "మాన - అజానభూమిః" ఎన్ఱు తమ్మై అహఙ్కారత్తుక్కు ఆకరమాక అరుళిచ్చెయ్‌వతు ఎన్నే!.

విభవత్తిలే ఆழ்వానుడైయ తిరుమాళిక్కై దేవేన్ద్రభవనమ్ కుబేరభవనమ్ ముతలియవఱ్ఱైయుమ్ అతిశయిత్తుచ్చెల్వమ్ మిక విఞ్జియిరున్దతు. తిరుమాళిక్కై వాశల్క్కతవుకళిల్ కిణ్కిణికళిన్ ఓశై యోజనై దూరత్తుక్కు అప్పాల్ ఒలిక్కుమెన్ఱాల్ ఇవరుడైయ ఐశ్వర్యత్తిన్ పెరుమై ఎత్తకైయతెన్నలామ్!. అన్దచ్చెల్వత్తినాల్ పల అకిఞ్చనర్కళైయుమ్ సాధుక్కళైయుమ్ మఱ్ఱుమ్ పలరైయుమ్ పలవకైయాక ప్పరిపోషిత్తుక్కొణ్డు మహాధార్మికరాయెழுన్దరుళియిరున్దార్. నాళ్తోఱుమ్ పెరుమాళ్ కోయిలిల్ * శ్రీహస్తిశైల శిఖరోజ్జ్వలపారిజాతమాన పేరరుళాళన్ సన్నిధియిల్ రాత్రి తిరువారాధనమ్ ముఱ్ఱుమ్ ముడిన్దు తిర్‌నైసాదముమ్ ఆముతు శెయ్‌తు పెరియతిరువాశల్క్కతవుకళ్ ఎప్పోతు మూడప్పడుమో అతన్‌పిఱకుతాన్ ఇవరుడైయ తిరుమాళిక్కైవాశల్క్కతవు మూడప్పడువతు వழక్కమ్. ఒరునాళ్ పేరరుళాళన్ సన్నిధియిల్

ఒరు మహోత్సవనిమిత్తత్తినాల్ ఇరా త్తిరువారాధనమ్ ముడివుపెఱ విళమ్బిత్తమైయాల్ క్లుప్తమానకాలత్తిల్ తిరువాశల్కతవు శాత్తప్పడామలిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇవర్ తిరుమాళికైక్కావలర్ అతనై అఱియాతారాయ్ నిత్యవఴక్కప్పడి నియతమానకాలత్తిల్ తిరుమాళికై వాశల్కతవుక్కళైచ్చాత్తినర్. అవఱ్ఱిల్ కణ్ణికైకళిన్ ఓశై ఒరుయోజనైదూరత్తుక్కప్పాల్ ఒలిక్కుమే; అవ్వోశై పేరుళాళనుడైయ తిరుచ్చెవికట్కు ఇలక్కాయిఱ్ఱు. అతనై త్తిరుచ్చెవి శాత్తియ పేరరుళాళన్, తనక్కు అన్తరఙ్గమాక త్తిరువాలవట్టమ్పిశిక్కొణ్డు తన్నుడన్ ఒరునీరాకక్కలన్దు తాన్ అచ్చావతార సమాధియైక్కడన్ను శోతివాయ్తఱన్దు వార్త్తైకళరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి పరమభాగ్యమ్పెఱ్ఱిరున్ద తిరుక్కచ్చినమ్బియైనోక్కి "నమ్బా! ఇతు ఎన్? నమ్ముడైయ ఇరాత్తిరువారాధనమ్ ముడివుపెఱువతఱ్కు మున్నమే నమతుకోయిల్కతవు శాత్తప్పడువతెన్?" ఎన వినవియరుళ, "ఇవ్వోశై ఇఙ్గుఱ్ఱతన్ఱు; నెడున్దూరత్తినిన్ఱుమ్ శెవిప్పడుకిన్ఱతు; కూరత్తాఴ్వానుడైయ తిరుమాళికైచ్చెల్వత్తిన్ శిఱప్పామ్ ఇతు" ఎన్ఱు నమ్బి విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, అతుకేట్ట తేవపిరాన్ పున్మువల్ శెయ్తు "ఆఴ్వానుడైయ ఐశ్వర్యమో నమ్మై ఇఙ్గనే మయక్కుఱ్ఱు?" ఎనవురైత్తరుళి వేఱుకథైకళై ప్రస్తావిక్కలాయినన్. ఇఙ్గనమాక క్కచ్చినమ్బిక్కుమ్ కమలైకేళ్వనుక్కుమ్ నడన్ద సంవాదత్తై మఱ్ఱైనాళ్ ఆఴ్వాన్ కేట్టరుళి ప్పరమవిరక్తరాకి త్తమ్ముడైయ సర్వైశ్వర్యఙ్గళైయుమ్ సత్పాత్రఙ్గళిల్ వినియోగిత్తువిట్టు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలాశ్రయిత్తు పఞ్చసంస్కారాదికళై ప్రార్థిత్తుప్పెఱ్ఱు అవర్ తిరువడివారత్తిలే నిఴలుమడితాఱుమ్బోలే ఒరుకాలుమ్ పిరియామల్ తదేకకిఙ్కరరాయ్ వర్త్తిత్తరు

ళినార్ ఎన్నుమ్పడియాన విలక్షణప్రభావత్తైయుడైయ ఇవర్, తమ్మై “మద - ఆజానభూమిః” ఎన్ఱు శెరుక్కుక్కుప్పిఅప్పిడమాక అనుసన్ధిప్పతు ఎన్న పోక్కు!.

ఆళ్వార్, ముతలిలే కూరమానకరిలే రాజ్యపరిపాలనమ్ శెయ్తుకొణ్డిరుక్కైయిల్ ఇరాక్కాలత్తిల్ నగరశోధనమ్ శెయ్తు పోరుకైయిల్ ఒరునాళ్ ఇరవిల్ అర్ధరాత్రిక్కుమేల్ ఒరు గృహత్తిల్ వార్త్తైయొలికళ్ శెవిప్పడ, ఆళ్వార్ రహస్యమాక ఇరున్దు అవహితరాయ్ అప్పేచ్చుక్కళై చ్చెవియేఱ్ఱ, అన్ద గృహత్తిల్ తలైవర్క్కు ఒరుమకళిరుప్పతాకవుమ్ అవళుక్కు వివాహమానాల్ ఉడనే భర్తావుక్కు మరణమ్సిద్ధిక్కుమెన్ఱు జాతకత్తిలిరుప్పతాకవుమ్ ఇతనై అనైవరుమఱిన్దు అప్పెణ్ణై ఒరువరుమ్ మణమ్పురియామైయాలే ‘వయతు శెన్ఱవివళై ఇని నామ్ వీట్టిల్ వైత్తుక్కొణ్డిరున్దాల్ లోకాపవాదమ్ విళైయుమాకైయాలే ఇని ఇవళై ఉయిర్ మాయ్ప్పతే ఉరియవుపాయమెన్ఱు శొల్లిక్కొణ్డిరున్ద వార్త్తైకళైక్కేట్టు ఆళ్వార్ తిరుమాళికైక్కెళున్దరుళి, మఱ్ఱై నాళ్ అవర్కళై రాజసభైయిల్ వరవళైత్తు “నేఱ్ఱిరవు ఉఙ్గళ్ వీట్టిల్ వార్త్తైయాడిన విషయఙ్గళై చ్చొల్లవేణుమ్” ఎన్ఱు కేట్టరుళ, అవర్కళుమ్ ఉళ్ళపడిశొల్ల, ఆళ్వార్ అతుకేట్టు “ప్రజైకళుడైయ వరుత్తత్తైత్తీర్ప్పతు అరశర్క్కు కడమైయాకైయాల్ ఉఙ్గళ్ పెణ్ణైనాన్ వివాహిత్తుక్కొణ్డాల్ ఉఙ్గళ్ కవలై తీరుమన్ఱో? అప్పడి శెయ్యలామో?” ఎన్న, అవర్కళ్ “ఆ! ఇప్పడియుణ్డా? అప్పెణ్ణై దేవరీర్ మణమ్పురిన్దాల్ అవళుడైయ జాతకత్తిన్పడి దేవరీరుక్కు ప్రాణాపాయమ్ సిద్ధిక్కుమే; పిఱకు ఇన్నాడు అరాజకమాయొళి

యుమే ; నాఙ్గళుమ్ పుకలఱ్ఱు త్తుమాఱుమ్బోమే!" ఎన్ఱు కూఱ, అతుకేట్టు ఆఴ్వార్, "అప్పడియన్ఱు; అవళిడత్తిల్ నామ్ శిఱ్ఱి న్బత్తై విరుమ్బినాలన్ఱో నమక్కు అప్పడిప్పట్ట తీఙ్గువిళైవతు ; నముక్కు అతిల్ పఱుప్పుమిల్లై ; ఇరువరుమ్ సుఖమేవాఴ్వోమ్ ; ఆకైయాలే ధైర్యమ్ వార్త్తుక్కొళ్ళుఙ్గళ్" ఎన్ఱుశొల్లి అమ్మఙ్గైయై మణమ్బురిన్దు కొణ్డు, అవళుమ్ శిఱ్ఱిన్బత్తిల్ శిఱితుమ్ నెఞ్జుశెల్లాతవళాయ్ జ్ఞానభక్తి విరక్తికళ్ నాళ్తోఱుమ్ వళరప్పెఱ్ఱు 'ఆణ్డాళ్' ఎన్ఱ తిరునామత్తై అన్వర్థమాక్కిక్కొణ్డు ఎఴున్దరుళియిరున్దతాక వుమ్ ; ఆఴ్వార్ ఐశ్వర్యత్తైయెల్లామ్ తుఱన్దు ఎమ్బెరుమానార్ తిరు వడికళిలాశ్రయిత్తతు ముతల్, నాళ్తోఱుమ్ ఉపాదానకాలత్తిలే తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలిల్ శిల తిరుమాళిగైకళిల్ ఉఞ్ఛవృత్తి శెయ్తు అతుకొణ్డు దేహయాత్రైయాయ్ ఒవ్వొరునాళుమ్ కిడైక్కుమ్ భోజనోపకరణపదార్థత్తిల్ మఱునాళైక్కెన్ఱు శిఱితుమ్ శేషప్పడుత్తి వైత్తుక్కొళ్ళామే అన్ఱన్ఱైక్కు దేహయాత్రై నడత్తిప్పోరుకైయిల్ ఒరునాళ్ విడాప్పెరుమఴై పొఴిన్దతనాల్ వెళియే పోయ్ ఉపాదానమ్ శెయ్తు వరక్కూడామల్ పోక, అతనాల్ అన్ఱైక్కు వెఱుమ్ తీర్థమాత్రత్తై ఉట్కొణ్డు "కణ్ణా నాన్ముకనైప్పడైత్తానే కారణా కరియా యడియేన్నాన్, ఉణ్ణానాళ్ పశియావతొన్ఱిల్లై ఓవాతే నమోనారణా వెన్ఱు, ఎణ్ణానాళుమిరుక్కుశ్చామవేద నాణ్మలర్కొణ్డు ఉనపాదమ్ నణ్ణానాళ్, అవై తత్తుఱుమాకిల్ అన్ఱెనక్కవై పట్టినినాళే" ఎన్ఱపడి పట్టినిపారాట్టామల్ "ఉణ్ణుమ్శోఱు పరుకునీర్ తిన్నుమ్వెఱ్ఱిలైయుమెల్లామ్ కణ్ణనెమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱుమాపోలే అరుళిచ్చెయలనుసన్ధానమే ధారకమాకక్కొణ్డు వేఱు ఉణవిన్ఱియేయిరున్దిడ, అన్ఱిరవు పెరియపెరుమాళ్ శముతు

శెయ్కిఱపోతై త్తిరుచ్చిన్నవొలి శెవిప్పట్టవాఱే ఇవర్ దేవియాన
ఆణ్డాళ్ పెరుమాళైక్కుఱిత్తు "ఉమ్ముడైయ అడియార్ పట్టిని
కిడక్క నీర్ కులావిక్కులావి అముతు శెయ్తరుళుగిఱీరో?" ఎన్ఱు
నినైత్తవళవిలే సర్వజ్ఞనాన శ్రీరఙ్గనాథన్ అన్ద ఆణ్డాళ్ నినైవై
త్తిరువుళ్ళప్పత్తి అప్పోతే దేవస్థానకార్యనిర్వాహకరాన ఉత్తమ
నమ్బిక్కు అర్చకముఖేన కట్టళైయిట్టు అప్పొழுతు తామ్ అముతు
శెయ్త అక్కారవడిశిలై సకలపరిజనపరివాఙ్గళుడన్ అనరైక్కొణ్డు
ఆழ్వాన్ తిరుమాళిగైక్కు అనుప్పియరుళ, ఆழ్వానుమ్ ఇతనై
యఱిన్దు పతఱియెழுన్దు ఎతిర్కొణ్డు మహాప్రసాదమెన్ఱు అతిల్
తమక్కుమ్ దేవియారుక్కుమాక ఇరణ్డు తిరళైక్ కొళ్ళైయెడుత్తుక్కొణ్డు
ఉత్తమనమ్బియై పోకవిట్టు భక్తవత్సలనాన భగవానుడైయ అతి
వేలకృపావిభవత్తుక్కు విస్మయప్పట్టు అన్ద అడిశిలిల్ ఒరుపకుతియై
త్తామ్ అముతు శెయ్తు మఱ్ఱతై త్తేవియారుక్కు క్కొడుత్తరుళ,
మున్బు దశరథచక్రవర్త్తిక్కు పుత్రకామేష్టియిల్ కిడైత్త పాయసత్తై
కూఱుకళే శ్రీరామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నర్కళిన్ తిరువవతార
త్తుక్కు క్కారణమానతుపోల ఇప్పొழுతు ఇవర్కుమ్ శ్రీపరా
శరభట్టర్, శ్రీవేదవ్యాసభట్టర్ ఎన్ఱ ఇరణ్డు తిరుక్కుమారర్కళ్
తిరువవతరిప్పతఱ్కు హేతువాయిఱ్ఱెన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్బడి
విషయవిరక్తాగ్రగణ్యరానవివర్ తమ్మై "రాగ - ఆజానభూమిః"
ఎన్ఱు-విషయతృష్ణైక్కు ప్పిఱప్పిడమాకచ్చొల్లిక్కొళ్వతు ఎత్తాలమ్!.

తిరువరఙ్గత్తముతనార్ ఆழ్వాన్ తిరువడికళిల్ అన్తరఙ్గరాయ్
వర్త్తిక్కుమనాళిలే అవరుడైయ తాయార్ ఆచార్యన్ తిరువడియుడైయ,
దశాహానన్తరమ్ "ఏకాహత్తుక్కు ఒరువరై వరవిడవేణుమ్" ఎన్ఱు
విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, ఎమ్బెరుమానార్ ఆழ్వానై నోక్కి "నీర్ పోమ్"

ఎన్న, ఆఴ్వానుమ్ అప్పడియే ఎఴున్దరుళ, అముదనారుమ్ "ఆఴ్వార్ ఇజ్జనే ఎఴున్దరుళప్పెఱువతే!" ఎన్ఱు తాఴ్న్దువారై ప్పట్టు సేవిత్తు ఏకాన్తత్తిలే అముదు శెయ్దరుళప్పణ్ణి ఆత్మాత్మీయజ్గళెల్లామ్ అత్తలైయిలదాకవే అఱుతియిట్టిరుక్క మవరాకైయాలే అపరిమితమాన ధనత్తై సమర్పిత్తు 'ఇవర్క్కైత్తిరువుళ్ళప్పటిక్కి యరుళవేణుమ్' ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క ఆఴ్వానుమ్ అవరుడైయప్రార్థనైక్కాక అవర్క్కై అజ్గీకరిత్తు, వీధియిలే కనకవర్షమాక వర్షిత్తుక్కొణ్డు ఎల్లావర్క్కైయుమ్ ఇఱైత్తువిట్టు త్తిరుక్కావేరియిలేపోరాడి త్తిరుమణ్ కాప్పుశాత్తిక్కొణ్డు ఉడైయవర్ శ్రీపాదత్తిలే శెన్ఱు సేవిత్తు నిఱ్క, ఉడైయవరుమ్ ఆఴ్వానైనోక్కి "అజ్గుక్కుడైత్త అర్థమెజ్గే?" ఎన్ఱుకేట్క, ఆఴ్వానుమ్ "అవై అనర్థమాకైయాలే అప్పొతే కైక్కఴిన్దుపోయిన" ఎన్ఱు నడన్దపడియై విజ్ఞాపిక్క "ఇప్పొరు విలక్షణవ్యక్తి యిరున్దపడియెన్!" ఎన్ఱు తిరువుళ్ళముగన్దరుళినార్ ఎన్ఱుమ్; కుబేరవిభవత్తినుమ్ మిక్కిరున్ద సర్వస్వత్తైయుమ్ భాగవతసాత్కరిత్తు దేవియారుడనే కోయిలుక్కెఴున్దరుళానిఱ్కచ్చెయ్తే శ్రీమధురాన్తకసమీపత్తిల్ కాట్టిలే ఎఴున్దరుళుమ్బోతు దేవియార్ "భయమనువర్త్తియానిఱ్కిఱతు" ఎన్న, ఆఴ్వార్, "మడియిల్ ఘనమిరున్దాలన్ఱో వఴియిల్ భయముణ్డావతు; అప్పడి ఉన్నిడత్తిల్ ఏతాకిలుముణ్డో?" ఎన్ఱుకేట్టరుళ, "స్వర్ణపాత్రత్తిల్ అముదు శెయ్దుకొణ్డిరున్ద దేవరీరుక్కు ఇలైయిల్ అముదుశెయ్వతు వరుత్తమాయిరుక్కుమే యెన్ఱెణ్ణి ఒరుస్వర్ణవట్టిలై మాత్తిరమ్ ముప్ప అన్యశేషమాకాతే శేషమాక్కినేన్; అతు మడియిల్ ఇరానిన్ఱతు" ఎన్ఱు తిరుచ్చెవియిలే రహస్యమాక విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, ఆఴ్వానుమ్ "ఘోరవట్టిల్ పతిత్తైఱిన్ద పుకఴుడైయోర్ వాళ్వియే"

ఎన్నుమ్బడి అప్పోఱ్ వట్టిలై అవళ్ కైయిల్ నిన్ఱుమ్ వాఙ్గి కాట్టిల్ తూఱ్ఱిలే ఎఱిన్దిట్టు "ఇని నిర్భయమాకప్పోకలామ్, వా" ఎన్ఱెఴున్దరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్బడి * తృణీకృతవిరిఞ్చాది నిరఙ్కుశవిభూతికరానవివర్, తమ్మై "విలోభ - అజానభూమిః" ఎన్ఱనుసన్ధిప్పతు ఎన్నమాణ్బు !.

ఇని * మోహమెన్బతొన్ఱు మిరున్దిరాన్నతు; ఇతుతాన్ గుణకోటియిలుమ్ దోషకోటియిలుమ్ ప్రకారభేదేన గణ్యమాయిరుక్కుమ్. విషయాన్తరత్తిలేపిఱక్కుమ్ మోహమ్ దోషమాకవుమ్, సద్విషయత్తిలేపిఱక్కుమ్ మోహమ్ గుణమాకవుమ్ కొళ్ళప్పడుమిఱే. "యో నిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతః" ఎన్నప్పట్ట మోహమ్ గుణత్తిలే శేరుమిఱే. ఆఴ్వాన్ చరిత్రజ్ఞరైయనుసన్ధిత్తాల్ మోహావార్త్తైయాకవేయిఱే ముఴుతుమిరుప్పతు. ఇవర్క్కు 'ఆఴ్వాన్' ఎన్ఱ తిరునామమ్ నికఴ్న్దమైక్కు అడియెన్నెన్ఱు ఆరాయ్న్దాల్ ఒరు ఇతిహాసమ్ ప్రసిద్ధమాకచ్చొల్లిప్పోరువతుణ్డు; ఇవర్ భగవద్విషయత్తిలే మిక్క ఊఱ్ఱముడైయరాయిరున్దమైయాలే ఇవర్ పక్కలిలే ఓరుకు తిరువాయ్మొఴి కేట్క విరుమ్బినార్ ఎమ్బెరుమానార్. ఇవర్ తామ్ శేషత్వపరమకాష్ఠైయిలే నిన్ఱ పెరియోరువరాకైయాలే అప్పడి ఎమ్బెరుమానార్క్కుత్తామ్ వక్తావాకనిఱ్క ఇశైయాతొఴియవే, ముతలియాణ్డాన్ ప్రభృతికళుక్కు ఇవర్ తిరువాయ్మొఴిప్పొరుళ్ శొల్లక్కడవతాకవుమ్, అప్పడియే అవర్కళ్ కేట్టువన్దు ఎమ్బెరుమానార్ పాడే విజ్ఞాపిక్కక్కడవతాకవుమ్ ఒరు నియతియేఱ్పట్టు ముతలికళెల్లారుమ్ ఇవర్ తిరుమాళిగైయిలే పోన్దిరున్దు "ఉయర్వఱవుయర్నలముడైయవన్" ఎన్ఱ పాశురమ్ తొడఙ్గినవాఱే * మతిమెల్లాముళ్ కలఙ్గి

మయుజ్గిత్తరైప్పట్టార్. 'బ్రహ్మణ నిర్గుణాణామ్' ఎన్బారుడైయ మిడఱ్ఱైప్పిడిత్తాప్పోలే ఆఴ్వార్ ముతలడియిలే "నలముడై యవన్" ఎన్ఱుఃడి ఎన్నే! ఎన్ఱాయ్త్తు ఇవర్ మోహిత్తతు. ఇజ్జనే ఇవర్ మోహిత్తవాఱే ముతలికళెల్లారుమ్ కదుకవెఴున్దు ఎమ్బెరుమానార్ పాడే ఓడిచ్చెన్ఱు "కాణవారీర్! కాణవారీర్!!" ఎన్ఱ ళైక్క, అవరుమ్ ఓడివన్దు, "అన్ఱు 'ఎత్తిఱమ్!' ఎన్ఱు ఆఱుమాసమ్ మోహిత్తుక్కిడన్ద ఆఴ్వారై సేవిక్కప్పెఱాత కుఱైతీర ఇన్ఱు కణ్ణార సేవిక్కప్పెఱ్ఱోమే!" ఎన్ఱు * ఉళ్ళలాముఱుకిక్కురల్ తఴుత్తుప్పోశి దణ్డనిట్టు నెడుమ్బోతుపార్త్తిరున్దుమ్ ఉణరక్కాణామైయాలే అరుకే ఎఴున్దరుళి 'ఆఴ్వాన్! - ఆఴ్వాన్! - ఆఴ్వాన్!' ఎన్ఱు తిరుముతుకైత్తట్టియుణర్త్త, "ఉయర్వఱవుయర్ నలముడైయవన్ ఎన్బతే!" ఎన్ఱుకొణ్డే తుణుక్కెన్ఱెఴున్దారెన్ఱు ఉరుక్కత్తిలే ఆఴ్వారై పోన్ఱమైయాలే ఎమ్బెరుమానార్ "ఆఴ్వాన్!" ఎన్ఱు తట్టియుణర్త్తినారెన్బతుః ప్రసిద్ధి అన్ఱుముతలాక ఇవర్క్కు † ఆఴ్వానెన్ఱే తిరునామమాయిఱ్ఱెన్నుమ్బడి మోహాభిభరాయితే ఇవరిరున్దతు.

ఇన్నుమ్, "అరవవాయ్కొళ్పట్ట మణ్డూకప్పులి కేట్టు మతియెల్లాముళ్కలఙ్గి మయుజ్గివిఴున్ద మతిక్కిడలే!" ఎన్ఱు కొణ్డాడుమ్బడిక్కిడాక, ఒరునాళ్ ఇవర్ ఓడిడత్తే వఴిపోకానిఱ్క ఒరు సర్పత్తాల్ పిడిక్కప్పట్ట తవళై కూక్కురలిడక్కేట్టు "ఇతు అరటియక్కాప్పికుకిఱలో తా!" ఎన్ఱు మోహిత్తువిఴున్దారెన్ఱుమ్, మఱ్ఱ

---

† అతఱ్కుమున్బు సంస్కృతత్తిల్ తిరునామమ్ శ్రీవత్సాఙ్కమిశ్రర్; తమిఴిల్ తిరునామమ్ తిరుమఱుమార్పర్ ఎన్ఱామ్. భగవద్గుణానుభవసాగరత్తిలే ఆఴ్న్దు మోహిత్తపడియాలే పిన్బు ఆఴ్వానాయినర్.

ఒరునాళ్ కార్యార్థమాక ఒరుత్తోట్టత్తుక్కుప్పున్దవర్గళ్ అజ్గే అప్పో తు తాఙ్ ఒరువఙ్ ఒరువన్ఱైక్కరుత్తై అఱుత్తుక్కొణ్డుపోనతనాల్ అతిల్ నిన్ఱుమ్ పాల్ పెరుకానిఱ్కక్కణ్డు మూర్చ్ఛిత్తారెన్ఱుమ్,—

ఉడైయవర్ ఒరునాళ్ ఓర్ ఊమైయైయఴైత్తు మఠత్తుక్కుళ్ళే నిఱుత్తి వాశల్ కతవుకళై యడైత్తు సంజ్ఞైయాలే తమ్ తిరువడికళై క్కాట్టిక్కొడుక్క, అన్ద ఊమైయుమ్ ఇత్తిరువడికళే నమక్కుత్తఞ్జమెన్ఱఱిన్దు అత్తిరువడికళై త్తన్ తలైమేల్ అణిన్దుకిడక్క, ఆఴ్వాఙ్ ఇతై క్కణ్డవిఙ్పురైయాలే కణ్డు "ఐయో! ఆఴ్వానాక ప్పిఱన్దు శాస్త్రజ్ఞఙ్గళైక్కఱ్ఱు క్కెట్టేనే! ఊమైయాక జనిక్కప్పెఱ్ఱిలేనే!" ఎన్ఱు ముడిమేల్ మోతిక్కొణ్డు మూర్చ్ఛిత్తారెన్ఱుమ్ ఇప్పడి ఆఴ్వాఙ్ విషయమాక ప్పల మోహావృత్తాన్తఙ్గళ్ ఉణ్డాయిరుక్కుమిఱే. ఇన్దమోహఙ్గళెల్లామ్ గుణత్తిలే శేరుమత్తనైయల్లతు ఇజ్గే ఇవర్ తామనుసన్ధిక్కుమ్పడి దోషకోటియిలే శేరక్కడవ మోహమ్ అల్పముమ్ ఇవర్ పక్కలిలే అవకాశమ్ పెఱ ప్రసక్తియిల్లై. ఆయిరుక్కవుమ్ ఇప్పడి ఇవర్ తమ్మై దోషాణామాకరమాక అనుసన్ధిప్పతు అస్మదాదికళుడైయ అనుసన్ధానార్థమేయామెన్ఱు కొళ్ళక్కడవతు. భగవత్సన్నిధియిలే నామెల్లామ్ పోయ్ప్పురునిన్ఱాల్ నమ్ అళవుక్కాక అనుసన్ధిక్క వేణ్డుమ్పాశురఙ్గళై "నీశనేన్ నిఱైయొన్ఱుమిలేన్" "నలన్దానొన్ఱుమిలేన్ నల్లతోరఱమ్ శెయ్తుమిలేన్" "అమర్యాదః క్షుద్రశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః" "తతోఽనిక్రృష్టే మయి సన్నికృష్టే కాంనిష్కృతిం రఙ్గపతే! కరోషి?" ఎన్నక్కడవతు వైత్తార్కళిఱే పూర్వర్కళ్. "వాచామగోచర మహాగుణదేశికాగ్ర్యకూరాధినాథకథితాఖిలనైచ్యపాత్రమ్ । ఏషోఽహమేవ" ఎన్ఱు యతిరాజవింశతినూక్తియై వ్యాఖ్యానిక్కుమిడత్తు, "'కథిత' ఎన్ఱైయాలే-

అవరవరుళిచ్చెయ్తారిత్తనై పోక్కి అవర్క్కు ఇతిల్లైయెన్ఱితు” ఎన్ఱిఱే అభియుక్తర్ శొల్లిత్తు.

[అత్ర భవే నిమజ్జన్] ఇజ్జనే అడియేన్ విద్వేషమానమద రాగవిలోభ మోహాదిదోషఙ్గళుక్కు ఆకరమాయిరానిన్ఱే నాక్కైయాలే * జ్ఞానాన్మోక్షమెన్నుమ్బడిక్కు అవకాశమ్ పెఱాతే * అజ్ఞానాత్సంసారమెన్నుమ్బడిక్కే ఉరిమైప్పట్టు * అధోఽధః పాపాత్మా శరణద! నిమజ్జామి తమసి యెన్నుమ్బడి పిఱవిక్కడలుళ్ మూళ్గి త్తుళజ్ఞానిఱ్కిన్ఱేన్ కాణెన్గిఱార్.

[నిర్ద్వన్ద్వ!] ద్వన్ద్వశూన్యనే!; “క్షుత్పిపాసే శోకమోహౌ రాగద్వేషౌ తథైవ చ। కామక్రోధప్రభృతయో ద్వన్ద్వశబ్దేన వర్ణితాః.” ఎన్ఱాన్నన్తతిఱే; “కొల్లై కొళామైయిలాతాన్ ఎల్ కలిరాకమిలాతాన్” ఎన్నుమాపోలే రాగద్వేషశోకమోహాదికళఱ్ఱవనే! ఎన్గై. అన్ఱిక్కే, తృతీయపాదత్తై బహుపదమాక ప్పసియాతే “నిర్ద్వన్ద్వనిత్యనిరవద్యమహాగుణమ్” ఎన్నుమళవుమ్ సమసిత్తు నిర్వహిప్పారుముణ్డు; అప్పోతు ద్వన్ద్వపదమ్ సదృశవాచియాయ్, నిర్ద్వన్ద్వాః - (అసదృశాః,) నిత్యాః నిరవద్యాశ్చ యే మహాగుణాః, తే యస్మిన్ సః ఎన్ఱాయ్, అనుపమఙ్గళాయ్ నిత్యఙ్గళాయ్ నిష్కల్మషఙ్గళాన మహాగుణఙ్గళైయుడైయవనే! ఎన్ఱతాకిఱతు.

[త్వామ్ అహమ్ ఈప్సితుంవా శ్రయితుంవా ఈక్షితుంవా కః?] విద్వేషాదిదోషభూయిష్ఠనాన అడియేన్ హేయప్రత్యనీక నిత్యకల్యాణగుణాకరనానవున్నై విరుమ్బవుమ్ తొళవుమ్ కాణవుమ్ ఎవ్వళవిలేన్?. సర్వాత్మనా అడియేన్ అనధికారియెన్గై. [త్వాం

శ్రయితుమహాంకః?] "నిన్నైద్దునైద్దళ్ కరైద్దురుకియుమైయోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్, పునైన్దకణ్ణిసర్ శాన్దమ్ పుకైయోండేన్దివణఙ్గి నాల్, - ఉన్ పెరుమై మాశూణాతో మాయోనే!" ఎన్ఱు - జాతి గుణవృత్తజ్ఞానాదికళాలుత్కృష్టరాన బ్రహ్మేశానాదికళ్ పలరుమ్ సనకాదియోగికళ్ పలరుమ్ కల్యాణమాన పుష్కరణఙ్గళైక్కొణ్డు పరమభక్తియుక్తరాయ్ ఉనక్కు అడిమై శెయ్ తాలుమ్ ఉన్ పెరుమై మఴుఙ్గాతో ఎన్నైయాలే అవ్వళవరాన మహాన్గళుడైయ ఆశ్రయణమే ఉనక్కు అవద్యావహమెన్నానిన్ఱాల్ సర్వప్రకారనికృష్టనాన నాన్ ఉన్నైయాశ్రయిత్తాల్ అతువునక్కు అవద్యమామెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణుమో?.

[త్వామీక్షితుమహాంకః?] "పెణ్ణులామ్శడైయినానుమ్ పిరమనుమున్నైక్కాణ్బాన్, ఎణ్ణిలావూళియూళి త్తవమ్ శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప" ఎన్ఱు - ఉన్నైక్కాణవాశైప్పట్ట అన్ద అధికారికపురుషర్కళే లజ్జిత్తుక్కవిళ్ త్తలైయిట్టు నిన్ఱార్కళెన్ఱాల్ నాన్ ఉన్నైక్కాణ ప్పెఱుకైయెన్ఱోరు పొరుళుణ్డో?.

[త్వామీప్సితుంవా అహాంకః?] ఆప్తుమిచ్ఛా - ఈప్సా; తాంకర్తుమ్ = ఈప్సితుమ్. తలైయాలే వణఙ్గుతల్, కణ్ణాలే కాణుతల్ ఎన్ను మళవుణ్డాడప్పోక వేణ్డా; నెఞ్జాలే ఇచ్ఛిప్పతఱ్కుత్తాన్ అడియే నధికారియో?. "పరన్గశిన్దైయొన్ఱినిన్ఱు నిన్నపాదపఙ్గయమ్, నిరన్దరమ్ నినైప్పతాక నీనినైక్కవేణ్డుమే" ఎన్గిఱపడియే ఇన్ద ఇచ్ఛైతానుమ్ త్వద్గతమాయిరుక్క వడుక్కుమత్తనైయల్లతు నాన్ ఇచ్ఛిక్క ప్రాప్తియుణ్డో?. అన్ఱిక్కే; పెఱిల్ధరిక్కైయాయ్ పెఱావిడిల్ తుడిక్కైయాయ్ ఇరుప్పారన్ఱో ఉన్నై ఇచ్ఛిక్కప్రాప్తర్; "శాచి దావసథస్యాన్తే స్థిత్వాదృష్ట్వాబహిర్గుణరుమ్ । తన్మయత్వేనగోవిన్దా

దధ్యౌమీలితలోచనా ॥ తచ్చిత్తవిమలాహ్లాద క్షీణపుణ్యచయా తదా । తదప్రాప్తిమహాదుఃఖ విలీనాశేషపాతకా ॥ * చిన్తయన్తీ జగత్సూతిం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ । నిరుచ్ఛ్వాసతయా ముక్తిం గతాఽన్యా గోపకన్యకా." [శ్రీవిష్ణుపురాణే, ౫ - ౧౩ - ౨౦] ఎన్ఱుమ్, "చిన్తయన్తిక్కుడమ్బుతన్నడైయేపోయిఱ్ఱు" [శ్రీవచన భూషణమ్] ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే - నమ్మాచార్యర్కళ్ గోష్ఠియిలే * చిన్తయన్తియెన్ఱే (గుణనామత్తాలే) వ్యపదిష్టైయాన పెరుఆయ్మకళ్, తిరుక్కురనైయినన్ఱు తిరుక్కుழలోశైయైక్కేట్టు శ్రీబృన్దావనత్తేఅప్పోకప్పుఅప్పుట్టవళవిలే గురుదర్శనత్తాలే పోకమాట్టామల్ నిన్ఱు కృష్ణనైధ్యానమ్పణ్ణి తద్గతచిత్తైయాకైయాలేవన్ద నిర్మల సుఖత్తాలుమ్ తదప్రాప్తిజన్యమాన నిరవధిదుఃఖత్తాలుమ్ ప్రక్షీణాశేషపుణ్యపాపైయాయ్ తత్స్మరణమ్ శెల్లానిఱ్క తత్ప్రాప్త్యలాభ క్లేశత్తాలే ధరిక్కమాట్టామల్ మూచ్చడఙ్గుకైయాలే అవళుక్కు దేహమ్ తన్నడైయే కழிన్దుపోయ్త్తెన్ఱు కేళానిన్ఱోమ్; అత్తనై మనఃపరిపాకమ్ ఎనక్కు అమైన్దాలన్ఱో ఉన్నైనానిచ్ఛిక్క ప్రాప్తియుడైయేనావేనెన్గిఱార్ ఎన్నవుమామ్. ... ... (౨౬)

శ్లో॥ పుత్రాదయః కథమమీ మయి సంస్థితే స్యుః
ఇత్యప్రతిక్రియనిరర్థకచిన్తనేన ।
దూయే, న తు స్వయమహం భవితాస్మి కీదృక్
ఇత్యస్తి హస్తిగిరినాథ! విమర్శలేశః ॥ ౨౭ ॥

పదవురై.

హస్తిగిరినాథ!=పేరరుళాళనే!	అమీ=ఇన్ద
మయి సంస్థితే సతి=" నాన్ మాణ్డవళవిల్	పుత్రాదయః=మక్కళ్ ముతలియోర్

కథా స్యుః? ఇతి=ఎప్పడియాకర్కళ్ళో!"

అప్రతిక్రియానిరర్థక చిన్తనేన } ప్రతీకారమఱ్ఱతాయ్ (అత ఏవ) వ్యర్థమాన చిన్తైయాలే ఎన్ఱు

అహమ్=అడియేన్

దూయే=పరిశపియాని న్ఱేన్;

స్వయం కీదృక్ భవితాస్మి ఇతితు } నామ్ ఎప్పడియాగప్పోగిఱోమ్ ఎన్ఱు మాత్తిరమ్

విమర్శ శేషః=ఇతితు ఆరాయ్చ్చియుమ్ (మే) శాన్తి=అడియేనుక్కు ఇల్లై.

[పుత్రాదయ ఇత్యాది.] కీళ్ప్రస్తుతమాన తమ్ముడైయ అనధికారిత్వత్తైయే ఇతిల్ ప్రకారాన్తరేణ ప్రతిపాదిత్తరుళుకిఱార్. నామెల్లామ్ కనక్కక్కనక్క దుష్కృత్యజ్గళై చ్చెయ్తు పోరాన్అక్క చ్చెయ్తేయుమ్ నమక్కుమేల్పడ ఒరు సుకృతియిల్లైయెన్బతాక అభిమానిప్పతుమ్ ఆరవారిప్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱోమ్; * అఖిలహేయ ప్రత్యనీక కల్యాణైకతానత్వమ్ ఎమ్బెరుమాన్పక్కలిలే సన్దేహాస్పదమాయ్ ఇవర్వాన్పక్కలిలే నిష్కర్షిత్తు చ్చొల్లుమ్పడియాయ్ కల్యాణగుణైకరాశియానవివర్, వస్తుతో నైచ్యకాష్ఠైయిలే నిన్ఱవర్కళుమ్ శొల్లియఱియాత దోషజ్గళై స్వనిష్ఠమాకచ్చొల్లానిన్ఱార్; ఇతిరుక్కుమ్పడియెన్! ఎన్ఱు పలకాలుమ్ పిద్ధరాయ్ప్పోరువర్ జీయర్ శ్రీవచనభూషణత్తిల్ సచ్ఛిష్యలక్షణప్రకరణత్తిలే "స్వదోషత్తుక్కుమ్ భగవద్భాగవతగుణజ్గళుక్కుమే కాలమ్పోరుకైయాలే." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యుమిడత్తు "స్వదోషత్తుక్కుమ్" ఎన్ఱు ముతలిలే శొల్లుకైయాలే భగవద్భాగవతగుణానుసన్ధానత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ స్వదోషానుసన్ధానమే ప్రధానకర్తవ్యమెన్నుమిడమ్ సిద్ధమాకానిన్ఱతే. ఆళ్వానుడైయ శ్రీసూక్తికళిల్ భగవద్గుణానుసన్ధానమ్ శురుజ్గి స్వదోషానుసన్ధానమ్ పెరుకియిరుక్కుమెన్ఱతే ప్రసిద్ధియిరుప్పతు. ఆకైయితే శిష్యలక్షణత్తుక్కు ఇవర్ ప్రథమనిదర్శనభూమియాయ్త్తు. ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే పలకోడినూఱాయిరమ్

ముతలికళ్ ఆశ్రయత్తార్కళా యిరుక్కచ్చేయ్ తేయుమ్ "శ్రీవత్స చిహ్న శరణం యతిరాజమీడే" ఎన్ఱు మణవాళమామునికళ్ అరుళిచ్చెయ్తమై కణ్డీరే.

తిరువాయ్మొழியిలే "నిఱైన్ద వఞ్ పழிశుழுడికు" ఎన్ఱ పాట్టిఞ్ ఈట్టిలే - ఆழ்వాఞ్ సంసారయాత్తైయిలే నిర్భరరెన్ను మిడత్తుక్కు అరుళిచ్చెయ్తతోరు ఐతిహ్యముణ్డు; అతావతు - "ఆణ్డాళ్ ఒరునాళ్ భట్టరైయుమ్ శీరామప్పిళ్ళైయైయుమ్ కాట్టి 'ఇవర్కళ్ వివాహప్రాప్తరానార్కళ్; పేశాతేయిరుక్కలాతెఞ్?' ఎన్న; 'ఆకిల్, నాళై ప్పెరుమాళ్ పాడే పోనవాఱే వరక్కాట్టు' ఎన్న; అవర్కళైయుమ్ కొణ్డు తిరుమున్బేనిఱ్కచ్చెయ్ తే పెరుమాళ్ అరుళ్ పాడిట్టు 'ఒన్ఱు శొల్లువాయ్ పోలే యిరున్దాయీ!' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమాక, 'ఇవర్కళ్ వివాహప్రాప్తరానార్కళెన్ఱు శొల్లానిన్ఱార్కళ్' ఎన్న; 'నామేసదృశమానవిడత్తిలే సమ్బన్దిత్తుక్కొళ్ళుకిఱోమ్' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, పిన్నైనాళ్ మన్నియైకొణ్డు నీర్ వార్త్తార్కళ్" ఎన్ఱు. ఇఙ్గనే ఇవర్ స్వపుత్రర్కళై భగవత్కుటుమ్బమాకవే ప్రతిపత్తిపణ్ణి 'నిర్భరో నిర్భరోఽస్మి' ఎన్ఱిరున్దమ్, "పుత్రాదయః కథమిమామయి సంస్థితేస్యురిత్యప్రతిక్రియనిరర్థకచిన్తనేన, దూయే" ఎన్ఱు సాంసారికయాత్తైయిలే తామ్ మిక్కకవలైయుళ్ళవర్ పోల ప్పేశువతు ఎన్నో తాన్!.

[మయి సంస్థితేసతి] మయి మరణంగతేసతి ఎన్ఱపడి. "పరాసుప్రాప్తపఞ్చత్వ పరేత ప్రేత సంస్థితాః । మృతప్రమీతౌ త్రిష్వేతే" ఇత్యమరః. [ఇమీ పుత్రాదయః కథంస్యురితి] నామ్ ముడిన్దపిఱకు నమ్ముడైయ పుత్రకళత్రాదికళ్ ఎప్పాడుపడప్పోకిఱార్కళో వెన్ఱు. [అప్రతిక్రియనిరర్థకచిన్తనేన దూయే] లోకత్తిలే

జనితర్మాఙ్గళుక్కు ప్పలచిన్తైకళ్ శెయ్వతుణ్డు; అవై ప్రతీకార సహజ్గళాయుమ్ అతఏవ సార్థకజ్గళాయుమిరుక్కుమ్; నాఙ్ పడుకిఱ చిన్తైయో వెన్నాల్, "ఇన్ద గోపురమిన్ద క్షేత్రత్తిలిరున్దాల్ శెయ్వతెన్?; ఇన్దనుతిళిన్దు మేలేవిఴున్దాల్ శెయ్వతెఙ్?; కడల్ వెళ్ళమ్ నాట్టిలే వన్దు పెరుకిత్తాల్ శెయ్వతెఙ్?" ఇత్యాదిచిన్తైకళ్ పోలే అప్రతీకార మాయ్ అతఏవ నిరర్థకమాయిరుక్కుమ్; అప్పడిప్పట్ట చిన్తైయాలే యాయ్త్తు అడియేఙ్ కఴుత్తళర్న్దు పుణ్ పట్టిరుప్పతెఙ్గిఱార్.

['అహం స్వయం కీదృగ్భవితాస్మి?' ఇతి తు విమర్శలే శోపి నాస్తి] 'నామ్ నాళైక్కు ఎప్పాడుపడప్పోకిన్ఱోమో' ఎన్ఱ అల్పముమ్ చిన్తిత్తిలేఙ్ కిడాయెన్గిఱార్. "అస్మన్మరణానన్తరం పుత్రాదయః కథంవా జీవిష్యన్తీతి దుస్సమాధేయవ్యర్థవిచారేణ పరితప్తస్య మమ 'అహం స్వర్గీవా నారకీవా ముక్తోవా భవిష్యామి' ఇతి స్వల్పాప్యాలోచనా నాస్తీతి భగవల్లాభాభిలాషాద్యనధికారిత్వముక్తమ్." ఇతి సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. ... (౬౭)

శ్లో॥ శమ్పాచలం బహుళదుఃఖమనర్థహేతుః
అల్పాయు ఇత్యపి విమృష్టిషు దృష్టదోషమ్ ।
దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థం
హాతుం న మే మతిరలం వరదాధిరాజ! ॥ ౬౮ ॥

పదవురై.

వరదాధిరాజ!=పేరరుళాళప్పెరుమాళే!,
విమృష్టిషు=ఆరాయ్చ్చిశెయ్యుమళవిల్
శమ్పాచలమితి=మిన్నల్ పోల్ క్షణిక మాన తెన్ఱుమ్

బహుళదుఃఖమితి=దుఃఖప్రచురమాన తెన్ఱుమ్
అనర్థహేతురితి=అనర్థఙ్గళుక్కు అడియాన తెన్ఱుమ్

హేతుః ఎన్ఱు.] కణ్డార్ కణ్డవిషఙ్గళెల్లామ్ గర్హిక్కప్పడియా యుమ్ మేల్ ఘోరనరకప్రవేశ హేతువాయుమిఱే ఇరుప్పతు. నాలునాళిలే సర్వస్వత్తైయుమిழన్దు కైయుమ్ కపాలముమాయ్ ప్పడుకిఱ అనర్థఙ్గళ్ వాచామగోచరమాయిఱే యిరుప్పతు. ఇని త్తాల్ ఇఙ్గనే * మిన్నిన్నిలైయిలవాయ్, దుఃఖబహుళమాయ్ అనర్థోదర్కమాయిరున్దతేయాకిలుమ్ అన్ద సుఖాభాసత్తిన్ స్వరూపన్దానాకిలుమ్ మహత్తాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; అతుతానుమిల్లై యెన్గిఱార్ [అల్పీయః ఎన్ఱు.] 'శమ్పాచలమ్' ఎన్ఱవిడత్తిఱ్కాట్టిల్ 'అల్పీయః' ఎన్ఱవిడత్తుక్కు వాశియెన్నెన్నిల్; శిలపదార్థఙ్గళ్ క్షణభఙ్గురమాయిరున్దు వైత్తుమ్ స్వరూపతో మహత్తాయిరుక్కక్కూడుమిఱే, అతుతన్నై వ్యావర్త్తిక్కిఱక్కఱపడి. అన్ఱిక్కే, కీழ్చ్చొన్న * శమ్పాచలత్వాది విశేషణత్రయత్తైయుమ్ హేతుకోటియిలేయాక్కి అతఏవ అల్పీయః ఎన్ఱు నిర్వహిక్కవుమామ్; అప్పోతు గుణకృతమాన అల్పత్వమ్ వివక్షితమాకక్కడవతు; అన్ద గుణమ్ కీழ్ విశేషణత్రయత్తిలే వ్యక్తమిఱే. శ్రీభాష్యత్తిలే బ్రహ్మశబ్దార్థనిర్వచనమ్ పణ్ణుమిడత్తిల్, "బృహత్త్వంచ స్వరూపేణ గుణైశ్చ యత్రాఽనవధికాతిశయం సోఽస్య ముఖ్యార్థః" ఎన్ఱుపోలే అల్పత్వముమ్ అఙ్గనే ఇరుపడిప్పట్టిరుక్కుమిఱే. "శిర్క్రిస్బమ్" ఎన్నిఱే వైషయికసుఖఙ్గళై పామరర్కళుమ్ వ్యవహరిత్తుప్పోరుకిఱతు. అల్పీయః=అత్యన్తమల్పమెన్ఱపడి.

[ఇతి దృష్టదోషమపి] ఇఙ్గనే ఇతినుడైయ దోషఙ్గళ్ సువ్యక్తమాకక్కాణలాయిఱే యిరుప్పతు; ఇప్పడి కణ్డుకొణ్డిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అనాదిదుర్వాసనావిభవమానతు ఇన్దసుఖాభాసఙ్గళిలే మేన్మేలన అభినివేశత్తై ప్పిఱక్కుమత్తనైపోక్కి. విరక్తిహేతువాకి

అతి త్తైయెన్గిఱార్ [దుర్వాసనాద్రఢిమత ఇత్యాదినా.] దృఢస్య భావః - ద్రఢిమా ; దుర్వాసనాయాః ద్రఢిమా ; తేన - దుర్వాసనైయిల్ ఉఱైప్పినాలేయెన్ఱపడి. వాసనైయావతు - పఱ్ఱు. దుష్టవిషయజ్గళిలేయుణ్డాన పఱ్ఱు దుర్వాసనై యెనప్పడుమ్. నెడునాళాక చ్చిలవఱ్ఱిలే వాసనై పణ్ణిప్పోన్దాల్ ఒరునాళ్ అవిలే అవఱ్ఱిల్ దోషదర్శనమ్ పణ్ణినానెన్నా శడక్కాన విడప్పోకాదే. [ఇన్ద్రియోత్థంసుఖం మేమతిః హాతుం నాలమ్] విషయేన్ద్రియసంయోగజన్యమాన సుఖాభాసత్తై అడియేనుడైయబుద్ధి విడమాట్టాకిఱతిల్లైయో! ఎన్ శెయ్ వేనెన్గిఱార్. [వరదాధిరాజ!] దుస్త్యజజ్గళాన ఇవఱ్ఱిలే పఱ్ఱు అఱుమ్పడి పణ్ణితరవల్లైయే యెన్గిఱార్ కాణుమ్.

. ఎమ్బార్ తామ్ బాహ్యవిషయవిరక్తాగ్రేసరరెన్ఱుమ్, అతనైవ "అణ్ణాఘుక్కుమ్ పెణ్ణాఘుక్కుమ్ ఎత్తాలే వాశియఱివతు?" ఎన్ఱు శిఱప్పిరానై క్కేట్టరుళ్ వరెన్ఱుమ్ ప్రసిద్ధమాయిరుక్కచ్చ్; అప్పడిప్పట్ట ఎమ్బారైయుమ్ అతిశజ్కిక్క వేణ్డుమ్పడియిఱే అవర్ వానుడైయ వైరాగ్యవిభవమ్ వీఱుపెఱ్ఱిరుప్పతు. ఇప్పడిప్పట్టవిరక్తమ్ వాయాలే "దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థం హాతుం నమేమతిరలం వరదాధిరాజ!" ఎన్గిఱారే!; ఇతు ఎన్న సాహసమో తాన్ !!.

"అస్మదాదికళ్ అనుసన్ధిక్క వేణ్డుమ్పడిక్కు ప్పాశురమిట్ట పడియామ త్తనై యిఱే." ఎన్ఱు వాది కేసరి పణిక్కుమ్పడి. (౮౫)

శ్లో॥ బుద్ధ్వాచ నోచ విహితాకరణైర్నిషిద్ధ -
సంసేవనైస్త్వదపచారశతైరసహ్యైః ।
భక్తాగసామపి శతైర్భవతాప్యగణ్యైః
హా స్తీశ! వాక్తనుమనోజనితైర్హతోస్మి ॥ ౭౯ ॥

పదవృత్తి.

బుద్ధ్వాచ= తెరిన్దుమ్
నోబుద్ధ్వాచ= తెరియామలుమ్
వాక్ తను మనో జనితైః = వాక్కాలున్ శరీరమె న్న మనస్సాలున్ ఉణ్డాన పిఴైకళాల్ ఉణ్డానవైయాయ్
భవతాపి అగణ్యైః=(సర్వశక్తనాన) ఉన్నాలుమ్ ఎణ్ణముడియాత వైయాన
విహితాకరణైః=విహితజ్గళై చ్చెయ్యామైయాకిఱ పాపజ్గళినాలుమ్
నిషిద్ధసంసేవనైః=శాస్త్రనిషిద్ధజ్గళై చ్చెయ్కైయాకిఱ పాపజ్గళినాలుమ్
త్వదపచారశతైః=ఉన్ తిఱత్తిల్ పణ్ణుమ్ పలపల అపచారజ్గళినాలుమ్
అసహ్యైః=(సర్వసహిష్ణువానవున్ క్కుమ్ అసహ్యజ్గళాన
భక్తాగసాం శతైరపి=పలపల భాగవతాపచారజ్గళినాలుమ్
హతోఽస్మి=కెట్టేన్!.

[బుద్ధ్వాచేత్యాది.] వైషయికసుఖాభినివిష్టనెన్నుమిత్తనై యేయో? కరణత్రయత్తాలుమ్ అడియేన్ శెయ్తుపోరుమ్ అపచారజ్గళుక్కత్తాన్ ఒరు వరమ్బుణ్డో వెన్గిఱార్. “యద్బ్రహ్మకల్ప నియుతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషం సృజతి జన్తురిహక్షణార్ధే” ఎన్ఱు తామ్ శొన్నతఱ్కుత్తామే ప్రథమనిదర్శనమెన్గిఱార్ పోలుమ్.

[బుద్ధ్వాచ నోచ=] బుద్ధ్వాచ నోబుద్ధ్వాచ ఎన్ఱపడి. (అఱిన్దుమ్ అఱియామలుమ్.) అపచారజ్గళ్ బుద్ధిపూర్వకమ్, ప్రామాదికమ్, అగతికమ్ ఎన్ఱు త్రివిధమాయిరుక్కుమ్. ఇజ్గు “బుద్ధ్వాచ నోచ” ఎన్ఱు బుద్ధిపూర్వకత్తైయుమ్ ప్రామాదికత్తైయుమ్ నిర్దేశిత్తతు అగతికత్తుక్కుమ్ ఉపలక్షణమెన్నలామ్. “బుద్ధ్వాచ” ఎన్ఱ

విడత్తిలే శౌరుకవుమామ్. "బుద్ధ్యావచనోచ" ఎన్గిఱదు - మేలుళ్ళ తృతీయాన్తవిశేష్యజ్గళ్లావన్ఱొ్రోతుమ్ కూట్టక్కడవతు. [విహితా కరణైః నిషిద్ధసంసేవనైః] ఎన్బ్బదుమాఱ్ఱ శన్దగుళినశాస్త్రజ్గళ్ విధినిషేధరూపఙ్గళాయిరుక్కుమ్. "సత్యంవద. ధర్మంచర. అహరహస్సన్ధ్యాముపాసీత." ఇత్యాదిశాసనజ్గళ్ విధిరూపజ్గళ్. "నాప్సు మూత్రపురీషం కుర్యాత్. నగ్నః స్నాయాత్. నవివసనస్స్వ యాత్. - నానృతంవదేత్. నమాంసమశ్నీయాత్ - నామావాస్యాయాంచ పౌర్ణమాస్యాంచ స్త్రియముపేయాత్ - నకళఞ్జం భక్షయేత్ నసురాంపిబేత్. నపరదారాన్ గచ్ఛేత్" ఇత్యాదిశాస్త్రజ్గళ్ నిషేధరూపజ్గళ్. విహితజ్గళై అనుష్ఠిక్కుమ్ అనుష్ఠానమ్ నిషిద్ధజ్గళై విలక్కుకైయుమ్ ప్రాప్తమాయిరుక్క, విహితజ్గళై విలక్కుకైయుమ్ నిషిద్ధజ్గళై అనుష్ఠిప్పతుమేయాయిత్తు ఎన్ పక్కలిలేయుళ్ళ వెన్గిఱార్.

[విహితాకరణైః] "ఇడకిలేన్ ఒన్ఱట్టకిల్లేన్ ఐమ్బుల్ వెల్లకిల్లేన్. కడవనాకి కాలన్దోఱుమ్ పూప్పఱిత్తేత్తకిల్లేన్." [నిషిద్ధసంసేవనైః] "నహింస్యాత్సర్వభూతాని" ఎన్గిఱ శాస్త్రత్తై అతిలంఘియాత నాళిల్లై; ప్రాప్తవిషయస్తోత్రాహర్ణమాన వాక్కుక్కు అప్రాప్త విషయజ్గళై స్తుతియాతక్షణమిల్లై; పావియేన్ పరిగ్రహియాత పరదారజ్గళిల్లై; పావియేన్ కొళ్ళైయుడాత పరద్రవ్యమిల్లై; పావియేన్ శొల్లాత పొయ్యిల్లై;-పావియేన్ ఉణ్ణాత అభక్ష్యమిల్లై. "విహితాకరణైః" ఎన్ఱాప్పోలే "నిషిద్ధకరణైః" ఎన్నాతే "సంసేవనైః" ఎన్గిఱతు - నిషిద్ధకృత్యజ్గళిలే ఆదరపూర్వకమాక అభినివేశిత్తమై తోన్ఱుకైక్కాక.

[త్వదపచారశతైః] భగవదపచారజ్గళ్ పలవకైప్పట్టిరుక్కుమ్;- "యేతు సామాన్యభావేన మన్యన్తే పురుషోత్తమమ్। తేవై పాషణ్డి

శ్లో॥ బుద్ధ్వాచ నోచ విహితాకరణైర్నిషిద్ధ -
సంసేవనై స్త్వదపచారశతైరసహ్యైః ।
భక్తాగసామపి శతైర్భవతాప్యగణ్యైః
హా స్తీశ ! వాక్తనుమనోజనితైర్హతోఽస్మి ॥ ౭౯ ॥

పదవురై.

బుద్ధ్వాచ = తెరిన్దుమ్
నోబుద్ధ్వాచ = తెరియామలుమ్
వాక్ తను మనో జనితైః = వాక్కాలున్ శరీరమే న్ మనస్సాలున్ ఇవ మూన్రాలే విళైవిక్కప్పట్టనవైయాయ్
భవతాపి అగణ్యైః = (సర్వశక్తనాన) ఉన్నాలుమ్ ఎణ్ణముడియాదవైయాన
విహితాకరణైః = విహితఙ్గళై చ్చెయ్యామైయాకియ పాపఙ్గళినాలుమ్
నిషిద్ధసంసేవనైః = శాస్త్రనిషిద్ధఙ్గళై చ్చెయ్కైయాకియ పాపఙ్గళినాలుమ్
త్వదపచారశతైః = ఉన్ విషయత్తిల్ పణ్ణుమ్ పలపల అపచారఙ్గళినాలుమ్
అసహ్యైః = (సర్వసహిష్ణువాన వున్నాలుమ్) అసహ్యఙ్గళాన
భక్తాగసాం శతైరపి = పలపల భాగవతాపచారఙ్గళినాలుమ్
హతోఽస్మి = కెట్టేన్ !.

[బుద్ధ్వాచేత్యాది.] వైషయికసుఖాభిలిప్సైయెన్నుమ్ మిక్క ననై యే యో? కరణత్రయత్తాలుమ్ అడియేన్ శెయ్దుపోరుమ్ అపచారఙ్గళుక్కత్తాన్ ఒరు వరమ్బుణ్డో వెన్గిఱార్. "యద్బ్రహ్మకల్ప నియుతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషంసృజతి జన్తురిహక్షణార్ధే" ఎన్ఱు తామ్ శొన్నతిఱ్కు త్తామే ప్రథమనిదర్శనమెన్గిఱార్ పోలుమ్.

[బుద్ధ్వాచ నోచ=] బుద్ధ్వాచ నోబుద్ధ్వాచ ఎన్ఱపడి. (అఱిన్దుమ్ అఱియామలుమ్.) అపచారఙ్గళ్ బుద్ధిపూర్వకమ్, ప్రామాదికమ్, అగతికమ్ ఎన్ఱు త్రివిధమాయిరుక్కుమ్. ఇఙ్గు "బుద్ధ్వాచ నోచ" ఎన్ఱు బుద్ధిపూర్వకత్తైయుమ్ ప్రామాదికత్తైయుమ్ నిర్దేశిత్తతు అగతికత్తుక్కుమ్ ఉపలక్షణమెన్నలామ్. "బుద్ధ్వాచ" ఎన్ఱ

విడత్తిలే శోరుకవుమామ్. "బుద్ధ్యావచనోచ" ఎన్ఱతు - మేలుళ్ళ తృతీయాన్తవిశేష్యఙ్గళెల్లావఱ్ఱోడుమ్ కూట్టక్కడవతు. [విహితాకరణైః నిషిద్ధసంసేవనైః] ఎన్బైగుమాఱ్ఱ నన్దగుళిన శాస్త్రఙ్గళ్ విధినిషేధరూపఙ్గళాయిరుక్కుమ్. "సత్యంవద. ధర్మంచర.— అహరహస్సన్ధ్యాముపాసీత." ఇత్యాదిశాసనఙ్గళ్ విధిరూపఙ్గళ్. "నాప్సు మూత్రపురీషం కుర్యాత్. నగ్నీక్షేత. నవివసనస్నాయాత్. - నానృతంవదేత్. నమాంసమశ్నీయాత్ - నామావాస్యాయాంచ పౌర్ణమాస్యాంచ స్త్రియముపేయాత్ - నకళఞ్జం భక్షయేత్ నసురాంపిబేత్. నపరదారాన్ గచ్ఛేత్" ఇత్యాదిశాస్త్రఙ్గళ్ నిషేధరూపఙ్గళ్. విహితఙ్గళై అనుష్ఠిత్తుప్పోవదుమ్ నిషిద్ధఙ్గళై విలక్కిప్పోరువుమ్ ప్రాప్తఙ్గళాయిరుక్క, విహితఙ్గళై విలక్కినదుమ్ నిషిద్ధఙ్గళై అనుష్ఠిప్పదుమేయాయిత్తు ఎన్ పక్కలిలేయుళ్ళదెన్గిఱార్.

[విహితాకరణైః] "ఇడకిలేనొన్ఱట్టకిల్లేన్ ఎమ్బిఱ్కెళ్ళకిల్లేన్. కడవనాకికాలన్దోఱుమ్ పూప్పఱిత్తేత్తకిల్లేన్." [నిషిద్ధసంసేవనైః] "నహింస్యాత్సర్వాభూతాని" ఎన్గిఱ శాస్త్రత్తై అతిలఙ్ఘియాత నాళిల్లై; ప్రాప్తవిషయస్తోత్రాహర్మమాన వాక్కైక్కొణ్డు అప్రాప్తవిషయఙ్గళై స్తుతియాతతుణమిల్లై; పావియేన్ పరిగ్రహియాత పరదారఙ్గళిల్లై; పావియేన్ కొళ్ళైయిడాత పరద్రవ్యమిల్లై; పావియేన్ శొల్లాత పొయ్యిల్లై;- పావియేన్ ఉణ్ణాత అభక్ష్యమిల్లై. "విహితాకరణైః" ఎన్ఱాప్పోలే "నిషిద్ధకరణైః" ఎన్నాతే "సంసేవనైః" ఎన్ఱతు - నిషిద్ధకృత్యఙ్గళిలే ఆదరపూర్వకమాక అభినివేశిత్తమై తోఱ్ఱుకైక్కాక.

[త్వదపచారశతైః] భగవదపచారఙ్గళ్ పలవకైప్పట్టిరుక్కుమ్;- "యేతు సామాన్యభావేన మన్యన్తే పురుషోత్తమమ్। తేవై పాపణ్డి

నోజ్ఞేయాః సర్వకర్మబహిష్కృతాః ॥ యస్తు నారాయణం దేవం సామాన్యేనాఽభిమన్యతే । సయాతి నరకం ఘోరం యావచ్చన్ద్ర దివాకరమ్." ఎన్ఱు దేవతాన్తరజ్గళోడు ఎమ్బెరుమానై సమబుద్ధి పణ్ణాదార్గళైన్ఱు శాస్త్రమ్ శొల్లానిఱ్క, "అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా" "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే" ఇత్యాదిప్పడియే స్వేతర సకల నియామకనాయ్ సమానాధిక రహితనాన సర్వేశ్వరనై "ఆజ్ఞాన్యన్యా దేవతాః" ఎన్ఱు తచ్ఛరీరతయా అభిహితరాన బ్రహ్మాది దేవతైకళోడు సమబుద్ధి పణ్ణుకై యెన్న; "అజోఽపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోఽపిసన్ । ప్రకృతిం స్వామధిష్ఠాయ సమ్భవామ్యాత్మమాయయా" ఎన్గిఱపడియే అజహాత్స్వభావనాయ్ అప్రాకృతవిన్యాసంస్థానత్తై ఇతర సజాతీయమాక్కిక్కొణ్డు * తుయరిల్ మలియుమ్ మనిశర్ పిఱవియిల్ తోన్ఱి నిఱ్కుమనిలైయైయుడైయాతే, అవతారత్తిల్ మెయ్ప్పాట్టుక్కాక అవర్ శెయ్తుకాట్టిన గర్భవాస జననశోకమోహాదికళై యిట్టు కర్మవశ్యరాన మనుష్యరోడు సజాతీయనాక నినైక్కై యెన్న, "తమరుకన్ద తెవ్వురువమవ్వురువమ్" ఇత్యాదిప్పడియే ఆశ్రితర్క్కు అభిమతమానతు ఏతేను మొరుద్రవ్యత్తై త్తిరుమేనియాక ఆజ్గీకరిత్తు అతిలే అప్రాకృతవిగ్రహత్తిల్ పణ్ణుమాదరత్తై ప్పణ్ణియెழுన్దరుళియిరుక్కుమ్ ఏఱ్ఱత్తై యఱియాతే మాతృయోనిపరీక్షకరైప్పోలే 'ఇతు ఇన్న ద్రవ్యమన్ఱో' ఎన్ఱు విగ్రహోపాదానత్తై నిరూపిక్కై యెన్న; 'యోఽన్యథా సన్తమాత్మానమన్యథా ప్రతిపద్యతే । కిం తేన నకృతం పాపం చోరేణాత్మాపహారిణా?" ఎన్ఱు సకలపాపమూలమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ † ఆత్మాప

† భగవదేకశేషభూతమాన ఆత్మవస్తువిల్ స్వాతన్త్ర్యబుద్ధి.

హారమెన్న; ఆముకుండిగాత్తుప్పడిక్కు అహామానత్తై ప్రకాశమాకవాల్ అప్రకాశమాకవాతల్ తనక్కుక్కైయాకిఱ భగవద్వ్యాపహారమెన్న ఇవై పోల్వన భగవదపచారఙ్గళామ్. భగవద్విగ్రహత్తై తానే సాక్షాత్కారావాయిరున్దు అపహరిక్కైయెన్న, "నామ్ అపహరిక్కవో విత్తాయుత్తే" ఎన్ఱునినైత్తు, అపహర్తాక్కళుక్కు అనుమత్యాదికళాలే సహాయమ్పణ్ణుకైయెన్న, 'నామ్ ఇవ్వపహారత్తుక్కు కూట్టన్తే' ఎన్ఱునినైత్తు త్తాన్ అన్యాపహర్తాక్కళ్పక్కలిలే శిలవత్తై యపేక్షిత్తు వాఙ్గిక్కొళ్ళుకైయెన్న, 'నామ్ అపేక్షిత్తిలోమే' ఎన్ఱునినైత్తు, అవర్కళ్ తాఙ్గళేతరుమవత్తై వాఙ్గుకైయెన్న, ఇవైయెల్లామ్ భగవద్ద్రవ్యాపహారకోటియిలేయాయ్ భగవదపచారమాయే తలైక్కట్టుమ్.

[భక్తాగసామపి శతైః] పరోత్కర్షమ్కణ్డు సహియామైక్కుమ్ స్వోత్కర్షబుద్ధిక్కుమ్ ఉడలాన అహఙ్కారమడియాకవుమ్, అవర్కళుడైయ వైష్ణవాకారత్తై బుద్ధిపణ్ణి "ఇవర్కళాలే ప్పట్టతోన్ఱాల్ ఇవర్త్తై విట్టుప్పత్తుప్రామ్" ఎన్ఱిరుక్కుమాట్టామల్ అర్థకామఙ్గళడియాకవుమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కుచ్చెయ్యుమ్ విరోధఙ్గళ్ ఎణ్ణిఱన్దవైయుత్తే. ద్వితీయపాదత్తిల్ "త్వదపచారశతైరగణ్యైః" ఎన్ఱుమ్, తృతీయపాదత్తిల్ "భవతాప్యసహ్యైః" ఎన్ఱుమ్ ప్రాచీనపాఠమెన్ఱు కేట్టిరుక్కైయాయిరుక్కుమ్. అన్దపాఠత్తిలే "భగవదపచార భాగవతాపచారాసహ్యాపచారరూప నానావిధానన్తాపచారాన్" [శరణాగతిగద్యే] ఎన్ఱ ఉరైప్పు అఱ్ఱుకిఱాకిఱతు. ఇని "త్వదపచారశతైరసహ్యైః" ఎన్ఱపాఠత్తిలే 'అసహ్యైః' ఎన్గిఱవిత్తై "భక్తాగసామపిశతైః" ఎన్ఱతుక్కు అనన్తరత్తిలే యోజిత్తు "అపచారైః" ఎన్ఱు ఆకర్షిత్తుక్కొళ్వతు. "పాఠక్రమాదర్థ

క్రమోబలీయాన్" ఎన్నక్కడవదిఱే. [అసహ్యాపచారైః] కీళ్ చ్చొన్నపడియే అర్థకామాదినిబన్ధనమాన వన్ఱిక్కే హిరణ్యనై ప్పోలే భగవద్విషయముమ్ భాగవతవిషయముమెన్ఱాల్ కాణ క్కేట్కప్పొఱాదపడి యిరుక్కైయుమ్, ఆచార్యనరుళిచ్చెయ్ద అర్థత్తిన్పడి అనుష్ఠియామైయుమ్, అననుపదేశ్యమానవర్థఙ్గళై అప్రయోజనత్తుక్కాక అనధికారికళుక్కు ఉపదేశిక్కైయుమ్, ఆచార్యభక్తరాన సబ్రహ్మచారికళుడన్ ఐకరస్యమిన్ఱియ్ వర్తిక్కవేణ్డియిరుక్క అదు శెయ్యాదే అవర్కళ్ తిఱత్తిల్ పక్షముమ్ అనుమైయుమ్ అవజ్ఞైయుమ్ తొడక్కమానవై అసహ్యాపచారఙ్గళామ్. అల్లాద అపచారఙ్గళిలుమ్ కాట్టిల్ ఇవై ఎమ్బెరుమానుక్కు విశిష్య అత్యన్తాసహ్యఙ్గళాయిరుక్కైయాలే అసహ్యాపచారమెన్ఱదు. "అతిక్రామన్నాజ్ఞాం తవ విధినిషేధేషు భవతేష్వభిద్రుహ్యన్ వాగ్ధీకృతిభిరపి భక్తాయుసకృతమ్ । అజానన్ జానన్వా భవదసహనీయాగసి రతః" ఎన్ఱారిఱే భట్టరుమ్.

అకృత్యకరణత్తైక్కాట్టిల్ భగవదపచారమ్ క్రూరతర మాయ్, అదిలుమ్ భాగవతాపచారమ్ క్రూరతమమాయ్, అదు తన్నిలుమ్ అసహ్యాపచారమ్ అతిమాత్ర క్రూరమాయిరుక్కుమ్. ఇదుక్కడి - పూర్వపూర్వఙ్గళైక్కాట్టిల్ ఉత్తరోత్తరఙ్గళిల్ భగవన్నిగ్రహమతిశయిత్తిరుక్కై. అకృత్యకరణత్తిల్ స్వాజ్ఞాతిలంఘన మడియాన శీఱ్ఱమిఱే; అవ్వళవన్ఱిఱే ఇవ్వాత్మావుక్కాత్మావాయ్ అదిసన్నైయేపిడిత్తు నోక్కిక్కొణ్డుపోరుమ్ తన్ తిఱత్తిలపచారత్తాల్ వరుమ్ శీఱ్ఱమ్; అవ్వళవుమన్ఱిఱే "జ్ఞానీ త్వాత్మైవ" ఎన్గిఱపడియే తనక్కు ఉయిరాకనినైత్తిరుక్కుమ్ భాగవతవిషయఙ్గళిల్ అహఙ్కారాదికళడియాకవన్ద అపచారత్తాల్ వరుమ్ శీఱ్ఱమ్; అదుతన్నళవు

పన్ఱితే నిర్బన్ధమాక త్తర్పక్కలిలుమ్ తన్నుడైయార్ పక్కలిలుమాతల్, ఉభయన్నైభజ్ఞాపకనాయ్ ఉభయాభిమతనాన ఆచార్యన్ పక్కలిలేయాతల్, మూవర్ క్కుమభిమతరాన తద్భక్తర్ పక్కలిలేయాతల్ శెయ్యుమపచారత్తాల్ వరుమ్ శీఱ్ఱమ్ ఆకైయాల్ ఒన్ఱుక్కొన్ఱు క్రూరమాయిరుక్కుమ్. అకృత్యకరణత్తిలే భగవదపచారాదికళుమ్ అన్తర్భవిక్కుమాయిరుక్క తనిత్తని ఇప్పడిపిరిత్తుచ్చొల్లుకిఱతు ఇవర్ఱినుడైయ క్రౌర్యవిశేషఙ్గళై ప్పఱ్ఱవిఱే. "అకృత్యకరణాన్తర్గతస్యాపి భగవదపచారాదేః బ్రాహ్మణపరివ్రాజకన్యాయేన ప్రకృష్టత్వజ్ఞాపనాయ పృథగభిధానమ్" ఎన్ఱు శరణాగతిగద్యభాష్యత్తిలే దేశికనుమరుళిచ్చెయ్ తార్.

ఇవ్వాత్మావినుడైయ ఉజ్జీవనత్తిలోరుప్పట్టు మేన్మేలుమ్ కృషిపణ్ణుకైక్కు ఉఱ్ఱాన ఎమ్బెరుమానుడైయ కృపైక్కుమ్, ఎప్పోతుమివనుక్కు ప్రాప్యనాయిరుక్కుమవనుడైయ ముఖోల్లాసత్తుక్కుమ్ విలక్కాయిరుక్కుమ్ ఇన్న కృత్యకరణాదికళ్ నీరిలే నెరుప్పు మూళుమాపోలే అవనైయిరువుళ్ళత్తిలే నిగ్రహత్తైక్కిళప్పి అవనుడైయకృపైయుమ్ పక్కప్పమ్ ఇవర్ పక్కల్ అణుమ్బడి పణ్ణుకైయాలే ఇవర్ఱై ఉపాయోపేయవిరోధికళెన్ఱుమ్ శాస్త్రమ్ శొల్లుమ్.

[భవతాప్యగణ్యైః] సర్వశక్తనాన వున్నాలుమ్ ఎణ్ణవొణ్ణాతపడియిఱే అడియేన్ అపచారఙ్గళ్ శెయ్తిరుప్పతు. "బహవో నృప! కల్యాణగుణాః పుత్రస్య సన్తి తే" ఎన్ఱ ఉన్ కల్యాణగుణఙ్గళై ఒరుపడి ఎణ్ణిముడిత్తువిడలామ్; అడియేనుడైయ కల్యాణగుణఙ్గళ్ వస్తుతః అసంఖ్యేయఙ్గళెన్ఱిఱార్. ఇవ్విడత్తిల్ శేషణమ్ "విహితాకరణైః" ఇత్యాదికళెల్లావఱ్ఱిలుమ్ అన్వయిక్కక్కడవతు. [ప్రాక్తనమనోజనిత్తైః] నమిత్తైయుమ్ అనుక్కక్కొణ్డుత్త వాళైక్కొణ్డు అన్ఱో! కణ్ణైత్తిక్కొణ్డ

నెన్గిఱార్. ["జిహ్వే! కీర్తయ కేశవ" మిత్యాది.] భగవద్విషయత్తుక్కు ఉఱుప్పాన అమైన్ద కరణత్రయముమ్ భగవద్భాగవతాపచారత్తుక్కు ఉపకరణమానపడి. "పరద్రవ్యేష్వభిధ్యానం మనసాఽనిష్టచిన్తనమ్। వితథాభినివేశశ్చ త్రివిధం కర్మ మానసమ్॥ పారుష్యమనృతంచైవ పైశునంచైవ సర్వశః। అనిబద్ధప్రలాపశ్చ వాఙ్మయం స్యాచ్చతుర్విధమ్॥ అదత్తానాముపాదానం హింసాచైవావిధానతః। పరదారోపసేవాచ శారీరం త్రివిధం స్మృతమ్." ఇత్యాదికళాలే మన్వాదిస్మృతికళిలే శొల్లప్పట్టవైకాణ్గ.

[హతోఽస్మి] ఇప్పడిప్పట్ట అపచారసహస్రఙ్గళాలే స్వరూపసత్తైయే కెట్టతెన్గిఱార్. "ఇన్దలోకమ్ముఴుతుమ్ వెయ్యకలవాతపోయ్" ఎన్ఱు శొనప్పిరాన్ వార్తై. ... ... (౬౯)

శ్లో॥ త్వద్దాస్యమస్య హి మమ స్వరసప్రసక్తం
తచ్చోరయన్నయమహంకిల చస్ఖల ప్రాక్।
త్వం మామకీన ఇతి మామభిమన్యసేస్మ
హా స్త్రీశ! సంశమయ నస్త్విమం వివాదమ్॥ ౭౦॥

పదవురై.

హా స్త్రీశ!=పేరరుళాళనే!;
అస్య మమ = ఇప్పడిప్పట్ట (మహాపాపియాన) ఎనక్కు
త్వద్దాస్యంహి=ఉన్ పక్కల్ అడిమైయాయిరుప్పతన్ఱో
స్వరసప్రసక్తమ్=స్వాభావికమానతు [స్వతస్సిద్ధమ్];
అహమ్ అహమ్=ఇవ్వనాన్
ప్రాక్=పణ్డెల్లామ్
తత్=అన్దస్వతస్సిద్ధదాస్యత్తై
చోరయన్=కళవు కాణానిన్ఱనాయ్
చస్ఖలకిల=నఴువిప్పోన్దేన్ కాణ్;
త్వమ్ = (* నడువే వన్ద ప్యాకోల్ కిన్ఱ వాత వాకియ) నీ
మామ్=(ఇప్పడిప్పట్ట) ఎన్నై [స్వత్త
మామకీనః ఇతి="ఇవన్ నమ్ముడైయవన్"

అభిమన్యసేస్మ=అభిమాని తరుళివాయ్; | పిన్ తోఴర్ వతుమాన ఇన్న
నః=ఉనక్కుమ్ ఎనక్కుమ్ జ్ఞాన | ఇసానాదత్తై
తన్ ఇదం వివాదమ్ | నాన్ ఉన్ దాసన్ ఎన్ఱు కైక్కొణ్డిప్పోవతుమ్, "నీ ఎన్ దాసన్" ఎన్ఱు ఎన్నైచ్చీ | సంశయమ్=అనియొప్పాకమ్ తత్తైరుదు క్కొణ్డాతపడి సమూలకాన్తి పణ్ణియరుళాయ్.

[త్వద్దాస్యమిత్యాది.] ఆక ఇన్వళవుమ్ స్వదోషసముదాయానుసన్ధానమ్ శెయ్తరుళి, పరగతస్వీకారమడియాక స్వరూపసత్తై పెఱ్ఱ్ త్తే నిన్ఱార్ ఇఙ్ల్. [అస్యమమ త్వద్దాస్యంహి స్వారసప్రసక్తమ్] ఇజ్జనే దోషవిశిష్టవేషైకనిరూపణీయనాన అడియేనుక్కు దేహరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే దాస్యవృత్తియేయిత్తే స్వారసతఃప్రాప్తమాయిరుప్పతు. శేషత్వాదికళుమ్ జ్ఞాతృత్వాదికళుమ్ ఆత్మధర్మఙ్గళాయిరుక్కచ్చెయ్తే శేషత్వాదికళై ప్రధానమాక్కి జ్ఞాతృత్వాదికళై తదనుగుణమాక యోజిప్పర్కళాయిత్తు నమ్ ఆచార్యర్కళ్. "జ్ఞానానన్దమయస్త్వాత్మా" ఎన్ఱుమ్ "స్వరూపమణుమాత్రంస్యాత్ జ్ఞానానన్దైకలక్షణమ్" ఎన్ఱుమ్ ఇవఱ్ఱైయిట్టు అహమర్థత్తై నిరూపిక్కానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇవై బహిరఙ్గనిరూపకతయా పుష్కలత్తైన్నప్పడి శేషత్వమేయిత్తే అన్తరఙ్గనిరూపకమాయిరుప్పతు. అతావతు - అహమర్థమానతు భగవత్స్వరూపత్తుక్కు ప్రకారతయా శేషమాయ్క్కొణ్డే తన్నైయాప్పిక్కిఱుక్కుమ్ వస్తువాకైయాలే ప్రథమమ్ శేషత్వత్తైయిట్టు నిరూపిత్తుక్కొణ్డే పిన్పు మఱ్ఱుళ్ళ వాకారఙ్గళైయిట్టు నిరూపిక్క వేణ్డుమ్పడియిరుక్కై. నిరూపకత్వమావతు ఒరు వస్తువై మఱ్ఱొన్ఱిల్ నిన్ఱుమ్ వ్యావర్తిక్కుమతాకైయాలే దాస్యమే ఈశ్వరవ్యావర్తకమాయ్ జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ అచిద్వ్యావర్తకఙ్గళాయిరుక్కుమ్. "జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వేసతి దాసత్వమ్ ఆత్మనో లక్షణమ్" ఎన్ఱాల్, దళప్రయోజనమ్ శొల్లు

మ్మోతు జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వమాత్రత్తై ఆత్మలక్షణమాకచ్చొన్నాల్ ఈశ్వరనిడత్తిలే అతివ్యాప్తిశరుమాకైయాలే తత్పరిహారార్థమాక దాసత్వదళమ్ నివేశిక్క వేణుమ్; ఇని జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వదళత్తైయొఴిత్తు దాసత్వమాత్రత్తై ఆత్మలక్షణమాకచ్చొన్నాల్ అచిత్తత్తిలే అతివ్యాప్తిశరుమాకైయాలే తత్పరిహారార్థమాక జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వదళమ్ నివేశిక్క వేణుమ్. ఇప్పడి నిరూపకద్వయముమ్ ఆత్మవస్తువుక్కు అపేక్షితమాయిరుక్కచ్చెయ్తే భగవత్ప్రకారతయా లబ్ధసత్తాకమాన ఇవ్వస్తువుక్కు అచిత్తిన్ వ్యాట్టిల్ జ్ఞానశాలిత్తై అటివిక్క-అమాత్రమాన జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ అవ్యావర్తకఙ్గళెన్న వేణ్డుమ్పడియాయ్ ప్రకారిత్వప్రయుక్తమాన శేషత్వమేయాయ్త్తు అన్తరఙ్గనిరూపకమావతు. ప్రణవమానతు ప్రథమమ్ శేషత్వత్తైయిట్టు ఆత్మావై నిరూపిత్తుక్కొణ్డుపోన్దు పిన్నైయితే జ్ఞానానన్దలక్షణముమాయ్ జ్ఞానగుణకముమాయ్ అచిద్వ్యావృత్తముమాయిరుక్కుమెన్నుమిడత్తై తృతీయపదత్తాలే నిరూపియానిన్ఱతు. "దాసభూతాస్స్వతస్సర్వే హ్యాత్మానః పరమాత్మనః । నాన్యథాలక్షణం తేషాం బన్ధే మోక్షే తథైవచ." "స్వోజ్జీవనేచ్ఛా యది తే స్వసత్తాయాం స్పృహా యది। ఆత్మదాస్యం హరేః స్వామ్యం స్వభావంచ సదాస్మర." "తిరుమాలే నానుమునక్కు ప్పఴవడియేన్" ఇత్యాదికళుముణ్డు కాణుమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ గోష్ఠియిలే ఉభయవేదాన్తగ్రన్థకాలక్షేపమ్ నడవానిఱ్క, "ఆత్మావుక్కు జ్ఞానానన్దఙ్గళుమ్ శేషత్వముమ్ నిరూపకమాకచ్చొల్లానిన్ఱతు; ఇవఱ్ఱిల్ అన్తరఙ్గనిరూపకమేతు?" ఎన్ఱు ఒరునాళ్ తిరువోలక్కత్తిలే ప్రస్తుతమాక, ఎమ్బెరుమానార్ సర్వజ్ఞరాయెఴున్దరుళియిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇవ్వర్థవిశేషత్తై

ఆచార్యముఖేన వెళియిడవేణుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బత్తి ఆఴ్వానై నోక్కి "వారీర్ ఆఴ్వానే! తిరుక్కోట్టియూర్ నమ్బి కఴల్ సేవిత్తు ఇతనై అఱిన్దవానుమ్' ఎన్ఱు నియమిక్క, ఆఴ్వానుమ్ నమ్బిసన్నిధిక్కెళున్దరుళి దణ్డసమర్పిత్తు వ్యాఖ్యానత్తై విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు ఆఱుమాసమ్ సేవిత్తిరున్దుమ్ నమ్బికళ్ ఇరఙ్గినారుళ్ళాక్కాణామైయాలే "ఎమ్బెరుమానార్ సన్నిధియేఱ విడైకొళ్ళుక్కడవేన్" ఎన్ఱు పుఱప్పడప్పుక, నమ్బి అవనైయఴైత్తు "* మదుర్వ్యఅమళన ఆరుళప్పెఱ్ఱ ఆఴ్వాన్ 'అడియేనుళ్ళాన్' ఎన్ఱపడి కణ్డాయే!" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆఴ్వానుమ్ 'ధన్యోస్మి' ఎన్ఱు మీణ్డెఴున్దరుళినార్.

ఇతన్ కరుత్తు ఎన్నెన్నిల్; తిరువాయ్మొఴియిల్ "కణ్ణన్ శిఱన్ద" ఎన్గిఱపాట్టుమ్ "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్గిఱపాట్టుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ స్వరూపత్తై ప్రతిపాదిక్కుమవై; ఇవఱ్ఱిల్ "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱపాట్టిల్ ముతల్ విశేషణత్తాలే 'ఎమ్బెరుమాన్ జీవాత్మావై అనుప్రవేశిత్తిరుక్కుమవన్' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యాక్కారుతియ ఆఴ్వార్ 'ఆత్మావిలుళ్ళాన్' ఎన్నావతు, 'ఎన్నుళ్ళాన్' ఎన్నావతు శొల్లామల్ "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱు - అడిమైయైయిట్టు ఆత్మావై నిరూపిత్తమైతోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కైయాలే ఆత్మావుక్కు జ్ఞానానన్దఙ్గళిరుక్కట్టిలుమ్ శేషత్వమే ప్రధాననిరూపకమెన్ఱతాయిఱ్ఱు.

అత్రేదం ప్రాసఙ్గికమ్.

ఇన్ద ఐతిహ్యత్తై పులర్ మాఱుపాడాకవురైప్పర్; ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; - "ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీభాష్యమరుళిచ్చెయ్యుమ్పోతు జీవాత్మావుక్కు శేషత్వశూన్యమాన జ్ఞాతృత్వత్తై లక్షణమాక

చ్చొల్ల, అతు కట్టోత్తైక్కొణ్డికిఴ ఆళ్వాన్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇన్నై
యాహైయాలే తిరువెళ్ళుత్తుచ్చాత్తాతొழిహిన్ఱ, ఉడైయవరుమ్ మేల్
అరుళిచ్చెయ్యాతొழిహిన్ఱ, ఇప్పడి నడుమ్పోతునిన్ఱ, ఉడైయవరుమ్
అత్తైనిరూపియామల్ 'ఎழుతుమ్' ఎన్న, ఇవరుమ్ ఎழుతాతొ
ழిహిన్ఱ, 'ఆహిల్ నీయే భాష్యమ్ శెయ్' ఎన్ఱు శీఱిత్తిరువడికళాలే
యుతైత్తు ఉళ్ళే ఎழున్దరుళ, అరుహిలిరున్ద శ్రీవైష్ణవర్కళ్ "ఆళ్వాన్!
ఉన్నై ఎన్నహమానార్ శీఱియరుళినారే, నీర్ ఎన్న నినైత్తిరున్దీర్?"
ఎన్న, ఆళ్వానుమ్ "ఇవ్వాత్మవస్తు అవర్క్కు శేషమాహిల్ ఉడైమై
ఉడైయవనిట్టవழక్కాహిఱుత్తుహైయాలే అడియేనుక్కు ఇతిల్
అన్వయమొన్ఱుమిల్లై" ఎన్ఱరుళినార్. పిన్బు ఉడైయవరుమ్ ఆలో
చిత్తు తేఱుతలఱిన్దు ఆళ్వాన్కరుత్తైయుణర్న్దు ఉహన్దు ఇవ్వర్థత్తై
ఆచార్యముఖేన వెళియిడక్కరుతి ఆళ్వానైత్తిరుక్కోట్టియూర్
నమ్బిసన్నిధిక్కుప్పోహవిడ, ఆళ్వానుమ్ అఙ్గే ఎழున్దరుళి ఆఱు
మాసమ్కాత్తిరున్దు ఇవ్వర్థత్తైప్పెత్తుప్పోన్దార్; ఇతు శ్రీభాష్య
లేఖనత్తైక్కుఱిత్తిరుక్కుమెన్బర్కళ్. ఇఙ్ఙనమాహవే గురుపరమ్పరా
ప్రభావమ్, రామానుజదివ్యచరిత్తై, ఎమ్బెరుమానార్ జీయరరుళిచ్చెయ్త
శ్రీవచనభూషణ అరుమ్బతవురై ముతలియ శిలగ్రన్థఙ్గళిల్ అచ్చిడప్పట్టు
క్కాణ్గిఱతు. ఆనాల్ ఇవ్వైతిహ్యమ్ సర్వాత్మనా అసమ్బద్ధ
మెన్బతు సత్యమ్. ఉడైయవర్ శ్రీభాష్యమరుళిచ్చెయ్యత్తొడఙ్గు
మ్బోతు ఆళ్వానైనోక్కి "నాన్ శొల్లుకిఱవాక్యమ్ బోధాయన
వృత్తిగ్రన్థత్తై హృదయత్తిలే వైత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమున్నుడైయ తిరు
వుళ్ళత్తుక్కు ఇశైన్దాల్లొழియ నీర్ ఎழుతవేణ్డా" ఎన్ఱు నియమిత్త
రుళినతాహచ్చొల్లియిరుత్తు, ఇఙ్ఙనే ఆళ్వాన్నల్హఱి అనైత్తైక్కాలా
లుమ్కైయాలుమ్ ఉతైత్తరుళినారెన్ఱాల్ ఇతనాల్ 'ఉడైయవర్

తామసప్రకృతి ' ఎన్ఱు అవర్కళ్ దూషణమ్శొన్నపడియాగ త్తన్నై పోక్కి వేణ్డుమ్విళజ్గాతు. మేలుమ్ శ్రీభాష్యత్తుళ్ ఆత్మావుక్కు శేషత్వేసతిజ్ఞాతృత్వమో, జ్ఞాతృత్వేసతి శేషత్వమో, కేవలశేషత్వమో లక్షణమాకచ్చొన్న ఇడముమ్ కిడైయాతు. "జ్ఞోఽత ఏవ" [౨-3-౧౮] ఎన్ఱొరు బ్రహ్మసూత్రముణ్డు; అవ్విడత్తిల్ శ్రీభాష్యత్తిలే - "ప్రసజ్గేన జీవస్వరూపం నిరూప్యతే" ఎన్ఱు ఉపక్రమిత్తు "కిం సుగతకపిలాభిమతచిన్మాత్రమేవాఽఽత్మనస్స్వరూపమ్? ఉత కణభుగభిమతపాషాణకల్పస్వరూపమచిత్స్వభావమేవాఽఽగన్తుకచైతన్యగుణకమ్? అథ జ్ఞాతృత్వమేవాస్య స్వరూపమితి" ఎన్ఱు త్రేధావికల్పిత్తు, "అయమాత్మా జ్ఞాతృస్వరూప ఏవ; నజ్ఞానమాత్రమ్, నాపి జడస్వరూపః" ఎన్ఱు సిద్ధాన్తితమాయిత్తు. ఇతఱ్కు మేల్ప్పడ ఆత్మావైప్పఱ్ఱి యాతొన్ఱుమ్ శ్రీభాష్యత్తిల్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కక్కణ్డిలోమ్. శేషత్వఘటితమానలక్షణమ్ శ్రీభాష్యత్తుళ్ ప్రస్తావత్తిలుమ్వారాతిరుక్క అతఱ్కాక ఆఴ్వానుక్కుమ్ ఉడైయవర్క్కుమ్ ప్రబలవిసంవాదమ్ విళైన్దతాకక్కూఱుతల్ అకాణ్డతాణ్డవమామ్. "అహమర్థత్తుక్కు జ్ఞానానన్దజ్గళ్ తటస్థమెన్నుమ్పడి దాస్యమితే అన్తరజ్గనిరూపకమ్" ఎన్ఱ శ్రీవచనభూషణసూక్తి వ్యాఖ్యానత్తిలుమ్, "తిరుక్కోట్టియూర్నమ్బి శ్రీపాదత్తిలే ఆఴ్వార్ ఆఱుమాసమ్సేవిత్తునిన్ఱు మహానిధియాకప్పెఱ్ఱ అర్థమితే ఇతు" ఎన్ఱివ్వళవేయాయిత్తు ప్పెరియజీయరరుళిచ్చెయ్తతు. "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱ పాట్టిన్ వ్యాఖ్యానజ్గళిలుమ్ ఇవ్వళవేయుళ్ళతు. ఇని "అనుక్తమన్యతో గ్రాహ్యమ్" ఎన్నప్పార్త్తాలుమ్ అన్దన్యాయమ్ ఇవ్విడత్తుక్కుచ్చేరాతు; "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱ పాశురత్తిన్ ఈట్టిన్ అరుమ్పదవురైయిల్ "'ఆత్మావుక్కు అన్తరజ్గనిరూ

పకమేతు ?' ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువోలక్కత్తిలే ప్రస్తుత
మాక " ఎన్ఱానిన్ఱతితే ; " శ్రీభాష్యలేఖనావసరత్తిలే విసంవాదమ్
పిఱక్క " ఎన్ఱిరుక్కవేణుమే. కింబహునా ? శ్రీభాష్యత్తిల్ అచ
చిన్తమానతోరువిషయత్తిల్ చఙ్కైయుణ్డానతాకచ్చొల్లి అర్వా
చీనర్ కల్పిక్కుమైతిహ్యమ్ శ్రీభాష్యమ్ నడైయాడాతదేశత్తిలే విలై
చ్చెల్లుమత్తనై. గురుపరమ్పరాప్రభావాదికళిల్ ఇజ్జనేమాఱుపాడాక
క్కాణ్బతు పిఱ్కాలత్తిలే అచ్చిడువిక్కుమవర్కళ్ శేర్త్త తిరు
మణమెన్ఱే కొళ్ళత్తకుమెన్ఱు కుడప్పామ్బిల్ కైయిట్టురైప్పోమ్—
ఇత్యలం ప్రసక్తానుప్రసఙ్గేన.

అడియేనుక్కు త్వద్దాస్యమ్ అన్తరఙ్గనిరూపకమాయిరుక్క
చ్చెయ్తేయుమ్ [అయమహం ప్రాక్తచోరయా చస్థలకిల]
మున్బుళ్ళకాలమెల్లామ్ ఆత్మాపహారక్కళ్ళనాయ్ప్పోన్దేన్. [అయమ్]
తమ్ముడైయ నికర్షత్తై ప్పడియెడుత్తుక్కాట్టుకిఱపడి. [అహమ్]
మేల్ " చస్థల " ఎన్ఱ ఉత్తమనాలే అహమెన్నుమిడమ్ సిద్ధమా
యిరుక్క విశిష్యనిర్దేశిత్తతు - " నీ ఎతిర్ శూఴల్ పుక్కుత్తిరియా
నిఱ్క నానేకడాయ్ వినాశత్తై చ్చూఴ్త్తుక్కొణ్డతు " ఎన్ఱ కరుత్తై
క్కాట్టుకైక్కామ్. [చోరయా] త్వద్దాస్యమే స్వరూపమెన్ను
మిడమ్ అఱియాతొఴిన్దేనల్లేన్ ; అఱిన్దువైత్తే ఉన్నై వఞ్చిక్కప్పార్తు
న్దేన్కాణ్. [ప్రాక్ చస్థల] " తెరిన్దుణర్వొన్ఱుమిన్మైయాల్ తీవినైయేన్,
వాళావిరున్దొఴిన్దేన్ కీఴ్నాళ్కళెల్లామ్ " ఎన్నుమాపోలే. " అహం
సర్వం కరిష్యామి " ఎన్నైక్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క అనాదికాల
మిఴన్దుపోన్దేన్. [ప్రాక్] శబ్దత్తై నెరుక్కియాకిలుమ్ అర్థగౌరవత్తై
ప్పేణుమ్ మీమాంసకర్పడియిలే ఇతఱ్కు - " మున్బుళ్ళకాల
మెల్లామ్ " ఎన్ఱు పొరుళ్ కొళ్ళవకుక్కుమ్. ఒరునాళైయిఴవే వయి
ఱెరియప్పోన్దిరుక్క అనాదికాలమిఴన్దుపోన్దేన్.

చస్ఖల=స్ఖలధాతువిన్ భూతేలిటి ఉత్తమపురుషైకవచనమ్. నళువినేన్ ఎన్గై. "ఇప్పడి అనాదికాలమ్ 'యానేయెన్నై యటి యకిలాతే యానేయెన్నతేయెన్నిరున్దేన్' ఎన్నుమ్బడి కిడన్దనీర్ ఇన్ఱు నమ్మళవిలే వన్దు 'యానేనీ యెన్నుడైమైయుమ్ నీయే' ఎన్బవర్ పోల క్కనిన్దునిఱ్కిఱపడియెజ్ఞనే?" ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ కేట్టరుళిన నాకక్కొణ్డు "* ఇళైవిత్తెన్నై యున్ తాళిణైక్కీఴిరుత్తు మమ్మానానసీ ఉన్నుడైయ నిర్హేతుకకృపైయాలే శెయ్తరుళినాయత్తనై కాణెన్గిఱార్ [త్వం మాం మామకీన ఇత్యభిమన్యసేస్మ.] 'ఇవన్ నమ్ముడైయానితే; ఇవనై నామ్ కైవిట్టిరుక్కవొణ్ణుమో? ఉడమైయైప్పెఱవేణ్డువతు ఉడైయవనుడైయ భరమేయితే' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమాయ్ ఇన్ఱళవిలే నీయేకాణ్ ఎన్నైయభిమానిత్తరుళినాయ్.

ఇజ్ఞనే ఆఴ్వార్ విణ్ణప్పమ్శెయ్యక్కేట్ట పేరరుళాళన్, "అప్పడియాకిల్ ఇని ఉమక్కు ఒరుకుఱైయుమిల్లైయే? ఇని నామ్ ఉమక్కాకచ్చెయ్యవేణ్డువతు ఒన్ఱుమిల్లైయే? సమీహితసిద్ధి పెఱ్ఱీరన్ఱో? ఇని నమ్మై ఒన్ఱుక్కుమ్ కాల్కట్టాతే విడక్కడవీరన్ఱో?" ఎన్న; [హా స్త్రీశ! సంశమయునస్తమిమం వివాదమ్] - ఎన్గిఱార్. "ఏతత్తత్పునరపి దైవదుర్విపాకాదాలకర్ణం విషమివ సర్వతః ప్రసక్తమ్" ఎన్నుమాపోలే పణ్డైయదుర్వాసనైయే మీణ్డుమ్ మఱువలిట్టు ప్పావియేనై ప్పడుకుఴియిలే వీఴ్త్తుమోవెన్ఱు ప్రకృతి స్వభావత్తాలే ఘోర భయప్పడానిన్ఱేన్; అడియేన్ స్వతస్సిద్ధమాన దాస్యత్తై మఱన్దు * అన్నాళ్ నీతన్ద ఆక్కైయిన్ వఴియుఴన్ఱు తిరిన్దతు ఒరునాళ్ ఇరునాళల్ల; అనాదికాలముణ్డు ఇజ్ఞనేకఴిన్దతు. "త్వంమే" ఎన్ఱాల్ "అహంమే" ఎన్ఱు నెడునాళాక మార్పు నెఱిత్తుక్కిడన్ద అడియేనై ఇన్ఱునీ నిర్హేతుకమాక అభిమానిత్తు

ఉరిమైప్పడు త్తికొణ్డాయెన్నా ఎన్నుడైయ అహఙ్కారమమకార
ఙ్గళ్ వేరూన్టిక్కిడన్దవై ఇన్దోడు ముతలఱ్ఱుపోయ్ విడుమో ?
"విణ్ణుళార్ పెరుమాఱ్కడిమై శెయ్వారైయుమ్ శెఱుమైమ్బులనివై
మణ్ణుళెన్నైప్పెఱ్ఱాల్ ఎన్ శెయ్యా" ఎన్ఱు * మమురవఱ మతి
నల మరుళ్ప్పెఱ్ఱవర్కళే అఞ్జినదుఙ్గుమ్బోతు నీశనేన్ ఎవ్వళ
విలేన్ ? ఇన్ఱు అభిమతనాయ్ప్పోన్దిరుక్కిఱ అడియేనే నాళైక్కు
"కోయం విష్ణుః" ఎన్ఱాప్పోలే త్తేశిత్తుప్పోల్లవుమ్, అవ్వళవిలుమ్ నీ
ఆట్కొళ్ళవన్దాలుమ్ "త్వం మేఽహం మే కుతస్తత్తదపి కుతః"
ఇత్యాదిప్పడియే ఎతిరమ్బుతొడుక్కవుమ్ నేరుమాకైయాలే ఇవ్వ
ళవిలే అడియేన్ తృప్తనాకిఱిలేన్ ; "నః తమిమం వివాదం సంశ
మయ"="త్వం మేఽహం మే" ఎన్గిఱ వివాదమ్ ఇని నమక్కు ఒరు
నాళుమ్ ఉణ్డాకాతపడి సమూలమాకప్పోక్కియరుళవేణుమ్ ;
"శిమాలికనవనోడు తోళ్మైకొళ్ళవుమ్వల్లాయ్, శామాఱవనై
నీమెణ్ణిచ్చక్కరత్తాల్ తలైకొణ్డాయ్" ఎన్ఱ ఉన్ చేష్టితత్తై నినైక్కు
న్దోఱుమ్ ఎన్నెఞ్జు ఆఱ్ఱఙ్కరై వాళ్ మరమ్బోల్ అఞ్జానిన్ఱతు ;
ఆకైయాలే, యావదాత్మభావి అడియేన్ ఉన్నోడు వివాదప్పడాత
పడి కృపై శెయ్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. "సంశమయ" ఎన్ఱతు –
సమ్యక్ఛమయ ఎన్ఱపడి, ఇప్పోతు శమనమ్పణ్ణినవళవు పోరాతు ;
* కీళ్ళులకిలశురర్కళై క్కిళ్జిరున్దు కిళరామే, ఆఴ్వివిడుత్తవరుడైయ
కరువళిత్తాప్పోలే అఱ్ఱిక్కవేణుమెన్గై.

"యమో వైవస్వతో రాజా యస్తవైష హృది స్థితః । తేన
చేదవివాదస్తే మాగఙ్గాం మాకురూన్గమః." [మానవే ధర్మ
శాస్త్రే.] ఎన్ఱశ్లోకమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. [యమః] ప్రాదేశికమాన
నియమనత్తై యుడైయవనైయన్ఱు శొల్లుకిఱతు ; "ప్రభవతి సంయ

మనే మహాపి విష్ణుః" ఎన్ఱపడి ప్రసిద్ధయమనైయుమ్ నియమిక్క-మవనాయిన్ఱ్ఱవర్. [వైవస్వతః] వివస్వానుడైయ కులత్తిలేపిఱన్దవనెన్నుతల్; ఆదిత్యాన్తరవస్థితనెన్నుతల్. [రాజా] రఞ్జయతీతి రాజా; అననైప్పోలే 'దహ, పచ' ఎన్గైయన్ఱిక్కే ఎల్లార్క్కుమ్ ఇనియనాయిన్ఱ్ఱవర్. [యః] అన్తర్యామి బ్రాహ్మణాదికళిల్ ప్రసిద్ధి [తవైష హృది స్థితః] అవనెఙ్గున్ఱ్ఱానెన్న, కణ్డిలైయో, ఉన్నుడైయ హృదయత్తిలే పుకున్దు ఆట్చియిల్ తుడర్చ్చి నన్ఱిరుక్కిఱాన్, ఆనాల్ శెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్నిల్; [తేనచేదవివాదస్తే] ఉడైయవనాయిరుక్కిఱ అవనోడే ఉనక్కు అవివాదముణ్డాకిల్ - వివాదమిల్లైయాకిల్. ఇత్తాల్ పేఱెన్? ఎన్నాదియో [మాగఙ్గాం మాకురూన్ గమః] ఒరుతీర్థమ్ తేడిప్పోతల్, పుణ్యక్షేత్రమ్ తేడిప్పోతల్ శెయ్యవేణ్డా. అహఙ్కార మమకారఙ్గళ్ కిడక్క ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణుకైయావతు నిషిద్ధద్రవ్యత్తై యుళ్ళేవైత్తు మెழుక్కిట్టినవోపాతియితే. ఉడైయవనుక్కుమ్ ఉడైమైక్కుమ్ తక్కపడియితే ప్రాయశ్చిత్తముమ్. ఉడైయవనో సర్వేశ్వరన్; ద్రవ్యఙ్గళిల్ ప్రధానమాయ్ కౌస్తుభస్థానీయమాన ఆత్మవస్తువైయితే అపహరిప్పతు అపహరిత్తద్రవ్యత్తైప్పోకట్టు ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణవేణుమే; పోకడుకిఱ ద్రవ్యమ్ తానాకైయాలే ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణుకైక్కు వేఱధికారియుమిల్లైయే.

"త్వాం మామకీన ఇతి మామభిమన్యసేస్మ" ఎన్ఱతు - స్వస్వామిభావరూపసమ్బన్ధత్తై జ్ఞాపనమ్పణ్ణినాయెన్ఱపడి. "సంశమయ నస్తమిమం వివాదమ్" ఎన్ఱతు - అన్ద సమ్బన్ధజ్ఞానమ్ యావదాత్మభావి ఉఱైత్తిరుక్కుమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱపడి. సమ్బన్ధజ్ఞానమ్ ఉఱైత్తిరున్దాల్ వివాదముణ్డాకప్రసక్తియిల్లైయితే; "మిథస్సమ్బన్ధ

విజ్ఞానే వివాదోఽహి వినశ్యతి" ఎన్నానిన్నతిఱే. ఒరువ్యాపారియాన వర్ తన్నుడైయమనైవి గర్భిణియాయిరున్ద సమయత్తిలే అర్థార్జనమ్పణ్ణవేణుమెన్ఱు ఒరుద్వీపాన్తరత్తిలే శెన్ఱిరుక్క, అవళుమ్ పిళ్ళైపెఱ్ఱు అన్దపిళ్ళైతానుమ్ పక్వనాయ్ తనక్కుమ్ తమప్పనారుడైయ వ్యాపారమే యాత్రైయాయ్ అవనుమ్ మఱ్ఱొరు ద్వీపత్తిలే శెన్ఱు వ్యాపారమ్ శెయ్తుపోరానిఱ్క ఇజ్జనే పితృపుత్రర్కళ్ ఒరునాళుమ్ ముకమ్పారాతే భిన్నభిన్నదేశఙ్గళిలే వసిత్తుప్పోరుమ్నాళిలే ఒరునాళ్ ఇరువరుమ్ శరక్కుప్పిడిత్తుక్కొణ్డు ఒరు తుఱైముకత్తిలే వన్దుకూడి తమ్తమ్ శరక్కుక్కాకై ఇఱక్కుమ్పోతు ఒరుపన్దలిలే ఇరువర్శరక్కుక్కుమ్ ఇడమ్పోరామైయాలే భయఙ్కరమాన యుద్ధమ్ విళైయుమ్పడి వివాదమ్ ప్రస్తుతమాన సమయత్తిలే, ఇరువరైయుమఱివానొరువన్ వన్దు "ఇవన్ ఉన్ పితా; నీ అవన్ పుత్రన్" ఎన్ఱు అఱివిత్తవాఱే ఇరువరుమ్ కీఴ్క్కழிన్దనాళైక్కు శోకిత్తు ఇరువర్శరక్కుమ్ ఒన్ఱాయ్ అవన్ రక్షకనాయ్ ఇవన్ రక్ష్యనాయ్ త్తలైక్కట్టినర్ ఎన్ఱొరు కథై ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. "అడఙ్గెழில్ శమ్పత్తడఙ్గక్కణ్డు, ఈశనడఙ్గెழிలఃదెన్ఱడఙ్గుకవుళ్ళే" ఎన్ఱ పాట్టిన్ ఈట్టినవతారికైయిలే ఇన్ద కథై సంక్షిప్తమాయిరుక్కక్కాణ్గ.(౮౦)

శ్లో॥ భోగా ఇమే విధిశివాదిపదంచ కిఞ్చ
స్వాత్మానుభూతిరితి యాకిల ముక్తిరుక్తా ।
సర్వం తదూపజలజోపమహం జుషేయ
హాస్త్యద్రినాథ! తవ దాస్యమహారసజ్ఞః ॥ ౮౧॥

పదవురై.

హే హస్త్యద్రినాథ=తిరువత్తిమామలైనాథనే!,
తవ=ఉన్నుడైయ
దాస్యమహారసజ్ఞః=అడిమైచ్చువైయఱిన్దవనాకియ
అహమ్=అడియేన్;
(యే) ఇమే భోగాః=ఐహికఙ్గళాన యావై శిలభోగఙ్గళుణ్డో,
(యత్) విధిశివాది పదం చ } బ్రహ్మరుద్రాదికళుడైయ పదవి యాతొన్ఱుణ్డో,

కించ=ఇన్నముమ్
స్వాత్మానుభూతిః ఇతి=ఆత్మానుభవమెన్ఱు
ఉక్తా=శొల్లప్పట్ట
యా కిల ముక్తిః=యాతొరు మోక్షముణ్డో,
సర్వం తత్=అకియ అవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్
ఊషజలతోపమం జానేయ } ఊషరజలప్రాయమాక [-అసారమాక] నినైక్కక్కడవేన్.

[భోగా ఇత్యాది.] తమక్కుప్పేఱరుళాళన్ దాస్యరసజ్ఞాపనమ్ పణ్ణినపడియై అరుళిచ్చెయ్‌దార్ కీழ్ శ్లోకత్తిలే; అడిమైచ్చువడు నెఞ్జిల్ పట్టవాఱే ప్రయోజనాన్తరవైరస్యమ్ పిఱక్కక్కడవదిఱే; అదు పిఱన్దపడియై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ ఇతిల్.

"భోగా ఇమే" ఎన్ఱవిడత్తిలే 'యే' ఎన్ఱ పదముమ్, "విధిశివాదిపదమ్" ఎన్ఱవిడత్తిలే 'యత్' ఎన్ఱ పదముమ్ అధ్యాహార్యమ్. అథవా, "యా కిల ముక్తిరుక్తా" ఎన్ఱవిడత్తిలుళ్ళ యచ్ఛబ్దత్తై లిఙ్గవిపరిణామత్తాలే అనుషఙ్గిత్తుక్కొళ్ళవుమామ్. ఇవ్వులకత్తిలిరున్దుకొణ్డు అనుభవిక్కప్పడుకిఱ పుత్రపౌత్రాదిసన్తానసమృద్ధి, పశుసమృద్ధి, అన్నసమృద్ధి ముతలియభోగఙ్గళెన్న, స్వర్గాదిలోకఙ్గళిలే ఇరున్దుకొణ్డు అనుభవిక్కప్పడుకిఱ రమ్భాపరిరమ్భాదిభోగఙ్గళెన్న, (బ్రహ్మపట్టమ్ రుద్రపట్టమ్ ఎన్ఱిప్పడైకళిలే ఉత్తుఙ్గమాక ఓతప్పడుకిఱ పదవికళెన్న,) కేవలాత్మానుభవమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ అపరమోక్షమెన్న - ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ అసారమాక బుద్ధిపణ్ణక్కడవేన్; పేఱరుళాళనే! ఉన్ఱిఱత్తిలే దాస్యరసమ్ జ్ఞానగోచరమానాల్ ఇన్దభోగా

భాసఙ్గళెల్లామ్ రోగమాకత్తోన్ఱుమత్తనైపోక్కి ఒరుభోగమాకత్తోన్ఱుమో తాన్! ఎన్గిఱార్.

* ఒరునాయకమాయ్ ఓడవులకుడనాణ్డవర్ - పెరునాడు కాణ ఇమ్మైయిలేపిచ్చై తామ్కొళ్వరాకైయాలే ఐహలౌకికమాన ఐశ్వర్యభోగమ్ అల్పాస్థిరత్వాది దోషదూషితమాయిరుక్కుమ్. ఆముష్మికభోగఙ్గళ్ పుణ్యాధీనమాకైయాలే "క్షీణే పుణ్యే మర్త్య లోకం విశన్తి" ఎన్గిఱపడియే పుణ్యక్షయమ్ పిఱన్దవాఱే అధఃపతికైక్కుఉప్పాకైయాలే "కుడిమన్నుమిన్ శువర్క్కమెయ్తియుమ్ మీళ్వర్కళ్" ఎన్ఱపడి వివేకికళుక్కు నరకపర్యాయమాయేయిరుక్కుమ్ ఇవైయెల్లానన్ఱైయుమ్పోలన్ఱిక్కే ఆత్మలాభమ్ నిలైనిన్ఱ పురుషార్థమేయాకిలుమ్ భగవదనుభవానన్దత్తైప్పన్ఱ ఇతు ఏకదేశమాయిరుక్కైయాలే అతువుమ్తణ్ణితు. భగవదనుభవత్తుక్కు ఇజ్జనే శొల్లలావతొరు కుఱ్ఱముమ్కుఱైయుమిల్లైకిడీర్.

[తత్సర్వం ఊషజలజోషం జుషేయ.] ఊషజలమావతు - ఉప్పుత్తణ్ణీర్. "ఊషజలజోషమ్" ఎన్ఱతు ణముల్ప్రత్యయాన్తమాయ్క్కిడక్కిఱతు. "ఉపమానే కర్మణిచ" [౩ - ౪ - ౪౫] ఎన్ఱ పాణినిసూత్రత్తాల్ ణముల్ ప్రాప్తమాయిత్తు. "ఘృతనిధాయం నిహితం జలమ్" ఎన్ఱాల్ 'ఘృత మివ నిహితం జలమ్'' ఎన్ఱు పొరుళాకిఱాప్పోలే "ఊషజలజోషం జుషేయ" ఎన్ఱతుక్కు 'ఊషజలమివ జుషేయ' ఎన్ఱు పొరుళాకక్కడవతు. ఊషజలత్తై ఎప్పడి ఒరుపొరుళాక మతిక్కమాట్టార్కళో, అప్పడి అడియేన్ భగవదనుభవవ్యతిరిక్తభోగఙ్గళై ఒరుపొరుళాక మతిక్కమాట్టేనెన్ఱతాయిత్తు.

"జుషేయ" = "జుషీ-ప్రీతిసేవనయోః" ఎన్ఱు ధాతుపాఠమ్. ఇఙ్గే సేవనమెన్గిఱ అర్థత్తైక్కొణ్డు అతుతాన్ మానసికసేవన

మాయ్—"నిన్నైక్కేక్కడవేన్" ఎన్ఱు పొరుళ్ కొళ్ళత్తకుమ్, కైవల్యమోక్షాదికళై ఊషజలతుల్యమాక భావిక్కక్కడవేనెన్నై. "జుషేయ" ఎన్ఱు లిఙ్ లకారమ్ ప్రయుక్తమాయిరుక్కైయాలే "విధి నిమన్త్రణామన్త్రణాధీష్ట సంప్రశ్నప్రార్థనేషు - లిఙ్" ఎన్న ప్పట్ట అర్థఙ్గళిల్ ఇఙ్గే ప్రార్థనమెన్నుమ్ పొరుళై వివక్షిత్తు, "హే హస్తి ద్రినాథ! అహం తవ దాస్యమహారసజ్ఞస్సన్ (కైవల్యాదికం) తత్స వర్ణం ఊషజలజోషం జుషేయ" ఎన్ఱుకొణ్డు దాస్యరసజ్ఞానత్తైయుమ్ ప్రార్థనీయకోటియిలే శేర్త్తు ప్పొరుళురైప్పారుముణ్డు; కైవల్యా దికళై అపదార్థమాక నినైక్కైక్కు ఉప్పాప్పడి దాస్యరసజ్ఞా నత్తై ప్పెరుక్క త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిత్తపడియామ్. వాదికేసరి, అళ్గియమణవాళచ్చీయర్ తామ్ అరుళిచ్చెయ్త దీపప్రకాశత్తిలే ఇన్ద శ్లోకత్తైయుదాహరిత్తు ప్పొరుళురైయానిన్ఱనర్ - "ఇఙ్గుణ్డాన శబ్దాదిభోగఙ్గళుమ్ మేలుణ్డాన బ్రహ్మరుద్రాదిపదఙ్గళుమ్ మఱ్ఱుమ్ ఆత్మానుభవమెన్ఱు శొల్లప్పట్ట కైవల్యమాకిఱ మోక్షముమాన అవఱ్ఱై యెల్లామ్ హస్తిగిరినాథనే! ఉన్నుడైయ కైఙ్కర్యమాకిఱ దాస్య త్తినుడైయ ఇన్బమైయై అఱిన్దనార్ ఉవర్క్కు మ్రియిన్ నీరై ఇనిమై పోలే నినైత్తిరానిన్ఱేన్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తుళ్ళమై ఇఙ్గు స్మరిప్పిక్క త్తక్కతు.

"ఆత్మానుభూతిరితి యాకిల ముక్తిరుక్తా" ఎన్ఱవిడత్తిలే శిల వివక్షితాంశఙ్గళుణ్డు; అవఱ్ఱై చ్చురుఙ్గచ్చొల్లక్కడవోమ్. ఆత్మాను భవమ్ మోక్షమన్ఱెన్ఱుమ్ పునరావృత్తియుణ్డెన్ఱుమ్ ఆకవే ఇతు అనిత్య పురుషార్థమెన్ఱుమ్ శ్రీవేదాన్తదేశికనుడైయ తిరువుళ్ళమ్. ఇతు పూర్వాచార్యర్కళిన్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇణఙ్గాతెన్ఱుమ్, ఆత్మాను భవమెన్బతు అపునరావృత్తిలక్షణమోక్షమేయెన్ఱుమ్ నదాచార్యర్

కళిల్ సిద్ధాన్తమిరుక్కుమ్బడి. ఇవ్విషయమ్ శ్రీకార్యాధికరణవాదాది గ్రన్థఙ్గళిల్ సువిశదమాక ఉపపాదిక్కప్పట్టిరుక్కైయాలే నామ్ ఇఙ్గు విశేషతః పరిశ్రమమ్కొళ్ళ వేణ్డావాయిరున్దతు. శ్రీదేశికర్ న్యాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే కైవల్యవిషయమాకచ్చిల శొల్లిక్కొణ్డుపో మ్బోతు శ్రీభాష్యసూక్తికళ్ స్వమతానుకూలఙ్గళెన్నుమ్ గీతాభాష్య సూక్తికళ్మాత్తిరమ్ అప్పాళవాక ఇణఙ్గవిల్లైయెన్నుమ్ తిరువుళ్ళ మ్బఱ్ఱి అన్తర్గత్వా "ఏకగ్రన్థశకలాస్వారస్యం బహుగ్రన్థస్వా రస్యాయ గ్రాహ్యమ్" ఎన్ఱు గీతాభాష్యసూక్తికళుక్కు అస్వా రస్యారోపణమ్ శెయ్తరుళినార్. శ్రీభాష్యసూక్తికళైయుమ్ గీతా భాష్యసూక్తికళైయుమ్ ఒన్ఱోడొన్ఱు వాశియఱ సమరసమాక నిర్వ హిక్కముడియాతిరుక్కైయాలుమ్ అన్యతరగ్రన్థత్తుక్కు అస్వార స్యమ్ అవశ్యాభ్యుపేయమాకైయాలుమ్ అఙ్గనే దేశికర్ ఎழுతి వైత్తారెన్ఱు అర్వాచీనర్కళ్ అభిమానిప్పర్కళ్. ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీభాష్యగీతాభాష్యఙ్గళిల్ అరుళిచ్చెయ్తిరుప్పవై అస్వారస్యగన్ధ మిన్ఱిక్కే నన్గుపొరున్దుమ్బడియై నిరూపిప్పోమ్ కాణ్మిన్ ;—

గీతాభాష్యత్తిల్ - పఞ్చాగ్నివిద్యానిష్ఠనాన కేవలనుక్కు బ్రహ్మాత్మక ప్రకృతివియుక్తాత్మ స్వరూపోపాసనత్తైయుమ్ ప్రకృతి వియుక్తాత్మ స్వరూపావాప్తి రూపఫలత్తైయుమ్ అర్చిరాదిగత్యా పరమపదప్రాప్తియైయుమ్ అపునరావృత్తియైయుమ్ అరుళిచ్చెయ్ తుళర్ : శ్రీభాష్యత్తిల్—"అప్రతీకాలమ్బనాన్నయతీతి బాదరా యణః......" ఎన్ఱ సూత్రవివరణత్తిల్ "పఞ్చాగ్నివిదోఽప్యర్చిరా దినా గతస్య బ్రహ్మప్రాప్త్యపునరావృత్తిశ్రవణాచ్చ ; అతఏవ తత్క్రతున్యాయాత్ప్రకృతివినిర్ముక్త బ్రహ్మాత్మ కాత్మానుసన్ధానం సిద్ధమ్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే కేవలనుక్కు బ్రహ్మప్రాప్తి

రూపఫలమ్ శ్రీభాష్యప్రతిపాదితమాక త్తేఱుకిఱతు. ఆకవే, గీతాభాష్యసూక్తియుమ్ శ్రీభాష్యసూక్తియుమ్ పరస్పరవిరుద్ధమ్పోల్ తోన్ఱుమ్. ఇన్దవిరోధత్తై శమిప్పిక్క ముయన్ఱతూప్పుల్ పిళ్ళై మధువిద్యాన్యాయత్తై మనస్సిలేకొణ్డు ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవత్తై అవాన్తర ఫలమాకవుమ్ బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రధానఫలమాకవుమ్ కల్పిత్తునిర్వహిత్తార్. ఇప్పడి నిర్వహిక్కుమళవిల్ గీతాభాష్యసూక్తియిల్ అస్వారస్యమ్ ఏఱుకిన్ఱతు; అవ్వళవేయల్ల; అవాన్తర ఫలకల్పక ప్రమాణముమ్ మృగ్యమ్. మధువిద్యాన్యాయమ్ ఇఙ్గే సుతరామప్రసక్తమ్. శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిల్ "ముక్తానాం పరమాగతిః" ఎన్ఱవిడత్తిలే "పరమేతి విశేషణేన ముక్తానామేవ కేషాఞ్చిదర్వాచీనా గతిర్గమ్యతే" ఎన్ఱు భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తతుమ్, శ్రీవేదార్థసంగ్రహ తాత్పర్యదీపికైయిల్ "పరమస్స్వరాడితి ముక్తాత్మోచ్యతే; అత్ర పరమశబ్దేన కైవల్యమోక్షవ్యావృత్తిః." [౨౫౬ పుట] ఎన్ఱు శ్రుతప్రకాశికాభట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తతుమ్ పఴుతామ్. ఒరువిరోధముమ్ వారాతపడి నిర్వహిక్కుమ్ వఴియెన్నెన్నిల్ ;—

ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవమే కేవలనుక్కు ప్రధానఫలమ్. ఇఙ్గనాకిల్, బ్రహ్మప్రాప్తియై ప్రతిపాదియానిన్ఱ శ్రీభాష్యసూక్తి ఎఙ్ఙనే శేరుమెన్ఱాల్; "బ్రహ్మప్రాప్త్య పునరావృత్తిశ్రవణాచ్చ బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మానుసన్ధానం సిద్ధమ్" ఎన్గైయాలే తత్క్రతునీత్యా బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మప్రాప్తితాన్ బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మోపాసనానురూప ఫలమాకత్తకుమ్. ఆకవే, విశేషణతయా బ్రహ్మణః ప్రాప్యత్వమ్ తేఱుకైయాలే బ్రహ్మప్రాప్తియెన్నతు పొరున్దుమ్. ఇప్పడి బ్రహ్మప్రాప్తియుముణ్డాకిల్ "ఇఱుకలిఱప్పెన్నుమ్ ఞానిక్కుప్పయనిల్లై"

ఢ్యేల్" ఎన్నుమ్ "ఆత్మానుభూతిరితి యాఽకిల ముక్తిరుక్తా - సర్వం తదూషజలజోషమహం జుహేయ" ఎన్ను మిత్యాది పరస్సహస్ర ప్రమాణఙ్గళాలే కైవల్యమోక్షత్తుక్కు అపకర్షమ్ విళఙ్గువతు ఎఙ్గనే శేరుమెన్నిల్; బ్రహ్మానుభవమ్ అప్రధానమాకవుమ్ ఆత్మ భోగమ్ ప్రధానమాకవుముళ్ళమైయాలే అపకృష్టమెన్గిఱత్తన్నై.

ఇనిత్తాన్ సర్వకర్మవినిర్మోక ముణ్డానపిన్బు పరమాత్మానుభవమ్ ముఖ్యమాక ప్రాప్తమాయిరుక్క ఇప్పడిశొల్లుకైక్కు నియామకమేతెన్నిల్, తత్క్రతున్యాయమేయాయ్త్తు ఇతఱ్కు నియామకమ్. సర్వకర్మవినిర్మోక ముణ్డానాలుమ్ తత్క్రతున్యాయత్తాలే బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మోపాసనత్తుక్కు ఫలమాక బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మానుభవత్తై త్తన్దరుళ్వతాక భగవత్సఙ్కల్పమాకైయాలే అన్దసఙ్కల్పమానతు ప్రాధాన్యేన బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రతిబన్దియానిఱ్కుమ్. భగవదనుభవప్రాధాన్యత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమాన అన్ద భగవత్సఙ్కల్పత్తుక్కుమ్ సర్వకర్మవినిర్మోకత్తోడుకూడవే వినిర్మోకమ్ ఉణ్డాకాతో వెన్నిల్; పర్యఙ్కారోహణసమయత్తిల్ తాన్ తాదృశసఙ్కల్పమ్ నశిక్కుఱతెన్ను అభియుక్తర్ శొల్లివైత్తిరుక్కైయాలుమ్, విరజానదీతరణత్తుక్కు అడుత్తపడియాకవే కైవల్యమోక్షమ్ ఘటిక్కైయాలుమ్, అప్పోతు తాదృశసఙ్కల్పమ్ ఉళ్ళపడియాలుమ్ అప్రధాన బ్రహ్మభోగముమ్ ప్రధానాత్మానుభవముమ్ కూడానిన్నతు.

ఇప్పడి నిర్వహిక్కిల్ సర్వంసమఞ్జసమాకిఱతు. ఇఙ్గనన్ఱిక్కే ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవత్తై అవాన్తరఫలమాకవుమ్ బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రధానఫలమాకవుమ్ కల్పిప్పతు నిర్మూలమెన్నుమళవేయల్ల, గీతా భాష్యసూక్తిక్కు అస్వారస్యకల్పకమాకవుమ్ ముడికిఱతు. పక్షా

గ్నివిద్యానిష్ఠనుక్కు మూర్ధన్యనాడ్యా నిష్క్రమణముమ్ అవ్యవధానేన ఫలభాక్త్వముమ్ శ్రుతప్రకాశికాయాం శ్రుతమ్.

జాపకోపాఖ్యానత్తిల్ వ్యవధానేన ఫలప్రాప్తియానత్తై ఇజ్జు నిదర్శిక్కవృణ్ణాలు జాపకనుక్కు నేర్న్ద బ్రహ్మకాయనిషేవణరూప వ్యవధానమ్ జహ్వాత్తోనిష్క్రమణ ప్రయుక్తమెన్ఱు ఉణరక్కడవతు.

ఇవ్విషయత్తిల్ ఇవ్వళవు ఎళుతువతే సారమ్. సారగ్రాహికళాయిరుప్పార్ ఇవ్వళవిల్ తానే తెళియక్కడవర్కళ్.—"ఆత్మప్రాప్తేర్ముక్తితా స్యాన్నవా స్యాత్ ఆత్మప్రాప్తిశ్శాశ్వతీ స్యాన్నవా స్యాత్। వేదాన్తార్థో దూషయామాస యద్వై గీతాభాష్యమ్, తన్మనః కృన్తతీవ." ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే శ్లోకమ్.- ఇత్యలం దిష్టమాతస్య ముద్గరాభిఘాతేన. ... ... (౮౧)

ఇతి వసన్తతిలకదశకం సమాప్తమ్

అథ గౌరీదశకమ్.

శ్లో॥ విషయవిషధర వ్రజవ్యాకులే
జననమరణనక్ర చక్రాస్పదే।
అగతిరశరణో భవాబ్ధౌ లుఠన్
వరద! శరణమిత్యహం త్వాంవృణే॥ ౮.౧॥

పదవురై.

వరద — వరన్దరుమ్బెరుమాళే !,
విషయ విషధర వ్రజవ్యాకులే } శబ్దాది విషయఙ్గళాకిఱ సర్పసమూహఙ్గళాలే నిబిడమాయుమ్
జననమరణనక్ర చక్ర - ఆస్పదే = } పిఱప్పు ఇఱప్పుకళాకిఱ ముతలైకూట్టఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాయుమిరుక్కిఱ

భవఅబ్ధౌ-సంసారసాగరత్తిల్ ఉర్తన్=పురళానిన్ఱ అహమ్=అడియేన్	అగతిః } ఉపేయాన్తరశూన్యన్, అశరణః } ఉపాయాన్తరశూన్యన్ ఇతి } ఎన్గిఱ కారణత్తాలే త్వామ్=ఉన్నై శరణం వృణే=శరణమ్పుకుకిన్ఱేన్.

[విషయవిషధరేత్యాది.] ఇన్ద వరదరాజస్తవమాకిఱతు ద్వయవివరణమెన్ఱితే పలకాలుమ్ శొల్లిప్పోన్దతు. "శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినామ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలే శ్రీమత్పదత్తై వివరిత్తు, మేల్ ప్రథమదశకమ్ముడియ నారపదార్థత్వేన తిరువత్తిమామలైయిల్ శిఱప్పై యరుళిచ్చెయ్తు, నారాయణపదత్తిలే గుణప్రాధాన్యవివక్షైయాలే తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయదశకత్తిలరుళిచ్చెయ్తు, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహయోగముమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలుమ్ చరణశబ్దార్థతయా ఆక్షేపతః ప్రాప్తమాకైయాలుమ్ అత్తిరుమేనియై యనుభవిక్కత్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి "పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః" ఎన్ఱు తొడఙ్గి "త్వత్పాదాబ్జే" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాక వడివళకువర్ణనత్తిలే యూన్ఱి, అన్ద దివ్యమఙ్గళవిగ్రహానుభవమానతు రామకృష్ణాది విభవావతారత్తిరుమేని యనుభవవిరుప్పత్తిలేకొణ్డు మూట్టినపడియాలే అప్పడియే అనుభవిక్కప్పుకున్దు "నరసింహతనురఙ్గాణీ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాక అఙ్గనే అనుభవిత్తు అవ్వళవాలే ద్వయత్తిల్ "శ్రీమన్నారాయణచరణౌ" ఎన్నుమళవుమ్ వివరిత్తారాయ్, అతఱ్కుమేలే "శరణంప్రపద్యే" ఎన్నుమిడత్తై వివరిక్కప్పుకున్దు పేరరుళాళన్ తిరువడికళిలే ప్రపత్తి పణ్ణవిఱ్రిన్దవర్ "అనుజో రావణస్యాహం తేనచాస్మ్యవమానితః। త్యక్త్వా పుత్రాంశ్చ దారాంశ్చ రాఘవం శరణంగతః॥" ఎన్ఱు విభీషణాళ్వాననుసన్ధిత్త కట్టళైయిలే తాముమ్ ప్రపిత్తువాన

తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై "తాపత్రయీమయదవానలదహ్యమాన" మిత్యాది శ్లోకాష్టకత్తాలే అనుసన్ధిత్తు, అతఱ్కు మేల్ ఇరణ్డు శ్లోకఙ్గళాలే 'తామ్ ఇత్తనై మహాపాపియా యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ పేరరుళాళన్ తన్నై నిర్హేతుకమాక అభిమానిత్తరుళి దాస్యరసజ్ఞాపనమ్ శెయ్ తరుళినపడియైయుమ్, అతనాల్ తమక్కు ప్రాప్యాన్తరఙ్గళిలే వైరస్యబుద్ధి కనక్కప్పుణ్డానపడియైయు మరుళిచ్చెయ్తు ఇవ్వళవాలే తమ్ముడైయ ప్రపత్త్యధికారపూర్తియై వెళియిట్టరుళి, ఇని ప్రపత్తిపణ్ణుకిఱార్ ఇతిల్.

సకలశాస్త్రఙ్గళిలుమ్ వ్యాపరిప్పతొన్ఱాయ్ ఇశ్శాస్త్రఙ్గళుక్కెల్లాముడియాన వేదాన్తఙ్గళుక్కుక్ కుఱిక్కాయ్ నమ్ ఆழ్వార్కళుమాచార్యర్కళుమెల్లారుమొక్క ఆదరిత్తుప్పోరువతాన ఓరర్థవిశేషత్తైయాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకత్తిలే యరుళిచ్చెయ్వతు; అతావతు "ఆద్యస్య నః కులపతేః" ఎన్గిఱపడియే ప్రపన్నజనకూటస్థరాయ్ * మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱవరాన ఆழ్వార్ పరిగ్రహిత్తరుళిన ప్రపత్త్యుపాయమ్. ఇవ్వుపాయత్తై పరిగ్రహిత్తు ప్రయోజనాన్తరత్తై క్కొళ్వారుమ్, సాధనాన్తరఙ్గళై పరిగ్రహిత్తు ఇవనై ప్రయోజనమాకప్పెఱ్ఱువారుమాయిరుప్పర్కళ్ పుఱమ్బుళ్ళార్. అఙ్గనన్ఱిక్కే ఇవనైయే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమాక అధ్యవసిక్కుమవర్కళిఱే నమ్మాచార్యర్కళ్. ప్రాప్యమివనేయాకిల్ ప్రాపకాన్తరఙ్గళై పరిగ్రహిత్తాల్ వరుమ్ కుఱ్ఱమెన్నెన్నిల్; అవై సాధ్యములమాయ్ పలవుమాయ్ దుశ్శకముమాయ్ స్వరూపత్తుక్కు అననురూపముమాయిరుక్కుమ్. అప్పడిప్పట్టవైయెల్లామ్ త్యాజ్యమాకచ్చొల్లప్పట్టన. ఒన్ఱాయ్ సిద్ధమాయ్ సుశకమాయ్ ప్రాప్తమాయ్ తనక్కు అవ్వరుకొన్ఱిన్ఱిక్కే యిరుక్కైయాలే "తస్మాన్న్యాసమే

షాం తపసామతిరిక్తమూహుః” ఎన్ఱు పుకళప్పట్టతాన ప్రపదనత్తిలే యాయ్త్తు ఇప్పోతు ఇవర్ ఇఴిక్కిఱతు.

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ పూర్వార్ధత్తాలే సంసారత్తిన్ క్రౌర్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. “సంసారసాగరం ఘోరమనన్తక్లేశభాజనమ్” ఎన్ఱుమ్ “పిఱవిక్కడల్” ఎన్ఱుమ్ సంసారత్తై ఒరు సముద్రమాక వాయ్త్తు అఱివుడైయార్ శొల్లిప్పోరువతు. ఇవరుమప్పడియే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ “భవాబ్ధౌ” ఎన్ఱు. “తృష్ణాతోయే మదనపవనోద్ధూతమోహోర్మిమాలే దారావర్తే తనయసహజగ్రాహసంఘాకులేచ। సంసారాఖ్యే మహతి జలధౌ” ఎన్ఱ సూక్తియుమ్ ఇఙ్గే స్మర్తవ్యమ్.

[విషయవిషధరవ్రజవ్యాకులే] సంసారత్తై సముద్రమాక రూపిత్తమైక్కుచ్చేర ఇరణ్డు విశేషణమిట్టరుళుకిఱార్. పామ్బుకళుమ్ ముతలైకళుమ్ ముతలియ పల దుష్టజన్తుక్కళుక్కు సముద్రమ్ ఆస్పదమాయిరుక్కుమాప్పోలే యాయ్త్తు ఇన్ద సంసారత్తానుమిరుక్కుమ్పడి. శబ్దాదివిషయఙ్గళాకిఱ పామ్బుత్తిరళ్కళుమ్ జననమరణఙ్గళాకిఱ ముతలైత్తిరళ్కళుమ్ ఇన్ద సంసారసాగరత్తిలే కిడక్కిన్ఱన కిడీర్. పామ్బిన్ వాయిలే అకప్పట్టవనుక్కుమ్ విషయఙ్గళిన్ వాయిలే అకప్పట్టవనుక్కుమ్ మతిమయక్కమ్ ఒత్తిరుక్కైయాలే విషయఙ్గళై విషధరఙ్గళాకచ్చొల్లుకిఱతు. ఇన్నుమ్ ఉట్పుకున్దు విమర్శిత్తాల్, విషధరఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ విషయఙ్గళ్ క్రౌర్యత్తిలే మేఱ్పట్టవైయెన్ఱు శొల్లత్తకుమ్; “విషస్య విషయాణాంచ దూరమత్యన్తమన్తరమ్। ఉపభుక్తం విషం హన్తి విషయాస్స్మరణాదపి.’ ఎన్ఱానిన్ఱతిఱే. అతావతు - విషమానతు నమ్ముళ్ళేపుకున్దాలన్ఱి కేవలమ్ స్మరణమాత్రత్తాలే నలివైవిళైవిక్కమాట్టాతు; విషయ

జ్గళో వెన్నిల్ స్మరణమాత్రత్తిలుమ్ * కొడువర్కుక్షియినిల్ వీఙ్త్తిక్కుమైక్కుమ్నవైయా యిరుక్కైయాలే విషయఙ్గళిన్ కొడుమైయైప్పఱ్ఱి విషమే నన్ఱెన్నలామెన్గె.

[విషయవిషధర=] సుముఖనెన్గిఱ నర్పవిశేషమ్ ఎమ్బెరుమాన్ తిరువడికళిలే శెన్ఱుకిట్ట, పెరియతిరువడి ఓడిచ్చెన్ఱు 'ఎనక్కు ఆమిషమాయిరుక్కుమవిత్తై కైక్కొణ్డు నోక్కువతే!' ఎన్ఱు వెఱుత్తు దేవరీరైయుమ్ నాయ్చ్చిమారైయుమ్ నెడుఙ్గాలమ్ శుమన్దుతిరిన్దేనే, అతఱ్కు నాన్ ఎన్ పెఱ్ఱేన్? ఎనక్కు వాయ్త్త ఉణవైయుమ్ విలక్కప్పోరుకిఱీరే!' ఎన్ఱానెన్ఱు పురాణప్రసిద్ధమానతోరు కథైయుణ్డు; అన్ద విషధరన్ * విణ్ణుళార్ పెరుమాఱ్కు అడిమైశెయ్యుమవనాన పెరియతిరువడియైయుమ్ మతిమరుళప్పణ్ణ వల్లనానాప్పోలే విషయఙ్గళుమ్ అత్తిరువడిపోల్ వారాన జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళైయుమ్ మయక్క వలియవఱ్ఱా మెన్ఱుణర్క. సంసారత్తిలే ముముక్షుక్కళాయ్ కైఙ్కర్యత్తిలే అవగాహిత్తిరుక్కక్కడవరానవర్కళైయుమ్ నెరుక్కుమితే విషయఙ్గళ్ ఒరు విశ్వామిత్ర సుగ్రీవాదికళై క్కణ్డోమే. జ్ఞానాధికనాన విశ్వామిత్రనకప్పడ ఒరువిషయత్తిన్ కాఱ్కడైయిలే "అహో రాత్రా పదే శేన గతాస్సంవత్సరా దశ" ఎన్నుమ్బడి నెడుఙ్గాలమ్ మజ్జిక్కిడన్దానిఱే. పెరుమాళుక్కు ప్రరివరాన మహారాజర్, పెరుమాళై మిన్నుక్కుమ్ ఇడిక్కుమ్ ఇరైయాకవిట్టు నెత్తు నాలుమాసమ్ విషయగ్రామవ్యగ్రరాయ్క్కిడన్దారే.

[జననమరణ నక్రచక్రాస్పదే] కడలిలే యిఱ్ఱివర్కళ్ ముతలైకళుక్కు త్తప్పిప్పిఴైక్కవొణ్ణాతాప్పోలే ఇన్దసంసారత్తిలే జనన మరణఙ్గళ్ ఈడుపడుత్తుమాన్తు. సంసారికళాకిఱార్ ఐహికత్తిల్ పుణ్యపాపరూపమాన కర్మఙ్గళై ఆర్జిత్తుమ్ ఆముష్మికత్తిల్ స్వర్గ

నరకఙ్గళిలే యనుభవిత్తు కర్మశేషత్తోడే భూమియిలే గర్భవాసమ్ పణ్ణుకైక్కు ఉరుప్పువళ్ళియిలే ఇవ్వాత్మా ప్పడుమ్ ఎళివరవై వేదాన్తత్తిలే పఞ్చాగ్నివిద్యైయెన్నుమ్ ప్రదేశత్తిలే ఓతినైత్తుతు. అవ్వాత్మా యాతనాశరీరత్తాలే నరకానుభవమ్ పణ్ణి అశ్శరీరత్తై అఙ్గే పోక్కట్టు అనన్తరమ్ పుణ్యశరీరత్తై ప్పరిగ్రహిత్తు స్వర్గానుభవమ్ పణ్ణి అచ్చరీరత్తై అఙ్గే పోక్కట్టు సూక్ష్మశరీరత్తోడే నిరాలమ్బనమాన ఆకాశత్తిలే పతిక్కక్కడవన్; ఆదిత్యన్ తన్ కిరణఙ్గళాలే హిమవానిల్ హిమత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణి అత్తాలే ఆకాశత్తిల్ ఘనక్కిడక్కిల్ అవ్వాత్మావై గ్రహిత్తు మేఘత్తిలే ప్రవిష్టక్కడవన్; అఙ్గే అన్తర్హితమ్ వర్షరూపేణ వర్షిక్కుమ్ పొళుదు కీళ్ వన్దు వర్షధారైకళోడే భూమియిలే పతిక్కక్కడవన్; అన్నజలమ్ సస్యత్తుక్కు ధారకమాయ్ ప్పుకుమళవిలే తద్ద్వారా సస్యత్తిలే పుకక్కడవన్; అన్నసస్యమ్ పక్వమాయ్ అన్నరూపేణ పరిణమిక్కుమ్ పొళుదు కీళ్ వన్దు అన్నమాకత్తు పురుషశరీరత్తిలే పుకున్దు శుక్లమాయ్ ప్పరిణమిక్కుమ్ పొళుదు ఎల్లా అఙ్గేకిడన్దు స్త్రీపురుషసంయోగత్తాలే శుక్లద్వారా స్త్రీశరీరత్తిలే పుకున్దు "పఞ్చమ్యామాహుతావాపః పురుషవచసో భవన్తి" ఎన్గిఱపడియే గర్భమాయ్ పరిణమిక్కక్కడవన్. గర్భవాసమ్ పణ్ణుమ్బోతు "అత్యామ్లకటుతీక్ష్ణోష్ణలవణైర్మాతృభోజనైః। అత్యర్థాపిభిరత్యర్థం వర్ధమానాతివేదనః॥" ఎన్గిఱపడియే మాతృభోజనత్తిల్ అన్తర్భూతఙ్గళాన క్రూరద్రవ్యఙ్గళాలే తోధరిలిట్ట ఈయమ్బోలే తుడియానిఱ్కుమ్; ఇన్దక్లేశత్తోడే గర్భత్తుమ్బునాకిఱ పైయిలే కట్టుణ్డు అవయవఙ్గళై నీట్టముడక్కమాట్టాతే. "క్లేశాన్నిష్క్రాన్తిమాప్నోతి జఠరాన్మాతురాతురః" ఎన్గిఱపడియే క్లేశేన జనిత్తు బాల్యదశైయిల్ అశుచిప్రస్రవణఙ్గళిలే తుకైయుణ్డు "కణ్డూ

యనేపిచాశక్తః పరివర్తేప్యనీశ్వరః । స్నానపానాదిచాహారమవాప్నోతి పరేచ్ఛయా" ఎన్గిఱపడియే తినవుమిన్ఱవిడత్తై చ్చొల్లితల్ కడిత్తవర్ క్కైత్తుడైత్తల్ శెయ్యమాట్టాతే ధారకాదికళుమ్ పరాధీనమాయ్ ఇప్పడి మహత్తాన క్లేశేన అతిశైశవకాలత్తైప్పోక్కి, తానే ఒరుప్రవృత్తివణ్ణ క్షమనానవళవిలే "తస్మాద్బాల్యే వివేకాత్మా యతేత శ్రేయసే సదా" ఎన్గిఱపడియే భగవత్ప్రవణనాకప్రాప్తమాయిరుక్క, "బాల్యే క్రీడనకాసక్తాః" ఎన్ఱు లీలైయోడే కాలత్తైప్పోక్కి, యౌవనావస్థైయిలే నరకహేతువాన విషయాన్తరజ్గళోడే పోతుపోక్కి జరైయిలేవన్దకప్పట్టు అశక్తియోడే కాలమ్ కழిత్తు నినైవిన్ఱియే యిరుక్కచ్చెయ్ తే ఇడివిழున్దాప్పోలే మరణమ్ప్రాప్తమాక "క్లేశాదుత్క్రాన్తిమాప్నోతి యామ్యైకిజ్కరపీడితః." ఎన్గిఱపడియే ఉత్క్రమణదశైయిలే మహత్తానక్లేశత్తై యనుభవిత్తు అనన్తరమ్ మృత్యుపరవశనామ్. ఇతువితే సంసారికళుడైయయాత్తైయిరుక్కుమ్పడి.

జననానిచ మరణానిచ-జననమరణాని; నక్రాణాం చక్రాణి; జననమరణాన్యేవ నక్రచక్రాణి; తేషామాస్పదమ్, తస్మిన్. జననమరణజ్గళెన్ఱతు జరామరణ గర్భనిరయయాతనాదికళాన సంసారత్తిన్ కార్యవర్గజ్గళెల్లావఱ్ఱైయుమ్ శొన్నపడి. [భవాబ్ధౌ] భవమాకిఱతు సంసారమ్; స ఏవ అబ్ధిః - సముద్రః. అపరిచ్ఛేద్యమాకైయాలుమ్, ఇழిన్దవర్కళుక్కు స్వయత్నత్తాల్ కరైయేఱమాట్టామైయాలుమ్, ఉళ్ళిరుక్కున్దనైయుమ్ నానాప్రాణికళాలుమ్ పోక్కామైయాలుమ్, నలివుపట్టు త్తీరవేణ్డుకైయాలుమ్ సంసారమానతు సముద్రమాకరూపిక్కప్పడుమ్. "ఇన్నముకేనత్తోన్ఱి" ఇత్యాదిప్పడియే ముకప్పిలే ఆకర్షకమాయిరుక్కుమ్తన్నై ఒన్ఱిరుక్కైయాలుమ్ సాగర

మెన్నలామిత్తే. జరామరణగర్భ నిరయయాతనాదిగళుక్కు కారణమాకియ అవిద్యాకర్మవాసనారుచి ప్రకృతిబన్ధ సముదాయమ్ సంసారమెన్నప్పడుమ్. ఇప్పడిప్పట్ట సంసారసముద్రత్తిలే [మురన్ అప్తామ్] "ఆవార్ఆర్తుణై యెన్ఱు అలై నీర్క్కడలుళ్ అళున్దుమ్ నావాయ్ పోల్, పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్ఱు నాన్ తుళఙ్గ" ఎన్ఱుఅపడియే ఓర్ అవలమ్బమిన్ఱిక్కే ఇఙ్గుమఙ్గుమ్ తట్టిత్తడుమాఱుకిన్ఱ అడియేన్.

[అగతిః అశరణః] 'గమ్యతే అనేన ఇతి గతిః' ఎన్ఱాయ్ గతిశబ్దమ్ ఇఙ్గే ఉపేయ [ప్రాప్య]త్తై చ్చొల్లక్కడవతు. "ఉపాయే గృహరక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శరణమిత్యయమ్" ఎన్గిఱపడియే శరణశబ్దమ్ ఉపాయత్తై చ్చొల్లక్కడవతు. ఉన్నై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱి వేఱొన్ఱై ప్రాపకమాకప్పఱ్ఱుతల్, ఉన్నై ప్రాపకమాకప్పఱ్ఱి వేఱొన్ఱై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱుతల్ శెయ్వార్కళిలే ఒరువనో అడియేన్. కర్మజ్ఞానాదికళై సాధనమాకక్కొణ్డు ఉన్నై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱి నిన్ఱైప్పార్ గోష్ఠియిలుమ్ అన్వితనల్లేన్; ఉన్నై ఉపాయమాకక్కొణ్డు ఐశ్వర్యకైవల్యాది క్షుద్రపురుషార్థఙ్గళై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱియిరుప్పార్ గోష్ఠియిలుమ్ అన్వితనల్లేన్. ఉపాయోపేయఙ్గళిరణ్డుమ్ నీయేయెన్ఱిరుప్పవన్ కాణ్ అడియేన్.

[అహమ్] ఎన్ కార్యఙ్గళై అఱికైక్కుత్తక్క జ్ఞానమిల్లాతవనాయ్, అఱిన్దాలుమ్ శెయ్తుతలైక్కట్టిక్కొళ్ళుకైక్కు శక్తియిల్లాతవనాయ్, అతుతానుముణ్డానాలుమ్ స్వరక్షణత్తిలే ప్రాప్తియఱ్ఱవనాయిత్తే అడియేనిరుప్పతు. [త్వామ్.] ఒరుపడియాలే నిరపేక్షక్కుత్తక్క మేదుఉణ్డానపడి. సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తనాయ్ శేషియాకైయాలే ప్రాప్తనుమానవున్నై యెన్ఱై. [శరణం వ్రజే] ఉపా

యమాకప్పడ్ నుకిర్తే. "శిన్దైయాలుమ్, శొల్లాలుమ్, శెయ్కైయి నాలుమ్ తేవపిరానైయే - తన్దైన్ద" ఎన్నిఅపడియే కరణత్రయత్తా లుముణ్డాన స్వీకారమ్ అధికారపూర్తిక్కు ఉడలాకైయాలే అమ్మా న్త్రుమ్ అపేక్షితమాయిరున్దాలుమ్ * జ్ఞానానో్నత్త్య మాకైయాలే అవైయిరణ్డైయు మొళ్ళియు ఇజ్జు మానసమాన వరణమాత్రత్తై చ్చొల్లుకిఱతెన్ను శిలర్ శొల్లువర్కళ్; వాచికమానవళవైయే శొల్లు కిఱతెన్ను ఇానప్పిరార్ పణిక్కుమ్బడి; "శరణవరణవాగియం యోదితా నభవతి బత సాపి ధీపూర్విక్తా" ఎన్ను మేలే అరుళి చ్చెయ్తతఱ్కు ఇన్దనివాహమ్ పొరున్దియుత్తామిఱే.

అగతిరశరణోహం, త్వాం-శరణమితి [శరణం భవేతి] వృణే ఎన్ను మన్వయమాకల్లామ్. ఇన్దశ్లోకమ్ ముతలాక "ప్రియమితరథాపి" ఎన్ను శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ గౌరీవృత్తమ్; "నయుగరయుగయుక్పు గౌరీ మతా" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౮-౨)

శ్లో॥ అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృతకృత్తరః
శుభగుణలవలేశ దేశాతిగః।
అశుభగుణపరస్సహస్రావృతః
వరదమురుదయః గతిం త్వాం వృణే ॥ ౮౩॥

పదవుర్రై.

అకృతసుకృతకః = అల్పసుకృతత్తైయుమనుష్ఠియాతవనాయ్
సుదుష్కృతకృత్తరః = పాపిష్ఠర్కళిల్ అగ్రగణ్యనాయ్

శుభగుణలవలేశదేశాతిగః } నల్లగుణత్తిన్ అవలేశత్తిఱ్కుమ్ అతిదూరస్థనాయ్,
అశుభగుణపరస్సహస్రావృతః } కామక్రోధమ్ ముతలియ పల్లాయిరమ్

తీయగుణఙ్గళ్ శూழ்న్దవన్ ఐ	
వనాయిరుక్కిఱ అడియేన్	త్వామ్=ఉన్నై
ఉరుదయమ్=పేరరుళాళనాయుమ్	గతిం వృణే=ఉపాయమాకప్పఱ్ఱు
ఎరదమ్=ఎరమ్తరుమ్ పెరుమాళాయు	కిఱేన్.
మిరుక్కిఱ	

[అకృతసుకృతక ఇత్యాది.] తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై క్కీழ்ప్ దశకత్తిలే పన్నియురైత్తిరున్దాలుమ్ అన్వాళవిలే పర్యాప్తి పెఱమాట్టాత స్వభావత్తాలుమ్ శరణవరణ సమకాలత్తిలే దోష ప్రాచుర్యానుసన్ధాన మావశ్యకమెన్నుమిడత్తై వెళియిడుకైక్కాక వుమ్ మీణ్డుమ్ స్వదోషభూయిష్ఠత్వానుసన్ధానసహితమాక ప్రపత్తి పణ్ణుకిఱార్. "సకృదేవహి శాస్త్రార్థః" ఎన్ఱ నూల్వరమ్బిలే నిఱ్కుమవర్కళన్ఱే నమ్ ఆழ்వారాచార్యర్కళ్. ఇప్ప్రపత్తినై ఎ దేహయాత్రాశేషమాకవిఱే నమ్మవర్కళ్ కొణ్డిరుప్పతు. సుకుమా రనాన రాజకుమారనుక్కు పిడిత్తోఱుమ్ నెయ్యేయొழிయ ఇழியా తాప్పోలే ఇతిన్ఱిక్కే శెల్లాతాయ్త్తు నమ్మవర్కళుక్కు. ఒరుకాల్ ప్రపత్తిపణ్ణియాయిఱ్ఱెన్నా మీళుమవర్కళన్ఱే.

[అకృతసుకృతకః] అల్పం సుకృతమ్ - సుకృతకమ్; తత్ అకృతం యేనసః; స్వల్పపుణ్యముమ్ పణ్ణాతవనెన్ఱపడి. సుకృతమివ సుకృతకమ్ ఎన్ఱు ఇవార్థే కప్రత్యయమాయ్, సుకృతమ్పోల్ తోన్ఱుకిన్ఱ అడియత్తోన్ఱుమ్ శెయ్తిలేనెన్బతాకవుమ్ ఉరైక్కలామ్; అతావతు - అప్పూవర్ ఇప్పూవరెన్ఱు పలవూర్కళైయుమ్ శొల్లా నిఱ్క కోయిల్తిరుమలైముతలాక ఎమ్బెరుమానుకన్ద నిలఙ్గళిలే ఏతేనుమొన్ఱైచ్చొన్నాల్ అమ్మాత్రమే పర్ఱాశాక 'ఎన్నుడైయ వూరైచ్చొన్నాయ్' ఎన్ఱుమ్; అవర్ ఇవర్ ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లా నిఱ్క ఒరునాళ్ పేరైచ్చొల్లుకిఱతాక తిరునామఙ్గళిలే ఒన్ఱైచ్చొ

నాల్ అవ్వాళవైక్కొణ్డు 'ఏఴై పేఴైచ్చొన్నాయ్' ఎన్నుమ్; శిల భాగవతర్ కాట్టిలే వర్తిష్టాకానిఱ్క, అవర్కళై హింసిత్తు ద్రవ్యాపహారమ్ పణ్ణువతాకచ్చిల కళ్ళర్ ఉద్యోగిక్క అవళవిలే స్వకార్యార్థమాకప్పోకిఱ ఒరు శేవకన్ అవర్కళ్ పిన్నే యాదృచ్ఛికమాక వన్దుకొణ్డు అక్కళ్ళర్ అన్దచ్చేవకనై భాగవతరక్షణార్థమాకప్పిన్ తొడర్న్దు వన్దవనాకనినైత్తు భయప్పట్టు విల్లక, అతు కారణమాక అన్ద శేవకనై 'ఎన్నడియారైక్కాప్పాఱ్ఱినాయ్' ఎన్నుమ్, ఒరుత్తన్, కోడైకాలత్తిలే ఒరు వయల్ తీయప్పోక్క వాఴై నీరుళ్ళవిడత్తిల్ నిన్ఱు వయలిలే పాయ్చ్చుకిఱపడియాక నెడున్దూరత్తిలే తులైయిట్టు ఇఱైత్తానిఱ్క, మరుభూమియిలే నెడున్దూరమ్ నడన్దు 'త్తుళి నీర్క్కిడైత్తిల్ నమ్ ప్రాణన్ ధరిక్కుమ్' ఎన్నుమ్పడి ఇఱైత్తువారానిన్ఱ శిలభాగవతర్ అవనఱియామల్ అన్ద నీరిలే తఙ్గళ్ శ్రీపాదమ్ ముతలానవఱ్ఱై విళక్కి ఇఱైప్పాఱిప్పోక, అతు అడియాక అవనై 'ఎన్నడియార్ విడాయ్ తీర్త్తాయ్' ఎన్నుమ్; ఒరుత్తన్, తనక్కుప్పూతు శత్రురజమాకవతఱ్కుమ్ కాఴ్ వేణ్డుమెన్ఱు వన్దిరుక్కక్కడవ ఒరు పుళిఙ్గోట్టైయిలే, మఴైయిలే ఇడర్ప్పట్ట శిలభాగవతర్ అఙ్గే ఒతుఙ్గియిరున్దుపోక, తావన్మాత్రత్తాలే 'ఎన్నడియార్క్కు ఒతుఙ్గ నిఴలైక్కొడుత్తాయ్' ఎన్నుమ్ ఇప్పడికళిలే శిల అజ్ఞాత సుకృతఙ్గళై ఎమ్బెరుమానానే ఆరోపిత్తు ముడిమ్మాఴ్ ఇయిట్టువతుణ్డిఱే; అప్పడి అవర్ ముడిమాఴ యిడువతఱ్కు ఏతేనుమ్ సుకృతలేశముమ్ శెయ్తిలేనెనె.

సుకృతమ్ శెయ్యాతొఴిన్దిర్క్కిల్ అన్ఱిక్కే దుష్కృతముమ్ శెయ్యాతొఴిన్దిరోవెన్న; [సుదుష్కృత్తర:] దుష్కర్మమ్ శెయ్తవర్కళిలే ఎన్నిల్ మిక్కారుణ్డోవెన్కిఱార్. సుకృతమిల్లాతవ్వాపాతి

దుష్కృతము మిల్లైయాకిల్ ఓషేధుప్పడలామే; శెయ్యచ్చొన్నవత్తై చ్చెయ్యాతవిర్న్దు విలక్కప్పట్టవత్తై క్కుత్తైయుఱచ్చెయ్తు పోన్దేనెన్గిఱార్. [దుష్కృత్; దుష్కృత్తరః; సుదుష్కృత్తరః] ఎత్తనై ప్రత్యయమేత్తినాలుమ్ పర్యాప్తరాకిఱిలర్ పోలుమ్. నామెల్లామ్ నమక్కిల్లాత మేన్మైకళైచ్చొల్లిక్కొళ్ళ సంకుచియాతాప్పోలే ఇవరుమ్ తమక్కిల్లాత తాళ్వుకళైచ్చొల్లిక్కొళ్ళ ఇఱాయాతపడికాణుమ్.

శోర్వుశోమ్బలాలే సుకృతమ్ శెయ్తిలీరాకిలుమ్ ఈరమ్ ఇరక్కమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ శిల ఆత్మగుణఙ్గళాకిలుమ్ ఉణ్డాయిరుక్కుమో వెన్న; పావియేనుళ్ళపూరియుమ్ అవై నడైయాడావెన్గిఱార్ [శుభగుణలవలేశదేశాతిగః ఎన్ఱు.] శుభగుణస్య - సాత్వికతాఽఽస్తిక్యాదిసద్గుణస్య, యః లవలేశః - అంశమాత్రమ్; తత్ యత్ర దేశే వర్తతే తం దేశమతిగచ్ఛతి - అతిక్రామతీతి శుభగుణలవలేశదేశాతిగః; - అత్యల్పమ్ శుభగుణముళ్ళ విడత్తిలుమ్ కాల్ తాఴ్తాతే కడక్కనిఱ్కుమవనెన్గై. నాన్ కుడియిరుక్కుమ్ నుడాలుమ్ సద్గుణమ్మైయాతుకాణెన్గిఱార్. "యత్రాష్టాక్షరసంసిద్ధో మహాభాగో మహీయతే। న తత్ర సఞ్చరిష్యన్తి వ్యాధిదుర్భిక్షతస్కరాః." ఎన్నుమాపోలే నాన్ వాఴుమూరిలే శుభగుణఙ్గళ్ వేర్పటియుణ్ణుమాకాతే. "అకృతసుకృతకః - అతఏవ శుభగుణలవలేశదేశాతిగః" ఎన్ఱు అన్వయిత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

శుభగుణమిల్లాతవోపాతి అశుభగుణము మిల్లైయాకిల్ నన్ఱామే; అజ్జనుమిరుక్కప్పెఱ్ఱిలేన్ ఎన్గిఱార్ [అశుభగుణపరస్సహస్రావృతః ఎన్ఱు.] దుర్గుణఙ్గళిలే వ్యుత్పత్తిపణ్ణవేణ్డువార్ ఎన్పక్కలిలే యథేష్టమాక వ్యుత్పత్తిపణ్ణిక్కొళ్ళలామెన్గిఱార్ కాణుమ్,

కామక్రోధలోభమోహ మదమాత్సర్యఙ్గళ్ ఎన్ఱాప్పోలే ఐన్దాఱు దుర్గుణఙ్గళైయేయుతే నాట్టార్ ఓలైప్పఅత్తిలుమ్ శిలవ్యక్తికళిలుమ్ కణ్డిరివతు; ఎఙ్గపక్కలిలే కాణప్పకిల్ ఆయిరమ్ పతినాయిరమ్ ఎన్ఱుకణక్కిలే అవఱ్ఱైక్కణ్డియలామ్కడిర్ ఎన్గిఱార్పోలుమ్. అశుభగుణానాం సహస్రమ్, తేన ఆవృతః - ఆచ్ఛాదితః=ఓగోమయిర్క్కుఞ్జిక్కుమ్ ఓరాయిరమ్ దుర్గుణఙ్గళ్ కాణక్కిడైక్కుమే.

ఇప్పడివ్వట్టి అడియేఱ్ [ఉరుదయా వరదం త్వాం గతిం వృణే.] * పిఱవియెన్ఱత్తమురర్ పెరువిశుమ్బురుళుమ్ పేరుళాళనెమ్బెరుమానాయ్, * మఱమానఙ్గళ్ శూఴ్న్దళకాయక్కచ్చియులే వాన్దరుమ్ మామణివణ్ణనాయెళున్దరుళియిరానిన్ఱ దేవరీరై అనిష్టనివృత్తిపూర్వకమాక ఇష్టప్రాప్తియైప్పణ్ణిత్తరవల్ల ఉపాయమాకప్పఱ్ఱుకిఱేన్. “వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్” ఎన్ఱు - తీరక్కళియ అపరాధమ్పణ్ణిన కాకపక్కలిలే కారియమ్ శెయ్త కృపై దేవరీరిడత్తిలే కణ్డివఱ్ఱుక్క ఇవిఎన్ఱెక్కన్నకుణై యెన్ఱపడి. ఉరుదయః - అపారకరుణానిధిః ; పేరరుళాళన. ... ... (౮౩)

శ్లో॥ శరణవరణవాగియం మయోదితా
న భవతి బత సాపి ధీపూర్వికా ।
ఇతి యది దయనీయతా మయ్యహో
వరద! తవ భవేత్తతః ప్రాణిమి ॥ ౮౪ ॥

పదవురై.

అహో వరద !=వరదరాజనే!,	బత !=అన్దో !
యా=యాతొరు	ఇతి=ఎన్ఱు (తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి)
ఇయమ్=ఇన్ద	మయి=అడియేన్ మీతు
శరణవరణవాక్=శరణాగతివాక్యానతు	దయనీయతా=ఇరక్కమానతు
ఉదితా=(అడియేనిడత్తిల్) ఉణ్డా యిఱ్ఱో,	తవ=ఉనక్కు
సాపి=అతువుమ్	భవేద్యది=ఉణ్డాకుమేయానాల్
ధీపూర్వికా న భవతి } బుద్ధిపూర్వకమల్ల ;	తతః=అతుకొణ్డు
	ప్రాణిమి=పిఴైత్తిడువేన్.

[శరణవరణవాగిత్యాది] దేవరీరో పేరరుళాళప్పెరుమాళాయిరానిన్ఱీర్ ; అడియేనో "భవద్ధాలురన్" ఎన్ఱపడి పిఴవిక్కడలుళ్ ఆఴ్న్దు తుళఙ్గానిన్ఱేన్ ; ఆనపిన్బు దేవరీర్ అరుళుక్కు పాత్రమ్ తేడుమవరాయుమ్ అడియేన్ అరుళ్పురివార్గై త్తేడుమవనాయు మిరుక్కుమ ఇవ్విరుప్పుక్కిప్పు అడియేనై దయనీయనాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱుమాకిల్ అడియేన్ ఉయ్యత్తట్టిల్లైయెన్గిఱార్.

"ఇరైత్తు నల్లమేన్మక్కళేత్త యానుమేత్తినేన్" ఎన్ఱుమ్, "ఎప్పడియూరా మిలైక్కక్కుట్టా మిలైక్కుమెన్నుమ్ అప్పడి యానుమ్ శొన్నేన్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుమాపోలే అడియేన్ ఏతో తృణచ్ఛేద కణ్డూయనాదిస్సవిశేషతయా అబుద్ధిపూర్వకమాక చ్చొన్న శరణవరణవాక్యై ఉపాయకోటియిలే అన్వయిప్పిత్తు అడియేనై నెఱిక్కనినైయాతే కేవలమ్ స్వకీయనిర్హేతుక కృపైయాలే వాఴ్విక్కవేణుమెన్గిఱారాకవుమామ్.

[హే వరద!, యా శరణవరణవాక్ ఉదితా] "వరద! శరణమిత్యహంత్వాం వృణే" ఎన్ఱుమ్ "వరదమురుదయుం గతిం త్వాంవృణే" ఎన్ఱుమ్ యాతొరు శరణవరణవాక్కు ఉణ్డాయిఱ్ఱో.

[సేయమపి ధీపూర్వికా నభవతి] "మనఃపూర్వోవాగుత్తరః" ఎన్నుమ్, "యద్ధి మనసా ధ్యాయతి తద్వాచా వదతి" ఎన్నుమ్ శాస్త్రముణ్డాయాకిలుమ్ ఉచ్చారస్త్రనాన అడియేనళవిల్ మనస్సహకారమిన్ఱిక్కే కాణ్ అతుణ్డాయ్త్తతు. "ఇత్యుక్తికైతవశతేన విడమ్బయామి తానప్ప! సత్యవచసః పురుషాః పురాణాః" ఎన్నుమ్ కణక్కిలే శొల్లిన్ఱిత్తనైయిఱే. [ఇతి] ఇత్యస్మాద్ధేతోః ఎన్నపడి. * ఉళ్ళవారుళ్ళిన్ఱెల్లా ముడనిరున్దఱియుమవరాన దేవరీరుక్కు ఇన్ద పరమార్థమ్ తెరియామైయిల్లైయే; ఇతు శెరిన్దు, [మయి దయనీయతా తవ భవేద్యది.] 'ఇవన్ కైమ్ముతల్ కొణ్డు రక్షిక్కత్తక్కవనల్లన్; కేవలమ్ నమతు సహేతుకకృపైక్కే విషయభూతన్' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పత్తుమాకిల్. [తతః ప్రాణిమి] అప్పొదక్కుమడియాక ఉయ్న్దుపోకక్కడవేన్. ఇత్తాల్ - "ఉన్ మనత్తాలెన్నినైన్దిరున్దాయ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రాప్తిక్కుమాయన్ అవన్ నినైవు ఎన్ఱతాయ్త్తు.

"ఉదితా" ఎన్బతై 'వద' ధాతువిన్ కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తరూపమాకక్కొళ్ళిల్ "శొల్లప్పట్టతు" ఎన్ఱు పొరుళామ్; ఆనాల్ ఇఙ్గే అతు అస్వారసమ్; ఉత్ ఎన్నుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన ఇణ్ ధాతువిల్ కర్తరి క్త ప్రత్యయాన్తరూపమాకక్కొళ్వతే శిఱక్కుమ్. ఉదితా - ఉత్పన్నా ఎన్నపడి. 'ఉక్తా' ఎన్ఱు పొరుళ్ కొణ్డాల్ ఉక్తికర్తృత్వమ్ తమక్కు ఉళ్ళతాకత్తోన్ఱుమే; 'సాపి న ధీపూర్వికా' ఎన్నత్తోడు ఇణఙ్గాతే; ఆకైయాలే 'ఉత్పన్నా' ఎన్నై పొరుళాకక్కడవతు: ఎన్నుడైయ నినైవిన్ఱిక్కే అతుతానే ఉణ్డాయ్క్కొణ్డు నిఱ్కక్కణ్డిత్తనైయెన్గై. "దయనీయతా" ఎన్నతు - 'దయనీయోఽయమితి బుద్ధిః' ఎన్నపడి. 'ప్రాణిమి' ఎన్ఱు వర్తమాన

ప్రయోగమాయినుమ్ భవిష్యదర్థఽమ్ కొళ్ళవడుక్కుమ్. సూ॥ "వర్తఽమానసామీప్యే వర్తమానవద్వా" ఎన్నక్కడవతిఱే. (౮౪)

శ్లో॥ నిరవధిషు కృతేషుచాఽఽగస్సు హా
మతిరనుశయినీ యదిస్యాత్తతః ।
వరద ! హి దయసే నసంశేమహే
నిరనుశయధియో హతాహై వయమ్ ॥ ౮౯ ॥

పదవ్రుత్తి.

వరద !=వరదనే !,
అగస్సు=అపరాధఙ్గళానవై
నిరవధిషు=ఎల్లైయఱ్ఱవైయాక
కృతేషుసత్సుచ=శెయ్యప్పట్టపోతిలుమ్
మతిః=బుద్ధియానతు
అనుశయినీస్యాద్యది=పశ్చాత్తాపత్తై యుడైయతాకుమేయాకిల్
తతః=అన్ద అనుతాపమడియాక
దయసేహి=ఇరఙ్గియరుళ్ వాయ్ కాణ్ ;
నసంశేమహే=(ఇతిల్) సంశయప్పడుకిఱోమిల్లై ;
వయంతు=నాఙ్గళో వెన్నాల్
నిరనుశయధియః=అనుతాపమఱ్ఱ బుద్ధియైయుడైయవర్కళాక
హతాః=కెట్టుప్పోనోమ్.
హై !=అన్దో !.

[నిరవధిష్విత్యాది.] అన్దదయనీయత్తైక్కుమ్ అవ్వారుకుపట్టేఽ పావియేనెన్గిఱార్. శెయ్తకుఱ్ఱఙ్గళుక్కు అనుతపిక్కవేణుమే చేతననానవానిక్కు. పాపఙ్గళినుడైయ ప్రాయశ్చిత్తఙ్గళిలే అనుతాపమిఱే ముతల్ నిఱ్పతు. "అనుతాపాదుపరమా త్ప్రాయశ్చిత్తోన్ముఖత్వతః । తత్పూరణాచ్చాపరాధాస్సర్వేఽ నశ్యన్తి పాదశః" [రహస్యత్రయసారే] ఎన్ఱుమ్, "పాపే కృతే యది భవన్తి భయానుతాపలజ్జాః పునఃకరణమస్య కథం ఘటేత" ఎన్ఱుమ్ శొల్లక్కడవతిఱే. "కృతే పాపేఽనుతాపో వై యస్య పుంసః ప్రజాయతే । ప్రాయశ్చిత్తంతు తస్యైకం హరిసంస్మరణం పరమ్."

ఎన్రు ముణ్డితే. తీరక్కప్పోయ అపరాధఙ్గళ్ పణ్ణినాలుమ్ 'ఐయో! ఎన్ శెయ్‌తోమ్!' ఎన్రు కైయెప్పిశెన్రు అనుతపిక్కవాకిలుమ్ పెఱ్ఱా తాకిల్ 'ఇనియివన్ తీనెఱియిల్ పుకాతే శెవ్వేనే వర్తిప్పాన్' ఎన్రు తోన్ఱి ఎమ్బెరుమాన్ కృపైయై ప్పొకవిడుకైక్కు ప్ప్రాప్తాకుమ్; ఇన్ద అనుతాపముమిన్రిక్కే మేన్మేలుమ్ పాపఙ్గళైక్కూడుప్పూరిప్పతిలేయే నోక్కుడైయనాన పావియేనుక్కు ఎమ్బెరుమాన్ కృపై శెయ్య ఎన్న ప్రసక్తిరాశుణ్డు? ఇని నామ్ అన్దక్కృపైయై ఇఴన్దేపోమిత్తనై యాకాతే యెన్రుకొణ్డు వయిఱుపిడిక్కిఱార్.

[నిరవధిషు ఆగస్సు కృతేషుసత్స్వపిచ] ఎల్లైయిల్లాత అపరాధఙ్గళ్ శెయ్యప్పట్టపోతిలుమ్. [మతిః అనుశయినీస్యాద్యది] బుద్ధియానతు అనుతాపభరితైయామాకిల్. అనుశయః అస్యా అస్తీతి అనుశయినీ – ఎన్రు ఇనిప్రత్యయాన్తమ్. [తదంశోయసే=] తహిన్ దయేథాః ఎన్రువపః. "వర్తమానసామీప్యే వర్తమానవద్వా." [నసంశేమహే] అపరాధఙ్గళ్ అనుశయిక్కుమవర్కళ్ తిఱత్తిలే పోర ఇరఙ్గియరుళ్ వీరెన్నుమిడత్తిల్ సంశయమ్మనర్త్తిక్కప్పెఱ్ఱిలోమ్. [నిరనుశయధియో వయం హతాః] అన్ద అనుతాపమిల్లామే కెట్టోమ్ కెట్టొన్నెఙ్గిఱార్. [హై!] ఓర్ అనుతాపమాత్రత్తాలే కనత్తపేఱు పెఱలామాయిరుక్క పావియేనిఴన్దతు ఎన్న దౌర్భాగ్యమ్!.—"కృతేషు నిరవధిషు ఆగస్సువిషయే" ఎన్రు విషయసప్తమియాకవుమ్ కొళ్ళలామ్. ... (౮౫)

శ్లో॥ శరణవరణవాగియం యాద్య మే
వరద! తదధికం నకిఞ్చిన్మమ ।
సులభమభిమతార్థదం సాధనం
తదయమవసరో దయాయాస్తవ ॥ ౮౬॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
అద్య=ఇప్పోతు
మే=అడియేనుక్కు
యా=యాతొరు
ఇయమ్=ఇన్ద
శరణవరణవాక్=శరణాగతివాక్యానతు
(అభూత్)=ఉణ్డాయిఱ్ఱో,
తదధికమ్=అతఱ్కు మేఱ్పట్టతాయ్
సులభమ్=సుకరమాయ్
అభిమతార్థదమ్-అపేక్షితఫలప్రదమాన
కిఞ్చిత్ సాధనమ్=యాతొరుసాధనముమ్
మమ న=అడియేనుక్కిల్లై ;
తత్=ఇప్పడి అనన్యోపాయనాయిరు
ప్పతనాలే
అయమ్=ఇన్దసమయమానతు
తే=ఉన్నుడైయ
దయాయాః } అరుళ్ ప్రసరిప్పతఱ్కు
అవసరః } వాయ్త్తకాలమ్.

[శరణవరణవాగిత్యాది.] నిరవధికమాన అపరాధఙ్గళైప్పణ్ణి అనుతాపలేశము మిల్లాతిరున్దేనాకిలుమ్ ఎన్ పక్కలిలే శరణవరణ వాక్కు ఒన్ఱుణ్డిఱే; అతున్తాన్ అబుద్ధిపూర్వకమాయ్ యేయాకిలుమ్ ఏతేనుమొరు వ్యాజమాత్రత్తైయే పార్త్తిరుప్పవర్కళుక్కు కనక్క కార్యఞ్జెయ్యుమవరాన దేవరీరుక్కు అతుతన్నై ఒరుపఱ్ఱాశాకక్కొళ్ళ విరకుణ్డే. అప్పడియేకొణ్డు ఇవ్వళవిలే కృపైయై ప్పోక విడప్పారీరెన్గిఱార్.

'శరణవరణవాక్కుతానుమ్ అబుద్ధిపూర్వకమెన్ఱీర్ ; అనుతాపలేశముమిల్లైయెన్ఱీర్ ; సుకృత సుగుణాదికళుక్కు ప్రసక్తియే యిల్లైయెన్ఱీర్ ; ఇవ్వళవిలుమ్ దయైపణ్ణవేణుమెన్ఱుమాత్తిరమ్ వఱ్ఱిప్పిడానిన్ఱీర్ ; ఇతు ఎజ్జనేయావతు ? ; నామ్ దయైపణ్ణుమ్బోతైక్కు ఉన్ పక్కలిలే ఏతేనుమొరు కైమ్ముతలుణ్డాకవేణుమే; అతున్ఱిక్కే యే [దయైపణ్ణేనాకిల్ ఇన్దదయై సార్వత్రికమాక వేణ్డివరుమే ; * ఎల్లీరుమ్ వీడుపెఱ్ఱాలులకిల్లైయామే ; ఎన్నుడైయ ఒరు విభూతియైక్కులైత్తు లీలైయై ఉచ్ఛిన్నమాక్కినతే నీర్ పార్

ప్పతు; ఇతు తకుతియన్ఱతు కాణుమ్; ఉమ్పక్కలిలే ఏతేను ఒరు కైమ్ముతలుణ్డాకిల్ శొల్లిక్కాణీర్' ఎన్ఱు పేంరుళాళ తిరు వుళ్ళమాక; దేవరీర్ సిద్ధోపాయమాయిరున్ఱువైత్తు ఎతలైయిలే. శిలఉణ్డో వెన్ఱు పార్క్కైక్క శాలవఴుకితాయిరున్దతి!; ఎపక్కలిలే యుమ్ సాధనమెన్ఱు పేరిడలావతొన్ఱు కాణక్కిడైక్క వేణుమెన్ఱు దేవ రీరుక్కు నిబన్ధముణ్డాకిల్, కీఴ్చ్చొన్న శరణవరణవాక్కు తన్నైయే అవలమ్బమాకక్కొళ్ళలామే; అతఱ్కు మేఱ్పట్టవొరు సాధనమ్ ఎన్నలవిలేకిడైయాతు; యాదృచ్ఛికమాకత్తోన్ఱియ ఇన్దశరణవరణ వాక్కైయుమ్ కాట్టడైక్కొణ్డు ఇతిలుమ్ విఞ్జియతొరు సాధనమ్ ఎన్నలవిలే యుణ్డాక వేణుమెన్ఱు విరుమ్బిన్ఱాకిల్ అన్దవిరుప్పమ్ * ఊమనార్ కణ్డకనవిలుమ్ పఴుతాయొఴియుమత్తనై; పిన్బు అరుళుక్కు అవకాశమ్కిడైయాతే 'ప్రాప్తమాన సమయత్తియుమ్ ఇఴన్దోమే!' ఎన్ఱు దేవరీర్ పశ్చాత్తపిక్క వితేపుసకిఱీర్; అతు వేణ్డాకాణుమ్. ఇన్ద శరణవరణవాక్యమాత్రత్తైయే అలభ్యలాభమాక క్కొణ్డు ఎన్నై వఴైయుళకప్పడుత్తప్పారీర్ ఎన్గిఱార్.

"తదధికం సులభమభిమతార్థదం సాధనం నకిఞ్చిన్నను" ఎన్గైయాలే "శరణవరణం సాధనమ్" ఎన్ఱుమిడమ్ సిద్ధమాకా నిఱ్క ఏతద్విరుద్ధమాక ప్రపత్తియై అనుపాయమెన్నై అసఙ్గతమెన్ఱు ఎఴుతివైత్తా నొరువన; కార్యమ్ శెయ్యవేణ్డుమిడత్తు ఒరుసాధనత్తై అవలమ్బిత్తే శెయ్యవేణుమెన్ఱు నిర్బన్ధముణ్డాకిల్ ఇన్దశరణవరణ వాక్కుక్కు మేఱ్పట్ట ఒరుసాధనమ్ కిడైక్కమాట్టా తెన్ఱు అరుళి వాక్కుక్కుమేఱ్పట్ట ఒరుసాధనమ్ కిడైక్కమాట్టాతెన్ఱు అరుళి చ్చెయ్తతుకొణ్డే ప్రపత్తిక్కు సాధనత్వమ్సిద్ధమెన్బార్ "అథవా మాతరంగచ్ఛేత్" ఎన్ఱప్రమాణత్తైక్కొణ్డు మాతృగమనమ్ శాస్త్రీ యమెన్ఱు స్థాపిక్కవుమ్ వల్లర్ కిడీర్. "నభవతి బత సాపి ధీపూ

విఴకా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తవర్ ప్రపత్తియై సాధ్యమాక త్తిరువుళ్ళ మ్పఱ్ఱినారెన్ఱై సాహసమాయుత్తనై. "శరణవరణమ్" ఎన్నవుమ్ కూఱి "శరణవరణవాక్" ఎన్బవర్ తిరువుళ్ళమ్ ఎన్నాయిరున్దతు !. "ఉపాయస్య ప్రాప్తేరుపనిషదధీతస్య భగవాన్ ప్రసత్త్యై తస్యోక్తే ప్రపదననిదిధ్యాసనగతీ । తదారోహః పుంసాం సుకృతపరిపాకేన మహతా నిదానం తత్రాపి స్వయముఖిలః మార్గణనిపుణః." [రహస్యత్రయసారే] ఎన్ఱుమ్ "ఇయం కేవలలక్ష్మీశోపాయత్వప్రత్యయాత్మికా । స్వహేతుత్వధియం రున్ధే కింపునస్సహకారిణామ్." [న్యాయసిద్ధాఞ్జనే] ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్త దేశికన్ తిరువుళ్ళమ్ పుణ్పడుమ్బడి మహనీయసూక్తికళుక్కు స్వచ్ఛన్దమాక అపార్థఙ్గళ్ పణ్ణువతు అసఙ్గతమ్.

ఇవ్విడత్తిలే సారమాక వొరువిషయమ్ శొల్లువోమ్. కడలిలే వలైవీశి మత్స్యాదికళ్ పిడిత్తు జీవిప్పానొరు శెమ్బడవన్, ఒరునాళ్ మహార్ఘమానతొరు రత్నమ్ కడలిలేకిడైక్కప్పెఱ్ఱాన్; అతనుడైయ మతిప్పై అవన్ అఱియమాట్టాతవనాకైయాలే "మాముతియమ్తిళైక్కుమ్ కొడిమాళికైశూழ் తెరువిల్ శెల్లుముత్తు వెణ్ణెక్కనచ్చెత్తుమున్నిల్ వళైక్కనుళై ప్పావైయర్ మాలు" మాపోలే అన్దరత్నత్తైక్కొణ్డుపోయ్ ఒరువ్యాపారియిడత్తిలే స్వల్పవిలైక్కూఱి విఱ్ఱువిట్టాన్; అన్దవ్యాపారి రత్నత్తిన్ మతిప్పై నన్గుణర్న్దవనాకైయాలుమ్ వాణిజ్యైకజీవియాకైయాలుమ్ అవన్ అత్తైక్కొణ్డుపోయ్ ఒరుసార్వభౌమనిడత్తిలే క్రమమాక అతఱ్కుళ్ళవిలైక్కూఱి ఆయిరమ్వరాహనుక్కు విఱ్ఱాన్. పిఱకు అన్దసార్వభౌమన్ అన్దరత్నత్తై త్తన్ విఱ్పనైశెయ్యనినైయాతే అతనైప్పెరియతొరు హారత్తిలే ఇణైత్తు స్వయంభోగార్హమాక అమైత్తుక్కొణ్డాన్.

ఆక ఇన్దక్కథైయిల్ ఒరురత్నత్తుక్కే మూన్ఱు ఆకారఙ్గళ్ ఉణ్డాయిన; ౧. స్వల్పవిలైక్కు మాఱుతల్, ౨. క్రమమానవిలైక్కు మాఱుతల్, 3. విలైక్కు ఆట్పడామల్ స్వయంభోగ్యమాకక్కొళ్ళప్పడుతల్ — ఎన్ఱు మూన్ఱువకైకళ్ ఒన్ఱుక్కేకూడినాప్పోలే ప్రపత్తిక్కుమిజ్జనే మూన్ఱు ఆకారఙ్గళ్ కూడుమ్. రత్నత్తిన్ మతిప్పై అఱియమాట్టాత ధీవరన్ పోలే ప్రపత్తియిన్ శీర్మైయై అఱియమాట్టాత క్షుద్రర్ ప్రపత్తియైక్కొణ్డు ఐశ్వర్యకైవల్యాది క్షుద్రప్రయోజనఙ్గళైక్కొళ్వర్. రత్నత్తైక్కుత్తన్దవిలైక్కు క్కొడాతే తకున్దవిలైక్కుక్కొడుక్కుమ్ వ్యాపారియైప్పోన్ఱ అధికారికళ్ ప్రపత్తియై మోక్షసాధనమాక అభిమానిత్తు క్షుద్రఫలఙ్గళైక్కొళ్ళాతే మోక్షఫలత్తైక్కొళ్వర్కళ్. రత్నత్తై ఒన్ఱుక్కుమ్ సాధనమాక్కాతే స్వయంభోగ్యమాకక్కొళ్ళుమ్ సార్వభౌమనైప్పోన్ఱ విలక్షణాధికారికళ్ ప్రపత్తియై ఒన్ఱుక్కుమ్ సాధనమాకక్కొళ్ళాతే స్వయం పురుషార్థమాకక్కొణ్డు వర్త్తిప్పర్కళ్. సార్వభౌమస్థానత్తై విరుమ్బాతే వ్యాపారిస్థానత్తైవిరుమ్బి ప్రపత్తియై సాధనమాకక్కొళ్వార్ అప్పడియేకొళ్క. నఖలు కాపి తతః క్షతిరస్తి నః.

శ్లో॥ రత్నం ధీవరహస్తలబ్ధమధమంమూల్యం సమాసాదయేత్ తద్రత్నం వణిజో వశంవదమథ ప్రాప్నోతి మూల్యం బహు। ఏత్యేతద్యది సార్వభౌమవశతాం? - ప్రాప్య స్వయం భోగ్యతాం నిత్యంభూషణతాముపైతి, తదయం న్యాయః ప్రపత్తావపి. ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే శొన్నోమ్.

తోట్టమ్శమైత్తు మాప్పుఴమ్ పయిర్ శెయ్వార్కళిల్ అప్పుఴఙ్గళై (అఱైకుఱైవిలైక్కుమ్ అధికవిలైక్కుమ్) విఱ్పారుముణ్డు; విఱ్కాతే స్వభోగార్హమాకక్కొళ్వారుముణ్డు; ఒరు

మాంమ్బళన్దానే ఒరుత్తనుక్కు ఉపాయమాయుమ్ ఒరుత్తనుక్కు ఉపేయమాయుమ్ ఆకానిన్ఱతు. ఉపాయమాకక్కొళ్ళుమవర్ అధమనాకవుమ్, (దరిద్రనాకవుమ్) ఉపేయమాకక్కొళ్ళుమవర్ ఉత్తమనాకవుమ్ ప్రసిద్ధనామ్. అతుపోలే ప్రపత్తిక్కు ఉపాయత్వాకారముమ్ ఉపేయత్వాకారముమ్ ఉణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్తే ఉపేయత్వాకారత్తైక్కొణ్డు ఉత్తమగోష్ఠియిల్ పుకాతే ఉపాయత్వాకారత్తైక్కొణ్డు అధమగోష్ఠియిల్ పుకనినైప్పారై నామ్ విలక్కువోమ్. ఇత్యలమన్యత్ర విస్తరః.-ప్రసఙ్గాత్స్మృతం యన్న తద్విస్మృతం స్యాత్. (౮౬)

శ్లో॥ విషయవిషయిణీ స్పృహా భూయసీ
తవతు చరణయోర్న సాల్పాపి మే ।
వరద ! నను భరస్త్వయైవత్వయం
యదుత తవ పదస్పృహాజన్మ మే ॥ ౮౭ ॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
మే=అడియేనుక్కు
విషయవిషయిణీ=శబ్దాదివిషయఙ్గళై ప్పఱ్ఱియ
స్పృహా=ఆశైయానతు
భూయసీ=మికవుమ్ అధికమాయిరుక్కిఱతు ;
తవ=ఉన్నుడైయ
చరణయోస్తు=తిరువడికళిలో

సా=అన్ద ఆశైయానతు
అల్పాపి న=శిఱితుమిల్లై ;
తవ పదస్పృహాజన్మ ఇతి యదుత } ఉన్ తిరువడికళిల్ (ఎనక్కు) అభిరుచి యుణ్డాక్కవ తెన్పతు యాతొన్ఱుణ్డు,
అయమ్=ఇతువానతు
త్వయైవ=ఉనక్కే
భరో నను=తలైచ్చుమైకిడాయ్.

[విషయవిషయిణీత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరువరుళ్ తవిర వేఱ్ఱోరుపాయముమ్ తమక్కిల్లామైయై ఇవ్వాళవుమ్వర వెళి

యిట్టానపిన్బు, ద్వయత్తిలుత్తర ఖణ్డార్థమాన కైఙ్కర్యప్రార్థనైయై ప్పణ్ణియరుళ విరుమ్బి, రుచిమున్నాకచ్చెయ్యుమ్ కైఙ్కర్యమే రసిక్కుమాకైయాలుమ్ అన్దరుచితానుమ్ ఎమ్బెరుమానత్తైయాలే పరకడవతెన్ఱు అధ్యవసిత్తిరుక్కైయాలుమ్ భోజనత్తుక్కు క్షుత్తుపోలేయాన అన్దరుచియై విళైత్తరుళ్వతుమ్ అత్తలైక్కే భరమెన్గిఱార్.

[హే వరద! మే విషయవిషయిణీ స్పృహా భూయసీ] శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే ఎనక్కు విళైకిన్ఱ విరుప్పమ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరా నిన్ఱతి!. అవ్విషయఙ్గళ్ అపరిచ్ఛిన్నమా యిరుక్కిఱాపోలే అవఱ్ఱైప్పఱ్ఱిన ఆశైయుమ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరా నిన్ఱతాయ్త్తు. “శోవామైవర్ణ మెయ్కుడియేటి క్కూత్తైశోటివై తావెన్ఱు కుమైత్తుప్పోకార్, నానవరైప్పాఱుక్కకిలేన్ పునితా!” ఎన్గిఱార్ పోలుమ్. [తవ చరణయోస్తు సా స్పృహా అల్పాపి న.] “ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం క్షణేన నిర్వాప్య పరాంచ నిర్వృతిమ్। ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజ ద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః.” [స్తోత్రరత్నే] ఎన్గిఱపడియే - దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఎళ్ళళవుకాతలుణ్డాయినుమ్ కనత్తపేఱు పెఱలామాయిరుక్క, అన్దో! స్పృహాలేశముముణ్డాకప్పెఱ్ఱిలేన్.

‘విషయగ్రామఙ్గళిలే విరుప్పమ్ మీతూర్న్దు శెల్లానిన్ఱతాకిల్ ఎన్నెన్నీర్ శెయ్యచ్చొల్లుకిఱతేన్ ? * ఉణ్డియే ఉడైయే ఉకన్దోడి త్తిరివారోడే నీరుమొరువరాయ్త్తిరిన్దు పోతుపోక్కుమ్ ; ఎన్పాడేవరుకైక్కు ప్రయోజనమెన్ ?’ ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ తిరువుళ్ళమాక ; ఇప్పడి అడియేనై క్కైవిడలాకాతు ; విషయగ్రామఙ్గళిలే విరుప్పత్తై వేరఱుత్తు దేవరీర్కళవిలే అతుపెరుకుమ్బడి శెయ్తరు

ళవేణ్డువతు దేవరీరుక్కే భరమన్రో? ఆకైయాలే దేవరీరుడైయ పాదారవిన్దవిషయకమాన స్పృహైయై దేవరీర్ తామే విళైత్తరుళ వేణుమెన్గిఱార్. * కాతల్కడల్పురైయ విళైవిత్త కారమర్ మేనియిఱే.

అత్యన్తం బహ్వీ = భూయసీ. తృతీయ పాదాన్తత్తిల్ 'అయమ్' ఎన్ఱు పుల్లిఙ్గనిర్దేశమ్ పణ్ణినతు – భరః ఎన్ఱ విధేయ పదత్తిల్నోక్కాలే. ఉద్దేశ్యపదత్తై నోక్కినాల్ నపుంసకలిఙ్గతయా నిర్దేశిక్క వేణుమ్. ఇన్దనోక్కుమ్ ఐచ్ఛికమ్. ... (౮౭)

శ్లో॥ ఇయమిహ మతిరస్మదుజ్జీవనీ
వరద! తవఖలు ప్రసాదాదృతే।
శరణమితి వచోపి మే నోదియాత్
త్వమసి మయి తతః ప్రసాదోన్ముఖః॥ ౮౮॥

పదవురై.

వరద!=వరదనే!,	త్వమ్=నీ
మే=(విషయానురక్తనాన) ఎనక్కు	మయి=అడియేనళవిల్
శరణమ్ ఇతి వచోపి } శరణమెన్గిఱ వాఙ్మాత్రముమ్	ప్రసాదోన్ముఖః=అనుగ్రహత్తిల్ ఉన్ముఖనాయ్
తవ ప్రసాదాదృతే=ఉన్నుడైయ అనుగ్రహత్తాలన్ఱి	అసి=ఇరానిన్ఱాయ్;
నోదియాత్ ఖలు=ఉణ్డాకమాట్టాతిఱే;	(ఇతి)ఇయం మతిః=ఎన్గిఱ ఇన్దబుద్ధియానతు
తతః=ఆకైయినాలే [-త్వదనుగ్రహైకజన్యమాన శరణవరణవాక్కు ఉణ్డానపడియాలే]	ఇహ=ఇప్పోతు
	అస్మదుజ్జీవనీ=అడియోముక్కు ఉజ్జీవనత్తుక్కు ఉప్పు.

[ఇయమిహేత్యాది.] కీళ్ శ్లోకత్తిలే ప్రార్థిత్తపడియే దేవరీర్ అడియేనుక్కు స్వచరణారవిన్ద పరిచర్యావిషయకమాన

రుచియై విళైవియాతొళ్ళియునుమ్ అడియేన్ ఉయ్న్దుపోక ఒరు విరకుణ్డెన్గిఱార్.

[హే వరద! మే తవ ప్రసాదాదృతే శరణమితి వచోఽపి నోదియాత్; తతః త్వం మయి ప్రసాదోన్ముఖోఽసి; ఇతీయం మతిః ఇహ అస్మదుజ్జీవనీ.] [మే] విషయాన్తరమొళ్ళియ వేఱొన్ఱు మఱియాత వెనక్కు. [తవ ప్రసాదాదృతే] దేవరీరుడైయ అనుగ్రహమిల్లావిడిల్. [శరణమితివచోఽపి నోదియాత్] "వరద! శరణమిత్యహం త్వాంవృణే" ఎన్ఱ వాశకముమ్ వెళివరమాట్టాతిఱే. "ఉణర్విలుమ్బరోరువనై అవనతరుళాలుఱల్పొరుట్టు, ఎన్నుణర్వినుళ్ళే యిరుత్తినేన్ అతువుమవనతిన్నరుళే" ఎన్ఱాణ్ణిన్ఱతిఱే. "నిదానం తత్రాపి స్వయమఖిలనిర్మాణనిపుణః" ఎన్ఱారిఱే తూప్పుల్పిళ్ళైయుమ్. "స్వామిన్! స్వశేషం స్వవశం స్వభరత్వేన నిర్భరమ్। స్వదత్తస్వధియా స్వార్థం స్వస్మిన్న్యస్యసి మాం స్వయమ్" ఎన్ఱుమ్ శొన్నారిఱే న్యాసదశకత్తిల్.

[తతః] భవదనుగ్రహైక హేతుకమాన శరణవచస్సు అడియేన్ పక్కలిలే యుణ్డాయిరుక్కక్కాణ్గైయాలేయెన్గై. [త్వం మయి ప్రసాదోన్ముఖోఽసి.] కార్యత్తైక్కొణ్డు కారణత్తై సిద్ధవత్కరిక్కవేణ్డుమిత్తనైయిఱే. ఎన్నుడైయ నినైవిన్ఱిక్కే ఎన్ వాయిల్ శరణమెన్ఱ వచస్సు ఉణ్డాకక్కాణ్గైయాలే దేవరీర్ అనుగ్రహాభిముఖరాయిరుక్కిఱతెన్నుమిడమ్ నిశ్చితమ్. [ఇయంమతిః అస్మదుజ్జీవనీ] భవదనుగ్రహత్తుక్కుమ్ అడియేనుడైయ శరణవచస్సుక్కుమ్ కార్యకారణభావమ్కొళ్ళుకైయాకిఱ ఇన్ద అధ్యవసాయమ్ ఎన్పక్కలిలే ఉణ్డానపిన్బు ఇని ఉజ్జీవిక్కక్కుఱైయుణ్డో?—శరణవచస్సు జనిక్క

ప్పడి అనుగ్రహిత్తరుళిన దేవరీరే మేలుళ్ళవఱ్ఱైయుమ్ అనుగ్రహిత్తరుళక్కడవీరాయిరుక్క నానిరున్దుకరైయప్రాప్తియుణ్డో వెన్ఱపడి. "ఏతావతీం గమయితుః పదవీం దయాళోః శేషాధ్వలేశనయనే కఇవాతిభారః" ఎన్ను మాప్పోలే.

"ప్రసాదాదృతే" ఎన్ఱవిడత్తిలే 'ఋతే' ఎన్ఱతు – వినా ఎన్ఱపడి; "అన్యారాదితరర్తే" ఇత్యాదిపాణినిసూత్రత్తాలే ప్రసాదాదితి పఞ్చమీప్రాప్తిః. ఉదియాత్ = ఉత్పూర్వకాత్ ఇణ్ ధాతోః లిఙ్రూపమ్. ... ... (౮౮)

శ్లో॥ వరద! యదిహ వస్తు వాఞ్ఛామ్యహం
తవ చరణలభావిరోధ స్తతః।
యదినభవతి తత్ప్రదేహి ప్రభో!
ఝడితి వితర పాదమేవాఽన్యథా ॥ ౮౯ ॥

పదవురై.

హేవరద! ప్రభో!=వరదరాజనే!,
అహమ్=అడియేన్
ఇహ=ఇఙ్గే
యద్వస్తు=యాతొరువస్తువై
వాఞ్ఛామి=విరుమ్బుకిఱేనో
తతః=అన్దవస్తువాఞ్ఛైయినాల్
తవ చరణలభా విరోధః } ఉనదు తిరువడికళై ప్పెఱువతఱ్కు ప్రతిబన్ధమానతు
న భవతియది=ఉణ్డాకమాట్టాతాకిల్
తత్=అన్దవస్తువై
ప్రదేహి=తన్దరుళ్;
అన్యథా=నాన్ ఒరువస్తువై విరుమ్బువతు ఉన్ పదకమలప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమామాకిల్
పాదమేవ=తిరువడియైయే
ఝడితివితర=ఉడనేతన్దరుళ్.

[వరదయదిహేత్యాది.] శ్రీవైష్ణవవిద్వేషియుమ్ వీరశైవనుమాన శోళరాజనుడైయ కొడుమైయినాల్ తిరుక్కణ్ణాళైయిఱున్దు కోయిల్వాసత్తైయుమిఴన్దు తిరుమాలిరుఞ్జోలైక్కు ఎఴున్దరుళియ

ఆఴ్వాన్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్ముతలాక మూన్ఱుస్తోత్రఙ్గళై యరుళి
చ్చెయ్తరుళి పిఱకు శ్లోకరాజన్ మాణ్డొఴిన్దమైయైక్కేట్టు మకి
ఴ్న్దు అఙ్గునిన్ఱుమ్ తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలేఱ మీణ్డెఴున్దరుళిన
వళవిలే—తిరునారాయణపురత్తిల్ ఎఴున్దరుళియిరున్ద ఎమ్బెరుమా
నార్ కోయిల్నిన్ఱుమ్వన్ద పెరు శ్రీవైష్ణవరాలే శ్లోకరాజసదస్సిల్
ఆఴ్వానుక్కుమ్ పెరియనమ్బిక్కుమ్ నేర్న్ద ఆపత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తి
పరమదుఃఖపర్యాకులరాయ్ 'ఆఴ్వానాకిలుమ్ ఉయిర్ వాఴ్న్ది
రుక్క ప్పెఱ్ఱోమే' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్ తేఱి కోయిలుక్కెఴు
న్దరుళి ఆఴ్వానై ఆశ్లేషిత్తు త్తేఱ్ఱియరుళిన వనన్తరత్తిలే, మున్బు
తిరుమాలిరుమ్శోలై యాత్తిరైయిలే అరుళిచ్చెయ్తిరున్ద మూన్ఱుస్తవ
ఙ్గళైయుమ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి త్తిరువుళ్ళముకన్దు ఆఴ్వానైనోక్కి
'ఉమ్ముడైయ ఇవ్వరుళిచ్చెయల్కళాలేయన్ఱో నమ్ముడైయ తిరు
వరఙ్గచ్చెల్వమ్ నిష్కణ్టకమాకప్పెఱ్ఱు నాముమ్ ఇఙ్గువాఴ్న్దిరు
క్కప్పెఱ్ఱోమ్; ఇని, పెరుమాళ్ కోయిలిల్ పేరరుళాళప్పెరు
మాళ్ అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితరాక ప్రసిద్ధరాయిరానిన్ఱార్;
నీర్ అవర్ విషయమాక "అడియేనుక్కు క్కణ్ తన్దరుళవేణు"
మెన్ఱు ఒరు స్తవమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్యుమ్' ఎన్ఱు నియమిక్క, ఆఴ్
వాన్ 'అడియేనుక్కు ఇక్కణ్ వేణ్డా' ఎన్న, ఎమ్బెరుమానార్
'అప్పడియన్ఱు; వరదన్ విషయమాక ఒరు స్తవమ్ శొల్లియే
యాకవేణుమ్' ఎన్ఱు పలకాలుమ్ నిర్బన్ధిక్క, ఆఴ్వాన్ అన్దనియ
మనత్తై శిరసావహిత్తిటే ఇన్దస్తవమరుళిచ్చెయ్తు కొణ్డుపోరువతు;
మాంసచక్షుస్సైప్ప్రార్థిక్కై ఇవర్తమక్కు అనభిమతమాయి
నుమ్ ఆచార్యనియమనత్తై అతిలంఘిక్కమాట్టాత పారతన్త్ర్యపరమ
కాష్ఠైయిలేనిఱ్కుమవరాకైయాలే అతుతన్నై ప్రార్థిక్కవేణ్డియ

తుమ్ ఇవర్క్కు అవర్జనీయమాయిరున్ఱు; అన్ద ప్రార్థనైక్కు ఉపోద్ఘాతమాయిరుక్కిఱ్ఱతాయ్ త్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

"నీలమేఘనిభమ్" ఎన్గిఱ శ్లోకమరుళిచ్చెయ్దపోతే అప్రాకృతదివ్యచక్షుస్సై అనన్యసామాన్యమాక అనుగ్రహిత్తరుళప్పెఱ్ఱవివర్ తమ్వాయాలే మాంసచక్షుస్సైత్తావెన్ఱు నేర్కొణ్డు నేరే ప్రార్థిక్క మాట్టామైయాలే అన్దప్రార్థనైయై త్తిరువుళ్ళత్తిలే యడక్కి వ్యఙ్గ్యమర్యాదైయిలే పాశురమిడుకిఱార్.

[హే వరద! ప్రభో! ఇహ యద్వస్తు అహం వాఞ్ఛామి, తతః (తేనవస్తునా) తవ చరణలభావిరోధో నభవతియది, తద్వస్తు ప్రదేహి; అన్యథా (-తేనవస్తునా తవచరణలభావిరోధో భవేద్యది,) పాదమేవ వితర.] వారీర్ పేరరుళాళప్పెరుమాళే! అడియేఙ్ యాతొరువిషయత్తై ఇప్పోదు దేవరీర్పక్కలిలే యాచియానిన్ఱేనో అవ్విషయమ్ దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిఙ్ ప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమాక ముడియాతిరుక్కుమాకిల్ అవ్విషయత్తై అడియేనుక్కు త్తన్దరుళవేణుమ్; ఇఙ్ఙనన్ఱిక్కే అడియేఙ్ ప్రార్థిక్కుమ్వస్తు దేవరీరుడైయ పదకమలప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమాకత్తలైక్కట్టుమాకిల్, అడియేనుడైయ ప్రార్థనైయై మఱుత్తు, శడక్కెన అడియేనై త్తిరువడిశేర్త్తుక్కొళ్ళ వేణుమెన్గిఱార్. ఇవర్ తామ్ ప్రార్థిక్కుమ్వస్తు ఇన్నతెన్ఱు విశిష్యనిర్దేశియాతే యత్తచ్ఛబ్దఙ్గళైయిట్టు ప్పాశురమిడుకిఱార్ కాణుమ్ మాంసచక్షుస్సాకిఱ క్షుద్రప్రయోజనత్తిల్ విరుప్పత్తై త్తమ్తిరువాయాలే వెళియిడక్కూశి.

"చరణలభావిరోధః" ఎన్నవిడత్తిలే "చరణలాభావిరోధః" ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువతు అర్థత్తుక్కుమ్ శేరాతు, వృత్తత్తైయుమ్ భగ్న

మాక్కుమ్. లభా=లాభః. "షిద్భిదాదిభ్యోఙ్" ఎన్ఱ పాణినిసూత్ర మాయ్త్తు ఇన్ద ప్రయోగత్తుక్కు నిష్పాదకమ్.

"తచ్చ దేహీ" ఎన్ఱుమ్ పాఠముణ్డు. ... (౮౯)

శ్లో॥ తదపి కిమపి హన్త! దుర్వాసనా
శతవివశతయా యదభ్యర్థయే।
తదతులదయ! సార్వ! సర్వప్రద!
ప్రవితర వరద! క్షమామ్భోనిధే! ॥ ౯౦ ॥

పదవురై.

అతులదయ!=ఒప్పఱ్ఱ అరుళైయుడై యవనే!
క్షమామ్భోనిధే!=పొఱుమైక్కడలే!
సార్వ!=సర్వజనహితనే!
సర్వప్రద!=ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ కొడుప్పవనే!
వరద!=(అతులోన్ఱ) వరదనెన్ఱ తిరునామమ్పూణ్డవనే!,
తదపి=అనపోతిలుమ్
(అహమ్)=అడియేన్
దుర్వాసనాశత వివశతయా=పలపల దుర్వాసనైకళుక్కు వశప్పట్టిరుప్పతనాల్
యత్కిమపి=ఏతోవొన్ఱై
అభ్యర్థయే=ప్రార్థిక్కిఱేన్;
తత్=అతై
ప్రవితర=కొడుత్తరుళ్.

[తదపికిమపీత్యాది.] మాంసచక్షుఃప్రాప్తియిలే తమక్కు నిర్భరమిల్లామైతోన్ఱ వరుళిచ్చెయ్తార్ కీழ్; అతు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు కాలుష్యహేతువా యిరుక్కుమెన్ఱు అఞ్జి అన్దప్రార్థనైయిలే నైర్భర్యమ్తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱారిఙ్గిల్.

[తదపి] తథాపి ఎన్ఱపడి. అతావతు – ఔచిత్యత్తై ఆరాయ్న్దు దేవరీర్ తిరువుళ్ళమానపడి శెయ్వతెన్ఱు కీழ్ శ్లోకత్తిలే అడియేన్ విజ్ఞాపిత్తిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఎన్నై. [దుర్వాసనాశత

వివశతయా యత్కి మప్యభ్యర్థయే] ఐహిక త్తిలే షణ్ణిపోన్ద దువాఽ సనాదాథఽయ్యత్తాలే ప్రాప్తాప్రాప్తవివేకమ్పణ్ణాతే యాతొరుపేఱ్ఱై అడియేఽ విరుమ్బ్యానిన్ఱేఽ; [హే వరద! తత్ ప్రవితర] దేవరీర్ అతుతన్నై త్తన్దరుళవేణుమ్. [అతులదయ!] దేవరీర్ పేరరుళాళప్పెరుమాళల్లీరో. [సావఽ!] సవఽజనఙ్గళోడుమ్ సమ్బన్ధమ్ అవిశిష్టమన్టోవుమక్కు. సవఽశబ్దాత్సమ్బన్ధాథేఽ అణ్ ప్రత్యయః. సవఽసమ్బన్ధిఽ! ఎన్నై. "సవఽపురుషాభ్యాంణఢఞౌ" ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ సావఽపదనిష్పత్తి కొణ్డాల్, సవఽజనహితనే! ఎన్నక్కడవతు. [సవఽప్రద!] సవ్వఽస్వదాతా వెన్ఱు ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱుళ్ళవుమక్కు ఇత్తనైయుమ్ శెయ్యవడుక్కుమే. [ప్రవితరవరద!] దయానిధియాయ్ సవఽజనసమ్బన్ధియాయ్ సవఽస్వదాతావాయ్ తిరునామత్తాలుమ్ వరదనాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ దేవరీర్ కొడుత్తేతీరవేణుమెన్గిఱార్. [క్షమామ్భోనిధే!] అడియేఽ ఇఙ్గనే నిబఽన్ధిత్తుక్కేట్పతు అపచారమేయాకిలుమ్ క్షమాసాగరరాన వుమక్కు క్షమిక్కప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, నాఽ కేట్క త్తట్టేఽ? నీర్ కొడుక్క త్తట్టేఽ? ఎన్గిఱార్. ... ... (౯౦)

శ్లో॥ ప్రియమితరదథాపివా యదర్థా
వితరసి వరదప్రభో! త్వంహి మే ।
తదనుభవనమేవ యుక్తంహి మే
త్వయి నిహితభరోస్మి సోహంయతః ॥ ౯౧ ॥

పదవురై.

వరదప్రభో!=వరదరాజనే!,	త్వమ్=స్వతన్త్రనాన నీ
అథాపివా=ఇప్పడి అడియేఽ ప్రాథిఽక్కచ్చెయ్ తేయుమ్	ప్రియమ్=ఇష్టమానతో
	ఇతరద్వా=అనిష్టమానతో

(-హితమానతైయో)
యత్=యాతొన్రై
యథా=ఎప్పడి
మే=ఎనక్కు
వితరసి=కొడుత్తరుళుకిఱాయో
(తథా)=అప్పడియే
తదనుభవనమేవహి=అతైయనుభవిప్పతే యన్రో

మే=పరతన్త్రనాన అడియేనుక్కు
యుక్తమ్=తకున్దతు ;
యతః=ఏనెన్రాల్,
సోఽహమ్=అడియేన్
త్వయి=ఉన్ పక్కలిల్
నిహితభరోఽస్మి=భరసమర్పణమ్ పణ్ణిక్కిడక్కిఱేనిఱే.

[ప్రియమిత్యాది.] భగవతి న్యస్తభరరాన తమ్ముడైయ స్వరూపత్తుక్కుమ్ కుఱైతల్ వారాతపడి పేశవేణుమిఱే; అప్పడి పేశుకిఱార్ ఇతిల్.

[హే వరదప్రభో! త్వం మే ప్రియంవా వితర, ప్రియాదితరత్ (అప్రియం) వా వితర; యత్ త్వం మే వితరసి తదనుభవనమేవహి మే యుక్తమ్; యతోఽహం త్వయి నిహితభరోఽస్మి.] దేవరీర్ అడియేనుక్కు ప్రియమానతై త్తన్దరుళవుమామ్; అప్రియమానతై త్తన్దరుళవుమామ్; నిరఙ్కుశస్వతన్త్రరాన దేవరీరై వడిమ్బిడువతఱ్కు అడియేన్ అధికారియల్లేనిఱే. దేవరీరిడత్తిల్ న్యస్తసమస్తాత్మభరనాన అడియేన్ ఎవ్వళవుక్కు అధికారియెన్నిల్; దేవరీరుడైయ తిరువుళ్ళత్తాలే ప్రియమెన్రో హితమెన్రో నినైత్తు త్తన్దరుళుమతై అనుభవిక్కుమత్తనైయేయిఱే ఎనక్కు క్కడమైయెన్గిఱార్. ... •... (౯౧)

ఇతి గారిదశకం సమాప్తమ్.

అథ వంశస్థదశకమ్.

శ్లో॥ యథాసి యావానసి యోసి యద్గుణః
కరీశ ! యాదృగ్విభవో యదిఙ్గితః ।
తథావిధం త్వాఽహమభక్తదుర్గ్రహం
ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే ॥ ౯౨ ॥

పదవురై.

కరీశ !=శ్రీహస్తిగిరినాథనే !,
త్వమ్=నీ
యోఽసి=ఎవనాయిరుక్కిఱాయో
యద్గుణః=ఎన్దగుణఙ్గళై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
యథా అసి=యాతొరుప్రకారత్తైయుడై యైయాయిరుక్కిఱాయో
యావాన్ అసి=ఎవ్వళవనాయిరుక్కిఱాయో
యాదృగ్విభవః అసి = ఎప్పడిప్పట్ట విభవత్తై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
యదిఙ్గితః అసి=ఎన్దవ్యాపారత్తై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
తథావిధమ్=అప్పడిప్పట్టవనాయ్
అభక్తదుర్గ్రహమ్=భక్తర్ కళుక్కన్ఱి మత్తైయోర్కుక్క అరియనాన
త్వా=ఉన్నై
అహమ్=అడియేన్
ప్రపత్తివాచైవ=శరణమ్ ఎన్గిఱ వాక్మాత్రత్తాలేయే
నిరీక్షితుమ్=సాక్షాత్కరిక్క
వృణే=విరుమ్బుకిఱేన్.

[యథాసి యావానసీత్యాది.] ద్వయత్తిల్ ఉత్తరఖణ్డత్తి లుళ్ళ నమశ్శబ్దత్తిన్ అర్థానుసన్ధానమాక భగవత్ప్రవృత్తి విరోధి స్వప్రవృత్తి నివృత్తిరూప స్వరూపత్తై క్కీழ్ దశకత్తిలే ప్రతిపాది త్తరుళినవనన్తరమ్ “నారాయణాయ” ఎన్ద చతుర్థియిన్ అర్థ మాన కైఙ్కర్యప్రార్థనైయై ఇన్దదశకత్తిలే శెయ్తరుళి స్తవత్తై నిగమిక్కిఱార్.

అతిల్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే – సవిభూతికనానవున్నైక్కుత్తైయటి సాక్షాత్కరిక్కవల్లేనామ్బడి అరుళ్ శెయ్యవేణుమెన్గిఱార్. [హే

కరీశ !, త్వం యోఽసి యద్గుణోఽసి యథాసి యావానసి యాదృగ్వి
భవోఽసి యదిఙ్గితోఽసి; తథావిధమ్ అభక్తదుర్గ్రహం త్వా అహం
ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే.]—[యోఽసి] "సత్యం జ్ఞాన
మనన్తం బ్రహ్మ" ఎన్నుమ్ "హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ" ఎన్నుమ్
శుడర్మికు శురుతికళ్ శొల్లుకిఱపడియే సత్యత్వ జ్ఞానత్వ అనన్తత్వ
ఆనన్దత్వ అమలత్వ శ్రియఃపతిత్వాదికళాకియ యావైశిలస్వరూప
నిరూపకగుణఙ్గళాలే నిరూపితనాయిరానిన్ఱాయో; [యద్గుణోఽసి]
"పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియాచ"
ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానశక్త్యాదికళాకియ యావైశిల కల్యాణగుణఙ్గళోడే
కూడియిరానిన్ఱాయో; [యథాఽసి] "యతో వా ఇమాని భూతాని
జాయన్తే, యేన జాతాని జీవన్తి, యత్ప్రయన్త్యభిసంవిశన్తి" ఇత్యా
ద్యుక్తమాయ్ జగజ్జన్మాదికారణత్వాది రూపఙ్గళాన యావైశిల ప్రకా
రఙ్గళై యుడైయైయాయిరానిన్ఱాయో; [యావానసి] "అణోరణీయా
న్మహతో మహీయాన్" "అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారా
యణస్థితః" ఇత్యాద్యుక్త-యావత్పరిమాణ విశిష్టనాయిరానిన్ఱా
యో; [యాదృగ్విభవోఽసి.] "పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరం శాశ్వతం
శివమచ్యుతమ్" "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "తం
దైవతానాం పరమంచ దైవతమ్" ఇత్యాద్యుక్తమాన యాదృశై
శ్వర్యత్తోడే కూడియిరానిన్ఱాయో; [యదిఙ్గితోఽసి] "అన్తః ప్రవిష్ట
శ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా" ఇత్యాద్యుక్త చేతనాచేతన నియమ
నాది రూపమాన యాదృశవ్యాపారత్తై యుడైయైయాయిరాని
న్ఱాయో. [తథావిధమ్.] అన్ద స్వరూపగుణప్రకార పరిమాణ విభ
వచేష్టితవిశిష్టనాన వెన్ఱపడి. [అభక్తదుర్గ్రహమ్] "పత్తుడై యడి
యవర్క్కెళియవన్" ఎన్నుమిడత్తై వ్యతిరేకోక్తియాలే అరుళి

చ్చెయ్ కిఱపడి. ఎత్తనై శాస్త్రజ్ఞానమిరున్దాలుమ్ భక్తియిల్లాతవర్కు దుర్గ్రహనాయిఱే ఎమ్బెరుమానిరుప్పతు; "భక్త్యా శాస్త్రాద్వేద్మి జనార్దనమ్" ఎన్ఱానిఱే సఞ్జయన్.—ధృతరాష్ట్రన్ సఞ్జయనై నోక్కి 'నీయుమ్ నానుమ్ ఒక్క శాస్త్రవాసనైకళ్ పణ్ణిప్పోన్దోమ్; ఇజ్జనేయిరుక్కచ్చెయ్ తే నానున్ పక్కలిలే కేట్టఱియ వేణ్డుమ్పడి ఉనక్కు వైశద్యముణ్డానపడి యెజ్జనేయెన్న, ఎనక్కు వాశికేళాయ్ [మాయాం నసేవే] నాన్ వఞ్చనఙ్గళ్ శెయ్తు పోరేన్. [నవృథా ధర్మమాచరే] నాన్ ఒరునాళుమ్ ఛలధర్మఙ్గళనుష్ఠియేన్. [శుద్ధభావం గతః] నినైవుమ్ శొల్లుమ్ శెయలుమొరుపడిప్పట్టిరుప్పేన్. [భక్త్యా శాస్త్రాద్వేద్మి జనార్దనమ్] వరియతై వేఱొన్ఱు అవనై యఱిన్దవనల్లేన్; భక్తిసహకృత శాస్త్రత్తాలే అవనై యఱిన్దవన్ నాన్ ఎన్ఱానిఱే. "యే తు త్వదంఘ్రిసరసీరుహభక్తిహీనాస్తేషామమీభిరపి నైవ యథార్థబోధః । పిత్తఘ్నమఞ్జనమనాప్యపి జాతు నేత్రే నైవ ప్రభాభిరపి శంఖసితత్వబుద్ధిః." ఎన్నుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవ శ్లోకముమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

[త్వా] ఇప్పడిప్పట్ట ఉన్నై. యుష్మచ్ఛబ్దత్తిన్ ద్వితీయా విభక్తియిలే త్వామ్ ఎన్ఱుమ్ త్వా ఎన్ఱుమ్ రూపద్వయముణ్డిఱే. [ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే] వాఙ్మాత్రమాన ప్రపదనత్తాలేయే సాక్షాత్కరిక్క విరుమ్బుకిఱేన్. ఉన్నుడైయ స్వరూపత్తిలుమ్ గుణత్తిలుమ్ ప్రకారత్తిలుమ్ పరిమాణత్తిలుమ్ విభవత్తిలుమ్ చేష్టితత్తిలుమ్ ఆక ఎల్లావఱ్ఱిలుమ్ శిఱితుమ్ కుఱైయామే పరిపూర్త్తియాకవున్నై సాక్షాత్కరిక్క ప్పారిత్తిరుక్కిఱేనన్ఱై. ఇవ్వళవు పారిప్పూర్ణ్యమ్ కైమ్ముతల్ "వరదముదయం గతిత్వాం వృణే" ఎన్నప్పట్ట వాచికప్రపత్తియేకాణెన్గిఱార్. అడియేనుడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తై

యుమ్ త్వదేకోపాయత్వత్తైయుమ్ అఱుతియిట్టుచ్చొన్న వెనక్కు ఉన్నుడైయ స్వరూపగుణాదికళై నీయే కేవలకృపామాత్రత్తాలే సాక్షాత్కరిప్పిత్తరుళ వేణుమెన్ఱు కరుత్తు.

"యథాసి" ఎన్బతఱ్కు, "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్" "య ఏషోఽన్తరాదిత్యే హిరణ్మయః పురుషోదృశ్యతే" ఇత్యాద్యుక్త యాదృశవిగ్రహ విశిష్టనాయిరానిన్ఱాయో - ఎన్ఱుమ్ పొరుళాక లామ్. "యదిఙ్గితః" ఎన్ఱవిడత్తిలే ఇఙ్గితశబ్దార్థమ్ - "వేదాన్వేషణ మన్దరాద్రిభరణ క్ష్మోద్ధారణ స్వాశ్రితప్రహ్లాదావనభూమిభిక్షణ జగద్విక్రాన్తయో యత్క్రియాః। దుష్టక్షత్రనిబర్హణం దశముఖాద్యున్మూలనం కర్షణం కాళిన్ద్యా అతిపాపకంసనిధనం యత్క్రీడితమ్" ఎన్నప్పట్ట దివ్యచేష్టితఙ్గళాకవుమామ్. "వెన్ఱిశేర్ పిళ్ళైనల్ విళైయాట్ట మనైత్తిలుమఙ్గెన్నుళ్ళ ముళ్కుళిర, ఒన్ఱుమ్ కణ్డిడప్పెఱ్ఱిలేనడియేన్ కాణుమాఱేసియుణ్డేసలరుళే" ఎన్గిఱపడి. వృణే = ఇచ్ఛామీత్యర్థః.

ఇన్ద శ్లోకమ్ ముతల్ "సమాహితైః" ఎన్నుమ్ శ్లోకముళవాకవుళ్ళ దశకమ్ - వంశస్థవృత్తమ్. "జతౌతు వంశస్థముదీరితం జరౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్.　　...　　...　　(౯౨)

శ్లో॥ అయే దయాళో వరద క్షమానిధే!
‡ విశేషతో విశ్వజనీన విశ్వద!।
హితజ్ఞ సర్వజ్ఞ సమగ్రశక్తిక!
ప్రసహ్య మాం ప్రాపయ దాస్యమేవ తే॥　　౯౩॥

‡ అవిశేషతః. ఎన్నవుమామ్.

పదవురై.

దయాళో !=పేరరుళాళనే !

క్షమానిధే !=పొఱుమైక్కు నిధిపోన్ఱవనే!

విశేషతః=మికవుమ్

విశ్వజనీన=సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ హితైషి యానవనే !

విశ్వద=ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ తన్దరుళవల్లవనే !

హితజ్ఞ=(అడియార్కళుక్కు) హితమానవఱ్ఱై అఱివునవనే !

సర్వజ్ఞ=ఎల్లావఱ్ఱైయుమఱియుమవనే!

సమగ్రశక్తిక=పరిపూర్ణశక్తియైయుడైయవనే !

అయేవరద !=వరన్దరుమ్ పెరుమాళెన్ఱు తిరునామమ్పూణ్డిరుప్పవనే !,

మామ్=అడియేనుక్కు

తేదాస్యమేవ=ఉన్నడిమైత్తిఱత్తైయే

ప్రసహ్య=ఎప్పడియావతు

ప్రాపయ=ప్రాప్తమాక్కియరుళవేణుమ్

[అయే దయాళో! ఇత్యాది.] కీழ్ శ్లోకత్తిలే "నిరీక్షితుం వృణే" ఎన్ఱు సాక్షాత్కారమాత్రత్తిల్ విరుప్పత్తై అరుళిచ్చెయ్తార్; అవ్వళవిలే పర్యాప్తిపెఱువర్గ్ణుమో ?; "అదర్శనే దర్శనమాత్రకామాః" ఎన్ఱుకణక్కిలే వేణ్డిక్కొణ్డపడియామత్తనైయాయ్త్తు ఇతు; "కణ్డేన్ కమలమలర్ప్పాతమ్" ఎన్ఱాల్, అతఱ్కు అనన్తరమాక "తొణ్డే శెయ్ తెన్ఱుమ్ తొழுతువழி యొழுక" ఎన్నైయితే ముఱై అప్పడియే ఇవరుమ్ సాక్షాత్కారానన్తరభావియాన కైఙ్కర్యపురుషార్థత్తై ప్రార్థిక్కిఱార్ ఇన్ద శ్లోకత్తిల్.

[దయాళో!] పిఱర్ పడుమ్ దుఃఖత్తైక్కణ్డు సహిత్తిరుక్కుమ్ వన్నై దేవరీరుక్కుణ్డాకిలన్ఱో ఇన్ను మడియేనై దుఃఖియాకవే వైత్తిరుక్కవొణ్ణుమ్; శత్రుత్తుక్కుణ్డామతు శరీరిక్కాకిఱాప్పోలే నాన్ పడుమ్ దుఃఖమ్ దేవరీరుడైయతానపిన్బు ఇని ఆఱియిరుక్కిఱతెన్? ఎన్గిఱార్. పరదుఃఖదుఃఖియితే దయాళువెనప్పడువార్.

[వరద !] అడియేనుక్కు ఇత్తనైయుమ్ శెయ్యత్తిరువుళ్ళమిల్లైయాకిల్ దేవరీరుడైయ వరదత్వమ్ ఎన్నాయ్త్తు?. మామ్బక్ష

వుణ్డి యెన్నుమాపోలేయో దేవరీర్ వరదరెన్ఱు తిరునామమ్ వహిప్పతు ?.

[క్షమానిధే !] అడియేనుడైయ పూర్వాఘఙ్గళై యేనోక్కి నిగ్రహిక్క. త్తిరువుళ్ళమాకిల్ క్షమాగుణమ్ విలై చ్చెల్వతు ఎఙ్గే యో ? "కల్పకోటిశతేనాపి నక్షమామి వసున్ధరే!" ఎన్ఱ దీర్ఘనిగ్రహత్తై అడియేనళవిల్ ఫలిప్పిక్క త్తిరువుళ్ళమాకిల్, పేరరుళాళనెన్ఱుమ్ వరదనెన్ఱుమ్ పూణ్డ తిరునామఙ్గళ్ శాలఅర్థకితాయ్ త్తలైక్కట్టుమాకాతే!. క్షమాగుణత్తుక్కు జలాఞ్జలియామత్తన్నై యో?.

[విశేషతో విశ్వజనీన!.] సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ హితైషియాయిరున్దవైత్తు అడియేనొరుత్తనళవిలే అన్దహితైషిత్వమ్ వేర్పటియుణ్ణతో ?. "ఇవర్గళ్ పులత్తాళెన్ణో ?" ఎన్నుమాపోలే విశ్వత్తిల్ బహిర్భూతనో అడియేన్. స్వజనస్యచ రక్షితా" ఎన్ఱతుకన్నాల్ "రక్షితాజీవలోకస్య" ఎన్ఱ ఊర్ప్పొతువుమ్ కఴియవేణుమో తాన్ !. "క్షమానిధేవి శేషతః" ఎన్నుమిప్పొతు అకారమ్ ప్రశ్లిష్టమాక్ కిడక్కిఱతుకాణ్ ఎన్ఱు ఓరడైవిలే అర్థకియమణవాళచ్చీయర్ అరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టిగుక్కై. అతానతు - "అవిశేషతః" ఎన్ఱు పదచ్ఛేదమ్ తిరువుళ్ళమానపడి. గద్యత్తిలే "అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య!" ఎన్ఱ అర్థమ్ పాతిన్దుకిడక్కిఱపడి. అవిశేషతః=ఇన్నారినైయారెన్ఱు పాశిపారాతే, [వసిష్ఠచణ్డాళవిభాగమ్పారాతే] విశ్వజనీన=అనైవర్క్కుమ్ ఇరున్ద తేకుడియాకహితనానవనే! ఎన్నై. ఇవ్వర్థత్తై జ్ఞానప్పిరాన్ కేట్టు స్వారస్యాతిశయమఱిన్దు పోరవుకన్దార్. "అవిశేషతో విశ్వజనీనవిశ్వద "ఎన్ఱు ఏన్ఱైనుత్తు అనుసన్ధిత్తుమ్పోరువర్. అతిలే అర్థస్వారస్యమిరున్దాలుమ్ "విశేషతో - విశ్వజనీన - విశ్వద". ఎన్నుమప్పొతైక్కు

విళైయుమిన్బమ్ విళైయాతుకిడాయ్ ఎన్బర్ కణపురత్తుచ్చెల్వనార్. అక్షరానుప్రాసరామణీయకత్తిలే ఆழ్న్దపడి.

[విశ్వద !] "ఎనక్కే తన్నైత్తన్ద కఱ్పకమ్" ఎన్గిఱపడియే పుఱమ్బున్డానవఱ్ఱై యుడైయక్కొడుత్తు త్తన్నైయుమ్ కొడుప్పవరల్లీరో ?.

[హితజ్ఞ !] * ఉణ్ణిలావియ ఐవరాల్ కుమైత్తెఱ్ఱి ఎన్నై యున్ పాదపఙ్కజమ్ నణ్ణిలానక్కైయే నలియప్పార్త్తిరుక్కియో అడియేనుక్కు దేవరీర్ అఱిన్దువైత్త హితమ్. * దుర్వ్యాధివ్యాఘ్రభీషణమాయ్, విషయక్షుద్రగుల్మాఢ్యమాయ్, తృషాపాదపశాలియాయ్, పుత్రదారగృహక్షేత్ర మృగతృష్ణామ్బుపుష్కలమాయిరానిన్ఱ సంసారమరుకాన్తారత్తిలే కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధనాయ్ ఇతస్తతః పరిభ్రమిక్కిఱ అడియేనుక్కు ఇన్నతు శెయ్కై హితమెన్నుమిడమ్ దేవరీరఱిన్దువైత్తే * పావియేనైప్పలకాట్టిప్పడుప్పతు హితజ్ఞతైక్కు ప్పోగున్దమో తాన్ !.

[సర్వజ్ఞ !] ఇతెల్లామ్ అడియేనుణర్త్త ఉణరవేణ్డుమ్బడియో దేవరీరుడైయ అఱివిరుప్పతు. అడియేనుడైయ ఆర్త్తామైయిన్ కనత్తాలే శొల్లిక్కొడునిన్ఱేన్ ఇత్తనై పోక్కి దేవరీరఱియాతతుణ్డో ?. * ఉట్కిడన్దవణ్ణమే పుఱమ్బోన్దు విళఙ్గుకిన్ఱ ఎన్నాత్తియై అఱియారో ?. * ఉళ్ళువారుళ్ళిత్తెల్లా ముడనిరున్దఱివీరాయినుమ్ * పాశుమ్ కేట్టవాఱే తిరువుళ్ళముక్కుమెన్ఱన్ఱో అడియేన్ పితత్తుమతు.

[సమగ్రశక్తిక !] దేవరీరుక్కు శక్తివైకల్యముణ్డెన్ఱు అడియేనాఱియిరుక్కవో ?. ఇరుమ్బైప్పొన్నాక్కవల్లీరిఱే. [తేదాస్యమేవ ప్రసహ్య మాం ప్రాపయ.] ప్రకృతిపారవశ్యత్తాలే అడియేనుక్కు

క్షుద్రఫలాన్తరఙ్గళిలే రుచియుణ్డానాలుమ్ అన్దరుచియైత్తొలైత్తు దేవ రీర్ తిరువడిగళిల్ కైఙ్కర్యసామ్రాజ్యత్తైయే పెఱువిక్క వేణుమెన్గిఱార్.

"దయాళో!" ఎన్ఱ పదత్తిలే శిల వివక్షితాంశఙ్గళుణ్డు; * వివక్షితంహ్యనుక్తమాకులీకరోతి హృదయమాకైయాలే వ్యాకులత్తైత్తీరచ్చిలశొల్లువోమ్. దయాస్వరూపత్తైప్పఱ్ఱి ఆరాయ్వోమ్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్ దయైయెన్ఱుమ్ పరదుఃఖదుఃఖిత్వమ్ దయైయెన్ఱుమ్ నమ్పూర్వర్కళ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱినార్కళ్. పర దుఃఖనిరాకరణేచ్ఛైయే దయైయామెన్ఱు దేశికర్ తిరువుళ్ళమ్. "యా దుఃఖాపాచికీర్షా పరహితమనసస్సైవ తస్యానుకమ్పా" ఎన్ఱు అధికరణసారావళియిలుమ్ "కారుణ్యమ్ - పరదుఃఖనిరాకరణేచ్ఛా" ఎన్ఱు శరణాగతిగద్య భాష్యత్తిలుమ్ శొల్లివైత్తార్. "పరదుఃఖ దుఃఖిత్వం దయా" ఎన్బతిల్ వైముఖ్యత్తైయుమ్ కాట్టివైత్తార్. పర దుఃఖాసహిష్ణుత్వముమ్ పరదుఃఖనిరాచికీర్షైయుమ్ పర్యాయమెన్ఱు భ్రమియామలిరుక్కుమ్ అవాచీనర్కళ్ "పరదుఃఖాఽసహిష్ణుత్వం దయా" ఎన్ఱు శ్రీభాష్యకారాదికళ్ అరుళిచ్చెయ్తతిల్ ఎమక్కు వివాదమిల్లై యెన్గిఱార్కళ్.

"పరదుఃఖదుఃఖిత్వం దయా" ఎన్బతిల్ విప్రతిపత్తిపణ్ణుమవర్కళై ఒన్ఱు కేట్కిఱోమ్; ఉలకత్తిల్ సామాన్యమాక ప్పరదుఃఖదుఃఖిత్వమెన్బతు గుణమా? దోషమా?. చక్రవర్త్తిత్తిరుమకనుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై చ్చొల్లిక్కొణ్డువరుమ్ ప్రకరణత్తిలే "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః" ఎన్ఱానిన్ఱ తెన్బతు ఒరుపుకళన్ఱో? ఉలకత్తిల్ ఒరువన్ దుఃఖిక్కుమ్బోతు అన్దదుఃఖత్తైక్కణ్డుకొణ్డిరానిన్ఱ మఱ్ఱొరువన్ తానుమ్ దుఃఖప్పడాతొழியిల్ అవనైక్కల్నెఞ్జనెన్ఱుమ్ నిర్ఘృణనెన్ఱుమ్ వశైకూ

ఱుఃతుమ్, పిఱర్ దుఃఖప్పత్తైక్కణ్డు పరవశమాక ఒరువన్ దుఃఖప్ప నాకిల్, అవనై ఈరనెఞ్జన్ ఎన్ఱుమ్ ఇరక్కముళ్ళవనెన్ఱుమ్ పరమ దయాళువెన్ఱుమ్ శొల్లిప్పుకఴ్వతుమ్ ఇన్ఱాక ఒరువరాలుమ్ అపల పిక్కవొణ్ణాతనై. ఆకవే, పరదుఃఖదుఃఖిత్వమెన్బతు ప్రశస్తగుణఙ్గ ళిల్ ప్రథమమాక క్కణక్కిడక్కూడియతేయన్ఱి దుర్గుణమాక ఒరువరాలుమ్ కూఱవొణ్ణాతతు. ఇప్పడిప్పట్ట వోరు శిఱన్దగుణమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లైయెన్ఱు సాధిక్క బద్ధపరికరరాయ్ వరుమవర్కళుడైయ * కరువిలే తిరువిలామైయై ఎన్ శొల్లువ్రామ్.

పరదుఃఖదుఃఖిత్వమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు కూడాతెన్ఱు వాది క్కుమవర్కళ్ ముఖ్యమాకచ్చొల్లుమ్యుక్తి యాతెన్నిల్ ; పర దుఃఖత్తై ప్పరిహరిక్కవల్ల శక్తి నమక్కిల్లామైయాలే నామ్ పరదుఃఖ దుఃఖికళాయిరుక్కలామ్; సనుగ్రశక్తికనాన ఎమ్బెరుమాన్ ఎళి యెలుమ్బరాన నమ్మైప్పోలన్ఱికే పరదుఃఖనిరాకరణ నిపుణనాకై యాలే అవన్ పిఱర్ పడుమ్ దుఃఖత్తైక్కణ్డు తానుమ్ దుఃఖిక్క క్కారణమేయిల్లై యెన్గిఱార్కళ్ అన్దో!, పరదుఃఖ దుఃఖిత్వత్తు క్కుమ్ పరదుఃఖనిరాకరణ సామర్థ్యత్తుక్కుమ్ పరస్పరవిరోధ ముణ్డెన్ఱు నినైత్తవాఱు ఎన్నే!. అవ్విరణ్డుమ్ పరస్పరమవిరుద్ధమ్. తన్ ప్రజైక్కు ఒరుతున్బమ్ నేర్న్దువిట్టాల్ అతై ఉడనే పరిహరిక్క వల్లశక్తి మాతావుక్కిరుక్క చ్చెయ్తేయుమ్, అప్పడియే అత్తు న్బత్తై అవళ్ పరిహరిత్తు విడచ్చెయ్తేయుమ్, "కుఴన్దైక్కుత్తున్బమ్ పుకామల్ కాక్కవేణ్డియతు నమ్కడమైయాయిరున్దుమ్ ఏమాన్దు పోనోమే!; అన్దో! అన్యాయమాయ్ కుఴన్దైయై త్తుడిక్క విట్టోమే!" ఎన్ఱిప్పడిక్కళిలే పలవాఱాకక్కతఱి వరున్దుమ్పడియై క్కాణాతారుణ్డో?.

దుశ్శాసనన్ కైయిలే ద్రౌపది పరిభవప్పట్టు కూప్పిడ్డపోతు కణ్ణపిరాన్ ఒరువాఱు అవళ్ తుయరై త్తీర్త్తరుళ్ చ్చెయ్ తేయుమ్, "ఐయో! అవళ్ కూవినపోతు నాన్ నేరిల్ శెన్ఱు ఉతవాతొழிన్దేనే!" ఎన్ఱుమ్, "ఐయో! అవళుక్కు ప్పరిభవమ్ నేర్న్దు అవళ్ కతఱినపిన్బు నాన్ అతై ప్పోక్కినేనేయన్ఱి, ముతల్ తన్నిలే పరిభవమే యుణ్డాకాతపడి జాగరూకనాయిరుక్క తవఱినేనే! అవళుక్కు నాన్ పెరియ కడనాళియాయ్ విట్టేనే! ఎన్ జన్మమ్ ఎన్నాయిఱ్ఱు! ఎన్ఱుమ్ తన్ కావల్ శోర్వై నినైత్తు త్తిరువుళ్ళమ్ వేవ్వుణ్డు పలవాఱు కతఱినపడియై అఱియార్ కళో?.

"ద్రౌపది 'శరణమ్' ఎన్ఱ వుక్తియిత్తనైయుమ్ తిరువుళ్ళత్తిలేకిడన్దు సదస్సిలవన్ పరిభవిత్త పరిభవత్తైయుమ్ పరిహరిత్తు దుర్యోధనాదికళైయుమ్ నిరసిత్తు ధర్మపుత్రన్ తలైయిలే ముడియై యుమ్ వైత్తు ఇవళ్ కుழలైయుమ్ ముడిప్పిత్తు ప్పిన్బుమ్ "గోవిన్దేతి యదాక్రన్దత్ కృష్ణా మాం దూరవాసినమ్ । ఋణం ప్రవృద్ధమివమే హృదయాన్నాపసర్పతి" ఎన్ఱు కుఱైవాళనాయ్, పరమపదత్తుక్కెழున్దరుళుకిఱపోతుమ్ "నాతిస్వస్థమనా యయౌ" ఎన్నుమ్బడి తిరువుళ్ళత్తిల్ పుణ్ణోడేయిఱే ఎழున్దరుళిఱ్ఱు" ఎన్ఱు నమ్మాచార్యర్ కళ్ విద్ధరాయిరుప్పర్ కళాయిత్తు.

మదుపిన్ కరైయిలే ముతలైతన్నాలడర్ప్పుణ్డ శ్రీగజేన్ద్రాழ்వానుడైయ ఇడరై ఎమ్బెరుమాన్ తీర్త్తరుళినాలుమ్ అవన్ ఆన్ పట్టదుఃఖమ్ వాగ్విషయమన్ఱే; ఆழ்వాన్ భట్టర్ పోల్వార్ కణ్ణఱిన్దరుళిచ్చెయ్తుళ్ళార్. "నగ్రాహపాశ్యరమయథాయథం దధానో ధిజ్మామిత్యనుగజగజమాజగన్థ" ఎన్ఱు శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తమైకణ్డీరే. 'మాంధిక్! మాంధిక్!!' ఎన్ఱు నొన్దు

కొణ్డే ఎమ్బెరుమా఩్ అరైకుళైయ త్తళైకుళైయ ఓడివన్దానెన్ఱాల్ ఇతువెన్గోల్!. సహస్రనామత్తిల్ “దక్షః” ఎన్నుమ్ తిరునామత్తి఩్ భాష్యత్తిలుమ్ ఇతై విళక్కియరుళినార్. ఆళ్వానుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠ స్తవత్తిల్ – “విశ్వం ధియైవ విరచయ్య నిచాయ్యభూయః స్సంజ హృషస్సతి సమాశ్రితవత్సలత్వే। ఆజగ్ముష స్తవ గజోత్తమబృంహితేన పాదం పరామమృశుషోపిచ కామసీమా.” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. ఎమ్బెరుమా఩్ తా఩్ శాత్తియరుళిన తిరుప్పరివట్టత్తైప్పెచ్చురుట్టి త్తిరుప్పవళత్తిలేవైత్తు అతనుడైయ పుణ్వాయై వెతుకొణ్డు శీరుకైయాలే కుళిర త్తడవికొడుత్తానెన్ఱాల్ అన్దసమయత్తిలే ఎమ్బెరుమా఩్ తిరువుళ్ళత్తిల్ కొతిప్పై వాగ్విషయమామో?.

ఇప్పడి ఎమ్బెరుమా఩్ నెఞ్జాఱల్ పట్ట ప్రకరణఙ్గళ్ పరక్కత్తుణ్డు. ఇవ్విడఙ్గళుక్కు త్తాప్పల్ పిళ్ళై పేశువతెన్నెన్నిల్; ఎమ్బెరుమా఩్ అఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణైకతాననాకైయాలే అవనుక్కు మెయ్యే దుఃఖముణ్డాక ప్రసక్తియిల్లై. దుఃఖిక్కి఩్ పోల అభినయిక్కుమళవేయన్ఱి ఉణ్మైయాన వికారఙ్గళ్ అవనుక్కిల్లైయెన్గిఱార్.—విరోధపరిహారమెన్నుమ్ రహస్యత్తిల్ –

“...........ఇతు స్వతన్త్రనాన ఈశ్వర఩్ అజ్ఞానదుఃఖకర్మవశ్యత్వాదికళై త్త఩్ లీలాదికళాలే అభినయిక్కిఱానెన్ఱు శొల్లుకిఱ ‘తేన వఞ్చ్యతే లోకా఩్’ ‘మోహయిత్వా జగత్సర్వమ్’ ఇత్యాది వచనఙ్గళాలే పరిహృతమ్; స్వతన్త్రనాయ్ కారుణికనాయిరుక్కిఱ వీశ్వర఩్ త఩్ గుణత్తాలే అవతారఙ్గళిలే అజ్ఞానదుఃఖాదికళై ఉణ్డాక్కిక్కొళ్ళుకిఱానెన్గిఱ పక్షమ్ భేదాభేదిమతఙ్గళ్ పోలే పరిత్యాజ్యమ్, సర్వకర్తావాయ్ సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాన ఈశ్వరన్ఱానే పరదుఃఖత్తై ఉత్పాదిత్తు అతుకణ్డు తానే శోకిక్కిఱా

నెన్రాల్ ఇతు జరద్గవాదివాక్యతుల్యమామ్." ఎన్రుమ్;—[తత్రైవ] "ఈశ్వరావతారఙ్గళిల్ తోన్రిన అజ్ఞానాదికళెల్లామ్ అభినయసిద్ధమానాప్పోల్" ఎన్రుమ్ ఎఴుతినై త్తిరానిన్రార్. 'ఇవర్గళుక్కుచ్చొల్ల వడువ్వతేన్?' ఎన్రు మధురకవిదాసరై క్కేట్టేన్; "సఙ్కల్పసూర్యోదయత్తిన్ ఇరణ్డామఙ్కత్తిల్ అవర్ తామే ఎఴుతివైత్తిరుక్కుమ్ శిలవాక్యఙ్గళై యెడుత్తుక్కాట్టలామ్ కిడాయ్" ఎన్రరుళిచ్చెయ్తార్. అతాకివతు — "ఆలక్ష్యతామయం రజనిచరవంశబాన్ధవానాం రాహుమీమాంసకానాం సుభగాభిక్షుకన్యాయః; యదేతే నిగమాన్తపరిత్యాగినః పరానధిక్షిపన్తి ప్రతిక్షిపన్తి చ స్వాయమేవ నిగమాన్తాన్; అతశ్చ సభాకమ్పాభావ ప్రతిపాదకజడపురుష ప్రయుజ్యమాన భసాపఙ్కభావవచనవత్ అపహాస్యవచసామమీషాం ప్రతిక్షేపేప్యత్రపామహే." ఎన్రు శ్రీసూక్తికళాప్. అద్వైతికళై వేదాన్తవిద్వేషికళెన్రు ఇవర్కళ్ దూషిప్పతానతు హిరణ్యన్ హిరణ్యాక్షనై నోక్కి ఆసురప్రకృతియెన్రు దూషిక్కుమాపోలేయామితే. "యది వేఙ్కటనాథదేశికీయా నిగమాన్తస్థితినిర్ణయప్రవీణాః। అపరైః కిమివాపరాద్ధమార్యైరయథాభాషణచాతురీధురీణైః" ఎన్నవుమ్ పొరున్దుమ్.

భగవదవతారఙ్గళిలే దుఃఖానుభవమ్ అభినయమాత్రమెన్రతు పూర్వర్కళిన్ గ్రన్థఙ్గళిలుముణ్డు. ఆనాల్, రావణాదికళోడు పోర్ పురిన్దకాలత్తిల్ పెరుమాళ్ అస్త్రబద్ధరాయ్ మూర్చ్ఛిత్తుక్కిడన్దారెన్రుమ్, ఆయ్చ్చియర్ తామ్బినాల్ కట్టుణ్డు అడియుణ్డు అఴుతేఙ్గినానెన్రుమ్ ఇప్పడియాకచ్చొల్లుమ్ దుఃఖఙ్గళ్ ఓరో కారార్థమాక అభినీతఙ్గళెన్రతేయొఴియ దయాళుత్వకాన్తికమాన దుఃఖమ్ ఒరునాళుమ్ అభినయరూపమాకాతు.

రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళోన్ఱుమ్ మెయ్యేకిడైయా తెన్ఱుమ్, "రామాదివద్వర్తితవ్యమ్, నతు రావణాదివత్" ఎన్ఱు ప్రరోచన మృణ్ణుకైక్కాకవే కథైకళ్ శొల్లప్పట్టనవెన్ఱుమ్ శొల్లుమవర్ కళై క్కాణానిన్ఱోముక్కు ఇఙ్గిల్ వియప్పొన్ఱుమిల్లై. "అవికారాయ శుద్ధాయ" ఎన్ఱ సామాన్యవార్తైయొన్ఱైయే పఱ్ఱినిన్ఱు విశేషగుణఙ్గళై ఇల్లైశెయ్కై అసమఞ్జసమ్; ఆశ్రితసంశ్లేషవిశ్లేషఙ్గళిలే ఎమ్బెరుమానుక్కు వికారముణ్డావతిల్లైయెన్ఱు శొల్లుకై ఎమ్బెరుమాన్నై మృత్పిణ్డప్రాయనాక ఇశైన్దమైక్కు పర్యాయమామత్తనై. * ఏతాళుమిత్తైయోనుమెన్గిఱ తిరువాయ్మొழியిల్ మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - "పడనాకత్తణైక్కిడన్ద పరువరైత్తోళ్ పరమ్బురుడా" ఎన్ఱవిడత్తు ఈడుముప్పత్తాఱాయిరత్తిలే - "తిరువనన్దాழ்వానోట్టై స్పర్శత్తాలే ఏకరూపమాన విగ్రహత్తుక్కు పిఱక్కుమ్ వికారత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కర్మనిబన్ధనమాన వికారాదికళ్ ఇల్లైయెన్ఱవిత్తనై పోక్కి ఆశ్రితసంశ్లేషత్తిల్ వికారమిల్లైయెన్నిల్ అవ్వస్తువై అణైయ ఆశైప్పడవేణ్డా వే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళతు. ఇవ్వర్థవిశేషమ్ ద్రమిడోపనిషత్తుక్కు దృష్టికళుక్కు సర్వథా కైక్కుమ్. పతినెణ్ణాయిరప్పడి యురైకారరాన పరకాలయతికళ్ ఇప్పడిప్పట్ట అర్థవిశేషఙ్గళై దూషిప్పతఱ్కెన్ఱే ఉరైయెழுతినవరాయిరున్దవైత్తుమ్ మేఱ్కుఱిత్తపడత్తిల్ మెయ్మఱన్దార్. ఈట్టుప్పఙ్క్తికళై కైక్కొయాళుకిఱముత్తైయిలేఇవ్వాక్యఙ్గళైయుమ్ విడాతే ఎழுతివైత్తార్. * అవికారిత్వశ్రుతియై చ్చిక్కన పఱ్ఱియిరుప్పార్క్కు ఇవ్వర్థమ్ విగేయమెన్బతై మఱన్దార్.

ఇని, "దయాహి నామ స్వార్థనిరపేక్షా పరదుఃఖాసహిష్ణుతా" ఇత్యాది శ్రీభాష్యకార శ్రీసూక్తికళిలుళ్ళ అసహిష్ణుత్వ

పదమ్ నిరాచికీర్షా పరమేయన్ఱి దుఃఖిత్వ పరమల్ల వెన్బార్కళుక్కు చ్చొల్లుకిఱోమ్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమావతు పిఱర్ పడుమ్ దుఃఖత్తై ప్పొఱుత్తిరుక్కమాట్టామై. ఇతు పరదుఃఖదుఃఖిత్వత్తుక్కు మేఱ్పట్ట గుణమ్. దుఃఖిత్వమావతు ఉళ్ళుక్కుళ్ళేయే దుఃఖప్పడుకైయాయ్, అసహిష్ణుత్వమావతు అన్దదుఃఖత్తై ఉళ్ళేతాఙ్గముడియామల్ వాయ్ విట్టుక్కతఱుకైయామ్. "అవర్ పట్టతెక్కడిత్తుక్కొణ్డు దుఃఖత్తై సహిత్తిరున్దార్" ఎన్ఱాల్, - దుఃఖత్తై ఉళ్ళేయడక్కిక్కొణ్డిరున్దార్ ఎన్ఱుమ్, 'అవర్ దుఃఖత్తై సహిక్కమాట్టామల్ కతఱినార్' ఎన్ఱాల్-దుఃఖత్తై ఉళ్ళడక్కముడియామల్ వాయ్విట్టుక్కతఱినారెన్ఱుమ్ పొరుళ్ పడువత్తై ఉలకిల్ సామాన్యరుమఱివర్. "పూరోత్పీడే తటాకస్య పరీవాహః ప్రతిక్రియా। శోకక్షోభేచహృదయం ప్రలాపైరేవధార్యతే." ఎన్ఱు ఉత్తరరామ చరిత్తిలే భవభూతియుమ్ శొన్నార్.

స్తోత్రరత్నత్తిల్ "క్షణేపి తే యద్విరహోతి దుస్సహః" ఎన్నవిడత్తుక్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ దేశికర్ -

"దుస్సహాశబ్దేన ఖేదో న వివక్షితః; సర్వేశ స్తేహేయ ప్రత్యనీకస్య తదయోగాత్. అతస్తాదృశావస్థావతాం స్వవిశ్లేషం నోత్పాదయతీత్యేవ తాత్పర్యమ్."

ఎన్ఱురైత్తార్. ఇన్ద తాత్పర్యత్తిన్ ఔచిత్యత్తైప్పఱ్ఱి ఇఙ్గు నామ్ విమర్శిక్కప్పుకుకిన్ఱిలోమ్. అసహిష్ణుత్వపదమ్ నిరాకరణేచ్ఛాపర్యాయమన్ఱు; దుఃఖిత్వపర్యాయమేయామెన్నుమిడత్తై దేశికనేతిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి యిరుక్కిఱారెన్ఱు కాట్టనన్దోమత్తనై. అతు నిరాకరణేచ్ఛాపర్యాయమాకిల్ "దుస్సహాశబ్దేన ఖేదో నవివక్షితః" ఎన్ఱదుత్తుక్క పరికప్రసక్తియిల్లైయామితే; ప్రసక్తస్యైవహి ప్రతిషేధః. తాత్ప

ర్యత్తైక్కాడుపాయ విట్టారాకిలుమ్ శబ్దార్థత్తై అన్యథాకరిక్కత్తే వ్వొకున్దిలరిఱే.

"దయా పరవ్యసనహరా" ఎన్ఱు భట్టర్ శ్రీసూక్తియై చ్చిలర్ 'పరదుఃఖనిరాచికీర్షా దయా' ఎన్నైక్కు ఉపష్టమ్భకమాక క్కాట్టు వర్కళ్. అతు వ్యుత్పత్తిప్రావల్య విరహాత్ అయుక్తమ్. "దయా పరవ్యసనహృతిః" ఎన్ఱిరున్దాలాయ్త్తు అవర్కట్కు అనుకూలమావతు. "దయా పరవ్యసనహరా" ఎన్నైయాలే పిఱరుడైయ వ్యసనత్తై ప్పోక్కువతఱ్కు దయై సాధనమెన్ఱుం అర్థమ్ ప్రాప్తమాయుత్తన్నై యొழియ, పిఱరుడైయ వ్యసనత్తైప్పోక్క విరుమ్బుకై తాన్ దయై ఎన్బతాకత్తేఱాతు, అన్ద భట్టర్ తామే (తత్త్రైవ) "దయా(౽)న్యస్య దుఃఖాప్రసహనమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారాకైయాలే, పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమే దయై ఎన్ఱతాయ్త్తు.

"ఋషేర్ధర్మాత్మనస్తస్య కారుణ్యం సమపద్యత" ఎన్ఱవిడత్తిలే కారుణ్యశబ్దార్థత్తై ఇవర్కళ్ ఎజ్జనేనిష్కర్షిక్కక్కడవర్కళో అఱియోమ్. అఙ్గే పరదుఃఖనిరాచికీర్షై అప్రసక్తమ్. పరదుఃఖదుఃఖత్వమాత్రమేయిఱే యుళ్ళతు. "మజ్జయన్తి కరుణాపూరే కపోతానపి" ఎన్ఱవిడముమ్ కాణ్గ. వాలివధత్తిలే "సఞ్జాతబాష్పః పరవీరహన్తా రామో ముహూర్తం విమనా బభూవ" ఎన్ఱతుమ్ ఇవర్కళ్ పక్షత్తిలే వేషమ్కట్టియాడినపడియే యాకవేణుమ్.

కిం బహునా?. "దయాపరవ్యసనహరా, భవవ్యథా సుఖాయతే మమ తదహం దయాతిగః। తథాప్యసౌ సుఖయతి దుఃఖమిత్యతో దయస్వ మాం గుణమయ రఙ్గమన్దిర!." ఎన్ఱ భట్టర్ శ్రీసూక్తియిన్ తాత్పర్యత్తై నన్గు ఆరాయప్పెఱిల్ ఇన్దప్రకరణత్తిలే

విశైయక్కుడియ కలక్కజ్గళ్ శమిక్కుమ్. గుణత్వదోషత్వజ్గళ్ అవనవనుడైయ బుద్ధ్యధీనమ్. నామ్ దుఃఖత్తైయెల్లామ్ సుఖమాకవుమ్ సుఖత్తైయెల్లామ్ దుఃఖమాకవుమ్ దోషత్తైయెల్లామ్ గుణమాకవుమ్ గుణత్తైయెల్లామ్ దోషమాకవుమ్ భ్రమిక్కిఱోమెన్ఱిఱార్ భట్టర్. అప్పడియే పరదుఃఖదుఃఖిత్వత్తై హేయప్రత్యనీకత్వ గుణత్తిఱ్కు ప్రతిభటమాన దోషమాకక్కరుతువతుమ్ భ్రమసంభ్రమసామ్రాజ్యమేయాకక్కడవతు.

ఇని, గద్యభాష్యత్తిలే – “పరదుఃఖ దుఃఖిత్వాదికంతు న లక్షణమ్; అవ్యాప్తేరతివ్యాప్తేశ్చ.” ఎన్ఱు దేశికర్ వరైన్దువైత్తతై విమర్శిప్పోమ్. ఇన్ద లక్షణత్తిఱ్కు అవ్యాప్తిదోషప్రదర్శనమ్ కథఞ్చిత్ సమ్భావితమామాయినుమ్, అతివ్యాప్తిదోషమ్ ప్రస్తావమాత్రత్తిలుమ్వర ప్రసక్తియిల్లై. లక్ష్యభిన్నవ్యక్తియిలే లక్షణసత్త్వమిఱే అతివ్యాప్తి; దయావిరహితనాన ఒరువనిడత్తిలే పరదుఃఖ దుఃఖిత్వముణ్డాకక్కాట్టి అతివ్యాప్తియై సాధిక్కవేణుమ్. ఇతు కల్పకోటిశతేనాపి ఘటియాతు. దయావిరహితర్ పరదుఃఖదుఃఖియాకమాట్టార్; పరదుఃఖదుఃఖియానవర్ దయావిరహితనాకమాట్టార్. యత్కిఞ్చిత్ప్రయోజనాపేక్షయా పరదుఃఖదుఃఖిపోల్ నటిప్పవనిడత్తిలే దయాళుత్వవ్యవహారమ్ వర వేణ్డివరుమిఱేయెన్నిల్; “దయాహినామ స్వార్థనిరపేక్షా పరదుఃఖాసహిష్ణుతా”. ఎన్ఱిఱే భాష్యకారరరుళిచ్చెయ్తతు. “స్వార్థనిరపేక్షా” ఎన్ఱతుకణ్డీరే. ఆనపిన్బు అతివ్యాప్తి అప్రసక్తమ్.

నిత్యముక్తర్కళ్ పక్కలిలే పరవాసుదేవనుడైయ దయైక్కు పరదుఃఖదుఃఖిత్వ రూపత్వమ్ కూడాతాకైయాలే అవ్యాప్తిదోషమామ్ ఎన్నైయుమ్ లఘుతరో వాదః నిత్యముక్తర్కు ఓలక్కమ్

కొండుక్కు అవిడత్తిలే సర్వగుణఙ్గళుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱు శొల్లువా రార్?. "భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణితమహామఙ్గళగుణః" ఎన్ఱా నిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతరమూర్తిస్తవ బభౌ" ఎన్ఱతిఱే. పరవాసుదేవనుడైయ దయై నిత్యముక్తర్ కళ్ పక్కలిలే ప్రసరియాతొఴియినుమ్ సంసారికళ్ పక్కలిలే వెళ్ళమిడా నిఱ్కుమ్. తిరువాయ్ మొఴియిల్ "నాడినీర్ వణఙ్గుమ్ తెయ్ వముమ్" ఎన్ఱపాట్టిల్ "అవర్ మేవియుఱైకోయిల్" ఎన్ఱవిడత్తు ఈట్టిలే -

> "పరమపదత్తిలుమ్ సంసారికళ్ పడుకిఱ క్లేశత్తై అనుసన్ధిత్తు త్తిరువుళ్ళత్తిల్ వెతుప్పోడేయాయిఱ్ఱెన్ఱుమొన్దరుళి యిరుప్పతు" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్య, ఆచ్చానుమ్ పిళ్ళైయాఴ్వానుమిత్తైక్కేట్టు 'పరమపదత్తిలే ఆనన్దనిర్భరనాయిరుక్కుమ్ విరుప్పిలే తిరువుళ్ళత్తిలేయొరు వ్యసనత్తోడే యిరున్దానెన్గై ఉచితమో?' ఎన్ఱార్కళెన్ఱు పణ్డితరెన్గిఱవర్ వన్దు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య 'వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః' ఎన్ఱతు గుణప్రకరణత్తిలేయో దోషప్రకరణత్తిలేయో వెన్ఱు కేట్కమాట్టిఱ్ఱిలీరో? ఇతు గుణమాకిల్ గుణమెన్ఱు పేర్ పెఱ్ఱవఱ్ఱిల్ అఙ్గిల్లాతతొన్ఱుణ్డో? ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. 'సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోసౌ' ఎన్నక్కడవతిఱే. తన్నిచ్చైయొఴియ కర్మనిబన్ధనమాక వరుమవైయిల్లైయెన్ను మత్తనైపోక్కి అనుగ్రహకార్యమాయ్ వరుమవైయిల్లై యెన్నిల్, ముతలిలే చేతననన్ఱిక్కే యొఴియుమిఱే. 'స ఏకాకీ న రమేత' ఎన్ఱతు నిత్యవిభూతియుమ్ గుణఙ్గళుముణ్డా యిరుక్కచ్చెయ్తే యుమిఱే."

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తుళ్ళవై అఱుకితాక అనుసన్ధిక్కత్తక్కతు.

సహస్రనామత్తిలే 'వికర్తా' ఎన్నుమ్ తిరునామత్తుక్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ భట్టర్ - "స్వార్థహర్షశోకాద్యభావేపి పరార్థతత్ప్రసక్తిరదోషః; అన్యథా పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదయో గుణాః కథమస్య స్యుః?" ఎన్ఱు సంశయవిపర్యయమఱ అరుళిచ్చెయ్‌తువైత్తిరున్దుమ్ విప్రతిపత్తికళ్ విళైవతే. ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ "మహతామపి కేషాఞ్చిదతివాదాః పృథగ్విధాః। తత్తదర్థప్రశంసాది తత్పరత్వాదబాధితాః." [స్తోత్రభాష్యే.] ఎన్ఱ ఒరుకారికైయినాలే పిళ్ళైతామ్ ఒరుమూలైయిలే మఱ్ఱువైత్తారాకిలుమ్, భగవద్గుణప్రశంసైయిలే తీవ్రరుచియుడైయార్క్కు అతివాదమల్లతు పుకలిల్లై. భగవద్గుణఙ్గళై త్తాఴ్‌విత్తు ఇకఴునిన్ఱవర్క్కు భగవద్గుణవిద్ధరై అతివాదికళెన్ఱు ఏసుకైయల్లతు పణియిల్లై. [ఏషతువా అతివదతి యస్సత్యేనాతివదతీత్యాది.]

ఆయిరన్దాన్ శొల్లిలుమ్ దుఃఖగన్ధవిరహితనాన పరమపావననై పరదుఃఖదుఃఖియెన్నై వ్యాహతమేయిత్ ఎన్ఱు మీణ్డుమీణ్డుమ్ శఙ్కిప్పుకళ్ళైకళాయ్ ప్పేశుమవర్కళై ప్పఱ్ఱి "అన్దో! గర్భదాభాగ్యమే!" ఎన్ఱు ఇరఙ్గక్కడవత్తన్నై. శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిలే 'అవిజ్ఞాతా' ఎన్నుమ్ తిరునామత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే - "యేపునః జ్ఞప్తిమాత్రత్వాత్సర్వజ్ఞస్య సర్వథా అజ్ఞత్వపరం వ్యాచక్షతే, తే శ్రుత్యాచార్యసేవాచిత్యన్యాయబధిరా శోచ్యాః, న నిరసనార్హాః" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్‌త కట్టళైయితు. భగవద్గుణ రత్నభాణ్డాగారమెన్నుమ్ గ్రన్థత్తిలే ఇతెల్లామ్ పరక్కచ్చొన్నోమాకైయాలే ఇఙ్గు ఇవ్వళవోడు నిఱ్కిఱోమ్.

[విశ్వజనీన.] "ఆత్మన్ విశ్వజన భోగోత్తరపదాత్ ఖః" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రమఱియక్కడవతు. [మాం దాస్యం ప్రాపయ.] ణిజన్తత్వాత్ ద్వికర్మకత్వమ్.

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్పదఙ్గళ్ ద్వయత్తిల్ ఉత్తరవాక్య వివరణమాయిరుక్కుమ్. "దయాళో! క్షమానిధే!!" ఎన్ఱు శ్రీమత్పదవివరణమ్; శ్రీభూమికళై దయాక్షమాశబ్దఙ్గళాలే వచిప్పతుణ్డిఱే. "దేవ్యా కారుణ్యరూపయా" ఎన్ఱుమ్ "సాక్షాత్ క్షమామ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లానిన్ఱతిఱే. 'సర్వజ్ఞసమగ్రశక్తికే' త్యాది సమ్బోధనపదఙ్గళ్ నారాయణపదవివరణమ్. గుణయోగత్తైయేయిఱే నమ్మాచార్యర్కళ్ నారాయణ శబ్దార్థమాక నిర్వహిత్తుప్పోరువతు. 'దాస్యం ప్రాపయ' ఎన్నుమిడమ్ చతుర్థీ వివరణమ్. 'ప్రసహ్య' ఎన్ఱు నమశ్శబ్దవివరణమ్. ... ... (౯౩)

శ్లో॥ స్వకైర్గుణైః స్వైశ్చరితైస్స్వవేదనాత్
భజన్తియే త్వాం త్వయిభక్తితోథవా ।
కరీశ! తేషామపి తావకీ దయా
తథాత్వకృత్తైర్నవతు మే బలం మతమ్ ॥ ౯౪॥

పదవురై.

కరీశ != కరిగిరినాథనే !,
యే = ఎన్ద చేతనర్కళ్
స్వకైః గుణైః = తమ్ గుణఙ్గళాలో
స్వైః చరితైః = తమ్ కర్మయోగఙ్గళాలో
స్వవేదనాత్ = తమ్ జ్ఞానయోగత్తాలో
అథవా = అల్లతు
త్వయి భక్తితః = త్వద్విషయక భక్తియోగత్తాలో [త్తాలో]
త్వామ్ = దేవరీరై
భజన్తి = భజిక్కిఱార్కళో,
తేషామపి = అవర్కళుక్కుమ్
తావకీదయా = దేవరీరుడైయతాన కృపై యానతు

తథాశ్వకృత్ = తిన్దనిత్యకైఙ్కర్య నిరతైమాయి ఉణ్డాక్కువర్గళు;	శేషం = అడియోనుక్కుమ్
నైవతదదయా = అన్ద ధర్మియైయున్దో	భజ్యమ్ = ముఖ్యసాధనమాక
	ఖాతమ్ = నిశ్చితమ్.

[స్వక్తైర్గుణైరిత్యాది.] ఆకిఞ్చన్యమే పఱ్ఱామాక ప్పఱ్ఱి క్కిడక్క దేవరీరుడైయ తిరువరుళ్ల్లతు వేఱొరుప్పుకలిల్లైయెన్ఱు పలకాలుమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తువన్దారిత్తే ఇవర్ తామ్. కైఙ్కర్యరూపఫల ప్రార్థనాదశైయిలుమ్ అన్ద అధ్యవసాయన్దన్నైయే తిణ్ణితాక విణ్ణప్పమ్ శెయ్యవేణుమిఱే. అజ్జనే విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్ ఇవర్ ఇన్ద శ్లోకత్తాల్.

[స్వక్తైర్గుణైః] "ఆనుకూల్యస్య సఙ్కల్పః ప్రాతికూల్యస్య వర్జనమ్" ఇత్యాదికళాయ్ ఆత్మనిక్షేపపర్యన్తఙ్గళాన గుణఙ్గళాలేం ప్రపత్తియోగత్తాలేయెన్ఱుపడి. అన్ఱిక్కే, "మద్భక్తజనవాత్సల్యం పూజాయాంచానుమోదనమ్। మత్కథాశ్రవణే భక్తిః స్వరనేత్రాఙ్గవిక్రియా॥ స్వయమభ్యర్చనంచైవ మదర్థే డమ్భవర్జనమ్। మమానుస్మరణం నిత్యం యచ్చ మాం నోపజీవతి" ఎన్ఱు శొల్లప్పట్ట గుణఙ్గళాలే ఎన్నవుమామ్ [స్వైశ్చరిత్రైః] కర్మయోగత్తాలే ఎన్గై. "కర్మయోగస్తపస్తీర్థ దానయజ్ఞాదిసేవనమ్" [శ్రీగీతార్థ సంగ్రహే.] ఎన్ఱు కర్మయోగత్తిల్ అవాన్తరభేదఙ్గళ్ పలవుణ్డాకైయాలే అత్తైప్పఱ్ఱ "చరిత్రైః" ఎన్ఱు బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణిక్కిడక్కిఱతు. [స్వవేదనాత్.] "జ్ఞానయోగో జితక్రోధైః పరిశుద్ధాత్మని స్థితిః" ఎన్గిఱపడియే జితమనస్కర్కళ్ నిరన్తరచిన్తనరూపమాన పరిశుద్ధాత్మధ్యానత్తిలే ఊన్ఱియిరుక్కైయాకిఱ జ్ఞానయోగత్తాలే ఎన్ఱపడి. [అథవా త్వయి భక్తితః.] "భక్తియోగః పరైకాన్తప్రీత్యా ధ్యానాదిషు స్థితిః" ఎన్గిఱపడియే దేవరీరళవిల్ ఐకాన్తిక

మాన ప్రీతియోడే ధ్యానార్చనప్రణామాదికళిలే నిలైత్తిరుక్కై యాకిఱ భక్తియోగత్తాలే ఎన్నపడి. [కరీశ! త్వాం యే భజన్తి] కర్మజ్ఞానభక్తి ప్రపత్తికళెన్గిఱ యోగఙ్గళిల్ ఏతేనుమొన్ఱైప్పత్ఱి దేవరీరై యడైకిఱవార్ యావర్ శిలరుణ్డు, [తేషామపి] అవర్కళు క్కుమ్. [తావకీ దయా తథాత్వకృత్] అవరవర్కళ్ తమ్తమ్ తలైయాలే ఎత్తనై ఆనైత్తొழிల్కళ్ శెయ్తుపోన్దాలుమ్ "సప్రీతో ఉలంఫలాయ" ఎన్గిఱపడియే దేవరీర్ తిరువుళ్ళముకన్దరుళినాలల్లతు పేఱు కైపుకురుకైక్కు ప్రాప్తియిల్లైయెన్ను మిడమ్ అడియేన్ శొల్ల వేణుమో?. క్షణభఙ్గురఙ్గళాయుమ్ అచేతనఙ్గళాయుముళ్ళ క్రియా కలాపఙ్గళ్ స్వాతన్త్ర్యేణ ఫలప్రదానశక్తియై యుడైయనవల్లవే. *ఐయన్ పాழிయిలేనిఱ్కుమ్ ఆనైకుతిరైకళుమ్ పోర్క్కు ఉరిత్తామో? ఇన్ద అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళ్ దేవరీరుడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే ఇర క్కత్తైప్పిఱప్పిత్తు అమ్ముఖత్తాలే ఫలప్రదఙ్గళాక వేణుమేయల్లతు దేవ రీరుడైయ తిరువరుళై ఎతిర్పారాతే పయన్ పెఱువిక్క మాట్టా వానపిన్బు; [సైవతుమే బలంమతమ్.] అత్తిరువరుళే అడియేనుక్కు బలమాక త్తట్టుణ్డో? అనన్యథాసిద్ధమాన ఉపాయమ్ సిద్ధమాయిరుక్క అన్యథాసిద్ధమాన సాధ్యోపాయఙ్గళిలే పురణ్డు పుழுతిపడైక్కై మిక్కైయిఱే.

[మే] "ఎన్నైయుమెన్నుడైమైయైయుమున్ శక్కరప్పొఱి యొన్ఱిట్టుక్కొణ్డు నిన్నరుళే పురిన్దిరున్దేన్" ఎన్నుమ్, "ముతలాయ నల్లానరుళల్లాల్ నామనీర్ వైయకత్తు పల్లారరుళుమ్ పழுతు" ఎన్నుమ్ "పడమతురైప్పిఱన్దార్క్కరుళ్కొళ్ళా యుయ్యలల్లాల్ ఇఱైకణ్డేరరణే" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే దేవరీరుడైయ తిరువరు

---

* ఐయన్ పాழி - పిడారికోవిల్.

కై యే పోరప్పోలియ విశ్వసిత్తిరానిన్ఱ అడియేనుక్కు. [సైవ] అవ్వరుళొన్ఱుమే. పూర్వార్ధత్తిల్ శొన్న గుణచరిత వేదనభక్తికళై వ్యావర్తిక్కిఱతు ఏవకారమ్ ఇవర్ తామ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే యరుళిచ్చెయ్త "యాకర్మణామధికృతియఇ ఇహాద్యము స్త్వే ప్యేవ్వనుష్ఠితి ర శేషమిదంహిపుంసామ్ । త్వామన్తరేణ నకథఞ్చనశక్యమాప్తుమేవంచ తేషుమయిచాస్తి న తేవిశేషః." ఎన్ఱ శ్లోకమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. ... ... (౯౪)

శ్లో॥ యదిత్వభక్తోప్యగుణోపి నిష్క్రియో
నిరుద్యమో నిష్కృతదుష్కృతోనచ ।
లభేయ పాదౌ వరద! స్ఫుటాస్తతః
క్షమాదయాద్యాస్తవ మఙ్గళాగుణాః ॥ ౯౫॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
అభక్తోపి=భక్తిశూన్యనాయినుమ్
అగుణోపి=తదఙ్గమాన జ్ఞానయోగము మిల్లాదవనాయినుమ్
నిష్క్రియోపి=కర్మయోగశూన్యనాయినుమ్
నిరుద్యమోపి=అనుకూల్య సంకల్పరహితనాయినుమ్
న నిష్కృత దుష్కృతోపిచ = ప్రాయశ్చిత్తత్తాలే ఒழிక్కప్పడాత పాపఙ్గళై యుడైయవనాయినుమ్
అహమ్=అడియేన్
తవ=దేవరీరుడైయ
పాదౌ=తిరువడికళై
లభేయయదితు=అడైవనేయాకిల్
తతః=అతనాల్
క్షమాదయాద్యాః=పొఱుమై, దయై ముతలియ
తవ మంగళాః గుణాః = దేవరీరుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళ్
స్ఫుటాః (భవేయుః)=ప్రకాశమాకుమ్.

[యదిత్విత్యాది.] అడియేనై విషయీకరియాతవళవిల్ దేవరీరుడైయ గుణఙ్గళెల్లామ్ అసత్సమఙ్గళాయొழிయుమానపిన్బు, తమ్

పేఱాక ఎన్నై విషయీకరిత్తరుళవేణ్డువతు అవర్జనీయమెన్గిఱార్. అడియేనైయే పార్క్కుమ్బోదు * క్షామిక్కుమ్ * నక్షమామిక్కుమ్ విషయమాక్కవమైయుమ్; దేవరీరైప్పార్త్తాల్ ఎన్నై విడుమ్బడియాయిరున్దతో? విట్టీరాకిల్ ఉమ్ముడైయ గుణఙ్గళుక్కెల్లామ్ జలాఞ్జలియేయామత్తనై యిఱే ఎన్గిఱార్.

అడియేనుక్కు భక్తియోగమిల్లై, జ్ఞానయోగమిల్లై, కర్మయోగమిల్లై. ఆనుకూల్య సంకల్పమిల్లై ప్రాతికూల్యవర్జనమిల్లై, ఒన్ఱుమిల్లై ఎన్బతునిత్యమ్; ఇప్పడియే దేవరీరుక్కు క్షమైయిల్లై, దయైయిల్లై. వాత్సల్యమిల్లై, ఒరుగుణముమిల్లైయెన్ఱు శొల్లివిడక్కూడుమాకిల్ పావియేన్ ఎఙ్గనే కడుకొళ్ళైప్పట్టాలుమ్ పదలామే; గుణమిల్లై యెన్బవర్కళుడైయ మిడఱ్ఱైప్పిడిత్తాప్పోలే ముతలడియిలేతానే "ఉయర్వఱవుయర్నల ముడైయవన్" ఎన్ఱు ఆళ్వారైచ్చొల్లువిత్తు, పిన్నైయుమ్ "వశీ వదాన్యో గుణవానృజుశ్శుచిర్మృదుర్దయాళుర్మధురస్స్థిరస్సమః । కృతీ కృతజ్ఞస్త్వమసి స్వభావతస్సమస్తకల్యాణ గుణామృతోదధిః." ఎన్ఱుమ్, "సమస్తప్రాణిసన్త్రాణప్రవీణకరుణోల్బణ!" ఎన్ఱుమ్, "వినతవివిధభూత వ్రాతరక్షైకదీక్షే" ఎన్ఱుమ్, "స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్య వాత్సల్యమార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్యమాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్యస్థైర్యధైర్య శౌర్యపరాక్రమ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్య సంఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘ మహార్ణవ!" ఎన్ఱుమ్ జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళైయిట్టు మూతలిప్పిత్తుమ్పోన్ద దేవరీర్ అన్దగుణఙ్గళుక్కు ఇరై తేడియిడాతేపోన్దతాకిల్ 'బ్రహ్మ నిర్గుణమ్' ఎన్ఱు పితఱ్ఱిన పేతైయర్కళై ప్పెరుమైప్పడుత్తిరామత్తనై పోక్కి జ్ఞానికళై యవ

తఱిప్పిత్తు ప్పేశువిత్త పొయ్యిల్ పాడల్కళై ప్పెరుమైప్పడుత్తియ ర్రాకవిరక్కిత్తైయే; ఉమ్ముడైయ సత్తైయేకిడీర్ అఖ్రియప్పణుకిఱతు! ఎన్నొరువన్నుడైయ సత్తైయై నోక్కాఖత్తాలే నీర్ సత్తై పెఱువిరాయిరుక్క ఇఖప్పతేఱ? నీర్ సృష్ట్యవతారాది ముఖత్తాలే పణ్ణిన కృషికళెల్లామ్ ఉమ్ముడైయ సత్తైయైనోక్కి కొళ్ళుకైక్కాక మత్తన్నైయిఱే. అఱియాక నీర్ పట్టపాడుకళ్ అఱివిరే. అప్పాడెల్లామ్ పఖుతాయొఖియవో పార్క్కిఱతు. ఒళియుళ్ళనణియుమ్ మణముళ్ళ మలరుమొన్బాలే పిన్నైయుమ్మై త్తుప్పవారుణ్డో? నిరూఃకమిత్తైయెన్నిల్ నిరూప్యన్దానుణ్డో?. మీనుక్కు త్తణ్ణీర్ వార్త్తాఱ్పోలే జ్ఞానక్రియాభజన సమ్పత్సమృద్ధర్కళైయే నీర్ నోక్కపోన్దీరాకిల్, పెరుమ్పాడుకళ్ పట్టు నిన్నై నిఱుత్తిక్కొణ్డ క్షమా దయాది గుణఙ్గళుక్కు విషయమున్దానఙ్గే? విషయమ్ వాయ్త్తపోతుమ్ అవై ప్రసరిత్తత్తిల్ ఎన్నిల్, 'గగనారవిన్ద శశవిషాణాదికళైప్పోలే అవై తుచ్ఛము' ఎన్న వేణుమత్తనై పోక్కి అవత్తుక్కు నద్భావమ్ శొల్లపోకాతిఱే. అవై ఇత్తైయామొన్బత్తెక్క నీర్ తామ ఇత్తైయెత్తతామే; ఆక, ఎన్ సత్తైయై అఖికప్పర్త్తవిత్తు ఉమక్కు స్వసత్తానాశకమాయ్ త్తలైక్కట్టుమానవిన్బ, కడుకవడియేనుక్కు పురుషార్థమ్ పెఱువిప్పతే యుక్తం ఎన్గిఱార్.

హే వరద!, యద్యప్యహం అభక్తః అగుణః నిష్క్రియః నిరుద్యమశ్చభవామి; నిష్కృతముపకృతిశ్చనభవామి; తథాపి తవ పాదౌ లభేయ యది, తతః క్షమాదయాద్యాస్తవ మఙ్గళాగుణాః స్ఫుటాభవేయుః ఎన్ఱు యోజిత్తాల్ నిరవద్యమ్.

"అగుణోఽపి" ఎన్ఱవిడత్తుక్కు - "భక్తియోగాఙ్గజ్ఞానయోగరహితోఽపి" ఎన్ఱురైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. శమదమాదిగుణ

రహితోఽపి ఎన్నవుమామ్. [నిష్కృతమప్కృతోఽసచ] నిష్కృతాని దుష్కృతానియస్యసః; నిష్కృతియాకిఱతు ప్రాయశ్చిత్తమ్. భయా నుతాపలజ్జాదికళాలే పాపఙ్గళైత్తుడైత్తిలేనాకిఃఱమ్ ఎన్రపడి. మేన్మేలుమ్ పాపఙ్గళై క్కూడువూరిత్తుక్కొణ్డే వరుకిన్రేనాయినుమ్ ఎన్రై. [(ఏవమ్భూతోఽప్యహమ్) తవ పాదౌ యది తు లభేయ, తతః తవ క్షమాదయాద్యాః మఙ్గళాగుణాః స్ఫుటాభవేయుః.] క్షమైయావతు అపరాధసహత్వమ్; "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" ఎన్గిఱ పడియే అపరాధికళాన ఎఙ్గళై యనుసన్ధిత్తిరుప్పార్ తిఱత్తిలేయితే క్షమాగుణత్తుక్కుఉపయోగమ్; అప్పడి ఉపయోగియాతవస్తు క్షమాగుణమ్ అసత్తాయితే. దయైయావతు - పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్; * ఆవారార్ తుణైయెన్రలైనీర్క్కడలుళ్ళున్దుమ్ నావాయ్పోల్ పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్రు తుళఙ్గుకై ముతలాన దుఃఖముడైయవర్కళ్ తిఱత్తిలేయితే దయైక్కు ఉపయోగమ్. అప్పడి ఉపయోగియాత వస్తు దయాగుణమ్ అసత్తాయితే. ఆద్యశబ్దత్తాలే జ్ఞానశక్తివాత్సల్య సౌశీల్య సౌహార్దార్జవప్రముఖగుణఙ్గళై ప్పరిగ్రహిక్కక్కడవతు.

శ్లో॥ విలోకనైర్విభ్రమభాగ్భిరప్రభువోః
స్మితామృతైరిఙ్గిత మఙ్గళైరపి ।
ప్రచోదితస్తే వరద! ప్రహృష్టధీః
కదావిధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬॥

పదవురై.

వరద=వరదనే !,
తే విలోకనైః=దేవరీరుడైయ కటాక్ష వీక్షణఙ్గళాలుమ్
భ్రువోః=తిరుప్పురువఙ్గళినుడైయ
విభ్రమభాగ్భిరపి=విలాసఙ్గళాలుమ్
స్మితామృతైః=పరమభోగ్యమాన పున్ముఱువలాలుమ్
ఇఙ్గితమఙ్గళైరపి=మఙ్గళమాన ఇఙ్గితఙ్గళాలుమ్

అహంప్రచోదితః=అడియేన్ ప్రేరిత వాయ్ (అతిఏః)	తైః=దేవరీరుక్కు
ప్రహృష్టధీః=ఉవన్దవుళ్ళత్తవాయ్	వరివస్యనమ్=పరిచర్యైయై
	కదావిధాస్యే=ఎప్పోతు శెయ్యప్పోకిఱేన్.

[విలోకనైరిత్యాది.] అత్తలైయిల్ పేరరుళాన్ తమక్కు ప్పొకలొన్ఱిల్లామైయై వెళియిట్టవనన్తరమ్ కైఙ్కర్యత్తిలే తమక్కుణ్డాన త్వరాతిశయత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళుకిఱార్. "కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశాఽవలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీర మధురయా గిరా పరిచర్యాయాం మామాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యాయాం మాశాం వర్ధయిత్వా" [శ్రీవైకుణ్ఠగద్యే.] ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తపడియే పరిచర్యైయిలాశైయై ప్పెరుక్కుకిఱారాయ్ త్తు.

కైఙ్కర్యన్దాన్ స్వరూపప్రాప్తమాయిరా నిన్ఱతేయాకిలుమ్, అతుతన్నిలే అభినివేశముమ్ కుఱైయున్దిరా నిన్ఱతేయాకిలుమ్ "క్రియతామితి మాం వద" ఎన్ఱుమ్ "ఏవ మన్దమరారాత్స్యాయ్వార్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే అత్తలై ఏవిక్కొళ్ళవేణుమెన్ఱిత్తే శాస్త్రార్థమిరుప్పతు. అత్తలైయిల్ నియమనమిన్ఱిక్కే స్వేచ్ఛామాత్రమే పణ్ణాకచ్చెయ్యుమ్ కైఙ్కర్యమాకిఱతు కాలన్ మాత్రమే. "అడిమై శెయ్యవేణుమ్, ఎల్లాక్కొణ్డు మోతిరమిడుమోపాతియుడే. "అడిమై శెయ్యవేణుమ్, ఎల్లా నడిమైయుమ్ శెయ్యవేణుమ్. ఏవిక్కొళ్ళుమ్ వేణుమ్" ఎన్ఱిరుక్కైయుత్తే ప్రాప్తమ్. శోతివాయ్తిఱన్దు నియమిప్పతోడు తిరుక్కణ్ణోక్కాలే నియమిప్పతోడు భ్రూవిభ్రమఙ్గళాలే నియమిప్పతోడు పున్ముకాలే నియమిప్పతోడు హస్తచేష్టాదికళాలే నియమిప్పతోడు ఉవలాలే నియమిప్పతోడు వాశియఱ ఎల్లామ్ ఉద్దేశ్యమాయుమ్ భోగ్యమాయుమిరుక్కుమిత్తే * శయమేయడిమై తలైనిన్ఱార్కు. అకైయాలే, నేను మొరువడి యాలే అడియేనై ఏవిప్పణికొళ్ళప్పెఱ్ఱు మకిళ్వతు ఎన్ఱోవెన్నిఱార్.

[విలోకనైః] "తూతు శెయ్ కణ్గళ్ కొణ్డొన్ఱు పేశి" ఎన్గిఱ పడియే కణ్గాలే పేశ వల్లనిఱే ఎమ్బెరుమాన్. [భ్రువోర్విభ్రమైరపి] భ్రూవిలాసఙ్గళుమ్ వాక్కిన్ పణియై చ్చెయ్తుపోరుమిఱే. ఉజ్జృమ్భితఙ్గళుమ్ భ్రూవిభ్రమఙ్గళాలే తెరియక్కడవతాయిఱే యిరుప్పతు. [స్మితామృతైః] అభిమతజన దర్శనానన్ద వేగత్తాలే అచార్య వతారసమాధియైక్కడన్దు విమ్మివెళివరుకిన్ఱ అవ్యక్తమధురమన్దహాస విలాసఙ్గళిలే కరుత్తు తోన్ఱుమిఱే; రస్యతాతిశయత్తై ప్పఱ్ఱ అమృతమెన్గిఱతు. [ఇఙ్గితమఙ్గళైరపి.] మఙ్గళకరైః ఇఙ్గితైరపీత్యర్థః. ఇఙ్గితమావతు - అభిప్రాయానురూప చేష్టై; "ఆకార స్త్వఙ్గ ఇఙ్గితమ్" ఎన్ఱార్ అమరనుమ్. హస్తాద్యవయవఙ్గళిన్ చేష్టైయాలే ఆకూతావిష్కరణమ్ పణ్ణక్కడవతిఱే. ఆక, కటాక్షధారైకళాలుమ్ భ్రూభఙ్గవిభ్రమఙ్గళాలుమ్ అమృతనిష్యన్ద సోదరమన్దస్మితఙ్గళాలుమ్ శుభాశ్రయదివ్యచేష్టైకళాలుమ్ [ప్రచోదితః] ప్రేరితనాయ్. "ఇఙ్గితజ్ఞాస్తు మగధాః ప్రేక్షితజ్ఞాస్తు కోసలాః। అర్ధోక్తాః కురుపాఞ్చాలాస్సర్వోక్తా దక్షిణాపథాః." ఎన్ఱానిఱే; మగధరాజైక్కుమ్ కోసలరాజైక్కుమ్ విరుమ్బికిఱాయ్ తు.

[ప్రహృష్టధీః] విలోకనాదికళాలే ప్రచోదితనాకైయాలుళ్ళ ప్రహర్షత్తోడే పణిశెయ్యప్పోకాతిఱే. "నాకిఞ్చిత్కుర్వతశ్శేషత్వమ్" ఎన్ఱుమ్ "అకిఞ్చిత్కరస్య శేషత్వానుపపత్తిః" ఎన్ఱుమ్ ఓతిక్కిడక్కైయాలే ఆజ్ఞైయైక్కై ముత్తై ఎన్ఱుకొణ్డు అవర్జనీయతయా పణిశెయ్తాలుమ్ అత్తాలె ఏవిప్పణికొళ్ళప్పెఱ్ఱిల్ పిఱక్కక్కడవ హర్షమ్ పిఱవాతిఱే. ఆకైయాలే దేవరీర్ విలోకనాదికళాలే ప్రచోదనమ్ పణ్ణవేణుమ్; అతడియాక అడియేనుక్కు హర్షప్రకర్షముణ్డాకవేణుమ్; అన్దహర్షత్తుక్కు పోక్కువీడాకప్పిన్బు

అడిమై శెయ్యప్పెఱవేణుమ్; ఇప్పడిప్పట్ట పోగుకాలమ్ వాయ్‌త్తు "వాయ్‌ప్పో: తువొప్ప మన్ఱ్ తిత్తై వా నెఞ్జే!" ఎన్ఱు కళిత్తుక్కైజ్కర్యమ్‌పణ్ణుమ్‌నాళ్ ఎన్ఱుకొల్? ఎన్గిఱార్.

"తవ పరివస్యనం కదా విధాస్యే" ఎన్బదై నైరాశ్యత్తిలే యాక్కి, ఇనినాజ్గళ్ అడిమై శెయ్వదెన్ఱోరుపొరుళుణ్డో? ఎన్ఱు ఆశైయఱుకిఱారెన్ఱు పొరుళ్ శొన్నారొరువర్; అజ్గనల్ల; "ఎన్ఱైయు మైన్ఱుయున్నెరార్ కోలత్తిరుసడిక్కీళ్, నిన్ఱెయాట్చెయ్య నీకొణ్డరుళ నినైప్పదుతాన్ ?" ఎన్ఱాప్పోలే అపేక్షిక్కిఱారెన్ఱే నిర్వహిక్కప్పడి. నైరాశ్యత్తిలే తాత్పర్యమాన్కైక్కు అవసరమిల్లైయిఱే.

వరివస్యా ఎన్ఱుమ్ వరివస్యనమెన్ఱుమ్ పణివిడైయై చ్చొల్లుకిఱదు. … … … (౯౬)

శ్లో॥ వివిశ్య విశ్వేన్ద్రియ తర్పణీః
మనస్థలే నిత్యనిఖాత నిశ్చలాః ।
సుధాసఖీర్హస్తిపతే! సుశీతలాః
గిరశ్శ్రవస్యాః శృణుయామ తావకీః ॥　　　౯౭॥

పదవురై.

హే హస్తిపతే! = తిరువత్తిమామలై నాదనే!,

వివిశ్య = ఉళ్ పుకున్దు

విశ్వేన్ద్రియ తర్పణీః } సర్వేన్ద్రియజ్గళుడైయవుమ్ విడాయై త్తీర్ప్పనవాయ్

మనస్థలే = నెఞ్జిలే

నిత్యనిఖాత నిశ్చలాః } ఎప్పోదుమ్ నాట్టప్పట్టు స్థిరమాయిరుప్పనవాయ్

సుధాసఖీః = అమృతమ్‌పోన్ఱనవాయ్

సుశీతలాః = మిక వుమ్ కుళిర్న్దవైయాయ్

శ్రవస్యాః = శెవిక్కు ఇనియవైయాయ్

తావకీః = ఉన్నుడైయవైకళాన

గిరః = వాయ్ మొழிకళై

శృణుయామ = శెవియేఱ్కక్కడవోమ్.

[వివిశ్యేత్యాది.] "తొణ్డరోర్కట్కరుళిచ్చోతివాయ్ తిఱన్దరుళ్ తామరైక్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱు ఆழ్వార్ ప్రార్థిత్త అడైవిలే ప్రార్థియాతే విలోకనాదిమాత్రత్తైయే ప్రార్థిత్తారాయ్ నిన్ఱార్కళ్; శోతివాయ్ తిఱన్దొన్ఱు శొల్లవేణున్ఱాల్ అర్చావతార సమాధియై అత్యన్తమ్ కులైత్తతాకుమాకైయాలే అన్దప్రార్థనైయై ఆకాతెన్ఱు నినైత్తార్ పోలుమ్ కళ్; ఇనిత్తాన్ పేరరుళాళనుడైయ పరిమాఱ్ఱఙ్గళై ఆరాయ్న్దవాఱే అతుతన్నైయుమ్ నిర్విశఙ్కమాక ప్రార్థిక్కలామ్బడియిఱే యిరుప్పతు. తిరుక్కచ్చినమ్బికళోట్టై ప్పరిమాఱ్ఱత్తై యారాయ్న్దార్. అతు "అసఙ్కేతమనాలాపమ్" ఎన్ఱ అర్చావతారమర్యాదైకులైన్దిరుక్కుమ్బడియై యుణర్న్దార్; ఇని నామ్ సమ్భాషణన్నైయుమ్ ప్రార్థిక్కక్కుఱైయెన్? ఎన్ఱు తమ్మిల్ తామే తేఱి అతు తన్నై ప్రార్థిక్కిఱారాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకత్తిల్.

[హే హస్తిపతే!, తావకీః గిరః శృణుయామ] దేవరీర్ శోతివాయ్ తిఱన్దరుళిచ్చెయ్యుమ్ శ్రీసూక్తికళై అడియేన్ కేట్కప్పెఱవేణుమ్. అన్ద శ్రీసూక్తికళ్ ఎప్పడిప్పట్టవైయెన్న, విశేషిక్కిఱార్ – వివిశ్యేత్యాదియాలే. [వివిశ్య] ధర్మభూతజ్ఞానమ్ పుకుమిడఙ్గళడఙ్గలుమ్ పుకున్దు ఎన్ఱపడి. [విశ్వేన్ద్రియతర్షకర్షణీః] సర్వేన్ద్రియఙ్గళినుడైయవుమ్ విడాయై త్తీర్క్కవల్లవైయాయ్. ఇజ్జనన్నిక్కే, "విశ్వేన్ద్రియాణాం తర్షకర్షణీః – అభిలాషోత్పాదికాః ఇత్యర్థః." ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழుతినార్. ఆయినుమ్, విశ్వేన్ద్రియాణాం తర్షమ్ – తృష్ణామ్, కర్షన్తి – ఆకర్షన్తి – అపహరన్తీతి విశ్వేన్ద్రియ తర్షకర్షణ్యః, తాః. ఎన్ఱిజనమ్ నిర్వహిక్కక్కడవతా యిరుక్కుమ్.

[మనస్థ్సలే నిత్యనిఖాతనిశ్చలాః] హృదయమధ్యత్తిలే నిత్య ప్రతిష్ఠితఙ్గళాయిరుక్క ఽ్కడవైయాయ్. "ఎట్టనైప్పొళుదాకిలుమెన్ఱు మెఱ్ఱమనత్తగలాతిరుక్కుమ్ పుకళ్" ఎన్ఱుమాపోలే "ఇత్తొరు శ్రీసూక్తియిరున్దపడియెన్ఱ!" ఎన్ఱు ఇఙ్గైవిడాతు ఈడుపడలామ్పడి హృదయత్తినుళ్ళే పొదిన్దుకిడక్కక్కడవ శ్రీసూక్తికళై యరుళిచ్చెయ్యవేణుమెన్ఱపడి. [సుధాసఖీః] భోగ్యతైయిలే అమృతధారైయై ఒత్తిరుక్కవేణుమ్ [సుశీతలాః] * తాపత్రయీమయదవానల దహ్యమాననాన అడియేనుడైయ తాపఙ్గళెల్లామ్ తీరుకైక్కుఱుప్పాన కుళిర్త్తి పొరున్ది యిరుక్కవేణుమ్.

[శ్రవస్యాః] భగవదుక్తికళ్ తాన్ శెవిక్కినియశెఙ్జొల్లాయిఱే యిరుప్పతు. శ్రవసో హితం శ్రవస్యమెన్ఱాకక్కడవతు; "శరీరావయవాద్యత్" ఎన్ఱిఱే పాణినీయమ్. శ్రవస్సుక్కు హితమెన్ఱతు ఉపకారకమెన్ఱపడి. [తావకీనగిరః] కీళ్ చొన్న గుణఙ్గళొన్ఱుమిల్లాతొళిన్దాలుమ్ దేవరీరుడైయవై యెన్నుమత్తాలే వరువతొరు నన్మై యుణ్డిఱే ఉక్తికళుక్కు. "ఇఙ్గితంనిమిషితం చ తావకం రమ్యమద్భుతమతిప్రియఙ్కరమ్." [సున్దరబాహుస్తవే.] -తదీయమెన్నుమాకారత్తాలేయిఱే ఎల్లాముద్దేశ్యమావతు. అప్పడిప్పట్ట శ్రీసూక్తికళై క్కేట్క విరుమ్బుకిఱారాయ్త్తు. "శృణుయామ" ఎన్ఱుమ్ "శృణవామ" ఎన్ఱుమ్ పాఠభేదముణ్డు; తాత్పర్యభేదమిల్లై. తమ్మడియార్కళైయుమ్ కూట్టిక్కొణ్డు బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱార్;
* ఇని యాముఙామైపోలే.

ఇవర్తామ్ కేట్కవిరుమ్బుమ్ శ్రీసూక్తికళ్తాన్ నైవైయెన్నిల్; కుశలప్రశ్నమ్ శెయ్తల్, శిలకైఙ్కర్యఙ్గళై నిర్దేశిత్తు ‘ఇతు శెయ్యాయ్’ ఎన్ఱు నియమిత్తల్ ముతలియవైయుణ్డిఱే;

అవర్గళ్తైయాశైప్పదుకిఱపడి. అన్ఱిక్కే, "మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణః" "శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్ పెరుమ్ శెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్, మేలాత్తాయ్ తన్దైయుమవరేయిని యావారే" ఎన్గిఱపడియే మాతాపిత్రాది సర్వవిధబన్ధువర్గముమ్ ఎమ్బెరుమానేయాకైయాలే లౌకికబన్ధువర్గఙ్గళోడే పేశిక్కొళ్ళుమ్ పేచ్చుక్కళెల్లామాకవేణు మెన్గిఱారాకవుమామ్. అర్థవానుడైయ కుటుమ్బభరగోచర ప్రస్తావఙ్గళుమ్ పెరుమాళోడేయా యిరుక్కు మెన్నుమిడమ్ – తిరువాయ్ మొழியిల్ "నిన్ఱైన్దవర్పరి" [౫–౫–౭] ఎన్ఱపాట్టిల్ ఈట్టిలే వ్యక్తమ్.—సుమన్త్ర, అక్రూరప్రభృతికళ్ విభవావతారత్తిల్ పారిత్తపారిప్పై ఇవర్ అర్చావతారత్తిలే పారిక్కిఱార్; "ఆశయా యదివారామః పునశ్శబ్దాపయేదితి" ఎన్ఱ సుమన్త్రరుమ్, "మామక్రూరేతి వక్ష్యతి" ఎన్ఱ అక్రూరరుమ్ మనోరథిత్తిరున్దార్కళిత్తే. ... ... (౯౭)

శ్లో॥ అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు
అహం త్వవస్థాస్వఖిలాస్వనన్యధీః ।
అశేషదాస్యైక రతిస్తదాచరన్
కరీశ ! వర్తేయ సదా త్వదన్తికే ॥ ౯౮ ॥

పదవురై.

హే కరీశ !—కరిగిరినాథనే !,

అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు } సర్వదేశసర్వకాలఙ్గళోడుమ్ శేర్న్ద

అఖిలాస్వవస్థాసు=సర్వావస్థైకళిలుమ్

అశేషదాస్య- ఏకరతిః అహం } సర్వవిధ కైఙ్కర్యఙ్గళిలుమ్ అరాతకాతలైయుడైయ అడియేన్

తత్=అన్ద అశేషదాస్యత్తై

అనన్యధీః ఆచరన్ } వేఱొన్ఱిల్ బుద్ధిశెలుత్తాతవనాయ్ అనుష్ఠియానిన్ఱుకొణ్డు

సదా=ఎప్పోతుమ్

త్వదన్తికే=ఉన్ పరిసరత్తిలేయే

వర్తేయ=ఇరుక్కక్కడవేన్.

[అశేషదేశేత్యాది.] "అహంసర్వంకరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చ తే" ఎన్గిఱపడియే - సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థోచిత సర్వవిధకైఙ్కర్యైకరతియాయ్ * ఒழివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్ మన్ని వழுవిలావడిమైశెయ్య వేణుమెన్గిఱార్. ధర్మి ఒన్ఱేయాకైయాలే విషయమ్ ఎఙ్గుమొక్క పూర్ణమానపిన్బు ఒరుదేశవిశేషత్తిలేపోనాల్ శెయ్యక్కడవ అడిమైకళెల్లామ్ ఇన్నిలత్తిలే శెయ్యలామ్బడిక్కిడాక్కుత్తైయన్ఱిరుక్కుమిడమిఱే తిరువత్తిమామలైయాకిఱతు. ఇవర్ క్కుత్తాన్ ఇవ్విడమ్బు విరోధియాకైయన్ఱిక్కే అడిమైశెయ్కైక్కు ప్రాప్యమాయిరుక్కుమాకైయాలుమ్, అఙ్గుపోనాలుమ్ "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ" ఇత్యాదిప్పడియే గుణానుభవమే పణ్ణవేణ్డుకైయాలే అన్దశీలాదిగుణఙ్గళ్ తాన్ ఇరుట్టఱైయిల్ విళక్కుప్పోలే ప్రకాశిప్పతు ఇఙ్గేయాకైయాలుమ్ 'నాము మిఙ్గేయిరున్దు నిత్యకైఙ్కర్యమ్ పణ్ణువోమ్' ఎన్ఱు పారిక్కిఱార్. భగవద్విషయత్తిలే అడిమైశెయ్య వోరుప్పడువార్క్కెల్లామ్ ఉళ్ళతోన్ఱాయిన్ఱు మున్బేపారిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమతు "అహం సర్వం కరిష్యామి" ఎన్ఱిఱే ఇళైయపెరుమాళ్ పడి.

హే కరీశ!, అశేషదాస్యైకరతిః అహమ్ అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు అఖిలాస్వవస్థాసు అనన్యధీస్సన్ తత్ (అశేషదా స్యమ్) ఆచరన్ సదా త్వదన్తికే వర్తేయ - ఎన్గిఱార్. [అశేష దాస్యైకరతిరహమ్] అడిమైయిల్ ఒన్ఱుమ్ ఒழுవర్క్కూడామల్ కూఱు కొండుక్క విశైయాతే ఎల్లావడిమైకళైయుమ్ నానేశెయ్యవేణుమెన్ఱిరుక్కిఱ అడియేన్. ఇళైయపెరుమాళ్ పిరియాతే కాట్టిలేయుమ్ కూడప్పోన్దు శెయ్తవడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమ్; శ్రీభరతాழ்వాన్ పడైవీట్టిలేపిరిన్దిరున్దు శెయ్తవడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమ్ ఎన్ఱిరుక్కి

ఞారాయ్త్తు. “......ఏకరతిః” ఎన్గిఱ రతిశబ్ద ప్రయోగత్తాలే “రమమాణా వనే త్రయః” ఎన్ఱవిడత్తిలర్థత్తై ప్రత్యభిజ్ఞాపనమ్ పణ్ణుకిఱార్. [రమమాణా వనే త్రయః] పెరుమాళుమ్ పిరాట్టియుమే రమిత్తిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ “త్రయో రమమాణాః” ఎన్ఱు ఇళైయ పెరుమాళైయుమ్ శేర్త్తుచ్చొల్లుకిఱతు - దివ్యదమ్పతికళుక్కు పరస్పర సంశ్లేషత్తాల్ పిఱక్కుమ్ రసమ్ అచ్చేర్త్తియై క్కణ్డవనుక్కుమ్ పిఱక్కైయాలేయిఱే. అతుపోలే పేరుళాళనుక్కుమ్ పెరున్దేవి త్తాయార్క్కుమ్ పరస్పరసంశ్లేషత్తాల్ పిఱక్కుమ్ రతి, అచ్చేర్త్తియిలే అడిమైశెయ్యవిరుప్పవన్ఱ తమక్కుమ్ ఒత్తిరుక్కుమెన్పతు తోన్ఱ “దాస్యైకరతిః” ఎన్గిఱార్. -

[అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు అఖిలాస్వవస్థాసు] సర్వదేశజ్గళిలుమ్ సర్వకాలజ్గళిలుమ్ సర్వావస్థైకళిలుమ్ ఎన్ఱపడి. అవస్థైకళావన జాగరణస్వప్నాదికళ్. [అనన్యధీః] అన్యపరనన్ఱిక్కే. * శెరుప్పువైత్తు త్తిరువడితొఴువారై ప్పోలేయాకవొణ్ణాతిఱే. [తత్ ఆచరః] ‘అశేషదాస్యైకరతిః’ ఎన్ఱతిలే ఏకదేశమాన అశేష దాస్యత్తై ప్పరామర్శిక్కిఱతాయ్త్తు తచ్ఛబ్దమ్. “తవాచరః” ఎన్పతు అపపాఠమ్. [సదా త్వదన్తికే వర్తేయ.] పెరుమాళుమ్ పిరాట్టియుమాయ్ తిరైయైవళైత్తుక్కొణ్డిరున్దాలుమ్ పడిక్కుమ్ కుత్తువిళక్కు ముతలియవైపోలే అవ్వళవిలుమ్నిన్ఱు అన్తరజ్గవృత్తికళై ప్పణ్ణవిరుప్పుకిఱారాయ్త్తు. ... ... (౯౮)

శ్లో॥ ఇమం జనం హన్త! కదాఽభిషేక్ష్యతి
త్వదక్షిణదోర్వరద! శ్రమాపహః ।
అకృత్రిమప్రేమరస ప్రవాహజా
విసృత్వరీ వీక్షణవీచిసన్తతిః ॥ ౯౯ ॥

పదవురై.

వరద != పేరరుళాళా !,
త్వదక్షినదోః = ఉనతు తిరుక్కణ్గళాకిఱ నదికళినుడైయ
అకృత్రిమప్రేమరస ప్రవాహజా = స్వాభావికమాన ప్రీతియాకిఱ రస ప్రవాహత్తిల్ నిన్ఱు ముణ్డాకక్కడవతాయ్ (అతఏవ)
శ్రమాపహా = విడాయ్‌తీర్‌క్కవల్లతాయ్
విస్తృత్వరీ = ఎజ్గుమ్‌పరవక్కడవతాన
వీక్షణవీచిసన్తతిః = కటాక్షమాకిఱ అలై కళిన్ వరిశైయానతు
ఇమం జనమ్ = అడియేనై
కదా = ఎప్పోతు
అభిషేక్ష్యతి = మజ్జనమాట్టప్పోకిఱతు !

[ఇమంజనమిత్యాది.] "యశ్చ రామం న పశ్యేత్తు యంచ రామో న పశ్యతి। నిన్దితస్స వసేల్లోకే స్వాత్మాప్యేనం విగర్హతే." ఎన్గిఱపడియే - ఎమ్బెరుమానై సేవిక్కప్పెఱుతల్ ఎమ్బెరుమానాలే కటాక్షిక్కప్పెఱుతలాకిఱ ప్రాప్యద్వయముణ్డిఱే అతుతన్నిల్, ఎమ్బెరుమానై తామ్ సేవిక్కప్పెఱువతిలుజ్గాట్టిల్ ఎమ్బెరుమానాలే తామ్‌కటాక్షిక్కప్పెఱుకై ఉద్దేశ్యతరమాయిరుక్కైయాలే అతుతన్నై మున్దుఱమున్నమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే అర్థిక్కిఱార్.

[హేవరద! త్వదక్షినద్యోర్వీక్షణ వీచిసన్తతిః ఇమం జనం కదాఽభిషేక్ష్యతి?] దేవరీరుడైయ తిరుక్కణ్గళాకిఱ నదికళిల్ నిన్ఱుమ్ వీక్షణజ్గళాకిఱ అలైవరిశైకళ్ పరమ్బి ప్పావియేనై మజ్జనమాట్టు వతు ఎన్ఱైక్కెన్గిఱార్. [శ్రమాపహా అకృత్రిమప్రేమరసప్రవాహజా విస్తృత్వరీ.] వీచిసన్తతియానతు తన్నిలే పడిన్దారుడైయ విడాయై యెల్లామ్ తీర్‌క్కవల్లాయుమ్ ప్రవాహత్తిల్ ప్రాదుర్భవిప్పతా యుమ్ విస్తారశీలమాయుమిరుక్కుమాపోలే, కటాక్షధారైయుమ్ తాపత్రయనివర్తనక్షమమాయ్ అవ్యాజప్రీతిరసప్రవాహమడియాక ప్పెరుకువతాయ్ ఆశ్రితజనముళ్ళవిడమెజ్గుమ్‌పురుక్క వ్యాపిక్కక్క

డవతాయిరుక్కుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతు.—కటాక్షామృతరసావసేకత్తాలే అడియేనై కైఙ్కర్య సామ్రాజ్యాధిపతియాక ఆక్కియరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిత్తపడి.

"అభిషేక్ష్యతే" ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువర్కళ్. (౯౯)

శ్లో॥ సదాతనత్వేపి తదాతనత్వవత్
నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహయా ।
నిషేవితం త్వాం సతతోత్కయా శ్రియా
కరీశ ! పశ్యేమ పరశ్శతం సమాః ॥ ౧౦౦॥

పదవురై.

	(అతఏవ)
కరీశ !=కరిగిరినాథనే !,	సతత ఉత్కయా=నిత్యమాశైకొణ్డిరుక్కిఱ
సదాతనత్వేపి=నిత్యపరిచితమాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్	శ్రియా=పిరాట్టియాలే
తదాతనత్వవత్—అపూర్వమానాప్పోలే	నిషేవితమ్=నిత్యానుభూతవాయిరానిన్ఱ
నవీభవత్ ప్రేమరస ప్రవాహయా } పుతితుపుతితాక విళైయానిఱ్కిఱ ప్రణయరస పరమ్పరైయై యుడైయళాయ్	త్వామ్=ఉన్నై
	పరశ్శతం సమాః=పల్లాణ్డుపల్లాణ్డాక
	పశ్యేమ=సేవిక్కక్కడవోమ్.

[సదాతనత్వేపీత్యాది.] "యశ్చరామం నపశ్యేత్తు" ఎన్ఱ కుఱై తీరవిరుమ్బుకిఱారితిల్. [హేకరీశ! శ్రియా నిషేవితం త్వాం పరశ్శతంసమాః పశ్యేమ] పిరాట్టియుమ్ దేవరీరుమ్ శేర్త్తియాయిరుక్క క్కాణప్పెఱువేనాకిల్ "శతాయుర్వైపురుషః-వేదనూఱ్ప్రాయమ్నూఱు" ఎన్ఱ మర్యాదైయైక్కులైత్తు నూఱ్ఱాణ్డుక్కుమేఱ్పడ ఇరున్దాకిలుమ్ కణ్డుకళిప్పేనెన్గిఱార్.

[సదాతనత్వేపి] నిత్యమాయ్చ్చెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్. [తదాతనత్వవత్ నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహయా] ఎమ్బెరుమానళ

విలే పిరాట్టియిల్ ప్రణయరసమ్ అవిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణ నిత్యమాయ్ చ్చెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "అప్పొఴుత్తైక్కప్పొఴుతెన్నారావముతమ్" ఎన్నుమ్పడియాన విషయమాకైయాలే క్షణన్తోఱుమిట్టుమాఱినాప్పోలే పుతుక్కణిత్తిరుక్కమాయ్త్తు. అవళ్తాన్ తిరుమార్పిలే అవినాభూతైయాయిరున్దుకొణ్డు నిత్యానుభవమ్ పణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్నాళే; ఇతుతాన్ అకన్నిరున్దు శొల్లుకిఱవాత్తైయన్ఱు; అకలుకైక్కు ప్రసక్తియుణ్డాయ్ చ్చొల్లుకిఱవార్త్తైయుమన్ఱు; * తదాతదా నవం నవమెన్నుమ్పడియాన విషయమ్ పడుత్తుకిఱపాడితేయితు. అనుభావ్యవిషయమ్ నవంనవమానాల్ అనుభవముమ్ నవంనవమామే. అతడియాక అనుభవితృజన ప్రణయరసముమ్ నవంనవమామితే; అత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్ త్తిఱ్గు. తదాతనత్వే ఇవ-తదాతనత్వవత్ ;- అప్పోతుణ్డానాప్పోలే ఎన్నై. ఇజ్జనన్ని క్కే, తదాతనశ్చాసౌ త్వఞ్చ తదాతనత్వః; తస్మిన్నివ - తదాతనత్వవత్. ఎన్ఱు పణిత్తార్ శిజ్గ తదాతనత్వః ; ... త్వః ఎన్గిఱవితు సర్వనామశబ్దజ్గళిలొన్ఱు; ఇతఱ్కు ప్పెరుమాళ్. త్వః ఎన్గిఱవితు సర్వనామశబ్దజ్గళిలొన్ఱు; ఇతఱ్కు 'ఇతరః' ఎన్ఱుపొరుళ్. "ప్రజాపతిం త్వో వేద ప్రజాపతి స్త్వం వేద" [యజుషి. ౧ కా. ౭ ప్ర.] ఎన్ఱవిడత్తిల్ పోలే. ఏవఞ్చ, తదాతనత్వవత్ - అప్పోతుణ్డాన వేఱొరువస్తువిల్ పోలే ఎన్ఱతాకిఱతు.

[సతతోత్కయా] ఉత్కశబ్దమ్ ఉత్కణ్ఠితార్థకమ్ నిత్యోత్సుకైయాన వెన్ఱపడి. నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహాత్వాదేవ నిత్యోత్సుకాభవతి. 'పిరియేన్, పిరియిల్ తరియేన్' ఎన్ఱు అల్లుమ్పకలుమ్ ఇప్పడిప్పట్ట వాయ్ వెరువుమవళితే. [శ్రియా నిషేవితం త్వామ్] ఇప్పడిప్పట్ట పిరాట్టియోడే నిత్యసంశ్లిష్టరాన దేవరీరై. [పరశ్శతంసమాః పశ్యేమ] నెడునాళళవుమ్ సేవిక్కక్కడవోమెన్నై. బ్రహ్మచారి నారాయ

ణనై యన్ఱిక్కే. శ్రీమన్నారాయణనై సేవిక్క విరుమ్బుకిఱార్. నీరిలే నెరుప్పుక్కిళరుమాపోలే కుళిర్న్ద తిరువుళ్ళత్తిలే అపరాధత్తాల్ శీఱ్ఱమ్పిఱన్దాల్ "కిమేతత్? నిర్దోష: కఇహ జగతి?" ఇత్యాదిప్పడియే చాటుశతఙ్గళాలే అవనైమయక్కి "అల్లిమలర్ మకళ్ పోకమయక్కుక్కళాకియుమ్ నిఱ్కుమ్మమ్మాన్" ఎన్నుమ్బడివణ్ణ ప్పారున్ద విడవల్ల పిరాట్టియిన్ సన్నిధియిలేయిఱే సేవిక్కవడుప్పతు. సమా:= ద్వితీయాబహువచనమ్; "కాలాధ్వనోరత్యన్త సంయోగే ద్వితీయా."

[పశ్యేమ] అభినివేశత్తిల్ తమక్కు త్తోళ్ తీణ్డికళాన తమ్మడియారైయుమ్ కూట్టిక్కొణ్డమైతోన్ఱ బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱార్. ... ... (౧౦౦)

శ్లో॥ సమాహితైస్సాధు సనన్దనాదిభి:
సుదుర్లభం భక్తజనైరదుర్లభమ్ ।
అచిన్త్యమత్యద్భుత మప్రతర్కణం
వరప్రద! త్వత్పదమాప్నుయాం కథమ్ ॥ ౧౦౧॥

⋙ ఇతి పంచదశకంసమాప్తమ్. ⋘

పదవురై.

వరప్రద!=పేరరుళాళనే!,	అప్రతర్కణమ్=ఊహాత్తుక్కుమ్ అవిషయమాయ్
సాధు=నన్ఱాక	(అతఏవ)
సమాహితై:=సమాధినిష్ఠర్కళాన	అత్యద్భుతమ్=మికవుమాశ్చర్యమాన
సనన్దనాదిభి: (అపి)=సనన్దన సనక సనత్సుజాతాది మహనివర్కళాలుమ్	త్వత్పదమ్=ఉనతు ఇరుప్పిడమాకియ తిరువాట్టై
సుదుర్లభమ్=అడైయముడియాతతాయ్	కథమ్=ఎప్పడి
భక్తజనై: అదుర్లభమ్ } పత్తుడైయడియవర్కళుక్కు ఎళియతాయ్	అప్నుయామ్=(స్వప్రయత్నత్తాల్) అడైన్దిడువేన్?
అచిన్త్యమ్=నెఞ్జుక్కుమ్ గోచరమల్లాతతాయ్	

[సమాహితైరిత్యాది.] "మనోరథానామతటాః ప్రవాహాః" ఎన్గిఱపడియే కరైయఱ్ఱిన్ఱు పెరుకిచ్చెల్లుకిఱ తమ్ముడైయ మనోరథ ప్రవాహ పరమ్పరైకళై ఇజ్జనేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్తవళవిలుమ్, "కణ్డేఱ్ కమలమలర్ప్పాదమ్" ఎన్ఱుమ్ "ఉఱ్ఱేనుకన్ఱు పణిశెయ్తు ఉన పాదమ్పెఱ్ఱేఱ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లిక్కళిక్కుమ్పడి పేరరుళాళర్ అరుళ్ శెయ్యక్కాణామైయాలే తమక్కుణ్డాన అతిశఙ్కైయై త్తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్. "ఉన్నుడైచ్చోతి వెళ్ళత్తకమ్బాలునై ఎఙ్ కణ్డుకొణ్డిట్టు, ఎన్నుడైయారుయిరార్ ఎజ్జనేకొల్ వన్దెయ్తువరే?" ఎన్ఱాప్పోలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[సాధుసమాహితైః (అపి) సనన్దనాదిభిస్సుదుర్లభమ్] తమ్ తలైయిలే శిలఏఱిట్టుక్కొణ్డు సమిధైపాతి సావిత్రిపాతియాక ముయల్వార్కుక్కిట్టవరితు. అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళైయే ఉపాయమాక తన్నిప్పఱ్ఱు * తద్విష్ణోః పరమంపదమ్ నెడుకుమాయ్త్తు. "నేరే కడిక్కమలత్తుళ్ళిరున్దుమ్ కాణ్గిలార్ కణ్ణనడిక్కమలన్దన్నై ఎయ్యర్."

[పెణ్ణులామ్ శడైయినానుమ్ పిరమనుమునైఙ్ కాణ్బాన్, ఎణ్ణిలావూழియూழి తవమ్శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప.] * ఊర్ వాడ వాడవాడ త్తవమ్ శెయ్తవర్కళుఙ్గూడ లజ్జిత్తుక్కవిழ్త్తలైయిట్టు నిఱ్కు పుణ్ణాతుయిర్ కావలిట్టు ఉడలిల్ పిఱియా ప్పులనైన్దుమ్నొన్దు తామ్ మ్బడియాయిత్తే ఒరు*పత్తుడైయడియవర్ పేఱుపెఱ్ఱతు. [వెళ్కి నిఱ్ప] ముతలైయిల్వాయిలే విழాతే తపస్సిలేయిఱ్ఱిన్ఱు ఎన్నకా ర్యమ్ శెయ్తోమెన్ఱు లజ్జిత్తిరున్దార్కళాయ్త్తు. ఎమ్బెరుమానార్ ఒరునాళ్ మూకదాసనైయఴైత్తు మఠత్తుక్కుళ్ళేనిఱుత్తి వాశలై తవుకళైయడైత్తు సంజ్ఞైయాలే తమ్తిరువడికళై క్కాట్టికొడుక్క 'ఇత్తిరువడికళే నమక్కుత్తఞ్జమ్' ఎన్ఱతిన్ఱు అత్తి అన్ద ఊమైయుమ్

రువడికళై త్తొడైత్తలైమేల్ అణిన్దుకొళ్ళ, ఆழ్వార్ ఇత్తై క్కుత్తి విణ్ పురైయాలేకణ్డు 'ఐయో ! ఊమైయాక జనిక్కప్పెత్తాతే ఆழ్వాన్ కప్పిఅన్ద శాస్త్రజ్ఞళై క్కణ్డు కొట్టేనే!' ఎన్ఱు ముడిమేల్ మోతిక్కొణ్డు కతఱినారామ్ ; అతుపోలే. "యద్బ్రహ్మరుద్ర పురుహూతముఖైర్దురాపం నిత్యం నివృత్తినిరతైస్సనకాదిభిర్వా."

[భక్తజనైరదుర్లభమ్] "అచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మ వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే" ఎన్నుమ్పడి యిరుప్పార్క్కు "పెయరవిల్ మాయన్ పరమపదముఙ్గళుక్కామ్ కైయిలఙ్గునెల్లిక్కని" ఎన్నలామ్పడి ఎళితాయిరుక్కుమాయిత్తు. నమ్బిళ్ళైయిన్ శిఱుముతు * నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలుమ్ విత్తైచ్చెల్లుమెన్ఱు వార్త్తైయై నినైప్పతు. "నిష్కల్మషైర్నిహత జన్మజరావికారైర్భూయిష్ఠ భక్తి విభవైరభవైరవాప్యమ్."

[అచిన్త్యమ్] "రూపేణ సద్గుణగణైః పరయా సమృద్ధ్యా భావైరుదార మధురైరపివా మహిమ్నా । తాదృక్తదీదృగిదమిత్యుపవర్ణయన్త్యో వాచో యదీయవిభవస్య తిరస్క్రియాయై." [శ్రీ వైకుణ్ఠస్తవే - ౭౩.] ఎన్నుమ్పడి యిరుక్కైయాలే చిన్తాపదమతిక్రాన్తమాయిత్తే పరమపదన్దా నిరుప్పతు. ఎమ్బెరుమానారుమ్ గద్యత్తిలే "బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే...... తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే. [అత్యద్భుతమ్] అత్యాశ్చర్యమానతోరు స్థానవిశేషమెన్నలామత్తనై పోక్కి ప్పాశురమిడవొణ్ణాతు కాణుమ్. [అప్రతర్కణమ్] 'ఏవమ్భూతత్వాత్ ఏవంస్యాదేతత్' ఎన్ఱాల్పోలే తర్కత్తుక్కుమ్ అభూమియాయిత్తు. అతఏవ [అత్యద్భుతమ్] ఎన్ఱిజ్ఞనే యోజిక్కవుమామ్. ఇప్పడిప్పట్ట

తాన [త్వత్పదమ్] దేవరీరుడైయ దివ్యస్థానత్తై. "తద్విష్ణోః పరమం పదమ్." [కథమాప్నుయామ్?] అకిఞ్చననాన అడియేన్ ఎఙ్ఙనే ప్రాపిక్కవల్లేన్ "వనత్తిడరై ఏరియామ్ వణ్ణమియఱ్ఱు మితువల్లాల్ మారియార్ పెయ్ కిఱ్పార్ మఱ్ఱు?" ఎన్గిఱ కణక్కిలే * ఇరుళకఱ్ఱుమెఱికతిరోన్ మణ్డలత్తూడేఱ్ఱి వైత్తేణివాఙ్గి అరుళ్ కొడుత్తిట్టడియవరై యాట్కొళ్ళవల్ల దేవరీరే అడియేనుడైయ ఆకిఞ్చన్యాఽనన్యగతిత్వాదికళై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి * నయామిపరమాంగతిమెన్ఱపడియే కొణ్డుపోకిల్ పోకలామిత్తనై పోక్కి, ఎలిమెలుమ్బనాన నానే ఎప్పడిప్రాపిక్కవల్లే నెన్గిఱార్.

"నచ పరమపురుషస్సత్యసఙ్కల్పః అత్యర్థప్రియం జ్ఞానినం లబ్ధ్వా కదాచిదావర్తయిష్యతి" [శ్రీభాష్యే.] ఎన్గిఱారిఱే భాష్యకారర్; "పరమపురుషః జ్ఞానినం లబ్ధ్వా" ఎన్గిఱ శ్రీసూక్తివిన్యాసస్వారస్యత్తాలే చేతనలాభమే ఎమ్బెరుమానుక్కుప్పేఱు ఎన్నుమిడమ్ సుస్పష్టమాకిఱతాయ్ త్తు. ఆకవే స్వీయలాభత్తుక్కు స్వామియే కృషిపణ్ణిల్ ఫలిక్కుమిత్తనైయొழிయ కాష్ఠపాషాణాదికల్పనాన ఎన్నుడైయ యత్నమ్ ఫలేగ్రహియాక ప్రాప్తియుణ్డో వెన్గిఱార్. ... ... (౧౦౧)

శ్లో॥ రామానుజాఙ్ఘ్రిశరణోఽస్మి కులప్రదీపస్త్వా-
ఆసీత్స యామునమునేః సచ నాథవంశ్యః ।
వంశ్యః పరాఙ్కుశమునేస్సచ సోఽపి దేవ్యాః
దాసస్తవేతి వరదాస్మి తవేక్షణీయః ॥ ౧౦౨॥

శ్రీవరదరాజస్తవమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

[శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తి మధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్ ॥]
ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

పదవురై.

వరద !=పేరరుళాళనే !,
రామానుజాంఘ్రి శరణః అస్మి } (అడియేన్) ఎమ్పెరుమానారుడైయ తిరువడికళైయే శరణమాకవుడైయేన్ ;
సతు=అన్ద ఎమ్పెరుమానారో
యామునమునేః=ఆళవన్దారుడైయ
కులప్రదీపః=విద్యావంశత్తుక్కు అణివిళక్కాయ్
ఆసీత్=ఆనార్ ;
సచ=అన్ద ఆళవన్దార్ తాముమ్
నాథవంశ్యః=(విద్యాన్వయత్తాలుమ్ కుడల్తుడక్కాలుమ్) శ్రీమన్నాథమునికళుడైయ వంశత్తవర్ ;
సచ=అన్ద నాథమునికళుమ్
పరాఙ్కుశమునేః=నమ్మాళ్వారుడైయ
వంశ్యః=వంశత్తవర్ ;
సోపి=అన్ద ఆళ్వారుమ్
దేవ్యాః దాసః=పిరాట్టిక్కు అడియవర్ ;
ఇతి=ఎన్గిఱ ఇన్ద పారమ్పర్యత్తాలే
తవ=ఉనక్కు (అడియేన్)
కటాక్షణీయః అస్మి } కటాక్షిక్కత్తక్కవనాకిఱేన్.

[రామానుజాంఘ్రీత్యాది.] నిగమత్తిల్, తమ్మైక్కటాక్షిత్తరుళవేణ్డువతు పేరరుళాళనుక్కు అవర్జనీయమెన్ఱు మిడత్తై మూతలిక్కిఱార్.

[రామానుజాంఘ్రి శరణోస్మి] 'ఎనక్కు నిధియుణ్డు' ఎన్బారైప్పోలే శొల్లుకిఱార్ కాణుమ్. "రామానుజార్యచరణోస్మి" ఎన్ఱాయ్త్తు తత్త్వదీపత్తిలుమ్ దీపప్రకాశత్తిలుమ్ వాది కేసరి ఆదరిత్తరుళిన పాఠమ్ ; "నాన్ రామానుజార్యరుడైయ కులత్తైయుడైయేనాకానిన్ఱేన్" ఎన్ఱిత్తే దీపప్రకాశత్తిలే వివరిత్తరుళినార్. "విప్రర్కు గోత్ర 'చరణ' సూత్రకూటస్థర్ పరాశరపారాశర్య బోధాయనాదికళ్ ; ప్రపన్నజనకూటస్థర్ పరాఙ్కుశ పరకాల యతివరాదికళ్."

ఎన్గిఱతే ఆచార్యహృదయమ్. గోత్రసూత్రచరణజ్గళెల్లామ్ ఇరామా నుశనుడైయార్కు వ్యావృత్తమాయిరుక్కుమాయ్త్తు.

ఇరామానుశనుక్కుణ్డాన ఏఱ్ఱన్దానెన్నెన్నిల్ ; [సతు యామునమునేః కులప్రదీప ఆసీత్] అవర్ తామ్ పెరియముతలి యారుడైయ కులత్తుక్కోర్ విళక్కాయ్ విళజ్గినార్. ఇరామాను శనుడైయకులమ్ శొల్లప్పట్టైక్కులమోవెన్నిల్; ఇజ్గు కులమెన్ఱుమ్ వంశ మెన్ఱుమ్ ఉళ్ళశబ్దజ్గళ్ అపత్యసన్తాన పారమ్పర్యత్తైయిట్టు ప్రయుక్త మల్ల ; విజ్ఞానసన్తానమాయ్త్తు వివక్షితమ్. ఆకవే, * తూయ్నెఱి శేర్ ఎతికట్కిఱైవన్ యమునైత్తుఱైవ నిణైయడియామ్ కతిపెఱ్ ఱుడైయవన్ ఇరామానుశన్ - ఎన్ఱతాయ్త్తు.

[సచ నాథవంశ్యః] అన్ద పెరియముతలియార్ తాముమ్ శ్రీమన్నాథమునికళుడైయ తిరువంశత్తిలవర్. ఇజ్గు వంశశబ్దత్తాలే "పితామహం నాథమునిం విలోక్య ప్రసీద మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా" ఎన్నుమ్పడిక్కీడాన కుడల్తుడక్కై చ్చొల్లలామాయినుమ్ కీఴోడుమ్ మేలోడుమ్ శేరుమ్పడి శొల్లవేణుమితే. విద్యాసమ్బన్ధమే ప్రాధాన్యేన వివక్షితమెన్నలామ్.

[సచ పరాజ్కుశమునేర్వంశ్యః] అన్ద నాథమునికళుమ్ * కురుకైయిల్ వన్దు కొఴుప్పడక్కియ కులమునివనుడైయ కుల క్కొఴున్దు. * ఆరణప్పొఴిల్ తెన్కురుకైప్పిరానముతత్తిరువాయీ రత్తమిఴినిశై యుణర్న్దోర్కట్కు ఇనియవర్తమ్ శీరైప్పయిన్ఱు య్యుమ్ శీలజ్గొళ్ నాతమునియితే. "ఆద్యస్యనః కులపతేః."

[సోఽపి దేవ్యా దాసః] అవ్వాళ్వారాకిఱార్ ఉనక్కుప్పడు క్కైప్పణ్ణు. * పజ్గయత్తాళ్ తిరువరుళ్కొణ్డు తోణ్ఱినారితే. [ఇతి]

ఇత్యస్మాద్ధేతోః ఎన్ఱపడి. [హే వరద! తవ ఈక్షణీయోఽస్మి] ఉన్నైప్పెఱ్ఱవనారై నీ కటాక్షిత్తాలుమ్ ఉపేక్షిత్తాలుమ్ కేళ్వి యిల్లైకాణ్; "సిద్ధిర్భవతి వా నేతి సంశయోఽచ్యుతసేవినామ్ న సంశయోఽస్తి తద్భక్తపరిచర్యారతాత్మనామ్." "మాఱాయ తానవనై వళ్ళుకిరాల్ మాఱ్ఱిరణ్డు, కూఱాకక్కీఱియ కోళరియై - వేఱాః, ఏత్తియిరుప్పారై వెల్లుమే మఱ్ఱవరై చ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్." ఎన్ఱతెల్లామ్ కడలోశైయాకవొణ్ణాతే. అన్తఃపుర పరికరత్తై నోక్కాతిరుక్కప్పోమో వునక్కు. "యస్యా వీక్ష్య ముఖం తదిఙ్గిత పరాధీనో విధత్తేఽఖిలమ్" ఎన్నుమ్బడియిరుక్కిఱ వునక్కు అవళ్ పురువమ్ నెఱిత్తవిడత్తే కుడనీర్ వార్క్క వేణ్డియిరున్దతే. పిరాట్టియిన్ ఉకప్పుక్కాక ఆళ్వారై క్కటాక్షిత్తాయ్; ఆళ్వారుడైయ ఉకప్పుక్కాక నాథమునికళై క్కటాక్షిత్తాయ్; నాథమునికళుడైయ ఉకప్పుక్కాక ఆళవన్దారై క్కటాక్షిత్తాయ్; ఆళవన్దారుడైయ ఉకప్పుక్కాక ఎమ్బెరుమానారై క్కటాక్షిత్తాయ్; అవ్వెమ్బెరుమానారుడైయ వుకప్పుక్కాక అడియేనై క్కటాక్షిత్తరుళవేణుమే యెన్గిఱార్. "శ్రుత్వా వరం తదనుబన్ధమదావలిప్తే నిత్యం ప్రసీద భగవన్ మయి రఙ్గనాథ!" ఎన్ఱార్ దేశికన్.

ఘణ్టాకర్ణన్ ప్రయాగతీర్థత్తిలే కణ్ణపిరానై సేవిత్తు పరమపదప్రసాదమ్ పెఱ్ఱపిన్బు, "పిరానే! ఎన్ తమ్బియాన దన్తకనుక్కుమ్ పరమపదమరుళవేణుమ్" ఎన్న, "ఉన్నైప్పోలే ఉన్ తమ్బియుమ్ ఎన్బక్కల్ అన్బుడైయనో?" ఎన్న, ఇల్లైయెన్న, 'అతిల్లైయాయినుమ్ ఎన్ భక్తనాన ఉన్నిడత్తిలాకిలుమ్ అన్బుడైయనో?' ఎన్న, 'అతువుమిల్లై; పరదేవతైయాన ఉన్నిడత్తిలుమ్ తమైయనాన ఎన్నిడత్తిలుమ్ అవన్ వైరమ్ ముఱ్ఱినవన్' ఎన్న; 'ఆకిల్

ఎన్న అన్వయమ్కొణ్డు అవనుక్కు ఉయర్కతియళిప్పేన్ ?' ఎన్న; 'అవనుక్కు ఎన్కిఱ అత్తిల్ అన్ఱిక్కేయాయినుమ్ ఎనక్కు అవన్నేల్ పోర అన్బుణ్డు' ఎన్న; కణ్ణపిరాన్ అతుకేట్టు మనముకన్దు 'ఆనాల్ అవనుక్కుమ్ ముక్తిదన్దేన్; ఎన్నుడైయ అన్బర్ ఎవర్పక్కల్ అరుళ్ పురికిన్ఱనరో అవర్కళుమ్ పేఱుపెఱప్పాత్తరే: ఇని నీయుమ్ ఉన్ తమ్బియుమ్ విమానమేఱి వీడుపెఱువీర్' ఎన్ఱు విడైతన్దరుళిన తాక విళమ్బుమ్ పురాణఙ్గళుక్కు జలాఞ్జలియాకామే ఇరామానుశనుడైయ అభిమానత్తిలే ఒతుఙ్గిక్కిడక్కిఱ ఎన్నై క్కటాక్షిత్తరుళాయెన్ఱు తలైక్కట్టినారాయిత్తు. (ఇన్ద శ్లోకమ్ వసన్తతిలక వృత్తమ్.)

శ్లో॥ మన్త్రరత్నగర్భితార్థ సారపూర మేదురా
కూరనాథదేశికేన్ద్ర వక్త్రపద్మనిస్సృతా ।
హస్తిశైలకల్పశాఖి దివ్యకీర్తిసత్సుధా
షట్పదార్థతత్త్వనిష్ఠ షట్పదైర్నిపీయతామ్ ॥

శ్రీవత్సాఙ్కగురోర్గభీరహృదయా సూక్తిః క్వ భోః, కుత్రభోః
క్షోదీయస్సు కదధ్వసు ప్రస్మృమరా స్వల్పీయసీ మే మతిః ।
ఏవంసత్యపి హన్త! హస్తిగిరిరాడుద్యోజయన్ సాహసే
స్వాత్మీయామిహ శక్తిపూర్తిమతులాం ప్రాచిఖ్యపన్మన్ముఖాత్ ॥

పదార్థో నిశ్శఙ్కం ప్రకటిత ఇహాభూత్ప్రథమతః
పరస్తాద్భావార్థో విశదలలితాధ్వన్యభిహితః ।
అవద్యా శ్శాస్త్రార్థాః ప్రకరణవిశేషేషు ఘటితాః
సతాం పౌరోభాగ్యప్రసృతిరిహ మాభూద్గుణదృశామ్ ॥

ఇదమేవ సతాం విభూషణం యదహో దోషసమీచికీర్షణమ్ ।
ఇదమేవ నృణాం విదూషణం యదహో కేవలదోషభాషణమ్ ॥

ఇత్థం వాదిభయఙ్కరవంశీయాణ్ణఙ్గరార్య సఙ్కలితా ।
శ్రీవరదస్తవటీకా విలసతు శరదశ్శతం ముదే విదుషామ్ ॥

పేరరుళాళర్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడికళే శరణమ్.

కూరత్తాళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్
అణ్ణఙ్గరాచార్యరరుళిచ్చెయ్త
పఞ్చస్తవ వ్యాఖ్యానత్తిల్
తత్త్వార్థచిన్తామణియెన్నుమ్
శ్రీ వరదరాజస్తవ వ్యాఖ్యానమ్
ముఱ్ఱిఱ్ఱు.